

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘΜ. *757/2021
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτιρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 15^η Ιουνίου 2021, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:00, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης Λιανός

Μέλη: Καλλιόπη Μπενετάτου

Παναγιώτης Φώτης

Ιωάννης Στεφάτος

Μαρία Ιωαννίδου

Μαρία Ιωάννα Ράντου (Εισηγήτρια)

Σωτήριος Καρκαλάκος και

Αφροδίτη Αδαμάκου (λόγω κωλύματος

του τακτικού μέλους Ιωάννη Πετρόγλου)

Γραμματέας: Ηλιάνα Κούτρα.

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη απόφασης επί της υπόθεσης που αφορά: α) στην υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία της εταιρείας «ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» κατά των εταιρειών: 1) «RIST HELLAS PRIVATE COMPANY ΙΚΕ», 2) «ΝΤΗΖΕΛ ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΕΙΔΩΝ ΕΝΔΥΣΗΣ», 3) «Ρ. ΓΚΟΓΚΑΣ και ΣΙΑ ΟΕ», 4)

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε επιπλέον δεκαοκτώ (18) εκδόσεις: Μία εξ αυτών για Δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ((1) Έκδοση για το ΦΕΚ) και οι λοιπές για τα διάδικα μέρη ((2) «Έκδοση για την καταγγέλλουσα εταιρεία «ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», (3) «Έκδοση για την εταιρεία «RIST HELLAS PRIVATE COMPANY ΙΚΕ», (4) «Έκδοση για την εταιρεία «ΝΤΗΖΕΛ ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΕΙΔΩΝ ΕΝΔΥΣΗΣ», (5) «Έκδοση για την εταιρεία «Ρ. ΓΚΟΓΚΑΣ και ΣΙΑ ΟΕ», (6) «Έκδοση για την εταιρεία «ΤΑΙΜ ΣΕΝΤΕΡ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑ ΩΡΟΛΟΓΙΩΝ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», (7) «Έκδοση για την εταιρεία «THE SWATCH GROUP (GREECE) SA», (8) «Έκδοση για την εταιρεία «SWATCH GROUP LTD», (9) «Έκδοση για την εταιρεία «ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΑΝΤΖΙΚΗ – ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΙΚΕ», (10) «Έκδοση για την εταιρεία «LOTHMAN TRADING B.V», (11) «Έκδοση για την εταιρεία «ΓΑΒΡΙΗΛ Μ. ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ», (12) «Έκδοση για την εταιρεία «SHOP & TRADE ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ», (13) «Έκδοση για την εταιρεία «ΧΡΟΝΩΡΑ Π. ΚΑΛΛΙΓΕΡΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», (14) «Έκδοση για την εταιρεία «TAG HEUER HEADQUARTERS BRANCH OF LVMH SWISS MANUFACTURE SA», (15) «Έκδοση για την εταιρεία «AMER SPORTS EXPORT GMBH», (16) «Έκδοση για την εταιρεία «ORIS S.A», (17) «Έκδοση για την εταιρεία «SYMBOL ΕΛΛΑΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και (18) «Έκδοση για την εταιρεία «FOSSIL (EUROPE) GmbH»). Από τις παραπάνω εκδόσεις έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...] τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (ΦΕΚ 93 Α'/20.4.2011), όπως ισχύει, και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 54 Β'/16.1.2013).

«ΤΑΙΜ ΣΕΝΤΕΡ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑ ΩΡΟΛΟΓΙΩΝ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», 5) «THE SWATCH GROUP (GREECE) SA», 6) «SWATCH GROUP LTD», 7) «ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΑΝΤΖΙΚΗ – ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΙΚΕ», 8) «LOTHMAN TRADING B.V», 9) «ΓΑΒΡΙΗΛ Μ. ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ», 10) «SHOP & TRADE ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ», 11) «ΧΡΟΝΩΡΑ Π. ΚΑΛΛΙΓΕΡΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και 12) «TAG HEUER HEADQUARTERS BRANCH OF LVMH SWISS MANUFACTURE SA», για παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 περί «Προστασίας του Ελεύθερου Ανταγωνισμού», όπως ισχύει ή/και του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), και β) στην αυτεπάγγελτη έρευνα της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού (εφεξής ΓΔΑ) στην αγορά εμπορίας - διανομής ρολογιού χειρός, προκειμένου να διαπιστωθεί αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 ή/και 101 ΣΛΕΕ.

Πριν την έναρξη της συνεδρίασης, ο Πρόεδρος της Επιτροπής όρισε Γραμματέα της υποθέσεως την Ηλιάνα Κούτρα με αναπληρώτρια αυτής την Ευγενία Ντόρντα.

Η συζήτηση της υπόθεσης συνεχίστηκε κατά τις συνεδριάσεις της Επιτροπής την 2^α Ιουλίου 2021, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10:00, την 7^η Ιουλίου 2021, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:00, και την 16^η Ιουλίου 2021, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10:00, οπότε και ολοκληρώθηκε.

Στις ως άνω συνεδριάσεις οι νομίμως κλητευθείσες εταιρείες παραστάθηκαν ως εξής: 1) η εταιρεία «ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» με τους νόμιμους εκπροσώπους της, Κωνσταντίνο Κωσταρέλο και Σοφία Τουρλή μετά των πληρεξουσίων δικηγόρων Πλάτωνα Νιάδη, Ιωάννη Παπαναστασόπουλο, Ανέστη Παπαδόπουλο, Μαρία Τσιμπούρα και Αλεξία Σπανού, 2) η εταιρεία AMER SPORTS EXPORT GMBH, διά των πληρεξουσίων δικηγόρων, Γρηγόρη Πελεκάνου, Κωνσταντίνου Μπέικου-Πασχάλη και Μαρίας-Αγγελικής Παπαγεωργίου, 3) η εταιρεία FOSSIL GMBH, δια των πληρεξουσίων δικηγόρων, Σταμάτη Δρακακάκη και Μαρίας Λαμπαδάκη, 4) η εταιρεία SHOP & TRADE AE, διά της πληρεξούσιας δικηγόρου, Ευαγγελίας-Ροζαλίας Βιτζηλαίου, 5) η εταιρεία THE SWATCH GROUP GREECE με τους νόμιμους εκπροσώπους της Ιωάννη Φάρο και Μαρία Κωστάκη, μετά των πληρεξουσίων δικηγόρων, Παναγιώτη Μπερνίτσα και Μαρίνας Ανδρουλακάκη, 6) η εταιρεία SWATCH GROUP LIMITED διά των πληρεξουσίων δικηγόρων, Παναγιώτη Μπερνίτσα και Μαρίνας Ανδρουλακάκη, 7) η εταιρεία NTHZEL ΕΛΛΑΣ με τον νόμιμο εκπρόσωπό της Σπυρίδωνα Γκρούιτς μετά των πληρεξουσίων δικηγόρων, Παναγιώτη Μπερνίτσα, Μαρίνας Ανδρουλακάκη, Αρετής-Τάνιας Πατσαλιά και Βαγγέλη Καλογιάννη, 8) η εταιρεία SYMBOL ΕΛΛΑΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΑΕ διά των πληρεξουσίων δικηγόρων Ανδρέα Μήτσαϊνα και Δήμητρας Λαμπράκου, 9) η εταιρεία TAG HEUER HEADQUARTERS BRANCH OF LVMH SWISS MANUFACTURE SA διά των πληρεξουσίων δικηγόρων, Νικόλαου Κοσμίδη και Αναστασίας Σταυροπούλου, 10) η εταιρεία ΤΑΙΜ ΣΕΝΤΕΡ ΑΕ με τους νόμιμους εκπροσώπους της Γεώργιο Κουγιουμτζόπουλο και Ελένης Φαμπρίτσιο μετά των πληρεξουσίων δικηγόρων Γαρυφαλιάς Αθανασίου και Τριαντάφυλλου Σταυρακίδη, 11) η εταιρεία ORIS SA διά του

πληρεξουσίου δικηγόρου, Παναγιώτη Γιαταγαντζίδη, 12) η εταιρεία RIST HELLAS PRIVATE COMPANY ΙΚΕ, με τον νόμιμο εκπρόσωπό της Βασίλειο Τοτόλη μετά των πληρεξουσίων δικηγόρων, Παναγιώτη Γιαταγαντζίδη και Αικατερίνης Φερέτη, 13) η εταιρεία «Ρ. ΓΚΟΓΚΑΣ και ΣΙΑ ΟΕ» με τον νόμιμο εκπρόσωπό της Ρίζο Γκόκα μετά του πληρεξουσίου δικηγόρου, Δημητρίου Μέλλιου και 14) η εταιρεία ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΑΝΤΖΙΚΗ-ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ, με τον νόμιμο εκπρόσωπό της, Δημήτριο Κουτσικόπουλο μετά της πληρεξούσιας δικηγόρου Ευαγγελίας Καραβία.

Οι εταιρείες «ΧΡΟΝΩΡΑ Π. ΚΑΛΛΙΓΕΡΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», «ΓΑΒΡΙΗΛ Μ. ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ» και «LOTHMAN TRADING B.V» καίτοι νομίμως κλητευθείσες δεν προσήλθαν στις συνεδριάσεις.

Αρχικά ο Πρόεδρος έδωσε το λόγο στην αρμόδια Εισηγήτρια Μαρία Ιωάννα Ράντου, η οποία ανέπτυξε συνοπτικά την υπ' αριθ. πρωτ. 10846/18.12.2020 γραπτή Εισήγηση, και λαμβάνοντας υπόψη όσα αναφέρονται αναλυτικά στην Εισήγηση, πρότεινε τα εξής:

«Α. Αναφορικά με την επιχείρηση με την επωνυμία ΤΑΙΜ ΣΕΝΤΕΡ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑ ΩΡΟΛΟΓΙΩΝ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ:

1. Να διαπιστωθεί η παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ για τους λόγους που εκτενώς αναφέρθηκαν ανωτέρω και να επιβληθεί σε αυτήν πρόστιμο για τη διάρκεια συμμετοχής της στην παράβαση, όπως περιγράφηκε στην Εισήγηση,
2. να υποχρεωθεί να παύσει την ως άνω διαπιστωθείσα παράβαση, στο βαθμό που αυτή συνεχίζεται και να την παραλείπει στο μέλλον,
3. να απειληθεί η με πρόστιμο αν με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού βεβαιώνεται η συνέχιση ή επανάληψη της διαπιστωθείσας παράβασης.

Β. Αναφορικά με την επιχείρηση με την επωνυμία ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΑΝΤΖΙΚΗ – ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΙΚΕ:

1. Να διαπιστωθεί η παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ για τους λόγους που εκτενώς αναφέρθηκαν ανωτέρω και να επιβληθεί σε αυτήν πρόστιμο για τη διάρκεια συμμετοχής της στην παράβαση, όπως περιγράφηκε στην Εισήγηση,
2. να υποχρεωθεί να παύσει την ως άνω διαπιστωθείσα παράβαση, στο βαθμό που αυτή συνεχίζεται και να την παραλείπει στο μέλλον,
3. να απειληθεί η με πρόστιμο αν με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού βεβαιώνεται η συνέχιση ή επανάληψη της διαπιστωθείσας παράβασης.

Γ. Αναφορικά με την επιχείρηση με την επωνυμία SHOP & TRADE ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ:

1. Να διαπιστωθεί η παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ για τους λόγους που εκτενώς αναφέρθηκαν ανωτέρω και να επιβληθεί σε αυτήν πρόστιμο για τη διάρκεια συμμετοχής της στην παράβαση, όπως περιγράφηκε στην Εισήγηση,

2. να υποχρεωθεί να παύσει την ως άνω διαπιστωθείσα παράβαση, στο βαθμό που αυτή συνεχίζεται και να την παραλείπει στο μέλλον,
3. να απειληθεί η με πρόστιμο αν με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού βεβαιώνεται η συνέχιση ή επανάληψη της διαπιστωθείσας παράβασης.

Δ. Αναφορικά με την επιχείρηση με την επωνυμία SYMBOL ΕΛΛΑΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ:

1. Να διαπιστωθεί η παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ για τους λόγους που εκτενώς αναφέρθηκαν ανωτέρω και να επιβληθεί σε αυτήν πρόστιμο για τη διάρκεια συμμετοχής της στην παράβαση, όπως περιγράφηκε στην Εισήγηση,
2. να υποχρεωθεί να παύσει την ως άνω διαπιστωθείσα παράβαση, στο βαθμό που αυτή συνεχίζεται και να την παραλείπει στο μέλλον,
3. να απειληθεί η με πρόστιμο αν με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού βεβαιώνεται η συνέχιση ή επανάληψη της διαπιστωθείσας παράβασης.

Ε. Αναφορικά με την επιχείρηση με την επωνυμία ORIS S.A:

1. Να διαπιστωθεί η παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ για τους λόγους που εκτενώς αναφέρθηκαν ανωτέρω και να επιβληθεί σε αυτήν πρόστιμο για τη διάρκεια συμμετοχής της στην παράβαση, όπως περιγράφηκε στην Εισήγηση,
2. να υποχρεωθεί να παύσει την ως άνω διαπιστωθείσα παράβαση, στο βαθμό που αυτή συνεχίζεται και να την παραλείπει στο μέλλον,
3. να απειληθεί η με πρόστιμο αν με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού βεβαιώνεται η συνέχιση ή επανάληψη της διαπιστωθείσας παράβασης.

ΣΤ. Αναφορικά με την επιχείρηση με την επωνυμία AMER SPORTS EXPORT GMBH:

1. Να διαπιστωθεί η παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ για τους λόγους που εκτενώς αναφέρθηκαν ανωτέρω και να επιβληθεί σε αυτήν πρόστιμο για τη διάρκεια συμμετοχής της στην παράβαση, όπως περιγράφηκε στην Εισήγηση,
2. να υποχρεωθεί να παύσει την ως άνω διαπιστωθείσα παράβαση, στο βαθμό που αυτή συνεχίζεται και να την παραλείπει στο μέλλον,
3. να απειληθεί η με πρόστιμο αν με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού βεβαιώνεται η συνέχιση ή επανάληψη της διαπιστωθείσας παράβασης.

Ζ. Αναφορικά με την επιχείρηση με την επωνυμία FOSSIL GROUP:

1. Να διαπιστωθεί η παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ για τους λόγους που εκτενώς αναφέρθηκαν ανωτέρω και να επιβληθεί σε αυτήν πρόστιμο για τη διάρκεια συμμετοχής της στην παράβαση, όπως περιγράφηκε στην Εισήγηση,
2. να υποχρεωθεί να παύσει την ως άνω διαπιστωθείσα παράβαση, στο βαθμό που αυτή συνεχίζεται και να την παραλείπει στο μέλλον,

3. να απειληθεί η με πρόστιμο αν με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού βεβαιώνεται η συνέχιση ή επανάληψη της διαπιστωθείσας παράβασης.

Η. Αναφορικά με τις εταιρείες 1) «RIST HELLAS PRIVATE COMPANY IKE», 2) «ΝΤΗΖΕΛ ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΕΙΔΩΝ ΕΝΔΥΣΗΣ», 3) «Ρ. ΓΚΟΓΚΑΣ και ΣΙΑ ΟΕ», 4) «THE SWATCH GROUP (GREECE) SA», 5) «SWATCH GROUP LTD», 6) «ΓΑΒΡΙΗΛ Μ. ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ» 7) «ΧΡΟΝΩΡΑ Π. ΚΑΛΛΙΓΕΡΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», 8) «TAG HEUER HEADQUARTERS BRANCH OF LVMH SWISS MANUFACTURE SA», 9) «LOTHMAN TRADING B.V.(OOZOO TIMEPIECES)» να απορριφθεί ως αβάσιμη η υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία της εταιρείας «ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» για παράβαση των άρθρων 1 ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ, για τους λόγους που εκτενώς αναφέρθηκαν στην Εισήγηση.»

Κατόπιν, και κατά τη διάρκεια των προαναφερθεισών συνεδριάσεων το λόγο έλαβαν οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των εταιρειών και οι νόμιμοι εκπρόσωποί τους, οι οποίοι τοποθετήθηκαν επί της προαναφερόμενης Εισήγησης, ανέπτυξαν τις απόψεις τους, έδωσαν διευκρινίσεις και απάντησαν σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής.

Κατά τη συνεδρίαση 2 Ιουλίου 2021 εξετάστηκαν οι προτεινόμενες δεσμεύσεις από την εταιρεία ORIS S.A. Η Εισηγήτρια Μαρία-Ιωάννα Ράντου ανέγνωσε την υπ' αριθ. πρωτ. 5381/18.6.2021 Εισήγηση επί των προτεινόμενων δεσμεύσεων και για τους λόγους που αναφέρονταν σε αυτή πρότεινε την απόρριψή τους. Στη συνέχεια, το λόγο έλαβε ο πληρεξούσιος δικηγόρος της ως άνω εταιρείας, ο οποίος τοποθετήθηκε επί της Εισηγήσεως και ζήτησε από την Επιτροπή την αποδοχή των προτεινόμενων δεσμεύσεων.

Η Επιτροπή μετά από διαλογική συζήτηση, αφού αποχώρησαν από την αίθουσα τα ενδιαφερόμενα Μέρη, με τη συμμετοχή της Εισηγήτριας Μαρίας- Ιωάννας Ράντου, η οποία δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία, ομόφωνα αποφάσισε την απόρριψη των δεσμεύσεων και η συζήτηση συνεχίστηκε με την εν λόγω εταιρεία επί της ουσίας της υπόθεσης, όπως αναφέρεται στην υπ' αριθ. πρωτ. 10846/18.12.2020 Εισήγηση.

Κατά τις συνεδριάσεις της Επιτροπής οι πληρεξούσιοι δικηγόροι ζήτησαν την εξέταση μαρτύρων, για τη θεμελίωση των ισχυρισμών τους. Η Επιτροπή, αποδεχόμενη το σχετικό αίτημά τους, εξέτασε τους μάρτυρες: 1) [...] από την εταιρεία ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, 2) [...], από την εταιρεία ORIS, 3) τον [...] από την TIME CENTER, 4) τον [...] από την εταιρεία SHOP & TRADE ΑΕ και 5) τον [...] από την εταιρεία AMER.

Επίσης, εξετάστηκαν ανωμοτί και οι νόμιμοι εκπρόσωποι εταιρειών: α) Δ. Κουτσικόπουλος, β) Β. Τοτόλης και γ) ο Γ. Κουγιουμτζόπουλος.

Με την ολοκλήρωση της ακροαματικής διαδικασίας και την εξέταση των μαρτύρων οι πληρεξούσιοι δικηγόροι ζήτησαν και ο Πρόεδρος της Επιτροπής χορήγησε προθεσμία

επτά (7) εργάσιμων ημερών μετά την παραλαβή των πρακτικών από τα ενδιαφερόμενα μέρη, προκειμένου να υποβάλουν τα συμπληρωματικά υπομνήματά τους.

Η Επιτροπή συνήλθε σε διάσκεψη την 8^η Δεκεμβρίου 2021 (ημέρα Τετάρτη και ώρα 17:30 π.μ.), η οποία συνεχίστηκε την 10^η Δεκεμβρίου 2021, (ημέρα Παρασκευή και ώρα 15:30), την 16^η Δεκεμβρίου 2021, (ημέρα Πέμπτη και ώρα 15:00) και ολοκληρώθηκε την 22^α Δεκεμβρίου 2021, (ημέρα Τετάρτη και ώρα 12:00), στην ως άνω αίθουσα συνεδριάσεων του 1^{ου} ορόφου των Γραφείων της, με τη συμμετοχή της Εισηγήτριας Μαρίας Ιωάννας Ράντου, η οποία δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία, και αφού έλαβε υπόψη τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, την Εισήγηση, τις απόψεις που διατύπωσαν προφορικώς τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά τη συζήτηση της υπόθεσης και με τα υπομνήματα τα οποία υπέβαλαν, καθώς και τα όσα κατέθεσαν οι μάρτυρες κατά την ακροαματική διαδικασία,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

I.	ΙΣΤΟΡΙΚΟ - ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ.....
II.	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΗΣ ΓΔΑ
III.	ΤΑ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ
IV.	ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ
V.	ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΥΠΟΘΕΣΗΣ ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 1 ΤΟΥ Ν. 3959/2011 ΚΑΙ 101 ΣΛΕΕ
VI.	ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ - ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΚΑΘΕΤΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ
VII.	ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ - ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΥΠΑΡΞΗ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ/ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ
VIII.	ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΠΙΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ - ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ

1. Την 4.7.2017, η εταιρεία με την επωνυμία «ΚΩΣΤΑΡΕΛΛΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», (εφεξής καταγγέλλουσα ή ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ) υπέβαλε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού (εφεξής και ΕΑ) καταγγελία κατά των εταιρειών :

- i. Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία «RIST HELLAS PRIVATE COMPANY»,
- ii. «ΝΤΗΖΕΛ ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΕΙΔΩΝ ΕΝΔΥΣΗΣ»,
- iii. «SYMBOL HELLAS ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ Α.Ε.»,
- iv. «Ρ. ΓΚΟΓΚΑΣ και ΣΙΑ ΟΕ»,
- v. «ΤΑΙΜ ΣΕΝΤΕΡ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑ ΩΡΟΛΟΓΙΩΝ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»,
- vi. «THE SWATCH GROUP (GREECE) ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ & ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΡΟΛΟΓΙΩΝ»,
- vii. «ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΑΝΤΖΙΚΗ – ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΟΜΟΡΡΥΘΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»,
- viii. «ΓΑΒΡΙΗΛ ΜΙΧ. ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ & ΣΙΑ Ε.Ε.»,
- ix. «ΕΛΜΗ SYSTEMS ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ Α.Ε. ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»,
- x. «SHOP & TRADE ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ»,
- xi. «ΧΡΟΝΩΡΑ Π. ΚΑΛΛΙΓΕΡΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»,
- xii. «ΒΗΧΟΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΩΡΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ» και «ΒΗΧΟΣ Ο.Ε.»,
- xiii. «DIAMONDS CENTER ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ, ΡΟΛΟΓΙΩΝ, ΑΞΕΣΟΥΑΡ, ΔΩΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΙΔΩΝ»,
- xiv. «ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.»¹,
- xv. «ΣΚΟΡΔΙΛΗΣ Α.Ε.».

2. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ στην καταγγελία της (παρ.13) με εξαίρεση την ΕΛΜΗ SYSTEMS ΑΕ (διανομέα της CASIO), την ΣΚΟΡΔΙΛΗΣ ΑΕ (διανομέα της GARMIN) και τις SYMBOL HELLAS ΑΕ (διανομέα της FOSSIL μέχρι το 2014-2015)/ DIAMONDS CENTER SA (διανομέα της FOSSIL μέχρι το 2014-2015), για τις οποίες κατά το χρόνο υποβολής της καταγγελίας δεν είχε συγκεντρώσει πλήρη στοιχεία για τις πρακτικές τους, οι λοιπές ως άνω υπό i - xv αναφερόμενες εταιρείες εμπλέκονται, κατά την άποψη της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, αποδεδειγμένα στις καταγγελλόμενες παράνομες πρακτικές, ενώ επιφυλάχθηκε για τις υπόλοιπες εταιρείες. Επιπλέον κατά την

¹ Η εταιρεία αυτή αναφέρεται στην καταγγελία μόνον με την ιδιότητά της ως προγενέστερου διανομέα των σημάτων που διανέμει τώρα η Ρ. ΓΚΟΓΚΑΣ και ΣΙΑ ΟΕ (βλ. υπό iv ανωτέρω) και δεν την καταγγέλλει ρητά για οποιαδήποτε αντιαγωνιστική πρακτική.

ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, στις καταγγελλόμενες περιλαμβάνονται και οι κατασκευαστές οίκοι του εξωτερικού, αναφερόμενες ως τέτοιες στις οικείες παραγράφους της καταγγελίας, όπου υπάρχουν αποδείξεις εμπλοκής τους στις παράνομες πρακτικές και συμφωνίες καθώς και αποδείξεις για πανευρωπαϊκή εφαρμογή των πρακτικών αυτών.

3. Μεταξύ αυτών, στην καταγγελία αναφέρεται ότι περιλαμβάνονται και οι εξής εταιρείες: α) η μητρική και πλήρως ελέγχουσα την DIESEL HELLAS AE, OTB SpA («ONLY THE BRAVE») πολυεθνική εδρεύουσα στο Breganze της Ιταλίας (παρ.65 της καταγγελίας, β) η THE SWATCH GROUP LTD η οποία αποτελεί 100% μητρική της καταγγελλόμενης THE SWATCH GROUP (GREECE) AE, αφενός διότι την ελέγχει απόλυτα, αφετέρου διότι κατά την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ αποδεδειγμένα εμπλέκεται ως προμηθευτής της καταγγελλόμενης και ως κατασκευαστής των προϊόντων SWATCH άμεσα στις καταγγελλόμενες πρακτικές στεγανοποίησης της αγοράς (βλ. παρ.93 της καταγγελίας), γ) η ολλανδική Ανώνυμη Εταιρεία με τον διακριτικό τίτλο OOOO INTERNATIONAL και την επωνυμία LOTHMANN TRADING B.V., εδρεύουσα στο Λάιντεν των Κάτω Χωρών (Ολλανδίας), λόγω εφαρμογής περιορισμού απαγόρευσης ανταπόκρισης σε αυθόρμητες παραγγελίες από αγοραστές άλλου κράτους μέλους - απαγόρευση παθητικών πωλήσεων (βλ. παρ.137 της καταγγελίας), δ) ο κατασκευαστής οίκος SUUNTO OY που εδρεύει στη Φινλανδία (SUUNTO Tammiston kauppatie 7 A, FI-01510 Vantaa, Finland), (βλ. παρ. 157 της καταγγελίας).

4. Αναφορικά με τις καταγγελλόμενες υπό (xii) ανωτέρω εταιρείες «ΒΗΧΟΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΩΡΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ» και «ΒΗΧΟΣ Ο.Ε» η καταγγέλλουσα ρητά μνημονεύει ως διάδοχες επιχειρήσεις τους τις εταιρείες ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ / TAG HEUER GREECE, ενώ στην παρ.173 της καταγγελίας αναφέρεται και στην HEUER (LVMH GROUP Ελβετία). Κατά την καταγγέλλουσα, η τελευταία, σε συνεργασία με τους αντιπροσώπους της, εφαρμόζει σύστημα after sales service που καλύπτει με εγγύηση κατασκευαστή μόνο όσα ρολόγια αγοράστηκαν και πωλήθηκαν μέσω του «επίσημου διαύλου», καθιστώντας ρολόγια δίχως εγγύηση τα ρολόγια που αγοράστηκαν από παράλληλες εισαγωγές καίτοι γνήσια.

5. Εν συνεχεία, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ με την υπ'αριθ.πρωτ. 6026/18.10.2017 επιστολή-υπόμνημά της διευκρίνισε ρητώς ότι δεν καταγγέλλει τις εξής εταιρείες: α) την ΕΛΜΗ SYSTEMS, καθότι δεν αντιμετωπίζει ζήτημα άρνησης προμήθειας, β) την επιχείρηση ΒΗΧΟΣ η οποία δραστηριοποιούνταν δια της ΒΗΧΟΣ ΟΕ και ΒΗΧΟΣ ΑΕ, λόγω διακοπής της συνεργασίας της με την HEUER και για το σκοπό αυτό θεωρεί ότι οι πρακτικές αφορούν στην διάδοχη επιχείρηση της ΒΗΧΟΣ, γ) την επιχείρηση SYMBOL, η οποία δραστηριοποιούνταν δια των εταιρειών DIAMOND και της SYMBOL, καθώς οι πρακτικές αφορούν στην ΡΙΣΤ ΙΚΕ, διάδοχη εταιρεία που συνεργάζεται με τον όμιλο FOSSIL, ενώ η SYMBOL βρίσκεται πλέον σε οικονομική δυσπραγία και είναι σχεδόν ανενεργή, δ) την ΣΚΟΡΔΙΛΗΣ ΑΕ διότι δεν έχει επαρκή στοιχεία προς τεκμηρίωση παράβασης. Με την ίδια επιστολή επιβεβαιώνει ότι καταγγέλλει τους οίκους του εξωτερικού SWATCH GROUP, TAG HEUER, OOOO.

6. Στην μεταγενέστερη υπ'αριθ.πρωτ. 7097/4.12.2017 επιστολή-υπόμνημά της η καταγγέλλουσα αναφέρεται επιπλέον στην ολλανδική εταιρεία CLUSE, και συγκεκριμένα

στην ολλανδική εταιρεία με την επωνυμία EUROPE WATCH GROUP B.V., με έδρα το Άμστερνταμ (βλ. σελ. 10 και επόμενες της επιστολής). Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, ο αντιπρόσωπος στην Ελλάδα της εταιρείας [...] δεν δέχθηκε την συνεργασία με την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ και δεν προέβη σε ικανοποίηση παραγγελιών.

7. Περαιτέρω, με επόμενο υπόμνημά της, με αριθ.πρωτ. 3335/25.5.2018, η καταγγέλλουσα προσκόμισε πρόσθετα στοιχεία σχετικά με τις καταγγελλόμενες επιχειρήσεις, παραβάσεις και συμπεριφορές, επικαιροποιώντας ανά επιχείρηση και τον τρόπο με τον οποίο αντέδρασε κάθεμία από αυτές στην από 4.7.2017 καταγγελία της. Στο εν λόγω υπόμνημα περιλαμβάνεται πίνακας σχετικά με την υλοποίηση ή μη των παραγγελιών της σε κάθε μία εκ των εταιρειών, κατόπιν και της διεξαγωγής της 31^{ης} διεθνούς έκθεσης κοσμήματος, ωρολογιών και πολυτίμων λίθων, που πραγματοποιήθηκε στις 23-26.2.2018 στο Metropolitan Expo στην Αθήνα. Επιπλέον, με την υπ' αριθ.πρωτ. 7360/5.12.2018 επιστολή της η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ προσκόμισε εύρημα σχετικά με μηχανισμό ανίχνευσης παράλληλων εισαγωγών με επιβράβευση του καταναλωτή².

8. Συμπερασματικά, από την καταγγελία και τα συμπληρωματικά υπομνήματα-επιστολές της καταγγέλλουσας, οι εταιρείες που επέχουν θέση καταγγελλομένων μερών στην παρούσα υπόθεση είναι οι εξής:

- i. RIST HELLAS PRIVATE COMPANY IKE
- ii. ΝΤΗΖΕΛ ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΕΙΔΩΝ ΕΝΔΥΣΗΣ
- iii. Ρ. ΓΚΟΓΚΑΣ ΚΑΙ ΣΙΑ ΟΕ
- iv. ΤΑΙΜ ΣΕΝΤΕΡ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑ ΩΡΟΛΟΓΙΩΝ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ,
- v. THE SWATCH GROUP GREECE ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΡΟΛΟΓΙΩΝ
- vi. SWATCH GROUP LTD
- vii. ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΑΝΤΖΙΚΗ – ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΙΚΕ
- viii. ΓΑΒΡΙΗΛ ΜΙΧ. ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ & ΣΙΑ Ε.Ε.
- ix. SHOP & TRADE ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
- x. ΧΡΟΝΩΡΑ Π. ΚΑΛΛΙΓΕΡΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
- xi. TAG HEUER HEADQUARTERS-BRANCH OF LVMH SWISS MANUFACTURE SA
- xii. LOTHMANN TRADING B.V. (OOZOO INTERNATIONAL)

9. Εκτός από τη διαδικασία ενώπιον της ΕΑ, επισημαίνεται ότι στις [...] η καταγγέλλουσα άσκησε αγωγή αποζημίωσης³ [...]κατά ορισμένων εκ των καταγγελλόμενων εταιρειών. [...] ⁴. [...] ⁵ [...].

² Το σχετικό εύρημα αφορά στους ιστότοπους [...]

³ [...]για παραβάσεις μεταξύ άλλων και του δικαίου ελεύθερου ανταγωνισμού.

⁴ [...]

⁵ Σε απάντηση της υπ' αριθ.πρωτ. 4568/11.7.2019 επιστολής παροχής στοιχείων της ΓΔΑ.

10. Περαιτέρω, στο ίδιο πλαίσιο, η καταγγέλλουσα υπέβαλε το υπ' αριθ. πρωτ. 8284/17.12.2019 υπόμνημά της σε συνέχεια του υπ' αριθ. πρωτ. 5067/1.8.2019 υπομνήματός της, με το οποίο προέβη σε γενικό σχολιασμό των βασικών ισχυρισμών των καταγγελλομένων, στο πλαίσιο της ως άνω αστικής εκκρεμοδικίας, αντικρούοντας κάποιους εξ αυτών περί εφαρμογής συστήματος επιλεκτικής διανομής⁶.

11. Όπως προκύπτει από την καταγγελία και τα σχετικά συμπληρωματικά υπομνήματά της, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ καταγγέλλει παράνομες πρακτικές που εφαρμόζονται στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας από επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται ως εισαγωγείς και αποκλειστικοί διανομείς οικονομικών ρολογιών χειρός. Ειδικότερα, όπως αναφέρει, οι επιχειρήσεις αυτές εφαρμόζουν πρακτικές και συμφωνίες καθορισμού τιμής μεταπώλησης στους λιανοπωλητές της σχετικής αγοράς και σύστημα περιορισμού των παράλληλων εισαγωγών γνήσιων προϊόντων από χώρες της ΕΕ, ενσωματώνοντας στις κάθετες συμφωνίες περιορισμούς του ανταγωνισμού ιδιαίτερης σοβαρότητας. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ σημειώνει ακόμα ότι σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των λιανοπωλητών με τους περιορισμούς αυτούς, οι καταγγελλόμενες προβαίνουν σε καταγγελία των μεταξύ τους συμβάσεων ή/και σε περίπτωση παράλληλου διακοινοτικού εμπορίου αρνούνται την παροχή υπηρεσιών συντήρησης και την κάλυψη της παρεχόμενης από τον κατασκευαστή εγγύησης. Σύμφωνα με την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, οι ως άνω παραβάσεις είναι τυπικές, αλλά επιπροσθέτως εφαρμόζονται και στην πράξη επιφέροντας τα αντί-ανταγωνιστικά αποτελέσματά τους στην σχετική αγορά με:

- περιορισμό εισαγωγών,
- καταμερισμό αγορών,
- καθορισμό τιμών,
- περιορισμό παραγωγής, και
- εμπορικό αποκλεισμό.

12. Επιπροσθέτως, η καταγγέλλουσα αναφέρει ότι ορισμένοι κατασκευαστές ρολογιών-οίκοι του εξωτερικού εφαρμόζουν πρακτικές, συμφωνίες και συστήματα παρακολούθησης περιορισμού του διακοινοτικού εμπορίου, παρακολουθώντας και περιορίζοντας τις παθητικές πωλήσεις εντός ενιαίας αγοράς και καθορίζοντας άμεσα ή έμμεσα τελικές τιμές καταναλωτή κα εκπτώσεις λιανοπωλητών.

13. Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, οι πρακτικές των ελληνικών επιχειρήσεων εισαγωγέων και αποκλειστικών διανομέων είναι μέρος ενός συνολικού πλέγματος περιορισμών που εφαρμόζονται από τους οίκους-κατασκευαστές του εξωτερικού, αφού συχνά οι ελληνικές επιχειρήσεις επικαλούνται κατά την εφαρμογή των καταγγελλόμενων πρακτικών και των αντιποίνων, την ύπαρξη σχετικής συμφωνίας τους με οίκο κατασκευαστή του εξωτερικού.

⁶ Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ προσκόμισε τις προσθήκες των καταγγελλομένων - εναγομένων με το υπ' αριθ. πρωτ. 5075/9.6.2020 έγγραφό της και τα σχετικά των προτάσεων όλων των μερών με το υπ' αριθ. πρωτ. 6090/2.7.2020 έγγραφό της.

14. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ αναφέρει ακόμα ότι ως αποτέλεσμα της «απόλυτης και πλήρως ομοιόμορφης εφαρμογής» των ως άνω πρακτικών από το σύνολο των Ελλήνων αποκλειστικών διανομέων με αθροιστικό μερίδιο άνω του 95% αλλά και από τους οίκους-κατασκευαστές του εξωτερικού με αθροιστικό μερίδιο τουλάχιστον 60%, οι κάθετες συμπράξεις αυτές έχουν σωρευτικό-πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα ανεξαρτήτως του κατά μόνος μεριδίου αγοράς, με αποτέλεσμα την δυνατότητα των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων να διατηρούν σε υψηλότερα επίπεδα της λιανικές τιμές τόσο σε σχέση με το κόστος παραγωγής των προϊόντων, όσο και με τις τιμές σε συγκεκριμένα κράτη μέλη με πιο ανταγωνιστικές συνθήκες αγοράς.

15. Τέλος, η καταγγέλλουσα αναφέρεται σε ύπαρξη συντονισμένης δράσης μεταξύ των καταγγελλομένων μερών, αφενός ως προς τον τρόπο εφαρμογής των αντιποίνων από τους έλληνες εισαγωγείς⁷ και τον συντονισμό των ενεργειών τους κατά των μη συμμορφούμενων λιανέμπορων, αφετέρου ως προς την διατήρηση τιμών σε υψηλά επίπεδα⁸, παρέχοντας, κατά την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, σοβαρές ενδείξεις περί ύπαρξης οριζόντιας συμφωνίας μεταξύ τους.

II. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΗΣ ΓΔΑ

16. Για τη διερεύνηση της βασιμότητας της ως άνω καταγγελίας, και στο πλαίσιο αυτεπάγγελτης έρευνας στην αγορά ρολογιών χειρός, η ΓΔΑ διεξήγαγε σειρά μέτρων έρευνας τα οποία συνοψίζονται στα κάτωθι:

- διενεργήθηκαν έξι αιφνιδιαστικοί επιτόπιοι έλεγχοι στις 22.11.2017 στα γραφεία πέντε εκ των καταγγελλόμενων εταιρειών και μίας ερευνώμενης στο πλαίσιο του αυτεπάγγελτου ελέγχου στην Αττική. Στο πλαίσιο των ως άνω επιτόπιων ελέγχων ελήφθησαν αντίγραφα εγγράφων, έγχαρτων και ηλεκτρονικών, περιλαμβανομένης εμπορικής ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, καθώς και κατάθεση από εκπρόσωπο εταιρείας, όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο·

- εστάλησαν επιστολές παροχής στοιχείων προς τις καταγγελλόμενες επιχειρήσεις καθώς και τις επιχειρήσεις που ερευνώνται αυτεπαγγέλτως·

- εστάλη επιστολή παροχής στοιχείων⁹ στην εταιρεία ΣΚΡΟΥΤΖ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ προκειμένου να αποσαφηνιστεί η διαδικασία ορισμού στην ιστοσελίδα της, από εταιρείες εμπορίας –εισαγωγείς, των επίσημων μεταπωλητών ενός δικτύου στην Ελλάδα καθώς και πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο μεταβολής των τιμών ιδίως των ρολογιών χειρός στην ελληνική αγορά·

- διενεργήθηκε στις 8.10.2019 επιτόπιος έλεγχος στις εγκαταστάσεις του Πανελληνίου Συνδέσμου Εισαγωγέων Ωρολογίων (ΠΣΕΩ)¹⁰.

⁷ Ενδεικτικά αναφέρεται ότι οι καταγγελλόμενες εταιρείες διέκοψαν αιφνιδιαστικά και αναιτιολόγητα σχεδόν στο σύνολο τους εντός 10 μηνών την προμήθεια προϊόντων στην ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, καταγγέλλοντας επίσημα ή de facto τη συνεργασία μαζί της και ενώ η καταγγέλλουσα είχε μηδενικό υπόλοιπο προς αυτές και σε κάποιες περιπτώσεις ήταν πιστωτική.

⁸ Βλ.σχετ. Ενότητα II.3.4.4. της καταγγελίας.

⁹ Υπ' αριθ.πρωτ. 8350/24.9.2020.

¹⁰ Σχετ. η υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 6368/8.10.2019 εντολή για διενέργεια ελέγχου του Προέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

- κλήθηκαν στα γραφεία της ΕΑ εκπρόσωποι έξι εταιρειών εισαγωγέων ρολογιών για τη λήψη αναμοτί καταθέσεων για την πληρέστερη εξέταση του περιεχομένου της καταγγελίας και των στοιχείων που περιήλθαν σε γνώση της ΓΔΑ στο πλαίσιο της έρευνάς της.

17. Στις ενότητες που ακολουθούν περιγράφονται αναλυτικά τα ως άνω μέτρα έρευνας στα οποία προέβη η ΓΔΑ, ανά καταγγελλόμενη/ερευνώμενη εταιρεία.

III. ΤΑ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

III.1 Η ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΥΣΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ΑΕ

18. Η εταιρεία συστάθηκε τον Ιούνιο του 2013 με την επωνυμία ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και με διακριτικό τίτλο ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ Α.Ε. Η εταιρεία εδρεύει στο Ναύπλιο και δραστηριοποιείται σε μεγάλη γκάμα¹¹ προϊόντων και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένου του χονδρικού και λιανικού εμπορίου ρολογιών και κοσμημάτων, οικονομικών και για καθημερινή χρήση. Η επιχείρηση λειτουργεί και ως φυσικό κατάστημα (bricks and mortars) στο Ναύπλιο και μέσω ηλεκτρονικού καταστήματος (e-shop), στην ιστοσελίδα www.rologia.com.gr.

III.2 ΟΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

III.2.1 RIST HELLAS PRIVATE COMPANY IKE

19. Η εταιρεία με την επωνυμία «RIST HELLAS PRIVATE COMPANY IKE» (εφεξής RIST HELLAS) συστήθηκε τον Ιούνιο του 2014 ως Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία με σκοπό την εμπορία ρολογιών, κοσμημάτων, ψευδοκοσμημάτων και άλλων συναφών ειδών και την επιδιόρθωση (service) των εν λόγω προϊόντων.

20. Η RIST HELLAS ανέλαβε αρχικά τη διανομή ρολογιών των σημάτων TW STEEL και ORIS ([...]) τις οποίες διατηρεί έως σήμερα. Από την [...] ανέλαβε τη διανομή ρολογιών σημάτων του ομίλου FOSSIL και συγκεκριμένα των σημάτων FOSSIL, DKNY και Burberry ([...]), Michael Kors, Marc Jacobs, Adidas ([...]), Skagen και Armani. Από

¹¹ Σύμφωνα την από 12.8.2019 καταχώριση στο ΓΕΜΗ με αφορμή την τροποποίηση του καταστατικού της εταιρείας. Ο σκοπός της εταιρείας περιλαμβάνει τα ακόλουθα: α) Χονδρικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων, β) Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων, γ) Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων, με αλληλογραφία ή μέσω διαδικτύου, δ) Υπηρεσίες δημιουργίας ιστοσελίδων στο διαδίκτυο, εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών και συναφών ειδών, ε) Διάθεση διαφημιστικού χώρου ή χρόνου στο διαδίκτυο, στ) Εκμετάλλευση τουριστικών μονάδων, ξενοδοχείων, κάμπινγκ, ενοικιαζόμενων διαμερισμάτων και δωματίων, ζ) Εκμετάλλευση χώρων μαζικής εστίασης (εστιατόρια, μπαρ, καντίνες, αίθουσες πολλαπλών χρήσεων κ.λπ.), η) Εκμετάλλευση χώρων αναψυχής, παιδότοπων, αθλητικών εγκαταστάσεων, σκοπευτηρίων κ.λπ.), θ) Εκμετάλλευση δημοσίας χρήσεως οχημάτων (λεωφορείων, ταξί, φορητών κ.λπ.) και ι) Χονδρικό, λιανικό και μέσω διαδικτύου εμπόριο: i. ειδών καπνιστού και προϊόντων καπνού ii. ειδών ιματισμού, ετοίμων ενδυμάτων, υποδημάτων, δερματίνων ειδών, αξεσουάρ και ειδών ταξιδιού, iii. αθλητικού εξοπλισμού, iv. ηχητικού, τηλεπικοινωνιακού, φωτογραφικού και οπτικού εξοπλισμού, v. ειδών κιθαλερίας, σιδηρικών, εργαλείων και παλιών αντικειμένων αξίας (αντικίων), vi. παιχνιδιών κάθε είδους και σχολικών ειδών, vii. αρωμάτων και καλλυντικών προϊόντων, viii. ειδών κυνηγιού και όπλων, ια) Υπηρεσία μεσιτείας, ιβ) Παροχή υπηρεσιών ενοικίασης και εκμίσθωσης μηχανοκίνητων οχημάτων, ιγ) Παροχή υπηρεσιών ενοικίασης και εκμίσθωσης ειδών αναψυχής και αθλητικών ειδών, ιδ) Παροχή υπηρεσιών ενοικίασης ποδηλάτων, μοτοσυκλετών και πατινιών.

[...] αντιπροσωπεύει επιπλέον και τα ακόλουθα πρόσθετα σήματα που εκπροσωπεί η FOSSIL, ήτοι τα ρολόγια Armani Exchange, Kate Spade, Emporio Armani Swiss made, Tory Burch και Thom Olson. Η εταιρεία αντιπροσωπεύει επίσης ρολόγια των σημάτων PAUL SMITH, GANT (από [...]), Paul Hewitt (από [...])¹². Η RIST δραστηριοποιείται στη χονδρική αλλά και στη λιανική πώληση μέσω του ηλεκτρονικού καταστήματος eshop.rist.gr.

III.2.2 ΝΤΗΖΕΛ ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΕΙΔΩΝ ΕΝΔΥΣΗΣ Α.Ε.

21. Η εταιρεία με την επωνυμία ΝΤΗΖΕΛ ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΕΙΔΩΝ ΕΝΔΥΣΗΣ (εφεξής DIESEL HELLAS) συστάθηκε το 1992 και αποτελεί 100% θυγατρική της ιταλικής εταιρείας DIESEL SpA, η οποία αποτελεί την μητρική εταιρεία του Ομίλου DIESEL και δικαιούχο των σημάτων DIESEL. Σκοπός της DIESEL HELLAS είναι η εισαγωγή και εμπορία στην Ελλάδα εν γένει ετοιμών ενδυμάτων, υφασμάτων, λευκών ειδών και αξεσουάρ ενδύσεως, η εξαγωγή τους στην αλλοδαπή, η αντιπροσώπευση οίκων εξωτερικού και η διανομή των προαναφερθέντων ειδών και προϊόντων. Η εταιρεία έχει αναλάβει την προώθηση των προϊόντων DIESEL στην Ελλάδα και την Κύπρο. Οι πωλήσεις ειδών ένδυσης, υπόδησης και αξεσουάρ αποτελούν το συντριπτικό ποσοστό του τζίρου της εταιρείας ενώ ένα μικρότερο ποσοστό προέρχεται από τις πωλήσεις ρολογιών.

22. Αναφορικά με την αγορά ρολογιού χειρός, η DIESEL HELLAS εισάγει και διανέμει ρολόγια σήματος DIESEL. Τα ρολόγια αυτά δεν κατασκευάζονται από τον όμιλο DIESEL αλλά από γερμανική FOSSIL (EUROPE) GmbH, στην οποία η DIESEL SpA έχει παραχωρήσει άδεια εκμετάλλευσης των σημάτων της. Η DIESEL HELLAS διανέμει ρολόγια σήματος DIESEL δυνάμει σύμβασης διανομής που έχει συνάψει με την εταιρεία FOSSIL (EUROPE) GmbH¹³.

III.2.3 Ρ. ΓΚΟΓΚΑΣ ΚΑΙ ΣΙΑ ΟΕ

23. Η επιχείρηση με την επωνυμία Ρ. ΓΚΟΓΚΑΣ και ΣΙΑ ΟΕ (εφεξής ΓΚΟΓΚΑΣ) με διακριτικό τίτλο G.K. TIME ιδρύθηκε το 2011, έχει έδρα στην Αθήνα και δραστηριοποιείται στην εισαγωγή και πώληση στην χονδρική ρολογιών και των αξεσουάρ (λουράκια, μπρασελέ, μπαταρίες κτλ) τους και την παροχή υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης μετά την πώληση (after sales service). Η ΓΚΟΓΚΑΣ συνεργάζεται με τους κατασκευαστικούς οίκους ZEON LIMITED για την εμπορία ρολογιών στην Ελλάδα και την Κύπρο, και με την HANOWA AG για την διανομή στην Ελλάδα. Τα ρολόγια χειρός που εισάγει και εμπορεύεται περιλαμβάνουν τα σήματα INGERSOLL και SWISS MILITARY HANOWA.

¹² Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 6075.30.9.2019 επιστολή της RIST HELLAS προς τη ΓΔΑ. Σύμφωνα με την ιστοσελίδα rist.gr, η RIST HELLAS πρόσφατα ανέλαβε και την διανομή ρολογιών σήματος SEIKO.

¹³ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 4340/20.5.2020 επιστολή της DIESEL HELLAS στη ΓΔΑ.

III.2.4 ΤΑΙΜ ΣΕΝΤΕΡ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑ ΩΡΟΛΟΓΙΩΝ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

24. Η εταιρεία ΤΑΙΜ ΣΕΝΤΕΡ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑ ΩΡΟΛΟΓΙΩΝ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ με διακριτικό τίτλο «TIME CENTER» (εφεξής TIME CENTER) δραστηριοποιείται στη χονδρική και λιανική πώληση ρολογιών και αντιπροσωπεύει στην Ελλάδα τα ρολόγια των σημάτων NAUTICA, NIXON, POLICE, TIMBERLAND και ADIDAS¹⁴. Στο παρελθόν είχε αναλάβει τη διανομή ρολογιών των σημάτων TIMEX (μέχρι [...]), Ellesse ([...]), Marc Ecko ([...]), K-Swiss ([...]) και GANT (μέχρι [...])¹⁵. Η TIME CENTER διαθέτει φυσικό κατάστημα, καθώς και το ηλεκτρονικό κατάστημα <https://www.timecentershop.gr/>.

III.2.5 THE SWATCH GROUP GREECE SA

25. Η εταιρεία SWATCH GROUP GREECE (εφεξής SWATCH GROUP GREECE) είναι η ελληνική θυγατρική του ομίλου SWATCH GROUP και δραστηριοποιείται στην αγορά, πώληση, διανομή και εξαγωγή ρολογιών, μερών ρολογιών, ηλεκτρονικών συστημάτων, κοσμημάτων και συναφών ειδών καθώς και στην παροχή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών μετά την πώληση, σχετικά με τα προαναφερθέντα προϊόντα. Στην Ελλάδα εμπορεύεται μια ευρεία γκάμα ρολογιών, από 12 μάρκες του ομίλου που περιλαμβάνει ρολόγια, διαφορετικών τύπων και κατηγοριών τιμής.

III.2.6 SWATCH GROUP LTD

26. Η SWATCH GROUP LTD (εφεξής SWATCH GROUP) είναι εταιρεία συμμετοχών (*holding company*) και απώτερη μητρική εταιρεία του Ομίλου SWATCH. Η εταιρεία έχει ως αντικείμενο βάσει του καταστατικού της «τη συμμετοχή σε οποιασδήποτε μορφής εταιρεία, ειδικότερα στον τομέα κατασκευής ρολογιών, μηχανισμών και εξαρτημάτων ρολογιών, ηλεκτρονικών μικροεξαρτημάτων, μηχανικών μικροεξαρτημάτων, τηλεπικοινωνιών, αυτοκινήτων, καθώς και σε συναφείς τομείς».

III.2.7 ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΑΝΤΖΙΚΗ – ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΙΚΕ

27. Η ομόρρυθμη εμπορική εταιρεία ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΑΝΤΖΙΚΗ και ΣΙΑ ΟΕ ιδρύθηκε το 2006 με έδρα την Αθήνα και σκοπό την εμπορία χονδρικός και λιανικός ψευδοκοσμημάτων, ρολογιών, δερμάτινων ειδών, αξεσουάρ ρουχισμού και συναφών ειδών. Το 2017 τροποποιήθηκε το καταστατικό της εταιρείας και πλέον αποτελεί Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (ΙΚΕ) με την επωνυμία «ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΑΝΤΖΙΚΗ - ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ Ι.Κ.Ε.», και το διακριτικό τίτλο «K.Ace beyond common style» (εφεξής «ΚΑΝΤΖΙΚΗ»). Η ΚΑΝΤΖΙΚΗ διανέμει και εμπορεύεται σήμερα στην Ελλάδα ρολόγια με τα σήματα ΟΟΖΟΟ, DUKUDU, ενώ στο παρελθόν διακινούσε και τα σήματα WATX & CO και Out of Order (ΟΟΟ).

¹⁴ Στην ιστοσελίδα της εταιρείας εμφανίζονται και τα σήματα ρολογιών JCOU και LD LE DOM. Η καταγγελλόμενη διευκρίνισε ότι τα εν λόγω σήματα ανήκουν στην εταιρεία JCOU ΙΚΕ, πρόκειται για ρολόγια τα οποία δεν αντιπροσωπεύονται από οίκους του εξωτερικού και είναι σήματα ελληνικά, βλ. το υπ' αρ. πρωτ. 10266/2.12.2020 μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου της καταγγελλομένης προς τη ΓΔΑ.

¹⁵ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 5152/10.6.2020 απάντηση της καταγγελλομένης στην υπ' αρ. πρωτ. 2617/1.4.2020 επιστολή παροχής στοιχείων της ΓΔΑ.

III.2.8 LOTHMANN TRADING B.V (OOZOO INTERNATIONAL)

28. Η εταιρεία με την επωνυμία LOTHMANN TRADING B.V και τον διακριτικό τίτλο OOZOO INTERNATIONAL (εφεξής «OOZOO») εδρεύει στο Λάντεν της Ολλανδίας και κατασκευάζει και εμπορεύεται αποκλειστικά ρολόγια χειρός σήματος OOZOO και DUKUDU.

III.2.9 ΓΑΒΡΙΗΛ Μ. ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ

29. Η εταιρεία ΓΑΒΡΙΗΛ Μ. ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ (εφεξής και ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ) δραστηριοποιείται στην αγορά του ρολογιού από το 1964 και μέχρι το 2017, οπότε και σταμάτησε την εμπορική δραστηριότητά της και την εκπροσώπηση και διανομή όλων των προϊόντων. Η εταιρεία εισήγαγε και διένειμε χονδρικός κατά κύριο λόγο ρολόγια χειρός και κοσμήματα, αναλογικά όργανα καταδύσεων και πυξίδες ναυσιπλοΐας. Η ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ εμπορεύταν προϊόντα των ακόλουθων οίκων: SUUNTO, Certus, Go, Tekday, Hector, Chris Benz.

III.2.10 SHOP & TRADE

30. Η «SHOP&TRADE ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» (εφεξής SHOP&TRADE) ιδρύθηκε το 1994 με σκοπό την εισαγωγή και διανομή ειδών ένδυσης, υπόδησης και αξεσουάρ. Η εταιρεία δραστηριοποιείται τόσο σε επίπεδο χονδρικής διανέμοντας τα προϊόντα της σε Ελλάδα, Κύπρο και Νοτιοανατολική Ευρώπη, όσο και σε επίπεδο λιανικής λειτουργώντας ιδιόκτητα καταστήματα, καταστήματα franchise, corners, shops-in-shops καθώς και μέσω του ηλεκτρονικού καταστήματός της (www.bloobox.gr)¹⁶. Στην αγορά ρολογιού χειρός η εταιρεία δραστηριοποιείται από το 2015 και εμπορεύεται τα ακόλουθα σήματα: WENGER, SUUNTO, BERING και VICTORINOX.

III.2.11 ΧΡΟΝΩΡΑ Π. ΚΑΛΛΙΓΕΡΗΣ

31. Η ΧΡΟΝΩΡΑ Π. ΚΑΛΛΙΓΕΡΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ (εφεξής ΧΡΟΝΩΡΑ) ιδρύθηκε το 1970 και δραστηριοποιείται στην εισαγωγή και το χονδρικό εμπόριο ρολογιών. Η εταιρεία εμπορεύεται αποκλειστικά στην Ελλάδα ρολόγια με τα εμπορικά σήματα της SEIKO WATCH CORPORATION¹⁷ που διατίθενται με τους διακριτικούς τίτλους Seiko, Lorus και Pulsar.

III.2.12 TAG HEUER

32. Η ελβετική εταιρεία TAG HEUER¹⁸ δραστηριοποιείται στον κλάδο της ωρολογοποιίας εμπορευόμενη¹⁹ διεθνώς ρολόγια, χρονογράφους, ρολόγια χειρός, έξυπνα

¹⁶ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 4977/5.6.2020 απαντητική επιστολή της SHOP&TRADE προς τη ΓΔΑ και την ιστοσελίδα <https://www.shopandtrade.gr/gr/content/bloobox-fashion-wholesale-retail-and-e-commerce>.

¹⁷ Σημειώνεται ότι από δημοσίως διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει ότι από τα μέσα του 2020 ο κατασκευαστικός οίκος άρχισε συνεργασία με την εταιρεία RIST HELLAS, βλ. <https://www.kathimerini.gr/life/hours/1080148/i-rist-hellas-episimos-antiprosopos-tis-seiko-stin-ellada/>

¹⁸ Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 5729/23.6.2020 επιστολή της TAG HEUER στην οποία η εταιρεία αναφέρει ότι αποτελεί μέλος του ομίλου εταιρειών LVMH, ο οποίος εμπορεύεται και άλλα σήματα ρολογιών πολυτελείας στην Ελλάδα όπως τα Hublot, Zenith, Bulgari, Christian Dior και Louis Vuitton.

ρολόγια συνδεδεμένα με εφαρμογές του διαδικτύου και εξοπλισμό μέτρησης χρόνου με τα σήματα TAG HEUER ή HEUER. Ο ελβετικός κατασκευαστικός οίκος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα στην αγορά πώλησης ρολογιών, στην παροχή υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης αυτών και στην πώληση ανταλλακτικών για ρολόγια μέσω δικτύων [...] διανομής.

III.3 ΟΙ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΑΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

III.3.1 SYMBOL HELLAS ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

33. Η εταιρεία «SYMBOL ΕΛΛΑΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (εφεξής «SYMBOL») συστάθηκε το 1984²⁰ και δραστηριοποιείται στην εμπορία ειδών πολυτελείας, ρολογιών και κοσμημάτων στην Ελλάδα. [...] αντιπροσώπευε στην Ελλάδα σήματα ρολογιών των οίκων Patek Philippe, Gucci, Technomarine και Invicta ενώ στο παρελθόν υπήρξε αντιπρόσωπος της Ulysse Nardin, Oris, S.T. DuPont καθώς και του ομίλου FOSSIL GROUP (σήματα FOSSIL, ARMANI, DKNY, ADIDAS, MICHAEL KORS, BURBERRY, MARC JACOBS) [...] ²¹.

III.3.2 FOSSIL (EUROPE) GmbH

34. Η FOSSIL GROUP, Inc. (εφεξής και Όμιλος FOSSIL) δραστηριοποιείται παγκοσμίως στον σχεδιασμό, την κατασκευή, την εμπορία και την διανομή μοντέρνων αξεσουάρ. Σε ένα ευρύ χαρτοφυλάκιο ιδιοκτησιών και αδειοδοτημένων εμπορικών σημάτων, στα αξεσουάρ αυτά περιλαμβάνονται ρολόγια μόδας, κοσμήματα, τσάντες, μικρά δερμάτινα είδη και άλλα φορητά (wearables), όπως αυτά με στοιχεία ιχνηλάτησης (trackers), έξυπνα (smartwatches) και υβριδικά ρολόγια. Ο όμιλος εμπορεύεται τις ακόλουθες μάρκες: FOSSIL, Michele, Misfit, Relic, Skagen, Zodiak, Armani Exchange, BMW, Chaps, Diesel, DKNY, Emporio Armani, Kate spade new York, Michael Kors, PUMA και Tory Burch.

35. Ο Όμιλος FOSSIL διαθέτει ένα εκτεταμένο δίκτυο διανομής χονδρικής σε περίπου 150 χώρες και 500 τοποθεσίες λιανικής, ενώ στην Ελλάδα δραστηριοποιείται μέσω της εταιρείας του στη Γερμανία FOSSIL (EUROPE) GmbH (εφεξής και FOSSIL), και συνεργάζεται με τις εταιρείες RIST HELLAS και DIESEL HELLAS²². Εν προκειμένω αυτεπαγγέλτως ελεγχόμενη είναι η FOSSIL (EUROPE) GmbH.

¹⁹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5216/9.8.2019 επιστολή της TAG HEUER

²⁰ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 5481/5.9.2019 απάντηση της εταιρείας.

²¹ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 5701/22.6.2020 απάντηση της εταιρείας.

²² Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 3415/30.4.2020 επιστολή της εταιρείας FOSSIL (EUROPE) GmbH στη ΓΔΑ.

III.3.3 ORIS SA

36. Ο ελβετικός οίκος κατασκευαστικός οίκος ORIS SA (εφεξής και ORIS) κατασκευάζει ρολόγια, λουράκια (straps), ανταλλακτικά, υλικό προβολής και συναφή προϊόντα και είναι ο αποκλειστικός ιδιοκτήτης του σχετικού σήματος, ORIS παγκοσμίως²³. Πρόκειται για μία ανεξάρτητη και ιδιωτική εταιρεία που δεν ανήκει σε κάποιον όμιλο. Η εταιρεία εμπορεύεται ρολόγια πολυτελείας και αθλητικά.

III.3.4 SUUNTO ΟΥ και AMER SPORTS GmbH

37. Ο κατασκευαστικός οίκος SUUNTO ΟΥ (εφεξής SUUNTO) εδρεύει στην Φινλανδία και δραστηριοποιείται στην κατασκευή καταδυτικών ρολογιών (SUUNTO dive computers), καταδυτικού εξοπλισμού, ρολογιών κατηγορίας Training & Fitness, Outdoor και Luxury Digital και αξεσουάρ αυτών. Το 2009, η εταιρεία εντάχθηκε στον όμιλο εταιρειών AMER SPORTS GROUP. Η εισαγωγή και η εμπορία των προϊόντων σήματος SUUNTO στην Ελλάδα μοιράζεται μεταξύ του κατασκευαστικού οίκου και της εταιρείας AMER SPORTS EXPORT GMBH (εφεξής AMER SPORTS), η οποία αποτελεί χωριστή νομική οντότητα αλλά υπάγεται ως θυγατρική στον όμιλο AMER SPORTS GROUP²⁴. Η εισαγωγή και εμπορία των προϊόντων της εταιρείας στην Ελλάδα γινόταν αρχικά από την εταιρεία ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ, και εν συνεχεία ανέλαβε η SHOP&TRADE μέχρι και σήμερα.

III.3.5 ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ-ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

38. Η εταιρεία ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΕ (εφεξής ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ) δραστηριοποιείται στην εμπορία και επισκευή ηλεκτρονικών ειδών από το 1971, ούσα εισαγωγέας εξειδικευμένων ηλεκτρονικών συσκευών και οργάνων²⁵. Στην Ελλάδα εμπορεύεται αποκλειστικά ρολόγια του οίκου GARMIN. Σημειώνεται ότι τα ρολόγια αποτελούν πολύ μικρό ποσοστό των συνολικών ετήσιων πωλήσεων της, καθώς τα βασικά προϊόντα εμπορίας της ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ είναι πυξίδες, βυθόμετρα, συσκευές εντοπισμού πλοίων, συσκευές εντοπισμού πλοίων/επιβατών (EPIRB SYSTEM) και γενικότερα ηλεκτρονικά συστήματα για σκάφη αναψυχής.

III.3.6 ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΚΟΣ (TAG HEUER CUSTOMER SERVICE HELLAS)

39. Η εταιρεία Ι. ΜΑΚΟΣ & ΣΙΑ ΟΕ (εφεξής Ι. ΜΑΚΟΣ) δραστηριοποιείται στην επισκευή ρολογιών και την παροχή τεχνικής υποστήριξης ως εξουσιοδοτημένος επισκευαστής των μαρκών TAG HEUER και ZENITH του οίκου LVMH Swiss Manufactures SA. Ειδικότερα, ως προς τα ρολόγια TAG HEUER, η Ι. ΜΑΚΟΣ συνεργάζεται με τον κατασκευαστικό οίκο [...]²⁶.

III.3.7 ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ ΚΩΡΟΥ ΙΚΕ

40. Η ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ ΚΩΡΟΥ ΙΚΕ (εφεξής ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ) ιδρύθηκε τον Οκτώβριο του 2014 και δραστηριοποιείται στην εμπορική αντιπροσώπευση και

²³ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3347/28.4.2020 απαντητική επιστολή της εταιρείας ORIS.

²⁴ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 10119/27.11.2020 απάντηση της AMER SPORTS EXPORT GMBH για την δραστηριότητά της στην εμπορία προϊόντων που ανήκουν στον όμιλο AMER SPORTS GROUP σε επιλεγμένες χώρες EMEA

²⁵ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5138/5.8.2019 απάντηση της εταιρείας.

²⁶ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 10592/11.12.2020 επιστολή της Ι. ΜΑΚΟΣ

μεσολάβηση διαφόρων προϊόντων οίκων του εξωτερικού. Η εταιρεία αποτελεί εξουσιοδοτημένο εμπορικό αντιπρόσωπο για την πώληση προϊόντων TAG HEUER στην Ελλάδα²⁷.

III.3.8 EUROPE WATCH GROUP B.V. / CLUSE

41. Η EUROPE WATCH GROUP B.V./ CLUSE (εφεξής «CLUSE») δραστηριοποιούνται στην κατασκευή, εμπορία, πώληση και διανομή ρολογιών, μάντων και κοσμημάτων σε διανομείς, μεταπωλητές και καταναλωτές. Ειδικότερα, η CLUSE δραστηριοποιείται στην αγορά προσιτών, μοντέρνων και μινιμαλιστικών ρολογιών, μάντων και (σε περιορισμένο βαθμό) κοσμημάτων²⁸.

IV. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

IV.1.1 Η ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ – ΕΙΣΑΓΩΓΗ

42. Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή/και υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται. Η σχετική αγορά προϊόντων ή και υπηρεσιών ενδέχεται, σε ορισμένες περιπτώσεις, να αποτελείται από επιμέρους προϊόντα ή/και υπηρεσίες που παρουσιάζουν σε μεγάλο βαθμό όμοια φυσικά ή τεχνικά χαρακτηριστικά και είναι εναλλάξιμα²⁹.

43. Επισημαίνεται καταρχήν ότι, κατά πάγια νομολογία, δεν απαιτείται η ακριβής οριοθέτηση της σχετικής αγοράς για την εφαρμογή του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, όταν οι κρινόμενες συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές έχουν ως αντικείμενό τους τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού³⁰. Συναφώς, δεν απαιτείται, κατ' αρχήν, για τη διαπίστωση παράβασης ειδική οικονομική ανάλυση για τις συνθήκες της οικείας αγοράς. Η αρχή αυτή μπορεί να εφαρμοστεί αναλογικά και στην περίπτωση του άρθρου 1 του Ν. 3959/2011. Η υπό κρίση υπόθεση, όπως θα εξηγηθεί αναλυτικά κατωτέρω, αφορά σοβαρούς περιορισμούς του ανταγωνισμού κατά την έννοια των ενωσιακών και εθνικών διατάξεων περί ανταγωνισμού και τέτοιου είδους συμφωνίες μεταξύ ανταγωνιστών συνιστούν παράβαση, ανεξαρτήτως του μεριδίου των συμπραττουσών στη σχετική αγορά, και δεν μπορούν να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής των απαγορευτικών διατάξεων των άρθρων 1 Ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ.

44. Κατά συνέπεια, ακόμη κι αν η σχετική αγορά ήθελε τυχόν οριοθετηθεί με διαφορετικό τρόπο από αυτόν που παρατίθεται αμέσως κατωτέρω στην παρούσα, τούτο δεν επιδρά καθοριστικά ως προς τη νομική αξιολόγηση της υπό κρίση πρακτικής.

²⁷ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5388/2.9.2019 επιστολή της ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ, με την οποία προσκόμισε ως ισχύουσα την από 16.10.2014 μη αποκλειστική σύμβαση αντιπροσωπείας.

²⁸ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5515/6.9.2019 απάντηση της εταιρείας.

²⁹ Βλ. Ανακοίνωση της Επιτροπής όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού (97/C 372/03).

³⁰ Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΠΕΚ Τ-38/02 *Groupe Danone κατά Επιτροπής*, σκ. 99, και Τ-48/02 *Brouwerij Haacht NV κατά Επιτροπής*, σκ. 58 (καθώς και στη σχετική νομολογία που παραπέμπουν). Επίσης, βλ. απόφαση ΣτΕ 2780/2012, σκ. 4 και απόφαση ΕΑ 563/2013, σκ. 42.

45. Τα ανωτέρω δεν ανατρέπονται από τους ισχυρισμούς της καταγγέλλουσας, τόσο στα Υπομνήματά της³¹, όσο και κατά την ακροαματική διαδικασία. Πράγματι, δεδομένου ότι η παρούσα υπόθεση αφορά σοβαρούς περιορισμούς του ανταγωνισμού κατά την έννοια των σχετικών διατάξεων περί ανταγωνισμού, και η ΕΑ δεν εξέτασε άλλου είδους περιορισμούς, η ακριβής οριοθέτηση της αγοράς δεν είναι αναγκαία. Σε κάθε περίπτωση, παρατίθεται κατωτέρω για πληρότητα σχετική ανάλυση της δομής αγοράς ρολογιών στην Ελλάδα.

IV.1.2 Η ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΡΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

46. Η αγορά ρολογιού χειρός στην Ελλάδα είναι καθαρά εισαγωγική³², καθώς κατά βάση δεν παράγονται ρολόγια στη χώρα³³, και αποτελείται από εταιρείες κυρίως μικρού και μεσαίου μεγέθους. Στις μεγαλύτερες εταιρείες του κλάδου περιλαμβάνονται οι θυγατρικές κατασκευαστικών οίκων ρολογιών ή/και των ομίλων τους καθώς και επίσημοι αντιπρόσωποι δημοφιλών εμπορικών σημάτων ρολογιών. Οι εισαγωγικές επιχειρήσεις του κλάδου συχνά δραστηριοποιούνται παράλληλα στην εμπορία και διανομή άλλων προϊόντων όπως κοσμήματα, αξεσουάρ, ρούχα κ.α.

47. Επισημαίνεται συναφώς ότι στην υπ' αριθ. 117/1998 Απόφαση της ΕΑ αναφερόταν ότι η αγορά αποτελείται αποκλειστικά από εισαγόμενα ρολόγια και περιλαμβάνει τα πολυτελή επάνυμα ρολόγια δασμολογικής κλάσης 9101 (Ρολόγια του χεριού, της τσέπης και τα παρόμοια (στα οποία περιλαμβάνονται και τα χρονόμετρα των ιδίων τύπων), με κάσα (κέλυφος) από πολύτιμα μέταλλα ή από μέταλλα επιστρωμένα με πολύτιμα μέταλλα), καθώς και τα ρολόγια δασμολογικής κλάσης 9102 (Ρολόγια του χεριού, της τσέπης και τα παρόμοια (στα οποία περιλαμβάνονται και τα χρονόμετρα των ιδίων τύπων), άλλα από εκείνα της κλάσης 9101).

48. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται οι εισαγωγές και εξαγωγές ρολογιών χειρός στην Ελλάδα³⁴ την περίοδο 2011-2018:

Πίνακας 1. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΡΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ								
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	87.646.961	91.671.998	107.741.342	117.641.117	121.432.633	108.424.271	105.055.286	108.995.768
ΕΞΑΓΩΓΕΣ	27.027.232	39.362.825	41.768.963	42.167.435	37.425.444	42.395.868	38.697.599	44.490.810

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία

³¹ Βλ. σελ. 6-14 του υπ' αρ. 111/26.2.2021 Υπομνήματος της εταιρείας, σελ. 10 κ. επ. του υπ' αρ.148/5.3.2021 Υπομνήματος (Προσθήκης) της εταιρείας και σελ. 9-10 του υπ' αρ. 647/22.11.2021 Συμπληρωματικού Υπομνήματος της εταιρείας.

³² Σύμφωνα με την κλαδική μελέτη της εταιρείας ΣΤΟΧΑΣΙΣ με θέμα «Ρολόγια χειρός Δεκέμβριος 2017» δραστηριοποιούνταν στην χώρα περίπου [...] εταιρείες εισαγωγής ρολογιών (σελ 12). Βλ. επίσης υπ' αρ. 117/1998 απόφαση της ΕΑ, στην οποία διαπιστώθηκε ότι «ως προς την αγορά ρολογιών στην Ελλάδα προέκυψαν τα εξής: η αγορά αυτή αποτελείται μόνο από εισαγόμενα ρολόγια, αφού δεν υπάρχει εγχώρια παραγωγή.».

³³ Βλ. και την προαναφερθείσα κλαδική μελέτη της ΣΤΟΧΑΣΙΣ, σελ 13 όπου αναφέρεται ότι αν και δεν υπάρχει εγχώρια παραγωγή ρολογιών, εξαίρεση αποτελούν κάποιες μεμονωμένες περιπτώσεις πχ συναρμολόγησης, ξύλινων ρολογιών.

³⁴ Στον πίνακα παρουσιάζεται το άθροισμα των εισαγωγών και των εξαγωγών και για τις δύο προαναφερθείσες δασμολογικές κλάσεις.

49. Ο ανωτέρω Πίνακας επιβεβαιώνει με ευκρίνεια την προαναφερθείσα διαπίστωση ότι, όσον αφορά την αγορά ρολογιών, η Ελλάδα είναι καθαρά εισαγωγική χώρα. Επισημαίνεται επίσης ότι οι εξαγωγές που καταγράφονται στον ως άνω Πίνακα αποτελούν ουσιαστικά επανεξαγωγές εισαγόμενων προϊόντων, με κορυφαίο προορισμό την [...]»³⁵.

50. Όσον αφορά την λιανική αγορά στην Ελλάδα, σε αυτήν δραστηριοποιούνται εκατοντάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις όπως κοσμηματοπωλεία, εξειδικευμένα καταστήματα πώλησης ρολογιών, καταστήματα πώλησης ειδών δώρων και αξεσουάρ, αλλά και μεγαλύτερες επιχειρήσεις όπως πολυκαταστήματα. Τα τελευταία χρόνια άνθηση παρουσιάζουν και οι πωλήσεις ρολογιών μέσω ηλεκτρονικών καταστημάτων (e-shop). Επισημαίνεται, τέλος, ότι τα ρολόγια χειρός δεν αποτελούν είδος πρώτης ανάγκης και, συνεπώς, η ελαστικότητα της ζήτησης ως προς την τιμή είναι υψηλή. Η ζήτηση εξαρτάται από το διαθέσιμο εισόδημα των καταναλωτών και παρουσιάζει διακυμάνσεις κατά την διάρκεια του έτους. Οι πωλήσεις είναι αυξημένες κατά την διάρκεια των εορτών καθώς και τους πρώτους μήνες του καλοκαιριού και του φθινόπωρου, κατά τους οποίους αυξάνονται οι κοινωνικές εκδηλώσεις (π.χ γάμοι, βαφτίσεις). Στην αγορά κυκλοφορούν δεκάδες σήματα ρολογιών χειρός σε τιμές που ξεκινούν από μερικά ευρώ έως δεκάδες χιλιάδες ευρώ και ο ανταγωνισμός είναι έντονος στην συγκριτικά μικρή ελληνική αγορά³⁶.

IV.1.3 ΟΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΥΠΟΘΕΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΥΣΑ

IV.1.3.1 Η αγορά πώλησης καινούργιων ρολογιών χειρός

51. Στην υπό κρίση υπόθεση, η καταγγέλλουσα εταιρεία δραστηριοποιείται, κατά δήλωσή της, στην χονδρική και στην λιανική αγορά πώλησης καινούργιων ρολογιών χειρός. Στην καταγγελία της³⁷ αλλά και στα υπομνήματά της³⁸, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ αναφέρεται στο λεγόμενο «οικονομικό» ρολόι (ήτοι η τιμή του ρολογιού να ανέρχεται από λίγες δεκάδες έως μερικές εκατοντάδες ευρώ), το οποίο προορίζεται για καθημερινή χρήση.

52. Περαιτέρω, οι καταγγελλόμενες και οι υπό έλεγχο εταιρείες μπορούν να κατηγοριοποιηθούν ως εξής με βάση την δραστηριότητά τους:

α) κατασκευαστικοί οίκοι ρολογιών που εδρεύουν στο εξωτερικό. Οι οίκοι αυτοί, στο σύνολό τους, δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα είτε μέσω θυγατρικών εταιρειών είτε μέσω ελληνικών εταιρειών που πραγματοποιούν εισαγωγές/ διανομή των ως υπό κρίση προϊόντων και

β) διανομείς, οι οποίοι είτε διαθέτουν ιδιόκτητα καταστήματα πώλησης ή /και συνεργάζονται με ευρύ δίκτυο λιανοπωλητών (τελικά σημεία).

³⁵ Σύμφωνα με την προαναφερθείσα κλαδική μελέτη της ΣΤΟΧΑΣΙΣ (ενότητα 1.4).

³⁶ Βλ. και την κλαδική μελέτη της εταιρείας ICAP με θέμα «Ρολόγια χειρός», Οκτώβριος 2013, σελ 27.

³⁷ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία, παρ. 12-21.

³⁸ Βλ. ιδίως σελ. 6-14 του υπ' αρ. 111/26.2.2021 Υπομνήματος της εταιρείας.

53. Συνεπώς οι ερευνώμενες πρακτικές αφορούν την αγορά πώλησης καινούργιων³⁹ ρολογιών χειρός σε επίπεδο:

- εισαγωγής αυτών στην Ελλάδα, ήτοι οι πωλήσεις των κατασκευαστικών οίκων προς τους εθνικούς εισαγωγείς τους ή τις θυγατρικές τους·
- χονδρικής πώλησης, ήτοι πώληση από τον εισαγωγέα/διανομέα σε λιανοπωλητές σε διάφορα σημεία της χώρας καθώς και ενδοδικτυακές πωλήσεις στη χώρα· και
- λιανικής πώλησης, ήτοι πώληση στον τελικό καταναλωτή απευθείας.

IV.1.3.2 Η αγορά επισκευής ρολογιών χειρός εντός εγγύησης

54. Περαιτέρω, αντικείμενο έρευνας αποτελεί και η αγορά της παροχής υπηρεσιών επισκευής (ρολογιών και εξαρτημάτων)⁴⁰ από τους κατασκευαστικούς οίκους ρολογιών και τους αντιπροσώπους τους στην Ελλάδα, ιδιαίτερος όσον αφορά ρολόγια που βρίσκονται εντός της περιόδου εγγύησης⁴¹.

55. Από την έρευνα της Υπηρεσίας προέκυψε ότι όλοι οι διανομείς ρολογιών στην Ελλάδα συνεργάζονται είτε με επιλεγμένους εξωτερικούς συνεργάτες που ειδικεύονται στην επισκευή ρολογιών είτε διαθέτουν οι ίδιοι εργαστήρια επισκευής για την εξυπηρέτηση των πελατών τους. Η εγγύηση των ρολογιών είναι στα περισσότερα σήματα ρολογιών διετής και οι εργασίες παρέχονται συνήθως δωρεάν κατά την διάρκειά της, εάν η ζημία δεν οφείλεται σε κακή χρήση του προϊόντος από τον πελάτη ή σε κάποιο ατύχημα. Ορισμένοι κατασκευαστικοί οίκοι, κυρίως αυτοί που εμπορεύονται ρολόγια με εξαιρετικά σύνθετους και ευαίσθητους μηχανισμούς, παρέχουν τη δυνατότητα απευθείας αποστολής των ρολογιών στα εργαστήρια τους στο εξωτερικό για την πραγματοποίηση της επισκευής.

IV.1.4 Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

56. Οι σχετικές κλαδικές μελέτες⁴² καθώς και οι ίδιες οι εταιρείες του κλάδου διακρίνουν την αγορά ρολογιών χειρός σε κατηγορίες με βάση διάφορα κριτήρια, ενδεικτικά των οποίων είναι τα ακόλουθα:

- i) Με κριτήριο τις «λειτουργίες» του ρολογιού, τα ρολόγια χειρός μπορούν να διακριθούν σε συμβατικά ρολόγια και «έξυπνα» ρολόγια (smartwatches)·
- ii) Με κριτήριο το στυλ, τα ρολόγια χειρός μπορούν να διακριθούν σε (ενδεικτικά): καθημερινά, αθλητικά, πολυτελείας· και

³⁹ Σημειώνεται ότι για τα ρολόγια πολυτελείας υπάρχει μια αρκετά αναπτυγμένη αγορά μεταπώλησης μεταχειρισμένων ρολογιών, τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο της υπό κρίση υπόθεσης. Καθώς τα πολύ ακριβά επώνυμα ρολόγια έχουν συλλεκτική αξία, πολλές εταιρείες δραστηριοποιούνται διαδικτυακά στην αγοραπωλησία ρολογιών ή ως μεσάζοντες μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών (όπως, ενδεικτικά, οι εταιρείες Chrono24, Crown&Caliber, Sotheby's, Watchfinder, Tourneau κ.α.)

⁴⁰ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία, παρ. 20-21.

⁴¹ Βλ. απόφαση ΔΕΕ 31/85, SA ETA FABRIQUES D'EBAUCHES κατά SA DK INVESTMENT κα άλλων, στην οποία αναγνωρίζεται η σπουδαιότητα της παροχής υπηρεσιών εγγύησης στα ρολόγια «ως μέσου προωθήσεως των πωλήσεων», παρ. 12

⁴² Κλαδική μελέτη της εταιρείας ΣΤΟΧΑΣΙΣ με θέμα «Ρολόγια χειρός Δεκέμβριος 2017», Κλαδική μελέτη της εταιρείας ICAP με θέμα «Ρολόγια χειρός», Οκτώβριος 2013.

iii) Με κριτήριο την τιμή, τα ρολόγια χειρός μπορούν να διακριθούν σε (ενδεικτικά): υψηλής αξίας ρολόγια («premium»), προσιτά ρολόγια («affordable») και σε ρολόγια για το ευρύ καταναλωτικό κοινό.

57. Τα κριτήρια αυτά έχουν ληφθεί υπόψη και εξεταστεί και από την ίδια την ΕΑ στο παρελθόν⁴³, αλλά και από άλλες αρχές ανταγωνισμού σε προηγούμενες συναφείς υποθέσεις, όπως ενδεικτικά:

- στην από 21.10.2013 απόφαση της Ελβετικής Αρχής Ανταγωνισμού (Wettbewerbskommission, εφεξής και «WEKO») στην υπ' αριθ. 32-0224 απόφασή της αναφορικά με την SWATCH GROUP AG, όπου γίνεται αναφορά στα ακόλουθα κριτήρια: τιμή, τεχνολογία, λειτουργίες, χαρακτηριστικά του μηχανισμού του ρολογιού, υλικά κατασκευής, γυναικεία-ανδρικά, εικόνας/γοήτρου και ελβετικής κατασκευής.

- στην απόφαση ME/5357/12 της OFT αναφορικά με την συγκέντρωση της FOSSIL Inc με την SKAGEN, τα μέρη πρότειναν την κατηγοριοποίηση σε μη πολυτελή ρολόγια, κύριος σκοπός των οποίων είναι να δείχνουν την ώρα, και σε πολυτελή, τα οποία συνήθως κατασκευάζονται στην Ελβετία και ενσωματώνουν πολύτιμα μέταλλα και πέτρες ώστε να θεωρούνται κυρίως κοσμήματα. Εν συνεχεία, τα μέρη πρότειναν την ειδικότερη κατηγοριοποίηση των μη πολυτελών ρολογιών στις ακόλουθες κατηγορίες α) ρολόγια premium με τιμή λιανικής μεταξύ 200-5.000 λιρών Αγγλίας, β) οικονομικά (affordable) ρολόγια με εύρος τιμής λιανικής μεταξύ 20 και 500 λιρών Αγγλίας και γ) ρολόγια μαζικής αγοράς (mass market watches) τα οποία κατασκευάζονται στην Άπω Ανατολή και κοστολογούνται στην λιανική μέχρι περίπου 40 λίρες.

IV.1.4.1 Διάκριση μεταξύ συμβατικών και «έξυπνων» ρολογιών

58. Τα «έξυπνα» ρολόγια (smartwatches) έχουν το σχήμα του συμβατικού ρολογιού, αλλά παρέχουν πρόσθετες λειτουργίες κινητού τηλεφώνου ή υπολογιστή⁴⁴. Τα πρώτα

⁴³ Βλ. υπ' αρ. 117/1998 απόφαση της ΕΑ, στην οποία αναφέρεται ότι «η κάθε κατηγορία [ενν. ρολογιών] θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι αποτελεί ξεχωριστή αγορά λόγω της διαφορετικής τιμής, της διάρκειας ζωής, της συγκεκριμένης χρήσης, εμφανίσεως, υλικών κατασκευής, κ.α. Στη σχετική αγορά των μη πολυτελών δραστηριοποιούνται πολλές εταιρείες που εισάγουν ρολόγια διαφορετικών μαρκών [...] τα οποία θεωρούνται ανταγωνιστικά αλλά και υποκατάστατα [...] αφού απευθύνονται στο ίδιο καταναλωτικό κοινό για καθημερινή χρήση».

⁴⁴ Σε σχετική ερώτηση, η εταιρεία RIST HELLAS (υπ' αριθ. πρωτ. 4231/18.5.2020 απαντητική επιστολή της εταιρείας) διευκρίνισε ότι «έξυπνα ρολόγια προσφέρουν και πρόσθετες υπηρεσίες (μέτρηση θερμίδων, μέτρηση καρδιακής λειτουργίας, e-mail, κ.λπ.)», ενώ η εταιρεία SWATCH (βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 4341/20.5.2020 επιστολή της εταιρείας) ανέφερε ότι «οι κύριες λειτουργίες ενός έξυπνου ρολογιού είναι (α) να παρέχει διάφορες εφαρμογές με διαφορετικούς σκοπούς, χρησιμοποιώντας τις δυνατότητες υπολογισμού και τους αισθητήρες του και (β) να λειτουργεί ως προέκταση ενός συνδεδεμένου έξυπνου τηλεφώνου (smartphone), υποστηρίζοντας τις λειτουργίες του έξυπνου τηλεφώνου. Θεωρούνται, επομένως, ως μικροί υπολογιστές χεριού και, συνεπώς, είναι αγαθά που ανήκουν στο χώρο των ηλεκτρονικών ειδών ευρείας κατανάλωσης, ενώ τα συμβατικά ρολόγια είναι καταναλωτικά αγαθά μεγάλης διάρκειας ζωής». Επί του ίδιου θέματος η TAG HEUER (βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5729/23.6.2020 απαντητική επιστολή της εταιρείας) διευκρίνισε ότι «οι πελάτες αγοράζουν έξυπνα ρολόγια connected / smartwatches κυρίως για τις εφαρμογές και ιδιότητές τους και για τις πλείστες πρακτικές λειτουργίες που αυτά επιτελούν, ανεξαρτήτως του γοήτρου που σε περιπτώσεις είναι δυνατό να παρέχεται με ένα συγκεκριμένο ρολόι τύπου connected/smartwatch.... Επιπλέον, τα ρολόγια τύπου connected /smartwatches περιλαμβάνουν στοιχεία software και απαιτούν συνεργασία με παρόχους λειτουργικών συστημάτων».

«έξυπνα» ρολόγια⁴⁵ κυκλοφόρησαν στην αγορά το 1972, εντούτοις μόλις την τελευταία δεκαετία γνώρισαν μεγάλη απήχηση στο αγοραστικό κοινό και διεκδίκησαν μερίδιο της αγοράς των συμβατικών ρολογιών. Κομβικό σημείο αποτέλεσε η κυκλοφορία το 2015 του έξυπνου ρολογιού της εταιρείας Apple, η οποία παραμένει ένας από τους μεγαλύτερους παίκτες παγκοσμίως στην παραγωγή «έξυπνων» ρολογιών, μαζί με την SAMSUNG και την FITBIT.

59. Από τους ερευνώμενους κατασκευαστικούς οίκους στην παρούσα υπόθεση, οι περισσότεροι⁴⁶ δραστηριοποιούνται και στην αγορά των «έξυπνων» ρολογιών, εκτός από την αγορά των συμβατικών ρολογιών.

60. Σε σχετική ερώτηση της ΓΔΑ προς τους παίκτες της αγοράς σχετικά με το αν υφίσταται ανταγωνισμός μεταξύ των συμβατικών και των «έξυπνων» ρολογιών, εννιά εταιρείες (ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ⁴⁷, ΚΑΝΤΖΙΚΗ⁴⁸, ΡΙΣΤ⁴⁹, ΟΟΖΟΟ, SUUNTO⁵⁰, TIME CENTER, ORIS, SHOP&TRADE⁵¹, FOSSIL⁵²) απάντησαν θετικά, ενώ οκτώ εταιρείες

⁴⁵ Βλ και το σχετικό DOSSIER Smartwatches της εταιρείας STATISTA (Σεπτέμβριος 2020) όπου αναφέρεται ότι τα έξυπνα ρολόγια αποτελούν υποκατηγορία των ενδύτων ηλεκτρονικών συσκευών (wearable electronic devices).

⁴⁶ NIXON, SWATCH, SUUNTO OY, TIMEX, TAG HEUER, ΟΟΖΟΟ, DIESEL, FOSSIL.

⁴⁷ Βλ την υπ' αριθ. πρωτ. 4685/29.5.2020 απαντητική επιστολή της ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ, η οποία διευκρίνισε ότι αν και τα συμβατικά και τα «έξυπνα» ρολόγια είναι άμεσοι ανταγωνιστές, δεν είναι συγκρίσιμα σε εμπορικούς όρους διότι τα τελευταία δεν διανέμονται στα φυσικά καταστήματα πώλησης κοσμημάτων - ρολογιών.

⁴⁸ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 4377/21.5.2020 απαντητική επιστολή της ΚΑΝΤΖΙΚΗ αναφορικά με την σημασία του χρόνου στην εξέλιξη των έξυπνων ρολογιών σε άμεσους ανταγωνιστές των συμβατικών ρολογιών.

⁴⁹ Στην απαντητική επιστολή της η εταιρεία RIST HELLAS (αρ.πρωτ. 4231/18.5.2020) διευκρίνισε ότι τα έξυπνα ρολόγια αν και αρχικά διανέμονταν αποκλειστικά μέσω των δικτύων καταστημάτων ηλεκτρονικών συσκευών πλέον αυξάνεται η παρουσία τους στα συμβατικά καταστήματα πώλησης ρολογιών και αναφέρθηκε στην έρευνα της STRATEGY ANALYTICS η οποία εκτίμησε ότι για το 2019 τα έξυπνα ρολόγια της APPLE είχαν περισσότερες πωλήσεις παγκοσμίως από το σύνολο της ελβετικής ωρολογοποιίας.

⁵⁰ Στην απαντητική επιστολή (3437/30.4.2020) της η SUUNTO διευκρίνισε ότι η διαφοροποίηση των συμβατικών ρολογιών από τα έξυπνα έγκειται στις δυνατότητες υπολογισμού και την σύνδεση των τελευταίων με εφαρμογές. Εντούτοις, σημείωσε η εταιρεία ότι αναφορικά με την υποκατάσταση από την πλευρά της ζήτησης, για τους καταναλωτές που ενδιαφέρονται μόνο για τις βασικές λειτουργίες ενός ρολογιού όπως την παρακολούθηση του χρόνου και της ημερομηνίας και δεν επηρεάζονται από τις προσφερόμενες πρόσθετες λειτουργίες των έξυπνων ρολογιών και οι δύο κατηγορίες ρολογιών πρέπει να θεωρηθούν ως υποκατάστατα.

⁵¹ Στην απαντητική επιστολή (4977/5.6.2020) της η SHOP&TRADE σημείωσε ότι και οι δυο κατηγορίες ρολογιών διαθέτουν τις ίδιες βασικές για τον καταναλωτή λειτουργίες (ώρα και ημερομηνία), απευθύνονται σε όλες τις ηλικιακές κατηγορίες και διαθέτουν μοντέλα σε όλες τις γκάμες τιμών. Επιτόπου υπογράμμισε ότι οι μεγάλοι κατασκευαστικοί οίκοι ρολογιών όπως ενδεικτικά οι εταιρείες Tag Heuer S.A, η Mont Blanc S.A., η Diesel- Watches – Direct S.A. και η Michael Kors USA Inc. παράγουν και τα δύο είδη ρολογιών «γεγονός που επιβεβαιώνει ότι δεν υπάρχει διαφοροποίηση ως προς τα τεχνικά μέσα παραγωγής των δύο κατηγοριών»

⁵² Στην υπ' αριθ. πρωτ. 3415/21.5.2020 απαντητική επιστολή της η FOSSIL ανέφερε ότι τα έξυπνα και τα συμβατικά ρολόγια είναι άμεσοι ανταγωνιστές. Ωστόσο διευκρίνισε ότι ειδικά στην κατηγορία του οικονομικού ρολογιού ενδέχεται να μην υπάρχει τώρα κάποια επικάλυψη καθώς «τα έξυπνα ρολόγια (Smart Watches) - με εξαίρεση το i-watch της Apple -εξακολουθούν να είναι περιορισμένα στην επέκταση της διανομής και στην προσέλκυση ή διείσδυση των καταναλωτών», αλλά ο ανταγωνισμός θα ενταθεί τα επόμενα 3-5 χρόνια όσο βελτιώνεται η τεχνολογία και η διάρκεια της μπαταρίας τους.

(DIESEL⁵³, SYMBOL, ΓΚΟΓΚΑΣ, TIMEX, OUT OF ORDER, PAUL HEWITT, TAG HEUER, TW STEEL) τοποθετήθηκαν αρνητικά.

61. Όσον αφορά ειδικά την κατηγορία των πολυτελών ρολογιών και τη σχέση αυτών με τα «έξυπνα» ρολόγια, δύο εταιρείες που δραστηριοποιούνται κυρίως σε αυτή την υποκατηγορία ρολογιών, υπογράμμισαν ότι τα έξυπνα και τα συμβατικά ρολόγια είτε έχουν ελάχιστη⁵⁴ επικάλυψη είτε δεν είναι άμεσα ανταγωνιστικά⁵⁵.

62. Εκ των ανωτέρω, από την έρευνα της Υπηρεσίας προκύπτει ότι, αν και τα συμβατικά και τα «έξυπνα» ρολόγια έχουν ως κοινό χαρακτηριστικό ότι φοριούνται στον καρπό του καταναλωτή και καταγράφουν την ώρα, εντούτοις παρουσιάζουν αρκετές διαφορές στα χαρακτηριστικά και τις λειτουργίες που παρέχουν, και θα μπορούσαν συνεπώς να θεωρηθούν ότι ανήκουν διακριτές αγορές. Επισημαίνεται ωστόσο ότι και από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων εταιρειών προκύπτει διαχρονικά μια αύξηση της υποκατάστασης μεταξύ των «έξυπνων» και των συμβατικών ρολογιών, με αποτέλεσμα να αναμένεται ένταση του ανταγωνισμού μεταξύ τους τα επόμενα χρόνια⁵⁶.

63. Υπό το φως των ανωτέρω, για τους σκοπούς της παρούσας υπόθεσης, ο ακριβής ορισμός της σχετικής αγοράς ως προς τον διαχωρισμό υπό-αγορών για την πώληση συμβατικών και «έξυπνων» ρολογιών αντίστοιχα, μπορεί να παραμείνει ανοικτός, στον βαθμό που το αποτέλεσμα της ανάλυσης είναι το ίδιο, ανεξάρτητα από το αν η ανάλυση αυτή βασίζεται σε συστατικό ή διασταλτικό ορισμό της αγοράς.

IV.1.4.2 Διάκριση ως προς το στυλ

64. Σύμφωνα με την κλαδική μελέτη της ΣΤΟΧΑΣΙΣ⁵⁷, τα ρολόγια θεωρούνται πολύ συχνά αξεσουάρ και επηρεάζονται από τις αλλαγές της μόδας. Οι καταναλωτές επιλέγουν το ρολόι που ταιριάζει καλύτερα στο προσωπικό τους στυλ και συμβαδίζει με τις τάσεις της μόδας, οι οποίες οδηγούν σε συχνή ανανέωση των προσφερόμενων μοντέλων και σχεδίων ρολογιών από τις εταιρείες⁵⁸. Ειδικά για τους άνδρες, το ρολόι αποτελεί βασικό αξεσουάρ⁵⁹ και θεωρείται σύμβολο κοινωνικού κύρους («status symbol») με αποτέλεσμα να ευνοείται η επιλογή ακριβότερων ρολογιών.

⁵³ Στην απαντητική επιστολή (υπ' αριθ. πρωτ. 5149/10.6.2020) της η DIESEL υπογράμμισε ότι τα έξυπνα ρολόγια διαφοροποιούνται ως προϊόντα καθώς δεν καταγράφουν απλώς την ώρα όπως τα συμβατικά ρολόγια αλλά παρέχουν μια σειρά πρόσθετων λειτουργιών για τις οποίες επιλέγονται από τους καταναλωτές.

⁵⁴ Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 3415/30.4.2020 απαντητική επιστολή της εταιρείας FOSSIL.

⁵⁵ Βλ. και την υπ' αρ. πρωτ. 5729/23.6.2020 απαντητική επιστολή της TAG HEUER, στην οποία η εταιρεία επισήμανε ότι αναφορικά με την αγορά των πολυτελών ρολογιών, στην οποία η ίδια δραστηριοποιείται, ο πελάτης επιλέγει τα εν λόγω προϊόντα με κριτήριο την εικόνα γοήτρου που του προσφέρουν παρά για τις πρακτικές λειτουργίες που αυτά προσφέρουν. Επιπροσθέτως, η εταιρεία διευκρίνισε ότι από την πλευρά της προσφοράς, τα έξυπνα ρολόγια διαθέτουν διαφορετικό εξοπλισμό hardware και κατά κανόνα απαιτούν διαφορετικές κατασκευαστικές τεχνικές σε σχέση με τα ρολόγια πολυτελείας. Έμφαση δόθηκε στο γεγονός ότι οι εταιρείες με τα δημοφιλέστερα έξυπνα ρολόγια όπως η APPLE, SAMSUNG, GARMIN και FITBIT δεν δραστηριοποιούνται στα προϊόντα πολυτελείας.

⁵⁶ Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το DOSSIER της εταιρείας STATISTA για τα SMARTWATCHES το 2020, η ΗΠΑ αποτελεί την κορυφαία χώρα σχετικά με την πρόσβαση νοικοκυριών σε «έξυπνα» ρολόγια, η οποία ανέρχεται σε 26%.

⁵⁷ Κλαδική μελέτη της εταιρείας ΣΤΟΧΑΣΙΣ με θέμα «Ρολόγια χειρός Δεκέμβριος 2017».

⁵⁸ Βλ. την κλαδική μελέτη της ICAP για το ρολόι χειρός 2013, σελ. 29.

⁵⁹ Βλ. την κλαδική μελέτη της ICAP για το ρολόι χειρός 2013, σελ. 66.

65. Από τις προσκομισθείσες απαντήσεις προς τους παίκτες της αγοράς προκύπτει ότι οι κατασκευαστικοί οίκοι προβαίνουν σε ποικίλες ταξινομήσεις των ρολογιών τους όσον αφορά το στυλ αυτών, διαχωρίζοντάς τα σε διάφορες υπο-κατηγορίες (όπως λ.χ. εσωτερική κατηγοριοποίηση ανάμεσα σε ρολόγια prestige-luxury range/ high range/ middle range/ basic range⁶⁰, ή σε άλλη περίπτωση, σε εσωτερική κατηγοριοποίηση ανάμεσα σε ρολόγια τύπου dress/ sport/ classic/ chrono/ automatic⁶¹). Η εσωτερική κατηγοριοποίηση των κατασκευαστικών οίκων εξυπηρετεί και τους εταιρικούς σκοπούς προώθησης και διαφήμισης⁶². Επιπροσθέτως, διαπιστώθηκε ότι το κάθε σήμα/ μάρκα ρολογιού μπορεί να περιλαμβάνει μοντέλα που μπορούν να καταταχθούν σε περισσότερες από μία υπο-κατηγορίες^{63,64}. Σημειώνεται ωστόσο, ότι αρκετές εταιρείες⁶⁵ ανέφεραν ότι τα ρολόγια που κατασκευάζουν ή/και εμπορεύονται εντάσσονται και στην κατηγορία του καθημερινού ρολογιού.

66. Εκ των ανωτέρω, από την έρευνα της Υπηρεσίας προκύπτει ότι θα μπορούσε να γίνει μια γενικότερη κατηγοριοποίηση των ρολογιών χειρός βάσει του στυλ. σε καθημερινά, αθλητικά⁶⁶ και πολυτελείας⁶⁷. Εντούτοις, για τους σκοπούς της παρούσας

⁶⁰ Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 4341/20.5.2020 απαντητική επιστολή της SWATCH GREECE η οποία διευκρίνισε ότι κατατάσσει τις μάρκες που εμπορεύεται στις κατηγορίες α) ρολογιού κύρους και πολυτελείας (prestige and luxury range) (Breguet, Blancpain, Jaquet Droz, Omega), β) υψηλής κλάσης ρολογιού (high range) (Longines, Rado), γ) μεσαία κατηγορία (middle range) (Tissot, Mido, Hamilton, Calvin Klein) και δ) τη βασική κατηγορία (basic range) (Swatch, Flik Flak). Πολλές μάρκες ρολογιών προσφέρουν μια ευρεία γκάμα προϊόντων, τα οποία κατατάσσονται σε διάφορες κατηγορίες. Επίσης Βλ. και την αριθ. 32-0224/2013 απόφαση της Weko κατά της SWATCH GROUP για την προμήθεια μηχανισμών/ανταλλακτικών, όπου γίνεται αναφορά στην διάκριση των ρολογιών σε υποκατηγορίες με κριτήριο την εικόνα/εμφάνιση σε «*Classic watches, elegant watches, sports watches, diving watches, pilot watches or so-called fashion watches*» κτλ.

⁶¹ Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 3648/7.5.2020 απαντητική επιστολή της FOSSIL, η οποία κατατάσσει την πλειοψηφία των ρολογιών που εμπορεύεται με βάση την τιμή στην κατηγορία «οικονομικά (affordable)» (εύρος τιμής 20€-500€) και εν συνεχεία προχωρά σε ανάλυσή των οικονομικών ρολογιών στις ακόλουθες υποκατηγορίες: α) Dress, β) Sport (αθλητικά ρολόγια), γ) Classic (κλασικά ρολόγια), δ) Smart (για Smart Watches), ε) Chrono (ρολόγια με χρονόμετρο) και στ) Automatic (αυτόματα ρολόγια).

⁶² Βλ και την ανωμοτί κατάθεση του [...] της SHOP&TRADE, ο οποίος εξηγώντας τις διαφορές μεταξύ των ρολογιών σήματος SUUNTO στις δύο κατηγορίες outdoor, και training & Fitness σημείωσε ότι «*Πρόκειται για εσωτερική κατηγοριοποίηση της SUUNTO για τα προϊόντα της για λόγους προωθητικούς/marketing.*».

⁶³ Βλ και την υπ' αριθ. πρωτ. 4341/20.5.2020 απαντητική επιστολή της SWATCH GREECE, στην οποία η εταιρεία διευκρίνισε περαιτέρω ότι «*Για παράδειγμα, οι καταναλωτές μπορεί να αγοράσουν ένα ρολόι πολυτελείας λόγω του κομψού στυλ του και να το φοράνε κάθε μέρα. Συνεπώς, το ίδιο ρολόι θα ενέπιπτε στις κατηγορίες "casual / fashion" (καθημερινό ρολόι), "elegant" (ρολόι για επίσημες / καλές περιστάσεις) και "luxury" (ρολόι πολυτελείας). Η τα ρολόγια μάρκας Blancpain εμπίπτουν στην κατηγορία "luxury" (ρολόγια πολυτελείας) σύμφωνα με τον ορισμό σας. Όμως, ορισμένα από τα προσφερόμενα μοντέλα είναι διάσημα ρολόγια καταδύσεων. Συνεπώς, τα μοντέλα αυτά θα ανήκαν επίσης στις κατηγορίες "sport" (αθλητικά ρολόγια) και "elegant" (ρολόγια για επίσημες / καλές περιστάσεις).*».

⁶⁴ Από την ανάλυση των προσκομισθέντων απαντήσεων προκύπτει ότι οι τα περισσότερα σήματα ρολογιών εντάσσονται σε περισσότερες από μία κατηγορίες πχ με το σήμα SUUNTO υπάρχουν ρολόγια αθλητικά και ρολόγια πολυτελείας (βλ. υπ' αρ. 3437/30.4.2020 επιστολή), η TIMEX διαθέτει και καθημερινά και αθλητικά ρολόγια (βλ. υπ' αρ. 5180/11.6.2020 επιστολή).

⁶⁵ Ενδεικτικά βλ. τις υπ' αρ. πρωτοκόλλου απαντήσεις των: DIESEL - 4340/20.5.2020 (DIESEL), ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ 5057/1.8.2019 (CERTUS, GO, HECTOR), TIME CENTER - 4334/20.5.2020 (TIMBERLAND, POLICE NIXON), ΓΚΟΦΚΑΣ - 2364/19.3.2020 (SWISS MILITARY, INGERSOLL), TIMEX- 5180/11.6.2020 (NAUTICA, TIME) ΟΟΖΟΟ - 4316/20.5.2020 (ΟΟΖΟΟ, DUKUDU).

⁶⁶ Πρέπει να σημειωθεί ότι στα «αθλητικά» ρολόγια περιλαμβάνονται τόσο συμβατικά όσο και «έξυπνα» ρολόγια. Αθλητικά θεωρούνται τα ρολόγια που προορίζονται για χρήση σε διάφορες

υπόθεσης, ο ακριβής ορισμός της σχετικής αγοράς ως προς την περαιτέρω κατάταμής του μπορεί να παραμείνει ανοικτός, στον βαθμό που το αποτέλεσμα της ανάλυσης είναι το ίδιο, ανεξάρτητα με το εάν η σχετική αγορά θεωρηθεί χωριστή ή ενιαία.

IV.1.4.3 Διάκριση ως προς την τιμή

67. Η τιμή αποτελεί ένα από τα συνηθέστερα⁶⁸ κριτήρια επιλογής για την επιμέρους κατηγοριοποίηση της αγοράς ρολογιών χειρός.

68. Οι καταναλωτές συνήθως αναζητούν ένα ρολόι εντός ενός συγκεκριμένου εύρους τιμής, η οποία αποτελεί συχνά καθοριστικό παράγοντα για την παρουσία ή απουσία πολλών λειτουργιών και χαρακτηριστικών⁶⁹. Παραδείγματος χάριν, η τιμή ενός ρολογιού είναι υψηλότερη όσο περισσότερες και πιο σύνθετες λειτουργίες προσφέρει, όσο ακριβότερα μέταλλα κατασκευής διαθέτει και όσο μεγαλύτερη ακρίβεια παρέχει.

αθλητικές δραστηριότητες όπως τρέξιμο, κολύμβηση, ορειβασία, καταδύσεις κτλ. Υποκατηγορία των αθλητικών ρολογιών αποτελούν τα καταδυτικά ρολόγια, τα ορειβατικά ρολόγια κτλ. Υφίσταται περαιτέρω διάκριση μεταξύ των καταδυτικών ρολογιών και των υπολογιστών κατάδυσης καρπού (dive computers wrist watch). Τα καταδυτικά ρολόγια είναι αναλογικά ρολόγια τα οποία χρησιμοποιούνταν συνήθως παλιότερα στις καταδύσεις σε συνδυασμό με πίνακες κατάδυσης και αισθητήρες/μετρητές πίεσης και βάθους. Τα κύρια χαρακτηριστικά των καταδυτικών ρολογιών περιλαμβάνουν συνήθως περιστρεφόμενη εσωτερική ή εξωτερική στεφάνη (rotating bezel) για μέτρηση του χρόνου κατάδυσης, αντοχή στο νερό σε μεγάλα βάθη, βιδωτή πλάτη και κορώνα κτλ. Τα καταδυτικά ρολόγια είναι δημοφιλή και εκτός της καταδυτικής κοινότητας καθώς θεωρούνται κλασικά ρολόγια και είδος πολυτελείας. Οι Υπολογιστές κατάδυσης καρπού (dive computers wrist watches) αποτελούν ψηφιακούς υπολογιστές με σχήμα και ρολογιού χειρός, ενσωματώνουν αρκετούς μετρητές/αισθητήρες όπως βάθους, θερμοκρασίας νερού, κτλ και χρησιμοποιούν αλγόριθμους για να υπολογίσουν με βάση το βάθος και τον χρόνο τα όρια αποσυμπίεσης, τον απομένοντα χρόνο κατάδυσης κτλ. Κατά την ανωμοτί κατάθεσή του, ο κ. [...] διευκρίνισε ότι τα dive computers (υπολογιστές κατάδυσης) αποτελούν εξειδικευμένο προϊόν, πωλούνται σε συγκεκριμένα καταστήματα στον τομέα της κατάδυσης, φέρουν επεξεργαστή, χρησιμοποιούνται για την λήψη μετρήσεων για ασφαλή κατάδυση (πχ άζωτο, αποσυμπίεση κτλ) και απευθύνονται κυρίως σε επαγγελματίες δύτες. Η εταιρεία υπογράμμισε ότι πρόκειται για εξειδικευμένη, «niche» αγορά. Βλ σχετικά και τις ακόλουθες ιστοσελίδες:

- 1.<https://www.watersportsmag.com/diving/dive-watches-vs-dive-computers/>,
- 2.<https://rushkult.com/eng/scubamagazine/wrist-vs-console-dive-computer/>,
- 3.<https://www.iefimerida.gr/news/234150/megala-katadytika-rologia-moda-diahroniki-ta-kalytera-apo-molis-83-dolaria-eikones>,
- 4.<https://gold-watches.gr/blog/katadytika-rologia/>,
- 5.<https://www.nytimes.com/2017/10/04/fashion/mens-style/does-anyone-actually-go-diving-with-a-dive-watch.html>,
- 6.<https://computersfordiving.com/scuba-diving-computer-what-is-it-and-what-is-the-difference-between-a-dive-computer-and-dive-watch>,
- 7.<https://steemit.com/divers/@robertdonat/dive-watches-vs-dive-computers-which-one-should-you-choose-for-your-diving-adventures>.

Ανάλογα με το άθλημα υπάρχουν και πιο εξειδικευμένα ρολόγια για τους επαγγελματίες. Πχ για τους ορειβάτες υπάρχουν ορειβατικά ρολόγια (Mountaineering watches) με ενσωματωμένες λειτουργίες όπως υψόμετρο, βαρόμετρο, gps, καταγραφή πορείας κτλ.

⁶⁷ Επισημαίνεται ότι σημαντικό κριτήριο για την κατάταξη ενός ρολογιού στις υποκατηγορίες των καθημερινών και των ρολογιών πολυτελείας αποτελεί και η λιανική τιμή πώλησης.

⁶⁸ Βλ επίσης την απόφαση της Ελβετικής Αρχής Ανταγωνισμού SUMRA/Distribution de montres και την από 21.10.2013 32-0224 απόφαση της ίδιας Αρχής αναφορικά με την SWATCH GROUP AG.

⁶⁹ *Ibid*, σελ 31.

69. Επισημαίνεται ότι στην Ελλάδα, η εταιρεία ICAP στις δύο εγχώριες κλαδικές⁷⁰ μελέτες που εκπόνησε στον σχετικό κλάδο διαπίστωσε ότι την περίοδο 2006-2012 περίπου 90% των πωλήσεων των ρολογιών χειρός στην Ελλάδα είχε λιανική τιμή μέχρι 600 ευρώ.

70. Σημειώνεται ότι οι απόψεις της καταγγέλλουσας και των λοιπών παικτών της αγοράς δίστανται ως προς την επιμέρους κατηγοριοποίηση της αγοράς με βάση την τιμή. Ειδικότερα:

- η καταγγελλόμενη ορίζει ως οικονομικά τα ρολόγια με τιμή από λίγες δεκάδες έως μερικές εκατοντάδες ευρώ που προορίζονται από τον καταναλωτή για καθημερινή χρήση·

- η εταιρεία FOSSIL ανέφερε⁷¹ ότι η ευρωπαϊκή αγορά ρολογιών διακρίνεται στις εξής τρεις κατηγορίες: α) ρολόγια υψηλής αξίας (premium) με τιμή λιανικής μεταξύ 200€- 5.000€, β) προσιτά ρολόγια (affordable) με τιμή λιανικής μεταξύ 20€ -500€, και γ) ρολόγια για το ευρύ καταναλωτικό κοινό (mass market) με τιμή λιανής έως 40€. Η προαναφερθείσα κατηγοριοποίηση χαρακτηρίζεται από αλληλοεπικάλυψη στα άκρα για ρολόγια των οποίων η λιανική τιμή πώλησης κυμαίνεται στο εύρος 20 €-40€ και 200€-500€.

- η εταιρεία TAG HEUER⁷² επισήμανε ότι στην κατηγορία των πολυτελών προϊόντων, στην οποία δραστηριοποιείται, περιλαμβάνονται όλα τα ρολόγια και κοσμήματα με τιμή λιανικής υπερβαίνουσα τα 600 €.

- η εταιρεία TIMEX NEDERLAND BV⁷³ διέκρινε τα ρολόγια χειρός σε δύο κατηγορίες, τα οικονομικά (τιμή μέχρι 300€) και τα πολυτελείας (τιμή μεγαλύτερη των 300€).

71. Από τις ενδεικτικές απαντήσεις των εταιρειών διαφαίνεται η απόκλιση μεταξύ των παικτών της αγοράς σχετικά με τον ορισμό του οικονομικού και του πολυτελούς ρολογιού.

72. Συναφώς, ούτε η ευρωπαϊκή νομολογία και πρακτική αναφορικά με την κατάτμηση της αγοράς με κριτήριο την τιμή παρουσιάζει ομοιομορφία. Ενδεικτικά:

- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Ε. Επ.) έχει θεωρήσει ότι τα ρολόγια χειρός με λιανική τιμή μεγαλύτερη των 1.000 ευρώ αποτελούν ρολόγια γοήτρου (prestige) και αξίζει να συντηρούνται και να επισκευάζονται, χωρίς να προχωρήσει σε περαιτέρω κατάτμηση ως προς τα ρολόγια αξίας κάτω των 1.000 ευρώ⁷⁴. Περαιτέρω, σε άλλη υπόθεση, η Ε.Επ. έχει

⁷⁰ ICAP κλαδική μελέτη για τα ρολόγια χειρός 2007 και 2013.

⁷¹ Βλ την υπ' αριθ. πρωτ. 3415/30.4.2020 απαντητική επιστολή της FOSSIL. Επίσης σημειώνεται ότι στην υπ' αριθ. ΜΕ/5357/12 απόφαση της OFT για τις FOSSIL/SKAGEN, τα μέρη διευκρίνισαν ότι το οικονομικό ρολόι περιλαμβάνει τις ακόλουθες υποκατηγορίες: *fashion, classic, design, lifestyle*.

⁷² Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5729/23.6.2020 απαντητική επιστολή της εταιρείας TAG HEUER.

⁷³ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 9137/26.10.2020 απάντηση της εταιρείας TIMEX NEDERLAND BV στην οποία σημειώνει περαιτέρω ότι η κατηγορία του οικονομικού ρολογιού έχει τις ακόλουθες δύο υποκατηγορίες: την Low price και την Medium price.

⁷⁴ Βλ. την υπόθεση AT.39097 – Watch Repair της Ε.Επ. για απόρριψη της καταγγελίας της Confédération Européenne des Associations d'Horlogers-Réparateurs (European Confederation of Watch & Clock Repairers' Associations, "CEAHR"). Βλ. ιδίως παρ. 9 όπου αναφέρεται στο πρωτότυπο κείμενο στην αγγλική «*The Commission focused its investigation on watches that are generally worth repairing and maintaining, which, for the purposes of the investigation, were identified as those sold at*

ορίσει⁷⁵ ότι τα προϊόντα πολυτελείας χαρακτηρίζονται από σχετικά υψηλές τιμές και «διαφημίζονται υπό ένα εμπορικό σήμα υψηλού κύρους.», ενώ φαίνεται να υπάρχει ορισμένος βαθμός υποκατάστασης μεταξύ των προϊόντων πολυτελείας όταν προορίζονται για δώρο ή εντός ενός συγκεκριμένου εύρους τιμών⁷⁶.

– η Ελβετική Αρχή ανταγωνισμού έχει καταλήξει σε μία χαλαρή διάκριση της σχετικής αγοράς σε δύο τμήματα με βάση την τιμή: α) κατώτερο τμήμα με τιμή μικρότερη των περίπου 2.000-3.000 Ελβετικών φράγκων, και β) ανώτερο τμήμα με τιμή μεγαλύτερη των περίπου 2.000-3.000 ελβετικών φράγκων⁷⁷.

– η Γαλλική Αρχή Ανταγωνισμού, αν και δεν οριοθέτησε με ακρίβεια την σχετική αγορά, έλαβε υπόψη της κατά την εξέταση ερευνώμενης υπόθεσης⁷⁸ ρολογιών τις ακόλουθες κατηγορίες τιμών: α) 0-50 ευρώ, β) 50-100 ευρώ, γ) 100-300 ευρώ, δ) 300-1.000 ευρώ και ε) άνω των 1.000 ευρώ.

73. Από την έρευνα της Υπηρεσίας προκύπτει ότι μόλις δύο⁷⁹ από τους ερευνώμενους κατασκευαστικούς οίκους εμπορεύονται όλα τους τα ρολόγια σε προτεινόμενη τιμή λιανικής μεγαλύτερη των 1.000€, ενώ με εξαίρεση δύο⁸⁰ διανομείς, οι ετήσιες πωλήσεις ρολογιών χειρός των υπόλοιπων διανομέων αποτελούνται αποκλειστικά ή στο μεγαλύτερο ποσοστό από προϊόντα με προτεινόμενη τιμή λιανικής χαμηλότερη των 1.000 ευρώ.

a retail price above EUR 1 000 (see paragraph (81) below). For the sake of brevity, this decision generally refers to watches sold at a retail price above EUR 1 000 as “prestige watches”.

⁷⁵ Βλ. την υπόθεση Comp/M6212-LVMH/BULGARI, παρ. 15 όπου αναφέρεται στο πρωτότυπο κείμενο στην αγγλική «*The market investigation conducted in the present case confirmed the Commission previous findings that luxury products should be distinguished from mass market goods, as they do not share the same characteristics. Indeed, luxury goods are characterized by relatively high prices, rich creative content and are marketed under a prestige trademark.*». Στην εν λόγω απόφαση η Ε.Επ. σημείωσε ότι εξέτασε διάφορες υποκατηγορίες προϊόντων πολυτελείας συμπεριλαμβανομένης της διάκρισης μεταξύ ανδρικών και γυναικείων ρολογιών αξίας μεγαλύτερης και μικρότερης των 10.000 ευρώ. Βλ. και την υπόθεση συγκέντρωσης No IV/M.1534-Pinault-Printemps-Redoute/GUCCI 18.6.99, σελ 3 «*Luxury products are high quality articles with a relatively high price, marketed under a prestige trademark.* ».

⁷⁶ Βλ. την υπόθεση No Comp/M6212-LVMH/BULGARI, παρ. 16: «*The results of the market investigation were not however conclusive with respect to the alleged substitutability between all luxury products, although it seems that certain degree of substitutability exist when products are purchased for a gift, or within a given price range.*».

⁷⁷ Βλ. την από 21.10.2013 υπ’ αριθ. 32-0224 απόφαση της Ελβετικής Αρχής Ανταγωνισμού αναφορικά με την SWATCH GROUP AG. Βλ. και προηγούμενη απόφαση της Ελβετικής Αρχής Ανταγωνισμού το 2001 αναφορικά με την SUMRA και την διανομή ρολογιών, όπου η προϊόντική αγορά των ρολογιών χειρός κατατιμήθηκε στις ακόλουθες τέσσερις κατηγορίες βάσει της τιμής λιανικής (Public price): α) χαμηλή κατηγορία (Low end) μέχρι 200 CHF, β) η μέση τιμή ρολόγια μεταξύ 200- 700 CHF, γ) μέση προς υψηλή κατηγορία 700-2.000 CHF και δ) υψηλή κατηγορία τιμή μεγαλύτερη από 2.000 CHF. Για την αγορά της Ελβετίας ειδικότερα, βλ. και την αντίστοιχη διάκριση τιμών της ελβετικής Ομοσπονδίας Ρολογιού (Fédération Horlogère Suisse), η οποία εκδίδει πληθώρα στατιστικών στοιχείων για τον κλάδο της και μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται και μηνιαία ανάλυση των εξαγωγών ελβετικών ρολογιών ανά κατηγορία τιμής. Οι κατηγορίες είναι οι ακόλουθες: 1) CHF<200, 2) CHF 200-500, 3) CHF 500-3.000, 4) CHF>3.000. Βλ. και την σχετική ιστοσελίδα της ομοσπονδίας <https://www.fhs.swiss/fre/statistics.html>

⁷⁸ Βλ. την υπ’ απόφαση νο 06-D-24 της 24.7.2006 της Γαλλικής Επιτροπής Ανταγωνισμού σχετικά με την διανομή ρολογιών της FESTINA FRANCE, παρ. 25-27.

⁷⁹ Εταιρείες [...] και [...].

⁸⁰ Εταιρείες [...] και [...].

74. Εξάλλου και κατά την ακροαματική διαδικασία επιβεβαιώθηκε ότι η ίδια η καταγγέλλουσα εμπορεύεται ρολόγια οίκων σε τιμές άνω των 1.000 ευρώ⁸¹.

75. Εκ των ανωτέρω, προκύπτει ότι θα μπορούσε να γίνει μια επιμέρους κατηγοριοποίηση των ρολογιών χειρός βάσει της τιμής τους, ακόμα και στην ευρύτερη υπο-αγορά των «οικονομικών» ρολογιών. Εντούτοις, για τους σκοπούς της παρούσας υπόθεσης, ο ακριβής ορισμός της σχετικής αγοράς ως προς την περαιτέρω κατάταξη του μπορεί να παραμείνει ανοικτός, στον βαθμό που το αποτέλεσμα της ανάλυσης είναι το ίδιο, ανεξάρτητα με το εάν η σχετική αγορά θεωρηθεί χωριστή ή ενιαία.

IV.1.4.4 Συμπέρασμα

76. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, στην υπό κρίση υπόθεση ως σχετική αγορά προϊόντος ορίζεται καταρχήν η αγορά ρολογιού χειρός⁸² άνευ περαιτέρω διάκρισης σε υποκατηγορίες π.χ. οικονομικό, μέσου κόστους, πολυτελείας κτλ. Περαιτέρω οριοθέτηση της σχετικής αγοράς παρέλκει για τους σκοπούς της υπό κρίση υπόθεσης, καθώς υπό οποιαδήποτε θεώρησή της, δεν μεταβάλλονται τα αποτελέσματα της παρούσης ανάλυσης.

IV.1.5 Η ΣΧΕΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

77. Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις συμμετέχουν στην προμήθεια προϊόντων ή υπηρεσιών και οι όροι του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και η οποία διακρίνεται από γειτονικές κυρίως περιοχές, διότι στις εν λόγω περιοχές οι όροι του ανταγωνισμού διαφέρουν σημαντικά⁸³.

IV.1.5.1 Οι απόψεις των μερών

78. Η καταγγέλλουσα ισχυρίζεται⁸⁴ ότι η σχετική γεωγραφική αγορά είναι εθνική καθώς συμπίπτει με την έκταση της ρήτρας ανταγωνιστικότητας που περιλαμβάνεται στις συμβάσεις μεταξύ χονδρεμπόρων/διανομέων και κατασκευαστικών οίκων εξωτερικού.

79. Εκ των ερευνώμενων εταιρειών, η SWATCH GROUP GREECE σημείωσε ότι θεωρεί την αγορά πώλησης ρολογιών ευρύτερη της ελληνικής, και συγκεκριμένα θεωρεί ότι αυτή είναι παγκόσμια ή καλύπτουσα τουλάχιστον το σύνολο του ΕΟΧ. Αντίστοιχα η εταιρεία TAG HEUER επισήμανε ότι εμπορεύεται είδη πολυτελείας για τα οποία θεωρεί καταλληλότερη την οριοθέτηση μιας παγκόσμια αγοράς ειδών πολυτελείας ως σχετικής αγοράς.

IV.1.5.2 Η θέση της ΕΑ

80. Ως σχετική γεωγραφική αγορά στην υπό εξέταση υπόθεση εκτιμάται ότι είναι η ελληνική επικράτεια. Αν και πρόκειται για επώνυμα, δημοφιλή και διεθνή σήματα

⁸¹ Βλ. σελ. 71-72 των Πρακτικών της 15ης Ιουνίου 2021 (Συνεδρίαση 68^η).

⁸² Σημειώνεται ότι στην υπ' αριθ. 117/1998 απόφαση της ΕΑ γίνεται διάκριση μεταξύ επώνυμου πολυτελούς ρολογιού και μη πολυτελούς ρολογιού βάσει της δασμολογικής κλάσης κατάταξης, δηλαδή την 9101 ή την 9102.

⁸³ Βλ. σχετικά Ανακοίνωση της Ε.Επ. όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού (97/C 372/03).

⁸⁴ Βλ την υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελίας, σελ 13.Β λ. και σελ. 6-14 του υπ' αρ. 111/26.2.2021 Υπομνήματος της εταιρείας.

ρολογίων και κατασκευαστικούς οίκους, καθίσταται σαφές από την έρευνα της ΓΔΑ ότι τα δίκτυα διανομής και οι καταγγελλόμενες πρακτικές αναπτύσσονται σε εθνικό επίπεδο.

V. ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΥΠΟΘΕΣΗΣ ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 1 ΤΟΥ Ν. 3959/2011 ΚΑΙ 101 ΣΛΕΕ

V.1.1 ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ ΕΠΙ ΑΝΤΙ-ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ

V.1.1.1 Άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 3959/2011 / Άρθρο 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ

81. Προκειμένου να διαπιστωθεί εάν οι ερευνώμενες πρακτικές των εμπλεκόμενων για τους σκοπούς της παρούσας μερών εμπίπτουν στο απαγορευτικό πεδίο των διατάξεων του εφαρμοστέου ημεδαπού ή και ενωσιακού νομοθετικού πλαισίου, θα πρέπει να αξιολογηθεί εάν πληρούν τα κριτήρια της διάταξης της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 3959/2011 ή της αντίστοιχης διάταξης του άρθρου 101 ΣΛΕΕ.

82. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 1 της παρ. 1 του ν. 3959/11: *«Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, απαγορεύονται όλες οι συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων και όλες οι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού στην Ελληνική Επικράτεια, και ιδίως εκείνες οι οποίες συνίστανται: α) στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων όρων συναλλαγής, [...] γ) στην κατανομή των αγορών ή των πηγών εφοδιασμού [...]»*.

83. Προϋποθέσεις, επομένως, για την εφαρμογή της ανωτέρω απαγορευτικής διάταξης είναι: α) η ύπαρξη συμφωνίας, εναρμονισμένης πρακτικής μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων ή απόφασης ένωσης επιχειρήσεων και β) αντικείμενο ή αποτέλεσμα της ανωτέρω συμφωνίας να είναι ο περιορισμός, η παρακώλυση ή η νόθευση του ανταγωνισμού. Αντίστοιχες είναι και οι βασικές προϋποθέσεις που τάσσονται από τον ενωσιακό νομοθέτη για την εφαρμογή του άρθρου 101 παρ.1 ΣΛΕΕ. Ουσιαστικά, μοναδική επιπλέον προϋπόθεση εφαρμογής της ενωσιακής διάταξης, σε σχέση με τη διάταξη του εθνικού δικαίου, αποτελεί αυτή της δυνατότητας επίδρασης στο ενδοκοινοτικό εμπόριο⁸⁵.

84. Εξαιρέση από τους εν λόγω απαγορευτικούς κανόνες προβλέπεται, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3959/11 και αντίστοιχα την παρ. 3 του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, για τις συμφωνίες, οι οποίες (α) συμβάλλουν στη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων ή στην προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής προόδου, (β) εξασφαλίζουν συγχρόνως στους καταναλωτές δίκαιο τμήμα από το όφελος που προκύπτει, (γ) οι οποίες δεν επιβάλλουν περιορισμούς που δεν είναι απαραίτητοι για την επίτευξη των στόχων αυτών και (δ) δεν παρέχουν στις επιχειρήσεις αυτές τη δυνατότητα καταργήσεως του ανταγωνισμού σε σημαντικό τμήμα των σχετικών προϊόντων. Οι τέσσερις προαναφερόμενες προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν *σωρευτικά* προκειμένου να τύχει εφαρμογής η ατομική απαλλαγή που προβλέπουν οι ανωτέρω διατάξεις. Εφόσον έστω και μία από αυτές δεν πληροῦται, η συμφωνία είναι αυτοδικαίως άκυρη κατ' άρθρο 1 παρ. 2 ν.

⁸⁵ Βλ. την αμέσως επόμενη ενότητα και ενδεικτικά αποφάσεις ΕΑ 520/VI/2011, σκ. 133, ΣτΕ 1731/2001, Επισκ. Εμπ. Δικ, 2003, σελ. 1053.

3959/2011 (και άρθρο 101, παρ.2 ΣΛΕΕ)⁸⁶. Η επιχείρηση που διεκδικεί τη χορήγηση ατομικής απαλλαγής, φέρει το βάρος να αποδείξει ότι πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις, με πειστικά επιχειρήματα και αποδεικτικά στοιχεία⁸⁷.

V.1.1.2 Επηρεασμός του ενωσιακού εμπορίου και δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 101 ΣΛΕΕ

85. Για την εφαρμογή των ενωσιακών διατάξεων του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, μοναδική επιπλέον προϋπόθεση σε σχέση με αυτές που τάσσουν οι αντίστοιχες διατάξεις του εθνικού δικαίου, αποτελεί η δυνατότητα της υπό εξέταση συμπεριφοράς να επιδράσει στο ενδοκοινοτικό εμπόριο. Το κριτήριο του επηρεασμού του ενδοκοινοτικού εμπορίου είναι αυτόνομο κριτήριο της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, το οποίο εκτιμάται *ad hoc*⁸⁸, και οριοθετεί το πεδίο εφαρμογής του ευρωπαϊκού δικαίου του ανταγωνισμού.

86. Σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 1 του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003⁸⁹, οσάκις οι αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών ή τα εθνικά δικαστήρια εφαρμόζουν την εθνική νομοθεσία ανταγωνισμού σε συμφωνίες, αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων ή εναρμονισμένες πρακτικές κατά την έννοια του άρθρου 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ, οι οποίες είναι πιθανόν να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών κατά την έννοια της διάταξης αυτής, εφαρμόζουν επίσης το άρθρο 101 ΣΛΕΕ, στις εν λόγω συμφωνίες, αποφάσεις ή εναρμονισμένες πρακτικές.

87. Συναφώς, για να είναι σε θέση μια συμφωνία να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, θα πρέπει, βάσει ενός συνόλου νομικών και πραγματικών στοιχείων, να μπορεί να πιθανολογηθεί επαρκώς ότι μπορεί να ασκήσει άμεση ή έμμεση, πραγματική ή δυνητική, επίδραση στα εμπορικά ρεύματα μεταξύ κρατών μελών, τούτο δε κατά τρόπο που να προκαλείται φόβος ότι θα μπορούσε να εμποδίσει την πραγματοποίηση ενιαίας αγοράς μεταξύ κρατών μελών⁹⁰. Για να διαπιστωθεί εάν εφαρμόζεται το ενωσιακό δίκαιο σε συγκεκριμένη υπόθεση δεν είναι αναγκαίο η συμφωνία ή η πρακτική να έχει ή να είχε επηρεάσει πραγματικά το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, γεγονός άλλωστε το οποίο, στην

⁸⁶ Βλ και Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 81 παρ. 3 της Συνθήκης, ΕΕ C 101 της 27.4.2004, σημ. 42 με περαιτέρω παραπομπές σε ενωσιακή νομολογία.

⁸⁷ Βλ. ενδεικτικά απόφαση ΕΑ 581/VII/2013, σκ. 267, καθώς και αποφάσεις ΔΕφαθ 559/2010, σκ. 18, ΔΕφαθ 2891/2009, σκ. 19, ΔΕφαθ 1682/2009, σκ. 28 με περαιτέρω παραπομπές σε ενωσιακή νομολογία. Κατά τη σχετική αξιολόγηση, λαμβάνονται υπόψη μόνο τα αντικειμενικά πλεονεκτήματα, πράγμα που σημαίνει ότι η τυχόν επικαλούμενη βελτίωση της αποτελεσματικότητας δεν εκτιμάται με βάση την υποκειμενική άποψη των μερών (βλ. ενδεικτικά απόφαση ΕΑ 520/VI/2011, σκ. 134).

⁸⁸ Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης, ΕΕ C 101/81, της 27.04.2004, σημ. 12 (εφεξής Κατευθυντήριες γραμμές για το διακοινοτικό εμπόριο) καθώς και αποφάσεις ΕΑ 590/2014, σκ. 246, ΕΑ 581/VII/2013, σκ. 271, ΕΑ 520/VI/2011, σκ. 137.

⁸⁹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης, ΕΕ L 1/1, της 04.01.2003.

⁹⁰ Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΕΑ 590/2014, σκ. 246, ΕΑ 520/VI/2011, σκ. 138, ΔΕΚ C-209/78 *Van Landewyck κατά Επιτροπής*, σκ. 170, και ΔΕΚ C-219/95P *Ferriere Nord κατά Επιτροπής*, σκ. 20.

πλειονότητα των περιπτώσεων, δυσχερώς μπορεί να αποδειχθεί επαρκώς κατά νόμο⁹¹, αρκεί να «δύναται» να έχει αυτό το αποτέλεσμα⁹².

88. Ειδικότερα, η έννοια της επίδρασης στα εμπορικά ρεύματα δεν προϋποθέτει μόνο τον περιορισμό ή τη μείωση του εμπορίου, αλλά οποιαδήποτε διαφοροποίηση των εμπορικών ρευμάτων, αρκεί αυτή να είναι αισθητή⁹³. Το κριτήριο αυτό πληρούται, επομένως, όταν η υπό εξέταση κάθε φορά συμπεριφορά δύναται να έχει ένα ελάχιστο επίπεδο διασυνοριακών επιπτώσεων στο εσωτερικό της Ένωσης⁹⁴. Σχετικά με την έννοια του «αισθητού» χαρακτήρα του επηρεασμού του εμπορίου, η Ε. Επ. καθιερώνει, ειδικά ως προς τις συμφωνίες που από την ίδια τους τη φύση⁹⁵ δύνανται να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, ένα μαχητό θετικό τεκμήριο επηρεασμού του διακοινοτικού εμπορίου, υπό την προϋπόθεση της περαιτέρω πλήρωσης των ακόλουθων διαζευκτικώς τεθέντων κριτηρίων: α) στην περίπτωση των κάθετων συμφωνιών, ο συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών που πραγματοποιεί ο προμηθευτής στην ΕΕ με τα προϊόντα που καλύπτει η συμφωνία να υπερβαίνει τα 40 εκατ. ευρώ ή β) το συνολικό μερίδιο αγοράς σε οποιαδήποτε σχετική αγορά της ΕΕ που επηρεάζεται από τη συμφωνία να υπερβαίνει το 5%⁹⁶.

89. Η εφαρμογή του κριτηρίου του επηρεασμού του εμπορίου δεν εξαρτάται από τον ορισμό των γεωγραφικών αγορών αναφοράς. Το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών μπορεί να επηρεαστεί επίσης σε περιπτώσεις στις οποίες η οικεία αγορά είναι ή εθνική αγορά ή τμήμα της εθνικής αγοράς⁹⁷. Κατά πάγια νομολογία του ΔΕΕ, οι περιοριστικές του ανταγωνισμού πρακτικές που καλύπτουν ολόκληρο το έδαφος ενός εκ των κρατών μελών, ζωτικό δηλαδή τμήμα της κοινής αγοράς, έχουν εξ ορισμού ως αποτέλεσμα την παρακώλυση της οικονομικής αλληλοδιεισδύσεως που επιδιώκεται με τη Συνθήκη και, ως εκ τούτου, πληρούται το κριτήριο επηρεασμού του διακοινοτικού εμπορίου για τους σκοπούς εφαρμογής των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ⁹⁸.

⁹¹ Βλ. σχετικά αποφάσεις ΔΕφαθ 2458/2017, σκ. 8 και ΔΕφαθ 4055/2017, σκ. 7.

⁹² Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με το διακοινοτικό εμπόριο, ό.π., παρ. 23 επ. και 47 και απόφαση ΔΕΚ C-219/95P *Ferriere Nord κατά Επιτροπής*, σκ. 19.

⁹³ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με το διακοινοτικό εμπόριο, ο.π., παρ. 13 καθώς και απόφαση 22/71 *Béguelin*, σκ. 16.

⁹⁴ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με το διακοινοτικό εμπόριο, ο.π., σημ. 8, 12, 13, 34, 77 καθώς και αποφάσεις ΕΑ 590/2014, σκ. 246, ΕΑ 581/VII/2013, σκ. 273, ΕΑ 520/VI/2011, σκ. 137.

⁹⁵ Ως συμφωνίες και πρακτικές χαρακτηριζόμενες από τη φύση τους ικανές να επηρεάζουν το διακοινοτικό εμπόριο νοούνται οι συμφωνίες που απαγορεύουν τις εξαγωγές, οι συμφωνίες που αφορούν εισαγωγές ή εξαγωγές, οι συμφωνίες που καλύπτουν περισσότερα του ενός κράτη μέλη, οι συμφωνίες που επιβάλλουν περιορισμούς στις ενεργητικές και παθητικές πωλήσεις, οι συμφωνίες μεταξύ προμηθευτών και διανομέων οι οποίες επιβάλλουν ορισμένη τιμή μεταπώλησης και καλύπτουν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη.

⁹⁶ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με το διακοινοτικό εμπόριο, ό.π., παρ. 53 καθώς και 56, όπου αναφέρεται ότι: «Σε περίπτωση δικτύου συμφωνιών του ίδιου προμηθευτή με διαφόρους διανομείς, λαμβάνονται υπόψη οι πωλήσεις που πραγματοποιούνται από το σύνολο του δικτύου».

⁹⁷ Βλ. σχετικά Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με το διακοινοτικό εμπόριο, ο.π., σημ. 22 και ενδεικτικά απόφαση ΕΑ 590/2014, σκ. 248.

⁹⁸ Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΕΑ 590/2014, σκ. 246, ΕΑ 581/VII/2013, σκ. 275, ΕΑ 520/VI/2011, σκ. 139 ΔΕφαθ 1001/2006, ΔΕφαθ 2891/2009 και ΔΕφαθ 559/2010, καθώς και αποφάσεις ΔΕΚ 8/72 *Vereeniging van Cementhandelaren κατά Επιτροπής*, σκ. 29, ΔΕΚ 42/84 *Remia και λοιποί κατά Επιτροπής*, σκ. 22, ΔΕΚ C-35/96 *Επιτροπή κατά Ιταλίας*, σκ. 48 και ΔΕΕ C-309/99 *Wouters και λοιποί*, σκ. 95. Βλ. επίσης Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με το διακοινοτικό εμπόριο, ο.π., σημ. 86-88,

90. Περαιτέρω, η εκτίμηση με βάση το κριτήριο του επηρεασμού του εμπορίου εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, οι οποίοι εάν λαμβάνονταν υπόψη μεμονωμένα, δεν θα ήταν κατ' ανάγκη αποφασιστικοί⁹⁹. Οι παράγοντες αυτοί είναι η φύση της συμφωνίας ή της πρακτικής, η φύση των προϊόντων που καλύπτει η συμφωνία ή πρακτική και η σημασία των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων¹⁰⁰.

91. Η φύση των προϊόντων που καλύπτονται από τις συμφωνίες ή πρακτικές παρέχει, επίσης, μία ένδειξη για το εάν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών δύναται να επηρεαστεί. Όταν η ίδια η φύση των προϊόντων διευκολύνει τις διασυνοριακές συναλλαγές ή τα καθιστά ιδιαίτερα σημαντικά για επιχειρήσεις που επιθυμούν να εγκατασταθούν ή να αναπτύξουν τις δραστηριότητές τους σε άλλα κράτη μέλη, το εφαρμοστέο του ενωσιακού δικαίου προσδιορίζεται ευκολότερα από ότι σε περιπτώσεις στις οποίες η ζήτηση για προϊόντα προμηθευτών από άλλα κράτη μέλη είναι, λόγω της φύσης τους, πιο περιορισμένη, ή στις οποίες τα προϊόντα παρουσιάζουν μικρότερο ενδιαφέρον από την άποψη της διασυνοριακής εγκατάστασης ή της επέκτασης της οικονομικής δραστηριότητας που ασκείται μέσω παρόμοιας εγκατάστασης¹⁰¹. Επίσης, η θέση των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων στην αγορά και ο όγκος των πωλήσεών τους παρέχουν ποσοτικές ενδείξεις για την ικανότητα της συμφωνίας να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών¹⁰².

92. Επιπλέον, οι κάθετες συμφωνίες οι οποίες καλύπτουν το σύνολο ενός κράτους μέλους και αφορούν προϊόντα που αποτελούν αντικείμενο διασυνοριακών ανταλλαγών δύναται, επίσης, να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, ακόμα και εάν δεν δημιουργούν άμεσα εμπόδια σε αυτό¹⁰³.

93. Με βάση τις ανωτέρω επισημάνσεις, στην υπό κρίση υπόθεση παρατηρείται ότι τα υπό κρίση προϊόντα, ήτοι τα ρολόγια, είναι από τη φύση τους αγαθά που διακινούνται ευρέως, μέσω εκτεταμένων εισαγωγών και εξαγωγών, μεταξύ των χωρών μελών της Ένωσης, πωλούμενα τόσο σε φυσικά καταστήματα όσο και μέσω διαδικτύου, ενώ δεν διαθέτουν κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τα οποία να περιορίζουν την πώληση και χρήση τους μόνο σε συγκεκριμένες περιοχές ή χώρες.

94. Περαιτέρω, οι υπό κρίση πρακτικές αφορούν και επηρεάζουν ολόκληρη την αλυσίδα διανομής, από τους κατασκευαστικούς οίκους που εδρεύουν στο εξωτερικό, έως τους εισαγωγείς/ χονδρεμπόρους ρολογιών στην Ελλάδα και τους λιανοπωλητές. Οι πρακτικές δε αυτές καταλαμβάνουν και επηρεάζουν το σύνολο της ελληνικής αγοράς (όπως προκύπτει και από τις συμβάσεις που προσκομίστηκαν), ιδίως καθώς σημεία πώλησης ρολογιών υπάρχουν σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια. Επισημαίνεται

καθώς και Μιχ.–Θεοδ. Μαρίνο, «Ανακοινώσεις και Κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο δίκαιο του ανταγωνισμού – νομικές διαστάσεις μετά τον Κανονισμό 1/2003 και επιδράσεις στο εθνικό δίκαιο των συμβάσεων», ΔΕΕ 7/2006, σελ. 713.

⁹⁹ Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΕΑ 581/VII/2013, σκ. 274, ΕΑ 520/VI/2011, σκ. 138, απόφαση ΔΕΚ C-250/92 Gotttrup-Klim Gronvareforening κατά Dansk Landbrugs Grovvarerelskab AmbA (DLG), σκ. 54.

¹⁰⁰ Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΔΕΕ C-306/96 Javico, σκ. 17 και 22/71 Béguelin, σκ. 18.

¹⁰¹ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με το διακοινοτικό εμπόριο, ο.π., παρ. 30 και ενδεικτικά απόφαση ΕΑ 590/2014, σκ. 249.

¹⁰² *Ibid.*, παρ. 31 και απόφαση ΕΑ 590/2014, σκ. 249.

¹⁰³ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με το διακοινοτικό εμπόριο, ό.π., παρ. 88.

εξάλλου ότι πολλές από τις καταγγελλόμενες και ερευνώμενες πρακτικές, οι οποίες περιλαμβάνουν και τον ενδεχόμενο περιορισμό των παράλληλων εισαγωγών, αφορούν τους ίδιους τους κατασκευαστικούς οίκους ρολογιών, οι οποίοι εδρεύουν στο εξωτερικό.

95. Συνεπώς, τα υπό κρίση προϊόντα όχι μόνο δύνανται αλλά και πράγματι αποτελούν αντικείμενο διασυνοριακών συναλλαγών και όχημα αλληλοδιείσδυσης των εθνικών αγορών της Ένωσης ενώ οι υπό κρίση πρακτικές επηρεάζουν το διακοινοτικό εμπόριο. Υπό το φως των ανωτέρω, κρίνεται ότι υφίσταται τεκμήριο περί αισθητού επηρεασμού του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών και, κατά συνέπεια, οι υπό εξέταση συμπεριφορές θα πρέπει να ελεγχθούν παράλληλα και υπό το πρίσμα του άρθρου 101 ΣΛΕΕ.

V.1.1.3 Κανονισμός (ΕΕ) 330/2010¹⁰⁴

96. Οι συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε διαφορετική οικονομική βαθμίδα (εφεξής και «κάθετες συμφωνίες» ή «κάθετες συμπράξεις») εμπίπτουν στην εμβέλεια του άρθρου 1 παράγραφος 1 ν. 3959/2011 και του άρθρου 101 ΣΛΕΕ.

97. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 330/2010 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε συνδυασμό με τις ερμηνευτικές Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τους Κάθετους Περιορισμούς¹⁰⁵ εισάγουν τεκμήριο νομιμότητας (ευεργέτημα απαλλαγής) από την απαγορευτική διάταξη του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ, υπό την προϋπόθεση αφενός ότι οι σχετικές συμφωνίες δεν περιέχουν μορφές ιδιαίτερα σοβαρών περιορισμών και αφετέρου ότι το μερίδιο αγοράς του προμηθευτή και του αγοραστή δεν υπερβαίνει έκαστο το 30% στην οικεία σχετική αγορά.

98. Ειδικότερα, στο άρθρο 4 του εν λόγω Κανονισμού προβλέπονται συγκεκριμένοι κάθετοι περιορισμοί, που αξιολογούνται ως «ιδιαιτέρως σοβαροί» (εξ αντικειμένου/ «hardcore restrictions») περιορισμοί του ανταγωνισμού και οι οποίοι δεν απαλλάσσονται, ακόμη κι όταν τα μερίδια αγοράς προμηθευτή ή/ και διανομέα υπολείπονται του ανωτέρω ορίου, ενώ συγχρόνως συμπαρασύρουν εκτός πεδίου εφαρμογής της ομαδικής απαλλαγής τη συμφωνία στο σύνολό της¹⁰⁶.

99. Οι εν λόγω περιορισμοί (όπως για παράδειγμα ο καθορισμός παγίου ή ελάχιστου επιπέδου τιμής μεταπώλησης και οι περιορισμοί ως προς την γεωγραφική περιοχή στην οποία και ως προς τους πελάτες στους οποίους ο συμβαλλόμενος διανομέας δραστηριοποιείται) δεν καλύπτονται ούτε από τον «ασφαλή λιμένα» που δημιουργείται για τις συμφωνίες ήσσονος σημασίας με βάση τη σχετική Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενώ παράλληλα είναι ελάχιστα πιθανό να πληρούν τις προϋποθέσεις χορήγησης ατομικής απαλλαγής κατ' άρθρο 101 παρ. 3 ΣΛΕΕ¹⁰⁷.

¹⁰⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 330/2010 της Επιτροπής για την εφαρμογή του άρθρου 101 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ σε ορισμένες κατηγορίες κάθετων συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών, ΕΕ L 102 της 23.4.2010, σελ. 1 (εφεξής και «Κανονισμός (ΕΕ) 330/2010»).

¹⁰⁵ Κατευθυντήριες γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ΕΕ C 130 της 19.5.2010, σελ. 1.

¹⁰⁶ Βλ. Κανονισμό (ΕΕ) 330/2010, ό.π. άρθρο 4.

¹⁰⁷ Βλ. Ανακοίνωση σχετικά με τις συμφωνίες ήσσονος σημασίας οι οποίες δεν περιορίζουν σημαντικά τον ανταγωνισμό σύμφωνα με το άρθρο 101 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ (εφεξής και «Ανακοίνωση de

100. Συνοπτικά, η ύπαρξη ενός περιορισμού ιδιαίτερης σοβαρότητας σε μια κάθετη συμφωνία:

(α) αποκλείει την εφαρμογή του ευεργετήματος της απαλλαγής·

(β) οδηγεί στην παραδοχή ότι η συμφωνία συνεπάγεται αρνητικές επιπτώσεις για τον ανταγωνισμό και, συνεπώς, εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ· και

(γ) οδηγεί στην επιπλέον παραδοχή ότι η συμφωνία είναι ελάχιστα πιθανό να πληροί τους όρους ατομικής απαλλαγής βάσει του άρθρου 101 παρ. 3 ΣΛΕΕ.

101. Στο πλαίσιο της ομοιόμορφης εφαρμογής του εθνικού και του ενωσιακού δικαίου για την προστασία του ανταγωνισμού, οι κάθετοι περιορισμοί του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 3959/2011 ερμηνεύονται και εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 330/2010¹⁰⁸ (ο οποίος σε κάθε περίπτωση έχει άμεση εφαρμογή στις περιπτώσεις εφαρμογής εκ μέρους της ΕΑ του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ) και σύμφωνα με τις σχετικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς¹⁰⁹. Τούτο προκύπτει ευθέως και από τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 περί ομοιόμορφης εφαρμογής του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, αλλά και από τη σχετική από 17.12.2001 Ανακοίνωση ΕΑ¹¹⁰.

102. Σύμφωνα με την παρ. 25(α) των Κατευθυντηρίων Γραμμών για τους κάθετους περιορισμούς, «ο κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορίες δεν εφαρμόζεται στη μονομερή συμπεριφορά των οικείων επιχειρήσεων [...] Για να υπάρχει συμφωνία κατά την έννοια του άρθρου 101, αρκεί τα μέρη να έχουν εκφράσει την κοινή τους βούληση να συμπεριφέρονται στην αγορά κατά ορισμένο τρόπο [...]. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει ρητή συμφωνία με την οποία εκφράζεται η σύμπτωση των βουλήσεων, η Επιτροπή θα πρέπει να αποδεικνύει ότι η μονομερής πολιτική του ενός μέρους έχει τη συναίνεση του άλλου. Για τις κάθετες συμφωνίες, υπάρχουν δύο τρόποι με τους οποίους μπορεί να διαπιστωθεί η ύπαρξη συναίνεσης με συγκεκριμένη μονομερή πολιτική. Πρώτον, η συναίνεση μπορεί να συναχθεί από τις εξουσίες που παρέχονται στα μέρη με προϋφιστάμενη γενική συμφωνία. Εάν οι ρήτρες της υφιστάμενης συμφωνίας προβλέπουν ή επιτρέπουν σε έναν από τους συμβαλλόμενους να υιοθετήσει εν συνεχεία συγκεκριμένη μονομερή πολιτική που θα είναι

minimis»), ΕΕ C 291 της 30.8.2014, παρ. 13. Βλ. επίσης Κατευθυντήριες Γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 81 παράγραφος 3 της συνθήκης, ο.π., παρ. 23 καθώς και Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 47.

¹⁰⁸ Βλ. και άρθρο 1 παρ. 4 ν. 3959/2011: «Οι Κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί εφαρμογής της παραγράφου 3 του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών, αποφάσεων ενώσεων επιχειρήσεων ή εναρμονισμένων πρακτικών (Κανονισμοί ομαδικής απαλλαγής) εφαρμόζονται αναλόγως για την υπαγωγή στην παράγραφο 3 συμφωνιών, αποφάσεων και εναρμονισμένων πρακτικών που δεν είναι πιθανόν να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών - μελών κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 101 ΣΛΕΕ».

¹⁰⁹ Βλ. και σχετική απόφαση ΣτΕ 4702/98 (αναφορικά με την ομοιόμορφη ερμηνεία του άρθρου 1 του ν. 703/1977 με βάση τα προβλεπόμενα στον προϊσχύοντα Κανονισμό (ΕΚ) 1984/83).

¹¹⁰ Στην εν λόγω Ανακοίνωση της ΕΑ της 17.12.2001 προβλέπονται τα ακόλουθα: «...η Επιτροπή Ανταγωνισμού εκτιμά ότι οι κάθετοι περιορισμοί που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ομαδικής απαλλαγής του Κανονισμού 2790/99, επειδή δεν συνιστούν τον απαιτούμενο για την εφαρμογή του άρθρου 81 παρ. 1 ΕΚ «αισθητό περιορισμό του ανταγωνισμού» εντός της κοινής αγοράς και «αισθητό επηρεασμό του εμπορίου μεταξύ κρατών-μελών», δεν είναι καταρχήν εύλογο να υπόκεινται σε διαφορετική και ενδεχομένως αυστηρότερη μεταχείριση από το εθνικό δίκαιο...». Με το σκεπτικό αυτό η ΕΑ εκδηλώνει την πρόθεσή της να αξιολογήσει τους κάθετους περιορισμούς που εμπίπτουν στο πεδίο του ν.703/1977 με βάση τα κριτήρια που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 2790/1999 αναλόγως εφαρμοζόμενα.

δεσμευτική για τον αντισυμβαλλόμενο, μπορεί στη βάση αυτή να αποδειχθεί η συναίνεση του αντισυμβαλλομένου με την εν λόγω πολιτική. Δεύτερον, εάν δεν υπάρχει τέτοια ρητή συναίνεση, η Επιτροπή μπορεί να αποδείξει την ύπαρξη σιωπηρής συναίνεσης. Γι' αυτό χρειάζεται να αποδείξει, πρώτον, ότι ο ένας από τους συμβαλλόμενους ζητά ρητά ή σιωπηρά τη συνεργασία του άλλου για την εφαρμογή της μονομερούς του πολιτικής και, δεύτερον, ότι ο αντισυμβαλλόμενος συμμορφώθηκε με την απαίτηση αυτή εφαρμόζοντας την εν λόγω μονομερή πολιτική στην πράξη. Για παράδειγμα, αν μετά την εκ μέρους του προμηθευτή αναγγελία μονομερούς μείωσης της προμηθειών για την αποτροπή του παράλληλου εμπορίου, οι διανομείς μειώσουν αμέσως τις παραγγελίες τους και παύσουν την άσκηση παράλληλου εμπορίου, τότε οι τελευταίοι συναινούν σιωπηρά στη μονομερή πολιτική του προμηθευτή. Ωστόσο, δεν μπορεί να συναχθεί αυτό το συμπέρασμα εάν οι διανομείς εξακολουθούν την άσκηση παράλληλου εμπορίου ή προσπαθούν να βρουν νέους τρόπους για άσκηση παράλληλου εμπορίου. Επίσης, για τις κάθετες συμφωνίες, η σιωπηρή συναίνεση μπορεί να συνάγεται από το επίπεδο εξαναγκασμού που ασκείται από έναν συμβαλλόμενο για την επιβολή της μονομερούς του πολιτικής στο άλλο ή τα άλλα μέρη της συμφωνίας σε συνδυασμό με τον αριθμό των διανομέων οι οποίοι εφαρμόζουν όντως στην πράξη τη μονομερή πολιτική του προμηθευτή. Για παράδειγμα, η ύπαρξη ενός συστήματος ελέγχου και επιβολής κυρώσεων που εφαρμόζει ένας προμηθευτής για να τιμωρήσει τους διανομείς εκείνους οι οποίοι δεν συμμορφώνονται με τη μονομερή του πολιτική, υποδηλώνει σιωπηρή συναίνεση με τη μονομερή πολιτική του προμηθευτή, εάν το εν λόγω σύστημα επιτρέπει στον τελευταίο να εφαρμόζει στην πράξη την πολιτική του. Οι δύο τρόποι διαπίστωσης της συναίνεσης που περιγράφονται στη παρούσα παράγραφο μπορούν να χρησιμοποιούνται από κοινού».

V.1.2 ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1 ΠΑΡ.1 ΤΟΥ Ν. 3959/2011 ΚΑΙ 101 ΣΛΕΕ

V.1.2.1 Γενικά

V.1.2.1.1 Η έννοια της επιχείρησης

103. Για τους σκοπούς του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 3959/2011 (και αντίστοιχα του άρθρου 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ), ως «επιχείρηση» νοείται κάθε φυσικό πρόσωπο ή οικονομική ενότητα που ασκεί εμπορική ή άλλη οικονομική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς του και από τον τρόπο χρηματοδότησής του¹¹¹. Ως οικονομική δραστηριότητα νοείται κάθε δραστηριότητα προσφοράς αγαθών ή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά¹¹². Η έννοια της «επιχείρησης» είναι περισσότερο οικονομική παρά νομική, με

¹¹¹ Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΔΕΚ C-180-184/98, *Pavel Pavlov κ.ά. κατά Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten*, σκ. 74, ΔΕΚ C-55/96, *Job Centre coop.arl*, σκ. 21 καθώς και ΔΕΚ C-244/94, *Federation Francaise des Societes d'Assurance κ.ά. κατά Ministère de l'Agriculture et de la Pêche*, σκ. 14.

¹¹² Βλ. ενδεικτικά ΔΕΚ C-118/85, *Επιτροπή κατά Ιταλίας*, σκ. 7, ΔΕΚ C-35/96, *Επιτροπή κατά Ιταλίας (CNSD)*, σκ. 36, καθώς και ΔΕφαθ 1682/2009, σκ. 27, ΕΑ 430/V/2009, σελ. 6, υπό III Β και ΕΑ 317/V/2006, σελ. 16, 17, υπό VII Βα, η οποία επικυρώθηκε από την ΔΕφαθ. 4291/2007.

αποτέλεσμα το αποφασιστικό κριτήριο της έννοιας αυτής στο δίκαιο της προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού να είναι η οικονομική και όχι η νομική της αυτοτέλεια¹¹³.

104. Εν προκειμένω, στην υπό κρίση υπόθεση τα μέρη που εμπλέκονται στις υπό εξέταση πρακτικές ασκούν κατά τρόπο αυτόνομο οικονομική δραστηριότητα με ανάληψη των οικονομικών κινδύνων που συνεπάγεται η δραστηριοποίησή τους στη σχετική αγορά και, ως εκ τούτου λογίζονται ως επιχειρήσεις, κατά την έννοια των διατάξεων περί ελεύθερου ανταγωνισμού.

V.1.2.1.2 Η έννοια της συμφωνίας

105. Βασική προϋπόθεση εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 3959/2011, καθώς και του άρθρου 101 ΣΛΕΕ είναι η ύπαρξη διμερώς ή πολυμερώς συντονισμένης συμπεριφοράς υπό τη μορφή συμφωνίας, απόφασης ένωσης επιχειρήσεων ή εναρμονισμένης πρακτικής ανεξάρτητων επιχειρήσεων¹¹⁴. Μολονότι το γράμμα των διατάξεων διακρίνει μεταξύ «συμφωνίας» και «εναρμονισμένης πρακτικής», γίνεται δεκτό ότι οι έννοιες αυτές θα πρέπει να ερμηνεύονται με ευρύτητα¹¹⁵.

106. Για τους σκοπούς εφαρμογής των ως άνω διατάξεων, θεωρείται ότι υφίσταται «συμφωνία» όταν οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις ρητά ή σιωπηρά εγκρίνουν από κοινού ένα σχέδιο που περιορίζει ή μπορεί να περιορίσει την κοινή ελευθερία τους, καθορίζοντας μεταξύ τους τις κατευθυντήριες γραμμές της αμοιβαίας δράσης τους (ή αποχής από τη δράση) στην αγορά. Αρκεί, δηλαδή, οι επιχειρήσεις να έχουν εκφράσει την κοινή τους βούληση να συμπεριφερθούν στην αγορά κατά καθορισμένο τρόπο¹¹⁶. Η ύπαρξη συμφωνίας μπορεί να προκύπτει άμεσα ή έμμεσα από τη συμπεριφορά των μερών. Είναι αδιάφορος ο γραπτός ή προφορικός χαρακτήρας της σύμβασης, καθώς και ο δεσμευτικός ή μη χαρακτήρας της, δηλαδή δεν απαιτούνται τυπικές διαδικασίες ούτε και κυρώσεις μη συμμόρφωσης ή μέτρα εφαρμογής¹¹⁷. Η ύπαρξη της «συμφωνίας», επομένως, στηρίζεται στην ύπαρξη συμπτώσεως των βουλήσεων δύο τουλάχιστον μερών, της οποίας η μορφή εκδηλώσεως δεν είναι σημαντική, εφόσον συνιστά πιστή έκφραση των βουλήσεων αυτών¹¹⁸.

107. Εξάλλου, δεν είναι αναγκαίο οι συμμετέχοντες να έχουν εκ των προτέρων συμφωνήσει σε ένα ολοκληρωμένο κοινό σχέδιο. Κατά πάγια νομολογία, η έννοια της

¹¹³ Βλ. ενδεικτικά Σινανιώτη-Μαρούδη Αριστεά, Εμπορικό Δίκαιο, Τόμος Ι, Γενικό Μέρος, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2000, σελ. 251, απόφαση ΕΑ 376/V/2008, σελ. 20.

¹¹⁴ Βλ. ενδεικτικά, ΠΕΚ Τ-41/96 *Bayer κατά Επιτροπής*, επικυρωθείσα από ΔΕΚ C-2/01 και ΔΕΚ C-3/01, ΔΕΚ 107/82 *AEG κατά Επιτροπής*, σκ. 38 και ΠΕΚ Τ-43/92 *Dunlop Slazenger κατά Επιτροπής*, σκ. 56.

¹¹⁵ Βλ. ΔΕΚ C-194/14 P, *AC-Treuhand AG κατά Επιτροπής*, σκ. 43.

¹¹⁶ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΚ C-41/69, *Chemiefarma κατά Επιτροπής*, σκ. 111-113 και ΠΕΚ Τ- 1/89, *Rhone Poulenc κατά Επιτροπής*, σκ. 120, ΠΕΚ Τ-9/99, *HFB Holding κατά Επιτροπής*, σκ. 199, ΠΕΚ Τ-168/01, *GlaxoSmithKline Services κατά Επιτροπής*, σκ. 76.

¹¹⁷ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΚ C-209/78 έως 215/78 και 218/78, *Van Landewyck κατά Επιτροπής*, σκ. 85-86 και ΠΕΚ Τ- 1/89, ό.π., σκ. 43-44 και 97, ΠΕΚ Τ-9/99, ό.π., σκ. 200-201, ΠΕΚ Τ-56/99, *Marlines κατά Επιτροπής*, σκ. 21. Βλ. επίσης ΔΕφΑθ 2560/2009, σκ. 6.

¹¹⁸ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΚ C-41/69, *Chemiefarma κατά Επιτροπής*, παρ. 112, ΠΕΚ Τ-41/96, *Bayer κατά Επιτροπής*, παρ. 67-69, Τ-208/01, *Volkswagen κατά Επιτροπής*, παρ. 30-32, ΣτΕ 1677/2014, σκ. 5, καθώς και ΣτΕ 2007/2013, σκ. 17 και ΣτΕ 2780/2012, σκ. 5-6, με περαιτέρω παραπομπές σε ενωσιακή νομολογία.

«συμφωνίας» καταλαμβάνει όχι μόνον συμβάσεις με τη στενή έννοια του όρου, αλλά και συμφωνίες κυρίων¹¹⁹, ανεξαρτήτως του εάν είναι υπογεγραμμένες ή ανυπόγραφες¹²⁰. Υπό το φως της ενωσιακής νομολογίας, «συμφωνία» συνιστά και ο καθορισμός από μέρους των συμμετεχουσών σε μία συνάντηση επιχειρήσεων των «κανόνων παιχνιδιού» για τη συμπεριφορά τους στην αγορά, δεδομένου ότι εκφράστηκε η επιθυμία ή η ευχή να ακολουθηθεί η συγκεκριμένη συμπεριφορά¹²¹.

108. Η εν λόγω έννοια καλύπτει τόσο τις συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ ανταγωνιστών που δρουν στο ίδιο επίπεδο (οριζόντιες συμφωνίες) όσο και εκείνες που συνάπτονται μεταξύ επιχειρήσεων που δρουν σε διαφορετικό επίπεδο της αλυσίδας παραγωγής ή διανομής, οι οποίες αφορούν στις προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα μέρη δύνανται να προμηθεύονται, πωλούν ή μεταπωλούν αγαθά και υπηρεσίες (κάθετες συμφωνίες)¹²². Συμφωνίες, κατά τις διατάξεις του ελεύθερου ανταγωνισμού, είναι κατεξοχήν οι συμβάσεις με την έννοια του αστικού δικαίου.

109. Σε περίπτωση μη ρητής συμφωνίας με την οποία εκφράζεται η σύμπτωση των βουλήσεων των μερών, θα πρέπει να αποδεικνύεται ότι η μονομερής πολιτική του ενός μέρους έχει τη συναίνεση (ρητή ή σιωπηρή) του άλλου¹²³. Προς τούτο, απουσία ρητής συναίνεσης, θα πρέπει να αποδεικνύεται πρώτον, ότι ο ένας από τους συμβαλλόμενους ζητά ρητά ή σιωπηρά τη συνεργασία του άλλου για την εφαρμογή της μονομερούς του πολιτικής και, δεύτερον, ότι ο αντισυμβαλλόμενος συμμορφώθηκε με την απαίτηση αυτή εφαρμόζοντας την εν λόγω μονομερή πολιτική στην πράξη¹²⁴. Σημειώνεται, επίσης, ότι η σιωπηρή συναίνεση μπορεί να συνάγεται από το επίπεδο εξαναγκασμού που ασκείται από έναν συμβαλλόμενο για την επιβολή της μονομερούς του πολιτικής στο άλλο ή τα άλλα μέρη της συμφωνίας σε συνδυασμό με τον αριθμό των διανομέων οι οποίοι εφαρμόζουν όντως στην πράξη τη μονομερή πολιτική του προμηθευτή. Για παράδειγμα, η ύπαρξη ενός συστήματος ελέγχου και επιβολής κυρώσεων που εφαρμόζει ένας προμηθευτής για να τιμωρήσει τους διανομείς εκείνους οι οποίοι δεν συμμορφώνονται με τη μονομερή του

¹¹⁹ Βλ. ενδεικτικά Αποφάσεις ΔεφΑθ 559/2010, σκ. 17 και ΔΕΚ C- 41/69, ACF *Chemiefarma*, σκ.13, C-44/69, *Buchler & Co κατά Επιτροπής*, και C-45/69, *Boehringer Mannheim κατά Επιτροπής*, καθώς και Αποφάσεις ΠΕΚ T-53/03 *BPB κατά Επιτροπής*, σκ. 82, T-66/99, *Μινωικές Γραμμές ANE κατά Επιτροπής*, σκ. 207 και T-141/89, *Tréfileurope κατά Επιτροπής*, σκ. 95-96.

¹²⁰ Βλ. ΕΑ 563/VI/2013, σκ. 75.

¹²¹ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΚ C-204/00, *Aalborg Portland A/S κατά Επιτροπής*, σκ. 228, 248.

¹²² Βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 2780/2012, σκ. 4 και ΔΕΚ C-56 & 58/64, *Consten & Grundig κατά Επιτροπής*, σελ. απόφασης 370-371. Βλ. επίσης Κανονισμό (ΕΕ) 330/2010, ό.π., άρθρο 1α).

¹²³ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 25(α). Στη σχετική ενότητα παρέχεται καθοδήγηση για τη διαπίστωση ύπαρξης συναίνεσης σε συγκεκριμένη μονομερή πολιτική. Βλ. συναφώς και Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 81 παρ. 3 της Συνθήκης, ό.π., παρ. 15 όπου μεταξύ άλλων σημειώνεται «ο συντονισμός μπορεί να λάβει τη μορφή υποχρεώσεων που διέπουν τη συμπεριφορά τουλάχιστον ενός εκ των μερών στην αγορά, καθώς και ρυθμίσεων που επηρεάζουν τη συμπεριφορά τουλάχιστον ενός εκ των μερών στην αγορά προκαλώντας μεταβολή στα κίνητρά του. ...Επίσης, ο συντονισμός δεν πρέπει κατ' ανάγκη να είναι ρητά εκφρασμένος. Μπορεί να είναι και σιωπηρός. Για να μπορεί μια συμφωνία να θεωρηθεί ότι έχει συναφθεί με σιωπηρή αποδοχή θα πρέπει να έχει διατυπωθεί πρόταση από μια επιχείρηση προς μια άλλη, είτε ρητά είτε έμμεσα, για την από κοινού εκπλήρωση ενός στόχου. Σε ορισμένες περιπτώσεις, μια συμφωνία μπορεί να συνάγεται από τη μακροχρόνια εμπορική σχέση μεταξύ των μερών».

¹²⁴ ΠΕΚ υπόθεση T-41/96, *Bayer AG κατά Επιτροπής*, και Απόφαση της Ε. Επιτροπής της 30.10.2002, Υποθέσεις COMP/35.587 PO Video Games, COMP/35.706 PO Nintendo Distribution και COMP/36.321Omega — Nintendo, σκ. 249-251 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

πολιτική, υποδηλώνει σιωπηρή συναίνεση με τη μονομερή πολιτική του προμηθευτή, εάν το εν λόγω σύστημα επιτρέπει στον τελευταίο να εφαρμόζει στην πράξη την πολιτική του¹²⁵.

110. Επισημαίνεται συναφώς ότι το γεγονός ότι το ένα μέρος δεν εφαρμόζει πάντα τη συμφωνία δεν αποκλείει την κατάφαση ύπαρξης συμφωνίας¹²⁶. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι δεν είναι απαραίτητο ο συντονισμός να είναι προς το συμφέρον όλων των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων¹²⁷ η δε τυχόν υπό πίεση συμμετοχή μέρους σε συμφωνία ή η περιορισμένη ή μικρότερη συμμετοχή ενός μέρους σε αυτή δεν συνεπάγεται ότι το τελευταίο δεν μετείχε σε συμφωνία¹²⁸.

¹²⁵ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 25(α).

¹²⁶ Βλ. υπόθεση 86/82, *Hasselblad (GB) Limited κατά Επιτροπής*, παρ.46.

¹²⁷ Βλ. υπόθεση C-453/99, *Courage κατά Crehan*, και *συνεκδικασθείσες υποθέσεις*, T-25/95 και άλλες, *Cimenteries CBR*, σκ. 3444.

¹²⁸ Βλ. T-25/95 και άλλες, *Cimenteries CBR*, σκ. 2557.

111. Με βάση τις ανωτέρω επισημάνσεις, στην υπό κρίση υπόθεση, οι περισσότερες πρακτικές προκύπτουν από συμβάσεις ή/ και συμφωνίες μεταξύ των κατασκευαστικών οίκων ρολογιών και των εισαγωγέων στην Ελλάδα, και των τελευταίων με τους λιανοπωλητές τους, καθώς και οι επιμέρους όροι που εμπεριέχονται σε αυτές εμπίπτουν ευθέως στην έννοια της «συμφωνίας» κατά τα προεκτεθέντα, και δη στην έννοια της κάθετης συμφωνίας μεταξύ επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε διαφορετικό επίπεδο στην αλυσίδα διανομής.

V.1.2.1.3 Η αξία των αποδεικτικών στοιχείων για την απόδειξη ύπαρξης συμφωνίας/ σύμπραξης

112. Κατά πάγια νομολογία, τα στοιχεία απόδειξης μίας σύμπραξης πρέπει να αξιολογούνται ως σύνολο, και όχι μεμονωμένα. Δεν είναι, έτσι, αναγκαίο το κάθε ένα από τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία να ικανοποιεί τις προϋποθέσεις απόδειξης κάθε πτυχής (συστατικού στοιχείου) της παράβασης. Αρκεί ότι όλα τα στοιχεία, συνεκτιμώμενα ως σύνολο, πληρούν αυτές τις προϋποθέσεις απόδειξης της παράβασης¹²⁹ και ότι εξ αυτών δημιουργείται η αταλάντευτη πεποίθηση ότι η παράβαση όντως διαπράχθηκε^{130, 131}.

113. Γίνεται δεκτό ότι η ορθότητα και η αξιοπιστία ενός αποδεικτικού στοιχείου εξαρτάται από την προέλευσή του, τον βαθμό της λεπτομέρειας που έχει και τον σκοπό για τον οποίο δημιουργήθηκε¹³². Συγκεκριμένα, κατά πάγια πρακτική και νομολογία, οι άμεσες έγγραφες αποδείξεις που προέρχονται από έναν ή περισσότερους συμμετέχοντες σε συναντήσεις με περιοριστικό του ανταγωνισμού περιεχόμενο συνιστούν αξιόπιστα

¹²⁹ Βλ. απόφαση ΣτΕ 2007/2013, σκ. 17, ΣτΕ 1934/2013, και ΣτΕ 2780/2012, σκ. 4-7 καθώς και ενδεικτικά αποφάσεις ΔΕΚ συνεκδικασθείσες C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00P *Aalborg Portland κ.λ.π. κατά Επιτροπής*, ό.π., σκ. 57, ΔΕΚ C-48/69 *ICI κατά Επιτροπής*, ό.π., σκ. 68, ΠΕΚ T-54/03 *Lafarge κατά Επιτροπής*, σκ. 56 και 271, ΠΕΚ T-303/02, *Westfalen Gassen Nederland BV κατά Επιτροπής*, ό.π., σκ. 107, ΠΕΚ T-109/02 επ. *Bollere κατά Επιτροπής*, σκ. 155, ΠΕΚ συνεκδικασθείσες T-305/94, T-306/94, T-307/94, T-313/94 έως T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 και T-335/94, T-305/94 PVC II, σκ. 768-778, ΠΕΚ T-67/00 επ. *JFE Engineering*, σκ. 180, ΠΕΚ συνεκδικασθείσες T-109/02, T-118/02, T-122/02, T-125/02, T-126/02, T-128/02, T-129/02, T-132/02 και T-136/02, *Bollere και λοιποί κατά Επιτροπής*, σκ. 155.

¹³⁰ Βλ. ΠΕΚ T-67/00 επ. *JFE Engineering*, σκ. 179 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

¹³¹ Όπως γίνεται παγίως δεκτό από τη νομολογία, στις περισσότερες περιπτώσεις η ύπαρξη θίγουσας τον ανταγωνισμό εναρμονισμένης πρακτικής ή συμφωνίας πρέπει να συναχθεί δια της επαγωγής. Ειδικότερα, στην περίπτωση των καρτελικών συμπράξεων, είναι σύνηθες να αναπτύσσονται λαθραίως οι σχετικές δραστηριότητες, να πραγματοποιούνται μυστικές συσκέψεις και να περιορίζονται στο ελάχιστο τα συναφή έγγραφα. Ακόμη και όταν ανακαλύπτονται έγγραφα στοιχεία τα οποία πιστοποιούν ρητώς παράνομες επαφές μεταξύ των επιχειρηματιών, τα στοιχεία αυτά είναι συνήθως αποσπασματικά και διασκορπισμένα, οπότε είναι συχνά απαραίτητη η ανασύσταση ορισμένων λεπτομερειών διά της επαγωγής. Στις περισσότερες περιπτώσεις, η ύπαρξη θίγουσας τον ανταγωνισμό πρακτικής ή συμφωνίας πρέπει να συναχθεί από ορισμένο αριθμό συμπτώσεων και ενδείξεων οι οποίες, συνολικά θεωρούμενες, μπορούν να αποτελέσουν, ελλείψει άλλης εύλογης εξήγησης, απόδειξη περί παραβάσεως των κανόνων ανταγωνισμού (Βλ. ΔΕΕ C-407/2008 *Knauf Gips κατά Επιτροπής*, σκ. 49 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία, ΔΕΕ C-413/08 *Lafarge κατά Επιτροπής*, σκ. 22, ΔΕΚ C-105/04P *FEF κατά Επιτροπής*, ό.π., σκ. 135, ΔΕΚ συνεκδικασθείσες C-403/04P και C-405/04P *Sumitomo Metal Industries και Nippon Steel κατά Επιτροπής*, σκ. 51, ΔΕΚ συνεκδικασθείσες C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00 P *Aalborg Portland A/S κ.λ.π. κατά Επιτροπής*, σκ. 55-57, ΠΕΚ T-303/02, *Westfalen Gassen Nederland BV κατά Επιτροπής*, ό.π., σκ. 106-107 και ΕΑ 563/VII/2013 παρ. 92, 94).

¹³² Βλ. και Jonathan Faull and Ali Nikpay, “The EU Law of Competition”, Third Edition, Oxford, 2014, σκ.8.487.

αποδεικτικά μέσα για τη στοιχειοθέτηση της παράβασης. Ειδικότερα, αποδεικτικά μέσα, τα οποία συντάχθηκαν σε ανύποπτο, και σύγχρονο με τη διενέργεια των παραβατικών συναντήσεων, χρόνο (contemporaneous documents in tempore non suspecto) έχουν αυξημένη αποδεικτική αξία. Με βάση τις γενικές αρχές αποδείξεων, το γεγονός ότι τα έγγραφα που χρησιμοποιούνται προς στοιχειοθέτηση της παράβασης συντάχθηκαν αμέσως μετά τις επίμαχες συναντήσεις, και χωρίς ο/οι συντάκτης/-ες τους να είχαν την υποψία ότι θα έπεφταν στα χέρια τρίτων προσώπων ή των διοικητικών αρχών, τους προσδίδει ιδιαίτερη σημασία¹³³.

114. Εξάλλου, οι μαρτυρίες προσώπων που είχαν άμεση γνώση των πραγματικών περιστατικών έχουν, καταρχήν, ιδιαίτερα μεγάλη αποδεικτική αξία¹³⁴. Συναφώς, έγγραφα (πρακτικά και σημειώσεις) συναντήσεων, στις οποίες υιοθετήθηκαν συμφωνίες/πρακτικές θίγουσες τον ανταγωνισμό, θεωρούνται αυξημένης αποδεικτικής ισχύος, όταν ο συντάκτης τους είχε μετάσχει αυτοπροσώπως στις εν λόγω συναντήσεις¹³⁵.

V.1.2.1.4 Εξ αντικειμένου και εκ του αποτελέσματος περιορισμοί του ανταγωνισμού

115. Προκειμένου να εμπίπτει μια συμφωνία στην απαγόρευση των άρθρων 1 παρ. 1 ν. 3959/2011 καθώς και των άρθρων 101 παρ. 1 ΣΔΕΕ πρέπει να έχει ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της οικείας αγοράς.

116. Κατά πάγια ενωσιακή νομολογία, ο διαζευκτικός χαρακτήρας αυτής της προϋπόθεσης επιβάλλει, καταρχάς, να εξεταστεί το ίδιο το αντικείμενο της συμφωνίας, λαμβανομένου υπόψη του οικονομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσεται. Υπό την έννοια αυτή, εάν αποδειχθεί το επιζήμιο για τον ανταγωνισμό αντικείμενο μιας συμφωνίας, τότε παρέλκει η εξέταση των αποτελεσμάτων αυτής επί του ανταγωνισμού^{136,137}.

117. Η διάκριση αυτή μεταξύ «παραβάσεων λόγω του αντικειμένου της συμφωνίας» και «παραβάσεων λόγω των αποτελεσμάτων αυτής» απορρέει από το γεγονός ότι ορισμένες μορφές συντονισμού μεταξύ επιχειρήσεων είναι αρκούντως επιβλαβείς για τον ανταγωνισμό ώστε να μην απαιτείται εξέταση των αποτελεσμάτων τους. Η νομολογία αυτή στηρίζεται στο γεγονός ότι ορισμένες μορφές συντονισμού μπορούν να λογίζονται, ως εκ της φύσεώς τους, ως παραβλάπτουσες την ομαλή λειτουργία του ανταγωνισμού¹³⁸.

¹³³ Βλ. Προτάσεις Γεν. Εισαγγελέα Vesterdorf, όπως υιοθετήθηκαν στις συνεκδ. υποθέσεις T-1/89 κλπ. *Rhone-Poulenc SA κ.αλ. κατά Επιτροπής*.

¹³⁴ Ο.π. Βλ. και ΕΑ 563/VI/2013 παρ. 94.

¹³⁵ Βλ. ενδεικτικά απόφαση ΠΕΚ συνεκδικασθείσες T-67/00, T-68/00, T-71/00 και T-78/00, *JFE Engineering και λοιποί κατά Επιτροπής*, σκ. 207.

¹³⁶ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΕ C-32/11, *Allianz Hungária Biztosító κ.λπ.*, σκ. 33-34 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία καθώς και ΔΕΕ C-67/13 P, *Cartes Bancaires κατά Επιτροπής*, σκ. 48-49 και 52.

¹³⁷ Το ερώτημα εάν και κατά πόσο παρόμοιο αποτέλεσμα παράγεται όντως, μπορεί να έχει σημασία μόνο για τον υπολογισμό του ύψους των προστίμων Βλ. ενδεικτικά ΔΕΕ C-32/11, ό.π., σκ. 38 και ΔΕΚ C-8/08, *T-Mobile Netherlands κ.λπ.*, σκ. 31.

¹³⁸ Βλ. ΔΕΕ C-67/13 P, *Cartes Bancaires κατά Επιτροπής*, ο.π., σκ. 49-50 και ΔΕΕ C-286/13 P, *Dole Food και Dole Fresh Fruit Europe κατά Επιτροπής*, σκ. 113, 114.

118. Συνεπώς, η εκτίμηση των συγκεκριμένων αποτελεσμάτων μιας συμπεριφοράς παρέλκει, όταν προκύπτει ότι αυτή έχει ως σκοπό την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού¹³⁹. Ούτως, η διαπίστωση ότι η σύμπραξη έχει αντικείμενο περιοριστικό του ανταγωνισμού δεν μπορεί να ανατραπεί, ούτε από ενδείξεις ότι δεν είχε αποτέλεσμα εντός της αγοράς ή ότι δεν είχε άμεση επίδραση επί των τιμών, ούτε από τη διαπίστωση ότι οι ενδιαφερόμενοι εξασφάλισαν ταυτόχρονα, δια της πρακτικής αυτής, ορισμένα πλεονεκτήματα ως προς τον ανταγωνισμό¹⁴⁰. Περαιτέρω, κατά τη σχετική αξιολόγηση του αντικειμένου της σύμπραξης, δεν εξετάζεται η υποκειμενική πρόθεση των μερών. Δεν απαιτείται αντιανταγωνιστική πρόθεση, αλλά αρκεί το αντικειμενικά ενδεχόμενο αντιανταγωνιστικό αποτέλεσμα. Εφόσον το αντιανταγωνιστικό αποτέλεσμα είναι αντικειμενικά ενδεχόμενο, η σύμπραξη είναι απαγορευμένη, έστω και αν οι συμπράττοντες δεν αποσκοπούν στο αποτέλεσμα αυτό¹⁴¹.

119. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με πάγια νομολογία, *«για την εκτίμηση του αν μια συμφωνία μεταξύ επιχειρήσεων ή μια απόφαση ενώσεως επιχειρήσεων είναι αρκούντως επιζήμια ώστε να λογίζεται ως περιορισμός του ανταγωνισμού «λόγω του αντικειμένου» υπό την έννοια του άρθρου 101, παράγραφος 1, ΕΚ πρέπει να λαμβάνονται υπόψη εκτός του περιεχομένου των διατάξεών της και των σκοπών τους οποίους επιδιώκει, «το οικονομικό και νομικό πλαίσιο στο οποίο αυτή εντάσσεται». Για την εκτίμηση του ανωτέρω πλαισίου, «πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη η φύση των επηρεαζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών καθώς και οι πραγματικές συνθήκες της λειτουργίας και της διαρθρώσεως της οικείας αγοράς ή των οικείων αγορών»¹⁴², όπως επίσης και «να υπάρχει αρκούντως αξιόπιστη και σταθερή σχετική πείρα ώστε να μπορεί να θεωρηθεί ότι η συμφωνία αυτή είναι, ως εκ της φύσεώς της, βλαπτική για την ομαλή λειτουργία του ανταγωνισμού»¹⁴³. Στο πλαίσιο αυτό, τα μέρη μπορούν να συνεισφέρουν επιχειρήματα για τα θετικά για τον ανταγωνισμό αποτελέσματα της συγκεκριμένης σύμπραξης, ώστε να ληφθούν αυτά υπόψη, στο μέτρο που μπορούν να θέσουν υπό αμφισβήτηση τη συνολική εκτίμηση του αρκούντως επιζήμιου για τον ανταγωνισμό χαρακτήρα της σχετικής συμπαιγνιακής πρακτικής, και, κατά συνέπεια, τον χαρακτηρισμό της ως «περιορισμού ως εκ του αντικειμένου»¹⁴⁴. Όπως αναφέρει το ΔΕΕ, *«(δ)εδομένου ότι η συνεκτίμηση των εν λόγω θετικών για τον ανταγωνισμό αποτελεσμάτων δεν έχει ως σκοπό τον αποκλεισμό του χαρακτηρισμού της**

¹³⁹ Βλ. ΓενΔικ Τ-305/94 έως Τ-307/94, Τ-313/94 έως Τ-316/94, Τ-318/94, Τ-325/94, Τ-328/94, Τ-329/94 και Τ-335/94 *Limburgse Vinyl Maatschappij NV κ.λπ κ. Επιτροπής*, σκ. 741 και Τ-62/98 *Volkswagen κ. Επιτροπής*, σκ. 178. Στην περίπτωση σύμπραξης που συνιστά εξ αντικειμένου περιορισμό του ανταγωνισμού, *«παρέλκει ως αλυσιτελής, η περαιτέρω έρευνα και απόδειξη κινδύνου βλάβης των καταναλωτών ή επύλευσης άλλων, συγκεκριμένων αποτελεσμάτων, εν δυνάμει βλαπτικών για τον ανταγωνισμό»*, βλ. ΣτΕ 2780/2012, σκ. 4.

¹⁴⁰ Βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 1677/2014, σκ. 4, ΣτΕ 1324/2013, σκ. 4 και ΣτΕ 2780/2012, σκ. 4 (όπου και παραπομπές σε ενωσιακή νομολογία).

¹⁴¹ Βλ. ενδεικτικά ΔΕφαΘ 559/2010, σκ. 17, ΔΕφαΘ 2891/2009, σκ. 18, και ΔΕφαΘ 1682/2009, σκ. 27, όπου και εκτενείς παραπομπές σε σχετική ενωσιακή νομολογία. Βλ. επίσης ΔΕΚ C-29/83 και 30/83, *Compagnie Royale Asturienne des Mines SA and Rheinzing GMBH κατά Επιτροπής*.

¹⁴² Βλ. Απόφαση ΔΕΕ C 67/13 P, *Groupement des cartes bancaires (CB) κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, ECLI:EU:C:2014:2204, σκ. 53.

¹⁴³ Απόφαση ΔΕΕ C-228/18, *Gazdasági Versenyhivatal v Budapest Bank Nyrt*, ECLI:EU:C:2020:265, σκ. 76.

¹⁴⁴ Απόφαση ΔΕΕ C-307/18, *Generics (UK) Ltd and Others v Competition and Markets Authority*, ECLI:EU:C:2020:52, σκ. 103.

οικείας πρακτικής ως «περιορισμού του ανταγωνισμού», κατά την έννοια του άρθρου 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, αλλά απλώς την κατανόηση της αντικειμενικής σοβαρότητάς της και, κατά συνέπεια, τον καθορισμό του τρόπου αποδείξεώς της, ουδόλως προσκρούει στην πάγια νομολογία του Δικαστηρίου κατά την οποία το ευρωπαϊκό δίκαιο του ανταγωνισμού δεν υπόκειται σε «κανόνα της λογικής» (*rule of reason*), σύμφωνα με τον οποίο πρέπει να γίνεται στάθμιση των θετικών και των αρνητικών για τον ανταγωνισμό αποτελεσμάτων μιας συμφωνίας, στο πλαίσιο του χαρακτηρισμού της ως «περιορισμού του ανταγωνισμού», βάσει του άρθρου 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ»¹⁴⁵. Τα θετικά αυτά για τον ανταγωνισμό αποτελέσματα, ή γενικότερα ότι «είναι δυνατό να συναχθεί το συμπέρασμα ότι [ο συγκεκριμένος περιορισμός] δεν θίγει τον ανταγωνισμό»¹⁴⁶ και δεν έχει, «επομένως, αντικείμενο επιζήμιο για τον ανταγωνισμό», θα πρέπει να στοιχειωθούν από τα μέρη¹⁴⁷. Επιπλέον, θα πρέπει όχι μόνον να είναι «αποδεδειγμένα» και να «ασκούν επιρροή», αλλά να «προσιδιάζουν επίσης στην οικεία συμφωνία»¹⁴⁸. Αλλά και σε περίπτωση που στοιχειωθούν από τα μέρη τέτοια θετικά για τον ανταγωνισμό αποτελέσματα «δεν μπορεί αφ' εαυτής να αποκλείει τον χαρακτηρισμό του «περιορισμού ως εκ του αντικειμένου», μια και «τα εν λόγω θετικά για τον ανταγωνισμό αποτελέσματα πρέπει να είναι αρκούντως σημαντικά, ώστε να εγείρονται εύλογες αμφιβολίες ως προς τον αρκούντως επιβλαβή για τον ανταγωνισμό χαρακτήρα της οικείας συμφωνίας φιλικού διακανονισμού και, ως εκ τούτου, ως προς το αντίθετο προς τον ανταγωνισμό αντικείμενό της»¹⁴⁹. Ιδίως, «αποτελέσματα τα οποία ήταν ελάχιστα θετικά για τον ανταγωνισμό, χωρίς ακόμη και αυτό να είναι βέβαιο, δεν αρκούν ώστε να δημιουργηθούν εύλογες αμφιβολίες – ακόμη και εάν υποτεθεί ότι διαπιστώθηκαν [...] για τον αρκούντως επιβλαβή για τον ανταγωνισμό χαρακτήρα μιας συμφωνίας [...]»¹⁵⁰.

120. Εφόσον μία σύμπραξη με αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού εμπίπτει στις απαγορευτικές διατάξεις της παρ. 1 των άρθρων 1 ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ κατά τα προεκτεθέντα, η εν τοις πράγμασι μη εφαρμογή της, εν όλω ή εν μέρει, όπως αντίστοιχα και η μη συμμόρφωση των μερών, εν όλω ή εν μέρει, προς τα συμφωνηθέντα, δεν ασκούν κατά νόμο επιρροή στη διαπίστωση της παράβασης, ούτε και συνιστούν λόγο απαλλαγής¹⁵¹. Μάλιστα, έχει κριθεί ότι και μόνη η ύπαρξη εξ αντικειμένου περιοριστικών του ανταγωνισμού όρων σε μία σύμβαση μπορεί να συνεπάγεται καθ' εαυτή αντιανταγωνιστικά αποτελέσματα ανεξάρτητα από την εφαρμογή τους στην πράξη, διότι ασκούν στους συμμετέχοντες «οπτική και ψυχολογική επίδραση»¹⁵².

121. Ειδικότερα, ως προς τις κάθετες συμφωνίες, γίνεται δεκτό ότι, παρά το γεγονός ότι συχνά είναι, ως εκ της φύσεώς τους, λιγότερο επιζήμιες για τον ανταγωνισμό σε σχέση με

¹⁴⁵ Απόφαση ΔΕΕ C-307/18, ο.π., σκ. 104.

¹⁴⁶ Απόφαση ΔΕΕ, Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-403/08 και C-429/08. Football Association Premier League Ltd και λοιποί κατά QC Leisure και λοιπών και Karen Murphy κατά Media Protection Services Ltd, ECLI:EU:C:2011:631, σκ. 140 & 143.

¹⁴⁷ Απόφαση ΔΕΕ C-403/08 και C-429/08, ο.π., σκ. 143.

¹⁴⁸ Απόφαση ΔΕΕ C-307/18, ο.π., σκ. 105; Απόφαση ΔΕΕ C-228/18, ο.π. σκ. 82-83.

¹⁴⁹ Απόφαση ΔΕΕ C-307/18, ο.π., σκ. 106-107. Έμφαση της Ε.Α.

¹⁵⁰ Απόφαση ΔΕΕ C-307/18, ο.π., σκ. 110.

¹⁵¹ Βλ. απόφαση ΣτΕ 2780/2012, σκ. 4, όπου και παραπομπές σε ενωσιακή νομολογία.

¹⁵² Βλ. ΕΑ 495/VI/2010, σκ. 98. Ομοίως και ΕΑ 676/2018, σκ. 289 με περαιτέρω παραπομπές και σε αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Βλ. και Α. Μικρουλέα, εις ΔικΕΛΑντ, β' έκδοση 2020, § 8, 23.

τις οριζόντιες συμφωνίες, μπορούν, υπό ορισμένες περιστάσεις, να εμπεριέχουν εν δυνάμει μία αυξημένη πιθανότητα περιορισμού του ανταγωνισμού. Υπό την έννοια αυτή, έχει κριθεί επανειλημμένα τόσο σε επίπεδο ενωσιακής όσο και σε επίπεδο εθνικής νομολογίας ότι μια κάθετη συμφωνία μπορεί να έχει ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού¹⁵³. Αντιστοίχως, σύμφωνα με την Ε. Επ., οι περιορισμοί που χαρακτηρίζονται ως ιδιαίτερης σοβαρότητας (όπως λ.χ. ο καθορισμός (πάγιων ή ελάχιστων) τιμών μεταπώλησης) σε οποιοσδήποτε από τους ισχύοντες ή μελλοντικούς κανονισμούς απαλλαγής κατά κατηγορίες θεωρούνται ότι συνιστούν γενικά περιορισμούς λόγω αντικειμένου, οι οποίοι εκφεύγουν του ασφαλούς λιμένα που δημιουργείται από τα όρια μεριδίων αγοράς που προβλέπονται στην Ανακοίνωση de minimis ενώ, συγχρόνως, είναι μάλλον απίθανο να πληρούν τις προϋποθέσεις χορήγησης ατομικής απαλλαγής κατ' άρθρο 1 παρ. 3 ν. 703/1977 ή/και 1 παρ. 3 ν. 3959/2011 καθώς και κατ' άρθρο 101 παρ. 3 ΣΛΕΕ¹⁵⁴.

122. Από την άλλη πλευρά, όταν μια συμφωνία ή απόφαση δεν είναι ικανή από τη φύση της να περιορίσει τον ανταγωνισμό, εξετάζεται αν αυτή δύναται εκ του αποτελέσματος να περιορίσει τον ανταγωνισμό. Κατά την εκτίμηση αυτή λαμβάνονται υπόψη οι πραγματικές και δυνητικές επιπτώσεις της εν λόγω απόφασης στον ανταγωνισμό αναφορικά με τις τιμές, την παραγωγή, την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών κλπ. Εξετάζονται, συνεπώς, η ισχύς των μερών στην αγορά, η φύση των προϊόντων, η θέση των ανταγωνιστών, η σημασία των εμποδίων εισόδου κλπ.

V.1.2.2 Ως προς τις κάθετες σχέσεις

V.1.2.2.1 Καθορισμός τιμών μεταπώλησης

123. Η ελευθερία διαμόρφωσης των τιμών αποτελεί έναν από τους βασικότερους στόχους των άρθρων 1 παρ. 1 ν. 3959/2011 και 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ¹⁵⁵. Τα εν λόγω άρθρα μνημονεύουν ρητά, ως περιοριστικές του ανταγωνισμού, συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές οι οποίες, άμεσα ή έμμεσα, καθορίζουν τις τιμές ή οποιοσδήποτε άλλους όρους συναλλαγής που σχετίζονται με τη διαμόρφωση τιμών. Κατά πάγια νομολογία, ο άμεσος ή έμμεσος καθορισμός τιμών συνιστά πρόδηλο περιορισμό του ανταγωνισμού¹⁵⁶

¹⁵³ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΕ C-32/11, ό.π., σκ. 43, και την εκεί παρατιθέμενη ενωσιακή νομολογία. Βλ. επίσης ΕΑ 622/2015, 580/VII/2013, 495/VI/2010, 373/V/2007.

¹⁵⁴ Βλ. Ανακοίνωση de minimis, ό.π., παρ. 13, όπου και ρητή αναφορά στους περιορισμούς λόγω αντικειμένου καθώς και Commission staff working document, Guidance on restrictions of competition "by object" for the purpose of defining which agreements may benefit from the De Minimis Notice, 25.6.2014, σελ. 3-4, υπό στοιχείο 1 καθώς και υποενότητες 3.1 και 3.4, σελ. 13 και 16 αντίστοιχα. Βλ. επίσης και Κατευθυντήριες Γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 81 παρ. 3 της Συνθήκης, ό.π., παρ. 23.

¹⁵⁵ Όπως προκύπτει από την ενωσιακή νομολογία, κύρια επιδίωξη της διάταξης του άρθρου 81 παρ.1 ΣυνθΕΚ ή/και 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ είναι η διασφάλιση ότι κάθε επιχείρηση θα προσδιορίζει ανεξάρτητα (αυτόνομα) την οικονομική πολιτική της στη σχετική αγορά, βλ. ενδεικτικά ΔΕΚ C-40/73, *Suiker Unie etc v. Commission*, ΔΕΚ C-172/80, *Züchner v. Bayerische Vereinsbank AG*, ΔΕΚ 89/85. Σε αυτό το πλαίσιο και με αυτό το πνεύμα, ο διανομέας πρέπει να έχει τη δυνατότητα να πωλεί ακόμη και με ζημία του, όπως επίσης να έχει και την ευχέρεια παραχώρησης διευκολύνσεων στους πελάτες του (π.χ. εκπτώτικη πολιτική).

¹⁵⁶ Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΕΑ 563/VII/2013 παρ. 88, ΠΕΚ συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-374/94, T-375/94, T-384/94 και T-388/94 *European Night Services κ.λπ κ. Επιτροπής*, σκ. 136.

και την κυριότερη περίπτωση εξ αντικειμένου νοθεύσεως του ανταγωνισμού¹⁵⁷, ως εκ τούτου, παρέλκει να ληφθούν υπόψη οι συγκεκριμένες επιπτώσεις¹⁵⁸ της συμφωνίας για την απόδειξη ύπαρξης παράβασης των άρθρων 1 ν. 3959/2011 καθώς και 101 ΣΛΕΕ.

124. Σε κάθε περίπτωση, από οικονομικής άποψης, στις Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς του 2011, η Ε. Επ. σημειώνει ότι ο καθορισμός τιμών μεταπώλησης (ΚΤΜ) μπορεί να περιορίσει τον ανταγωνισμό με διάφορους τρόπους: (α) διευκολύνοντας την αθέμιτη σύμπραξη μεταξύ των προμηθευτών ενισχύοντας τη διαφάνεια των τιμών στην αγορά, (β) καταργώντας τον ενδοσηματικό ανταγωνισμό ως προς τις τιμές, ο ΚΤΜ μπορεί επίσης να διευκολύνει τις αθέμιτες συμπράξεις μεταξύ των αγοραστών, δηλαδή σε επίπεδο διανομής, (γ) γενικότερα εξασθενίζοντας τον ανταγωνισμό μεταξύ παραγωγών ή/και μεταξύ λιανοπωλητών, ιδίως όταν οι παραγωγοί χρησιμοποιούν τους ίδιους διανομείς για τη διανομή των προϊόντων τους και ο ΚΤΜ εφαρμόζεται από όλους ή από πολλούς εξ αυτών, (δ) εμποδίζοντας ενδεχομένως όλους ή ορισμένους από τους διανομείς να μειώσουν τις τιμές πώλησής τους για το συγκεκριμένο σήμα, με αποτέλεσμα την αύξηση των τιμών, (ε) μπορεί να μειώσει την πίεση στα περιθώρια κέρδους του παραγωγού, ιδίως σε περίπτωση που αυτός έχει πρόβλημα δεσμεύσεων, δηλαδή έχει συμφέρον να μειώσει την τιμή που χρεώνει τους επόμενους διανομείς, (στ) μπορεί να εφαρμοστεί από παραγωγό με ισχύ στην αγορά για τον αποκλεισμό μικρότερων ανταγωνιστών, (ζ), μπορεί να περιορίσει το δυναμισμό και την καινοτομία σε επίπεδο διανομής, εμποδίζοντας τον ανταγωνισμό ως προς τις τιμές μεταξύ των διαφόρων διανομέων, και αποτρέποντας την είσοδο στην αγορά νέων, πιο αποτελεσματικών λιανοπωλητών και/ή εμποδίζοντάς τους να αποκτήσουν κρίσιμο μέγεθος με χαμηλές τιμές¹⁵⁹. Υφίστανται επίσης εμπειρικά στοιχεία που καταδεικνύουν ότι ο ΚΤΜ μπορεί να οδηγήσει σε κάθετη αύξηση των λιανικών τιμών, ωστόσο παραμένει ασαφές εάν αυτό εκ φύσεως βλάπτει πάντα τους καταναλωτές, δεδομένου ότι κάτι τέτοιο μπορεί να αντιπαραβληθεί με υψηλότερη ποιότητα στις υπηρεσίες διανομής¹⁶⁰. Θεωρώντας όμως τον ελάχιστο ΚΤΜ ως περιορισμό ιδιαίτερης σοβαρότητας για τον ανταγωνισμό, το ενωσιακό δίκαιο του ανταγωνισμού φαίνεται να αναγνωρίζει ότι το ισοζύγιο ανάμεσα σε υψηλότερες τιμές, από την μία πλευρά, και καλύτερη ποιότητα, από την άλλη, είναι αρνητικό, λαμβανομένου υπόψη ότι υπάρχουν λιγότερο

¹⁵⁷ Βλ. ΕΑ 622/2015, σκ. 172, ΕΑ 580/VII/2013, σκ. 104 επικυρωθείσα από ΔΕφαΘ 527/2016, ΕΑ 495/VI/2010, σκ. 71 επικυρωθείσα από ΔΕφαΘ 2803/2011 καθώς και ΔΕφαΘ 2891/2010, σκ. 18, ΕΑ 663/2018 επικυρωθείσα από ΔεφαΘ. 4543/2020.

¹⁵⁸ Βλ. και Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, 2010, ο.ο., παρ. 47.

¹⁵⁹ Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, παρ. 224.

¹⁶⁰ Βλ. BS Yamey, *The Economics of Resale Price Maintenance* (Pitman, 1954), JF Pickering, *Resale Price Maintenance in Practice* (George Allen, 1966), OFT 981, S Davies and M Olczak, An Evaluation of the Impact upon Productivity of Ending Resale Price Maintenance on Books, Report prepared for the OFT by the Centre for Competition Policy, University of East Anglia (February 2008), P Biscourp, X Boutin, and T Vergé, 'The Effects of Retail Regulation on Prices: Evidence from the loi Galland' [2013] 123 *Economic J* 1279, A MacKay and DA Smith, 'The Empirical Effects of Minimum Resale Price Maintenance on Prices and Output', Kilts Booth Marketing Series, Paper No 1- 009, Harris, 'Leegin's Effect on Price: An Empirical Analysis' [2013] 9 *J L Economic & Policy* 251, T Overstreet, Bureau of Economics Staff Report to the FTC, 'Resale Price Maintenance: Economic Theories and Empirical Evidence' (November 1983), Lafontaine and M Slade, 'Exclusive Contracts and Vertical Restraints: Empirical Evidence and Public Policy'. Βλ. contra PM Ippolito, 'Resale Price Maintenance: Empirical Evidence from Litigation' (1991) 34 *J L & Economics* 263.

περιοριστικοί τρόποι για να επιτευχθούν υπηρεσίες διανομής υψηλότερης ποιότητας. Εξ ου και η επιλογή της ύπαρξης ενός τεκμηρίου παρανομίας, το οποίο εντούτοις μπορεί να ανατραπεί σύμφωνα με το άρθρο 101, παρ. 3 ΣΛΕΕ εάν ο ενδιαφερόμενος προσκόμισει στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για ατομική εξαίρεση.

125. Σύμφωνα με το άρθρο 4 στοιχ. α' του Κανονισμού (ΕΕ) 330/2010, ο καθορισμός τιμών μεταπώλησης, δηλαδή, «*συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές που έχουν ως άμεσο ή έμμεσο αντικείμενο τον καθορισμό πάγιου ή ελάχιστου επιπέδου τιμής μεταπώλησης ή πάγιου ή ελάχιστου επιπέδου τιμής που ο αγοραστής οφείλει να τηρεί*»¹⁶¹, συνιστά περιορισμό ιδιαίτερης σοβαρότητας για τον ανταγωνισμό (*hardcore restriction*). Η δε ύπαρξη ενός ή περισσότερων περιορισμών ιδιαίτερης σοβαρότητας συνεπάγεται, όπως προαναφέρθηκε, αποκλεισμό όλης της κάθετης συμφωνίας από το πεδίο εφαρμογής του ως άνω Κανονισμού, ανεξάρτητα από το μερίδιο αγοράς των συμμετεχουσών επιχειρήσεων¹⁶².

126. Αντιθέτως, οι συνιστώμενες/προτεινόμενες ή οι μέγιστες τιμές είναι καταρχήν συμβατές με τις απαγορευτικές διατάξεις των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ, στο μέτρο ωστόσο που ο παραγωγός ή προμηθευτής περιορίζεται στην ανακοίνωση των τιμών αυτών στους διανομείς/μεταπωλητές και δεν προκύπτει, άμεση ή έμμεση, δέσμευση των τελευταίων για την τήρησή τους¹⁶³. Συναφώς, δεν επιτρέπονται αυστηρές καθοδηγήσεις ως προς τον καθορισμό των τιμών λιανικής¹⁶⁴. Θα πρέπει να εξετάζεται και να διακριβώνεται, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των συμβατικών ρητρών εντός του οικονομικού και νομικού τους πλαισίου, καθώς και τη συμπεριφορά των μερών, εάν ο μεταπωλητής έχει στην πράξη πραγματική δυνατότητα να μειώσει την προτεινόμενη ή μέγιστη τιμή πώλησης ή εάν, αντιθέτως, αυτή η τιμή πώλησης των συμβατικών προϊόντων επιβάλλεται στο μεταπωλητή εν είδει πάγιας ή ελάχιστης τιμής, με έμμεσο τρόπο ή με συγκεκριμένα μέσα, όπως π.χ. με τον καθορισμό του σχετικού περιθωρίου κέρδους του ή του ανώτατου ορίου των μειώσεων που μπορεί να χορηγήσει με βάση την προτεινόμενη τιμή, με απειλές, με εκφοβισμό, με προειδοποιήσεις, με κυρώσεις ή με καταγγελία συμβάσεων σε συνάρτηση με την τήρηση συγκεκριμένου επιπέδου τιμών¹⁶⁵. Έχει κριθεί ακόμη ότι και η εξάλειψη της δυνατότητας χορήγησης εκπτώσεων μπορεί να συνιστά αντι-ανταγωνιστική πρακτική¹⁶⁶.

¹⁶¹ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τους κάθετους περιορισμούς, 2010, ο.π., παρ. 48. Σημειώνεται ότι ο περιορισμός μπορεί να λάβει και τη μορφή απαγόρευσης προβολής/διαφήμισης τιμών σε επίπεδα κάτω από τα καθορισμένα, βλ. ενδεικτικά απόφαση της Ε. Επ. της 16.7.2003, ΡΟ/ΥΑΜΑΗΑ, Υπόθεση COMP/37.975, σκ. 125.

¹⁶² Βλ. Κανονισμό 330/2010, ο.π., σκ. 10 και Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής- Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 81 παρ. 3 της Συνθήκης, ό.π., παρ. 46.

¹⁶³ Βλ. Κανονισμό 330/2010, άρθριο 4, στοιχ. α': «*υπό τον όρο ότι οι τιμές αυτές δεν ισοδυναμούν με καθορισμένη ή ελάχιστη τιμή πώλησης συνεπεία πιέσεων που ασκούνται ή κινήτρων που προσφέρονται από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος*».

¹⁶⁴ Βλ. ενδεικτικά ΠΕΚ υπόθεση T-67/01, *JCB Service κατά Επιτροπής*, σκ. 126, 130 & 131-133, όπου και αναφορές σε νομολογία, αποφάσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής IV/31.428–31.432, Yves Rocher, ΕΕ L 8, 10/1/1987, σκ. 30 & 51.

¹⁶⁵ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΚ C-279/06, *CEPSA*, σκ. 71 καθώς και ΔΕΚ C-260/07, *Pedro IV Servicios*, σκ. 79-80.

¹⁶⁶ Απόφαση της Ε.Επ. στην Υπόθεση COMP/F-2/36.693 — Volkswagen Passat.

127. Σημειώνεται ότι σε περίπτωση συμβατικών διατάξεων ή εναρμονισμένων πρακτικών, με τις οποίες καθορίζεται απευθείας η τιμή μεταπώλησης, ο περιορισμός του ανταγωνισμού είναι εμφανής. Σε περίπτωση δε πρόδηλων συμβατικών όρων καθορισμού τιμών μεταπώλησης, παρέλκει η εξέταση της εφαρμογής ή μη αυτών των όρων στην πράξη, δεδομένου ότι και μόνη η ύπαρξη της συμφωνίας μπορεί να επηρεάσει ψυχολογικά τη συμπεριφορά των συμμετεχόντων διανομέων και να τους αποτρέψει από το να εφαρμόσουν μειωμένες τιμές, όπως έχει κριθεί ότι συμβαίνει γενικότερα σε «εξ αντικείμενου» περιορισμούς του ανταγωνισμού, όπως έχει αναφερθεί και ανωτέρω. Αυτό επιβεβαιώθηκε σε τρεις, πλέον πρόσφατες, αποφάσεις της ΕΑ αναφορικά με καθορισμό τιμών μεταπώλησης, και συγκεκριμένα στις υποθέσεις ΕΑ 657/2018 (MINEPBA)¹⁶⁷, ΕΑ 663/2018 (ΕΛΑΪΣ-UNILEVER)¹⁶⁸, και ΕΑ 676/2018 (FRIESLAND CAMPINA)¹⁶⁹. Επισημαίνεται μάλιστα ότι στην απόφαση ΕΑ 657/2018 (MINEPBA), όπου οι κρινόμενοι συμβατικοί όροι καθορισμού τιμών μεταπώλησης ήταν πρόδηλοι κατά τη διατύπωσή τους, διαπιστώθηκε παράβαση, παρότι «στην πλειοψηφία τους οι χονδρέμποροι επικαλούνται την ελευθερία τους να καθορίζουν κατά το δοκούν την τιμολογιακή και εκπωτική τους πολιτική απέναντι στους ανεξάρτητους πελάτες τους»¹⁷⁰.

128. Ωστόσο, ο καθορισμός των τιμών μεταπώλησης μπορεί, επίσης, να επιτευχθεί με έμμεσο τρόπο. Τέτοια παραδείγματα αποτελούν, μεταξύ άλλων, οι συμφωνίες για καθορισμό του περιθωρίου κέρδους του διανομέα¹⁷¹, του ανωτάτου επιπέδου έκπτωσης που ο διανομέας μπορεί να χορηγήσει από ένα καθορισμένο επίπεδο τιμών¹⁷², η εξάρτηση της χορήγησης εκπτώσεων ή της επιστροφής των δαπανών προώθησης εκ μέρους του προμηθευτή από την τήρηση συγκεκριμένου επιπέδου τιμών¹⁷³, η σύνδεση της καθορισμένης τιμής μεταπώλησης με τις τιμές μεταπώλησης των ανταγωνιστών¹⁷⁴, οι απειλές, οι εκφοβισμοί, οι προειδοποιήσεις, η επιβολή κυρώσεων, η καθυστέρηση ή αναβολή παραδόσεων, η καταγγελία συμβάσεων σε συνάρτηση με την τήρηση συγκεκριμένου επιπέδου τιμών¹⁷⁵ και η απαγόρευση των παράλληλων εισαγωγών¹⁷⁶.

¹⁶⁷ Βλ. σκ. 119-120, 133-134, και ιδίως 143.

¹⁶⁸ Βλ. σκ. 520 της απόφασης. Ως προς το ζήτημα αυτό, η απόφαση ΕΑ 663/2018 επικυρώθηκε με την απόφαση ΔΕφΑθ 1611/2020, σκ. 15-17, 31-32 και ιδίως 33-34.

¹⁶⁹ Βλ. σκ. 282-290 (ιδίως 288-289) της απόφασης.

¹⁷⁰ ΕΑ 657/2018, σκ. 143.

¹⁷¹ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΚ C-260/07, *Pedro IV Servicios*, σκ. 78.

¹⁷² Βλ. ενδεικτικά απόφαση της Ε. Επ. της 16.7.2003, *PO/YAMAHA*, Υπόθεση COMP/37.975, σκ. 67-71, 124-127.

¹⁷³ Βλ. ενδεικτικά ΔΕΚ C-107/82, ό.π., σκ. 124-128.

¹⁷⁴ Βλ. Frank Wijckmans/Filip Tuytschaever, ό.π., σελ. 144, όπου γίνεται εκτενής αναφορά σε υπόθεση *Tobacco*, Office of Fair Trading, 15 Απριλίου 2010.

¹⁷⁵ Βλ. ενδεικτικά απόφαση ΔΕΚ C-107/82, ό.π., σκ. 129-130 και απόφαση της Επιτροπής 2001/711/EK (Υπόθεση COMP/F-2/36.693), ό.π., σκ. 66.

¹⁷⁶ Ειδικότερα, η απαγόρευση των παράλληλων εισαγωγών ελαττώνει το κίνητρο του αγοραστή για μείωση των τιμών μεταπώλησης διά μέσου του περιορισμού των πηγών προμήθειας. Βλ. ενδεικτικά Ζευγώλης και Φώτης (2009) Η απαγόρευση παράλληλων εισαγωγών και η εφαρμογή του Κανονισμού για τις κάθετες συμφωνίες στον κλάδο των απορρυπαντικών οικιακής χρήσης, *ΔΕΕ*, 11, 1184-1190, Ζευγολίς και Φώτης (2011) Prohibition of Parallel Imports as a Hard Core Restriction of Article 4 of Block Exception Regulation for Vertical Agreements: European Law and Economics, *Journal of Advanced Research in Law and Economics*, 2(4), 162-174.

129. Περαιτέρω, τόσο οι άμεσοι ή έμμεσοι τρόποι για την επίτευξη του καθορισμού των τιμών μπορούν να γίνουν πιο αποτελεσματικοί όταν συνδυαστούν με τη λήψη μέτρων για τον εντοπισμό διανομέων που εφαρμόζουν μειωμένες τιμές, όπως η εφαρμογή συστήματος παρακολούθησης τιμών¹⁷⁷, η επιβολή υποχρέωσης στους λιανοπωλητές να καταγγέλλουν άλλα μέλη του δικτύου διανομής που παρεκκλίνουν από το καθορισμένο επίπεδο τιμών ή μέτρων που μπορεί να αποθαρρύνουν τον αγοραστή να μειώσει τις τιμές μεταπώλησης^{178,179}, χωρίς όμως τέτοια «συνοδευτικά» μέτρα να αντίκεινται αφ'εαυτών στις διατάξεις των άρθρων 1 ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ. Με τους ίδιους έμμεσους τρόπους και εφαρμόζοντας τα ίδια «συνοδευτικά» μέτρα οι ανώτατες ή συνιστώμενες τιμές μπορεί να λειτουργούν ως καθορισμός των τιμών μεταπώλησης. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι ο εφοδιασμός του αγοραστή από τον πωλητή με κατάλογο συνιστώμενων ή ανώτατων τιμών δεν θεωρείται αφ'εαυτού ότι οδηγεί σε καθορισμό των τιμών μεταπώλησης¹⁸⁰.

V.1.2.2.2 Περιορισμός Πωλήσεων/ Κατανομή αγορών κατά περιοχές και κατά πελάτες

130. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 3959/2011 «1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, απαγορεύονται όλες οι συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων και όλες οι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού στην Ελληνική Επικράτεια, και ιδίως εκείνες οι οποίες συνίστανται: [...] γ) στην κατανομή των αγορών ή των πηγών εφοδιασμού [...]» (η έμφαση προστέθηκε).

131. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 330/2010, ορισμένα είδη εδαφικής προστασίας που περιλαμβάνονται σε κάθετες συμφωνίες αποτελούν περιορισμούς ιδιαίτερης σοβαρότητας για τον ανταγωνισμό (hardcore restrictions). Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 4 στοιχ. β' του Κανονισμού 330/2010, η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 2 αυτού δεν ισχύει για τις κάθετες συμφωνίες οι οποίες, άμεσα ή έμμεσα, μεμονωμένα ή σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες που υπόκεινται στον έλεγχο των μερών έχουν ως αντικείμενο, μεταξύ άλλων: «[...] β) τον περιορισμό όσον αφορά την περιοχή στην οποία, ή τους πελάτες στους οποίους, ένας αγοραστής που συμμετέχει στη συμφωνία δύναται, με την επιφύλαξη περιορισμού στον τόπο της εγκατάστασής του, να πωλεί τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες».

¹⁷⁷ Βλ. τις Αποφάσεις της Ε. Επ. της 24.7.2018, *Asus*, ΑΤ. 40465, *Denon&Marantz*, ΑΤ. 40469, *Philips*, ΑΤ. 404181 και *Pioneer*, ΑΤ. 40182.

¹⁷⁸ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 48.

¹⁷⁹ Τα αρνητικά αποτελέσματα του καθορισμού τιμών μεταπώλησης για τον ανταγωνισμό είναι κυρίως δύο: (1) μείωση του ενδοσηματικού ανταγωνισμού σε επίπεδο τιμών και (2) μεγαλύτερη διαφάνεια σε επίπεδο τιμών. Στην περίπτωση των πάγιων ή ελάχιστων προκαθορισμένων τιμών μεταπώλησης, οι διανομείς δεν δύνανται πλέον να ανταγωνίζονται ο ένας τον άλλον ως προς την τιμή του οικείου σήματος, με αποτέλεσμα την ολοσχερή εξάλειψη του ενδοσηματικού ανταγωνισμού σε επίπεδο τιμών.

¹⁸⁰ Βλ. σχετικά Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 81 παρ. 3 της Συνθήκης, ό.π., παρ. 47 και 111.

132. Ο ιδιαίτερης σοβαρότητας περιορισμός που περιγράφεται στο ως άνω άρθρο 4 στοιχ. β' του Κανονισμού (ΕΕ) 330/2010 αφορά στην κατανομή των αγορών κατά περιοχές ή κατά πελάτες¹⁸¹. Η ως άνω κατανομή μπορεί να προκύπτει από άμεσες υποχρεώσεις, όπως η υποχρέωση μη πώλησης σε ορισμένους πελάτες ή σε πελάτες σε ορισμένες περιοχές ή η υποχρέωση γνωστοποίησης των παραγγελιών από τους πελάτες αυτούς σε άλλους διανομείς. Μπορεί, όμως, να προκύπτει και από έμμεσου χαρακτήρα μέτρα που αποσκοπούν στο να αποτρέψουν το διανομέα από το να πωλεί σε ορισμένους πελάτες ή σε ορισμένες περιοχές, όπως η άρνηση ή μείωση των προμηθειών ή των εκπτώσεων, η διακοπή του εφοδιασμού, η μείωση των παραδιδόμενων ποσοτήτων ή ο περιορισμός των παραδιδόμενων ποσοτήτων ανάλογα με τη ζήτηση στην παραχωρηθείσα περιοχή ή πελατεία, η διατύπωση απειλής για καταγγελία της σύμβασης, ο περιορισμός του ποσοστού των πωλήσεων που μπορεί να εξαχθεί ή η επιβολή υποχρέωσης για μεταβίβαση κερδών¹⁸².

133. Οι εν λόγω πρακτικές είναι ακόμη πιθανότερο να θεωρηθούν ως περιορισμός των πωλήσεων που πραγματοποιεί ο αγοραστής με τη μορφή κατανομής των αγορών είτε κατά περιοχές είτε κατά πελάτες, όταν αυτές συνδυάζονται με την εφαρμογή από τον προμηθευτή ενός συστήματος παρακολούθησης για να ελέγχει τον πραγματικό προορισμό των παραδοθέντων αγαθών, π.χ., μέσω της χρησιμοποίησης διαφορετικών ετικετών ή αριθμών σειράς¹⁸³.

134. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με πάγια νομολογία, δεν επιτρέπεται η απόλυτη εδαφική αποκλειστικότητα κατά τρόπο που εμποδίζει/περιορίζει τις παράλληλες εισαγωγές μεταξύ κρατών-μελών¹⁸⁴. Ειδικότερα, στις συμφωνίες που έχουν ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού συμπεριλαμβάνονται, σαφώς, και οι σχετικές με τον έλεγχο, παρεμπόδιση ή/και περιορισμό του παράλληλου εμπορίου, καθώς είναι από τη φύση τους ικανές να οδηγήσουν στη στεγανοποίηση των εθνικών αγορών, στην παρακώλυση της οικονομικής αλληλοδιεισδύσεως εντός της Ε.Ε. και εν τέλει στον κατακερματισμό της ενιαίας εσωτερικής αγοράς. Σε επίπεδο εθνικής νομολογίας¹⁸⁵ και αντίστοιχης θεωρίας¹⁸⁶, η απαγόρευση των παράλληλων εισαγωγών έχει ενταχθεί στην τυπολογία των εξ

¹⁸¹ Στα αρνητικά αποτελέσματα στην αγορά που ενδέχεται να προκληθούν για τον ανταγωνισμό στην κατηγορία του «καταμερισμού της αγοράς», στην οποία υπάγονται εδαφικοί περιορισμοί μεταπώλησης και περιορισμοί μεταπώλησης σε συγκεκριμένη πελατεία, είναι η άμβλυση του ενδοσηματικού ανταγωνισμού, η οποία είναι πιθανό να διευκολύνει τον διαμερισμό της αγοράς από τον προμηθευτή και, κατ' επέκταση, να παρεμποδίζει την ενοποίηση της αγοράς, βλ. σχετικά Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π.

¹⁸² Βλ. σχετικά Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 50, όπου αναφέρονται ενδεικτικά περισσότερα παραδείγματα έμμεσης μορφής περιορισμών.

¹⁸³ Στο σύστημα παρακολούθησης εκτιμάται ότι εντάσσεται και η υποχρέωση ενημέρωσης. Πρβλ. ΕΑ 455/V/2009.

¹⁸⁴ Βλ. Φαραντούρη Ν.Ε., Λουκά Δ. Α. σε Τζουγανάτο Δ., *Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού*, Νομ. Βιβλιοθήκη, 2020, σελ. 524.

¹⁸⁵ Βλ. ενδεικτικά ΔΕφαθ 6394/2014, 5459/2014 και 3807/2014 (επί της ΕΑ 441/V/2009, ενότητα VII.3). Έχει συναφώς κριθεί ότι ο περιορισμός των παράλληλων εισαγωγών σε μία εθνική αγορά αποκλείει στη στεγανοποίηση της εθνικής αγοράς και στον περιορισμό, κατά συνέπεια, του ανταγωνισμού στην ενιαία αγορά: βλ. ΕΑ 517/VI/2011, σκ. 144, με παραπομπή σε σχετική ενωσιακή νομολογία (μεταξύ άλλων, C-56 & 58/64, Consten και Grundig κατά Επιτροπής).

¹⁸⁶ Βλ. Μικρουλέα Α. σε Τζουγανάτο Δ., *Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού*, Νομ. Βιβλιοθήκη, 2020, σ. 278.

αντικειμένου απαγορευμένων συμπράξεων (*per se*). Αντιστοίχως, σε ενωσιακό επίπεδο, έχει κριθεί¹⁸⁷ ότι οποιοδήποτε μέτρο έχει ως σκοπό τη στεγανοποίηση των εθνικών αγορών, παρακωλύοντας τις παράλληλες εισαγωγές, αντιβαίνει στο άρθρο 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ. Και τούτο, διότι η παράβαση του άρθρου 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ δεν εξαρτάται από της επιτυχία της απόπειρας στεγανοποίησης των εθνικών αγορών. Συναφώς, έχει κριθεί ότι, συμφωνίες που αποσκοπούν στην τεχνητή διατήρηση διακεκριμένων αγορών εντός της ΕΕ επιτρέπουν στις επιχειρήσεις «την εφαρμογή στα οικεία προϊόντα τιμών που διαφεύγουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό»¹⁸⁸.

135. Σημειώνεται, περαιτέρω, η απαγόρευση/περιορισμός των παράλληλων εισαγωγών ως αντικείμενο συμφωνίας δύναται να συνάγεται εμμέσως από ορισμένα είδη συμπεριφοράς¹⁸⁹. Πρόκειται για περιπτώσεις όπως, μεταξύ άλλων, η συμφωνία δυνάμει της οποίας ζητείται από έναν διανομέα να διαβιβάζει στον παραγωγό οποιοσδήποτε ερωτήσεις/αιτήματα πελατών που προέρχονται εκτός της ορισθείσας από τη σύμβαση περιοχής¹⁹⁰, η αγορά προϊόντων που αποτέλεσαν αντικείμενο παράλληλων εξαγωγών¹⁹¹, η άρνηση παροχής υπηρεσιών επισκευής σε προϊόντα παράλληλης εισαγωγής¹⁹², οι απειλές/προειδοποιήσεις από τον παραγωγό περί τερματισμού συμβατικής συμφωνίας με διανομείς ή εμπόρους που πωλούν εκτός της περιοχής που τους έχει παραχωρηθεί¹⁹³, η

¹⁸⁷ Βλ. ΓεΔΕΕ T-217 & 245/03, *Fédération nationale de la coopération bétail et viande (FNCBV)*, κλπ κατά Επιτροπής, σκ. 80 επ., και ΓεΔΕΕ T-62/98, *Volkswagen AG κατά Επιτροπής*, σκ. 178 επ. (όπου και παραπομπές σε περαιτέρω σχετική ενωσιακή νομολογία). Γενικότερα ως προς το παράλληλο εμπόριο, βλ. και ΔΕΕ, 22/71, *Béguelin Import G.L. Import Export*, σκ. 12, ΔΕΕ, συνεκδ. υποθ. 56 & 58/64, *Consten και Grundig κατά Επιτροπής*, ό.π., ΓΔΕΕ, T-12/03, *Itochu Corporation κατά Επιτροπής*, και ΓΔΕΕ, T-13/03, *Nintendo Corp και Nintendo of Europe κατά Επιτροπής*, Απόφαση της Επιτροπής της 25.3.2019, *Ancillary sports merchandise*, AT.40436, σκ. 103, ΔΕΕ C-67/13 P, *Cartes Bancaires κατά Επιτροπής*, απόφαση της 11 Σεπτεμβρίου 2014, σκ.51.

¹⁸⁸ ΔΕΚ C-56 & 58/64, *Consten και Grundig κατά Επιτροπής*, σελ. 375, Απόφαση της Επιτροπής της 25.3.2019, *Ancillary sports merchandise*, Υπόθεση AT.40436, σκ. 105. Βλ. και Απόφαση της Επιτροπής, 88/172/ΕΟΚ, *Konica*.

¹⁸⁹ Βλ. σχετικά C. Bellamy and G. Child, *European Community Law of Competition*, 7th ed., Sweet & Maxwell, 2013, παρ. 7-053, ‘*Other indirect measures restricting parallel trade*’.

¹⁹⁰ T-175/95, *BASF Lacke + Farben AG κατά Επιτροπής*, παρ. 89.

¹⁹¹ Απόφαση της Επιτροπής της 18.3.1992, *Newitt/Dunlop Slazenger International*, IV/32.290, σκ. 58 (επικυρωθείσα από T-43/92).

¹⁹² C-31/85. *SA ETA Fabriques d’Ébauches κατά. SA DK Investment* κα, παρ.18 «η περιλαμβανόμενη σε σύμβαση αποκλειστικής διανομής ρήτρα, με την οποία ο κατασκευαστής αναλαμβάνει έναντι του αποκλειστικού του αντιπροσώπου την υποχρέωση να παρέχει εγγύηση για τα προϊόντα του μετά την πώληση στον καταναλωτή και δυνάμει της οποίας αρνείται να παράσχει αυτή την εγγύηση στους πελάτες των παράλληλων διανομέων είναι ασυμβίβαστη προς το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΟΚ, κατά το μέτρο που ο περιορισμός του ανταγωνισμού, ο οποίος θα μπορούσε να προκληθεί με τον τρόπο αυτό, επηρεάζει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών». Σημειώνεται, ωστόσο, ότι ειδικά για την περίπτωση δικτύου επιλεκτικής διανομής, ο περιορισμός της εγγύησης στα προϊόντα που έχουν διανεμηθεί από πωλητές εντός δικτύου είναι έγκυρος, βλ. C-376/92, *Metro SB-Großmärkte GmbH & Co. KG κατά Cartier SA*, παρ.34 σύμφωνα με τη οποία «εφόσον ένα σύστημα επιλεκτικής διανομής πληροί τις προϋποθέσεις κύρους κατά το άρθρο 85 της Συνθήκης ΕΟΚ, όπως αυτές έχουν προσδιοριστεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου, ο περιορισμός της εγγύησης του κατασκευαστή μόνο στα καλυπτόμενα από τη σύμβαση προϊόντα τα οποία αγοράστηκαν από εξουσιοδοτημένους διανομείς πρέπει επίσης να θεωρηθεί έγκυρος».

¹⁹³ T-62/98, *Volkswagen κατά Επιτροπής*, παρ.164 και Απόφαση της Επιτροπής της 25.3.2019, *Ancillary sports merchandise*, AT.40436, σκ. 65-67, 107 και 111.

συμφωνία για παροχή πληροφοριών για λόγους παρακολούθησης της πορείας/προορισμού των προϊόντων¹⁹⁴. κ.α.

136. Υπάρχουν, ωστόσο, εξαιρέσεις στον ως άνω ιδιαίτερης σοβαρότητας περιορισμό του άρθρου 4 στοιχ. β' του Κανονισμού (ΕΕ) 330/2010, ορισμένες εκ των οποίων περιγράφονται κατωτέρω¹⁹⁵ με αναφορά στη μορφή που μπορεί να λαμβάνει το εκάστοτε δίκτυο διανομής προϊόντων (σύστημα αποκλειστικής διανομής/ σύστημα επιλεκτικής διανομής). Σημειώνεται ότι οι συμφωνίες επιλεκτικής όπως και οι συμφωνίες αποκλειστικής διανομής, περιορίζουν, αφενός, τον αριθμό των εξουσιοδοτημένων διανομέων και, αφετέρου, τις δυνατότητες μεταπώλησης¹⁹⁶.

V.1.2.2.3 Περιορισμοί κατά περιοχές/ πελάτες στο πλαίσιο συστήματος αποκλειστικής διανομής

137. Σύμφωνα το άρθρο 4 παρ. 2 στοιχ. β'(i) του Κανονισμού (ΕΕ) 330/2010, επιτρέπεται στον προμηθευτή να περιορίζει τις ενεργητικές πωλήσεις εκ μέρους συμβαλλόμενου αγοραστή σε ορισμένη περιοχή ή πελατεία που έχει παραχωρηθεί αποκλειστικά σε άλλον αγοραστή ή που έχει κρατήσει ο ίδιος ο προμηθευτής για τον εαυτό του. Μια περιοχή ή μια ομάδα πελατών έχει παραχωρηθεί αποκλειστικά όταν ο προμηθευτής συμφωνεί να πωλεί τα προϊόντα του σε έναν μόνο διανομέα προς διανομή σε μια συγκεκριμένη περιοχή ή σε μια συγκεκριμένη ομάδα πελατών, και ο αποκλειστικός διανομέας προστατεύεται απέναντι σε ενεργητικές πωλήσεις στην περιοχή του ή στην ομάδα πελατών του από όλους τους άλλους αγοραστές του προμηθευτή εντός της ΕΕ, ανεξαρτήτως των πωλήσεων του προμηθευτή. Ωστόσο, η προστασία αυτή των αποκλειστικών περιοχών ή της αποκλειστικής πελατείας πρέπει να επιτρέπει τις παθητικές πωλήσεις στις εν λόγω περιοχές ή πελατείες¹⁹⁷.

¹⁹⁴ Απόφαση της Επιτροπής της 2.2.1982, IV/25.757, Hasselblad, σκ. 23-25, Απόφαση της Επιτροπής COMP/35.587 PO Video Games, COMP/35.706 PO Nintendo Distribution και COMP/36.321 Omega — Nintendo, σκ. 272-277, Απόφαση της Επιτροπής της 24.7.2018, AT.40182, Pioneer, σκ 101.

¹⁹⁵ Στην περιγραφή που ακολουθεί με αναφορά στη μορφή των δικτύων διανομής καταγράφονται τόσο οι εξαιρέσεις στον ιδιαίτερης σοβαρότητας περιορισμό του άρθρου 4 στοιχ. β' περ. i και iii, όσο και οι ιδιαίτερης σοβαρότητας περιορισμοί για τα συστήματα επιλεκτικής διανομής που περιλαμβάνονται στο άρθρο 4 στοιχ. γ' και δ'.

¹⁹⁶ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ.174. Σημειώνεται ότι τόσο οι συμφωνίες αποκλειστικής διανομής όσο και επιλεκτικής απαλλάσσονται βάσει του Κανονισμού Απαλλαγής κατά Κατηγορίες όταν το μερίδιο αγοράς τόσο του προμηθευτή όσο και του αγοραστή δεν υπερβαίνει έκαστο το 30%, ακόμη και όταν συνδυάζεται με άλλους κάθετους περιορισμούς που δεν είναι ιδιαίτερα σοβαροί, βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές, ο.π., παρ. 152 και 176.

¹⁹⁷ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 51-52. Στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 4 στοιχείο β' του ως άνω Κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορίες, η Επιτροπή ερμηνεύει τις ενεργητικές και τις παθητικές πωλήσεις ως ακολούθως: - Ως «ενεργητικές» πωλήσεις νοούνται: η ενεργητική προσέγγιση μεμονωμένων πελατών, για παράδειγμα με απευθείας ταχυδρομικές αποστολές, ιδίως με αποστολή ανεπίκλητων ηλεκτρονικών μηνυμάτων, ή επισκέψεις· ή η ενεργητική προσέγγιση μιας συγκεκριμένης ομάδας πελατών ή πελατών σε μια συγκεκριμένη περιοχή μέσω διαφημίσεων στα μέσα μαζικής ενημέρωσης ή στο Διαδίκτυο ή άλλων ενεργειών προώθησης που στοχεύουν ειδικά σ' αυτή την ομάδα πελατών ή σε πελάτες που βρίσκονται στη συγκεκριμένη περιοχή. Η διαφήμιση ή προώθηση που είναι ελκυστική μόνο για τον αγοραστή, εάν (επίσης) προσεγγίζει μια συγκεκριμένη ομάδα πελατών ή πελάτες σε μια συγκεκριμένη περιοχή, θεωρείται ενεργητική πώληση σε αυτήν την ομάδα πελατών ή σε πελάτες που βρίσκονται στη συγκεκριμένη περιοχή. - Ως «παθητικές» πωλήσεις νοούνται η ανταπόκριση στη ζήτηση που εκφράζεται αυτοβούλως από μεμονωμένους πελάτες, περιλαμβανομένης της παράδοσης αγαθών ή υπηρεσιών σ' αυτούς. Η γενική

V.1.2.2.4 Περιορισμοί κατά περιοχές/πελάτες στο πλαίσιο συστήματος επιλεκτικής διανομής

138. Σύμφωνα με το άρθρο 1 στοιχ. ε' του Κανονισμού (ΕΕ) 330/2010, ως σύστημα επιλεκτικής διανομής νοείται το «σύστημα διανομής, στο οποίο ο προμηθευτής αναλαμβάνει να πωλεί τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που αναφέρονται στη σύμβαση, άμεσα ή έμμεσα, μόνο σε επιλεγμένους διανομείς με βάση καθορισμένα κριτήρια και εφόσον οι διανομείς αυτοί αναλάβουν την υποχρέωση να μην πωλούν τα εν λόγω αγαθά ή υπηρεσίες σε μη εξουσιοδοτημένους διανομείς στη συγκεκριμένη περιοχή εντός της οποίας ο προμηθευτής εφαρμόζει το σύστημα αυτό». Συνεπώς, ο ορισμός του συστήματος επιλεκτικής διανομής για τους σκοπούς εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 330/2010 περιλαμβάνει δύο επιμέρους στοιχεία:

α) τη διάθεση από τον προμηθευτή των διακινούμενων προϊόντων σε επιλεγμένους διανομείς με βάση ορισμένα κριτήρια: και

β) τη μη διάθεση εκ μέρους των επιλεγμένων διανομέων των προϊόντων αυτών σε μη εξουσιοδοτημένους διανομείς που βρίσκονται δηλαδή εκτός συστήματος.

139. Η επιλεκτική διανομή διακρίνεται σε ποιοτική και ποσοτική¹⁹⁸. Σύμφωνα με πάγια νομολογία¹⁹⁹, η συμφωνία ποιοτικής επιλεκτικής διανομής προϊόντων υψηλής ποιότητας και τεχνικής δεν εμπίπτει καταρχήν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ^{200, 201} (1 παρ. 1 του ν. 3959/2011), εφόσον πληρούνται (σωρευτικά) οι εξής προϋποθέσεις:

διαφήμιση ή προώθηση η οποία προσεγγίζει πελάτες που βρίσκονται στις (αποκλειστικές) περιοχές άλλων διανομέων ή ομάδες πελατών τους, αλλά αποτελεί εύλογο τρόπο για την προσέγγιση πελατών εκτός των συγκεκριμένων περιοχών ή των ομάδων πελατών, για παράδειγμα για την προσέγγιση πελατών στην αποκλειστική περιοχή του ίδιου του διαφημιζόμενου, θεωρούνται παθητικές πωλήσεις. Η γενική διαφήμιση ή προώθηση θεωρούνται εύλογοι τρόποι για την προσέγγιση των εν λόγω πελατών, αν θα ενδιέφερε τον αγοραστή η πραγματοποίηση των σχετικών επενδύσεων ακόμα και αν δεν προσέγγιζε πελάτες στις (αποκλειστικές) περιοχές άλλων διανομέων ή την πελατεία άλλων διανομέων. Σημειώνεται ότι η κατοχή διαδικτυακού τόπου θεωρείται μια μορφή παθητικής πώλησης, δεδομένου ότι αποτελεί εύλογο τρόπο για να μπορούν οι πελάτες να προσεγγίζουν τον διανομέα.

¹⁹⁸ Στο πλαίσιο της αμιγώς ποιοτικής επιλεκτικής διανομής, οι διανομείς επιλέγονται αποκλειστικά με βάση τα αντικειμενικά κριτήρια που απαιτούνται λόγω της φύσεως του προϊόντος, όπως είναι η εκπαίδευση του προσωπικού πωλήσεων, η παρεχόμενη υπηρεσία στο σημείο πώλησης, η ύπαρξη ενός ορισμένου φάσματος πωλούμενων προϊόντων, χωρίς να τίθενται άμεσοι περιορισμοί στον αριθμό των διανομέων. Η ποσοτική επιλεκτική διανομή προσθέτει περαιτέρω κριτήρια επιλογής τα οποία περιορίζουν πιο άμεσα τον δυνητικό αριθμό διανομέων, π.χ., με την απαίτηση πραγματοποίησης ελάχιστων ή μέγιστων πωλήσεων, με τον καθορισμό του αριθμού των διανομέων κλπ, βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., 175.

¹⁹⁹ Βλ. ΔΕΕ, Υπόθεση 26/76, *Metro SB-Großmärkte v Commission (Metro I)*, ΔΕΕ, *Pierre Fabre Dermo-Cosmétique*, C-439/09, παρ. 41, ΔΕΕ, Υπόθεση C-230/16, *Coty Germany*, σκ. 24

²⁰⁰ Βλ. Βλ. ΔΕΕ υπόθεση 107/82, *Allgemeine Elektrizitäts-Gesellschaft AEG-Telefunken AG*, σκ. 34 και 35. Βλ. επίσης ΔΕΕ υπόθεση 75/84, *MetroSB-GroßmärkteGmbH&Co. KG κατά Επιτροπής (Metro II)*, σκ. 54.

²⁰¹ Βλ. (κατ' αναλογία) ΔΕΕ υπόθεση 99/79, *SA Lancôme και Cosparfrance Nederland BV κατά Etos BV και Albert Heyn Supermart BV*, σκ. 26, ΔΕΕ υπόθεση 31/80, *NV L'Oréal και SA L'Oréal κατά PVBA "De Nieuwe AMCK"*, σκ. 14, ΠΕΚ T-19/91, *Société d'hygiène dermatologique de Vichy κατά Επιτροπής*, σκ. 65, ΠΕΚ T-88/92, *Groupement d'achat Edouard Leclerc κατά Επιτροπής των*, σκ. 106 και 117.

- πρώτον, η φύση του προϊόντος απαιτεί σύστημα επιλεκτικής διανομής²⁰², δηλαδή το σύστημα αυτό πρέπει να αποτελεί θεμιτή απαίτηση, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση του προϊόντος, τη διατήρηση της ποιότητάς του και την εξασφάλιση της ορθής χρήσης του. Σημειώνεται ότι τα ρολόγια έχει κριθεί ότι συνιστούν προϊόν που δικαιολογεί τη σύσταση συστήματος επιλεκτικής διανομής²⁰³.
- δεύτερον, οι μεταπωλητές επιλέγονται με βάση αντικειμενικά κριτήρια ποιοτικού χαρακτήρα που ορίζονται με ομοιόμορφο τρόπο για όλους τους δυνητικούς μεταπωλητές χωρίς διακρίσεις και
- τρίτον, τα ως άνω καθορισμένα κριτήρια δεν υπερβαίνουν το αναγκαίο μέτρο²⁰⁴.

140. Οι ως άνω προϋποθέσεις για τον χαρακτηρισμό μιας συμφωνίας ως συμφωνίας «αμιγώς» ποιοτικής επιλεκτικής διανομής, «η οποία θεωρείται κατά κανόνα ότι δεν εμπίπτει στο άρθρο 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ, επειδή δεν έχει αντιανταγωνιστικές επιπτώσεις» παρατίθενται και στο κείμενο των Κατευθυντηρίων Γραμμών για τους Κάθετους Περιορισμούς²⁰⁵.

141. Σε αντίθεση με την αμιγώς ποιοτική επιλεκτική διανομή, με την ποσοτική επιλεκτική διανομή προστίθενται περαιτέρω κριτήρια επιλογής, τα οποία περιορίζουν άμεσα τον πιθανό αριθμό των διανομέων, όπως επί παραδείγματι, ο καθορισμός (άμεσα ή έμμεσα) τον αριθμού των διανομέων²⁰⁶ ή και η απαίτηση πραγματοποίησης ελάχιστων ή μέγιστων πωλήσεων. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι ο Κανονισμός (ΕΕ) 330/2010 εφαρμόζεται και στην ποσοτική επιλεκτική διανομή, ανεξάρτητα από τη φύση του σχετικού προϊόντος, καθώς και ανεξάρτητα από τη φύση των κριτηρίων επιλογής²⁰⁷, εφόσον το μερίδιο αγοράς τόσο του προμηθευτή όσο και του αγοραστή δεν υπερβαίνει έκαστο το 30%, ακόμη και αν συνδυάζεται με άλλους κάθετους περιορισμούς που δεν είναι ιδιαίτερα σοβαροί²⁰⁸, όπως η υποχρέωση μη άσκησης ανταγωνισμού που δεν εκτείνεται χρονικά πέραν των πέντε ετών ή η αποκλειστική διανομή, με την προϋπόθεση ότι δεν περιορίζονται οι ενεργητικές πωλήσεις των εξουσιοδοτημένων διανομέων μεταξύ τους και προς τους τελικούς χρήστες.

142. Και στην περίπτωση μη εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 330/2010, η φύση του διανεμόμενου προϊόντος αποτελεί ουσιώδες κριτήριο για την αξιολόγηση τυχόν αντικειμενικής δικαιολόγησης της εφαρμογής των (ποσοτικών) περιορισμών – κριτηρίων,

²⁰²Βλ. σχετ. παραδείγματα σε: Ioannis Lianos/ Valentine Korah/ Paolo Siciliani, *Competition Law - Analysis, Cases, & Materials* 2019, σ. 1327.

²⁰³ Απόφαση της Ε. Επ. στην υπόθεση IV/10.498, 11.546, 12.992, 17.394, 17.395, 17.971, 18.772, 18.888 et ex 3.213 – Omega.

²⁰⁴ Το βάρος της απόδειξης της νομιμότητας μιας συμφωνίας επιλεκτικής διανομής για τις κατηγορίες προϊόντων, οι οποίες δεν έχουν ήδη κριθεί από το Δικαστήριο, βαρύνει τον προμηθευτή, έτσι, Ioannis Lianos/ Valentine Korah/ Paolo Siciliani, *Competition Law - Analysis, Cases & Materials*, 2019, σ. 1330.

²⁰⁵ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 175.

²⁰⁶ Για την εννοιολογική οριοθέτηση του «ποσοτικού» χαρακτήρα των κριτηρίων, βλ. μεταξύ άλλων την ΠΕΚ, υπόθεση T-19/91, *Société d'hygiène dermatologique de Vichy κατά Επιτροπής*, σκ. 67.

²⁰⁷ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 176. Βλ. επίσης Frank Wijckmans - Filip Tuytschaever, ό.π., σελ. 206-207 και Van Bael & Bellis, *Competition Law of the European Community*, 5th edition, Kluwer Law International, 2009, σελ. 252, παρ. 3.31.

²⁰⁸ Συναφώς, και οι Κατευθυντήριες Γραμμές για τους Κάθετους Περιορισμούς, ό.π., παρ. 52 επ.

με τα οποία επιλέγονται οι διανομείς (ή άλλων περιορισμών), το οποίο όμως εξετάζεται σε συνάρτηση με άλλους παράγοντες, όπως είναι η αναγκαιότητα και αναλογικότητα των εν λόγω περιορισμών²⁰⁹. Υπό το πρίσμα των άρθρων 1 παρ. 3 ν. 3959/2011 και 101 παρ. 3 ΣΛΑΕΕ, αντιστρέφεται το βάρος απόδειξης που, σε αυτήν την περίπτωση, βαρύνει την ελεγχόμενη επιχείρηση. Επιπλέον, στην περίπτωση αυτή, η αξιολόγηση της νομιμότητας προϋποθέτει την αναγκαία στάθμιση των αρνητικών και θετικών για τον ανταγωνισμό επιπτώσεων, καθώς και των συνθηκών ανταγωνισμού που επικρατούν στη σχετική αγορά^{210,211,212}. Θα πρέπει δηλαδή να λαμβάνεται υπόψη και η ένταση του διασηματικού ανταγωνισμού και οι φραγμοί εισόδου στην εκάστοτε σχετική αγορά²¹³.

143. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι ο κίνδυνος αποκλεισμού των πιο αποτελεσματικών ανταγωνιστών είναι πάντα μεγαλύτερος στην περίπτωση της επιλεκτικής διανομής σε σύγκριση με την αποκλειστική διανομή, λόγω των περιορισμών στις πωλήσεις προς μη εξουσιοδοτημένους διανομείς²¹⁴. Σε περίπτωση πυκνού δικτύου εξουσιοδοτημένων διανομέων ή σε περίπτωση σωρευτικού αποτελέσματος, ο συνδυασμός της επιλεκτικής διανομής με την υποχρέωση προώθησης ενός συγκεκριμένου σήματος θα μπορούσε να οδηγήσει στον αποκλεισμό άλλων προμηθευτών²¹⁵.

144. Επισημαίνεται ότι οι σχετικοί κανόνες δεν προκαταλαμβάνουν τις επιχειρηματικές επιλογές του προμηθευτή ή/και των διανομέων ως προς τον τρόπο οργάνωσης των εν λόγω συστημάτων επιλεκτικής διανομής (και για το λόγο αυτό, εξάλλου, αναγνωρίζουν το ευεργέτημα της απαλλαγής ακόμη και στην περίπτωση ποσοτικής επιλεκτικής διανομής). Θέτουν, όμως, ορισμένες ασφαλιστικές δικλίδες για την προστασία του ανταγωνισμού, στην περίπτωση που ο προμηθευτής επιλέξει παρόμοια συστήματα διανομής, τα οποία συνεπάγονται άμεσα περιορισμούς στις (ενεργητικές και παθητικές) πωλήσεις σε μεταπωλητές εκτός συστήματος²¹⁶.

145. Αναφορικά με τη δυνατότητα περιορισμού των πωλήσεων σε ένα σύστημα επιλεκτικής διανομής, όπως αναφέρεται, ειδικότερα, στο άρθρο 4 στοιχ. β'(iii) του

²⁰⁹ «Για να διασφαλιστεί ότι επιλέγεται ο λιγότερο αντιανταγωνιστικός περιορισμός, πρέπει να εξετάζεται κατά πόσον οι ίδιες βελτιώσεις της αποτελεσματικότητας μπορούν να επιτευχθούν με συγκρίσιμο κόστος, για παράδειγμα, μέσω υποχρεώσεων που αφορούν αποκλειστικά την εξυπηρέτηση», όπως επισημαίνεται στις Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 186.

²¹⁰ Βλ. απόφαση, υπόθ. 75/84, *Metro SB-Großmärkte GmbH & Co. KG κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* (εφεξής *MetroII*), Συλλ. 1986, σ. 03021, σκ. 40,

²¹¹ «Η ωριμότητα της αγοράς είναι σημαντικός παράγοντας, καθώς η άμβλυνση του ενδοσηματικού ανταγωνισμού και ο πιθανός αποκλεισμός προμηθευτών ή διανομέων μπορεί να αποτελέσει σοβαρό πρόβλημα σε μια ώριμη αγορά, αλλά έχει μικρότερη σημασία σε μια αγορά με αυξανόμενη ζήτηση, εξελισσόμενες τεχνολογίες και μεταβαλλόμενες θέσεις στην αγορά», όπως επισημαίνεται στις Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 184.

²¹² Βλ. απόφαση ΠΕΚ, T-19/92, *Leclerc κατά Επιτροπής*, ό.π., σκ. 183 και 184.

²¹³ «Οι «φραγμοί στην είσοδο» έχουν κυρίως σημασία σε περίπτωση αποκλεισμού από την αγορά των μη εξουσιοδοτημένων διανομέων. Εν γένει, οι φραγμοί στην είσοδο είναι σημαντικοί, καθώς η επιλεκτική διανομή εφαρμόζεται συνήθως από παραγωγούς προϊόντων αναγνωρισμένου σήματος. Οι λιανοπωλητές που υφίστανται τον αποκλεισμό χρειάζονται εν γένει πολύ χρόνο και σημαντικές επενδύσεις για να δημιουργήσουν δικά τους σήματα ή να εξασφαλίσουν από αλλού ανταγωνιστικές προμήθειες», όπως επισημαίνεται στις Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 180.

²¹⁴ Βλ. σχετικά, Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 178.

²¹⁵ Βλ. σχετικά, Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 183.

²¹⁶ Βλ. απόφαση ΕΑ 495/VI/2010, σκ. 70.

Κανονισμού (ΕΕ) 330/2010, επιτρέπεται ο περιορισμός των πωλήσεων από μέλη επιλεκτικού συστήματος διανομής σε μη εξουσιοδοτημένους διανομείς στη συγκεκριμένη περιοχή εντός της οποίας ο προμηθευτής εφαρμόζει το σύστημα αυτό. Κατ' αποτέλεσμα, πιθανοί αγοραστές δύνανται να είναι οι εξουσιοδοτημένοι διανομείς και τελικοί καταναλωτές. Σημειώνεται πάντως ότι στην περίπτωση ενός δικτύου επιλεκτικής διανομής πρέπει να επιτρέπονται τόσο οι ενεργητικές όσο και οι παθητικές πωλήσεις στους τελικούς καταναλωτές.

146. Σύμφωνα με το άρθρο 4 στοιχ. δ' του Κανονισμού (ΕΕ) 330/2010, ο περιορισμός αμοιβαίων προμηθειών (ο οποίος περιλαμβάνει τόσο τις ενεργητικές όσο και τις παθητικές πωλήσεις) μεταξύ εξουσιοδοτημένων διανομέων στο πλαίσιο ενός συστήματος επιλεκτικής διανομής θεωρείται ιδιαίτερα σοβαρός περιορισμός του ανταγωνισμού.

147. Αυτό σημαίνει ότι μια συμφωνία δεν μπορεί να έχει ως άμεσο ή έμμεσο αντικείμενό της την παρεμπόδιση ή τον περιορισμό των ενεργητικών ή παθητικών πωλήσεων των συμβατικών προϊόντων μεταξύ των επιλεγμένων διανομέων (δικαιοδόχων εντός δικτύου). Οι επιλεγμένοι διανομείς πρέπει να παραμένουν ελεύθεροι να προμηθεύονται τα συμβατικά προϊόντα από άλλους εξουσιοδοτημένους διανομείς του δικτύου, οι οποίοι δραστηριοποιούνται είτε στο ίδιο είτε σε διαφορετικό επίπεδο του εμπορίου²¹⁷. Κατά τα άρθρα 4 στοιχ. β' και δ' του Κανονισμού 330/2010, δεν μπορούν να επιβληθούν εδαφικοί περιορισμοί σε χονδρεμπόρους, μέλη συστήματος επιλεκτικής διανομής, όσον αφορά στις πωλήσεις τους προς άλλα μέλη του δικτύου επιλεκτικής διανομής²¹⁸. Περαιτέρω, η επιλεκτική διανομή δεν μπορεί να συνδυαστεί με κάθετους περιορισμούς που αποσκοπούν στο να εξαναγκάσουν διανομείς να προμηθεύονται τα συμβατικά προϊόντα αποκλειστικά από συγκεκριμένη πηγή, όπως είναι για παράδειγμα η υποχρέωση αποκλειστικής προμήθειας από τον δικαιοπάροχο, στο βαθμό που τούτο ισοδυναμεί με έμμεσο αποκλεισμό της δυνατότητας προμήθειας των συμβατικών προϊόντων από τους λοιπούς δικαιοδόχους του δικτύου²¹⁹.

V.1.2.2.5 Ρήτρες μη ανταγωνισμού

148. Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 330/2010, «*η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 2 δεν εφαρμόζεται όσον αφορά τις ακόλουθες υποχρεώσεις που περιέχονται σε κάθετες συμφωνίες: α) κάθε άμεση ή έμμεση υποχρέωση μη άσκησης ανταγωνισμού, η διάρκεια της οποίας είναι απεριόριστη ή υπερβαίνει τα πέντε έτη. [...]*».

149. Η υποχρέωση μη άσκησης ανταγωνισμού υπό τη μορφή της «προώθησης συγκεκριμένου σήματος» καλύπτει τις συμφωνίες που έχουν ως κύριο χαρακτηριστικό ότι ο αγοραστής υποχρεώνεται ή παρακινείται να συγκεντρώνει τις παραγγελίες του για

²¹⁷ Βλ. και FrankWijckmans - FilipTuyschaever, ό.π., σελ.278, παρ. 9.35, όπου αναφέρεται, ως παράδειγμα, ότι ένας Γάλλος εισαγωγέας, μέλος συστήματος επιλεκτικής διανομής, πρέπει να είναι ελεύθερος να διενεργεί ενεργητικές και παθητικές πωλήσεις προς λιανοπωλητές, μέλη του συστήματος επιλεκτικής διανομής, στη Γερμανία. Βλ. ομοίως και σελ. 292, παρ. 9.106.

²¹⁸ Βλ. απόφαση της Ε. Επ., *GUESS*, ΑΤ.40428 σελ. 19 επ. και 30 επ., για την αξιολόγηση της επιβολής εδαφικών περιορισμών εντός δικτύου επιλεκτικής διανομής στη βαθμίδα της χονδρεμπορικής διανομής.

²¹⁹ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 58.

συγκεκριμένο είδος προϊόντος σε έναν προμηθευτή²²⁰. Η προώθηση συγκεκριμένου σήματος απαλλάσσεται βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 330/2010 όταν το μερίδιο αγοράς του προμηθευτή δεν υπερβαίνει το 30% και η ισχύς της υποχρέωσης μη άσκησης ανταγωνισμού δεν υπερβαίνει σε διάρκεια τα πέντε έτη. Στην περίπτωση που το μερίδιο αγοράς στη σχετική αγορά υπερβαίνει το 30% ή υπάρχει υπέρβαση του χρονικού ορίου των 5 ετών, δεν εφαρμόζεται η ως άνω προβλεπόμενη ομαδική απαλλαγή και απαιτείται ατομική εκτίμηση ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων των άρθρων 1 παρ. 3 του ν. 703/1977 ή/και 101 παρ. 3 ΣΛΕΕ²²¹. Για τη διαπίστωση της ύπαρξης περιορισμού του ανταγωνισμού θα πρέπει να εκτιμηθεί ο βαθμός αποκλεισμού της αγοράς και περιορισμού του ενδοσηματικού ανταγωνισμού²²².

150. Κατά την ατομική αξιολόγηση των αρνητικών επιπτώσεων στον ανταγωνισμό σύμφωνα με τα άρθρα 1 παρ. 1 ν. 3959/2011 και 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ, λαμβάνονται ιδίως υπόψη η θέση προμηθευτή στη σχετική αγορά, η θέση των ανταγωνιστών στην αγορά, η έκταση και διάρκεια ισχύος²²³ της υποχρέωσης μη άσκησης ανταγωνισμού, οι φραγμοί εισόδου, η αντισταθμιστική ισχύς των αγοραστών και το επίπεδο εμπορίου που θίγεται από την ως άνω υποχρέωση²²⁴. Όσο ισχυρότερη θέση έχει ο προμηθευτής έναντι των ανταγωνιστών του, όσο μεγαλύτερο το δεσμευμένο από την υποχρέωση μη άσκησης ανταγωνισμού μερίδιο αγοράς και όσο μεγαλύτερη η διάρκεια της υποχρέωσης, τόσο υψηλότερος είναι και ο κίνδυνος αποκλεισμού της αγοράς²²⁵. Αντιστρόφως, όσο ισχυρότεροι ή/και περισσότεροι είναι οι καθιερωμένοι ανταγωνιστές τόσο μικρότερη είναι η απειλή ο καθένας μεμονωμένα να μπορεί να προκαλέσει αποκλεισμό και τόσο μικρότερος ο κίνδυνος άμβλυνσης του διασηματικού ανταγωνισμού. Πράγματι, εφόσον υπάρχει ικανοποιητικός αριθμός ανταγωνιστών με αρκετή ισχύ, δεν θεωρείται πιθανό να υπάρξουν αισθητά αντι-ανταγωνιστικά αποτελέσματα. Ο αποκλεισμός των ανταγωνιστών δεν είναι ιδιαίτερα πιθανός, όταν αυτοί κατέχουν παρόμοια θέση στην αγορά και είναι σε θέση να προσφέρουν εξίσου ελκυστικά προϊόντα. Αντίθετα, εάν οι ανταγωνιζόμενοι προμηθευτές είναι σημαντικά μικρότεροι από τον προμηθευτή που επιβάλλει την υποχρέωση μη άσκησης ανταγωνισμού θεωρείται πιθανό ότι οι προμηθευτές αυτοί θα αποκλειστούν²²⁶.

²²⁰ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 106 καθώς και παρ. 138 επ.

²²¹ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 66.

²²² Βλ. ΕΑ 520/2011, σκ. 204 με περαιτέρω παραπομπές σε ενωσιακή νομολογία.

²²³ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 140, όπου σημειώνεται ότι οι υποχρεώσεις μη άσκησης ανταγωνισμού που η ισχύς τους υπερβαίνει την πενταετία θεωρείται για τα περισσότερα είδη επενδύσεων ότι δεν είναι αναγκαίες για την επίτευξη της υποτιθέμενης βελτίωσης της αποτελεσματικότητας ή ότι η βελτίωση αυτή δεν αρκεί για να υπερκεράσει το αποτέλεσμα στεγανοποίησης της αγοράς που προκαλείται από την υποχρέωση αυτή.

²²⁴ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 140-142, 144-145 και 146 επ.

²²⁵ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 141.

²²⁶ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 142.

**V.1.3 ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1 ΠΑΡ. 3 ΤΟΥ Ν.
3959/2011**

151. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η συμπερίληψη σε μια κάθετη συμφωνία ιδιαίτερα σοβαρών περιορισμών του ανταγωνισμού συνεπάγεται την αδυναμία χορήγησης ομαδικής απαλλαγής βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 330/2010 για το σύνολο της κάθετης συμφωνίας²²⁷.

152. Οι κάθετες συμφωνίες που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Κανονισμών απαλλαγής κατά κατηγορίες δεν τεκμαίρονται παράνομες, αλλά μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο εξέτασης σε ατομική βάση.

153. Η χορήγηση απαλλαγής σε ατομική βάση για κάθετες συμφωνίες που περιέχουν τέτοιους περιορισμούς (σύμφωνα με τα άρθρα 1 παρ. 3 ν. 3959/2011 και 101 παρ. 3 ΣΛΕΕ) προϋποθέτει τη συνδρομή των ουσιαστικών προϋποθέσεων των εν λόγω διατάξεων.

154. Ειδικότερα, η εξαίρεση των άρθρων 1 παρ. 3 ν. 3959/2011 και 101 παρ. 3 ΣΛΕΕ (ατομική απαλλαγή) υπόκειται σε τέσσερις προϋποθέσεις, δύο θετικές και δύο αρνητικές:

α) η συμφωνία πρέπει να συμβάλλει στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας ή της διανομής των προϊόντων ή στην προώθηση της τεχνικής- οικονομικής προόδου·

β) πρέπει να εξασφαλίζει δίκαιο τμήμα στους καταναλωτές από το όφελος που προκύπτει·

γ) οι περιορισμοί πρέπει να είναι απαραίτητοι για την επίτευξη των στόχων αυτών· και

δ) η συμφωνία δεν πρέπει να παρέχει στα μέρη τη δυνατότητα κατάργησης του ανταγωνισμού.

155. Οι προαναφερόμενες προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά, δηλαδή να πληρούνται όλες για να έχει εφαρμογή η ατομική απαλλαγή²²⁸. Η απαρίθμηση των εν λόγω προϋποθέσεων είναι, επίσης, εξαντλητική. Εφόσον πληρούνται, η απαλλαγή ισχύει και δεν μπορεί να εξαρτηθεί από καμία άλλη προϋπόθεση²²⁹.

156. Η ύπαρξη περιορισμών ιδιαίτερης σοβαρότητας σε μια συμφωνία καθιστά, πάντως, ιδιαίτερα δύσκολη στην πράξη την επίκληση ατομικής απαλλαγής με βάση τα άρθρα 1 παρ. 3 ν. 3959/2011 και 101 παρ. 3 ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι οι εν λόγω περιορισμοί θεωρούνται κατά κανόνα ιδιαίτερα βλαπτικοί για τον ανταγωνισμό²³⁰. Ωστόσο, οι επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα να αποδείξουν την ύπαρξη θετικών συνεπειών για τον

²²⁷ Βλ. άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 330/2010 και Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 47.

²²⁸ Βλ. άρθρο 1 παρ. 3 ν. 3959/2011, όπου ορίζεται ότι «*Συμφωνίες, αποφάσεις και περιπτώσεις εναρμονισμένης πρακτικής ή κατηγορίες αυτών, που εμπίπτουν στην παράγραφο του 1 του παρόντος άρθρου είναι εν όλω ή εν μέρει ισχυρές, εφόσον πληρούν **αθροιστικά** τις πιο κάτω προϋποθέσεις: ...*» (η έμφαση προστέθηκε).

²²⁹ Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 81 παράγραφος 3 της συνθήκης, ό.π., παρ. 42 και εκεί αναφερόμενη νομολογία.

²³⁰ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 47.

ανταγωνισμό βάσει των ως άνω διατάξεων σε μια συγκεκριμένη περίπτωση²³¹. Εφόσον οι επιχειρήσεις τεκμηριώσουν ότι η πιθανή βελτίωση της αποτελεσματικότητας προκύπτει από την εισαγωγή του ιδιαίτερης σοβαρότητας περιορισμού στη συμφωνία και αποδείξουν ότι γενικώς πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις των άρθρων 1 παρ. 3 ν. 7ν. 3959/2011 και 101 παρ. 3 ΣΛΕΕ, η Αρχή είναι υποχρεωμένη να αξιολογήσει πραγματικά τις ενδεχόμενες αρνητικές συνέπειες στον ανταγωνισμό προτού αποφανθεί οριστικά κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις των εν λόγω άρθρων^{232,233}.

157. Σημειώνεται ότι οι ιδιαίτερα σοβαροί περιορισμοί του ανταγωνισμού κατά κανόνα δεν πληρούν τις δύο πρώτες προϋποθέσεις των άρθρων 1 παρ. 3 ν. 3959/2011 και 101 παρ. 3 ΣΛΕΕ. Συγκεκριμένα, δεν συμβάλλουν στη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων ή στην προώθηση της τεχνικής – οικονομικής προόδου και δεν δημιουργούν αντικειμενικά οικονομικά πλεονεκτήματα, ούτε προσπορίζουν οφέλη στους καταναλωτές. Επιπλέον, αυτά τα είδη συμφωνιών δεν πληρούν κατά κανόνα το κριτήριο της αναλογικότητας και του απαραίτητου χαρακτήρα για την επίτευξη των στόχων αυτών (τρίτη προϋπόθεση)²³⁴. Επίσης, και η τελευταία προϋπόθεση της εξαίρεσης που προβλέπουν τα άρθρα 1 παρ. 3 ν. 3959/2011 και 101 παρ. 3 ΣΛΕΕ δεν πληρούται, εάν η συμφωνία καταργεί τον ανταγωνισμό σε μία από τις σημαντικότερες εκφράσεις του και, ιδίως, σε περίπτωση κατάργησης του ανταγωνισμού όσον αφορά στις τιμές²³⁵.

158. Σε περίπτωση εξέτασης μίας συμφωνίας σε ατομική βάση από την ΕΑ, η τελευταία φέρει το βάρος απόδειξης ότι η εν λόγω συμφωνία παραβιάζει τα άρθρα 1 παρ. 1 ν. 3959/2011 και 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ. Ακολούθως, εφόσον αποδειχθεί ο αντι-ανταγωνιστικός χαρακτήρας της συμφωνίας, η επιχείρηση που επικαλείται το ευεργέτημα της απαλλαγής φέρει και το βάρος απόδειξης ότι πληρούνται οι προαναφερόμενες σωρευτικές προϋποθέσεις²³⁶.

²³¹ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 106-109 και 223 επ. Σε σχέση με το πλαίσιο της ανάλυσης για την εφαρμογή των κανόνων σε ατομικές περιπτώσεις, βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 96 επ.

²³² Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 47.

²³³ Σημειώνεται, επιπλέον, ότι οι προϋποθέσεις απαλλαγής βάσει του άρθρου 101 παρ. 3 ενδέχεται ειδικότερα να μην πληρούνται, όταν η πρόσβαση στη σχετική αγορά ή ο ανταγωνισμός εντός αυτής περιορίζονται σημαντικά λόγω των σωρευτικών αποτελεσμάτων παράλληλων δικτύων παρόμοιων κάθετων συμφωνιών που εφαρμόζουν ανταγωνιζόμενοι προμηθευτές ή αγοραστές. Τα παράλληλα δίκτυα κάθετων συμφωνιών θεωρούνται ως παρόμοια, εάν περιέχουν περιορισμούς που παράγουν παρόμοια αποτελέσματα στην αγορά. Σε τέτοιες περιπτώσεις, κατά την εκτίμηση πρέπει να ληφθούν υπόψη οι επιζήμιες για τον ανταγωνισμό επιπτώσεις που μπορούν να αποδοθούν σε κάθε μεμονωμένο δίκτυο συμφωνιών. Η ευθύνη όσον αφορά τα επιζήμια για τον ανταγωνισμό σωρευτικά αποτελέσματα μπορεί να αποδοθεί μόνο στις επιχειρήσεις που έχουν σημαντική συμβολή σε αυτά, βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 75, 76.

²³⁴ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 81 παρ. 3 της Συνθήκης, ό.π., παρ. 46, 79 και την πάγια ενωσιακή νομολογία στην οποία παραπέμπουν.

²³⁵ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 81 παρ. 3 της Συνθήκης, ό.π., παρ. 110.

²³⁶ Βλ. άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003, ό.π., καθώς και Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ. 96. Κατά συνέπεια, η επιχείρηση που επικαλείται τα άρθρα 1 παρ. 3 ν. 3959/2011 και 101 παρ. 3 ΣΛΕΕ πρέπει και να αποδεικνύει ότι πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις με πειστικά επιχειρήματα και αποδεικτικά στοιχεία, βλ. ενδεικτικά ΔΕφαθ 559/2010, σκ. 18, ΔΕφαθ 2891/2009, σκ. 19, καθώς και ΔΕφαθ 2803/2011, σκ. 17, όπου και παραπομπές σε πάγια ενωσιακή νομολογία). Στο πλαίσιο αυτό, λαμβάνονται υπόψη μόνο αντικειμενικά πλεονεκτήματα, πράγμα που σημαίνει ότι η τυχόν επικαλούμενη βελτίωση της αποτελεσματικότητας δεν εκτιμάται με βάση την

VI. ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ - ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΚΑΘΕΤΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

VI.1 TIME CENTER

VI.1.1 Εισαγωγή - Το δίκτυο συνεργατών της TIME CENTER

159. Η εταιρεία TIME CENTER αντιπροσωπεύει στην Ελλάδα τα ρολόγια των σημάτων: NAUTICA, NIXON, POLICE, TIMBERLAND και ADIDAS δυνάμει συμβάσεων αποκλειστικής διανομής με τις εταιρείες/ οίκους εξωτερικού VERTIME B.V. AMSTERDAM (σήμα NAUTICA), NIXON EUROPE (σήματα NIXON, ADIDAS) και PT Far East Limited (σήματα POLICE, TIMBERLAND). Σημειώνεται ότι για το σήμα NIXON η εταιρεία από [...] είναι μέλος δικτύου επιλεκτικής διανομής της εταιρείας NIXON EUROPE²³⁷.

160. Στο παρελθόν, η εταιρεία είχε αναλάβει τη διανομή ρολογιών με τα σήματα TIMEX ([...]), GANT ([...]), Ellesse ([...]), Marc Ecko ([...]) και K-Swiss ([...]) δυνάμει συμβάσεων [...] με τις εταιρείες/ οίκους εξωτερικού OPEX SAS (για το σήμα TIMEX), Swiss Fashion Time GmbH (για το σήμα GANT), STELUX TRADING INTERNATIONAL LIMITED (για το σήμα Ellesse), TIMEX Group USA Inc. (για το σήμα Marc Ecko) και TIME HOUSE EUROPE LIMITED (για το σήμα K-Swiss).

161. Ως προς την οργάνωση του δικτύου των συνεργαζόμενων με εκείνη λιανοπωλητών για τα σήματα που αντιπροσωπεύει, η εταιρεία ανέφερε [...].²³⁸ Η εταιρεία σημείωσε [...].²³⁹ Περαιτέρω, σημείωσε ότι [...].²⁴⁰

VI.1.2 Μέρος Πρώτο – Καταγγελλόμενες Πρακτικές

162. Η εταιρεία TIME CENTER καταγγέλλεται από την ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ για τις εξής πρακτικές:

- (α) εφαρμογή πολιτικής καθορισμού τιμών μεταπώλησης· και
- (β) εφαρμογή πρακτικών στεγανοποίησης της αγοράς μέσω άρνησης κάλυψης εγγύησης και επισκευής στα προϊόντα παράλληλης εισαγωγής από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

163. Σύμφωνα με την ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ, η καταγγελλόμενη κοινοποιεί συστηματικά για το σύνολο του κωδικολογίου της τιμοκαταλόγους απόλυτα δεσμευτικούς για τους πελάτες της και δεν διστάζει να θέτει σε αυτούς επίσημα πεδία λιανικής τιμής και κατώτατης

υποκειμενική άποψη των μερών, βλ. ΕΑ 495/VI/2010, σκ. 156 και 580/VII/2013, σκ. 159, καθώς και Κατευθυντήριες Γραμμές για την εφαρμογή του άρθρου 81 παρ. 3 της Συνθήκης, ό.π., παρ. 49.

²³⁷ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 5152/10.6.2020 απάντηση της καταγγελλομένης στην υπ' αρ. πρωτ. 2617/1.4.2020 επιστολή παροχής στοιχείων της ΓΔΑ. [...].

²³⁸ Η εταιρεία συνεργάζεται με [...], βλ. την πρωτ. 5152/10.6.2020 επιστολή της καταγγελλομένης προς τη ΓΔΑ.

²³⁹ Σημειώνεται, συναφώς, ότι σε όλες τις ανωτέρω αναφερόμενες ισχύουσες συμβάσεις της TIME CENTER με τους οίκους εξωτερικού τίθενται ποιοτικές προδιαγραφές για την επιλογή των σημείων λιανικής πώλησης από την τελευταία. Σε ερώτηση της ΓΔΑ αναφορικά με τις προϋποθέσεις πώλησης ρολογιών NAUTICA μέσω ηλεκτρονικού καταστήματος, [...].

²⁴⁰ Βλ. την πρωτ. 5152/10.6.2020 επιστολή της καταγγελλομένης προς τη ΓΔΑ.

επιτρεπόμενης τιμής λιανικής πώλησης²⁴¹. Όπως σημειώνει η καταγγέλλουσα, την εν λόγω πολιτική της εφαρμόζει «και στην πράξη με πλήθος απειλών, με διακοπή προμήθειας, με άρνηση service και αντίποινα».

164. Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην καταγγελία, η TIME CENTER απέστειλε στην καταγγέλλουσα την από 6.6.2014 επιστολή στην οποία σημείωσε, μεταξύ άλλων, τα εξής: [...]».²⁴² (Η έμφαση προστέθηκε).

165. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ σημειώνει περαιτέρω ότι η TIME CENTER την κάλεσε να διακόψει οποιαδήποτε εισαγωγή από χώρα της ΕΕ ενώ την απείλησε ότι αν δεν συμμορφωνόταν στα αναφερόμενα στην ανωτέρω από 6.6.2014 επιστολή, θα προέβαινε σε άμεση διακοπή παροχής υπηρεσιών service, διακοπή κάλυψης της εγγύησης για τα προϊόντα που εμπορεύεται η εταιρεία καθώς και σε αφαίρεση από επίσημο μεταπωλητή της σε όλες τις μηχανές αναζήτησης π.χ. skroutz.gr, best price.gr, κ.τ.λ. για όλα τα προϊόντα της TIME CENTER²⁴³.

166. Η καταγγέλλουσα αναφέρει ότι απάντησε με την από 10.6.2014 επιστολή της²⁴⁴ με την οποία διαμαρτυρήθηκε έντονα αναφέροντας μεταξύ άλλων [...].

167. Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην καταγγελία, η TIME CENTER προέβη σε άμεση παύση εξυπηρέτησης των παραγγελιών και παροχής υπηρεσιών εγγύησης και service στα προϊόντα εμπορίας της ως «αντίποινα» στις παράλληλες εισαγωγές που πραγματοποίησε η καταγγέλλουσα.²⁴⁵ Προς απόδειξη αυτού η καταγγέλλουσα αναφέρει την περίπτωση του πελάτη της, [...] ο οποίος αγόρασε από το κατάστημά της στις 22.5.2016 συγκεκριμένο ρολόι [...] το οποίο, κατά τα αναφερόμενα στην καταγγελία, η καταγγελλόμενη αρνήθηκε να επισκευάσει αν και είχε κατασκευαστικό λάθος.²⁴⁶

²⁴¹ Η καταγγέλλουσα προσκόμισε πίνακες [...], βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία, σχετ. 27, 28. Οι εν λόγω πίνακες όπως προσκομίστηκαν δεν εμφανίζονται ως συνημμένοι σε κάποια επιστολή ή άλλου τύπου εγγράφου (π.χ ηλεκτρονική επιστολή) από όπου να προκύπτει ότι αποστολέας είναι η TIME CENTER. Ωστόσο αυτό προκύπτει με σαφήνεια από το γεγονός ότι στα αρχεία του ελέγχου εντοπίστηκε μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

²⁴² Η εν λόγω επιστολή αναφέρεται στο κείμενο της καταγγελίας ως Σχετ. 29, το οποίο δεν προσκομίστηκε, εντοπίστηκε, όμως, στα ηλεκτρονικά αρχεία που ελήφθησαν κατά τον επιτόπιο έλεγχο [...]

²⁴³ Η καταγγέλλουσα δεν προσκόμισε κάποιο αποδεικτικό στοιχείο σε σχέση με τον εν λόγω ισχυρισμό. Ωστόσο, εντοπίστηκε στα ηλεκτρονικά αρχεία από τον επιτόπιο έλεγχο στην εταιρεία σχετικό μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

²⁴⁴ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία, σχετ. 30. [...].

²⁴⁵ Κατά την καταγγέλλουσα, με τις ανωτέρω ενέργειές της η καταγγελλόμενη αποσκοπούσε στον πλήρη έλεγχο και τη στεγανοποίηση όλων των βαθμίδων της αγοράς. Όπως σημειώνει συναφώς, η TIME CENTER ξεκίνησε τη λειτουργία δικού της e-shop το Νοέμβριο του 2014 «με σκοπό την κατάκτηση της υπερχονδρικής», αφού πρώτα είχε ελέγξει τον όγκο των παραγγελιών από τις παραγγελίες της λιανικής. Η καταγγέλλουσα επισημαίνει ότι η στο eshop της η καταγγελλόμενη ορισμένα προϊόντα που δεν έχουν αναμενόμενη ροή τα ονομάζει «στοκ» και τα πωλεί σε τιμές 50-60% κάτω του τιμοκαταλόγου, δηλαδή σε τιμές τις οποίες δεν μπορούν να ανταγωνιστούν τα φυσικά καταστήματα, βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 3760/2017 καταγγελία.

²⁴⁶ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 3760/2017 καταγγελία, σχετ. 31. Η Κωσταρέλος προσκόμισε την παραγγελία του ρολογιού καθώς και φωτογραφία αυτού με [...] Σε σχετική ερώτηση της ΓΔΑ για το περιστατικό η TIME CENTER απάντησε «Η εταιρεία λόγω αλλαγής server δεν έχει στη διάθεσή της ηλεκτρονική επικοινωνία με αντικείμενο τη συναλλαγή [...], καθώς αυτή έχει λάβει χώρα προ πολλών ετών», βλ. το υπ' αρ. πρωτ. 10266/2.12.2020 μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου της καταγγελλομένης προς τη ΓΔΑ.

168. Ειδικότερα, αναφορικά με την άρνηση εξυπηρέτησης παραγγελιών εκ μέρους της TIME CENTER, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ σημειώνει ότι κατά τη 31^η διεθνή έκθεση κοσμήματος, ωρολογιών και πολύτιμων λίθων, μηχανημάτων και εξοπλισμού «Ελλήνων Κόσμημα» που πραγματοποιήθηκε στις 23-26 Φεβρουαρίου 2018, ο εκπρόσωπός [...] συζήτησε με τον υπεύθυνο πωλήσεων της καταγγελλομένης ο οποίος τον ενημέρωσε ότι για να επιτραπεί στην ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ η υποβολή παραγγελίας θα πρέπει να δώσει τη σχετική εντολή ο [...] της καταγγελλομένης. Εν συνεχεία, αν και ορίστηκε συνάντηση την ίδια ημέρα με [...] στο περίπτερο της καταγγελλομένης, εκείνος δεν εμφανίστηκε ενώ αν και αναζητήθηκε και τηλεφωνικά δεν υπήρξε ανταπόκριση. Κατόπιν τούτου, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην καταγγελία, η καταγγέλλουσα προχώρησε στην υποβολή γραπτής παραγγελίας στις 19.4.2018.^{247,248}

VI.1.3 Μέρος Δεύτερο – Η έρευνα της ΓΔΑ

VI.1.3.1 Τα μέτρα έρευνας

169. Στις 22.11.2017 η ΓΔΑ πραγματοποίησε επιτόπιο έλεγχο²⁴⁹ στην εταιρεία TIME CENTER κατά τον οποίο ελήφθησαν αντίγραφα εγγράφων και ηλεκτρονικά αρχεία. Σε συνέχεια του ελέγχου που έλαβε χώρα στις εγκαταστάσεις της, η καταγγελλόμενη προσκόμισε επιστολή²⁵⁰ με συνημμένα έγγραφα στα οποία εμφανίζεται ως επίσημος διανομέας και αντιπρόσωπος για την Ελληνική επικράτεια των σημάτων NAUTICA, NIXON, POLICE, TIMBERLAND και GANT.

170. Εν συνεχεία, η Υπηρεσία απέστειλε την υπ' αρ. πρωτ. οικ. 2617/1.4.2020 επιστολή παροχής στοιχείων, επί της οποίας απάντησε η TIME CENTER με τις υπ' αριθ. πρωτ. 4334/20.5.2020 και 5152/10.6.2020 επιστολές της.²⁵¹ Ακολούθως, τον Ιούλιο του 2020 η Υπηρεσία κάλεσε σε ανωμοτί κατάθεση τον [...] για παροχή διευκρινίσεων σχετικά με το αντικείμενο της έρευνας²⁵².

VI.1.3.2 Ευρήματα από τον επιτόπιο έλεγχο

VI.1.3.2.1 Ως προς την πολιτική καθορισμού τιμών μεταπώλησης

²⁴⁷ Βλ. το υπ' πρωτ. 3335/25-5-2018 υπόμνημα της καταγγέλλουσας προς τη ΓΔΑ, σχετ. 10. Στο από 19.4.2018 ηλ. μήνυμα που περιλαμβάνει την παραγγελία αναφέρονται τα εξής: [...]

²⁴⁸ Από τα στοιχεία που προσκόμισε η καταγγέλλουσα και συγκεκριμένα την με ΓΑΚ 36236/2019 αγωγή που άσκησε ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών μεταξύ άλλων και κατά της TIME CENTER, προκύπτει ότι η καταγγέλλουσα έλαβε απάντηση επί της εν λόγω παραγγελίας. Συγκεκριμένα, εκλήθη να προσκομίσει τιμολόγια εκ μέρους της αγοράς ρολογιών σημάτων που εμπορεύεται η TIME CENTER, κατόπιν αιτήματος οίκων των σημάτων αυτών, βλ. την αγωγή συνημμένη στο υπ' αρ. πρωτ. 5067/1.8.2019 υπόμνημα της Κωσταρέλος στη ΓΔΑ, σελ. 99-100. Επί της συγκεκριμένης απάντησης, [...]

²⁴⁹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 6337/31.10.2017 εντολή για τη διενέργεια επιτόπιου ελέγχου.

²⁵⁰ Βλ. το υπ' αριθ. πρωτ. 7284/11.12-2017 έγγραφό της προς τη ΓΔΑ. [...]

²⁵¹ Η ΓΔΑ απέστειλε, επίσης, για πληρότητα της έρευνας την υπ' αρ. πρωτ. 2618/1.4.2020 επιστολή παροχής στοιχείων στην TIMEX Nederland BV σε απάντηση της οποίας έλαβε τις υπ' αρ. πρωτ. 5180/11.6.2020 και 9136/26.10.2020 επιστολές. Η ΓΔΑ απεύθυνε περαιτέρω ερωτηματολόγιο παροχής στοιχείων και στην εταιρεία Nixon Europe SARL, μέσω της Γαλλικής αρχής ανταγωνισμού (αίτημα με αρ. πρωτ. E4297/19.5.2020) δυνάμει του άρθρου 22 του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003, ΕΕ L 1 της 4.1.2003, σ. 1.

²⁵² Η ανωμοτί κατάθεση [...]

171. Από ένα μεγάλο πλήθος ηλεκτρονικών αρχείων που συλλέχθηκαν κατά τον επιτόπιο έλεγχο προκύπτει ότι η καταγγελλόμενη προέβη κατά τα έτη 2012-2017 σε καθορισμό τιμής μεταπώλησης των συνεργαζόμενων με εκείνη ηλεκτρονικών καταστημάτων λιανικής πώλησης.

172. Συγκεκριμένα, η καταγγελλόμενη προκειμένου να αποτρέψει την εμφάνιση χαμηλότερων τιμών μεταπώλησης στα ηλεκτρονικά καταστήματα λιανικής που συνεργαζόταν παρακολουθούσε τις τιμές λιανικής και απέστειλε μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου με τα οποία ζητούσε από τους συνεργάτες της λιανοπωλητές να ακολουθήσουν τόσο συγκεκριμένες τιμές όσο και συγκεκριμένα ποσοστά εκπτώσεως που η ίδια όριζε. Αυτό καταδεικνύεται από τα ακόλουθα, χαρακτηριστικά αναφερόμενα, μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου από την καταγγελλόμενη προς λιανοπωλητές στα οποία αναφέρονται μεταξύ άλλων τα εξής:

- «Αγαπητέ [...]. [...] Η εταιρεία αποφάσισε ότι στις 06/02/2014²⁵³, όλα τα site με τα οποία συνεργάζεται **θα πρέπει να έχουν ενιαία πολιτική τιμών**. Συνημμένα θα βρείτε τα αρχεία για τις μάρκες [...]. Τα οποία περιέχουν τις **κατώτατες επιτρεπόμενες τιμές πώλησης στο site**. Κανένα συνεργάτη μας δεν συμφέρει η αναρχία τιμών, γιατί μειώνει την κερδοφορία και αυτού του είδους ο ανταγωνισμός μεταξύ των site, πρέπει οπωσδήποτε να σταματήσει τουλάχιστον όσον αφορά τα προϊόντα της Time Center. **Στο εξής, site που δεν συμφωνούν με την πολιτική τιμών την οποία επιθυμούμε να υπάρχει στην ελληνική αγορά, δεν θα μπορούμε να σας παρέχουμε καμία έκπτωση και τα εμπορεύματα που παραγγέλνεται θα σας παραδίδονται ή θα αποστέλλονται αντικαταβολή μετρητοίς. Σας παρακαλούμε λοιπόν έως τις 06/02/2014 να έχουν αλλάξει οι τιμές με τις προτεινόμενες τιμές πώλησης που σας αποστέλλουμε**. Θα υπάρχει βέβαια η δυνατότητα σε κάποιους παλαιότερους κωδικούς που δεν επισυνάπτονται στην λίστα να ακολουθήσετε δική σας πολιτική τιμών. Τέλος θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι, για όποιο καινούργιο κωδικό εισάγουμε και επιθυμείτε να τον προσθέσετε στην ποικιλία σας θα πρέπει να ακολουθείτε **έκπτωση της τάξεως: [...] - 15% [...] - 10% [...] - 10% [...]**.²⁵⁴(Η έμφαση προστέθηκε).
- «Δυστυχώς δεν μπορούμε να σας εξυπηρετήσουμε δεδομένου ότι **δεν τηρείτε την πολιτική της εταιρείας μας και προχωράτε με μεγάλες εκπτώσεις σε μοντέλα με τιμή πώλησης [...]**». ²⁵⁵ (Η έμφαση προστέθηκε).
- «Αγαπητοί Συνεργάτες, Με την παρούσα επιστολή, σας ενημερώνουμε ότι η **έκπτωση που θα εφαρμόζεται στα ηλεκτρονικά καταστήματα στην μάρκα [...], θα είναι της τάξεως 10%**. Σας επισυνάπτουμε τιμοκατάλογο με την κατώτερη επιτρεπόμενη τιμή. Η εταιρεία έχει αποφασίσει ότι **δεν θα εφοδιάζει με ρολόγια [...], τα καταστήματα που δεν**

²⁵³ Επισημαίνεται ότι παρά το γεγονός ότι η εταιρεία αναφέρει στο συγκεκριμένο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ότι η απόφαση περί εφαρμογής από αυτήν ενιαίας πολιτικής τιμών ελήφθη στις 06/02/2014, από την έρευνα της Υπηρεσίας εντοπίστηκαν μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που επέβαλαν καθορισμό τιμών ήδη από τον Μάιο του 2012 (βλ. σχετικά αποσπάσματα των μηνυμάτων αυτών αμέσως κατωτέρω στο κείμενο).

²⁵⁴ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στον υπολογιστή [...].

²⁵⁵ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στον υπολογιστή [...].

θα μπορούν να ακολουθήσουν την εμπορική πολιτική της εταιρείας. Με φιλικούς χειρισμούς..».²⁵⁶ (Η έμφαση προστέθηκε).

- *Κατόπιν της τηλεφωνικής μας επικοινωνίας σας στέλνω τις τρεις (3) λίστες που σας είπα και θα σας παρακαλέσω τα ρολόγια που δεν έχουν γίνει εισαγωγή από την Time Center να αφαιρεθούν άμεσα, καθώς επίσης και από την [...]. Επίσης, να γίνουν και οι αλλαγές για τους κωδικούς ρολογιών που θα βρείτε στην επισυναπτομενη λίστα όπου **η επιτρεπόμενη ανωτατη έκπτωση είναι 15%**».²⁵⁷ (Η έμφαση προστέθηκε).*

- *Σας επισυνάπτω λίστα με κωδικούς στα [...] στους οποίους **πρέπει να προχωρήσετε στην μείωση της έκπτωσης που έχετε βάλει***».²⁵⁸ (Η έμφαση προστέθηκε).

- *«Αγαπητέ Συνεργάτη, σας επισυνάπτουμε το αρχείο excel με την τιμολογιακή μας πολιτική για το ηλεκτρονικό εμπόριο, για την μάρκα [...] που εκπροσωπούμε, στο οποίο αναγράφεται: **-Αρχική τιμή λιανικής, -Τιμή Έκπτωσης μέσω On line Shop. Θα σας παρακαλούσαμε να υπάρξει εναρμόνιση των τιμών και εκπτώσεων σε σχέση με το επισυναπτόμενο excel και τις τιμές στο On line Shop σας στους κωδικούς των μοντέλων που έχετε ήδη αναρτήσει ή θα παραγγείλετε στο μέλλον και θα αναρτήσετε***».²⁵⁹ (Η έμφαση προστέθηκε).

- *«Αγαπητοί Συνεργάτες [...]Είναι σημαντικό για την εταιρεία μας, όλοι οι συνεργάτες μας να έχουν ένα εύλογο κέρδος από την πώληση των ωρολογίων, και να μην συρρικνώνεται η προσδοκώμενη κερδοφορία προς χάριν ενός ανταγωνισμού στις τιμές που οδηγεί σύντομα σε αρνητικά αποτελέσματα. [...] σας επισυνάπτουμε σχετικά αρχεία excel με την τιμολογιακή μας πολιτική για το ηλεκτρονικό εμπόριο, για κάθε Brand που εκπροσωπούμε, στα οποία αναγράφονται: **- Αρχική τιμή λιανικής - Τιμή Έκπτωσης μέσω On line Shop. Θα σας παρακαλούσαμε, προς συμφέρον όλων, να υπάρξει εναρμόνιση των τιμών και εκπτώσεων σε σχέση με τα επισυναπτόμενα excel και τις τιμές στο On line Shop σας στους κωδικούς των μοντέλων που έχετε ήδη αναρτήσει ή θα παραγγείλετε στο μέλλον και θα αναρτήσετε. Παρακαλούμε η παραπάνω εναρμόνιση να έχει ολοκληρωθεί μέχρι την Τρίτη 15 Δεκεμβρίου 2015. Είναι σημαντικό για εμάς και την συνεργασία μας η κοινή συμπίεση που έχει στόχο το κοινό συμφέρον και σε καμία περίπτωση δεν θα θέλαμε να υπάρχουν προστριβές που αφορούν θέματα ηλεκτρονικού εμπορίου και ανταγωνισμού. Για τον σκοπό αυτό η εταιρεία μας θα σας ενημερώνει στην περίπτωση που επισημαίνουμε μια λάθος τιμή στον On Line Shop σας, ώστε μέσα σε 24 ώρες να διορθώνεται και να εναρμονίζεται με την κοινή τιμολογιακή πολιτική όλων των επίσημων συνεργατών μας. Έχει βαρύνουσα σημασία για εμάς να εξασφαλίσουμε ότι οι συνάδελφοί σας και εσείς δεν θα βρίσκεστε σε μειονεκτική θέση απέναντι στον ανταγωνισμό και συνεπώς είναι σημαντικό να υπάρχει και από εσάς η απαραίτητη προσοχή ώστε να υπάρχει μια εύρυθμη συνέχεια της συνεργασίας μας***».²⁶⁰ (Η έμφαση προστέθηκε).

²⁵⁶ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στον υπολογιστή [...].

²⁵⁷ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στον υπολογιστή [...].

²⁵⁸ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στον υπολογιστή [...].

²⁵⁹ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στον υπολογιστή [...].

²⁶⁰ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στον υπολογιστή [...].

• «Αγαπητέ συνεργάτη, Η Time Center με γνώμονα το κοινό συμφέρον μεταξύ όλων των επίσημων μεταπωλητών, προσπαθεί να τηρήσει μια ενιαία τιμολογιακή πολιτική ώστε να μπορούμε όλοι να πετύχουμε τους στόχους μας. Κατόπιν τούτου παρατηρήθηκαν κωδικοί στην μηχανή αναζήτησης Skroutz.gr οι οποίες ήταν χαμηλότερες στο e-shop σας από τις προτεινόμενες τιμές που τηρούν οι υπόλοιποι επίσημοι μεταπωλητές μας. Παρακαλούμε να τηρήσουμε όλοι οι συνεργάτες την κοινή μας τιμολογιακή πολιτική. Για τον λόγο αυτό θεωρούμε σημαντικό να διορθώσετε άμεσα τις τιμές των κωδικών που έχουν διαφορά. Σας παραθέτουμε παρακάτω ενδεικτικά έναν κωδικό που υπάρχει διαφορά.....».²⁶¹ (Η έμφαση προστέθηκε).

• «Παρατήρησα ότι έχετε βάλει εκπτώσεις στην μάρκα [...] που φτάνουν το 40%. Πέραν του ότι μου δημιουργεί πολύ μεγάλο πρόβλημα και αν δεν λυθεί άμεσα θα ακολουθήσουν και άλλοι την ίδια πολιτική, θεωρώ ότι με τις συγκεκριμένες εκπτώσεις δεν έχετε κανένα κέρδος μετά την πώληση του ρολογιού. Για αυτόν τον λόγο, θα ήθελα να διορθώσετε τις τιμές άμεσα, ει δυνατόν και αύριο»²⁶². (Η έμφαση προστέθηκε).

173. Από τα ευρήματα προκύπτει, περαιτέρω, ότι στην συντριπτική τους πλειοψηφία²⁶³ οι λιανοπωλητές αναγκάζονταν να συμμορφωθούν με τα αιτήματα της TIME CENTER, περιστασιακά δε ορισμένοι εξ αυτών της απέστειλαν πληροφορίες για τις τιμές άλλων μεταπωλητών ζητώντας από εκείνη να ελέγξει ότι και οι άλλοι έμποροι λιανικής επίσης συμμορφώνονταν με τις καθορισμένες τιμές. Αυτό καταδεικνύεται από τα ακόλουθα, ενδεικτικά αναφερόμενα, μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου από λιανοπωλητές προς την TIME CENTER στα οποία αναφέρονται μεταξύ άλλων τα εξής:

• «...παρατήρησα ότι στο skroutz υπάρχουν καταστήματα που έχουν διαφορετικές τιμές από τις συμφωνημένες. Σου στέλνω ενδεικτικά Link για να τσεκάρεις και εσύ...».²⁶⁴

• «Γεια σας, συνεχίζουμε να βλέπουμε οτι οι τιμές στα [...] έχουν ξεφύγει τελείως και στα [...] καποιοι [...] τα εχουν 2-3 ευρω κατω.. Προκειται να κανετε κατι ή να τις ανεβάσουμε και εμείς; Ευχαριστούμε».²⁶⁵

VI.1.3.2.2 Ως προς την εφαρμογή πρακτικών στεγανοποίησης της αγοράς

174. Αναφορικά με τυχόν ενέργειες περιορισμού του παράλληλου εμπορίου εκ μέρους της καταγγελλομένης, από ευρήματα του ελέγχου προκύπτει ότι η TIME CENTER εντόπιζε τα καταστήματα που αγόραζαν ρολόγια των σημάτων της από παράλληλες εισαγωγές. Περαιτέρω, σε επικοινωνία της με οίκους του εξωτερικού έκανε λόγο για «κίνδυνο παράλληλων εισαγωγών» και μετέφερε την ανησυχία της σχετικά με τις παράλληλες εισαγωγές και την επακόλουθη μείωση των τιμών στη λιανική πώληση ζητώντας από τους οίκους να λάβουν μέτρα προκειμένου να εμποδίσουν τις παράλληλες εισαγωγές στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα εντοπίστηκαν:

²⁶¹ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στον υπολογιστή [...].

²⁶² Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στον υπολογιστή [...].

²⁶³ Επισημαίνεται ότι εντοπίστηκε και τουλάχιστον μια επιστολή από λιανοπωλητή [...] που αντέδρασε έντονα σε επιστολή που του εστάλη από την TIME CENTER, διαμαρτυρόμενος για τις πρακτικές καθορισμού ενιαίας τιμολογιακής πολιτικής (Βλ. την από 29.1.2014 επιστολή [...]).

²⁶⁴ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στον υπολογιστή [...].

²⁶⁵ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στον υπολογιστή [...].

- Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου με το οποίο [...] ενημέρωσε τον [...] για τον κίνδυνο εισαγωγής μέσω παράλληλου εμπορίου ρολογιών [...] στην Ελλάδα μετά από διαφήμιση που εντόπισε σε σχετική σελίδα στο facebook από ιταλική εταιρεία. Για το λόγο αυτό ζήτησε την ακύρωση της παραγγελίας του για τα εν λόγω διαφημιζόμενα ρολόγια, αίτημα το οποίο έγινε δεκτό από την [...]²⁶⁶.
- Σειρά μηνυμάτων ηλ. ταχυδρομείου των [...]. με τα οποία την ενημέρωσαν για το πρόβλημα του παράλληλου εμπορίου στα ρολόγια της [...] στην Ελλάδα και ειδικότερα για έναν συγκεκριμένο διανομέα από την Πολωνία ο οποίος πωλεί τα ρολόγια αυτά στην Ελλάδα. Όπως ανέφεραν, υπάρχουν περισσότερες ηλεκτρονικές σελίδες στις οποίες τα ρολόγια της [...] έχουν λιανική τιμή χαμηλότερη από τη χονδρική στην οποία η TIME CENTER πωλεί, και ότι για το λόγο αυτό έχει λάβει παράπονα από τους πελάτες τους και απειλές ότι θα σταματήσουν να αγοράζουν τα εν λόγω ρολόγια. Όπως σημείωσε [...], έχει παρατηρήσει ότι οι προσφορές αυτές γίνονται μετά από περιόδους κατά τις οποίες η TIME CENTER έχει κάνει δράσεις προώθησης/διαφήμισης και δήλωσε ότι θα σταματήσει τις ενέργειες διαφήμισης οι οποίες είναι υψηλού κόστους μέχρι να αναλάβει δράση η [...] και να λύσει το πρόβλημα.²⁶⁷
- Σειρά μηνυμάτων ηλ. ταχυδρομείου μεταξύ του [...] με τα οποία οι τελευταίοι ενημέρωσαν την [...] για την ύπαρξη πέντε καταστημάτων στην Ελλάδα τα οποία εισάγουν ρολόγια από το παράλληλο εμπόριο, ζητώντας από την [...] να εντοπιστεί η πηγή από την οποία τα εισάγουν με σκοπό αν όχι να σταματήσει το παράλληλο εμπόριο, τουλάχιστον να μειωθεί. Στο πλαίσιο της επικοινωνίας αυτής, [...] της [...] σημείωσε ότι προσπαθούν να εντοπίσουν τις πωλήσεις εντός ΗΠΑ και τόνισε ότι μετά από έλεγχο στα 5 καταστήματα που υπέδειξε η καταγγελλόμενη διαπίστωσε ότι οι τιμές λιανικής δεν είναι καθόλου χαμηλές αλλά αντιθέτως υψηλότερες από την Ιταλία και την Ισπανία.²⁶⁸
- Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου με το οποίο ο [...] σχετικά με τις χαμηλές πωλήσεις της εταιρείας του για τα ρολόγια [...]. Το γεγονός απέδωσε στις εισαγωγές ρολογιών μέσω παράλληλου εμπορίου στην Ελλάδα και κάλεσε την [...] να εντοπίσει τις πηγές από τις οποίες γίνονται εισαγωγές και να εμποδίσει τη δραστηριότητα αυτή.²⁶⁹
- Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου με το οποίο [...] σχετικά με την ύπαρξη διανομέα στην Ελλάδα που εισάγει προϊόντα μέσω παράλληλου εμπορίου σε τιμές χονδρικής πολύ χαμηλότερες από τις επίσημες τιμές. Επιπλέον, σημείωσε ότι δεν μπορεί η εταιρεία να αναλάβει την επισκευή αυτών των ρολογιών στην Ελλάδα και ζήτησε από την [...] να λάβει μέτρα προκειμένου να σταματήσει τον μη εξουσιοδοτημένο αυτόν διανομέα και τις πηγές του.²⁷⁰
- Σειρά μηνυμάτων ηλ. ταχυδρομείου με τα οποία [...] σχετικά με τα ελληνικά ηλ. καταστήματα [...] τα οποία κάνουν μεγάλες εκπτώσεις στα ρολόγια [...]. Συγκεκριμένα, επεσήμανε ότι προκειμένου να αυξήσει τις πωλήσεις της [...] μέσω eshop αποφάσισε να

²⁶⁶ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στον υπολογιστή [...]

²⁶⁷ Σειρά μηνυμάτων ηλ. ταχυδρομείου στον υπολογιστή [...]

²⁶⁸ Σειρά μηνυμάτων ηλ. ταχυδρομείου στον υπολογιστή [...]

²⁶⁹ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στον υπολογιστή [...]

²⁷⁰ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στον υπολογιστή [...]

εφαρμόσει εμπορική πολιτική σύμφωνα με την οποία κανείς δε θα μπορεί να κάνει έκπτωση για ρολόγια αξίας κάτω των [...]. Ωστόσο, τα δύο ανωτέρω αναφερόμενα eshops, τα οποία προμηθεύονται τα ρολόγια της [...] μέσω γερμανικού eshop κάνουν μεγάλες εκπτώσεις τις οποίες δεν μπορεί να ανταγωνιστεί. Όπως σημείωσε, η [...] το ίδιο ζήτημα και έχει δώσει αυστηρές οδηγίες σε όλα τα ηλεκτρονικά καταστήματα να σταματήσουν να πωλούν απευθείας σε άλλα ηλεκτρονικά καταστήματα στην Ελλάδα, πρότεινε δε να συμβεί το ίδιο και με την [...]. Η απάντηση που έλαβε είναι ότι η [...] είναι σε επαφή με το γερμανικό eshop για να διασφαλίσει ότι αυτό δεν θα πωλεί εκτός Γερμανίας.²⁷¹

- Συλλέχθηκε από το γραφείο της [...] έγγραφο με τίτλο «*Parallel import websites final*».²⁷²

175. Συγχρόνως η TIME CENTER, επέβαλλε σε λιανοπωλητές την υποχρέωση να μην προμηθεύονται ρολόγια από άλλη πηγή σημειώνοντας ρητώς ότι δεν θα παρέχουν γι' αυτά υπηρεσίες επισκευής, καθώς και να αφαιρούν από τα ηλ. καταστήματά τους ρολόγια που δεν είχαν αγοραστεί από την ίδια. Τέλος, από εύρημα του ελέγχου προέκυψε ότι η εταιρεία απαίτησε από λιανοπωλητή να μην προβάλλει ρολόγια που δεν έχει προμηθευτεί από εκείνη, διαφορετικά θα πρέπει να της καταβάλει το ποσό των [...] ανά διαφημιστική καμπάνια της. Αυτά καταδεικνύονται από μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου στα οποία αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- «*Κατόπιν της τηλεφωνικής μας επικοινωνίας σας στέλνω τις τρεις (3) λίστες που σας είπα και θα σας παρακαλέσω τα ρολόγια που δεν έχουν γίνει εισαγωγή από την Time Center να αφαιρεθούν άμεσα, καθώς επίσης και από την [...]. Επίσης, να γίνουν και οι αλλαγές για τους κωδικούς ρολογιών που θα βρείτε στην επισυναπτομένη λίστα όπου η επιτρεπόμενη ανώτατη έκπτωση είναι 15%*».²⁷³ (Η έμφαση προστέθηκε).

- «*Τέλος, θα ήθελα να μου επιβεβαιώσετε και γραπτώς ότι από την στιγμή που θα ξεκινήσει η συνεργασία μας, δεν θα μπορείτε να αγοράζετε ρολόγια από άλλη πηγή. Αν η συνεργασία κινηθεί στα παραπάνω πλαίσια, τότε και εμείς σαν εταιρεία θα μπορούμε να είμαστε υπεύθυνοι για το service των ρολογιών που πουλάτε και να αναπτύξουμε ακολούθως σε μεγαλύτερο εύρος την συνεργασία μας μελλοντικά και με άλλα brand*».²⁷⁴ (Η έμφαση προστέθηκε).

- *Αγαπητέ κύριε [...], Σε συνέχεια της συνάντησής μας, και κατόπιν του θέματος που δημιουργήθηκε από την προβολή ρολογιών [...] που κάνατε, από παρα-εισαγωγή, δύο φορές μέσα στον Οκτώβριο, σας γνωστοποιούμε την πρόθεσή μας να συνεχίσουμε τη συνεργασία μας. Σας ενημερώνουμε ότι για όλες τις μάρκες που αντιπροσωπεύουμε [...] δεν θα δεχτούμε να προβάλετε ξανά ρολόγια που τυχόν αποκτήσετε από παρα-εισαγωγή. Σε αντίθετη περίπτωση, η εταιρεία σας θα είναι υποχρεωμένη να μας αποζημιώσει τουλάχιστον με το ποσό των [...] για κάθε καμπάνια. Η αποζημίωση αυτή θεωρείται*

²⁷¹ Σειρά μηνυμάτων ηλ. ταχυδρομείου στον υπολογιστή [...]

²⁷² Εύρημα από τα έγχαρτα αρχεία που συλλέχθηκαν κατά τον έλεγχο [...]

²⁷³ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στον υπολογιστή [...]

²⁷⁴ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στον υπολογιστή [...]

εύλογη γιατί προκαλείται δυσφήμιση στις μάρκες που αντιπροσωπεύουμε και οδηγεί σε απώλεια εσόδων.»²⁷⁵ (Η έμφαση προστέθηκε).

176. Τέλος, από ευρήματα του ελέγχου προκύπτει ότι η εταιρεία αρνήθηκε την παροχή υπηρεσιών εγγύησης και επισκευής σε ρολόγια που είχαν αγοραστεί από καταστήματα λιανικής που δεν ανήκαν στο δίκτυό της. Αυτό καταδεικνύεται από τα κάτωθι μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου προς καταναλωτές στα οποία αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- «Το συγκεκριμένο κατάστημα δεν ανήκει στο επίσημο δίκτυο της [...] και για αυτό το λόγο δεν μπορούμε να είμαστε σίγουροι για την γνησιότητα του. Συνεπώς δεν **μπορούμε να το καλύψουμε με εγγύηση αλλά ούτε και σε περίπτωση βλάβης/επισκευής**. Σας προτείνουμε να επιστρέψετε πίσω το ρολόι και να διεκδικήσετε επιστροφή χρημάτων».²⁷⁶ (Η έμφαση προστέθηκε).

- «Το συγκεκριμένο κατάστημα δεν ανήκει στο επίσημο δίκτυο της [...] και για αυτό το λόγο δεν μπορούμε να είμαστε σίγουροι για την γνησιότητα του ρολογιού σας. Συνεπώς δεν μπορούμε να το καλύψουμε σε περίπτωση βλάβης/επισκευής. Σας προτείνουμε να επιστρέψετε πίσω το ρολόι και να διεκδικήσετε επιστροφή χρημάτων».²⁷⁷

VI.1.4 Η άποψη της TIME CENTER ως προς τις καταγγελλόμενες πρακτικές

VI.1.4.1 Ως προς την τιμολόγηση ρολογιών των σημάτων που αντιπροσωπεύει

177. Αναφορικά με τον τρόπο τιμολόγησης των ρολογιών που αντιπροσωπεύει τόσο από την από την ίδια όσο και τους λιανοπωλητές της, η καταγγελλόμενη απάντησε ότι [...].²⁷⁸ Ως προς την διαμόρφωση των προτεινόμενων τιμών λιανικής, [...] ανέφερε ότι οι οίκοι εξωτερικού [...].²⁷⁹

VI.1.4.2 Ως προς την παροχή υπηρεσιών εγγύησης και επισκευής ρολογιών

178. Αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών επισκευής ρολογιών, η καταγγελλόμενη σημείωσε ότι η γνησιότητα των προϊόντων αποδεικνύεται από το έγγραφο της εγγύησής τους, το οποίο αναφέρει την επωνυμία και τη διεύθυνση του πωλητή. Σχετικώς, η εταιρεία επεσήμανε ότι [...].²⁸⁰ Σε σχετική ερώτηση της ΓΔΑ για την παροχή υπηρεσιών επισκευής σε περίπτωση που τα ρολόγια δεν φέρουν έγγραφα εγγύησης, [...] ²⁸¹ [...].²⁸²

VI.1.4.3 Ως προς τη σχέση με την καταγγέλλουσα

179. Αναφερόμενη, συγκεκριμένα, στη σχέση της με την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, η TIME CENTER σημείωσε ότι αρχικά από το [...] συνεργαζόταν με τις ατομικές επιχειρήσεις των κυρίων [...], τις οποίες εν συνεχεία διαδέχθηκε η καταγγέλλουσα το 2013, έτος κατά

²⁷⁵ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στον υπολογιστή [...]

²⁷⁶ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στον υπολογιστή [...]

²⁷⁷ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στον υπολογιστή [...]

²⁷⁸ Βλ. την πρωτ. 5152/10.6.2020 επιστολή της καταγγελλομένης προς τη ΓΔΑ.

²⁷⁹ Βλ. την ανωμοτί κατάθεση [...]

²⁸⁰ Βλ. την πρωτ. 5152/10.6.2020 επιστολή της καταγγελλομένης προς τη ΓΔΑ. Η εταιρεία συμπλήρωσε [...]

²⁸¹ [...].

²⁸² Βλ. την ανωμοτί [...]

τον οποίο εκκίνησε και η συνεργασία τους²⁸³. Συναφώς, [...] στην ανωμοτί κατάθεσή του ανέφερε [...] ²⁸⁴.

VI.1.4.4 Επιχειρήματα που περιέχονται στα Υπομνήματα ενώπιον της ΕΑ

180. Τόσο με τα Υπομνήματα που κατέθεσε ενώπιον της ΕΑ²⁸⁵, όσο και κατά την ακροαματική διαδικασία²⁸⁶, η TIME CENTER συνόψισε και επανέλαβε τους ισχυρισμούς που είχε προβάλει κατά την διαδικασία έρευνας της ΓΔΑ και υποστήριξε περαιτέρω, συνοπτικά, τα εξής: Η εταιρεία ανέλυσε τη φύση του δικτύου διανομής της, το οποίο σύμφωνα με την ίδια, πληροί τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί ως δίκτυο επιλεκτικής διανομής, ενώ ισχυρίστηκε περαιτέρω ότι παραβιάστηκε το δικαίωμα άμυνάς της καθώς δεν είχε πρόσβαση, κατά την διοικητική διαδικασία, στην αξιολόγηση της ΓΔΑ ως προς τη φύση του δικτύου της. Ως προς το επιχείρημα αυτό, αρκεί να διαπιστωθεί ότι η TIME CENTER, στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον της ΕΑ, είχε τη δυνατότητα να διαπιστώσει όλες τις αιτιάσεις της ΓΔΑ μέσω της κοινοποίησης της Εισήγησης, και να ασκήσει λυσιτελώς τα δικαιώματα αμύνης της μέσω των Υπομνημάτων της (στα οποία αναλύει το θέμα αυτό επί μακρόν και διεξοδικά²⁸⁷) και της προφορικής επιχειρηματολογίας της κατά την ακροαματική διαδικασία.

181. Η TIME CENTER υποστήριξε επίσης ότι, ενόψει και της μικρής θέσης της εταιρείας στην αγορά, η οποία είναι εντόνως ανταγωνιστική, η εταιρεία δεν είχε κάποια στρατηγική επιβολής τιμών αλλά πραγματοποίησε μόνον μια προσπάθεια κατευνασμού των λιανοπωλητών με τους οποίους συνεργαζόταν, υποστήριξε ότι δεν αποδεικνύεται από τα στοιχεία η ύπαρξη συμφωνίας μεταξύ αυτής και των λιανεμπόρων, ενώ ισχυρίστηκε ότι ουδέποτε εφάρμοσε πρακτικές περιορισμού των παράλληλων εισαγωγών. Η TIME CENTER τόνισε τον, κατά την γνώμη της, ιδιωτικό χαρακτήρα της υπό κρίση διαφοράς και ανέδειξε την μειωμένη αξιοπιστία ενός εκ των μαρτύρων της καταγγέλλουσας²⁸⁸. Η εταιρεία τέλος υποστήριξε ότι η διάρκεια της παράβασης δεν θα πρέπει να εκτείνεται από την 8.5.2012 αλλά θα πρέπει να εκκινεί, το νωρίτερο, τον Φεβρουάριο του 2014 με βάση το αποδεικτικό υλικά της ΓΔΑ.

VI.1.5 Μέρος τρίτο – Νομική εκτίμηση

VI.1.5.1 Ως προς τον καθορισμό τιμών μεταπώλησης

182. Η TIME CENTER, όπως προκύπτει με σαφήνεια από τα στοιχεία που προσκόμισε η καταγγέλλουσα σε συνδυασμό με τα ανωτέρω εκτεθέντα ευρήματα του επιτόπιου ελέγχου, προέβη, από το έτος 2012 έως και το έτος 2017 σε καθορισμό των τιμών

²⁸³ Η καταγγελλόμενη προσκόμισε πίνακες με τις πωλήσεις της προς την καταγγέλλουσα για τα έτη 2010 – 2014, βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 5152/10.6.2020 απάντηση της καταγγελλομένης στην υπ' αρ. πρωτ. 2617/1.4.2020 επιστολή παροχής στοιχείων της ΓΔΑ.

²⁸⁴ Βλ. την ανωμοτί κατάθεση [...].

²⁸⁵ Βλ. ιδίως υπ' αρ. 114/26.02.2021 Υπόμνημα (υπ' αρ. 115/26.02.2021 σε μη εμπιστευτική εκδοχή) και το υπ' αρ. 655/22.11.2021 Συμπληρωματικό Υπόμνημα.

²⁸⁶ Βλ. Πρακτικά της 2ας Ιουνίου 2021 (Συνεδρίαση 75η).

²⁸⁷ Βλ. ιδίως σελ. 4-10 του υπ' αρ. 114/26.02.2021 Υπομνήματος και σελ. 14-17 του υπ' αρ. 655/22.11.2021 Συμπληρωματικού Υπομνήματος.

²⁸⁸ [...].

μεταπώλησης των ηλεκτρονικών καταστημάτων λιανικής πώλησης του δικτύου της. Μέσω των πρακτικών της, η καταγγελλόμενη περιόρισε την δυνατότητα των λιανοπωλητών του δικτύου της να καθορίζουν ανεξάρτητα την τιμή πώλησης των ρολογιών από τις επιχειρήσεις τους.

183. Από ένα μεγάλο πλήθος ηλεκτρονικών αρχείων που συλλέχθηκαν κατά τη διενέργεια του επιτόπιου ελέγχου στην εταιρεία, και τα οποία καταγράφονται αναλυτικά ανωτέρω, προκύπτει ότι η καταγγελλόμενη επέβαλε τη συμμόρφωση, και όχι απλά τον κατευνασμό, όπως η ίδια υποστηρίζει, των λιανοπωλητών με καθορισμένες από εκείνη τιμές λιανικής και συγκεκριμένα ποσοστά έκπτωσης με συνεχείς οχλήσεις της μέσω μηνυμάτων ηλ. ταχυδρομείου, προκειμένου οι τελευταίοι να διορθώνουν τις τιμές σύμφωνα με τους τιμοκαταλόγους που τους κοινοποιούσε. Το λεκτικό των προεκτεθέντων μηνυμάτων ηλεκτρονικής αλληλογραφίας επιβεβαιώνει πλήρως αυτή την διαπίστωση. Πράγματι, οι εν λόγω οχλήσεις συνοδεύονταν συχνά από την απειλή επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης και συγκεκριμένα υιοθέτησης δυσμενών όρων συναλλαγής (μη παροχή έκπτωσης στην χονδρική και αποστολή εμπορευμάτων με αντικαταβολή μετρητοίς) ή και διακοπής προμήθειας (βλ. αναφορά στα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που παρατέθηκαν ανωτέρω: «..οποιαδήποτε άλλη παραγγελία θα εκτελεστεί εφόσον έχετε διορθώσει τις τιμές Λιανικής πώλησης στο site σας»).

184. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, πρακτικές για την επίτευξη του καθορισμού των τιμών μπορούν να γίνουν πιο αποτελεσματικές όταν συνδυαστούν με τη λήψη μέτρων για τον εντοπισμό διανομέων που εφαρμόζουν μειωμένες τιμές, όπως η εφαρμογή συστήματος παρακολούθησης τιμών, η επιβολή υποχρέωσης στους λιανοπωλητές να καταγγέλλουν άλλα μέλη του δικτύου διανομής που παρεκκλίνουν από το καθορισμένο επίπεδο τιμών ή μέτρων²⁸⁹. Εν προκειμένω, όπως προέκυψε από την διαδικασία, η καταγγελλόμενη παρακολουθούσε τις τιμές μεταπώλησης των ηλεκτρονικών καταστημάτων για τον εντοπισμό λιανοπωλητών που εφαρμόζουν μειωμένες τιμές και παρενέβαινε με οχλήσεις της προκειμένου οι τελευταίοι να αυξήσουν τις τιμές τους. Σημειώνεται, συναφώς, ότι ορισμένοι εκ των λιανοπωλητών του δικτύου της, ωθούμενη από την συνεχή πίεση και έλεγχο της καταγγελλόμενης, προκύπτει ότι την ενημέρωναν τακτικά για τις αποκλίσεις άλλων λιανοπωλητών από τις τιμές που είχαν συμφωνήσει να ακολουθούν στο πλαίσιο της συνεργασίας τους με την καταγγελλόμενη εταιρεία. Η στενή αυτή παρακολούθηση των τιμών μεγιστοποιούσε τα αποτελέσματα της πολιτικής παρέμβασης της καταγγελλόμενης στις τιμές των λιανοπωλητών της.

185. Αντίθετα με τους ισχυρισμούς της εταιρείας, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι αυτή η πραγματική αλληλεπίδραση μεταξύ της TIME CENTER και των λιανοπωλητών της, μέσω της ανταλλαγής γραπτών μηνυμάτων και προς τις δύο κατευθύνσεις σε σχέση με την επιβολή τιμών (βλ. λεκτικό από λιανοπωλητή προς την TIME CENTER με αναφορά σε «*συμφωνημένες τιμές*» σε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που παρατίθεται ανωτέρω), αλλά και το γεγονός ότι οι λιανοπωλητές αιτούνται αδείας από την TIME CENTER για να

²⁸⁹ Με τους ίδιους έμμεσους τρόπους και εφαρμόζοντας τα ίδια συνοδευτικά μέτρα οι ανώτατες ή συνιστώμενες τιμές μπορεί να λειτουργούν ως καθορισμός των τιμών μεταπώλησης. Βλ. και Απόφαση της Ε. Επιτροπής της 24.7.2018, ΑΤ.40182, *Pioneer*, σκ 155.

προβούν σε αλλαγή τιμής (βλ. λεκτικό λιανοπωλητή προς την TIME CENTER σε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που παρατίθεται ανωτέρω: «*πρόκειται να κάνετε κάτι ή να τις ανεβάσουμε κι εμείς; [ενν. τις τιμές]*»), αποδεικνύει την ύπαρξη συμφωνίας μεταξύ των μερών.

186. Επιπλέον, από την διαδικασία και από την έρευνα της Υπηρεσίας προέκυψαν στοιχεία που καταδεικνύουν σαφείς ενέργειες περιορισμού των παράλληλων εισαγωγών εκ μέρους της TIME CENTER οι οποίες εντάσσονται στο πλαίσιο της ευρύτερης αντι-ανταγωνιστικής στρατηγικής της περί καθορισμού των τιμών μεταπώλησης στη λιανική από τους συνεργάτες της. Συγκεκριμένα, η εταιρεία εντόπιζε τους λιανοπωλητές που προμηθεύονταν ρολόγια μέσω παράλληλου εμπορίου και ενημέρωνε τακτικά σχετικά με αυτούς τους οίκους του εξωτερικού ζητώντας να λάβουν μέτρα προκειμένου να σταματήσουν αυτού του είδους οι εισαγωγές καθώς οδηγούσαν σε πωλήσεις σε χαμηλές τιμές στη λιανική. Από τα ευρήματα προκύπτει με σαφήνεια η ανησυχία της καταγγελλομένης για το χαμηλό επίπεδο τιμών στην Ελλάδα λόγω των παράλληλων εισαγωγών και οι ενέργειές της για να το περιορίσει.

187. Περαιτέρω, η ίδια προσπάθησε να αποθαρρύνει τις εισαγωγές μέσω παράλληλου εμπορίου ζητώντας από τους λιανοπωλητές/συνεργάτες της να αφαιρούν από τα ηλεκτρονικά καταστήματά τους ρολόγια τα οποία δεν είχαν αγοράσει από εκείνη, επιβάλλοντας σε λιανοπωλητές την υποχρέωση να μην προμηθεύονται ρολόγια από άλλη πηγή σημειώνοντας ότι δεν θα παρέχουν γι' αυτά υπηρεσίες επισκευής για αυτά καθώς και απαιτώντας από λιανοπωλητή να μην προβάλλει ρολόγια που δεν έχει προμηθευτεί από εκείνη άλλως να της καταβάλει το ποσό των [...] ευρώ ανά διαφημιστική καμπάνια της. Οι εν λόγω πρακτικές έρχονται σε αντίθεση με τη δήλωση [...]²⁹⁰.

188. Ως προς το ζήτημα αυτό, πρέπει να σημειωθεί ότι ακόμα και αν ήθελε θεωρηθεί ότι η TIME CENTER δεν εμπόδιζε τις παράλληλες εισαγωγές, εντούτοις με τα μέτρα που έλαβε η εταιρεία και αποδείχθηκαν κατά τη διαδικασία, η τελευταία αποθάρρυνε στην πράξη το παράλληλο εμπόριο καθιστώντας σαφές στους συνεργάτες της ότι θα πρέπει να προμηθεύονται τα προϊόντα μόνο από την ίδια. Με τον τρόπο αυτό καταστήματα λιανικής που η ίδια είχε επιλέξει και κατ' επέκταση πληρούσαν τα κριτήριά της δεν εδύναντο να προμηθεύονται ρολόγια των σημάτων που εκπροσωπεί η TIME CENTER από έτερα επίσημα δίκτυα των σημάτων στο εξωτερικό. Επισημαίνεται συναφώς ότι, ακόμη και εάν, όπως υποστήριξε η εταιρεία με τα Υπομνημάτά της και κατά την ακροματική διαδικασία, το δίκτυο της εταιρείας θεωρηθεί [...] διανομής, οι περιγραφόμενες πρακτικές εντάσσονται στην ευρύτερη αντι-ανταγωνιστική στρατηγική του καθορισμού τιμών. Αναφορικά με την εκ μέρους της εταιρείας άρνηση κάλυψης εγγύησης και παροχής υπηρεσιών επισκευής σε ρολόγια που δεν είχε η ίδια προμηθεύσει στην ελληνική αγορά, η πρακτική της εταιρείας δεν έλαβε υπόψη την περίπτωση τα ρολόγια αυτά να έχουν

²⁹⁰Αναφορικά [...], βλ. συναφώς, Υπόθεση 86/82, *Hasselblad (GB) Limited κατά Επιτροπής*, παρ.46 «*το γεγονός ότι η προσφεύγουσα ουδέποτε παρεμπόδισε τις εξαγωγές των μεταπωλητών της δεν αρκεί για να παραμεριστεί η σαφής απαγόρευση εξαγωγής*» και Απόφαση της Επιτροπής COMP/35.587 PO Video Games, COMP/35.706 PO Nintendo Distribution και COMP/36.321Omega — Nintendo, σκ. 328 «*(η εταιρεία) δεν μπορεί επικαλείται το γεγονός ότι στην πραγματικότητα επέτρεπε να γίνονται παράλληλες εξαγωγές*».

εισαχθεί από εξουσιοδοτημένο πωλητή εκτός Ελλάδος (δηλαδή πωλητή εντός δικτύου διανομής), και κατ' επέκταση να είναι γνήσια παρά το γεγονός ότι δεν τα έχει η ίδια εισαγάγει στην Ελλάδα²⁹¹.

189. Συνεπώς, η καταγγελλομένη επιβάλλοντας στους επιλεγμένους λιανοπωλητές του δικτύου της υποχρέωση αποκλειστικής προμήθειας και αρνούμενη να παρέχει υπηρεσίες εγγύησης/επισκευής σε ρολόγια που δεν είχε εισαγάγει η ίδια στην Ελλάδα περιόρισε τη δυνατότητα εισαγωγής εκ μέρους των λιανοπωλητών/συνεργατών της γνήσιων ρολογιών από επίσημα δίκτυα εκτός Ελλάδος για τα σήματα που εκπροσωπεί. Η εν λόγω πρακτική της συνδέεται με την ανωτέρω περιγραφόμενη πολιτική καθορισμού τιμών μεταπώλησης καθώς, από τα ευρήματα του ελέγχου καταδεικνύεται ότι αποτέλεσε μέσο προκειμένου να διατηρηθούν οι τιμές μεταπώλησης στα καθορισμένα από εκείνη επίπεδα.

190. Από τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία προκύπτει ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία προέβη σε καθορισμό των τιμών μεταπώλησης των λιανοπωλητών της τουλάχιστον από τις 8.5.2012 έως τις 2.11.2017. Πράγματι, ως προς τη διάρκεια της παράβασης, αντίθετα με τα όσα ισχυρίζεται η εταιρεία, από την έρευνα της ΓΔΑ έχουν προκύψει σαφή στοιχεία που αποδεικνύουν την παραβατική πρακτική της εταιρείας ήδη από τα έτη 2012-2013 (βλ., μεταξύ άλλων, αναφορά σε «επιτρεπόμενη ανώτατη έκπτωση» που αναφέρεται σε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της 30.10.2013 που παρατίθεται ανωτέρω, καθώς και αναφορά σε υποχρέωση αποζημίωσης προς την TIME CENTER σε περίπτωση διαπίστωσης εισαγωγής ρολογιών από πηγή που δεν εγκρίνει η τελευταία σε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της 30.10.2012 που παρατίθεται ανωτέρω, ενώ και η ίδια η εταιρεία παραδέχεται στο Συμπληρωματικό της Υπόμνημα²⁹² ότι υπάρχουν τέσσερα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που αφορούν εκείνη την χρονική περίοδο). Το γεγονός ότι η εταιρεία αναφέρεται ρητώς στην υιοθέτηση «απόφασης» την 6.2.2014 περί «ενιαίας πολιτικής τιμών» σε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς περισσότερους του ενός αποδέκτες που παρατίθεται ανωτέρω (όπως επίσης παραδέχεται η ίδια η TIME CENTER στο Συμπληρωματικό της Υπόμνημα²⁹³), ουδόλως αποδεικνύει ότι η εταιρεία δεν υιοθέτησε τις πρακτικές που στοιχειοθετούνται ανωτέρω για την περίοδο προ της 6.2.2014, και οι οποίες εξάλλου αποδεικνύονται από διαφορετικά στοιχεία.

VI.2 ΚΑΝΤΖΙΚΗ

VI.2.1 Το δίκτυο συνεργατών της ΚΑΝΤΖΙΚΗ

191. Η ΚΑΝΤΖΙΚΗ εισάγει αποκλειστικά²⁹⁴ και διανέμει στην Ελλάδα ρολόγια σήματος ΟΟΖΟΟ και DUKUDU, βάσει προφορικής συμφωνίας με την ολλανδική κατασκευάστρια εταιρεία ΟΟΖΟΟ International (ΟΟΖΟΟ), η οποία αποτελεί πλέον τον

²⁹¹ [...]

²⁹² Βλ. σελ. 24-25 του Συμπληρωματικού Υπομνήματος.

²⁹³ Ο.π.

²⁹⁴ Βλ. την υπ' αριθ.9857/2014 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, την οποία προσκόμισε η ΚΑΝΤΖΙΚΗ με το υπ' αριθ. πρωτ. 940/8.2.2018 Υπόμνημά της.

μοναδικό προμηθευτή της. Κατά το παρελθόν, η καταγγελλομένη εμπορευόταν και ρολόγια των σημάτων WATX&CO και ΟΟΟ²⁹⁵ για περιορισμένο χρονικό διάστημα²⁹⁶.

192. Η εταιρεία δραστηριοποιείται στη χονδρική και στη λιανική αγορά. Διαθέτει ένα κατάστημα λιανικής στην Αθήνα, διέθετε ένα στην Μύκονο ([...]) καθώς και ηλεκτρονικό κατάστημα πώλησης. Ως προς το δίκτυο διανομής της, η καταγγελλόμενη δήλωσε ότι το δίκτυο πωλητών της (καταστήματα λιανεμπόρων) το 2019 απαριθμούσε [...] ²⁹⁷ και αποτελείτο κυρίως από κοσμηματοπωλεία, καταστήματα με ειδικευση στα ρολόγια και καταστήματα με αξεσουάρ. Οι συμφωνίες της εταιρείας με τους λιανοπωλητές της είναι προφορικές²⁹⁸. Από τον αριθμό των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων-πελατών της ΚΑΝΤΖΙΚΗ και από την φύση του δικτύου, σύμφωνα και με την καταγγέλλουσα, προκύπτει ότι η καταγγελλόμενη δεν διαθέτει [...] ²⁹⁹ διανομής.

VI.2.2 Μέρος Πρώτο – Καταγγελλόμενες Πρακτικές

193. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ καταγγέλλει την ΚΑΝΤΖΙΚΗ για τις ακόλουθες πρακτικές:

(α) καθορισμό τιμών μεταπώλησης, και

(β) άρνηση επισκευής γνήσιου ρολογιού εντός εγγύησης.

194. Ειδικότερα, ως προς την υπό (α) αιτίαση, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ αναφέρει ότι η ΚΑΝΤΖΙΚΗ αρνήθηκε να την προμηθεύσει ρολόγια «*ως αντίποινα για τη μη συμμόρφωσή μας σε παράνομες, αντί - ανταγωνιστικές και per se παραβιάζουσες του εθνικού και κοινοτικού δικαίου του ελεύθερου ανταγωνισμού προκλητικές απαιτήσεις της για εφαρμογή κατώτερης τιμής μεταπώλησης (Resale Price Maintenance) καθώς και ως αντίδραση σε παράλληλες εισαγωγές που διενήργησε η επιχείρησή μας κατά τη διάρκεια του έτους 2013 ...*»³⁰⁰.

195. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ περιγράφει ότι η συνεργασία της με την ΚΑΝΤΖΙΚΗ ήταν ομαλή από 2009 μέχρι και τις αρχές του 2013. Στα τέλη του 2012, λόγω πρόσκαιρης έλλειψης προϊόντων ΟΟΖΟΟ στην ελληνική αντιπρόσωπο, απευθύνθηκε σε Βούλγαρο

²⁹⁵ Σημειώνεται ότι για την αξιολόγηση της λειτουργίας του δικτύου της ΚΑΝΤΖΙΚΗ εστάλη η υπ' αριθ. πρωτ. 3863/12.5.2020 επιστολή παροχής πληροφοριών στον κατασκευαστικό οίκο OUT OF ORDER (εφεξής ΟΟΟ), ο οποίος απέστειλε την υπ' αριθ. πρωτ. 5274/12.6.2020 απαντητική επιστολή. Με την εν λόγω επιστολή η ΟΟΟ παρείχε διευκρινίσεις για τη συνεργασία της με την ΚΑΝΤΖΙΚΗ και επεσύναψε αποδεικτικά παραγγελιών για το διάστημα 2016-2018 καθώς και τιμοκατάλογο (χονδρικής πώλησης) των προϊόντων της.

²⁹⁶ Αναφορικά με τα ρολόγια σήματος WATX&CO, η καταγγελλόμενη σημείωσε ότι είχε μία σύντομη συνεργασία μερικών μηνών [...]. Η καταγγελλόμενη διευκρίνισε κατά την διάρκεια της κατάθεσης του εκπροσώπου της ότι η συνεργασία της με την ΟΟΟ βασιζόταν [...]

²⁹⁷ Βλ. σελίδα 3 της υπ' αριθ. πρωτ 4377/21.5.2020 απάντησης της ΚΑΝΤΖΙΚΗ.

²⁹⁸ [...].

²⁹⁹ Σημειώνεται ότι η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ καταγγέλλει επανειλημμένως στα υπομνήματά που κατέθεσε στην ΓΔΑ την ΚΑΝΤΖΙΚΗ για καταχρηστική συμπεριφορά λόγω της επιλογής της να προμηθεύει με ρολόγια ιστοσελίδες και φυσικά καταστήματα που εμπορεύονται είδη sex shop και ερωτικά βοηθήματα και να μην προμηθεύει την ίδια που διαθέτει πολύχρονη εμπειρία και εξειδίκευση. Η καταγγέλλουσα επικαλείται το προαναφερθέν παράδειγμα σύγκρισης για να καταδείξει την αντίφαση στο σύστημα «επιλεκτικής διανομής» της καταγγελλόμενης. Βλ. και το υπ' αριθ. πρωτ. 8284/17.12.2019 Υπόμνημα της καταγγέλλουσας.

³⁰⁰ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία, σελ. 57

συνεργάτη του ολλανδικού οίκου LOTHMANN TRADING ήτοι την εταιρεία [...], από τον οποίο προμηθεύτηκε [...] ρολόγια την περίοδο Ιανουαρίου-Μαρτίου 2013.

196. Σύμφωνα με την καταγγελία, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ συνέχισε απρόσκοπτα την προμήθεια ρολογιών από την ΚΑΝΤΖΙΚΗ μέχρι τις 25.10.2013 οπότε και η τελευταία σταμάτησε να την προμηθεύει με την αιτιολογία ότι τα προϊόντα που ζητούσε δεν ήταν διαθέσιμα³⁰¹. Η καταγγέλλουσα ισχυρίζεται ότι προηγήθηκε τηλεφώνημα από πωλητή της καταγγελλόμενης, τον [...], ο οποίος της δήλωσε ότι δεν θα εξυπηρετηθεί έτερη παραγγελία της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ εάν δεν προβεί σε αύξηση τιμής των ρολογιών ΟΟΖΟΟ.

197. Στη συνέχεια, η καταγγέλλουσα απευθύνθηκε την περίοδο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2013 σε δύο Γερμανούς επίσημους συνεργάτες-διανομείς ρολογιών ΟΟΖΟΟ, οι οποίοι αρνήθηκαν να την εξυπηρετήσουν και την παρέπεμψαν στον Έλληνα εισαγωγέα.

198. Ενόψει των ανωτέρω, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ κατέθεσε την πρώτη εξώδικη διαμαρτυρία κατά της ΚΑΝΤΖΙΚΗ στις 5.11.2013 και την δεύτερη στις 5.12.2013. Αποτέλεσμα της τελευταίας ήταν η πρόσκαιρη αποκατάσταση των εμπορικών συναλλαγών των δύο μερών μέχρι τα τέλη του Δεκεμβρίου 2013, οπότε δεν εξυπηρετήθηκαν οι τελευταίες παραγγελίες της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ.

199. Η καταγγέλλουσα ισχυρίζεται ότι προσέγγισε εκ νέου την ΚΑΝΤΖΙΚΗ τον Φεβρουάριο του 2018 στα πλαίσια της 31^{ης} διεθνούς έκθεσης κοσμήματος, ωρολογίων και πολύτιμων λίθων, οπότε και η τελευταία δέχτηκε να την προμηθεύσει ρολόγια³⁰². Η καταγγέλλουσα καταλογίζει στην ΚΑΝΤΖΙΚΗ την αναίτια επανα-διακοπή της συνεργασίας τους μετά από δύο μήνες, καθώς στις 26.4.2018 της κοινοποίησε επιστολή³⁰³ αναφέροντας ότι *«λόγω της μεταξύ μας αντιδικίας και της καταγγελίας σας εναντίον μας ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού, μας είναι αδύνατον πλέον να συνεργαστούμε μαζί σας, ειδικά αφού αποδείχτηκε, παρά τις προσπάθειές μας να σας εξυπηρετήσουμε κατά το τελευταίο διάστημα, ότι δεν επιθυμείτε να είστε πελάτης μας, αντιθέτως, ενεργείτε με σκοπό να στοιχειοθετήσετε τους ψευδείς ισχυρισμούς σας εναντίον μας. Παρακαλούμε στο εξής, για τις παραγγελίες σας, απευθυνθείτε στους άλλους προμηθευτές σας»*.

200. Προς τεκμηρίωση των ισχυρισμών της περί καθορισμού τιμών μεταπώλησης από την ΚΑΝΤΖΙΚΗ, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ προσκόμισε τα κάτωθι μηνύματα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας:

³⁰¹ Η καταγγέλλουσα προσκόμισε (σχετ. 50-51 της αρχικής καταγγελίας) σειρά μηνυμάτων ηλ. ταχυδρομείου που αντάλλαξε με την ΚΑΝΤΖΙΚΗ την περίοδο 26.10.2013-15.11.2013, στα οποία η καταγγελλόμενη ενημερώνει την καταγγέλλουσα ότι δεν διαθέτει ετοιμοπαράδοτα τα ρολόγια της παραγγελίας της 25^{ης} Οκτωβρίου αλλά θα τα έχει στις 17.11.2013 και παράλληλα σημειώνει ότι εφεξής οι παραγγελίες θα ολοκληρώνονται εντός 45 ημερών από την ημέρα υποβολής τους. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ζήτησε επανειλημμένως να λάβει γνώση του αποθέματος της ΚΑΝΤΖΙΚΗ ώστε να προβεί σε άλλες παραγγελίες, Σε απάντηση στην καταγγέλλουσα, η ΚΑΝΤΖΙΚΗ ζήτησε την γραπτή υποβολή των παραγγελιών με ρητή αναφορά στους κωδικούς των παραγγελθέντων ρολογιών.

³⁰² Προς επίρρωση των ισχυρισμών της προσκόμισε μηνύματα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας μεταξύ των δυο εταιρειών την περίοδο Μαρτίου-Απριλίου από τα οποία προκύπτει η προμήθειά της με ρολόγια από την καταγγελλόμενη. Βλ και το σχετ. 14 στο υπ' αριθ. Πρωτ. 3335/25.5.2018 υπόμνημα της καταγγέλλουσας.

³⁰³ Βλ. και το υπ' αριθ. πρωτ. 3335/25.5.2018 Υπόμνημα της καταγγέλλουσας, σχετ. 17

- «Σας ενημερώνουμε ότι οι τιμές *ESHOP* που θα ισχύσουν για παλιούς και νέους κωδικούς είναι Αρχική: [...], Τιμή ίντερνετ: [...]»³⁰⁴.
- «Η καινούργια τιμή στα ρολόγια είναι στα [...] ευρώ και για τα *e-shop* γίνεται στα [...] ευρώ»³⁰⁵.

201. Όσον αφορά την υπό (β) ως άνω αιτίαση, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ καταγγέλλει την ΚΑΝΤΖΙΚΗ και την κατασκευάστρια εταιρεία ΟΟΖΟΟ για άρνηση επισκευής γνήσιου ρολογιού ΟΟΖΟΟ εντός εγγύησης. Συγκεκριμένα, η καταγγέλλουσα προσκόμισε τη από 23.10.2017 επιστολή³⁰⁶ που απέστειλε ο πελάτης της [...], διαμαρτυρούμενος για τη μη επισκευή από την ΚΑΝΤΖΙΚΗ του ρολογιού του (που είχε αγοραστεί από την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ). Από το περιεχόμενο του μηνύματος ηλ. ταχυδρομείου του πελάτη προκύπτει ότι η καταγγελλόμενη αρνήθηκε να επισκευάσει το συγκεκριμένο ρολόι δωρεάν, επικαλούμενη ότι η αγορά του έγινε από μη συνεργάτη της, αρνήθηκε την υποχρέωση κάλυψης της εγγύησης και κοστολόγησε [...] ευρώ την ενδεχόμενη επισκευή της ζημίας.

VI.2.3 Μέρος Δεύτερο – Η έρευνα της ΓΔΑ

VI.2.3.1 Τα μέτρα έρευνας

202. Η Υπηρεσία πραγματοποίησε στις 22.11.2017 επιτόπιο έλεγχο³⁰⁷ στις εγκαταστάσεις της εταιρείας, κατά τον οποίο ελήφθησαν αντίγραφα εγγράφων και ηλεκτρονικά αρχεία. Εν συνεχεία, η ΓΔΑ απέστειλε τον Απρίλιο του 2020 επιστολή παροχής στοιχείων³⁰⁸ προς την καταγγελλόμενη και ακολούθως τον Ιούλιο του 2020 κάλεσε σε ανωμοτί κατάθεση³⁰⁹ τον διαχειριστή και νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας κ. Δ. Κουτσικόπουλο για παροχή διευκρινίσεων σχετικά με το αντικείμενο της έρευνας.

VI.2.3.2 Ευρήματα από τον επιτόπιο έλεγχο

203. Κατά τη διενέργεια του επιτόπιου ελέγχου στην έδρα της εταιρείας συλλέχθηκαν ηλεκτρονικά αρχεία και μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου συναφή με το αντικείμενο του ελέγχου και ιδίως με την εκ μέρους της καταγγελλόμενης πρακτική επιβολής τιμών μεταπώλησης. Παρατίθενται κατωτέρω ενδεικτικά μηνύματα αλληλογραφίας που βρέθηκαν κατά τον επιτόπιο έλεγχο, κρίσιμα για τη θεμελίωση της υπό εξέταση πρακτικής:

³⁰⁴ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

³⁰⁵ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

³⁰⁶ Βλέπε σχετικό 97 του υπ' αριθ. πρωτ. 7097/4.12.2017 υπομνήματος της καταγγέλλουσας. Πρόκειται για μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου [...]

³⁰⁷ Δυνάμει των υπ' αρ. πρωτ. οικ.6342/31.10.2017 και 6853/22.11.2017 εντολών ελέγχου.

³⁰⁸ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 2610/1.4.2020 και 9168/27.10.2020 επιστολές της ΓΔΑ προς τη ΚΑΝΤΖΙΚΗ και τις υπ' αριθ. πρωτ. 4377/21.5.2020, 5574/18.6.2020, 5962/30.6.2020, 6694/20.7.2020, 10055/24.11.2020 και 10408/7.12.2020 απαντητικές επιστολές.

³⁰⁹ Η ανωμοτί κατάθεση του κ. [...] ελήφθη στις 14.7.2020 κατόπιν της υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 6230/7.7.2020 κλήσης της ΓΔΑ σε ανωμοτί κατάθεση.

VI.2.3.2.1 Ως προς τον καθορισμό τιμών μεταπώλησης

- «Αυτό που ορίζουμε ως επίσημοι αντιπρόσωποι είναι η προτεινόμενη τιμή λιανικής και ειδικά ως προς τα e-shop φροντίζουμε να έχουν όλοι οι επίσημοι μεταπωλητές μας την ίδια τιμή online.»³¹⁰
- «Η καινούργια τιμή λιανικής είναι [...] ευρώ και η τιμή πώλησης για τα e-shop είναι στα [...] ευρώ»³¹¹.
- «Η ΤΙΜΗ ΣΤΑ SITE ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΝΑΙ ΣΤΑ [...] ΕΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ 2009 ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΕΙ ΣΤΟ ΙΔΙΟ. ΜΟΥ ΚΑΝΕΙ ΕΝΤΥΠΩΣΗ ΠΟΥ ΤΩΡΑ ΤΟ ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΟΥΝ ΟΙ ΠΕΛΑΤΕΣ ΣΑΣ. ΕΧΩ ΝΑ ΣΑΣ ΣΤΕΙΛΩ ΑΛΛΑ ΔΕΚΑ ΣΑΙΤ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΕΔΩ ΚΑΙ 6 ΧΡΟΝΙΑ»³¹².
- «Καλησπέρα, Θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι για τα ρολόγια dukudu η προτεινόμενη τιμή λιανικής είναι [...] και η χαμηλότερη τιμή πώλησης για τα e-shop είναι [...]. Σας παρακαλούμε πολύ να αλλάξετε τις τιμές στο site σας». Ως προς το συγκεκριμένο μήνυμα επισημαίνεται ότι από τα στοιχεία αποδεικνύεται ότι ο λιανοπωλητής συμμορφώθηκε στην πράξη με την απαίτηση της εταιρείας και ενημέρωσε ρητώς με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου την ΚΑΝΤΖΙΚΗ για την συμμόρφωσή του (απάντηση με το λεκτικό «Το λάβαμε, εντός των επομενων 1-2 ημερών θα αλλάχθούν οι τιμές.»)³¹³.
- «Στο συνημμένο θα βρείτε 30 κωδικούς ΟΟΖΟΟ που επιλέξαμε για το 3ήμερο του Black Friday για πωλήσεις από το e-shop σας (από 00:01 της Παρασκευής 24/11 μέχρι 23:59 Κυριακής 26/11). Η τιμή πώλησης για τη διάρκεια της προσφοράς είναι €[...] και ως συνεργάτες μας έχετε [...] % έκπτωση στην τιμή χονδρικής.»³¹⁴.
- «Θα έρθει και “επίσημο” mail αργότερα σήμερα, οι 30 κωδικοί ΟΟΖΟΟ που θα έχουμε σε έκπτωση για Black Friday είναι στο συνημμένο. Ισχύει από 00:01 Παρασκευής 24/11 μέχρι 23:59 Κυριακής 26/11. Τιμή λιανικής €[...], δική σας τιμή αγοράς: [...] % (+ΦΠΑ)»³¹⁵.
- «ΟΙ ΝΕΕΣ ΤΙΜΕΣ ΤΗΣ ΟΟΖΟΟ ΠΟΥ ΘΑ ΙΣΧΥΣΟΥΝ ΑΠΟ 3-10-2011
STEEL ΑΝΔΡΙΚΟ ΤΧ ΑΠΟ [...] ΕΥΡΩ-ΣΤΑ [...] ΕΥΡΩ. ΚΑΙ Η ΤΙΜΗ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΣΤΑ [...]ΕΥΡΩ. STEEL ΓΥΝΑΙΚΕΙΟ ΤΧ ΑΠΟ [...] ΕΥΡΩ-ΣΤΑ [...] ΕΥΡΩ. ΚΑΙ Η ΤΙΜΗ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΣΤΑ [...]ΕΥΡΩ. ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΓΙΑ ΤΑ E-SHOP ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΣΤΑ [...] ΕΥΡΩ ΤΑ ΑΝΔΡΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΑ [...] ΕΥΡΩ ΤΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ. ...»³¹⁶.

³¹⁰ Μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου [...]

³¹¹ Εκτυπωμένο μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

³¹² Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

³¹³ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

³¹⁴ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

³¹⁵ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

³¹⁶ Εκτυπωμένα μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου [...]

204. Από τα προαναφερθέντα μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου προκύπτει ρητά ο καθορισμός τιμών μεταπώλησης των ρολογιών σημάτων ΟΟΖΟΟ και DUKUDU από την καταγγελλόμενη προς τους λιανοπωλητές συνεργάτες της κατά την περίοδο 2011-2017³¹⁷.

205. Έτι περαιτέρω, για την παρακολούθηση της επιβολής των καθορισμένων τιμών, σε περιπτώσεις που ένας λιανοπωλητής δεν ακολουθούσε τις τιμές λιανικής που κοινοποιούσε η ΚΑΝΤΖΙΚΗ, η εταιρεία προχωρούσε στην αφαίρεσή του από τη λίστα επίσημων μεταπωλητών του δικτύου της στην ιστοσελίδα skroutz³¹⁸ όπως με σαφήνεια καταδεικνύεται από τα ακόλουθα ενδεικτικά αναφερόμενα ευρήματα:

- «Μέχρι και τώρα (Κυριακή προς Δευτέρα 02:30) έχει τα οοζοο [...] €. Το να κόψουμε οποιονδήποτε από τους επίσημους μεταπωλητές στο skroutz είναι πολύ εύκολο. Σκέψου το και πες...»³¹⁹.
- «Έχουμε βάλει ως επίσημους μεταπωλητές τους συνεργάτες που θεωρούμε σωστούς. Κάθε λίγες μέρες αρχίζει ένα «πάρτυ» όταν κάποιος ρίχνει την προτεινόμενη τιμή κατά 1 ευρώ, μετά υπάρχει μια “αλυσιδωτή αντίδραση” και δημιουργείται αναστάτωση η οποία πάντα καταλήγει στον επίσημο αντιπρόσωπο, δηλαδή σ’ εμάς»³²⁰.

VI.2.3.2.2 Ειδικώς ως προς την πρακτική αναγραφής τιμών σε * αντί για νομισματική μονάδα**

206. Σημειώνεται ότι στα μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου που συλλέχθηκαν κατά τον επιτόπιο έλεγχο³²¹ εντοπίστηκαν αρκετοί τιμοκατάλογοι από τον κατασκευαστικό οίκο (ΟΟΖΟΟ) προς την ΚΑΝΤΖΙΚΗ, στους οποίους αναγράφεται το όνομα της εκάστοτε συλλογής ρολογιών, περιλαμβάνονται οι φωτογραφίες των ρολογιών, και αναγράφεται η τιμή του προϊόντος («κατηγορία τιμής») σε αστεράκια («*») και όχι σε νομισματική μονάδα.

207. Επιπροσθέτως, συλλέχθηκαν μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου από την ΚΑΝΤΖΙΚΗ προς λιανοπωλητές που στάλθηκαν τον Φεβρουάριο του 2017³²², στα οποία η εταιρεία τους ενημερώνει «σχετικά με κάποιες αλλαγές στις χονδρικές τιμές του τιμοκαταλόγου της ΟΟΖΟΟ, που ισχύουν από 1η Φεβρουαρίου 2017. Συγκεκριμένα, τα ρολόγια του καταλόγου με ένδειξη:

³¹⁷ Βλ. ανωτέρω μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου το 2011, το 2013, το 2015, το 2016 και το 2017, καθώς και την γραπτή αναφορά σε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου το 2015 ότι οι τιμές είναι συγκεκριμένες «εδώ και 6 χρόνια».

³¹⁸ Σημειώνεται ότι η ΓΔΑ απέστειλε την υπ' αριθ. πρωτ. 8350/24.9.2020 επιστολή παροχής στοιχείων στην εταιρεία ΣΚΡΟΥΤΖ ΑΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ, στην οποία η τελευταία απάντησε με την υπ' αριθ. πρωτ. 8723/8.10.2020 επιστολή. Η εταιρεία διευκρίνισε ότι ο εκάστοτε εμπορικός οίκος αναλαμβάνει την επικαιροποίηση της λίστας με τους εξουσιοδοτημένους λιανοπωλητές των σημάτων του δίχως την διαμεσολάβηση της ΣΚΡΟΥΤΖ, αλλά με δύο περιορισμούς: α) η ανάκληση της πιστοποίησης οποιουδήποτε ηλεκτρονικού καταστήματος ως επίσημου λιανοπωλητή δύναται να πραγματοποιηθεί μετά την πάροδο 30 ημερών από την χορήγησή της, και β) η εκ νέου πιστοποίηση ηλεκτρονικού καταστήματος, η οποία ανακλήθηκε υπό τους όρους του α, δύναται να γίνει μετά την πάροδο 30 ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία της ανάκλησης.

³¹⁹ Μήνυμα ηλεκτρονικού [...]

³²⁰ [...]

³²¹ Βλ μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου [...]

³²² Βλ. μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου [...]

- 1 και 2 αστέρια (* ή **) θα έχουν στο εξής Χ.Τ. [...]
- 3 και 4 αστέρια (***) ή ****) θα έχουν στο εξής Χ.Τ. [...]

Θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι η προτεινόμενη λιανική τιμή παραμένει ίδια Π.Α.Τ. [...]€.»

208. Επίσης εντοπίστηκε στα γραφεία της ΚΑΝΤΖΙΚΗ εσωτερικό μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου³²³ με συνημμένο ένα πίνακα με τίτλο «wholesale that I buy OOOZO» και την ακόλουθη μορφή: [...]

209. Τέλος, εντοπίστηκε σειρά μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου³²⁴, στα οποία υπάλληλος της ΚΑΝΤΖΙΚΗ αιτείται από τον Ολλανδικό κατασκευαστικό οίκο (OOZO) να της δοθούν οι τιμές για κάθε νέο κωδικό ρολογιού που της είχε αποσταλεί, στο οποίο η OOOZO απαντά ως εξής: [...]

210. Από τα ως άνω καταγραφόμενα ευρήματα προκύπτει η εφαρμογή της εξής πρακτικής:

- ο κατασκευαστικός οίκος OOOZO αποστέλλει σε ηλεκτρονική και σε έντυπη μορφή τον τιμοκατάλογο της κάθε νέας συλλογής ρολογιών στην ΚΑΝΤΖΙΚΗ με ένδειξη που αντιστοιχεί με ορισμένη τιμή (και όχι απλά κατηγορία τιμών) αναγραφόμενη σε αστεράκια («*») αντί για νομισματική μονάδα³²⁵.

- σε δεύτερο χρόνο, αποστέλλονται και αρχεία με τον τίτλο «specifications / όνομα της εκάστοτε συλλογής», τα οποία είναι απλοί πίνακες άνευ φωτογραφιών που περιλαμβάνουν κυρίως στήλες με τα τεχνικά χαρακτηριστικά των ρολογιών της συλλογής³²⁶.

- η ΚΑΝΤΖΙΚΗ προωθεί τους ίδιους τιμοκαταλόγους στους λιανοπωλητές της, καθώς όπως φαίνεται από τα προαναφερθέντα μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου του Φεβρουαρίου 2017 προς λιανοπωλητές, οι τιμοκατάλογοι που απευθύνονται στους λιανοπωλητές είναι επίσης εκφρασμένοι με αστεράκια στο πεδίο που αφορά τις τιμές, και οι κατάλογοι αυτοί δεν φέρουν νομισματικές μονάδες.

- η ΚΑΝΤΖΙΚΗ κοινοποιεί στους λιανοπωλητές της μέσω μηνυμάτων ηλ. ταχυδρομείου την αντιστοιχία του αριθμού των αστεριών ανά ρολόι σε ορισμένες τιμές χονδρικής και προτεινόμενης λιανικής. Χαρακτηριστικά αναφέρεται το μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου της από 14.9.2016 με θέμα «OOZO Price list» που περιελάμβανε τον προαναφερθέντα πίνακα με τίτλο «wholesale that I buy OOOZO», από το οποίο προκύπτει ρητή αντιστοιχία μεταξύ των αστεριών και της τιμολόγησης σε κάθε ένα από τα στάδια από τον κατασκευαστικό οίκο μέχρι τον τελικό καταναλωτή (τιμή εισαγωγής από την ΚΑΝΤΖΙΚΗ, τιμή πώλησης χονδρικής στον λιανοπωλητή και τιμή στον καταναλωτή).

³²³ Βλ. μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

³²⁴ Βλ. μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου [...]

³²⁵ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

³²⁶ Βλ. και το υπ 'αριθ. πρωτ. 6694/20.7.2020 συμπληρωματικό υπόμνημα της ΚΑΝΤΖΙΚΗ στο οποίο επισυνάπτεται το σχετ. 3. Πρόκειται για μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

- υπογραμμίζεται, τέλος, ότι το κάθε ρολόι φέρει χρωματιστό καρτελάκι, σε ορισμένα χρώματα. Τα καρτελάκια οποία ετοιμάζονται από τον κατασκευαστικό οίκο και συνοδεύουν το ρολόι μέχρι την βιτρίνα του λιανοπωλητή και την αγορά από τον καταναλωτή. Τα ρολόγια έχουν καρτελάκια σε διαφορετικό χρώμα ανάλογα με την τιμή τους, πχ το [...] καρτελάκι συνοδεύει ένα ρολόι στην κατηγορία τιμής ***³²⁷.

VI.2.3.3 Η άποψη της ΚΑΝΤΖΙΚΗ ως προς τις καταγγελλόμενες πρακτικές

VI.2.3.3.1 Ως προς τη διακοπή συνεργασίας με την καταγγέλλουσα

211. Αναφορικά με την συνεργασία της με την καταγγέλλουσα, η ΚΑΝΤΖΙΚΗ ανέφερε³²⁸ ότι στα τέλη του 2013 λόγω του κακού οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα αναγκάστηκε να εξοφλεί άμεσα όλες τις παραγγελίες της στον ολλανδικό κατασκευαστικό οίκο ΟΟΖΟΟ, γεγονός που την υποχρέωσε να μεταβάλει τις σχέσεις της και με τους δικούς της πελάτες. Σε αυτό το πλαίσιο, συγκέντρωνε τις παραγγελίες των πελατών της, τις διαβίβαζε στην Ολλανδία, και καθώς οι πελάτες της την εξοφλούσαν σταδιακά αποπλήρωνε και εκείνη τον προμηθευτή της. Η εταιρεία ισχυρίζεται³²⁹ ότι ενημέρωσε όλους τους πελάτες της αναφορικά με την νέα πολιτική που εφάρμοσε στα τέλη του 2013 καθώς και για την εξυπηρέτηση των παραγγελιών εντός διαστήματος 45 ημερών, το οποίο λίγο καιρό αργότερα μειώθηκε στις 10 μέρες.

212. Η ΚΑΝΤΖΙΚΗ απορρίπτει τους ισχυρισμούς της καταγγέλλουσας περί άρνησης πώλησης εμπορευμάτων, και αντίθετα καταλογίζει σε εκείνη άρνηση προγραμματισμού των αγορών της σε ρολόγια και άσκηση πίεσης μέσω εξωδίκων και αργότερα μέσω ασφαλιστικών μέτρων προς διεκπεραίωση των παραγγελιών της εντός 48 ωρών, ακόμη και για κωδικούς που είχαν καταργηθεί. Η καταγγελλόμενη αναφέρει συναφώς ότι η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ επιχείρησε καταχρηστικά να της επιβάλλει τον τρόπο και τους όρους συνεργασίας τους. Αναφορικά με την παραγγελία της εταιρείας ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ τον Νοέμβριο του 2013, η ΚΑΝΤΖΙΚΗ ισχυρίζεται ότι την ενημέρωσε σχετικά με τους όρους και τους χρόνους παράδοσης και τους διαθέσιμους στην αποθήκη της κωδικούς και προσκόμισε³³⁰ την σχετική αλληλογραφία μέσω της οποίας προσπάθησε να εξυπηρετήσει την καταγγέλλουσα.

213. Η καταγγελλόμενη αναφέρεται επίσης στην κατάθεση αίτησης ασφαλιστικών μέτρων από την καταγγέλλουσα τον Μάρτιο του 2014, η οποία αν και απερρίφθη από το Μονομελές Πρωτοδικείο, διατάραξε τις μεταξύ τους σχέσεις και έκτοτε δεν συνεργάστηκε με την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ. Η ΚΑΝΤΖΙΚΗ σημειώνει, μεταξύ άλλων, ότι τον Μάιο του 2014 η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ πωλούσε σχεδόν 400 κωδικούς ρολογιών ΟΟΖΟΟ στην ιστοσελίδα της, τους οποίους προμηθεύταν από άλλες εταιρείες, δίχως η ίδια να την περιορίζει και καταλήγει ότι εφόσον η καταγγέλλουσα είχε εναλλακτικές πηγές προμήθειας δεν ήταν

³²⁷ [...]

³²⁸ Η εταιρεία ΚΑΝΤΖΙΚΗ απέστειλε το υπόμνημα υπ' αριθ. πρωτ. 940/8.2.2018 και το συμπληρωματικό υπόμνημα υπ' αριθ. πρωτ. 2848/7.5.2018 σε απάντηση της καταγγελίας που υπέβαλε ο Κωσταρέλος κατά της εταιρείας τους

³²⁹ [...].

³³⁰ Βλ. σχετ. 5 του υπ' αριθ. πρωτ. 940/8.2.2018 υπομνήματος της ΚΑΝΤΖΙΚΗ προς την ΓΔΑ

υποχρεωμένη νομικά ή ουσιαστικά να διατηρεί οποιαδήποτε σχέση μαζί της. Σε σχετική ερώτηση της ΓΔΑ κατά τη λήψη ανωμοτί κατάθεσης [...].

214. Αναφορικά με τις αποτυχημένες προσπάθειες της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ να προμηθευτεί ρολόγια σήματος ΟΟΖΟΟ από το εξωτερικό, η ΚΑΝΤΖΙΚΗ σχολίασε ότι δεν σχετίζεται με άλλες εταιρείες διανομείς ούτε διαθέτει την δύναμη να τους ασκήσει επιρροή. Ειδικότερα, [...] διευκρίνισε ότι η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ προσέγγισε την εταιρεία το 2018 εκ νέου και παρήγγειλε ρολόγια αφού αποδέχθηκε ότι τα παραγγελθέντα ρολόγια του δεν ήταν ετοιμοπαράδοτα και θα του στέλνονταν σε διάστημα περίπου ενός μηνός. Η καταγγελλόμενη σημειώνει ότι η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ κατά την νέα επικοινωνία της με την εταιρεία το 2018 παρουσίασε καταχρηστική συμπεριφορά³³¹ μέσω της ανταλλαγής ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, με σκοπό «να στοιχειοθετήσετε τους ψευδείς ισχυρισμούς σας εναντίον μας».

VI.2.3.3.2 Ως προς τον καθορισμό τιμών μεταπώλησης

215. Η καταγγελλόμενη απορρίπτει τους ισχυρισμούς της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ περί καθορισμού τιμών μεταπώλησης και παύσης της προμήθειάς της με ρολόγια λόγω μη συμμόρφωσής της με τις προαναφερθείσες τιμές. Περαιτέρω, σημειώνει³³² ότι σε κάθε συλλογή παρέχει έναν κατάλογο ενδεικτικών τιμών λιανικής στους λιανοπωλητές και οι τελευταίοι καθορίζουν αυτόνομα τις τιμές πώλησης³³³. Η εταιρεία επισήμανε επίσης ότι τα ηλεκτρονικά καταστήματα διαθέτουν τα ρολόγια σε χαμηλότερες τιμές από τις ενδεικτικές προτεινόμενες διότι έχουν λιγότερα έξοδα από τα φυσικά καταστήματα. Κατά την διάρκεια του επιτόπιου ελέγχου ελήφθη ανωμοτί κατάθεση από [...], ο οποίος κληθείς να σχολιάσει ανυπόγραφο χειρόγραφο³³⁴ σημείωμα που βρέθηκε σε γραφείο της εταιρείας σχετικά με ένα ηλεκτρονικό κατάστημα, ανέφερε ότι η εταιρεία του προτείνει στα ηλεκτρονικά καταστήματα τιμές μεταπώλησης, οι οποίες συνήθως τηρούνται.

216. Τέλος, η ΚΑΝΤΖΙΚΗ ισχυρίζεται³³⁵ ότι δεν υφίσταται θέμα εναρμονισμού ή επιβολής κατώτατων τιμών, διότι το κέρδος της ως χονδρέμπορος-διανομέας προκύπτει από τις δικές της πωλήσεις στους λιανοπωλητές και δεν επηρεάζεται από την τελική τιμή πώλησης στον καταναλωτή. Συνεπώς, κατά την καταγγελλόμενη, οι ισχυρισμοί της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ περί άσκησης πίεσης για αύξηση των τιμών της και άρνηση προμήθειας λόγω μη συμμόρφωσής της είναι αβάσιμοι καθόσον η ίδια θα είχε αντιθέτως κέρδος από την διεκπεραίωση των παραγγελιών της καταγγέλλουσας.

217. Ειδικά ως προς την περιγραφείσα ανωτέρω πρακτική της χρήσης τιμοκαταλόγων με αστεράκια και χρωματιστά καρτελάκια, η ΚΑΝΤΖΙΚΗ σημείωσε³³⁶ ότι η

³³¹ Βλέπε και το σχετικό 1 του υπ' αριθ. πρωτ. 2848/7.5.2018 υπομνήματος της ΚΑΝΤΖΙΚΗ. Αναφορικά με τις πωλήσεις στην ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ του 2018, η καταγγελλόμενη προσκόμισε την σχετική ηλεκτρονική αλληλογραφία από την οποία διαφαίνονται οι πωλήσεις ρολογιών στην ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ σε συνέχεια της παραγγελίας που έκανε ο τελευταίος στην έκθεση ρολογιού του 2018. Σε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου [...].

³³² Βλ και το υπ' αριθ. πρωτ. 940/8.2.2018 Υπόμνημα της ΚΑΝΤΖΙΚΗ

³³³ [...]

³³⁴ [...]

³³⁵ Βλ και το υπ' αριθ. πρωτ. 940/8.2.2018 Υπόμνημα της ΚΑΝΤΖΙΚΗ.

³³⁶ Βλ και το υπ' αριθ. πρωτ. 940/8.2.2018 Υπόμνημα της ΚΑΝΤΖΙΚΗ.

κατασκευάστρια εταιρεία ΟΟΖΟΟ την προμηθεύει για κάθε συλλογή με ένα κατάλογο τιμών χονδρικής και ένα κατάλογο ενδεικτικών τιμών λιανικής, τον οποίο με τη σειρά της προωθεί στους λιανοπωλητές³³⁷, και οι τελευταίοι καθορίζουν αυτόνομα τις τιμές πώλησης. Η εταιρεία ανέφερε³³⁸ ότι από το 2011 υπήρξαν σπάνια αλλαγές στις τιμές χονδρικής και προτεινόμενης λιανικής και για αυτό το λόγο δεν χρησιμοποίησε ποτέ τον παραδοσιακό τυπωμένο τιμοκατάλογο.

218. Σε συμπληρωματικό υπόμνημα³³⁹ που απεστάλη σε συνέχεια της ανωμοτί κατάθεσης [...] της ΚΑΝΤΖΙΚΗ, η εταιρεία, διαφοροποιούμενη από την αρχική της θέση περί αποστολής τιμοκαταλόγου λιανικής από τον κατασκευαστικό οίκο, διευκρίνισε ότι ο τελευταίος της στέλνει τιμοκατάλογο στον οποίο οι τιμές χονδρικής (εισαγωγής) που καλείται να καταβάλλει η ίδια αναγράφονται σε αστεράκια. Η ΚΑΝΤΖΙΚΗ υποστήριξε ότι εντοπίζει τις (ενδεικτικές για την ίδια) τιμές λιανικής στην ιστοσελίδα του κατασκευαστικού οίκου, για κάθε ένα ρολόι ή κατηγορία ρολογιού, στην οποία αναρτώνται οι τιμές στις οποίες πωλεί ο οίκος τα προϊόντα του στην Ολλανδία. Σε σχετική ερώτηση κατά την διάρκεια της ανωμοτί κατάθεσης, [...] της ΚΑΝΤΖΙΚΗ διευκρίνισε αναφορικά με επιδειχθέν μήνυμα³⁴⁰ ηλ. ταχυδρομείου ότι τα διαφορετικά χρώματα στα ταμπελάκια αντιστοιχούν στην διαβάθμιση των τιμών στις οποίες αγοράζει η εταιρεία του από την ΟΟΖΟΟ και σημείωσε ειδικότερα ότι [...].

VI.2.3.3.3 Ως προς την παροχή υπηρεσιών επισκευής ρολογιών

219. Αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών επισκευής ρολογιών, η εταιρεία διευκρίνισε ότι κριτήριο για την παροχή υπηρεσιών επισκευής εντός της περιόδου εγγύησης αποτελεί η προσκόμιση ορθά συμπληρωμένης κάρτας εγγύησης και σημείωσε ότι ακόμα και σε περιπτώσεις έλλειψης κάρτας ή μη σωστής συμπλήρωσής της παρέχονται υπηρεσίες επισκευής με χρέωση του πελάτη. Επισημαίνεται ότι ως προς το συγκεκριμένο περιστατικό που κατήγγειλε η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, σε σχετική ερώτηση της ΓΔΑ, η εταιρεία απάντησε³⁴¹ ότι δεν βρήκε πελάτη με τον όνομα [...] στα αρχεία της.

³³⁷ [...].

³³⁸ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 4377/21.5.2020 απαντητική επιστολή της ΚΑΝΤΖΙΚΗ, στην οποία η εταιρεία προσκόμισε πίνακες με τιμές χονδρικής αντιστοιχιζόμενες σε τιμές προτεινόμενης λιανικής. Σύμφωνα με την εταιρεία την περίοδο 2011-2017 όλα τα ρολόγια ΟΟΖΟΟ κατατάσσονταν σε τρεις κατηγορίες τιμών (χονδρικής -προτεινόμενης λιανικής) οι οποίες παρέμειναν σταθερές. Το 2017 έλαβε χώρα η πρώτη τιμολογιακή αλλαγή με αύξηση των τριών επιπέδων τιμών σε τέσσερα επίπεδα και μικρή μείωση στην τιμή του πρώτου επιπέδου. Τέλος, το 2019 αυξήθηκαν σε επτά τα επίπεδα αντιστοίχισης τιμής χονδρικής με προτεινόμενη τιμή λιανικής. Αντίθετα τα ρολόγια DUKUDU έχουν μία μοναδική τιμή (ένα επίπεδο αντιστοίχισης λιανικής με χονδρική τιμή). Σημειώνεται ότι στην ίδια ερώτηση, η ΟΟΖΟΟ προσκόμισε ελαφρώς διαφορετικό τιμοκατάλογο (βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 5992/30.6.2020 απαντητική επιστολή της εταιρείας)

³³⁹ Βλ. και το υπ' αριθ. πρωτ. 6694/20.7.2020 συμπληρωματικό υπόμνημα της ΚΑΝΤΖΙΚΗ στο οποίο επισυνάπτεται το σχετ. 3. Πρόκειται για μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

³⁴⁰ Βλ. προαναφερθέντα μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου [...]

³⁴¹ [...]

VI.2.3.3.4 Επιχειρήματα που περιέχονται στα Υπομνήματα ενώπιον της ΕΑ

220. Τόσο με τα Υπομνήματα που κατέθεσε ενώπιον της ΕΑ³⁴², όσο και κατά την ακροαματική διαδικασία³⁴³, η ΚΑΝΤΖΙΚΗ συνόψισε και επανέλαβε τους ισχυρισμούς που είχε προβάλλει κατά την διαδικασία έρευνας της ΓΔΑ και υποστήριξε περαιτέρω, συνοπτικά, τα εξής: Ισχυρίστηκε ότι δεν αποδεικνύεται η ύπαρξη συμφωνίας περί καθορισμού τιμών από τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία, κατά την ίδια, είναι πολύ μικρά στον αριθμό, ενώ υποστήριξε ότι λόγω της παρέλευσης μεγάλου χρονικού διαστήματος από την περίοδο κατά την οποία τελέστηκαν οι υπό κρίση πρακτικές, δεν ήταν σε θέση να αμυνθεί αποτελεσματικά προβάλλοντας συγκεκριμένη αντίκρουση για κάθε στοιχείο που προεβλήθη εναντίον της εταιρείας, κατά παράβαση της αρχής της χρηστής διοίκησης. Ισχυρίστηκε επίσης το σύστημα της εταιρείας με τους αστερίσκους είναι ένας απλός τιμοκατάλογος και δεν είναι πρόγραμμα λογισμικού τιμολόγησης και παρακολούθησης.

221. Η ΚΑΝΤΖΙΚΗ προέβαλε επιπλέον ένσταση αοριστίας της Εισήγησης, ισχυριζόμενη ότι δεν προσδιορίζεται επαρκώς σε αυτήν ο ενιαίος και διαρκής χαρακτήρας της αποδιδόμενης παράβασης, καθώς και ένσταση παραγραφής για όποιες από τις παραβάσεις έχει παρέλθει πενταετία χωρίς να διακοπεί αυτή από κάποια πράξη της ΕΑ, χωρίς εντούτοις να προσδιορίζει συγκεκριμένες πρακτικές ή αποδεικτικά στοιχεία που στοιχειοθετούν τις παραβάσεις που της αποδίδονται. Η εταιρεία αναφέρθηκε επίσης στο μικρό της μερίδιο στην αγορά και στην έλλειψη αντικτύπου των συμπεριφορών της σε αυτή. Η ΚΑΝΤΖΙΚΗ ανέδειξε τέλος την μειωμένη αξιοπιστία των μαρτύρων της καταγγέλλουσας³⁴⁴.

VI.2.3.4 Μέρος τρίτο – Νομική εκτίμηση

VI.2.3.4.1 Ως προς τον καθορισμό τιμών μεταπώλησης

222. Η ΚΑΝΤΖΙΚΗ, όπως προκύπτει με σαφήνεια από τα στοιχεία που προσκόμισε η καταγγέλλουσα σε συνδυασμό με τα ανωτέρω εκτεθέντα ευρήματα του επιτόπιου ελέγχου, προέβη, κατά την περίοδο 2011-2017 σε καθορισμό τιμών μεταπώλησης στα ηλεκτρονικά καταστήματα λιανικής πώλησης με τα οποία συνεργάζεται. Πράγματι, μέσω των πρακτικών της, η καταγγελλόμενη περιόρισε την δυνατότητα των λιανοπωλητών της να καθορίζουν ανεξάρτητα την τιμή πώλησης των ρολογιών.

223. Από ένα μεγάλο πλήθος ηλεκτρονικών αρχείων που συλλέχθηκαν κατά τη διενέργεια του επιτόπιου ελέγχου στην εταιρεία, και τα οποία καταγράφονται εκτενώς ανωτέρω προκύπτει ότι η καταγγελλόμενη επέβαλε τη συμμόρφωση των λιανοπωλητών με τις καθορισμένες από εκείνη τιμές λιανικής με συνεχείς οχλήσεις της μέσω μηνυμάτων ηλ. ταχυδρομείου, προκειμένου οι τελευταίοι να διορθώνουν τις τιμές σύμφωνα με τους τιμοκαταλόγους που τους κοινοποιούσε. Όπως έχει αναφερθεί ανωτέρω, οι πρακτικές για την επίτευξη του καθορισμού των τιμών μπορούν να γίνουν πιο αποτελεσματικές όταν

³⁴² Βλ. ιδίως υπ'αρ. 101/25.02.2021 Υπόμνημα, την υπ' αρ. 138/5.3.2021 Προσθήκη και το υπ'αρ. 638/22.11.2021 Συμπληρωματικό Υπόμνημα.

³⁴³ Βλ. Πρακτικά της 15ης Ιουνίου 2021 (Συνεδρίαση 68η).

³⁴⁴ Των [...].

συνδυαστούν με τη λήψη μέτρων για τον εντοπισμό διανομέων που εφαρμόζουν μειωμένες τιμές, όπως η εφαρμογή συστήματος παρακολούθησης τιμών, η επιβολή υποχρέωσης στους λιανοπωλητές να καταγγέλλουν άλλα μέλη του δικτύου διανομής που παρεκκλίνουν από το καθορισμένο επίπεδο τιμών ή μέτρων, που μπορεί να αποθαρρύνουν τον αγοραστή να μειώσει τις τιμές μεταπώλησης. Με τους ίδιους έμμεσους τρόπους και εφαρμόζοντας αντίστοιχα «συνοδευτικά» μέτρα οι ανώτατες ή συνιστώμενες τιμές μπορεί να λειτουργούν ως καθορισμός των τιμών μεταπώλησης³⁴⁵.

224. Εν προκειμένω, η καταγγελλόμενη όχι μόνο καθόριζε τις τιμές μεταπώλησης, αλλά και παρακολουθούσε τις τιμές μεταπώλησης των ηλεκτρονικών καταστημάτων ιδιαίτερα μέσω της ιστοσελίδας σύγκρισης τιμών skroutz, εντόπιζε λιανοπωλητές που εφάρμοζαν μειωμένες τιμές και παρενέβαινε με οχλήσεις της προκειμένου οι τελευταίοι να εναρμονίσουν τις τιμές τους σύμφωνα με τις προκαθορισμένες τιμές που τους είχε ορίσει. Σημειώνεται, συναφώς, ότι ορισμένοι εκ των λιανοπωλητών του δικτύου της ενημέρωναν για τις αποκλίσεις άλλων λιανοπωλητών από τις τιμές που είχαν συμφωνήσει να ακολουθούν στο πλαίσιο της συνεργασίας τους με την καταγγελλόμενη εταιρεία. Η στενή αυτή παρακολούθηση των τιμών μεγιστοποιούσε τα αποτελέσματα της πολιτικής παρέμβασης της καταγγελλόμενης στις τιμές των λιανοπωλητών της. Κατά συνέπεια, ο μεταπωλητής ωθείται στην πράξη να μην τιμολογεί σε άλλη πλην της τιμής που ορίζεται από την καταγγελλόμενη.

225. Ως πρόσθετο μηχανισμό παρακολούθησης της εφαρμογής των τιμών, πέραν της προαναφερόμενης αποδεδειγμένης με στοιχεία, πίεσης που ασκούσε μέσω της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας προς λιανοπωλητές, η ΚΑΝΤΖΙΚΗ χρησιμοποιούσε επιπλέον και το σύστημα συνοδείας των ρολογιών με καρτελάκια, το χρώμα των οποίων αντιστοιχούσε σε προκαθορισμένες τιμές. Ο ισχυρισμός της ΚΑΝΤΖΙΚΗ σχετικά με την αντιστοίχιση του χρώματος στο καρτελάκι με τις τιμές εισαγωγής στις οποίες αγόραζε η ίδια τα ρολόγια δεν αιτιολογείται επαρκώς και δεν επεξηγείται με εμπορική λογική. Αντίθετα, έχει αποδειχθεί ότι η ΚΑΝΤΖΙΚΗ έστειλε στους λιανοπωλητές της τιμοκαταλόγους με αστεράκια, και μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας τους κοινοποιούσε την αντιστοίχιση των αστεριών σε τιμές χονδρικής και λιανικής. Τα αστεράκια αυτά, όπως έχει εξηγηθεί ανωτέρω, αντιστοιχούσαν σε συγκεκριμένο χρώμα καρτέλας, το οποίο (χρωματιστό καρτελάκι) συνόδευε το προϊόν μέχρι και την αγορά του από τον τελικό καταναλωτή, κάνοντας έτσι στην πράξη εξαιρετικά ευχερή την ανά πάσα στιγμή παρακολούθηση από την ΚΑΝΤΖΙΚΗ του εάν υφίσταται αντιστοιχία μεταξύ της καθορισμένης από αυτήν τιμής μεταπώλησης και της τιμής που ακολουθούσε ο κάθε λιανοπωλητής (ακόμα και σε φυσικά καταστήματα). Η ύπαρξη περιορισμένων κατηγοριών τιμών και η αλλαγή των κατηγοριών αυτών (περιορισμένες κατηγορίες τιμών με αντιστοίχιση μίας τιμής χονδρικής σε μία προτεινόμενη τιμή λιανικής) μόλις μία φορά το διάστημα 2011-2017, καθιστούσε στην πράξη εύκολο τον συσχετισμό του χρώματος στα καρτελάκια με συγκεκριμένη τιμή λιανικής και την απομνημόνευσή του.

³⁴⁵ Βλ. Κατευθυντήριες γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, παρ. 47. Βλ. και Απόφαση της Ε. Επιτροπής της 24.7.2018, ΑΤ.40182, *Pioneer*, σκ 155.

226. Συνεπώς, ενόψει των ανωτέρω, η προαναφερθείσα επιβολή τιμών μεταπώλησης από την ΚΑΝΤΖΙΚΗ προς τους λιανοπωλητές ενισχυόταν με την άσκηση έμμεσης πίεσης³⁴⁶ μέσα από τα χρωματιστά καρτελάκια που έφεραν τα ρολόγια, ώστε να μην αποκλίνουν από τις προκαθορισθείσες τιμές πώλησης λιανικής. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η ΚΑΝΤΖΙΚΗ είχε θέσει σε εφαρμογή μέτρα για τον εντοπισμό διανομέων που εφαρμόζουν μειωμένες τιμές, μέσω ενός πρωτότυπου συστήματος παρακολούθησης τιμών. Κατά την Επιτροπή, η ως άνω παράβαση στοιχειοθετείται επαρκώς κατά νόμο, με βάση το αποδεικτικό υλικό που συλλέχθηκε και αναλύθηκε διεξοδικά από την ΓΔΑ σε ειδικό κεφάλαιο της Εισήγησης, από το οποίο αποδεικνύεται τόσο η ύπαρξη συμφωνίας περί καθορισμού τιμών όσο και η εφαρμογή στην πράξη αυτής της συμφωνίας, επομένως η ένσταση αοριστίας της Εισήγησης πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

227. Ως προς την ένσταση που προέβαλε η εταιρεία σχετικά με το δήθεν μεγάλο διάστημα που έχει παρέλθει από την διάπραξη των παραβάσεων, διαπιστώνεται καταρχήν ότι η ΓΔΑ πραγματοποίησε επιτόπιο έλεγχο ήδη από τις 22.11.2017, ενώ το 2020 εκπρόσωπος της εταιρείας εκλήθη από την ΓΔΑ για ανωμοτί κατάθεση, στο πλαίσιο της οποίας του ετέθη υπόψη πλήθος αποδεικτικού υλικού, το οποίο στο σύνολό του αφορούσε στοιχεία που χρονολογούνταν λιγότερο από μια δεκαετία από την ημερομηνία της κατάθεσης, και τα οποία, στην πλειοψηφία τους, είχαν συλλεχθεί από τα ηλεκτρονικά αρχεία της ίδιας της εταιρείας, και ήταν επομένως κατά τεκμήριο προσβάσιμα σε αυτήν. Σε κάθε περίπτωση, στην εταιρεία δόθηκε πρόσβαση στον πλήρη φάκελο της υπόθεσης, ώστε να αξιολογήσει η ίδια το σύνολο του αποδεικτικού υλικού που χρησιμοποιήθηκε στην Εισήγηση για την στοιχειοθέτηση της παράβασης. Συνεπώς, η εταιρεία είχε την δυνατότητα να ασκήσει λυσιτελώς τα δικαιώματα άμυνας και η σχετική της ένσταση πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

VI.2.3.4.2 Ως προς την παροχή υπηρεσιών επισκευής ρολογιών

228. Όπως εξηγήθηκε ανωτέρω, η καταγγέλλουσα προσκόμισε ένα μεμονωμένο μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας πελάτη της, ο οποίος φέρεται να διαμαρτύρεται για την άρνηση της ΚΑΝΤΖΙΚΗ να επισκευάσει άνευ χρέωσης το καινούργιο ρολόι που είχε αγοράσει από την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ. Η εταιρεία ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ δεν προσκόμισε κάποιο άλλο αποδεικτικό στοιχείο πλην του προαναφερθέντος μηνύματος ενώ η Επιτροπή διαπιστώνει ότι από την έρευνα της Υπηρεσίας δεν έχουν προκύψει αποδεικτικά στοιχεία που να μπορούν να στοιχειοθετήσουν την φερόμενη αδικαιολόγητη άρνηση σε αντιανταγωνιστική συμπεριφορά της καταγγελλόμενης.

³⁴⁶ Βλ και παρ. 47 των Κατευθυντήριων για τους κάθετους περιορισμούς «Επίσης, ο άμεσος ή έμμεσος καθορισμός των τιμών μπορεί να γίνεται πιο αποτελεσματικά όταν συνδυάζεται με μέτρα που μπορεί να αποθαρρύνουν τον αγοραστή να μειώσει τις τιμές μεταπώλησης, όπως στην περίπτωση που ο προμηθευτής αναγράφει τη συνιστώμενη τιμή μεταπώλησης πάνω στο προϊόν [...]».

VI.3 SHOP & TRADE

VI.3.1 Εισαγωγή - Το δίκτυο συνεργατών της SHOP&TRADE

229. Η εταιρεία αντιπροσωπεύει στην Ελλάδα σήμερα ρολόγια των σημάτων SUUNTO³⁴⁷, BERING³⁴⁸ WENGER και VICTORINOX³⁴⁹ βάσει συμβάσεων αποκλειστικής διανομής που έχει συνάψει με τους αντίστοιχους κατασκευαστικούς οίκους³⁵⁰. Κατά το παρελθόν, η καταγγελλομένη εμπορευόταν και ρολόγια των σημάτων TIMEX, LOCMAN PARIS ΚΑΙ ESCADA για περιορισμένο χρονικό διάστημα³⁵¹.

230. Ως προς το δίκτυο των συνεργαζόμενων με εκείνη λιανεμπόρων, η εταιρεία σε σχετική ερώτηση της ΓΔΑ, επισήμανε ότι η φύση της συνεργασίας τους είναι αυτή της απλής διανομής, χωρίς να απαιτείται η πλήρωση ποσοτικών ή/και ποιοτικών κριτηρίων. Συγκεκριμένα, η καταγγελλόμενη σημείωσε ότι καταρτίζει προφορικές συμβάσεις πώλησης κινητών πραγμάτων προς περαιτέρω μεταπώληση χωρίς να προβλέπεται υποχρέωση αποκλειστικής προμήθειας, επιλέγει δε ελεύθερα τους συνεργάτες της³⁵² με βάση την πιστοληπτική τους ικανότητα/αξιοπιστία και τον όγκο των παραγγελιών τους³⁵³.

VI.3.2 Μέρος Πρώτο - Καταγγελλόμενες πρακτικές

231. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ καταγγέλλει την SHOP&TRADE για τις εξής πρακτικές:

- (α) καθορισμό τιμών μεταπώλησης· και
- (β) περιορισμό παράλληλων εισαγωγών.

232. Ειδικότερα, ως προς το (α) ανωτέρω, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ αναφέρει ότι η SHOP&TRADE προβαίνει σε «απροκάλυπτη εφαρμογή» ρητρών καθορισμού τιμών μεταπώλησης, *«απαγορεύοντας τη διακύμανση των τιμών σε επίπεδα κατώτερα από αυτά του τιμοκαταλόγου που κοινοποιεί ή της καθορισμένης έκπτωσης επί του τιμοκαταλόγου αυτού»*³⁵⁴. Περαιτέρω, σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, η άρνηση συμμόρφωσης με τις συγκεκριμένες τιμές οδηγεί σε άμεση διακοπή προμήθειας, με αιτιολογία τη μη εφαρμογή των καθορισμένων τιμών, ιδίως αυτών για τα ηλεκτρονικά καταστήματα.

233. Ως προς το (β) ανωτέρω, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ αναφέρει ότι η καταγγελλόμενη θεωρεί παράνομες τις παράλληλες εισαγωγές στις οποίες αναγκάζεται η ίδια να προβαίνει λόγω των αντιποίνων που της επιβάλλονται με τη μορφή άρνησης προμήθειας³⁵⁵. Προς

³⁴⁷ [...]

³⁴⁸ [...].

³⁴⁹ Αναφορικά με την συνεργασία της με την εταιρεία VICTORINOX AG για τα σήματα WENGER και -από την άνοιξη του 2020- και για τα VICTORINOX, η εταιρεία δήλωσε [...]. Βλ. το υπ' αρ. πρωτ. 9361/4.11.2020 μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου της καταγγελλομένης προς τη ΓΔΑ.

³⁵⁰ Η εταιρεία σημείωσε ότι [...]. βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 4977/5.6.2020 απαντητική επιστολή της SHOP&TRADE προς τη ΓΔΑ.

³⁵¹ [...].

³⁵² Η εταιρεία συνεργάζεται [...] την υπ' αρ. πρωτ. 4977/5.6.2020 απαντητική επιστολή της SHOP&TRADE προς τη ΓΔΑ, σχετ.6. [...].

³⁵³ Σύμφωνα με την καταγγελλόμενη [...] βλ. το υπ' αρ. πρωτ. μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου προς της ΓΔΑ.

³⁵⁴ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 3760/2017 καταγγελία, παρ. 145.

³⁵⁵ Ομοίως, παρ. 156.

επίρρωση των ισχυρισμών της, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ προσκόμισε σειρά μηνυμάτων αλληλογραφίας³⁵⁶, στα οποία αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- «Προκειμένου να διασφαλίσουμε την καλή συνεργασία μας και παράλληλα να προστατέψουμε το σήμα (SUUNTO) θέλουμε να σας ενημερώσουμε ότι το **νομικό τμήμα της shop&trade έχει αναλάβει το ζήτημα των τιμών για τις εκπτώτικές ιστοσελίδες (skroutz-bestprice etc) και την τήρηση των τιμών.** Η ομάδα της SUUNTO σας ενημερώνει ότι την Παρασκευή 3/2/17 **όποιος δεν τηρεί τον επισυναπτόμενο τιμοκατάλογο θα βγει από επίσημος μεταπωλητής.** Στα αξεσουάρ-λουριά και ανταλλακτικά δεν επιτρέπεται καμία έκπτωση.» (η έμφαση προστέθηκε)³⁵⁷. Επισημαίνεται ότι στο εν λόγω μήνυμα επισυνάπτεται τιμοκατάλογος με τιμές χονδρικής και τιμές λιανικής που δεν αναγράφονται ως προτεινόμενες.³⁵⁸
- «*Η shop & trade ακολουθεί συγκεκριμένη πολιτική με όλους τους πελάτες της θέλοντας να προστατέψει τα προϊόντα της και τις συνεργασίες που έχει μαζί τους **Μπορείτε να κάνετε προσφορές και εκπτώσεις στις προσωπικές σας ιστοσελίδες και στο φυσικό σας κατάστημα, όχι όμως στο skroutz και στις λοιπές εκπτώτικές ιστοσελίδες.** Πάντα θα υπάρχουν λόγοι για μεγαλύτερες εκπτώσεις (Πάσχα-Χριστούγεννα-γιορτές) Παρακαλώ όλοι να συμβάλουμε για τη σωστή εικόνα του Brand» (η έμφαση προστέθηκε)³⁵⁹.*
- «*Αγαπητοί πελάτες, Επισυναπτόμενο θα βρείτε το δελτίο τύπου του νέου Suunto Spartan sport wrist και σε αυτό το link <https://we.tl/bNcATWOcsi> φωτογραφίες. Είναι ένα νέο προϊόν σε πολύ καλή τιμή και θα είναι διαθέσιμο από αρχές Απριλίου **Παρακαλούμε τα ρολόγια να διατεθούν μέσω των e-shop χωρίς έκπτωση. Ακολουθεί πίνακας με τους κωδικούς των προϊόντων και τις τιμές χονδρικής και λιανικής.***» (η έμφαση προστέθηκε), «*Αγαπητοί πελάτες, Η SUUNTO μας ενημέρωσε ότι η τιμή του Suunto Spartan Sport αλλάζει! Από 1η Μαΐου το Suunto Spartan Sport HR κατεβαίνει στα [...]€, ενώ το Suunto Spartan Sport στα [...]€. Καλές πωλήσεις!*» και «*Αγαπητοί πελάτες, Έγινε λάθος στις τιμές του προηγούμενου email. Από 1η Μαΐου το Suunto Spartan Sport HR κατεβαίνει στα [...]€ από [...]€, ενώ το Suunto Spartan Sport στα [...]€ από [...]€. Η παραπάνω τιμές είναι τιμές λιανικής, για τις τιμές χονδρικής θα ενημερωθείτε από τους πωλητές της Suunto. Καλές πωλήσεις!*» (η έμφαση προστέθηκε)³⁶⁰.
- «*Υπάρχει διαθέσιμο ([...] λιανική)*»³⁶¹.
- «*Καλησπέρα Παρακαλώ διορθώστε άμεσα τις τιμές βάση συνημμένου τιμοκατάλογου αλλιώς τη Δευτέρα θα βγείτε από επίσημοι μεταπωλητές*» (η έμφαση προστέθηκε)³⁶².

³⁵⁶ Βλ. σχετικά 65 -72 της καταγγελίας.

³⁵⁷ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

³⁵⁸ Βλ. καταγγελία, σχετ. 65 και 66. Το εν λόγω μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...].

³⁵⁹ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]Σχετ. 67-68 στην καταγγελία.

³⁶⁰ Σειρά μηνυμάτων ηλ. ταχυδρομείου [...] Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 3760/2017 καταγγελία, σχετ. 69.

³⁶¹ Ομοίως, σχετ. 70. [...].

³⁶² Ομοίως, σχετ. 71. [...]. Σημειώνεται ότι στο εν λόγω μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου η καταγγέλλουσα απάντησε την ίδια ημέρα ότι οι τιμές «διορθώθηκαν».

- «Παρατήρησε το customer service της εταιρείας ότι αλλάζατε όλες τις τιμές στα suunto για πολλοστή φορά. Επίσης το 80% της συλλογής που έχετε ανεβάσει στο skrouitz δεν την έχετε προμηθευτεί από εμάς. Επανειλημμένα έχουμε κάνει κρούση για την τιμολογιακή πολιτική της εταιρείας. Παρακαλώ πολύ θα ήθελα να έχω μια υπεύθυνη απάντηση για τη στρατηγική που θα ακολουθήσετε αλλά και για το μέλλον της συνεργασίας μας».³⁶³

234. Σημειώνεται ότι, όπως επισημαίνει η καταγγέλλουσα, από τον Ιανουάριο του 2018 η καταγγελλόμενη έχει αλλάξει άρδην στάση απέναντί της, έκτοτε δε δηλώνει ότι έχουν άμογη συνεργασία³⁶⁴.

VI.3.3 Μέρος Δεύτερο – Η έρευνα της ΓΔΑ

VI.3.3.1 Τα μέτρα έρευνας

235. Η Υπηρεσία πραγματοποίησε στις 22.11.2017 επιτόπιο έλεγχο³⁶⁵ στις εγκαταστάσεις της εταιρείας κατά τον οποίο ελήφθησαν αντίγραφα εγγράφων και ηλεκτρονικά αρχεία.

236. Εν συνεχεία, τον Απρίλιο του 2020, η ΓΔΑ απέστειλε επιστολή παροχής στοιχείων³⁶⁶ προς την καταγγελλόμενη και, ακολούθως, τον Σεπτέμβριο του 2020 κάλεσε σε ανωμοτί κατάθεση [...] για παροχή διευκρινίσεων σχετικά με το αντικείμενο της έρευνας³⁶⁷.

VI.3.3.2 Ευρήματα από τον επιτόπιο έλεγχο

237. Από ένα μεγάλο πλήθος ηλεκτρονικών αρχείων που συλλέχθηκαν κατά τον επιτόπιο έλεγχο προκύπτει ότι η καταγγελλόμενη προέβη κατά τα έτη 2016 και 2017 σε καθορισμό τιμής μεταπώλησης των συνεργαζόμενων με εκείνη ηλεκτρονικών καταστημάτων λιανικής πώλησης.

238. Συγκεκριμένα, η καταγγελλόμενη προκειμένου να αποτρέψει την εμφάνιση χαμηλότερων τιμών μεταπώλησης στα ηλεκτρονικά καταστήματα λιανικής που συνεργαζόταν παρακολουθούσε τις τιμές λιανικής και απέστειλε μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου με τα οποία ζητούσε από τους συνεργάτες της λιανοπωλητές να ακολουθήσουν τις τιμές που η ίδια όριζε. Αυτό καταδεικνύεται από τα ακόλουθα, ενδεικτικά αναφερόμενα, μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου από την καταγγελλόμενη προς λιανοπωλητές στα οποία αναφέρονται μεταξύ άλλων τα εξής (η έμφαση στο κείμενο των μηνυμάτων έχει προστεθεί):

³⁶³ Ομοίως, σχετ. 72. Πρόκειται για μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

³⁶⁴ Βλ. το υπ' αρ. πρωτ. 3335/25.5.2018 υπόμνημα της καταγγέλλουσας προς τη ΓΔΑ.

³⁶⁵ Δυναμεί της υπ' αρ. πρωτ. οικ.6341/31.10.2017 εντολής ελέγχου.

³⁶⁶ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 2620/1.4.2020 επιστολή της ΓΔΑ προς τη SHOP&TRADE και την υπ' αριθ. πρωτ. 4977/5.6.2020 απαντητική επιστολή. Η εταιρεία προσκόμισε διευκρινιστικά στοιχεία με το υπ' αρ. πρωτ. 7653/2.9.2020 μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου προς τη ΓΔΑ.

³⁶⁷ [...]. Σε συνέχεια αυτής, η καταγγελλόμενη απέστειλε διευκρινίσεις με το υπ' αρ. πρωτ. 8110/17.9.2020 μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου. Τέλος, απέστειλε στοιχεία με το υπ' αρ. πρωτ. 9361/4.11.2020 μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου.

- «..στείλαμε ένα mail για τις τιμές ,μίλα με τον [...] Σου επισυνάπτω και τον τιμοκατάλογο που πρέπει να τηρείτε ευχαριστώ» και εν συνεχεία «Σε παρακαλώ πολύ φτιάξε τις τιμές στο skroutz κλπ».³⁶⁸
- «[...] ΚΑΛΗΜΕΡΑ ΣΕ ΠΑΡΑΚΑΛΩ ΝΑ ΦΤΙΑΞΕΙΣ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΣΤΑ SUUNTO ΓΙΑΤΙ ΕΓΙΝΕ ΘΕΜΑ,ΑΝ ΑΡΧΙΣΕΤΕ ΝΑ ΒΑΖΕΤΕ ΙΕΥΡΩ ΚΑΤΩ Ο ΚΑΘΕΝΑΣ ΘΑ ΕΧΕΤΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑ.[..]» και «Όλοι παρακολουθούνται από το customer service και ενημερώνονται. Ευχαριστώ».³⁶⁹
- «ΚΑΛΗΣΠΕΡΑ ΜΕΧΡΙ ΝΑ ΕΚΔΟΘΕΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΣΤΟ INTERNET,ΠΑΡΑΚΑΛΩ ΛΙΓΗ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΗ ΠΡΟΣΟΧΗ ΜΕ ΤΙΣ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ. ΕΙΔΙΚΑ ΜΕ ΤΟ AMBIT3 NERAL EDITION ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΣΥΛΛΕΚΤΙΚΟ.ΠΑΡΑΚΑΛΩ Η ΤΙΜΗ ΤΟΥ ΝΑ ΕΙΝΑΙ [...]. ΕΧΟΥΝ ΕΝΗΜΕΡΩΘΕΙ ΟΛΑ ΤΑ E-SHOP_ΜΕ ΕΚΤΙΜΗΣΗ [...]»³⁷⁰
- «[...] καλημέρα,φτιάξε σε παρακαλώ τις τιμές στο internet. Έχω ενημερώσει και τους υπόλοιπους.»³⁷¹
- «Παρακαλώ όπως διορθώσετε τις τιμές στις εκπτώτικές ιστοσελίδες στον παρακάτω κωδικό (ακολουθεί ο κωδικός)».³⁷²
- «ΚΑΛΗΜΕΡΑ. [...] ΦΤΙΑΞΕ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΣΤΟ INTERNET,ΕΙΝΑΙ 3-4 ΦΟΡΑ ΠΟΥ ΣΤΟ ΛΕΩ ΚΑΙ ΔΕΝ ΘΕΣ ΝΑ ΤΟ ΚΑΤΑΛΑΒΕΙΣ.»³⁷³
- «ΚΑΛΗΜΕΡΑ ΣΑΣ . ΠΑΡΑΚΑΛΩ ΠΟΛΥ ΦΤΙΑΞΕΤΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΤΙΜΕΣ ΣΤΟ SKROUTZ. ΕΧΕΤΕ ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΗΡΕΙΤΕ ΟΛΟΙ ΣΑΣ. [...]»³⁷⁴
- «Έχουν παρατηρηθεί αποκλίσεις από την εμπορική πολιτική της εταιρείας στις mininet τιμές στις εκπτώτικές ιστοσελίδες skroutz/bestprice. Η mininet έχει οριστεί αποκλειστικά και μόνο για την σωστή εικόνα της SUUNTO αλλά και για το δικό σας εμπορικό κέρδος. Η ομάδα της SUUNTO & η shop&trade σας παρακαλεί να ακολουθείτε τον επισυναπτόμενο τιμοκατάλογο στα ιντερνετικά σας καταστήματα. Είναι σωστό και δίκαιο και για τους υπόλοιπους συνεργάτες της εταιρείας που δεν διαθέτουν E-SHOPS.»³⁷⁵ .

239. Σε ορισμένες περιπτώσεις το αίτημα της καταγγελλόμενης για συμμόρφωση με τις τιμές λιανικής που κοινοποιούσε συνοδευόταν από απειλή αφαίρεσης λιανοπωλητή από τη λίστα επίσημων μεταπωλητών του δικτύου της στις ιστοσελίδες skroutz, best price κλπ, το

³⁶⁸ Μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου [...]επισυνάπτεται τιμοκατάλογος SUUNTO με τιμές χονδρική, λιανικής πώλησης και e-shop.

³⁶⁹ Μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου [...] Ακολούθησε την ίδια ημέρα η απάντηση [...] «Συμφωνω απολύτως. Εμεις δεν ειχαμε εκπτώσεις πριν μερικούς μήνες. Εμεις θα διορθώσουμε αμέσως. Το ζήτημα είναι τι θα γίνει με τους υπόλοιπους. Με εκτίμηση, [...]

³⁷⁰ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...].

³⁷¹ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...].

³⁷² Σειρά μηνυμάτων ηλ. ταχυδρομείου [...]

³⁷³ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

³⁷⁴ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

³⁷⁵ Σειρά μηνυμάτων ηλ. ταχυδρομείου [...]

οποίο και υλοποιούσε όπως καταδεικνύεται από τα ακόλουθα ενδεικτικά αναφερόμενα ευρήματα:

- Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου από τον [...] του ηλεκτρονικού καταστήματος [...] προς τον [...] της SHOP&TRADE στις 3.2.2017 με περιεχόμενο: «*Καλησπέρα! Ήμουν σε όλες τις τιμές εντάξει από χθες το βράδυ! Αλλά βγήκα από Επίσημος Μεταπωλητής*». Προς απάντηση αυτού, [...] απέστειλε το εξής: «*καλημερα [...]. Το πρόβλημα είναι τα δωρα που κανεις. Στο site σου μπορείς να το επικοινωνήσεις,οχι όμως στο skroutz. φτιαχτο και ενημερωσε με να σε αποκαταστησει το νομικο τμημα*». ³⁷⁶ Ακολούθως, στις 4.2.2017, ο [...] απέστειλε στην [...] το εξής: «*[...] καλη σου μερα και παλι οποτε μπορεσεις προσθεσε τον [...] ευχαριστω και καλο σαββατοκυριακο*». ³⁷⁷
- Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου από το ηλεκτρονικό κατάστημα [...] προς τον [...] της SHOP&TRADE με το οποίο ενημέρωνε «*Οκ θα της φτιάξω τις τιμές την εβδομάδα που μας έρχεται*». ³⁷⁸ Ακολούθησαν μηνύματα εσωτερικής αλληλογραφίας με περιεχόμενο «**ΠΑΡΑΚΑΛΩ Η ΔΕΣΜΕΥΣΗ [...] ΝΑ ΠΕΣΕΙ ΡΑΦΙ,ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΓΡΑΦΕΙ Ο ΠΕΛΑΤΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΘΩΣ ΕΙΝΑΙ ΑΝΑΞΙΟΠΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΔΕΝ ΣΥΝΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ**» ³⁷⁹ και «*Καλημέρα Τσέκαρε σε παρακαλώ αν μπορείς να βγάλεις τον [...] από το σκρουτζ Ευχαριστώ*» ³⁸⁰

240. Από τα ευρήματα προκύπτει, περαιτέρω, ότι οι λιανοπωλητές συμμορφώνονταν με τα αιτήματα της SHOP&TRADE, περιστασιακά δε ορισμένοι εξ αυτών της απέστειλαν πληροφορίες για τις τιμές άλλων μεταπωλητών ζητώντας από εκείνη να ελέγξει ότι και οι άλλοι έμποροι λιανικής επίσης, συμμορφώνονταν με τις καθορισμένες τιμές. Αυτό καταδεικνύεται από τα ακόλουθα, ενδεικτικά αναφερόμενα, μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου από λιανοπωλητές προς την SHOP&TRADE στα οποία αναφέρονται μεταξύ άλλων τα εξής:

- «*Αρκετά e-shop εξακολουθούν να μη συμμορφώνονται με τον official τιμοκατάλογο σας, παρά τις συστάσεις σας. Σας παραθέτω φωτογραφίες*» ³⁸¹.
- «*Καλησπέρα σας, παρατηρήσαμε τις ακόλουθες διαφορές στις τιμές στα προϊόντα που σας επισυνάπτουμε και ως εκ τούτου αναγκαστήκαμε να προσαρμοστούμε και εμείς αναλόγως. Ιδιαίτερα στην περίπτωση του Suunto Spartan Ultra Stealth Titanium η διαφορές*

³⁷⁶ Η έμφαση προστέθηκε. Βλ. σειρά μηνυμάτων ηλ. ταχυδρομείου [...] Είχε προηγηθεί η αποστολή μηνύματος με το κάτωθι περιεχόμενο «*Αγαπητοί συνεργάτες καλημέρα και καλό μήνα Προκείμενο να διασφαλίσουμε την καλή συνεργασία μας και παράλληλα να προστατέψουμε το σήμα (SUUNTO) θέλουμε να σας ενημερώσουμε ότι το νομικό τμήμα της shop&trade έχει αναλάβει το ζήτημα των τιμών για τις εκπτώτικές ιστοσελίδες (skroutz-bestprice etc) και την τήρηση των τιμών. Η ομάδα της SUUNTO σας ενημερώνει ότι την Παρασκευή 3/2/17 όποιος δεν τηρεί τον επισυναπτόμενο τιμοκατάλογο θα βγει από επίσημος μεταπωλητής. Στα αξεσουάρ-λουριά και ανταλλακτικά δεν επιτρέπεται καμία έκπτωση. Για τα περεταίρω θα σας ενημερώσει το νομικό τμήμα της εταιρείας το συντομότερο δυνατόν*».

³⁷⁷ Η έμφαση προστέθηκε. Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

³⁷⁸ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]. Είχε προηγηθεί στις 2.3.2016 μήνυμα [...] στο οποίο μεταξύ άλλων ανέφερε «*Σου στέλνω ξανά τιμοκατάλογο για να φτιάξετε τις τιμές ,είστε αρκετά κάτω ,στις λίστες θα δεις τιμές ιντερνέτ που κάνει όλη η αγορά από εδώ και περά. [...]*».

³⁷⁹ Η έμφαση προστέθηκε. Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

³⁸⁰ Η έμφαση προστέθηκε. Μήνυμα ηλ. [...]

³⁸¹ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

είναι πολύ μεγάλες. Προσέξτε παρακαλούμε και τις περιπτώσεις στα *Suunto Traverse Alpha Stealth* και *Suunto D4i Dive Computer Novo Blue*.»³⁸² .

- «[...] καλημέρα, Ότι προσπαθείτε από την μία να ελέγξετε τις τιμές και από την άλλη έχετε επίσημο μεταπωλητή τον κωσταρέλο που ως γνωστόν κανει ότι θελει στις τιμές με ξεπερνα. Κάθε προσπάθεια αναιρείται.»³⁸³ και
- «καλησπέρα [...], σε συνέχεια της επικοινωνίας που είχαμε, σας ενημερώνουμε ότι οι τιμές διαμορφώθηκαν σύμφωνα τιμοκατάλογο λιανικής του οίκου της *Suunto Dive* για το χειμώνα 2017 που μας στείλατε με e-mail. ..[...].. Με εκτίμηση για την *Κωσταρέλος ΑΕ*».³⁸⁴
- «Καλησπέρα σας, Οι τιμές έχουν ήδη διορθωθεί από σήμερα το πρωί».³⁸⁵

241. Αναφορικά με τυχόν ενέργειες περιορισμού του παράλληλου εμπορίου εκ μέρους της SHOP&TRADE, από εσωτερική αλληλογραφία εργαζομένων στην εταιρεία προκύπτει ότι η καταγγελλόμενη γνώριζε για παράλληλες εισαγωγές ρολογιών SUUNTO από τους λιανοπωλητές στην Ελλάδα³⁸⁶. Επιπλέον, όπως προκύπτει από ευρήματα, το ζήτημα των παράλληλων εισαγωγών είχε απασχολήσει την εταιρεία στο πλαίσιο της πολιτικής καθορισμού τιμών που εφαρμόζε³⁸⁷ ενώ, περαιτέρω, αν και υπήρξε πρόθεση της εταιρείας να μην καλύπτει την εγγύηση προϊόντων που πωλούνται στη λιανική και δεν έχουν εισαχθεί από την ίδια, εντούτοις, η πρόθεση αυτή δεν αποδείχθηκε ότι επικοινωνήθηκε τελικά προς τους εμπόρους λιανικής του δικτύου της³⁸⁸.

VI.3.4 Η άποψη της SHOP&TRADE ως προς τις καταγγελλόμενες πρακτικές

VI.3.4.1 Ως προς τις πωλήσεις χονδρικής

242. Σε απάντηση επί της επιστολής παροχής στοιχείων³⁸⁹ που της απέστειλε η ΓΔΑ αναφορικά με τον τρόπο τιμολόγησης των ρολογιών εμπορίας της από την ίδια και από το δίκτυο συνεργαζόμενων λιανοπωλητών της, η SHOP&TRADE ανέφερε, ως προς τις πωλήσεις χονδρικής, ότι τιμολογεί τα ρολόγια σε τιμή χονδρικής που καθορίζει η ίδια αφαιρουμένης τυχόν συμφωνηθείσας έκπτωσης που δύναται να χορηγεί ανά περίπτωση εκτιμώντας την πιστοληπτική ικανότητα και τον όγκο των παραγγελιών εκάστου πελάτη.

VI.3.4.2 Ως προς τις πωλήσεις λιανικής

243. Αναφορικά δε με τις πωλήσεις λιανικής, σημείωσε ότι όταν η ίδια πωλεί στη λιανική, τιμολογεί στις αξίες λιανικής που επιλέγει, ενώ οι λιανοπωλητές τους δικτύου της τιμολογούν βάσει της τιμής λιανικής που ελεύθερα επιλέγουν, μη δεσμευόμενοι από την προτεινόμενη τιμή λιανικής που τους παρέχει η SHOP&TRADE. Όπως συμπλήρωσε,

³⁸² Μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου [...]

³⁸³ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

³⁸⁴ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

³⁸⁵ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

³⁸⁶ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

³⁸⁷ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

³⁸⁸ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

³⁸⁹ Βλ. την υπ'αρ. πρωτ.4977/5.6.2020 απαντητική επιστολή της καταγγελλόμενης προς τη ΓΔΑ.

ομοίως, οι συνεργαζόμενοι με εκείνη λιανοπωλητές «εφαρμόζουν αυτόνομη και ελεύθερη εκπωλική πολιτική στα προϊόντα που μεταπωλούν σε τελικούς καταναλωτές».

VI.3.4.3 Ως προς την σχέση με την καταγγέλλουσα

244. Ειδικότερα ως προς τη σχέση της με την καταγγέλλουσα, η SHOP&TRADE ανέφερε ότι η συνεργασία τους ξεκίνησε στο τέλος του 2015 και διαρκεί μέχρι σήμερα.³⁹⁰ Σε σχετική ερώτηση της ΓΔΑ κατά τη [...], ο τελευταίος σημείωσε τα εξής: [...]

VI.3.4.4 Ως προς την παροχή υπηρεσιών επισκευής ρολογιών

245. Η εταιρεία ερωτήθηκε για πληρότητα από την ΓΔΑ και σε σχέση με την παροχή από την ίδια υπηρεσιών επισκευής ρολογιών. Η καταγγελλόμενη απάντησε ότι συνεργάζεται με την εταιρεία «Chronotechnica - Παπαθεοδώρου & Σια ΕΕ»³⁹¹. Σε σχετική ερώτηση της ΓΔΑ, η καταγγελλόμενη απάντησε ότι άρνηση παροχής service σε ρολόγια των οίκων που εμπορεύεται μπορεί να λάβει χώρα, μόνο εάν το προϊόν είναι «απομμητικό». Ειδικότερα σημείωσε ότι, [...].³⁹²

VI.3.4.5 Επιχειρήματα που περιέχονται στα Υπομνήματα ενώπιον της ΕΑ

246. Τόσο με τα Υπομνήματα που κατέθεσε ενώπιον της ΕΑ³⁹³, όσο και κατά την ακροαματική διαδικασία³⁹⁴, η SHOP&TRADE συνόψισε και επανέλαβε τους ισχυρισμούς που είχε προβάλει κατά την διαδικασία έρευνας της ΓΔΑ και υποστήριξε περαιτέρω, συνοπτικά, τα εξής: Ισχυρίστηκε ότι από το υλικό που συλλέχθηκε από την ΓΔΑ δεν αποδεικνύεται ότι η εταιρεία ακολουθούσε συγκεκριμένη πολιτική καθορισμού τιμών, καθώς δεν υπήρχε σχεδιασμός εκ μέρους της για καθορισμό των τιμών, παρα μόνον διαπιστώνονται κάποιες αποσπασματικές και μεμονωμένες ενέργειες ορισμένων προσώπων που εργάζονταν στην εταιρεία. Ισχυρίστηκε ειδικότερα ότι τα συλλεχθέντα αποδεικτικά στοιχεία αφορούν κυρίως δύο συγκεκριμένα πρόσωπα, τα οποία, κατά την SHOP&TRADE, δεν εκπροσωπούσαν την εταιρεία προς τους τρίτους, καθώς ήταν απλοί πωλητές και όχι ανώτερα στελέχη της διοίκησης της εταιρείας. Η εταιρεία υποστήριξε επίσης ότι δεν γνώριζε τις πραγματικές τιμές μεταπώλησης των λιανοπωλητών με τους οποίους συνεργάζονταν, και το μόνο που μπορούσε να γνωρίζει ήταν οι τιμές που αναγράφονταν σε ηλεκτρονικές πλατφόρμες και οι δηλώσεις των λιανοπωλητών σε σχέση με αυτές τις τιμές.

247. Η SHOP&TRADE ανέδειξε επίσης την μειωμένη αξιοπιστία ενός εκ των μαρτύρων της καταγγέλλουσας³⁹⁵, ενώ προσκόμισε ένορκη βεβαίωση του κ. [...] προς επίρρωση των ισχυρισμών της. Επισημαίνεται ότι η καταγγέλλουσα προέβαλε ένσταση

³⁹⁰ Βλ. [...] κατόπιν της υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 7143/4.8.2020 κλήσης της ΓΔΑ σε ανωμοτί κατάθεση και την αριθ. πρωτ. 4977/5.6.2020 απαντητική επιστολή της SHOP&TRADE προς της ΓΔΑ, σχετ. 9 (καρτέλα πελάτη Κωσταρέλου με τιμολογήσεις από τον 12/2015 μέχρι και τον 5/2020).

³⁹¹ Πρόκειται για το εξουσιοδοτημένο service της SHOP&TRADE. [...] βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 4977/5.6.2020 απαντητική επιστολή της SHOP&TRADE προς τη ΓΔΑ.

³⁹² [...]

³⁹³ Βλ. το υπ'αρ. 97/25.2.2021 Υπόμνημα (υπ' αρ. 98/25.2.2021 σε μη εμπιστευτική εκδοχή), την υπ'αρ. 139/5.3.2021 Προσθήκη και το υπ'αρ. 639/22.9.2021 Συμπληρωματικό Υπόμνημα.

³⁹⁴ Βλ. Πρακτικά της 7^{ης} Ιουλίου 2021 (Συνεδρίαση 78^{ης}).

³⁹⁵ Της κας. [...].

σχετικά με την προσκόμιση της συγκεκριμένης ένορκης βεβαίωσης, καθώς αυτή προσκομίστηκε από την SHOP&TRADE με το Συμπληρωματικό Υπόμνημα μετά την συζήτηση και η καταγγέλλουσα δεν είχε, έτσι, την δυνατότητα να απαντήσει στα περιεχόμενα σε αυτήν. Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η SHOP&TRADE ανακοίνωσε την προσκόμιση της εν λόγω ένορκης βεβαίωσης κατά την ακροαματική διαδικασία προς τον σκοπό του περιορισμού της διάρκειας της ακρόασής της και εν γένει προς οικονομία της διαδικασίας και, συνεπώς, μπορεί να γίνει κατ' εξαίρεση δεκτή στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας. Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται ότι το περιεχόμενο της ένορκης βεβαίωσης απλώς επιρρωνύει και διευκρινίζει ήδη προβληθέντα επιχειρήματα της εταιρείας και δεν εισφέρει νέα στοιχεία ή επιχειρήματα ενώπιον της ΕΑ.

VI.3.5 Μέρος τρίτο – Νομική εκτίμηση

VI.3.5.1 Ως προς τον καθορισμό τιμών μεταπώλησης

248. Η SHOP&TRADE, όπως προκύπτει με σαφήνεια από τα στοιχεία που προσκόμισε η καταγγέλλουσα σε συνδυασμό με τα ανωτέρω εκτεθέντα ευρήματα του επιτόπιου ελέγχου, προέβη, κατά τα έτη 2016 και 2017 σε καθορισμό των τιμών μεταπώλησης των ηλεκτρονικών καταστημάτων λιανικής πώλησης του δικτύου της (συγκεκριμένα η χρονική περίοδος που στοιχειοθετείται με αποδεικτικά στοιχεία είναι τουλάχιστον από 16.1.2016 έως 25.8.2017). Μέσω των πρακτικών της, η καταγγελλόμενη περιόρισε την δυνατότητα των λιανοπωλητών του δικτύου της να καθορίζουν ανεξάρτητα την τιμή πώλησης των ρολογιών από τις επιχειρήσεις τους.

249. Από ένα μεγάλο πλήθος ηλεκτρονικών αρχείων που συλλέχθηκαν κατά τη διενέργεια του επιτόπιου ελέγχου στην εταιρεία προκύπτει ότι η καταγγελλόμενη επέβαλε τη συμμόρφωση των λιανοπωλητών με τις καθορισμένες από εκείνη τιμές λιανικής με συνεχείς οχλήσεις της μέσω μηνυμάτων ηλ. ταχυδρομείου προκειμένου οι τελευταίοι να διορθώνουν τις τιμές σύμφωνα με τους τιμοκαταλόγους που τους κοινοποιούσε³⁹⁶. Οι εν λόγω οχλήσεις συνοδεύονταν συχνά από την απειλή επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης και συγκεκριμένα αφαίρεσης αυτών από τη λίστα των επίσημων μεταπωλητών στην ιστοσελίδα skroutz. Την απειλή αυτή φαίνεται ότι πραγματοποίησε σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως προκύπτει από σχετική επικοινωνία με την ιστοσελίδα skroutz³⁹⁷ με σκοπό την αφαίρεση/επανάταξη λιανοπωλητών στο δίκτυο επίσημων μεταπωλητών skroutz.

250. Οι ενέργειες αυτές πραγματοποιούνταν από υπαλλήλους της εταιρείας, που είχαν συγκεκριμένα την θέση του πωλητή, και οι οποίοι λόγω της θέσης τους και της έμμισθης σχέσης τους με την εταιρεία, εκπροσωπούσαν την τελευταία στις εμπορικές της σχέσεις με τους συναλλασσομένους της. Συναφώς διαπιστώνεται ότι τα επίμαχα μηνύματα στέλνονταν από εταιρικούς λογαριασμούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (με την ένδειξη

³⁹⁶ Σημειώνεται ότι, όπως προκύπτει από εσωτερική αλληλογραφία της εταιρείας, υπήρξε και πρόθεση αποτύπωσης όρων ηλεκτρονικού εμπορίου σχετικά με επιτρεπόμενες εκπτώσεις στα τιμολόγια η οποία, ωστόσο, δεν υλοποιήθηκε, [...]

³⁹⁷ Βλ. το ανωτέρω αναφερόμενο μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

@shopandtrade.gr), και ότι οι εν λόγω υπάλληλοι συνέχισαν να εργάζονται στην SHOP&TRADE μέχρι και τουλάχιστον το τρέχον έτος, σε αντίστοιχες θέσεις πωλήσεων.

251. Όπως έχει αναφερθεί ανωτέρω, πρακτικές για την επίτευξη του καθορισμού των τιμών μπορούν να γίνουν πιο αποτελεσματικές όταν συνδυαστούν με τη λήψη μέτρων για τον εντοπισμό διανομέων που εφαρμόζουν μειωμένες τιμές, όπως η εφαρμογή συστήματος παρακολούθησης τιμών, η επιβολή υποχρέωσης στους λιανοπωλητές να καταγγέλλουν άλλα μέλη του δικτύου διανομής που παρεκκλίνουν από το καθορισμένο επίπεδο τιμών ή μέτρων³⁹⁸.

252. Εν προκειμένω, η καταγγελλόμενη παρακολουθούσε τις τιμές μεταπώλησης των ηλεκτρονικών καταστημάτων για τον εντοπισμό λιανοπωλητών που εφαρμόζουν μειωμένες τιμές και παρενέβαινε με οχλήσεις της προκειμένου οι τελευταίοι να αυξήσουν τις τιμές τους. Σημειώνεται, συναφώς, ότι, όπως προκύπτει από τα αποδεικτικά στοιχεία που παρατίθενται ανωτέρω, ορισμένοι εκ των λιανοπωλητών του δικτύου της ενημέρωναν τακτικά για τις αποκλίσεις άλλων λιανοπωλητών από τις τιμές που είχαν συμφωνήσει να ακολουθούν στο πλαίσιο της συνεργασίας τους με την καταγγελλόμενη εταιρεία, αποδεικνύοντας με τον τρόπο αυτό την ύπαρξη συμφωνίας μεταξύ των μερών στην πράξη. Η στενή αυτή παρακολούθηση των τιμών μεγιστοποιούσε τα αποτελέσματα της πολιτικής παρέμβασης της καταγγελλόμενης στις τιμές των λιανοπωλητών της.

VI.3.5.2 Ως προς τον περιορισμό των παράλληλων εισαγωγών

253. Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι από την έρευνα της Υπηρεσίας δεν προέκυψαν στοιχεία που να καταδεικνύουν σαφείς ενέργειες περιορισμού των παράλληλων εισαγωγών εκ μέρους της SHOP&TRADE. Όπως προκύπτει από επιμέρους ενδείξεις, η εταιρεία γνώριζε σχετικά με την παράλληλη εισαγωγή ρολογιών των σημάτων που εμπορευόταν στην Ελλάδα³⁹⁹, γεγονός που την είχε απασχολήσει στο πλαίσιο της πολιτικής καθορισμού τιμών που εφάρμοζε. Περαιτέρω, όπως προκύπτει από εσωτερική επικοινωνία υπήρξαν και σκέψεις περί μη κάλυψης της εγγύησης προϊόντων από παράλληλη εισαγωγή, οι οποίες, ωστόσο, δεν προκύπτει από τα ευρήματα του ελέγχου, ότι υλοποιήθηκαν.

VI.4 SYMBOL

VI.4.1 Εισαγωγή - Το δίκτυο συνεργατών της SYMBOL

254. Η εμπορική δραστηριότητα της εταιρείας από το 2018 και μετά έχει μειωθεί σημαντικά και σήμερα δεν αντιπροσωπεύει κανέναν οίκο ρολογιών στην Ελλάδα. Κατά τα προηγούμενα έτη, η εταιρεία υπήρξε αποκλειστικός αντιπρόσωπος στην Ελλάδα των οίκων Patek Philippe, Gucci, Technomarine και Invicta [...] και Fossil Group, Ulysse

³⁹⁸ Με τους ίδιους έμμεσους τρόπους και εφαρμόζοντας τα ίδια συνοδευτικά μέτρα οι ανώτατες ή συνιστώμενες τιμές μπορεί να λειτουργούν ως καθορισμός των τιμών μεταπώλησης. Βλ. και Απόφαση της Ε. Επιτροπής της 24.7.2018, ΑΤ.40182, *Pioneer*, σκ 155.

³⁹⁹ Βλ. σχετικώς και την υπ' αρ. πρωτ.3760/2017 καταγγελία, σχετ. 72 (υπό IV.11.B. Μέρος Πρώτο - Καταγγελλόμενες πρακτικές) όπου αναφέρεται μεταξύ άλλων προς την καταγγέλλουσα το εξής: «Επίσης το 80% της συλλογής που έχετε ανεβάσει στο skrouz δεν την έχετε προμηθευτεί από εμάς».

Nardin, Oris, και S.T. DuPont [...]. Κριτήρια ένταξης της SYMBOL στα δίκτυα των οίκων του εξωτερικού ήταν η φερεγγυότητα, αναγνωρισιμότητα, πολυετής παρουσία στο χώρο του ρολογιού καθώς και τα οικονομικά μεγέθη της εταιρείας⁴⁰⁰.

255. Ως προς το δίκτυο των συνεργαζόμενων με εκείνη λιανεμπόρων, η εταιρεία, σε σχετική ερώτηση της ΓΔΑ, απάντησε ότι τα καταστήματα λιανικής πώλησης ρολογιών εισέρχονταν στο δίκτυο της μετά από αξιολόγηση⁴⁰¹ ενώ δεν υπήρχαν συγκεκριμένοι γενικοί όροι συναλλαγής ή κάποιες ιδιαίτερες προϋποθέσεις. Για το λόγο αυτό, όπως σημείωσε, δεν υπήρχαν συμβάσεις ή έγγραφα προς τα καταστήματα λιανικής πώλησης, στα οποία να τίθενται κριτήρια και προϋποθέσεις ένταξης στο δίκτυο της.

256. Ενδεικτικά, η εταιρεία ανέφερε ότι τα καταστήματα που διέθεταν ρολόγια του οίκου Gucci στην Ελλάδα ήταν [...], ενώ ρολόγια Technomarine [...] συνολικά. Τα καταστήματα που διέθεταν ρολόγια του οίκου Patek Philippe [...] ⁴⁰². Η εταιρεία δεν διαθέτει σήμερα σημεία πώλησης στην Ελλάδα ενώ τα έτη 2016-2018 διατηρούσε ένα shop in shop. Σημειώνεται ότι κατά δήλωση της εταιρείας, οι λιανοπωλητές/συνεργάτες της προμηθεύονταν ρολόγια αποκλειστικά από την ίδια.

VI.4.2 Μέρος Πρώτο – Οι ερευνώμενες Πρακτικές

257. Όπως προαναφέρθηκε, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ προσκόμισε στοιχεία σχετικά με πρακτικές της εταιρείας SYMBOL, ωστόσο δεν την κατήγγειλε⁴⁰³.

258. Εντούτοις, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην καταγγελία και τα στοιχεία που προσκομίστηκαν σχετικά, η εν λόγω εταιρεία αναφέρεται ότι εφαρμόζε πολιτική καθορισμού μέγιστων εκπτώσεων κατά τα έτη συνεργασίας της με την καταγγέλλουσα (2011 έως 2014).

259. Ειδικότερα, η καταγγέλλουσα ανέφερε ότι [...] η εταιρεία SYMBOL και η DIAMOND SA⁴⁰⁴ διακινούσαν στην ελληνική αγορά ρολόγια της FOSSIL GROUP,

⁴⁰⁰ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 5701/22.6.2020 απαντητική επιστολή της εταιρείας προς τη ΓΔΑ. [...]

⁴⁰¹ Ως κριτήρια ένταξης στο δίκτυο της ανέφερε κυρίως την τοποθεσία του καταστήματος, την εικόνα (προβολή) του προς τον πελάτη, το αν διέθετε άλλα αξιόλογα εμπορεύματα και άλλες μάρκες του ίδιου επιπέδου με τα δικά της προϊόντα, καθώς και τον τζίρο του κάθε καταστήματος. Ειδικότερα για τους λιανοπωλητές του οίκου PATEK PHILIPPE, η SYMBOL επεσήμανε ότι απαιτείτο επιπλέον η έγκριση του οίκου για την ένταξή τους στο δίκτυο.

⁴⁰² Η εταιρεία σημείωσε ότι μέχρι το 2012 διέθετε ένα εκτεταμένο δίκτυο πωλητών στην Ελλάδα για όλα τα σήματα που εκπροσωπούσε το οποίο σταδιακά περιορίστηκε ενώ διέθετε και πωλητές/εργαζόμενους σε αυτή για την προώθηση, δειγματισμό, λήψη/πληρωμή παραγγελιών και εν γένει υποστήριξη των πελατών της.

⁴⁰³ Βλ. το 6026/18.10.2017 υπόμνημα της καταγγέλλουσας προς τη ΓΔΑ με το οποίο δήλωσε ότι δεν καταγγέλλει την εταιρεία SYMBOL η οποία, κατά δήλωσή της, δραστηριοποιείται δια των εταιρειών DIAMOND SA και SYMBOL. Όπως αναφέρει η καταγγέλλουσα οι επιχειρήσεις αυτές αναφέρονται προκειμένου να περιγράψει με λεπτομέρεια την βιομηχανική οργάνωση της σχετικής αγοράς ώστε να διευκολύνει την επικοινωνία της ΓΔΑ με τις επιχειρήσεις του κλάδου και την έρευνα της υπηρεσίας.

⁴⁰⁴ Η καταγγέλλουσα σημείωσε ότι η DIAMOND SA -την οποία ανέφερε ως θυγατρική της SYMBOL- εμπορευόταν ρολόγια των σημάτων TW STEEL, HUGO BOSS, JUICY COUTOURE. Πρόκειται για την εταιρεία DIAMONDS CENTER ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ – ΡΟΛΟΓΙΩΝ – ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΔΩΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΙΔΩΝ (εφεξής DIAMONDS SA). Αναφορικά με τη σχέση των δύο εταιρειών, η SYMBOL σε σχετική ερώτηση της ΓΔΑ απάντησε ότι υπήρξε πελάτης της κατά τα έτη 2010 έως τον Απρίλιο του 2015 οπότε και η σχέση τους διεκόπη λόγω

εφήρμοζαν δε πολιτική καθορισμού τιμής μεταπώλησης, ωστόσο, η καταγγέλλουσα επισημαίνει, ότι οι εν λόγω εταιρείες εξακολουθούσαν να την προμηθεύουν.

260. Προς απόδειξη των ισχυρισμών της η καταγγέλλουσα απέστειλε στην Υπηρεσία τις από 27.5.2011, 22.2.2012 και από 15.3.2012 επιστολές⁴⁰⁵ της SYMBOL προς αυτή, από το περιεχόμενο των οποίων προκύπτει κατά την καταγγέλλουσα το εύρος και το σύνθητες του καθορισμού των τιμών μεταπώλησης από την SYMBOL. Παρατίθενται κατωτέρω ενδεικτικά αποσπάσματα από τις επιστολές που προσκόμισε η καταγγέλλουσα (η έμφαση στο κάθε απόσπασμα έχει προστεθεί):

Επιστολή από 27.5.2011: **«Μετά από σχολαστική παρακολούθηση των ενεργών ηλεκτρονικών ιστοσελίδων πώλησης που διατηρούνται στο INTERNET διαπιστώθηκαν υπερβολικές εκπτώσεις και προσφορές ρολογιών που ξεπερνούν κάποιες φορές και το [...] % από τις προτεινόμενες τιμές λιανικής στα ρολόγια τα οποία επισήμως αντιπροσωπεύουν κατά αποκλειστικότητα στην Ελλάδα, η εισαγωγική εταιρεία SYMBOL HELLAS AE. [...] Από την μία πλευρά οι έντονες πίεςεις των καταναλωτών για ακόμα πίο προσιτές τιμές, και από την άλλη πλευρά οι αυξημένες υποχρεώσεις των επιχειρήσεων οδηγούν στην κατακρεούργηση των τιμών παραθέτοντας ένα έντονο αλλά και συντριπτικό BARRAGE ανταγωνισμού! [...]**

Για τους παραπάνω λόγους και νιώθοντας την εύθινη των δύσκολων καιρών που ζούμε, θα ήμασταν ιδιαίτερα ικανοποιημένοι να "κρατήσουμε" τις τιμές πώλησης σε επίπεδα που δεν θα ξεπερνούν το [...] % δίνοντας στον καταναλωτή την ευκαιρία ν' αγοράσει επώνυμα ρολόγια δυνατών BRANDS σε καλύτερη και προνομαική τιμή, αλλά ταυτόχρονα αποφεύγοντας και διασφαλίζοντας την βιωσιμότητα και σταθερότητα των επιχειρήσεων μας».

Επιστολή από 22.2.2012: **«Στα πλαίσια μια καλή συνεργασίας και υγιούς ανταγωνισμού σας αποστέλουμε την μέγιστη έκπτωση στις προτεινόμενες τιμές πώλησης που χρησιμοποιείτε στις ιστοσελίδες σας. Αναφερόμαστε ειδικά για μέγιστη έκπτωση ([...] %) στα ρολόγια EMPORIO ARMANI και μέγιστη έκπτωση ([...] %) στις υπόλοιπες μάρκες των εταιρειών που αντιπροσωπεύονται επισήμως από την εταιρεία μας SYMBOL HELLAS AE και πάντα βάση των επίσημων προτεινόμενων τιμών λιανικής πώλησης εγχώριας αγοράς που ορίζουμε.**

Καθώς τα χρονικά περιθώρια έχουν στενέψει και πρέπει να σταματήσει άμεσα αυτή η "μάχη" των τιμών στις αναρτώμενες ιστοσελίδες, παρακαλούμε να αλλαχτούν οι τιμές των προϊόντων το αργότερο έως 24/2/2012 και ώρα 12:00 μ.μ. όπως προφορικά συμφωνήσαμε στην τηλεφωνική μας επικοινωνία.

διαπίστωσης σημαντικής οφειλής εκ μέρους της DIAMOND SA προς αυτή, βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 5481/5.9.2019 επιστολή της SYMBOL στη ΓΔΑ.

⁴⁰⁵ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, σχετ. 9, 11 και 12. Το σχετ. 12 αφορά επιστολή προς τον κ. Κωσταρέλο με την οποία η SYMBOL τον ενημερώνει ότι λόγω αλλαγής των πραγμάτων στην αγορά «προς το χειρότερο» η εταιρεία αναγκάζεται να προβεί σε αλλαγή των εκπτώσεων που παρέχει η ίδια στη χονδρική πώληση και περιγράφει τον τρόπο αγορών και εξόφλησης που θα ισχύει για την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ για το έτος αναφοράς (2012).

Σε διαφορετική περίπτωση θα αναγκαστούμε να σταματήσουμε να σας τροφοδοτούμε με προϊόντα της εταιρείας μας προκειμένου να διαφυλάξουμε τις τιμές και το κύρος των μαρκών μας καθώς και το επίσημο δίκτυο των σημείων πώλησης μας».

VI.4.3 Μέρος Δεύτερο – Η έρευνα της ΓΔΑ

VI.4.3.1 Τα μέτρα έρευνας

261. Από τα αναφερόμενα στην καταγγελία στοιχεία, η ΓΔΑ πιθανολόγησε ότι υπήρχαν ενδείξεις σχετικά με πρακτικές επιβολής τιμών μεταπώλησης εκ μέρους της εταιρείας SYMBOL και συμπεριέλαβε αυτή την εταιρεία στην αυτεπάγγελτη έρευνα που εκκίνησε στην αγορά των ρολογιών χειρός.

262. Στο πλαίσιο αυτό, η Υπηρεσία πραγματοποίησε στις 22.11.2017 επιτόπιο έλεγχο⁴⁰⁶ στις εγκαταστάσεις της εταιρείας κατά τον οποίο ελήφθησαν αντίγραφα εγγράφων και ηλεκτρονικά αρχεία.

263. Εν συνεχεία, η ΓΔΑ τον Απρίλιο του 2020 απέστειλε επιστολή παροχής στοιχείων⁴⁰⁷ προς την SYMBOL.

VI.4.3.2 Ευρήματα από τον επιτόπιο έλεγχο

264. Από στοιχεία συλλεχθέντα κατά τον επιτόπιο έλεγχο προκύπτει με σαφήνεια ότι η ερευνώμενη εταιρεία καθόριζε τις τιμές μεταπώλησης των λιανοπωλητών/συνεργατών της τουλάχιστον κατά τα έτη 2012 και 2015-2016. Ειδικότερα, εντοπίστηκαν μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στα οποία μεταξύ άλλων αναφέρονται τα εξής:

265. *«Με μεγάλη έκπληξη σήμερα από τον έλεγχο των ημερήσιων πωλήσεων ανακάλυψα ότι επωλήθη ρολόι Gucci με λιανική τιμή [...] Ε για [...] Ε., δηλαδή [...]%. αυτό είναι απαράδεκτο και θα κοπεί συμπληρωματική χρέωση. Επίσης απαγορεύω οποιαδήποτε έκπτωση δεν έχει την έγκρισή μου!!!!»⁴⁰⁸.*

266. *«Δηλαδή εννοείς ότι η έκπτωση [...] % γίνεται [...] % . !!!! Θα μπορούσα να το δεχτώ όταν η έκπτωση μας ήταν [...] % . [...] Οι τιμές μας ,το γνωρίζεις πολυ καλά ότι δεν εχουν σχέση με τις τιμές της Ευρώπης . Είμαστε ακριβότεροι κατα 10% γιατί ετσι το ορίσατε εσείς και η Patek δεν είπε τίποτα, και τώρα μου λες ότι δεν δέχτηκαν να κάνουν*

⁴⁰⁶ Δυνάμει της υπ' αρ. πρωτ. οικ. 6339/31.10.2017 εντολής ελέγχου.

⁴⁰⁷ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 2615/1.4.2020 επιστολή παροχής στοιχείων της ΓΔΑ προς τη SYMBOL ΑΕ, την υπ' αριθ. πρωτ. 5701/22.6.2020 απαντητική επιστολή της εταιρείας καθώς και τα υπ' αρ. πρωτ. 6371/10.7.2020, 6315/8.7.2020 και 8047/16.9.2020 μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου με τα οποία προσκόμισε στοιχεία. Σημειώνεται εν προκειμένω ότι η ΓΔΑ κατά την έρευνά της αναζήτησε πληροφορίες και για την εταιρεία DIAMONDS SA. Για το σκοπό αυτό, η ΓΔΑ απέστειλε στην SYMBOL την υπ' αρ. πρωτ. 4803/22.7.2019 επιστολή παροχής στοιχείων αναφορικά με τη σχέση της με την DIAMONDS SA σε απάντηση της οποίας έλαβε την υπ' αρ. πρωτ. 5481/5.9.2019 επιστολή. Επιπλέον, η ΓΔΑ απέστειλε την υπ' αρ. πρωτ. 4961/26.7.2019 επιστολή παροχής στοιχείων προς την DIAMONDS SA η οποία απεστράφη ως ανεπίδοτη καθώς και την υπ' αρ. πρωτ. 5555/10.9.2019 προς μέλος της διοίκησής της, σύμφωνα με στοιχεία που εντοπιστηκαν από το ΓΕ.ΜΗ, επί της οποίας δεν έλαβε απάντηση. Σημειώνεται ότι κατά τον επιτόπιο έλεγχο στην εταιρεία SYMBOL ελήφθησαν και αρχεία που αφορούσαν στην DIAMONDS SA μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται σειρά μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου [...]

⁴⁰⁸ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

αύξηση [...]%; Το βρίσκω γελοίο !!!! Ας το επιβαρυνθεται τελικά εσείς σαν symbol»⁴⁰⁹. (Η έμφαση προστέθηκε).

267. «Πανο θέλω να πάρεις αύριο τον [...] στα ΓΡΕΒΕΝΑ και να του δώσεις ότι κωδικό έχουμε απο τα στοκ ρολόγια για να κάνει μεγαλύτερες εκπτώσεις(γιατι κάθε μέρα μου στέλνει κωδικούς που έχουν διάφορα σάιτ με εκπτώσεις πολυ μεγάλες σε συγκεκριμένους κωδικούς) ..»⁴¹⁰. (Η έμφαση προστέθηκε).

268. Περαιτέρω, εντοπίστηκαν μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου με παραλήπτες κοσμηματοπωλεία συνεργάτες της SYMBOL που περιλαμβάνουν συνημμένα excel με προκαθορισμένες τιμές χονδρικής και λιανικής ανά κωδικό προϊόντος, στα οποία οι τιμές λιανικής δεν αναγράφονται ως προτεινόμενες ούτε υπάρχει κάποια σχετική αναφορά περί «προτεινόμενης» τιμής στο κυρίως κείμενο των μηνυμάτων. Ενδεικτικά αναφέρονται τα [...] ⁴¹¹, [...] ⁴¹² [...] ⁴¹³.

VI.4.4 Η άποψη της SYMBOL ως προς τις ερευνώμενες πρακτικές

VI.4.4.1 Ως προς την τιμολογιακή πολιτική της εταιρείας

269. Η εταιρεία, σε σχετική ερώτηση της ΓΔΑ, απάντησε ότι μέχρι το έτος 2015 η τιμολογιακή πολιτική έναντι των πελατών της καθορίζονταν από [...], με την οποία βρίσκονται πλέον σε δικαστική διαμάχη ήδη από τον Ιούνιο του έτους 2015. Η εταιρεία επεσήμανε ότι η γενικότερη εμπορική και τιμολογιακή πολιτική της εταιρείας κατά το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα [...] ⁴¹⁴.

270. Ειδικότερα ως προς την εκπτωτική πολιτική προς τους πελάτες της, η εταιρεία ανέφερε ότι «η εκπτωτική πολιτική γινόταν βάση τιμοκαταλόγου και σύμφωνα με την *recommended retail price* που μας δινόταν από τα εργοστάσια. Ο κάθε τιμοκατάλογος εμπεριείχε τιμές λιανικής και τιμές χονδρικής. Η εκπτωτική πολιτική προς το δίκτυο αφορούσε συμφωνημένο ποσοστό έκπτωσης, το οποίο κυμαινόταν σε ποσοστό [...] % από την τιμή χονδρικής, βασιζόμενο στο ρίσκο και στις ποσότητες που λάμβανε το εκάστοτε κατάστημα»⁴¹⁵.

VI.4.4.2 Ως προς την παροχή υπηρεσιών επισκευής ρολογιών

271. Σύμφωνα με την ερευνώμενη εταιρεία, οι επισκευές των ρολογιών γίνονταν αποκλειστικά από την ίδια καθώς διέθετε ειδικευμένους ωρολογοποιούς. Συναφώς, σημείωσε ότι η γνησιότητα του προϊόντος αποδεικνύεται από το *serial number* που φέρει το ρολόι και το *Warranty Card* (Εγγύηση) που προσκομίζεται επισημαίνοντας ότι εφόσον το προϊόν καλύπτεται από την εγγύηση με την προσκόμιση του *Warranty card* η εταιρεία

⁴⁰⁹ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

⁴¹⁰ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

⁴¹¹ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

⁴¹² Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

⁴¹³ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

⁴¹⁴ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 5481/5.9.2019 επιστολή της εταιρείας στη ΓΔΑ.

⁴¹⁵ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5701/22.6.2020 απαντητική επιστολή της εταιρείας στη ΓΔΑ.

δεν μπορούσε να αρνηθεί την παροχή υπηρεσιών επισκευής σε ρολόγια των οίκων που αντιπροσώπευε⁴¹⁶.

VI.4.4.3 Επιχειρήματα που περιέχονται στα Υπομνήματα ενώπιον της ΕΑ

272. Τόσο με τα Υπομνήματα που κατέθεσε ενώπιον της ΕΑ⁴¹⁷, όσο και κατά την ακροαματική διαδικασία⁴¹⁸, η SYMBOL συνόψισε και επανέλαβε τους ισχυρισμούς που είχε προβάλει κατά την διαδικασία έρευνας της ΓΔΑ και υποστήριξε περαιτέρω, συνοπτικά, τα εξής: Ισχυρίστηκε ότι δεν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις ότι η εταιρεία προέβιαινε σε καθορισμό των τιμών μεταπώλησης στα καταστήματα λιανικής και ότι τα συλλεγόμενα στοιχεία αφορούν σε παραινήσεις προς τους λιανοπωλητές που δεν επιβάλλουν κάποιον καθορισμό τιμής μεταπώλησης, καθώς οι τιμοκατάλογοι της εταιρείας είχαν πάντα ενδεικτικές προτεινόμενες τιμές.

VI.4.5 Μέρος τρίτο – Νομική εκτίμηση

273. Η εταιρεία SYMBOL, όπως προκύπτει από τα ανωτέρω εκτεθέντα ευρήματα του επιτόπιου ελέγχου σε συνδυασμό με τα στοιχεία που προσκόμισε η καταγγέλλουσα, προέβη σε καθορισμό των τιμών μεταπώλησης των καταστημάτων λιανικής πώλησης του δικτύου της από τις 17.10.2014 έως τις 14.12.2016, ενώ επισημαίνεται ότι από τα ευρήματα του ελέγχου προκύπτει ότι ήδη κατά το 2011 και 2012 φαίνεται να είχε υιοθετήσει πρακτικές επιβολής της τιμής μεταπώλησης. Μέσω των πρακτικών της, η SYMBOL περιόρισε την δυνατότητα των λιανοπωλητών του δικτύου της να καθορίζουν ανεξάρτητα την τιμή πώλησης των ρολογιών από τις επιχειρήσεις τους.

274. Ειδικότερα, από τις επιστολές που προσκόμισε ο καταγγέλλων, και οι οποίες παρατίθενται ανωτέρω, αποδεικνύεται ότι ήδη από τον Φεβρουάριο του 2012, η ερευνώμενη ασκούσε εμπορική πίεση στους εμπόρους λιανικής ώστε να μην αποκλίνουν από τις τιμές και επέβαλε τη συμμόρφωση με τις μέγιστες εκπτώσεις που καθόριζε η ίδια επί των προτεινόμενων, ως αναφέρονται, τιμών πώλησης στις ιστοσελίδες των λιανοπωλητών της υπό την απειλή διακοπής προμήθειας⁴¹⁹.

275. Περαιτέρω από τα ευρήματα του επιτόπιου ελέγχου (που επίσης προπαρατίθενται) προκύπτει ότι η εταιρεία τουλάχιστον από το έτος 2014 απέστειλε σε λιανοπωλητές του δικτύου της τιμοκαταλόγους με τιμές λιανικής που δεν αναγράφονταν ως ενδεικτικές, ενώ, τα ποσοστά έκπτωσης που θα εδύναντο να προσφέρουν οι λιανοπωλητές/συνεργάτες της θα έπρεπε να έχουν λάβει την έγκρισή της. Τέλος, και προς επίρρωση των ανωτέρω διαπιστώσεων, από ηλ. αλληλογραφία της εταιρείας με τον λιανοπωλητή της κ. [...] προκύπτει ότι οι τιμές των λιανοπωλητών/συνεργατών της στην Ελλάδα είναι ακριβότερες κατά [...] % σε σχέση με τις τιμές της Ευρώπης, όπως όρισε η ίδια η SYMBOL. Συνεπώς, από τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία προκύπτει με σαφήνεια ότι η ερευνώμενη εταιρεία

⁴¹⁶ Ομοίως.

⁴¹⁷ Βλ. το υπ'αρ. 113/26.2.2021 Υπόμνημα (υπ'αρ. 125/26.2.2021 σε μη εμπιστευτική εκδοχή) και την υπ'αρ. 145/5.3.2021 Προσθήκη (υπ'αρ. 146/5.3.2021 σε μη εμπιστευτική εκδοχή).

⁴¹⁸ Βλ. Πρακτικά της 7^{ης} Ιουνίου 2021 (Συνεδρίαση 78^η).

⁴¹⁹ Ενώ ήδη από το 2011 είχε απευθύνει σύσταση προς τους λιανοπωλητές («θα ήμασταν ιδιαίτερα ικανοποιημένοι να "κρατήσουμε" τις τιμές πώλησης σε επίπεδα που δεν θα ξεπερνούν το -15%», βλ. ανωτέρω υπό IV.2.B, σχετ.9, 11 της υπ'αρ. πρωτ. 3760/2017 καταγγελίας).

προέβη σε καθορισμό των τιμών μεταπώλησης των λιανοπωλητών της τουλάχιστον από τις 17.10.2014 έως τις 14.12.2016.

VI.5 ORIS

VI.5.1 Εισαγωγικά – Το Δίκτυο διανομής της ORIS

276. Κατά την περίοδο [...], η ORIS SA (ORIS) συνεργάστηκε για την διανομή των ρολογιών της στην Ελλάδα και την Κύπρο με την εταιρεία SYMBOL HELLAS, με προφορική συμφωνία που είχε τα χαρακτηριστικά αποκλειστικής διανομής⁴²⁰. Στη συνέχεια, από την 1.6.2014 και μέχρι σήμερα, την εισαγωγή και εμπορία των ρολογιών ORIS την ανέλαβε η RIST HELLAS⁴²¹ με την υπογραφή σύμβασης αποκλειστικής διανομής⁴²². Η RIST HELLAS⁴²³ έχει επίσης αναλάβει την παροχή υπηρεσιών επισκευής και εγγύησης στα ρολόγια της εταιρείας.

277. Σύμφωνα με την ORIS, αποτελεί υποχρέωση και αρμοδιότητα της RIST HELLAS να διοργανώσει το δίκτυο λιανικής διανομής στην Ελλάδα σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην σύμβασή μεταξύ των δύο εταιρειών⁴²⁴. Στην Ελλάδα τα ρολόγια σήματος ORIS διατίθενται σε 25 σημεία πώλησης⁴²⁵.

278. Η RIST HELLAS αναφέρει ότι δεν έχει δίκτυο επιλεκτικής διανομής και ότι συνεργάζεται στα πλαίσια προφορικής συμφωνίας με λιανοπωλητές σε όλη την ελληνική επικράτεια, οι οποίοι πωλούν επίσης διάφορα σήματα ανταγωνιστών της⁴²⁶. Ωστόσο, ο εκπρόσωπος της RIST HELLAS υπογράμμισε ότι η απουσία υπογεγραμμένης σύμβασης δεν σημαίνει ότι δεν εφαρμόζει κριτήρια για την επιλογή των καταστημάτων λιανικής με τα οποία συνεργάζεται⁴²⁷, προκύπτει, συνεπώς ότι η RIST HELLAS στην πράξη εφαρμόζει σύστημα επιλεκτικής διανομής στους λιανοπωλητές της για τα ρολόγια σήματος ORIS.

VI.5.2 Μέρος Πρώτο – Οι ερευνώμενες Πρακτικές

279. Η εταιρεία ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ δεν καταγγέλλει την ORIS.

⁴²⁰ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 6505/13.7.2020 απαντητική επιστολή της εταιρείας ORIS.

⁴²¹ Ειδικά για τις πρακτικές της RIST HELLAS, βλ. κατωτέρω ενότητα VI.7.1.5

⁴²² Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 3347/28.4.2020 απαντητική επιστολή της ORIS, στην οποία η εταιρεία σε ερώτηση προσκόμισης των συμβάσεων που έχει υπογράψει με τους συνεργάτες της παραπέμπει για την περίοδο Ιουνίου 2014 έως σήμερα στην σύμβαση του 2014.

⁴²³ Σημειώνεται ότι η RIST HELLAS εμπορεύεται επίσης στην Ελλάδα σήματα ρολογιών των ακόλουθων κατασκευαστικών οίκων FOSSIL (FOSSIL, DKNY, MARC JACOBS, ADIDAS, SKAGEN, ARMANI, BURBERRY, Armani Exchange, Kate Spade, Emporio Armani Swiss made, Tory Burch Kai Thom Olson), της TW STEEL (TW STEEL), PAUL SMITH (PAUL SMITH), PAUL HEWITT, GANT.

⁴²⁴ [...]

⁴²⁵ Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 3347/28.4.2020 απαντητική επιστολή της εταιρείας ORIS στην οποία η εταιρεία αναφέρει ότι τα σημεία πώλησης ρολογιών της στην Ελλάδα αναγράφονται και στην ιστοσελίδα της <<https://www.oris.ch/en/store-locator?data=1,91,4>>

⁴²⁶ Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 6075/30.9.2019 απαντητική επιστολή της εταιρείας RIST HELLAS.

⁴²⁷ Βλ. την ανωμοτί κατάθεση του εκπροσώπου της RIST HELLAS, στην οποία διευκρίνισε ειδικότερα, ότι τα επιλεγθέντα από την RIST HELLAS καταστήματα λιανικής που εμπορεύονται ρολόγια σήματος ORIS διαθέτουν περιβάλλον που συνάδει με την ποιότητά ενός ελβετικού ρολογιού, πωλούν προϊόντα ίδιας ή αντίστοιχης αξίας με τα ρολόγια σήματος ORIS και έχουν την απαιτούμενη εξειδίκευση.

280. Στο πλαίσιο ελέγχου της καταγγελλόμενης εταιρείας RIST HELLAS, προσκομίστηκε στην ΓΔΑ η σύμβασή της με τον ελβετικό κατασκευαστικό οίκο, στην οποία εντοπίστηκαν κάποιες ενδεχομένως προβληματικές ρήτρες περί μη ανταγωνισμού και απαγόρευσης παθητικών πωλήσεων, οι οποίες κρίθηκε ότι χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης⁴²⁸.

VI.5.3 Μέρος Δεύτερο – Η έρευνα της ΓΔΑ

281. Από την μελέτη της προσκομισθείσας σύμβασης, η ΓΔΑ έκρινε ότι υπήρχαν καταρχήν κάποιες ενδείξεις σχετικά με πρακτικές απαγόρευσης παθητικών πωλήσεων και εφαρμογής επιβολή ρήτρας μη ανταγωνισμού εκ μέρους της εταιρείας ORIS, και για τον λόγο αυτό την συμπεριέλαβε στην αυτεπάγγελτη έρευνα που εκκίνησε στην αγορά των ρολογιών χειρός.

282. Στο πλαίσιο αυτό, η ΓΔΑ απέστειλε τον Απρίλιο του 2020 επιστολή παροχής στοιχείων στην εταιρεία⁴²⁹. Εν συνεχεία τον Ιούλιο του 2020 [...] παρείχε διευκρινίσεις κατά την διάρκεια της ανωμοτί κατάθεσής του σχετικά με την εφαρμογή της σύμβασης της εταιρείας του με την ORIS.

VI.5.3.1 Ευρήματα από τα ερωτηματολόγια

283. Στην από 1 Ιουνίου του 2014 σύμβαση αποκλειστικής διανομής μεταξύ της ORIS και της RIST HELLAS, εντοπίστηκαν οι ακόλουθοι όροι, οι οποίοι, κατά τη ΓΔΑ έρχονταν περαιτέρω διερεύνησης:

- Όρος 1 παρ. 3 της σύμβασης [...] ⁴³⁰

284. Η σύμβαση περιλαμβάνει την προαναφερθείσα ρήτρα περί μη ανταγωνισμού η οποία προβλέπει ότι ο διανομέας συμφωνεί να μην συμπεριλάβει κανένα άλλο ρολόι ή επωνυμία ρολογιού άμεσα ανταγωνιστική προς την ORIS στο πρόγραμμα πωλήσεων του χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συγκατάθεση της ORIS.

- Όρος 1 παρ. 4 της σύμβασης «[...]» ⁴³¹
- Όρος 10 αναφορικά με την διάθεση των προϊόντων σήματος ORIS μέσω του διαδικτύου παρ 3 [...] ⁴³².

285. Οι δυο προαναφερθέντες όροι της σύμβασης παραπέμπουν στην εφαρμογή πρακτικών από την ORIS, οι οποίες ισοδυναμούν με περιορισμό των παθητικών πωλήσεων της RIST HELLAS.

⁴²⁸ Βλ. και το σχετικό 5 της υπ' αριθ. πρωτ. 5434/3.9.2019 απαντητικής επιστολής της RIST HELLAS.

⁴²⁹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 2612/1.4.2020 επιστολή παροχής στοιχείων της ΓΔΑ προς την ORIS την υπ' αριθ. πρωτ. 3347/28.4.2020 απαντητική επιστολή της εταιρείας, την υπ' αριθ. πρωτ. 6024/1.7.2020 επιστολή παροχής πρόσθετων και διευκρινιστικών στοιχείων της ΓΔΑ προς την εταιρεία και τις υπ' αριθ. πρωτ. 6505/13.7.2020 και 8159/18.9.2020 απαντητικές επιστολές της ORIS.

⁴³⁰ Ο όρος της σύμβασης μεταξύ των δύο εταιρειών στο πρωτότυπο στα αγγλικά είναι [...]

⁴³¹ Ο όρος της σύμβασης μεταξύ των δύο εταιρειών στο πρωτότυπο στα αγγλικά είναι [...]

⁴³² Ο όρος της σύμβασης μεταξύ των δύο εταιρειών στην αυθεντική αγγλική γλώσσα έχει ως εξής [...]

**VI.5.3.2 Οι απόψεις της ORIS και της RIST HELLAS ως προς τους
ερευνώμενους συμβατικούς όρους**

286. Η ORIS, απαντώντας στα ερωτήματα της ΓΔΑ, ανέφερε ότι η RIST HELLAS [...] διανομέας των ρολογιών της στην Ελλάδα καθορίζει ανεξάρτητα την τιμολογιακή πολιτική της στην χονδρική αγορά.

287. Η ORIS επισήμανε ότι καθώς η διαχείριση των λιανικών σημείων πώλησης αποτελεί αρμοδιότητα της RIST HELLAS η ίδια δεν διατηρεί απευθείας επικοινωνία με τους λιανοπωλητές ή τους τελικούς καταναλωτές. Συναφώς, αναφορικά με τις πωλήσεις λιανικής, η ORIS διευκρίνισε ότι στέλνει στον εισαγωγέα της καταλόγου⁴³³ με προτεινόμενες τιμές λιανικής και αυτή εν συνεχεία τους κοινοποιεί στους λιανοπωλητές.

288. Όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών επισκευής και εγγύησης, η ORIS σημείωσε ότι η εγγύηση των ρολογιών της είναι διεθνής αρκεί να έχει ενεργοποιηθεί από έναν εξουσιοδοτημένο λιανοπωλητή ή ο πελάτης να παρουσιάσει απόδειξη αγοράς από εξουσιοδοτημένο κατάστημα.

289. Περαιτέρω, στο πλαίσιο της έρευνας της ΓΔΑ για την ερμηνεία και την εφαρμογή στην πράξη των προαναφερθέντων όρων της σύμβασης [...] διανομής της ORIS, ερωτήθηκε σχετικά και [...] της RIST HELLAS, κατά την ανωμοτί κατάθεσή του⁴³⁴. Ο εκπρόσωπος της RIST HELLAS διευκρίνισε ότι η εν λόγω σύμβαση ανανεώνεται σιωπηρά ετησίως. Επίσης κληθείς να διευκρινίσει τα τυχόν ληφθέντα από την RIST HELLAS μέτρα για αποτροπή επανεξαγωγής των προϊόντων ειδικά από τους λιανοπωλητές της⁴³⁵, σημείωσε ότι [...]

VI.5.3.3 Επιχειρήματα που περιέχονται στα Υπομνήματα ενώπιον της ΕΑ

290. Στις 26.2.2021 η ORIS κατέθεσε στη Γραμματεία της Ε.Α. το υπ' αρ. πρωτ. 106/26.2.2021 Υπόμνημα και στη συνέχεια την υπ' αρ. πρωτ 142/5.3.2021 Προσθήκη, με τα οποία, μεταξύ άλλων, υπέβαλε πρόταση ανάληψης δεσμεύσεων βάσει του άρθρου 25 παρ. 6 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, και της υπ' αρ. 588/2014 απόφασης της ΕΑ⁴³⁶. Τόσο με τα Υπομνήματα που κατέθεσε ενώπιον της ΕΑ, όσο και κατά την ακροαματική διαδικασία⁴³⁷, η ORIS συνόψισε και επανέλαβε τους ισχυρισμούς που είχε προβάλει κατά την διαδικασία έρευνας της ΓΔΑ και υποστήριξε περαιτέρω, συνοπτικά, τα εξής: οι προσαπτόμενες σε αυτήν πρακτικές ουδέποτε εφαρμόστηκαν στην πράξη, ενώ μόνο το λεκτικό κάποιων συμβάσεων (το οποίο, κατά την εταιρεία, οφείλεται σε στιγμαία παράβλεψη (*lapsus calami*) και όχι σε συνειδητή προσπάθεια παράκαμψης του δικαίου του ανταγωνισμού) δεν αρκεί για την στοιχειοθέτηση παράβασης. Η ORIS υποστήριξε

⁴³³ Βλ. τα σχετ. 3-12 της υπ' αριθ. πρωτ. 3347/28.4.2020 απάντησης της ORIS για τους τιμοκαταλόγους με τις τιμές λιανικής (public prices)

⁴³⁴ Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 6678/20.7.2020 [...]

⁴³⁵ Βλ. και τις υπ' αριθ. πρωτ. 3347/28.4.2020 και 6505/13.7.2020 απαντήσεις της ORIS.

⁴³⁶ Απόφαση της Ε.Α. με θέμα «Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία αποδοχής δεσμεύσεων εκ μέρους των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων και θέματα σχετικά με την αναστολή των προθεσμιών των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 15 του Ν. 3959/2011» (εφεξής και «Ανακοίνωση Ε.Α. περί δεσμεύσεων»).

⁴³⁷ Βλ. Πρακτικά της 2ας Ιουλίου 2021 (Συνεδρίαση 75^η).

επίσης ότι ενόψει του πολύ μικρού μεριδίου αγοράς της, δεν υφίστανται επιζήμια αποτελέσματα στην αγορά και πάντως δεν υφίσταται επίπτωση στην ελληνική επικράτεια που να δικαιολογεί την εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 3959/2011.

VI.5.4 Μέρος τρίτο – Νομική εκτίμηση

VI.5.4.1 Ως προς τις υποβληθείσες δεσμεύσεις

291. Η ORIS πρότεινε να αναλάβει τις ακόλουθες δεσμεύσεις: [...] Σημειώνεται ότι η εταιρεία έχει ήδη τροποποιήσει την επίμαχη σύμβαση (άρθρα 1 και 10 αυτής) και έχει προσκομίσει το συμφωνητικό τροποποίησης με το Υπόμνημά της, ενώ αμφότερα τα μέρη στο συμφωνητικό συναποδέχθηκαν και δεσμεύθηκαν ότι οι συγκεκριμένες τροποποιήσεις δεν δύνανται να αναθεωρηθούν για όσο χρόνο διαρκεί η συνεργασία τους με βάση την επίμαχη σύμβαση [...] διανομής.

292. Η ORIS τροποποίησε ελαφρώς τις αρχικά κατατεθειμένες δεσμεύσεις της με την υπ' αρ. πρωτ. 142/5.3.2021 Προσθήκη και τις ακόλουθες [...]. Περαιτέρω, η ORIS απάντησε σε ερωτήσεις των μελών της Επιτροπής σχετικά με τη φύση και την έκταση των προτεινόμενων δεσμεύσεων κατά την ακροαματική διαδικασία της 2ας Ιουλίου 2021.

293. Κατά την Επιτροπή, η ORIS έχει υποπέσει, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, σε παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 της ΣΛΕΕ. Ειδικότερα, η από 1.6.2014 σύμβαση [...] διανομής της ως άνω εταιρείας με τον Έλληνα εισαγωγέα/ διανομέα RIST HELLAS περιλάμβανε, κατά παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 της ΣΛΕΕ, ρήτρες περιορισμού των παθητικών πωλήσεων του τελευταίου σε μεταπωλητές εκτός Ελλάδας και Κύπρου. Η επιβαλλόμενη απαγόρευση, μέσω του όρου⁴³⁸ 10 παρ. 3 της σύμβασης διανομής, στερεί στον διανομέα την δυνατότητα να ανταποκρίνεται σε αιτήματα που του απευθύνουν δυνητικοί πελάτες, και μέσω του διαδικτύου και, συνεπώς, δρώντας συμπληρωματικά στον όρο⁴³⁹ 1 παρ. 4, επιβάλλει περιορισμό των παθητικών πωλήσεων σε όλα τα κανάλια διανομής, ήτοι και στο φυσικό κατάστημα και διαδικτυακά. Η προαναφερθείσα πρακτική επιβεβαιώθηκε και από [...], ο οποίος κληθείς να διευκρινίσει τα τυχόν ληφθέντα από την εταιρεία του μέτρα για αποτροπή επανεξαγωγής των προϊόντων ειδικά από τους λιανοπωλητές της, σημείωσε ότι [...]

294. Επισημαίνεται, αν και δεν προέκυψαν στοιχεία για περιορισμό στην πράξη των διαδικτυακών πωλήσεων των λιανοπωλητών του εισαγωγέα από την εφαρμογή του όρου, ότι ο περιορισμός των παθητικών πωλήσεων είναι ένα περιορισμός ιδιαίτερης σοβαρότητας, η εφαρμογή ή μη του οποίου στην πράξη δεν επηρεάζει την αξιολόγηση της αντι-ανταγωνιστικής πρακτικής.

295. Υπό το φως των ανωτέρω, καταρχάς σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 6 του ν. 3959/2011 οι προτεινόμενες δεσμεύσεις δεν μπορούν να γίνουν δεκτές, καθώς έχουν ήδη παύσει οι διαπιστωθείσες από την Εισήγηση παραβάσεις των άρθρων 1

⁴³⁸ Όρος 1 παρ. 3 της σύμβασης [...]

⁴³⁹ Ο όρος της σύμβασης μεταξύ των δύο εταιρειών στο πρωτότυπο στα αγγλικά είναι [...]

του ν. 3959/2011 και 101 της ΣΛΕΕ⁴⁴⁰. Συγκεκριμένα, όπως σημειώνει η ORIS στο υπ' αρ. πρωτ. 106/26.2.2021 έγγραφό της, με το οποίο υπεβλήθη και η πρόταση ανάληψης δεσμεύσεων, οι όροι της σχετικής σύμβασης, στην οποία περιλαμβάνονταν παραβατικές ρήτρες από το 2014 που υπεγράφη μέχρι και το 2021, απαλείφθηκαν με την υπογραφή μεταξύ των μερών του από 05.02.2021 εγγράφου τροποποίησης.

296. Περαιτέρω, η προκείμενη υπόθεση αφορά, όπως προεκτέθηκε, σε ιδιαίτερα σοβαρούς περιορισμούς του ανταγωνισμού. Ως εκ τούτου, κατά την ΕΑ, η αποδοχή εν προκειμένω οποιωνδήποτε δεσμεύσεων δεν είναι η αποτελεσματικότερη από απόψεως πολιτικής ανταγωνισμού κύρωση, δεδομένου ότι στην παρούσα υπόθεση (όπως και γενικότερα σε υποθέσεις ιδιαίτερα σοβαρών περιορισμών του ανταγωνισμού), οι δεσμεύσεις δεν προβλέπεται ευχερώς ότι μπορεί να αποκαταστήσουν τις συνθήκες ανταγωνισμού στη σχετική αγορά, στο οποίο και αποσκοπούν σύμφωνα με την παράγραφο 2 της Ανακοίνωσης Ε.Α. περί δεσμεύσεων, με τρόπο που να αντισταθμίζει την αποτελεσματικότητα του αποτρεπτικού χαρακτήρα ενός προστίμου που θα επιβληθεί εφόσον διαπιστωθούν οι εξεταζόμενες παραβάσεις.

297. Πέραν αυτών, οι συγκεκριμένες δεσμεύσεις που προτείνει η ORIS δεν κρίνονται, σύμφωνα με τις παραγράφους 4, 16 και 17 της Ανακοίνωσης Ε.Α. περί δεσμεύσεων, σαφείς, ορισμένες και ικανές να αποκαταστήσουν τις συνθήκες του ανταγωνισμού στην αγορά. Και τούτο διότι, η προτεινόμενη δέσμευση της ORIS περί μη επαναφοράς των κατά τα προαναφερόμενα παράνομων συμβατικών όρων που έχουν ήδη παύσει, καθώς και περί συμμόρφωσης με την Απόφαση της Ε.Α. δεν αποτελεί κατ' ουσίαν δέσμευση εκ μέρους της, αλλά δήλωση συμμόρφωσης με τη νομοθεσία περί ανταγωνισμού, πράγμα το οποίο αποτελεί αυτονόητη υποχρέωση κάθε επιχείρησης, χωρίς, επομένως, να έχει προστιθέμενη αξία στην αποκατάσταση των συνθηκών του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά. Για τους λόγους αυτούς, η Επιτροπή αποφάσισε την απόρριψη των δεσμεύσεων, η οποία και ανακοινώθηκε στην εταιρεία κατά την ακροαματική διαδικασία της 2ας Ιουλίου 2021.

VI.5.4.2 Απαγόρευση παθητικών πωλήσεων

298. Η εταιρεία ORIS, όπως προκύπτει από τους ανωτέρω εκτεθέντες όρους της από 1.6.2014 σύμβασης [...] διανομής της με την RIST HELLAS σε συνδυασμό με τα στοιχεία που κατέθεσε ο [...], επέβαλε άμεσο περιορισμό στις παθητικές πωλήσεις του εισαγωγέα/ διανομέα της (RIST HELLAS) σε μεταπωλητές εκτός Ελλάδας και Κύπρου.

299. Επισημαίνεται ότι, αν και βάσει του Κανονισμού Απαλλαγής ο κατασκευαστικός οίκος δύναται να περιορίσει τις ενεργητικές πωλήσεις στους αποκλειστικούς διανομείς της, όπως η [...], στην περιοχή που έχει παραχωρηθεί σε άλλο διανομέα, εντούτοις θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να της επιτρέψει την πραγματοποίηση παθητικών πωλήσεων σε άλλες περιοχές (γεωγραφικές ζώνες), καθώς και μέσω του διαδικτύου σε οποιαδήποτε περιοχή⁴⁴¹.

⁴⁴⁰ Συναφώς βλ. και παρ. 5 στ. α, καθώς και υποσ. 7 της Ανακοίνωσης Ε.Α.

⁴⁴¹ Βλ. και παρ 52 των Κατευθυντηρίων Γραμμών για τους Κάθετους Περιορισμούς («Το Διαδίκτυο είναι ισχυρό μέσο για την προσέγγιση περισσότερων και διαφορετικών πελατών σε σχέση με τους πελάτες

300. Ωστόσο, η μέσω του όρου 10 παρ. 3 της σύμβασης διανομής επιβαλλόμενη απαγόρευση στερεί καταφανώς στον διανομέα την δυνατότητα να ανταποκρίνεται σε αιτήματα που του απευθύνουν δυνητικοί πελάτες, και μέσω του διαδικτύου και, συνεπώς, δρώντας συμπληρωματικά στον όρο 1 παρ. 4, επιβάλλει περιορισμό των παθητικών πωλήσεων σε όλα τα κανάλια διανομής, ήτοι και στο φυσικό κατάστημα και διαδικτυακά. Επισημαίνεται πάντως ότι, ως προς την εφαρμογή του όρου αυτού από την RIST HELLAS, από την έρευνα της ΓΔΑ δεν προέκυψαν στοιχεία για περιορισμό στην πράξη των διαδικτυακών πωλήσεων των λιανοπωλητών με τους οποίους η τελευταία συνεργάζεται. Εντούτοις, δεδομένου ότι ο περιορισμός των παθητικών πωλήσεων είναι ένα περιορισμός ιδιαίτερης σοβαρότητας, η εφαρμογή του ή όχι στην πράξη δεν επηρεάζει την αξιολόγησή του ως αντι-ανταγωνιστικής πρακτικής.

301. Συνεπώς, διαπιστώνεται ότι οι ως άνω συμβατικοί όροι (1 παρ. 4 και 10 παρ.3) που περιλαμβάνονται στη σύμβαση μεταξύ της ORIS και της RIST HELLAS, αντίκεινται στους κανόνες περί ανταγωνισμού. Το γεγονός ότι ενδέχεται αυτοί οι όροι να συμπεριελήφθησαν στις υπό κρίση συμβάσεις χωρίς δόλο, όπως ισχυρίστηκε η ORIS, ουδόλως επηρεάζει την ως άνω διαπίστωση περί παράβασης του δικαίου του ανταγωνισμού, η οποία κρίνεται αντικειμενικά.

VI.5.4.3 Ρήτρα μη ανταγωνισμού

302. Η υπό εξέταση ρήτρα μη ανταγωνισμού περιλαμβάνεται στην σύμβαση που υπεγράφη μεταξύ της ORIS και της RIST HELLAS την 1.6.2014 και η οποία ανανεώνεται [...]. Συνεπώς, η εν λόγω ρήτρα έχει στην πράξη διάρκεια μεγαλύτερη του ορίου των πέντε ετών που προβλέπονται στον Κανονισμό Απαλλαγής.

303. Εντούτοις, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι από την έρευνα της Υπηρεσίας, προέκυψε ότι η εταιρεία RIST HELLAS από την αρχή της συνεργασίας της με την ORIS συνεργαζόταν και με άλλους κατασκευαστικούς οίκους ρολογιών, και μάλιστα από το 2017 προχώρησε σε αύξηση⁴⁴² των σημάτων που διανέμει στην ελληνική αγορά. Συνεπώς, από τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η ΓΔΑ προκύπτει χωρίς αμφισβήτηση ότι η εν λόγω ρήτρα δεν εφαρμόστηκε στην πράξη, ενώ δεν προέκυψαν ενδείξεις ότι περιόρισε τον διασηματικό ανταγωνισμό ή ότι δημιούργησε αισθητά αντιανταγωνιστικά αποτελέσματα.

που προσεγγίζονται με τη χρήση μόνο πιο παραδοσιακών μεθόδων πώλησης, και αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο ορισμένοι περιορισμοί όσον αφορά τη χρήση του Διαδικτύου αντιμετωπίζονται ως περιορισμοί (μετα)πώλησης. Καταρχήν, πρέπει να έχει κάθε διανομέας τη δυνατότητα να κάνει χρήση του Διαδικτύου για την πώληση προϊόντων. Εν γένει, η κατοχή διαδικτυακού τόπου θεωρείται μια μορφή παθητικής πώλησης, δεδομένου ότι αποτελεί εύλογο τρόπο για να μπορούν οι πελάτες να προσεγγίζουν τον διανομέα. Το γεγονός ότι μπορεί να έχει αποτελέσματα εκτός της περιοχής ή της ομάδας πελατών του διανομέα οφείλεται στη συγκεκριμένη τεχνολογία, δηλαδή στην εύκολη πρόσβαση από οποιονδήποτε τόπο. Εάν ένας πελάτης επισκεφθεί τον διαδικτυακό τόπο ενός διανομέα και έλθει σε επαφή μαζί του, και εφόσον η εν λόγω επαφή καταλήξει σε πώληση, περιλαμβανομένης της παράδοσης, θεωρείται ως παθητική πώληση.»)

⁴⁴² Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 6075/30.9.2019 απαντητική επιστολή της RIST HELLAS όπου αναφέρεται ότι η συνεργασία της με την TW STEEL εκκίνησε [...], με την FOSSIL τον Ιούνιο του [...], με την PAUL HEWITT [...] και με την GANT [...].

VI.6 SUUNTO και AMER SPORTS EXPORT

VI.6.1 Εισαγωγή - Το δίκτυο συνεργατών της SUUNTO και της AMER SPORTS EXPORT

304. Την περίοδο 2011-2015 η SUUNTO ΟΥ (SUUNTO) συνεργάστηκε με την εταιρεία ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ για την εισαγωγή και πώληση των ρολογιών στην Ελλάδα. Η SUUNTO δήλωσε⁴⁴³ ότι η συνεργασία ήταν προφορική και παρότι δεν είχε συμφωνηθεί αποκλειστικότητα, στην πράξη η ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ αποτελούσε τον μοναδικό διανομέα της στην Ελλάδα.

305. Μετά την λήξη της συνεργασίας με την ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ, η εταιρεία εκκίνησε συνεργασία με την εταιρεία SHOP&TRADE. Η έναρξη αυτής της συνεργασίας συνέπεσε χρονικά με τον διαχωρισμό της διαχείρισης των ρολογιών σήματος SUUNTO μεταξύ των εταιρειών του ομίλου AMER SPORTS. Συγκεκριμένα, μέχρι το 2016 υπεύθυνη για την εμπορία στην Ελλάδα όλων των προϊόντων SUUNTO ήταν η κατασκευάστρια εταιρεία SUUNTO⁴⁴⁴, ωστόσο από το 2016 και έπειτα η εταιρεία AMER SPORTS EXPORT GMBH⁴⁴⁵ υπεισήλθε στην εμπορική διαχείριση των ρολογιών Training & Fitness, Outdoor και training, ενώ η SUUNTO διατήρησε την διαχείριση των καταδυτικών ρολογιών (watch dive computers).

306. Ενόψει της ως άνω αναδιοργάνωσης, για την περίοδο 2016-2019, η SUUNTO [...] την εταιρεία SHOP&TRADE για προϊόντα καταδυτικού εξοπλισμού (συμπεριλαμβανομένων των watches dive computers), και η AMER SPORTS EXPORT GMBH για την αποκλειστική διανομή των Suunto training & fitness, outdoor και luxury digital ρολογιών, των ανταλλακτικών και των αξεσουάρ τους. Και στις δύο προαναφερθείσες συμβάσεις οι SUUNTO/AMER SPORTS EXPORT GMBH διατήρησαν⁴⁴⁶ [...]

307. Η SUUNTO σημείωσε ότι η σύμβασή της με την SHOP&TRADE παραμένει στην πράξη σε ισχύ, αν και τυπικά έχει λήξει. Ως προς την σύμβαση του έτους 2016 της SHOP&TRADE με την AMER SPORTS EXPORT GMBH, αυτή έληξε και αντικαταστάθηκε⁴⁴⁷ με την [...].

VI.6.2 Μέρος Πρώτο - Ερευνώμενες Πρακτικές

308. Η ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ καταγγέλλει την κατασκευάστρια εταιρεία SUUNTO στην υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία της⁴⁴⁸, ωστόσο δεν την συμπεριέλαβε στις καταγγελλόμενες εταιρείες σε σχετικό μεταγενέστερο ερώτημα της Υπηρεσίας.

⁴⁴³ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3437/30.4.2020 απαντητική επιστολή της SUUNTO ΟΥ

⁴⁴⁴ Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 9548/11.11.2020 επιστολή της εταιρείας.

⁴⁴⁵ Στην υπ' αριθ. πρωτ. 10119/27.11.2020 απαντητική επιστολή της, η AMER SPORTS EXPORT GMBH διευκρίνισε ότι αν και η σχετική σύμβαση διανομής τέθηκε σε ισχύ το 2016, πραγματοποίησε ήδη από το 2015 τις πρώτες της πωλήσεις.

⁴⁴⁶ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3437/30.4.2020 απαντητική επιστολή της SUUNTO. Σημειώνεται ότι η εταιρεία διευκρίνισε ότι οι απαντήσεις της δόθηκαν από κοινού με την AMER SPORTS EXPORT GMBH και αφορούν και τις δύο εταιρείες και [...]

⁴⁴⁷ Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 9548/11.11.2020 επιστολή της εταιρείας SUUNTO [...]

⁴⁴⁸ Βλέπε παράγραφο 157 της 3760/4-7-2017 καταγγελίας.

309. Η καταγγέλλουσα κατηγορεί την SUUNTO για άμεση συμμετοχή στην πρακτική της SHOP&TRADE περί καθορισμού τιμών μεταπώλησης στους λιανοπωλητές. Προς επίρρωση των ισχυρισμών της προσκόμισε μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου με το ακόλουθο περιεχόμενο «*Η SUUNTO μας ενημέρωσε ότι η τιμή του Suunto Spartan Sport αλλάζει!. Από 1^η Μαΐου το Suunto Spartan Sport HR κατεβαίνει στα [...] €, ενώ το Suunto Spartan Sport στα [...] €*»⁴⁴⁹.

VI.6.3 Μέρος Δεύτερο – Η έρευνα της ΓΔΑ

VI.6.3.1 Τα μέτρα έρευνας

310. Η ΓΔΑ πραγματοποίησε στις 22.11.2017 επιτόπιο έλεγχο⁴⁵⁰ στις εγκαταστάσεις της εταιρείας SHOP&TRADE κατά τον οποίο ελήφθησαν αντίγραφα εγγράφων και ηλεκτρονικά αρχεία σχετικά με την εμπορική σχέση και τις συναλλαγές της εταιρείας με τις προμηθεύτριες εταιρείες SUUNTO και AMER SPORTS EXPORT GMBH.

311. Επιστολές παροχής στοιχείων εστάλησαν από την ΓΔΑ στην εταιρεία SUUNTO τον Απρίλιο και τον Νοέμβριο του 2020⁴⁵¹ και στην εταιρεία AMER SPORTS EXPORTS GMBH τον Νοέμβριο του 2020⁴⁵².

312. Επιπροσθέτως, τον Σεπτέμβριο του 2020 κλήθηκε σε ανωμοτί κατάθεση [...] που εισάγει τα ρολόγια σήματος SUUNTO στην Ελλάδα για παροχή διευκρινίσεων σχετικά με το αντικείμενο της έρευνας⁴⁵³.

VI.6.3.2 Ευρήματα από τον επιτόπιο έλεγχο

Ως προς τον Καθορισμό τιμής μεταπώλησης προς την SHOP&TRADE (πωλήσεις χονδρικής)

313. Από ένα σημαντικό αριθμό ηλεκτρονικών αρχείων που συλλέχθηκαν κατά τον επιτόπιο έλεγχο προκύπτει ότι η AMER SPORTS EXPORT GMBH προέβη κατά τα έτη 2016 και 2017 σε καθορισμό τιμής μεταπώλησης της SHOP&TRADE στους χονδρέμπορους της.

314. Πράγματι, από σειρά μηνυμάτων αλληλογραφίας, προκύπτει ότι ο εισαγωγέας (SHOP&TRADE) όφειλε να λάβει την έγκριση στελεχών της AMER SPORTS EXPORTS GMBH προτού προσφέρει την προκαθορισμένη χαμηλή τιμή χονδρικής (mininet) σε επιλεγμένους σημαντικούς λιανοπωλητές.

315. Αμέσως κατωτέρω παρατίθενται τα ενδεικτικότερα σχετικά μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου:

⁴⁴⁹Βλ. το σχετ 69 της 3760/4.7.2017 καταγγελίας. Πρόκειται για μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου από 28.3.2017 από την SHOP&TRADE προς μη αναγραφόμενους παραλήπτες με θέμα «SUUNTO SPARTAN SPORT_ΑΛΛΑΓΗ ΤΙΜΗΣ»

⁴⁵⁰ Δυνάμει της υπ' αρ. πρωτ. οικ.6341/31.10.2017 εντολής ελέγχου.

⁴⁵¹ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 2614/1.4.2020 και 9369/4.11.2020 επιστολή της ΓΔΑ προς τη SUUNTO και τις υπ' αριθ. πρωτ. 3437/30.4.2020, 9337/3.11.2020, 9548/11.11.2020, 10435/8.12.2020, 10560/11.12.2020 επιστολές.

⁴⁵² Βλ και την υπ' αριθ. πρωτ. 9718/16.11.2020 επιστολή της Υπηρεσίας προς την AMER SPORTS EXPORT GMBH και την υπ' αριθ. πρωτ. 10119/27.11.2020 απάντηση της εταιρείας.

⁴⁵³ Η ανωμοτί κατάθεση [...].

- «Τιμές: ... Για να προστατέψουν τις τιμές λιανικής, έχουν στον τιμοκατάλογο τους μια κολώνα με τις τιμές *mininet* όπου είναι η κατώτερη χονδρική τιμή που μπορεί να πουλήσει ο διανομέας. Ο σεβασμός της τιμής *mininet* είναι πολύ σημαντικό για την *Suunto* ώστε για να υπάρχει όριο και να προστατεύεται η λιανική. Η *mininet* ακολουθείται αυστηρά σε όλη την Ευρώπη»⁴⁵⁴
- «Η *MINI Net* είναι η ελάχιστη τιμή χονδρικής, η οποία δίνεται σε μεγάλους πελάτες και/ή για σημαντικές παραγγελίες. Μεταφράζεται στην μέγιστη έκπτωση που θα έδινες στον λιανοπωλητή. Εμπορική τιμή είναι η τυπική τιμή χονδρικής»⁴⁵⁵.
- « Παρακαλώ βρείτε συνημμένη την αλλαγή των τιμών που θα ισχύσουν από 1η Μαρτίου 2016. Είναι υποχρεωτικό για όλους τους διανομείς να εφαρμόσουν την ίδια τιμολογιακή δομή μέχρι αυτή την ημερομηνία. Η τιμολόγηση εναρμονίζεται σε όλες τις αγορές, τις εξαγωγές και τις θυγατρικές EMEA. Είναι βασικό να ακολουθείτε τους κανόνες:
 - *SRP*: προτεινόμενη τιμή λιανικής για πελάτες (παρακαλώ σημειώστε ότι στην ΕΕ αυτή η τιμή δεν μπορεί να επιβληθεί)
 - *MINI NET*: η απολύτως χαμηλότερη τιμή που μπορεί να δοθεί σε ένα πελάτη χονδρικής, η οποία αντιπροσωπεύει έκπτωση [...] %. Όλες οι θυγατρικές ακολουθούν το ίδιο πρόγραμμα. Είναι επίσης υποχρεωτικό για τους διανομείς να εφαρμόζουν αυτό το σχήμα.»⁴⁵⁶
- «Μπορείτε να βρείτε την Προτεινόμενη Τιμή Λιανικής (ΠΤΛ ή *SRP*), την εμπορική τιμή και την χαμηλότερη δυνατή εμπορική τιμή μετά την έκπτωση, η οποία ονομάζεται *mini net*, για όλα τα είδη που εμπορευόμαστε στον τιμοκατάλογο.»⁴⁵⁷.
- «Για εγκεκριμένες αγορές μπορούμε να προσφέρουμε ειδική τιμολόγηση για μελλοντικές καμπάνιες με σημαντικούς λιανοπωλητές. Εάν έχετε κάποιον λιανοπωλητή που ενδιαφέρεται, παρακαλούμε να μας επικοινωνήσετε ξεκάθαρες ιδέες μάρκετινγκ/προώθησης (πχ *Get Fit / Ready For Summer...*) προς έγκριση.

Η ιστοσελίδα της *SUUNTO* *suunto.com* θα εφαρμόσει τοπικά στις θυγατρικές αγορές την ακόλουθη τιμολόγηση: *Ambit3 PEAK* (από την προηγούμενη εβδομάδα)- [...] € ΠΤΛ, *Ambit3 Sport* (από τον Μάη) -[...] € ΠΤΛ, *Ambit3 Run* (από τον Μάη) -[...] EUR. Οι πελάτες στις αγορές των διανομέων δεν μπορούν να δουν αυτές τις τιμές και δεν μπορούν να αγοράσουν τα προϊόντα διαδικτυακά από την ιστοσελίδα *suunto.com*. Εάν επιθυμείτε να κάνετε αίτηση για χαμηλότερη τιμολόγηση, στείλτε την πρόταση με την πραγματική καμπάνια καθώς και την λίστα με τους πελάτες, τους οποίους πριτείνετε να έχουν πρόσβαση σε νέες καθαρές τιμές, στον Μάνατζερ Πωλησεών σας και σε μένα για έγκριση.»⁴⁵⁸.

⁴⁵⁴ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

⁴⁵⁵ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

⁴⁵⁶ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

⁴⁵⁷ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

⁴⁵⁸ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

- «*Mininet: Με όλες τις εκπτώσεις ποτέ μην προσφέρετε χαμηλότερη από αυτή τιμή στην χονδρική χωρίς ΦΠΑ*⁴⁵⁹»

316. Σε σχετική ερώτηση της ΓΔΑ κατά τη λήψη ανωμοτί κατάθεσης, [...] επεσήμανε ότι η SUUNTO στους τιμοκαταλόγους της ορίζει την mininet, η οποία αποτελεί προτεινόμενη τιμή για πώληση ρολογιών από την SHOP&TRADE στους σημαντικούς μεγάλους πελάτες της λιανέμπορους (key accounts).

Ως προς τον Καθορισμό τιμών μεταπώλησης των λιανοπωλητών

317. Από την ανταλλαγή μηνυμάτων μεταξύ της SHOP&TRADE και της SUUNTO / AMER SPORTS EXPORT GMBH δεν στοιχειοθετείται συμμετοχή των δύο εταιρειών (SUUNTO και AMER SPORTS EXPORT GMBH) στον καθορισμό των τιμών λιανικής των συνεργατών του εισαγωγέα τους, ήτοι της SHOP&TRADE, στην Ελλάδα (πρακτική που στοιχειοθετήθηκε στην σχετική ενότητα σχετικά με την SHOP&TRADE ανωτέρω). Αυτό φαίνεται να προκύπτει και από το ακόλουθο μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου

- «Ως άνθρωποι της αγοράς γνωρίζετε ότι εντός της ΕΕ, ή πρακτικά πουθενά είναι δυνατό να επιβάλλεις στο εμπόριο συγκεκριμένη τιμή. Δεν βλέπω κάτι περίεργο στις διαφορές στις Προτεινόμενες Τιμές Λιανικής *Suunto*. [...] Υποθέτω ότι και εσείς δεν μπορείτε να επιβάλετε στους λιανοπωλητές σας στην Ελλάδα να πωλούν ακριβώς στις Προτεινόμενες Τιμές λιανικής?»⁴⁶⁰

VI.6.3.3 Ευρήματα από τον έλεγχο των συμβάσεων της SUUNTO

318. Όπως προαναφέρθηκε, η SUUNTO και η AMER SPORTS EXPORT GMBH υπέγραψαν συμβάσεις αποκλειστικής διανομής με την εταιρεία SHOP&TRADE για τις περιόδους 2016-2019 και 2020-2023⁴⁶¹ αντίστοιχα. Οι εν λόγω συμβάσεις περιλαμβάνουν τις ακόλουθες ρήτρες περί μη ανταγωνισμού.

α) Η από 21.6.2016 σύμβαση διανομής⁴⁶² μεταξύ της SUUNTO και της SHOP&TRADE:

- Όρος 3, παρ. 5: ⁴⁶³[...]

β) Η από 24.3.2016 σύμβαση μεταξύ AMER SPORTS EXPORT GMBH και SHOP&TRADE:

- Όρος 3.2 [...] ⁴⁶⁴ [...]

⁴⁵⁹ Αυτό αποτελεί τον τίτλο στήλης σε διάφορα αρχεία excel τα οποία εστάλησαν μέσω μηνυμάτων ηλ. Ταχυδρομείου (σχετικά με την τιμολόγηση ρολογιών και αξεσουάρ σήματος SUUNTO) [...]

⁴⁶⁰ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...] Πρόκειται για ανταλλαγή ηλ. αλληλογραφίας και εν συνεχεία οι υπάλληλοι της SHOP&TRADE σχολιάζουν το περιεχόμενο της ανωτέρω παρατεθείσας επιστολής ως ακολούθως «... συμβαίνει το έξις, αφού εδώ στην Ελλάδα τα παίρνουν ενδοκοινωνικά από τα sites Ευρώπης και δεν πληρώνουν φ.π.α με τον ίδιο ακριβώς τρόπο το πουλάνε και στην λιανική με αποτέλεσμα τεράστια έκπτωση. Η SUUNTO δεν μπορεί να κάνει κάτι για αυτό, άπλα μην θεωρούμε τους εαυτούς μας αποκλειστικούς αντιπροσώπους στην Ελλάδα. Ελεύθερο εμπόριο γαρ ...».

⁴⁶¹ Σημειώνεται ότι η εταιρεία SUUNTO προσκόμισε τις συμβάσεις [...]

⁴⁶² Η σύμβαση είναι στην αγγλική γλώσσα. Οι όροι παρατίθενται μεταφρασμένοι από την ΓΔΑ

⁴⁶³ [...]

⁴⁶⁴ Όρος 3.2 [...]

γ) Η με ισχύ από 1.1.2020 Σύμβαση μεταξύ AMER SPORTS EXPORT GMBH και SHOP&TRADE :

Ρήτρα μη ανταγωνισμού

- Όρος 3.1 «[...]»⁴⁶⁵.
- Όρος 3.2 «[...]».
- Όρος 8.3 [...]

[...]

319. Σε σχετική ερώτηση της ΓΔΑ κατά τη λήψη ανωμοτί κατάθεσης από τον [...], δεύτερη συμβαλλόμενη των εν λόγω συμβάσεων, ο τελευταίος σημείωσε τα εξής: [...]

320. Επισημαίνεται επίσης ότι η SHOP&TRADE, ο εισαγωγέας της εταιρείας στην Ελλάδα, αντιπροσωπεύει⁴⁶⁶ επίσης τα ρολόγια σήματος BERING, WENGER και VICTORINOX, ενώ στο παρελθόν εμπορευόταν και τα ρολόγια των σημάτων TIMEX, LOCMAN PARIS ΚΑΙ ESCADA.

321. Συνεπώς δεν προκύπτει ότι εφαρμόζεται στην πράξη η ως άνω ρήτρα περιορισμού του ανταγωνισμού.

Ως προς την παροχή διεθνούς εγγύησης ως μέσο περιορισμού του παράλληλου εμπορίου

322. Από την συνεξέταση συγκεκριμένου όρου στην σύμβαση της SUUNTO⁴⁶⁷ και στη σύμβαση της AMER SPORTS EXPORT GMBH⁴⁶⁸ και διευκρινιστικού μηνύματος ηλ. ταχυδρομείου που εστάλη από την εταιρεία AMER SPORTS EXPORT GMBH, με κοινοποίηση στην SUUNTO, φαίνεται να προκύπτει ότι και οι δύο εταιρείες ζητούσαν από τους εισαγωγείς της να την συνδράμουν στην παρακολούθηση των παράλληλων εισαγωγών στην χώρα δραστηριοποίησης τους.

- «*What are the benefits to the local distributors with international warranty?*

... In addition, Suunto will be able to better support the official distributor's role via tracking and acting upon parallel importers around the global as more warranty repairs will be reported in authorized service center worldwide⁴⁶⁹. »

323. Στην ανωμοτί κατάθεσή του [...] επεξήγησε ότι η πιστοποίηση της γνησιότητας ενός ρολογιού SUUNTO γίνεται μέσω του σειριακού αριθμού που φέρει το ρολόι και της εγγύησης (καρτελάκι) που το συνοδεύει. Απ' όσο γνωρίζει δεν κυκλοφορούν στην αγορά απομιμήσεις ρολογιών SUUNTO, καθώς πρόκειται για προϊόντα που είναι δύσκολο να αντιγραφούν. Όσον αφορά τις παράλληλες εισαγωγές των εν λόγω ρολογιών που

⁴⁶⁵ Όρος 3.1 [...]

⁴⁶⁶ Βλ. και σελίδα 16 της από 24.3.2016 Σύμβασης [...].

⁴⁶⁷ Στην από 21.6.2016 σύμβαση διανομής μεταξύ της SUUNTO και της SHOP&TRADE περιλαμβάνεται στο παράρτημα στους όρους πώλησης και ο ακόλουθος όρος [...]

⁴⁶⁸ Στην από 23.6.2016 σύμβαση διανομής μεταξύ της SUUNTO και της SHOP&TRADE περιλαμβάνεται στο παράρτημα με στους όρους πώλησης και ο ακόλουθος όρος [...]

⁴⁶⁹ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

λαμβάνουν χώρα από διάφορους λιανοπωλητές υπέθεσε, άνευ βέβαιης γνώσεως, ότι η πλειοψηφία αυτών είναι γνήσια προϊόντα

324. Κληθείς να σχολιάσει την εφαρμογή του όρου 7.5 της από 21.6.2016 σύμβασης με την SUUNTO, [...] επεσήμανε, ότι λόγω των παράλληλων εισαγωγών [...]

VI.6.3.4 Η άποψη της SUUNTO

Ως προς τον καθορισμό χονδρικής τιμής μεταπώλησης

325. Σε απάντηση επί της επιστολής παροχής στοιχείων που της απέστειλε η ΓΔΑ αναφορικά με τον τρόπο τιμολόγησης των ρολογιών εμπορίας της από την ίδια και από το δίκτυο συνεργαζόμενων διανομέων της, η SUUNTO διευκρίνισε⁴⁷⁰ ότι όλοι οι εισαγωγείς/διανομείς της αγοράζουν τα προϊόντα στην ίδια τιμή εξαγωγής εντός της ΕΕ και εν συνεχεία τα μεταπωλούν στους τοπικούς διανομείς. Οι εταιρείες SUUNTO /AMER SPORTS⁴⁷¹ EXPORT GMBH εκδίδουν ένα τιμοκατάλογο εξαγωγής. Η SUUNTO επισήμανε ότι δεν εφαρμόζεται εκπτώτική πολιτική στο δίκτυο χονδρικής και ο εθνικός διανομέας καθορίζει αυτόνομα τις τιμές και την εκπτώτική πολιτική του στην χονδρική πώληση στους μεταπωλητές.

Ως προς τον καθορισμό τιμής μεταπώλησης στην λιανική

326. Η SUUNTO ανέφερε⁴⁷² ότι εκδίδει τιμοκατάλογο προτεινόμενων τιμών μεταπώλησης με αποκλειστικό σκοπό την παροχή γενικής καθοδήγησης και δεν παρεμβαίνει καθ' οιονδήποτε τρόπο στον καθορισμό των τιμών των λιανοπωλητών.

VI.6.3.5 Η άποψη της AMER SPORTS EXPORT GMBH

Ως προς τον καθορισμό χονδρικής & λιανικής τιμής μεταπώλησης

327. Σε ερώτηση της ΓΔΑ σχετικά με την τιμολογιακή πολιτική της εταιρείας, η AMER SPORTS EXPORT GMBH διευκρίνισε ότι ο κατασκευαστικός οίκος SUUNTO έχει αναλάβει την εμπορική πολιτική στις χώρες EMEA και εκδίδει προς την ίδια έναν τιμοκατάλογο με προτεινόμενες τιμές λιανικής και προτεινόμενες τιμές χονδρικής. Εν συνεχεία, η εταιρεία προσδιορίζει τις τιμές πώλησης/εξαγωγής (export price) προς τον Έλληνα και του λοιπούς διανομείς της για τα προϊόντα Suunto Training & Fitness Watches, Outdoor Watches, Luxury Digital wrist watches. Η εταιρεία ανέφερε ότι οι τιμές εξαγωγής ανακοινώνονται μέσω ενός ενιαίου τιμοκαταλόγου, ο οποίος παρέχει στους διανομείς επίσης μια γενική καθοδήγηση σχετικά με τις προτεινόμενες τιμές χονδρικής και τις προτεινόμενες τιμές λιανικής.

328. Σύμφωνα με την εταιρεία⁴⁷³, ο τιμοκατάλογος με τις προτεινόμενες τιμές λιανικής και χονδρικής παρέχει αναγκαία γενική καθοδήγηση στους διανομείς, καθώς οι τελευταίοι

⁴⁷⁰ Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 3437/30.4.2020 απαντητική επιστολή της SUUNTO

⁴⁷¹ Σημειώνεται ότι στην υπ' αριθ. πρωτ. 10119/27.11.2020 απαντητική επιστολή της AMER SPORTS EXPORT GMBH, η εταιρεία διευκρίνισε ότι η ίδια ορίζει τις τιμές εξαγωγής για τα προϊόντα Suunto Training & Fitness Watches, Outdoor Watches και Luxury Digital wrist watches, ενώ η SUUNTO ορίζει τις τιμές εξαγωγής για καταδυτικά προϊόντα όπως τα dive computers.

⁴⁷² Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 3437/30.4.2020 επιστολή της SUUNTO.

«δεν γνωρίζουν πλήρως ούτε παρακολουθούν στην λεπτομέρειά τους τις τεχνικές κυρίως εξελίξεις που καθορίζουν την ανταγωνιστικότητα των συγκεκριμένων προϊόντων.» Η AMER SPORTS EXPORT GMBH⁴⁷⁴ σημείωσε ότι η ίδια δεν διαμορφώνει/επηρεάζει «εκπρωτική πολιτική για τις πωλήσεις του διανομέα προς τους εμπόρους λιανικής (χονδρική πώληση) ούτε για τις πωλήσεις λιανικής των εμπόρων λιανικής προς τελικούς καταναλωτές.».

Ως προς την διεθνή εγγύηση

329. Η εταιρεία ανέφερε⁴⁷⁵ ότι η γνησιότητα των ρολογιών SUUNTO πιστοποιείται από έναν μοναδικό σειριακό αριθμό, ο οποίος τοποθετείται στο ρολόι και στη θήκη του.

Επιχειρήματα που περιέχονται στα Υπομνήματα ενώπιον της ΕΑ

330. Τόσο με τα Υπομνήματα που κατέθεσε ενώπιον της ΕΑ, όσο και κατά την ακροαματική διαδικασία, η AMER SPORTS EXPORT GMBH συνόψισε και επανέλαβε τους ισχυρισμούς που είχε προβάλει κατά την διαδικασία έρευνας της ΓΔΑ και υποστήριξε περαιτέρω, συνοπτικά, τα εξής: Η τιμή «mininet» είναι ενδεικτική, δεν αποτελεί συμφωνία με σκοπό ή/ και αποτέλεσμα τον περιορισμού του ανταγωνισμού, ενώ ουδέποτε εφαρμόστηκε στην πράξη από τον έλληνα διανομέα (SHOP&TRADE). Η εταιρεία διευκρίνισε ότι διαθέτει ένα ανοιχτό σύστημα [...] διανομής, στο οποίο υφίσταται διαφοροποίηση μεταξύ της διανομής μέσω θυγατρικών εταιρειών και της διανομής μέσω διανομέων (όπως συμβαίνει στην Ελλάδα). Περαιτέρω, η εταιρεία ανέφερε ότι η έγκριση ειδικής τιμής αφορούσε μόνο προωθητικές ενέργειες, ενώ ισχυρίστηκε ότι δεν προέβαινε σε παρακολούθηση και παρεμπόδιση του παράλληλου εμπορίου μέσω του σειριακού αριθμού στα προϊόντα, ο οποίος υπήρχε για λόγους ιχνηλάτησης και πιστοποίησης της γνησιότητας των προϊόντων.

331. Τέλος, η εταιρεία αμφισβήτησε την διάρκεια της παράβασης, υποστηρίζοντας ότι αυτή δεν μπορεί σε κάθε περίπτωση να στοιχειοθετηθεί με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία για περίοδο μεγαλύτερη των δύο ετών.

VI.6.4 Μέρος τρίτο – Νομική εκτίμηση

(α) Ως προς τον καθορισμό τιμών μεταπώλησης στη χονδρική

332. Η AMER SPORTS EXPORT GMBH, όπως προκύπτει με σαφήνεια από τα στοιχεία που προσκόμισε η καταγγέλλουσα σε συνδυασμό με τα ανωτέρω εκτεθέντα ευρήματα του επιτόπιου ελέγχου, προέβη την περίοδο Οκτωβρίου 2015 με Ιούνιο 2017 σε καθορισμό των τιμών μεταπώλησης της SHOP&TRADE προς τους

⁴⁷³ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3437/30.4.2020 απαντητική επιστολή της SUUNTO και την υπ' αριθ. πρωτ. 10119/27.11.2020 απαντητική επιστολή της AMER SPORTS EXPORT GMBH, με τις οποίες προσκομίστηκαν οι προαναφερθέντες τιμοκατάλογοι. Σημειώνεται ότι οι προσκομισθέντες τιμοκατάλογοι της SUUNTO για τα καταδυτικά προϊόντα (και τα dive computers) αναγράφουν μόνο τιμή εξαγωγής (export price) και προτεινόμενη τιμή λιανικής (RRP). Οι τιμοκατάλογοι της AMER SPORTS EXPORT GMBH για τα ρολόγια χειρός αναγράφουν τις ακόλουθες τιμές: Mininet, distributor price (τιμή διανομέα), trade price (εμπορική τιμή), RRP (προτεινόμενη τιμή λιανικής). Σημειώνεται ότι η στήλη με την τιμή MININET πρωτοεμφανίζεται στον δεύτερο κατάλογο της SUUNTO για το 2014 (ενημερώθηκε 26.6.2014) για τα ρολόγια (όχι τα καταδυτικά ρολόγια).

⁴⁷⁴ Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 10119/27.11.2020 επιστολή της AMER SPORTS EXPORT GMBH

⁴⁷⁵ Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 10119/27.11.2020 επιστολή της AMER SPORTS EXPORT GMBH

χονδρέμπορους/λιανέμπορους. Μέσω της πρακτικής της η AMER SPORTS EXPORT GMBH περιόρισε την δυνατότητα του εισαγωγέα της, της SHOP&TRADE, να καθορίσει ανεξάρτητα την τιμή πώλησης των ρολογιών στους συνεργάτες της λιανέμπορους.

333. Η Επιτροπή επισημαίνει εντούτοις ότι από τα στοιχεία που συλλέχθηκαν δεν αποδείχθηκε ότι η AMER SPORTS EXPORT GMBH έκανε προσπάθεια να εντοπίσει και να περιορίσει το παράλληλο εμπόριο των ρολογιών. Ειδικότερα, δεν αποδείχθηκε ότι η εφαρμογή του συγκεκριμένου συστήματος ιχνηλάτησης των προϊόντων (Tracking system, όπως ο σειριακός αριθμός που φέρουν τα ρολόγια) είχε ως σκοπό και ως αποτέλεσμα την στεγανοποίηση των εθνικών αγορών και τον περιορισμό του παράλληλου εμπορίου. ώστε να στεγανοποιούνται οι εθνικές αγορές και να περιορίζεται το παράλληλο εμπόριο.

334. Ως προς την εταιρεία SUUNTO, παρά το γεγονός ότι φαίνεται να τελούσε τουλάχιστον σε γνώση των ως άνω πρακτικών, εντούτοις από τα στοιχεία που προσκομίστηκαν και από τα ευρήματα του ελέγχου, δεν προκύπτει σαφώς ενέργειά της για τον καθορισμό τιμών μεταπώλησης στην χονδρική.

β) Ως προς τις ρήτρες μη ανταγωνισμού

335. Σε όλες τις συμβάσεις της SUUNTO/AMER SPORTS EXPORT GMBH περιλαμβάνονται ρήτρες περιορισμού ανταγωνισμού σχετικά με τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η SHOP&TRADE δύναται να εμπορευτεί ανταγωνιστικά ρολόγια. Η ρήτρα μη ανταγωνισμού έχει διάρκεια μεγαλύτερη της πενταετίας⁴⁷⁶, χρονικό διάστημα για το οποίο υπάρχει πρόβλεψη στον κανονισμό απαλλαγής. Εντούτοις, από την έρευνα της υπηρεσίας⁴⁷⁷ προκύπτει ότι οι όροι αυτοί δεν εφαρμόστηκαν περιοριστικά στην πράξη όπως βεβαιώνεται από την κατάθεση [...] και πιστοποιείται από την συνεργασία της SHOP&TRADE με άλλα σήματα ρολογιών όπως ESCADA, WENGER, BERING VICTORINOX και TIMEX τη περίοδο 2015-σήμερα. Εφόσον στην εξεταζόμενη αγορά, όπως φαίνεται και από την παρούσα, υπάρχει ικανοποιητικός αριθμός ισχυρών ανταγωνιστών που εμπορεύονται δεκάδες καθιερωμένα σήματα ρολογιών χειρός, δεν θεωρείται πιθανό να παρουσιαστούν αισθητά αντιανταγωνιστικά αποτελέσματα.

⁴⁷⁶ Η ομαδική απαλλαγή δεν τυγχάνει εφαρμογής για κάθε άμεση ή έμμεση υποχρέωση μη ανταγωνισμού, η διάρκεια της οποίας είναι αόριστη ή υπερβαίνει τα πέντε έτη.

⁴⁷⁷ Σημειώνεται ότι η εταιρεία SHOP&TRADE δραστηριοποιήθηκε στην αγορά ρολογιών χειρός το 2015 και τα έσοδα από την εμπορία και διανομή ρολογιών χειρός αποτελούν λιγότερο του [...] των συνολικών πωλήσεων της εταιρείας. Επιπροσθέτως, το ποσοστό των συνολικών πωλήσεων ρολογιών σήματος SUUNTO στο σύνολο της χονδρικής αγοράς ρολογιών εκτιμάται ότι είναι χαμηλότερο του [...]. Για όλη την περίοδο 2015-2018.

VI.7 Ο ΟΜΙΛΟΣ FOSSIL ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΑΝΟΜΕΙΣ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ RIST HELLAS ΚΑΙ DIESEL HELLAS

VI.7.1 Εισαγωγή

VI.7.1.1 FOSSIL GROUP και το σύστημα επιλεκτικής διανομής FOSSIL (Fossil Network)

336. Ο Όμιλος FOSSIL δραστηριοποιείται στην Ελλάδα μέσω των εταιρειών του στη Γερμανία FOSSIL (EUROPE) GmbH (εφεξής και FOSSIL), η οποία είναι ο αποκλειστικός εισαγωγέας των προϊόντων της στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (EOX) και FESCO GmbH, η οποία αποθηκεύει και διανέμει τα προϊόντα του ομίλου⁴⁷⁸. Ο όμιλος δεν έχει επιχειρηματική δραστηριότητα άμεσα προς τελικούς καταναλωτές⁴⁷⁹ ή λιανοπωλητές αλλά συνεργάζεται μόνο με τους εισαγωγείς/χονδρεμπόρους RIST HELLAS⁴⁸⁰ και DIESEL HELLAS⁴⁸¹ (μόνο για ρολόγια και κοσμήματα του σήματος DIESEL)⁴⁸². Οι εν λόγω ελληνικές εταιρείες/συνεργάτες έχουν συνάψει από το έτος [...] με την FOSSIL [...] σε μη αποκλειστική βάση⁴⁸³ και εν συνεχεία συμβάσεις επιλεκτικής διανομής («[...]» με τους Έλληνες λιανοπωλητές των δικτύων τους.

337. Ειδικότερα, από την [...] τέθηκε σε ισχύ το δίκτυο [...] διανομής της FOSSIL στον EOX και την Ελβετία (αποκαλούμενο εμπορικά «*Fossil Network*») στο οποίο εντάχθηκαν οι εταιρείες RIST HELLAS και DIESEL HELLAS. Κύρια χαρακτηριστικά του δικτύου επιλεκτικής διανομής Fossil Network, σύμφωνα με τις Συμβάσεις Διάθεσης και Διανομής των ελληνικών εταιρειών έτους [...] με την FOSSIL⁴⁸⁴, είναι τα εξής:

- i) [...] ⁴⁸⁵.
- ii) [...] ⁴⁸⁶.
- iii) [...] ⁴⁸⁷. [...]

338. Αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών επισκευής των ρολογιών, η FOSSIL ανέφερε ότι οι επισκευές πραγματοποιούνται συνήθως είτε από τους Έλληνες διανομείς είτε από τρίτα μέρη, κατ' εντολή των Ελλήνων διανομέων, τα δε ανταλλακτικά

⁴⁷⁸ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 3415/30.4.2020 επιστολή της εταιρείας FOSSIL στη ΓΔΑ.

⁴⁷⁹ Αναφορικά με τις διαδικτυακές πωλήσεις, η ερευνώμενη εταιρεία σημείωσε ότι δεν διαθέτει ελληνική ιστοσελίδα, ωστόσο είναι δυνατή η αγορά προϊόντων από Έλληνες καταναλωτές μέσω των επίσημων ιστοσελίδων του ομίλου *fossil.fr*, *fossil.de* και *fossil.uk.co* καθώς και μέσω των ιστοσελίδων της Amazon με την οποία συνεργάζεται.

⁴⁸⁰ Η FOSSIL προσκόμισε συμβάσεις διανομής [...]

⁴⁸¹ [...]

⁴⁸² Η FOSSIL συνεργαζόταν με την εταιρεία SYMBOL HELLAS μέχρι το 2015 οπότε και έληξε η συνεργασία τους, βλ. την από 24.7.2015 επιστολή λήξης συνεργασίας της FOSSIL προς την SYMBOL HELLAS, σχετ.14 της υπ' αρ. πρωτ. 3415/30.4.2020 επιστολής της εταιρείας στη ΓΔΑ.

⁴⁸³ Η FOSSIL διευκρίνισε ότι στην παρούσα φάση ο όμιλος FOSSIL δεν προμηθεύει τα προϊόντα του στην Ελλάδα μέσω άλλων επιχειρηματικών συνεργατών, παρά μόνο μέσω των εταιρειών DIESEL HELLAS και RIST HELLAS, με εξαίρεση την επιχειρηματική δραστηριότητα λιανικής σε ταξιδιώτες, την οποία διαχειρίζεται ξεχωριστά.

⁴⁸⁴ Σημειώνεται ότι οι Συμβάσεις είναι κατά το μεγαλύτερο μέρος τους όμοιες.

⁴⁸⁵ Βλ. συμβάσεις έτους [...]

⁴⁸⁶ Ομοίως, [...].

⁴⁸⁷ Ομοίως, όρος 2.04 και Παράρτημα G.

παρέχονται από τον όμιλο FOSSIL προς τους διανομείς οι οποίοι στη συνέχεια προμηθεύουν τα τρίτα μέρη με τα οποία συνεργάζονται⁴⁸⁸.

VI.7.1.2 Καταγγελλόμενες και ερευνώμενες πρακτικές

339. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ ρητά καταγγέλλει τις εταιρείες RIST HELLAS και DIESEL HELLAS για άρνηση πώλησης λόγω μη συμμόρφωσής της σε καθορισμό τιμών μεταπώλησης που εφαρμόζουν και για ενέργειες περιορισμού του παράλληλου εμπορίου⁴⁸⁹. Ως προς την FOSSIL, αν και δεν την καταγγέλλει ρητώς, εντούτοις της αποδίδει ενέργειες στεγανοποίησης της αγοράς, τις οποίες κατά την καταγγελλόμενη, εφαρμόζει μέσω των αντιπροσώπων/ διανομέων της στην Ελλάδα, ήτοι των RIST HELLAS και DIESEL HELLAS.

VI.7.1.3 Μέτρα έρευνας της ΓΔΑ

VI.7.1.3.1 Ως προς τη RIST HELLAS:

340. Η Υπηρεσία απέστειλε την υπ' αρ. πρωτ. οικ. 4567/11.7.2019 επιστολή παροχής στοιχείων, σε απάντηση της οποίας η RIST HELLAS απέστειλε τις υπ' αριθ. πρωτ. 5434/3.9.2019 και 6075/30.9.2019 επιστολές της προς τη ΓΔΑ. Εν συνεχεία, η ΓΔΑ απέστειλε στην RIST HELLAS την υπ' αρ. πρωτ. 2337/18.3.2020⁴⁹⁰ επιστολή παροχής στοιχείων και έλαβε την υπ' αρ. πρωτ. 4231/18.5.2020⁴⁹¹ απαντητική επιστολή αυτής⁴⁹². Ακολούθως, τον Ιούλιο του 2020 η Υπηρεσία κάλεσε σε ανωμοτί κατάθεση τον [...] για παροχή διευκρινίσεων σχετικά με το αντικείμενο της έρευνας⁴⁹³.

VI.7.1.3.2 Ως προς τη DIESEL HELLAS:

341. Στις 22.11.2017 η ΓΔΑ πραγματοποίησε επιτόπιο έλεγχο⁴⁹⁴ στην εταιρεία DIESEL HELLAS κατά τον οποίο ελήφθησαν αντίγραφα εγγράφων, ηλεκτρονικά αρχεία καθώς και ανωμοτί κατάθεση [...] για παροχή διευκρινίσεων επί εγγράφου που βρέθηκε στο χώρο. Εν συνεχεία, η Υπηρεσία απέστειλε την υπ' αρ. πρωτ. οικ. 2619/1.4.2020 επιστολή

⁴⁸⁸ Η εταιρεία ανέφερε τα κέντρα επισκευής [...]

⁴⁸⁹ Η καταγγέλλουσα αναφερόμενη στις εταιρείες RIST HELLAS και DIESEL HELLAS σημειώνει ότι η ίδια «αποκλείστηκε από κάθε πηγή προμήθειας από τους Έλληνες αποκλειστικούς διανομείς λόγω μη συμμόρφωσης μας με ρήτρες καθορισμού τιμών μεταπώλησης και απαγόρευσης παράλληλων εισαγωγών», βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία στη ΓΔΑ.

⁴⁹⁰ Την οποία συμπλήρωσε και διευκρίνισε με τα υπ' αρ. πρωτ. οικ. 2491/26.3.2020 και οικ. 2644/2.4.2020 μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου προς την καταγγελλόμενη.

⁴⁹¹ Η καταγγελλομένη προέβη σε διόρθωση της απάντησης αυτής με το υπ' αρ. πρωτ. 7948/11.9.2020 μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στη ΓΔΑ.

⁴⁹² Η ΓΔΑ απέστειλε, επίσης, για την πληρότητα της έρευνας, επιστολές παροχής στοιχείων σε εταιρείες/οίκους εξωτερικού με τις οποίες συνεργάζεται η RIST HELLAS. Συγκεκριμένα, τις υπ' αρ. πρωτ. 2612/1.4.2020 και 2613/1.4.2020 προς τις ORIS SA και PAUL HEWITT και έλαβε τις υπ' αρ. πρωτ. 3347/28.4.2020 και 3847/12.5.2020 απαντητικές επιστολές αντίστοιχα. Η ΓΔΑ αναζήτησε και την εταιρεία TW STEEL, στην οποία απηύθυνε επιστολή μέσω της ολλανδικής αρχής ανταγωνισμού (αίτημα με αρ. πρωτ. E4521/25.5.2020) δυνάμει του άρθρου 22 του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003, ΕΕ L 1 της 4.1.2003, σ. 1. Η απάντηση της TW STEEL έλαβε τον αρ. πρωτ. E6727/21.7.20.

⁴⁹³ Η ανωμοτί κατάθεση [...] ελήφθη στις 24.7.2020 κατόπιν της υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 6678/20.7.2020 κλήσης της ΓΔΑ σε ανωμοτί κατάθεση. Σε συνέχεια αυτής, η καταγγελλόμενη απέστειλε διευκρινίσεις με το υπ' αρ. πρωτ. 7003/30.7.2020 μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου προς τη ΓΔΑ.

⁴⁹⁴ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 6340/31.10.2017 εντολή για τη διενέργεια επιτόπιου ελέγχου.

παροχής στοιχείων σε απάντηση της οποίας η καταγγελλόμενη απέστειλε τις υπ' αριθ. πρωτ. 4340/20.5.2020 και 5149/10.6.2020 επιστολές της προς τη ΓΔΑ.

VI.7.1.3.3 Ως προς FOSSIL:

342. Από τα αναφερόμενα στην καταγγελία στοιχεία, η ΓΔΑ πιθανολόγησε ότι υπήρχαν ενδείξεις σχετικά με πρακτικές στεγανοποίησης της αγοράς εκ μέρους της εταιρείας FOSSIL και συμπεριέλαβε αυτή στην αυτεπάγγελτη έρευνα που εκκίνησε στην αγορά των ρολογιών χειρός. Στο πλαίσιο αυτό, η Υπηρεσία απέστειλε την υπ'αρ. πρωτ. 2336/18.3.2020 επιστολή παροχής στοιχείων προς την καταγγελλόμενη⁴⁹⁵, σε απάντηση της οποίας έλαβε τις υπ' αρ. πρωτ. 3415/30.4.2020⁴⁹⁶, 3648/7.5.2020 και 6182/6.7.2020 απαντητικές επιστολές καθώς και το υπ' αρ. πρωτ. 4312/20.5.2020 μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου.

VI.7.1.4 Ειδικά ως προς την RIST HELLAS

VI.7.1.4.1 Εισαγωγή - Το δίκτυο συνεργατών της RIST HELLAS

343. Όπως προαναφέρθηκε, η RIST HELLAS διανέμει στην Ελλάδα ρολόγια των σημάτων των οίκων FOSSIL ([...]), TW STEEL Europe B.V ([...]), ORIS S.A. ([...]), PAUL SMITH ([...])⁴⁹⁷, PAUL HEWITT ([...]), ενώ από την [...] εμπορεύεται στην ελληνική αγορά και ρολόγια σήματος GANT⁴⁹⁸.

344. Όπως προαναφέρθηκε, ειδικά ως προς τη συνεργασία της με τον όμιλο FOSSIL, η καταγγελλόμενη είναι από το [...] εξουσιοδοτημένος διανομέας, μέλος του δικτύου επιλεκτικής διανομής στον EOX και την Ελβετία του Fossil Network⁴⁹⁹ και αντιπροσωπεύει ρολόγια του οίκου δυνάμει της με έναρξη ισχύος [...] με την εταιρεία FOSSIL Ως προς το δίκτυο συνεργατών της στην λιανική πώληση των σημάτων FOSSIL, η RIST HELLAS υπογράφει συμβάσεις [...] με λιανοπωλητές, οι οποίοι θα πρέπει να πληρούν τα ειδικότερα κριτήρια ποιότητας για τα φυσικά ή ηλεκτρονικά καταστήματα που προβλέπονται στις συμβάσεις αυτές. Η εταιρεία σημείωσε ότι στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής της FOSSIL εισέρχονται μόνο έμποροι που πληρούν τα ποιοτικά κριτήρια του δικτύου τα οποία περιλαμβάνονται τόσο στο κείμενο των δικών της συμβάσεων της με την FOSSIL όσο και στις συμβάσεις ένταξης στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής που υπογράφουν λιανοπωλητές με τους οποίους συνεργάζεται. Οι λιανοπωλητές

⁴⁹⁵ Η οποία συμπληρώθηκε με το υπ' αρ. πρωτ. 2489/26.3.2020 μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου της ΓΔΑ.

⁴⁹⁶ Η μη εμπιστευτική εκδοχή αυτής έλαβε το αρ. πρωτ. 6172/6.7.2020.

⁴⁹⁷ Κατά δήλωση της [...], βλ. την υπ'αρ. πρωτ. 4231/18.5.2020 επιστολή της καταγγελλομένης στη ΓΔΑ.

⁴⁹⁸ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 6075/30.9.2019 επιστολή της RIST HELLAS προς τη ΓΔΑ.

⁴⁹⁹ Η RIST HELLAS σημείωσε ότι ορίστηκε μέλος του δικτύου αφού απέδειξε ότι κατέχει την εμπειρία και τις δυνατότητες για αυτή τη δέσμευση. Συναφώς, ανέφερε ότι προς τον σκοπό της καλής φήμης των σημάτων και της φύσης των προϊόντων, η διανομή περιλαμβάνει ειδικές υπηρεσίες, που, μεταξύ άλλων, απαιτούν υπηρεσίες παρουσίασης του προϊόντος και συμβουλών στην λιανική εμπορία προκειμένου να εξασφαλίζεται η ικανοποίηση των καταναλωτών, βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 6075/30.9.2019 επιστολή της RIST HELLAS προς τη ΓΔΑ.

γνωστοποιούνται από τη RIST HELLAS στη FOSSIL, η οποία και τους εγκρίνει τελικώς ως μέλη του Fossil Network⁵⁰⁰.

345. Περαιτέρω, η RIST HELLAS είναι από [...] αποκλειστικός διανομέας στην Ελλάδα των ρολογιών των εταιρειών TW STEEL Europe B.V. και ORIS S.A.⁵⁰¹. Επίσης, από την [...] διανέμει ρολόγια σήματος GANT TIME δυνάμει προφορικής συμφωνίας με την εταιρεία STOCKHOLM NORTH UNITED AB⁵⁰². Κατά δήλωση της RIST HELLAS⁵⁰³, ως προς τα προϊόντα των συγκεκριμένων σημάτων, δεν υφίσταται δίκτυο επιλεκτικής διανομής⁵⁰⁴. Η ίδια προμηθεύει βάσει προφορικών συμφωνιών λιανοπωλητές που εδρεύουν στην ελληνική επικράτεια, οι οποίοι πωλούν και διαφορετικά σήματα ανταγωνιστών της.

346. Τέλος, η RIST HELLAS διανέμει και ρολόγια σήματος PAUL HEWITT ως αποκλειστικός αντιπρόσωπος της εταιρείας PAUL HEWITT GmbH & Co. KG στην Ελλάδα⁵⁰⁵ ενώ μέχρι το [...] ήταν αποκλειστικός διανομέας ρολογιών σήματος PAUL SMITH βάσει προφορικής συμφωνίας με την εταιρεία αυτή, κατά δήλωση της RIST HELLAS⁵⁰⁶.

VI.7.1.4.2 Μέρος Πρώτο – Καταγγελλόμενες Πρακτικές της RIST HELLAS

347. Η ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ καταγγέλλει την εταιρεία RIST HELLAS για:

- (α) άρνηση προμήθειας προϊόντων λόγω της άρνησης της καταγγέλλουσας να ακολουθεί συγκεκριμένες τιμές μεταπώλησης·
- (β) άρνηση παροχής υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης ρολογιών εντός εγγύησης που προέρχονται από παράλληλες εισαγωγές· και
- (γ) λοιπές ενέργειες περιορισμού του παράλληλου εμπορίου/στεγανοποίησης της αγοράς ρολογιού χειρός.

(α) Άρνηση προμήθειας λόγω μη αποδοχής επιβολής τιμών μεταπώλησης

348. Σύμφωνα με την ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ, στα τέλη του 2014 η RIST HELLAS απέκτησε την αποκλειστική αντιπροσωπεία όλων των σημάτων που εισήγαγαν μέχρι τότε οι

⁵⁰⁰ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 6075/30.9.2019 επιστολή της RIST HELLAS προς τη ΓΔΑ. Οι απαιτήσεις εισόδου στο δίκτυο αναφέρονται τόσο στη Σύμβαση επιλεκτικής διανομής με την FOSSIL και τα εκθέματα αυτής όσο και σε λοιπά έγγραφα που προσκόμισε η RIST HELLAS, όπως έγγραφα του ομίλου FOSSIL με τις επιμέρους απαιτήσεις που θα πρέπει να πληρούνται από τα σημεία λιανικής ανά σήμα, βλ. σχετ.24-28.

⁵⁰¹ Βλ. [...]

⁵⁰² Βλ. το σχετ. 39 της υπ' αρ. πρωτ. 6075/30.9.2019 επιστολή της RIST HELLAS προς τη ΓΔΑ.

⁵⁰³ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 6075/30.9.2019 επιστολή της RIST HELLAS προς τη ΓΔΑ.

⁵⁰⁴ Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι στην ιστοσελίδα της ORIS υπάρχει γενική αναφορά σε ύπαρξη δικτύου επιλεκτικής διανομής (Το σχετική κείμενο στην αγγλική αναφέρει τα εξής: «*Oris will not service under warranty any watch purchased outside its selective network. Only an authorised retailer can provide you with exclusive access to Oris's special parts and expertise. Any watch that does not have its serial number or that is not accompanied with the Oris Warranty Card provided by the authorised retailer at the time of purchase will not be recognised by Oris or any of its service centres*»).

⁵⁰⁵ Βλ. [...] Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 6075/30.9.2019 επιστολή της RIST HELLAS προς τη ΓΔΑ, σχετ.40.

⁵⁰⁶ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 6075/30.9.2019 επιστολή της RIST HELLAS προς τη ΓΔΑ.

εταιρείες SYMBOL και DIAMOND CENTER⁵⁰⁷. Συγκεκριμένα, την 4^η.7.2014 έγινε ο επίσημος αντιπρόσωπος των εν λόγω σημάτων στην Ελλάδα, διαδεχόμενη τις εταιρείες SYMBOL και DIAMOND CENTER, ενημέρωσε δε εντός μηνός από την ανωτέρω ημερομηνία με επιστολή της όλα τα μέχρι τότε συνεργαζόμενα καταστήματα σχετικά με ενδεχόμενη συνεργασία. Κατά την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, σε περίπτωση που η ίδια επιθυμούσε να ενταχθεί στο δίκτυο λιανικής πώλησης των προϊόντων που θα εισήγαγε εφεξής η RIST HELLAS, θα έπρεπε να ακολουθεί πιστά συγκεκριμένο τιμοκατάλογο ως προς τις τιμές μεταπώλησης στη λιανική⁵⁰⁸. Όπως αναφέρει η καταγγέλλουσα, τον Αύγουστο του 2014 ήρθε σε τηλεφωνική επικοινωνία με τον υπεύθυνο της RIST HELLAS με σκοπό τη συνεργασία αναφορικά με το σήμα TW STEEL. Η συνεργασία αυτή δεν πραγματοποιήθηκε, γεγονός το οποίο η καταγγέλλουσα αποδίδει στην άρνησή της να ακολουθήσει συγκεκριμένη εκπαιδευτική πολιτική επιβαλλόμενη από τη RIST HELLAS⁵⁰⁹.

349. Η καταγγέλλουσα ισχυρίζεται περαιτέρω ότι μετά από επίμονα αιτήματά της για προμήθεια προϊόντων, και αφού είχαν προηγηθεί περιστατικά άρνησης υπηρεσιών επισκευής από την RIST HELLAS, τον Αύγουστο του 2016, επισκέφθηκε το φυσικό κατάστημα της ο [...] προκειμένου να ελέγξει το πραγματικό στοκ των ρολογιών που αντιπροσώπευε η εταιρεία σε αυτό. Κατόπιν αυτού, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην καταγγελία, ο [...], αφού εξεπλήγη από την ποσότητα των ρολογιών τα οποία διέθετε η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ αναγκαστικά λόγω μη δυνατότητας αγοράς εμπορευμάτων από την Ελλάδα, διαβεβαίωσε την καταγγέλλουσα ότι με την επιστροφή του στη Θεσσαλονίκη, θα μιλούσε με τον υπεύθυνο πωλήσεων Ελλάδας και εξωτερικού και θα επαναδιαπραγματευόταν τους όρους για την επίτευξη συνεργασίας η οποία, ωστόσο, δεν πραγματοποιήθηκε. Η καταγγέλλουσα σημειώνει ότι υπέβαλε παραγγελία στις 18.4.2018 η οποία δεν έχει εξυπηρετηθεί⁵¹⁰.

350. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ισχυρίζεται ότι η άρνηση προμήθειας από τον Έλληνα εισαγωγέα αναγκάζει την εταιρεία του είτε να διατηρεί πολύ μεγάλο απόθεμα ρολογιών, δεσμεύοντας σημαντικό μέρος του κεφαλαίου κίνησης, είτε να εξυπηρετεί τις παραγγελίες των πελατών σε χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 45 ημερών.

⁵⁰⁷ Πρόκειται για τις εταιρείες SYMBOL ΕΛΛΑΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και DIAMONDS CENTER ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ – ΡΟΛΟΓΙΩΝ – ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΔΩΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΙΔΩΝ. Η καταγγέλλουσα αναφέρει συγκεκριμένα τα σήματα του ομίλου FOSSIL και τα σήματα TW STEEL, PAUL SMITH και ORIS.

⁵⁰⁸ Η καταγγέλλουσα σημείωσε σχετικώς ότι ο τιμοκατάλογος χονδρικής και λιανικής πώλησης της RIST ήταν από 15 έως 30% φθηνότερος από τον τιμοκατάλογο της SYMBOL, πρακτική που κατά την ίδια, οφείλεται στο ότι η RIST «ήθελε να υπάρχει ενιαίος τιμοκατάλογος σε όλες τις χώρες της ΕΕ, ώστε να αποφευχθεί η παράλληλη εισαγωγή από χώρες Ε.Ε.», βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία στη ΓΔΑ.

⁵⁰⁹ Συγκεκριμένα η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ανέφερε «Η συνεργασία δεν ενοδώθηκε, εξαιτίας του ότι μας υποχρέωναν να ακολουθήσουμε συγκεκριμένη εκπαιδευτική πολιτική. Ζητούσαν αρχικά να γίνει τοποθέτηση στο κατάστημα και αν δεν ακολουθούσαμε την πολιτική τους, δεν θα εκτελούσαν τις παραγγελίες μας», βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία στη ΓΔΑ. Επισημαίνεται ότι η καταγγέλλουσα δεν προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τον εν λόγω ισχυρισμό.

⁵¹⁰ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

351. Τέλος, η καταγγέλλουσα με το υπ' αρ. πρωτ. 8284/17.12.2019 Υπόμνημά της στη ΓΔΑ⁵¹¹ ισχυρίζεται, επιπλέον, ότι το σύστημα επιλεκτικής διανομής της RIST HELLAS περιλαμβάνει κριτήρια μη σαφή, σχεδόν αποκλειστικά ποσοτικά και δευτερευόντως ποιοτικά, σημειώνοντας ότι, κατά την γνώμη της, η RIST HELLAS εφαρμόζει τα κριτήρια αυτά διακριτικά, καθώς δεν εντάσσει στο δίκτυο των συνεργαζόμενων σημείων λιανικής πώλησης την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ και αρνείται να την προμηθεύσει. Σημειώνει, επίσης, ότι η RIST HELLAS δεν της γνωστοποίησε ποτέ τα κριτήρια αυτά, τα οποία σε κάθε περίπτωση η ίδια πληρούσε⁵¹², ενώ γνωρίζει ότι «προμηθεύει χύδην όποιον της ζητήσει προϊόντα δίχως να έχει συνάψει οιαδήποτε σύμβαση».

(β) Άρνηση παροχής υπηρεσιών επισκευής ρολογιού

352. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ανέφερε ότι η RIST HELLAS από την πρώτη ημέρα δραστηριοποίησής της ως διανομέας του ομίλου FOSSIL έκανε ξεκάθαρη την πρόθεσή της να μην παρέχει υπηρεσίες επισκευής ρολογιού μετά την πώληση (after sales service) για ρολόγια εντός εγγύησης, τα οποία προέρχονται από παράλληλες εισαγωγές. Συγκεκριμένα, κατά την καταγγέλλουσα, πρόκειται για ρολόγια τα οποία δεν έχει εμπορευθεί η ίδια η RIST HELLAS στην Ελλάδα⁵¹³.

353. Προς απόδειξη του ισχυρισμού της αυτού, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ απέστειλε στη ΓΔΑ την από 1.8.2014 επιστολή καταναλώτριας, [...] ⁵¹⁴ σχετικά με την επισκευή προβλήματος που παρουσίασε ρολόι σήματος TW STEEL⁵¹⁵, το οποίο η καταναλώτρια είχε αγοράσει από την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ. Στην επιστολή, μεταξύ άλλων, η καταναλώτρια αναφέρει ότι απευθύνθηκε στην ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, η οποία την παρέπεμψε στην εταιρεία DIAMOND CENTER η οποία όμως δεν ήταν πλέον επίσημος αντιπρόσωπος και με τη σειρά της την παρέπεμψε στην RIST HELLAS. Η RIST HELLAS της υπέδειξε ως συνεργάτη στην Αθήνα την εταιρεία [...]. Σύμφωνα με την επιστολή, μετά την διαπίστωση της βλάβης από τεχνικό της εταιρείας αυτής, [...], ενημέρωσε τηλεφωνικά την καταναλώτρια, ότι θα πρέπει η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ να αντικαταστήσει το ρολόι της, και όχι η ίδια.

(γ) Λοιπές ενέργειες περιορισμού παράλληλου εμπορίου

Αποστολή εξωδίκου προς την καταγγέλλουσα

⁵¹¹ Με το εν λόγω Υπόμνημά της προς τη ΓΔΑ η καταγγέλλουσα προβαίνει σε γενικό σχολιασμό των ισχυρισμών των καταγγελλομένων που προσκομίστηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας στο Πολυμελές Πρωτοδικείο ενώπιον του οποίου άσκησε αγωγή κατά ορισμένων εκ των καταγγελλομένων.

⁵¹² Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ανέφερε ότι το έτος 2014 πληρούσε τα κριτήρια του δικτύου διανομής της DIESEL HELLAS, του μοναδικού έτερου διανομέα του ομίλου FOSSIL στην Ελλάδα. Ως εκ τούτου, επεσήμανε ότι κατά τη γνώμη του ο όμιλος FOSSIL είχε προεγκρίνει την ένταξή του στο όποιο δίκτυό του. Σημειώνεται εντούτοις εν προκειμένω ότι από τις συμβάσεις επιλεκτικής διανομής της Fossil προκύπτει ότι το τρέχον σύστημα επιλεκτικής διανομής (Fossil Network) υλοποιήθηκε το [...] ως εκ τούτου είναι πιθανόν να έγινε επαναξιολόγηση των μέχρι τότε συνεργαζόμενων καταστημάτων υπό των φως των κριτηρίων του νέου δικτύου.

⁵¹³ Επισημαίνεται ωστόσο ότι η καταγγέλλουσα δεν προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τον εν λόγω ισχυρισμό.

⁵¹⁴ Πρόκειται για την από 1.8.2014 επιστολή της καταναλώτριας [...] προς την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, σχετ. 13.

⁵¹⁵ Η καταγγέλλουσα αναφέρεται στο σήμα TW STEEL το οποίο δεν ανήκει στα σήματα του Ομίλου FOSSIL. Διευκρινίζεται ότι πρόκειται για σήμα της εταιρείας TW STEEL Europe B.V, ήτοι διαφορετικής από τον όμιλο FOSSIL.

354. Σύμφωνα με την καταγγελία, η ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ προμηθευόταν ρολόγια του οίκου FOSSIL μέσω παράλληλων εισαγωγών από άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Το γεγονός αυτό οδήγησε, κατά την καταγγέλλουσα, στην επίδοση σε αυτήν της από 28.6.2017 εξώδικης πρόσκλησης - δήλωσης της RIST HELLAS⁵¹⁶, με την οποία η τελευταία την κατηγόρησε για παραβίαση σημάτων και προϊόντων διανοητικής ιδιοκτησίας της FOSSIL GROUP. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την εξώδικη δήλωση, η RIST HELLAS, μέσω του ειδικού τμήματος ελέγχου προϊόντων που διαθέτει, διαπίστωσε ότι η ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ εμπορεύεται ρολόγια χωρίς την άδεια του κατασκευαστικού οίκου ή την άδεια της RIST HELLAS, αντιπροσώπου και διανομέα του οίκου αυτού στην Ελλάδα. Όπως επισημαίνει η RIST HELLAS, μεταξύ άλλων, μετά την εισαγωγή των προϊόντων αυτών στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, «οι επιλεγμένοι συνεργάτες της Fossil έχουν την άδεια να πωλούν μόνο σε επιλεγμένους διανομείς που εντάσσονται στο δίκτυο της Fossil, προκειμένου να διασφαλίζεται η υψηλή ποιότητα των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών του δικτύου». Με την εξώδικη δήλωση αυτή, η καταγγελλόμενη κάλεσε την ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ όπως της παραδώσει σχετικά τιμολόγια που αποδεικνύουν ότι τα ρολόγια σήματος FOSSIL που διαθέτει είναι αυθεντικά και αποσύρει όλα τα σχετικά προϊόντα σημάτων της FOSSIL που έχει προς διάθεση στο κοινό⁵¹⁷.

Καταχωρήσεις σε ηλεκτρονικές ιστοσελίδες

355. Επιπροσθέτως, σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, η RIST HELLAS προέβη σε καταχώρηση στον ηλεκτρονικό τύπο στις 11.7.2017⁵¹⁸ στην οποία αναφέρεται σε εκ μέρους της «πρωτοβουλία για πάταξη του παράνομου εμπορίου ρολογιών» δια της αποστολής εξωδίκων, «σε απόλυτη συνεννόηση με τη μητρική εταιρεία Fossil Group που εδρεύει στην Γερμανία», σε πάνω από 30 φυσικά καταστήματα και e-shops που διακινούν ρολόγια δημοφιλών οίκων «αμφίβολης προέλευσης και κατασκευαστικής ποιότητας (χωρίς πιστοποιητικά γνησιότητας) καθώς και χωρίς τις σχετικές εγγυήσεις που προβλέπονται από

⁵¹⁶Βλέπε σχετικό 91 του υπ' αριθ. πρωτ. 7097/4.12.017 συμπληρωματικού υπομνήματος της καταγγέλλουσας. Πρόκειται για Εξώδικη Πρόσκληση Δήλωση την οποία επέδωσε η εταιρεία RIST στις 3.7.2017.

⁵¹⁷ Σε απάντηση αυτής, η καταγγέλλουσα απέστειλε την από 25.7.2017 εξώδικη δήλωσή της στην RIST HELLAS στην οποία μεταξύ άλλων ανέφερε «Αρχικά διακόψατε την προμήθεια σε όσους δε συμμορφώνονταν με την εμπορική πολιτική σας, εν συνεχεία τους αποκλείσατε από οιαδήποτε υπηρεσία σέρβις και κάλυψης εγγύησης σε αποδεδειγμένα αυθεντικά - γνήσια προϊόντα και αφού είδατε ότι οι ως άνω μεθοδεύσεις σας δεν έχουν τα επιθυμητά από εσάς αποτελέσματα επιδοθήκατε τον τελευταίο μήνα σε εκστρατεία λάσπης, κατασφυοφάντησης, παραπλάνησης των καταναλωτών και ανοιχτών απειλών». Η καταγγέλλουσα σημείωσε ότι δεν έχει λάβει απάντηση στο εξώδικό της, βλ. το υπ' αρ. πρωτ. 7097/4.12.2017 Υπόμνημα της ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ, σχετ. 94.

⁵¹⁸ Στην ιστοσελίδα newmoney.gr με τίτλο «Πρωτοβουλία της RIST HELLAS για την πάταξη του παράνομου εμπορίου ρολογιών», βλ. το υπ' αρ. πρωτ. 7097/4.12.2017 Υπόμνημα της ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ, σχετ. 92. Στην εν λόγω δημοσίευση σημειώνεται, περαιτέρω, το εξής: «Αξίζει να σημειώσουμε πως το FOSSIL Group, μέσω της ειδικής ομάδας «Προστασίας Προϊόντων», σε απόλυτη συνεργασία με τους τοπικούς της εξουσιοδοτημένους συνεργάτες (RIST Hellas), έχει ενημερώσει, μέσω επιστολής, όλες τις αρμόδιες αρχές που ελέγχουν τις εμπορικές κινήσεις από και προς όλα τα σημεία εισόδου της χώρας. Στόχος αυτής της ενέργειας είναι ο εντοπισμός κάθε παράνομης εμπορικής δραστηριότητας από παράνομες εισαγωγές από χώρες εκτός ΕΕ. Μέσα από ενδελεχή έλεγχο σχετικών τιμολογίων, πριν από λίγες ημέρες, εντοπίστηκαν στο τελωνείο του Διεθνούς Αερολιμένα «Ελευθέριος Βενιζέλος» κοντά στις 3.000 παράνομα(«μαϊμού») ρολόγια ARMANI που ήταν έτοιμα να κατακλύσουν την αγορά κυρίως της Αθήνας».

τα εργοστάσια». Την ίδια ημέρα, η καταγγελλόμενη προέβη σε δεύτερη καταχώρηση⁵¹⁹ στην οποία αναφέρεται, περαιτέρω, στο «φαινόμενο πώλησης «μαιμού» ρολογιών», σε «γνωστό e-shop με παράνομα ρολόγια» στο οποίο απέστειλε εξώδικη επιστολή και στη πρόθεσή της να προχωρήσει, σε συνεννόηση με άλλες μεγάλες εταιρείες του κλάδου της ωρολογοποιίας, σε θεσμικές συναντήσεις για το παράνομο εμπόριο και στην ενημέρωση της κοινής γνώμης για τις συνέπειές του.

Σύστημα εξατομικευμένης ταυτοποίησης προϊόντων (Authenticity Project)

356. Σύμφωνα με προσκομιζόμενα από την ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ στοιχεία⁵²⁰, η RIST HELLAS εφαρμόζει από τον Απρίλιο του [...] σύστημα εξατομικευμένου κωδικού ταυτοποίησης προϊόντων και παρακολούθησης παράλληλων εισαγωγών (Authenticity Project). Σύμφωνα με την ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ, το εν λόγω σύστημα έχει θέσει σε εφαρμογή η FOSSIL GROUP δια των διανομέων της στην Ελλάδα, RIST HELLAS και DIESEL HELLAS προκειμένου να καθίσταται δυνατό να εντοπίζονται «διαρροές» προϊόντων από τους κατά τόπους αντιπροσώπους και διανομείς σε άλλες γεωγραφικές περιοχές. Πρόκειται για σύστημα επιβράβευσης/χορήγησης κινήτρων⁵²¹ στους καταναλωτές προκειμένου οι τελευταίοι να παρέχουν πληροφορίες για την προέλευση των προϊόντων που αγοράζουν βάσει του μοναδικού δωδεκαψήφιου κωδικού που φέρει το κάθε προϊόν. Σύμφωνα με δημοσιευμένα στοιχεία στην ιστοσελίδα της RIST HELLAS πρόκειται για κωδικό γνησιότητας (serial number) τον οποίο φέρουν τα αυθεντικά ρολόγια της Fossil Group⁵²².

⁵¹⁹ Στην ιστοσελίδα *insider.gr* με τίτλο «Ωρα της κρίσης για τα «μαιμού» ρολόγια στην Ελλάδα», βλ. το υπ' αρ. πρωτ. 7097/4.12.2017 Υπόμνημα της ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ, σχ. 93.

⁵²⁰ Βλ. το υπ' αρ. πρωτ. 3534/23.5.2019 Υπόμνημα της ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ, σ. 1, 2.

⁵²¹ Βλ. σχετικό απόσπασμα από την ιστοσελίδα της RIST HELLAS στο σ. 1 του υπ' αρ. πρωτ. 3534/23.5.2019 Υπομνήματος της καταγγέλλουσας, «*Το Authenticity της Rist Hellas είναι μια ενέργεια με την οποία σας δίνεται η δυνατότητα να επιβεβαιώσετε ότι το ρολόι της Fossil Group που έχετε αγοράσει είναι αυθεντικό, καθώς πιστοποιεί την γνησιότητα του ρολογιού μέσω της πλατφόρμας καταχώρησης του κωδικού γνησιότητας και επιπλέον επιβραβεύει τους πελάτες που έχουν επιλέξει αυθεντικά ρολόγια της Fossil Group από το επίσημο δίκτυο της Rist Hellas, δίνοντας τη δυνατότητα συμμετοχής στον διαγωνισμό που θα διεξάγεται κάθε μήνα με δώρο ένα ταξίδι για 2 άτομα σε κάποιο προορισμό, συνδέοντας την αυθεντικότητα (Authentic) με μια διαφορετική πόλη κάθε φορά (City). Αυτό είναι το «Authenticity»!*».

⁵²² Βλ. το υπ' αρ. πρωτ. 3534/23.5.2019 Υπόμνημα της καταγγέλλουσας προς τη ΓΔΑ, σ. 1 (σχετικό απόσπασμα από την ιστοσελίδα της RIST HELLAS στο οποίο μεταξύ άλλων αναφέρονται τα εξής: «*Πως θα βεβαιωθεί ότι το ρολόι που αγόρασε ο καταναλωτής είναι αυθεντικό; Επιλέξτε για τις αγορές σας ένα από τα συνεργαζόμενά μας καταστήματα τα οποία φέρουν και την ειδική σήμανση “Authenticity”.* Όλα τα ρολόγια της Fossil Group που φέρουν τον κωδικό γνησιότητας (serial number) είναι αυθεντικά... Που θα βρω τον κωδικό γνησιότητας; Το κάθε αυθεντικό ρολόι φέρει ένα ταμπελάκι με την ειδική σήμανση “Authenticity” πάνω στο οποίο αναγράφεται ο κωδικός γνησιότητας και το μοντέλο του ρολογιού. Μετά την αγορά σας ο κωδικός αυτός (αυτοκόλλητο) τοποθετείται πάνω στην εγγύηση του ρολογιού η οποία ισχύει 2 έτη επίσημης αντιπροσωπείας. Στα Smartwatches ο κωδικός γνησιότητας βρίσκεται στο πίσω μέρος της κάσας και είναι ένας 12ψήφιος κωδικός τον οποίο θα καταχωρήσετε στη φόρμα συμμετοχής.». Σημειώνεται ότι το σ. 1 του υπ' αρ. πρωτ. 3534/23.5.2019 υπομνήματος της καταγγέλλουσας προς τη ΓΔΑ -από το οποίο προέρχονται τα αποσπάσματα στην προηγούμενη και αυτή την υποσημείωση- έχει προσκομιστεί ελλιπές ενδεχομένως επειδή πρόκειται για εκτύπωση ιστοσελίδας. Τα σχετικά αποσπάσματα στις εν λόγω υποσημειώσεις έχουν συμπληρωθεί από το κείμενο του υπομνήματος στο οποίο επαναλαμβάνονται. Κατά την πρόσβαση στη ΓΔΑ στην οικεία ενότητα για το Authenticity Project στην ιστοσελίδα της RIST στις 10.12.2019 διαπιστώθηκε ότι δεν εμφανίζεται πλέον η ενότητα ερωτήσεων /απαντήσεων που περιλαμβάνεται στο σχετικό 1. Επίσης, κατά την πρόσβαση της Υπηρεσίας στην ιστοσελίδα της RIST στις 14.12.2020 για την αναζήτηση πληροφοριών για το

357. Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, το εν λόγω σύστημα Authenticity Project παρουσιάστηκε στον ηλεκτρονικό τύπο με καταχώρηση σε ιστοσελίδα στις 4.7.2018 όπου μεταξύ άλλων αναφέρεται «*Η RIST Hellas [..], αποκλειστικός αντιπρόσωπος παγκόσμιων fashion και high-end brands στο χώρο της ωρολογοποιίας και των κοσμημάτων υψηλής αισθητικής, για την Ελλάδα και την Κύπρο, έχοντας ως στόχο την αντιμετώπιση του παράλληλου εμπορίου στον τομέα της ωρολογοποιίας, εδώ και λίγο καιρό έχει θέσει σε λειτουργία την πρωτοποριακή ενέργεια του «Authenticity Project». Θέτοντας στο επίκεντρο την προστασία του τελικού καταναλωτή, το «Authenticity Project [..]» δίνει κίνητρα στον υποψήφιο αγοραστή και ενισχύει στη συνείδησή του την αξία αγοράς αυθεντικών ρολογιών από το επίσημο δίκτυο καταστημάτων»⁵²³.*

358. Σημειώνεται ότι, κατά την καταγγέλλουσα, στόχος της κλιμάκωσης των ενεργειών της RIST HELLAS είναι η, σε συνεργασία με την FOSSIL GROUP, παρεμπόδιση του διακοινοτικού εμπορίου και των παθητικών πωλήσεων από χονδρεμπόρους του εξωτερικού προς την Ελλάδα προκειμένου «να προστατεύσει τις τελικές τιμές»⁵²⁴.

VI.7.1.5 Μέρος Δεύτερο – Η έρευνα της ΓΔΑ σχετικά με την RIST HELLAS

VI.7.1.5.1 Η άποψη της RIST HELLAS ως προς τις καταγγελλόμενες πρακτικές

Ως προς τη μη συνεργασία με την καταγγέλλουσα

359. Σε σχετική ερώτηση της ΓΔΑ, η RIST HELLAS ανέφερε ότι ουδέποτε η ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ την όχλησε για προμήθεια ρολογιών από το 2015 που ξεκίνησε την παρουσία της στο χώρο, σημείωσε δε ότι η παραγγελία το έτος 2018 της καταγγέλλουσας ήταν όλως προσηματική και εστάλη σε χρόνο μεταγενέστερο της υποβολής της καταγγελίας στην Υπηρεσία.

360. Η εταιρεία διευκρίνισε ότι η εκ μέρους της έλλειψη ενδιαφέροντος συνεργασίας με την καταγγέλλουσα οφείλεται αφενός σε πληροφορίες που είχε σχετικά με ενδεχόμενη εμπλοκή της τελευταίας σε πρακτικές πώλησης μη γνήσιων ρολογιών σημάτων του δικτύου FOSSIL, αφετέρου σε διαμαρτυρίες καταναλωτών αναφορικά με την εξυπηρέτησή τους από το κατάστημα Κωσταπέλος.

361. Όπως σημείωσε [...], στην ανωμοτί κατάθεσή του, [...] Η καταγγελλόμενη προσκόμισε την από [...], στην οποία γίνεται αναφορά στην κυκλοφορία προϊόντων απομίμησης στην Ελλάδα σύμφωνα με στοιχεία των ελληνικών τελωνειακών αρχών. Ειδικότερα, στην επιστολή αναφέρεται ότι «*Ο Όμιλος Fossil κάποιες φορές λαμβάνει πρόσβαση από τις αρμόδιες τοπικές εκτελεστικές αρχές σε έγγραφα που συντάσσονται σε συνέχεια αστυνομικών εφόδων σε διάφορες εταιρείες, εφόδους που γίνονται σε διάφορα*

Authenticity Project, διαπιστώθηκε ότι το «πρόγραμμα Αυθεντικότητας» της RIST Hellas παραμένει σε ισχύ για το έτος 2020.

⁵²³ Προσκομίστηκε, επίσης, συνέντευξη του διαχειριστή της RIST HELLAS κ. Τοτόλη, στις 12.7.2018 με τίτλο «*Ο CEO της RIST HELLAS αποκαλύπτει τα πάντα για την αυθεντικότητα των ρολογιών*» στο οποίο ο κ. Τοτόλης αναφέρθηκε στο φαινόμενο του «*παρεμπορίου*» και παρουσίασε το Authenticity Project, βλ. το υπ' αρ. πρωτ. 3534/23.5.2019 Υπόμνημα της καταγγέλλουσας, σχ. 3, 4.

⁵²⁴ Βλ. το υπ' αρ. πρωτ. 3534/23.5.2019 Υπόμνημα της ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ, σελ.6 και 9.

κράτη μέλη σε επιχειρήσεις που εμπλέκονται σε πωλήσεις απομιμήσεων και παραβιάσεις πνευματικών δικαιωμάτων, όταν αφορούν ρολόγια σημάτων του ομίλου *Fossil*. Σε αυτά τα έγγραφα, η *Fossil* βρήκε τιμολόγια από διαφορετικές επιχειρήσεις στις οποίες έγινε έφοδος προς την *Κωσταρέλος Α.Ε.* στο *Ναύπλιο*, στην *Ελλάδα*, δείχνοντας ότι από το 2014 η εταιρεία *Κωσταρέλος* αγόρασε διάφορα ρολόγια σημάτων ομίλου *Fossil* από διάφορες από τις ίδιες επιχειρήσεις χονδρικής στις οποίες έγινε έφοδος σε διάφορες περιπτώσεις, ενώ οι ίδιες επιχειρήσεις χονδρικής είχαν αρχικά προμηθευτεί τα ρολόγια από κανάλια διανομής ρολογιών απομίμησης στη *Κίνα* και το *Χονγκ Κονγκ* και από το συνδεδεμένο σε αυτά ευρωπαϊκό τους δίκτυο»⁵²⁵. Η *RIST HELLAS* συμπλήρωσε ότι, αξιολογώντας τις πληροφορίες αυτές, θεώρησε σκόπιμο να μην ανταποκριθεί στην ανωτέρω αναφερόμενη παραγγελία της *ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ* το 2018.

Ως προς το δίκτυο επιλεκτικής διανομής για τα ρολόγια του ομίλου FOSSIL

362. Η *RIST HELLAS* σημείωσε ότι λόγω της ιδιαίτερης φήμης των προϊόντων που ήταν το αντικείμενο της μεταξύ τους σύμβασης (ρολόγια και κοσμήματα γνωστών σημάτων όπως *Armani*, *Michael Kors*, *Burberry*, *DKNY*, κ.λπ.) και τις συγκεκριμένες απαιτήσεις διανομής τους (απαίτηση παρουσίας προϊόντος, παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, εμπορίας υψηλής ποιότητας και αισθητικής), η προμηθεύτριά τους (*FOSSIL*) επέλεξε να εμπορεύεται τα προϊόντα αυτά μέσω συστήματος επιλεκτικής διανομής.

363. Σύμφωνα με τη *RIST HELLAS*, στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής της *FOSSIL* εισέρχονται μόνο έμποροι που πληρούν τα ποιοτικά κριτήρια του δικτύου τα οποία περιλαμβάνονται τόσο στο κείμενο των συμβάσεων της με την *FOSSIL* όσο και στις συμβάσεις ένταξης στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής που υπογράφουν λιανοπωλητές με τους οποίους συνεργάζεται⁵²⁶. Όπως ανέφερε, «*Στην πράξη, η εταιρεία μας, εφόσον εκδηλώσει ενδιαφέρον κάποιος λιανοπωλητής, ελέγχει αρχικά κατά πόσον το κατάστημά του πληροί τους όρους ένταξης στο δίκτυο. Σε θετική περίπτωση, το γνωστοποιούμε στην προμηθεύτριά μας, εταιρεία Fossil (Europe) GmbH, η οποία και εγκρίνει τον εν λόγω έμπορο ως μέλος του Fossil Network*»⁵²⁷.

364. Η *RIST HELLAS* τόνισε ότι το δίκτυό της έχει ποιοτικά και όχι ποσοτικά χαρακτηριστικά επιλεκτικής διανομής και στηρίζεται σε αντικειμενικά, αναγκαία και κατάλληλα κριτήρια, σχετικά με την επαγγελματική ικανότητα, την προσφορότητα των σημείων πώλησης, την εξασφάλιση υψηλής ποιότητας περιβάλλοντος και την παροχή στους καταναλωτές υπηρεσίες τόσο πριν την πώληση όσο και μετά. Όπως ανέφερε, «*μεταπωλούμε τα προϊόντα σε εμπόρους σε επίπεδο λιανικής εμπορίας (καταστήματα ρολογιών αλλά και εμπορικά κέντρα, όπως το [...]), οι οποίοι έχουν χαρακτηριστικά που συνάδουν με τις απαιτήσεις του δικτύου επιλεκτικής διανομής και τηρούν στο ακέραιο τους σχετικούς όρους. Ιδίως, οι απαιτήσεις αυτές αφορούν την εκπαίδευση και τα προσόντα του*

⁵²⁵ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 5434/3.9.2019 επιστολή της *RIST HELLAS* προς τη ΓΔΑ, σχετ. 8, η μετάφραση του αποσπάσματος περιλαμβάνεται στην επιστολή της *RIST HELLAS*.

⁵²⁶ Η καταγγελλόμενη απέστειλε ενδεικτικά 5 συμβάσεις της με αντισυμβαλλόμενους εμπόρους λιανικής πώλησης ρολογιών σημάτων του ομίλου *FOSSIL*, βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 6075/30.9.2019 επιστολή της *RIST HELLAS*.

⁵²⁷ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 6075/30.9.2019 επιστολή της *RIST HELLAS* προς τη ΓΔΑ.

λιανεμπόρου και του προσωπικού του, την επίδειξη ιδιαίτερης προσπάθειας για παροχή ειδικών υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, όπως συμβουλευτική για τα προϊόντα, τις υποδομές που αρμόζουν στην εικόνα και στην ιδιαίτερη φήμη των σημάτων αυτών, παρουσίαση των προϊόντων με εκλεπτυσμένο τρόπο υψηλού επιπέδου και αισθητικής, σημεία έκθεσης υψηλού επιπέδου, ιδιαίτερη επαγγελματική κατάρτιση των πωλητών, κ.λπ.». Η εταιρεία σημείωσε ότι απαιτήσεις εισόδου στο δίκτυο αναφέρονται τόσο στη Σύμβαση επιλεκτικής διανομής με την FOSSIL και τα εκθέματα αυτής όσο και σε λοιπά έγγραφα, όπως έγγραφα του ομίλου FOSSIL προς το δίκτυό της με τις επιμέρους απαιτήσεις που θα πρέπει να πληρούνται από τα σημεία λιανικής ανά σήμα⁵²⁸.

Ως προς την επιβολή τιμών μεταπώλησης

365. Η RIST HELLAS ανέφερε ότι ουδέποτε μετείχε σε συμφωνίες καθορισμού τιμών μεταπώλησης με τους λιανοπωλητές της. Όπως σημειώνει, «αποστέλλουμε καθόλα ενδεικτικούς τιμοκαταλόγους με τις τιμές χονδρικής στις οποίες προτιθέμεθα να τους πωλήσουμε αλλά και συνιστώμενες τιμές λιανικής». Η καταγγελλόμενη σημείωσε ότι οι λιανοπωλητές της είναι ελεύθεροι να πωλούν σε όποια τιμή επιθυμούν, γεγονός που αποδεικνύεται από το ότι «ακολουθούν διαφορετική τιμολογιακή πολιτική με σημαντικότητες αποκλίσεις μεταξύ τους». Προς επίρρωση των ισχυρισμών της προσκόμισε μαρτυρίες δύο λιανοπωλητών του δικτύου της και αποτελέσματα ενδεικτικών αναζητήσεων κωδικών ρολογιών που εμπορεύεται στο *skroutz.gr*⁵²⁹.

Ως προς την άρνηση παροχής υπηρεσιών επισκευής μετά την πώληση

366. Η RIST HELLAS ανέφερε ότι δεν βαρύνεται η ίδια με υποχρέωση επισκευής ρολογιών που εμπορεύονται τρίτοι, καθώς η υποχρέωση επισκευής βαρύνει το ίδιο το σημείο πώλησης και, σε περίπτωση αδυναμίας του, τον οίκο κατασκευής. Στην πράξη, σημείωσε, ωστόσο, ότι προκειμένου να εξυπηρετούν τους συνεργάτες τους λιανοπωλητές, σε περίπτωση που αδυνατούν να επισκευάσουν το ρολόι, επικοινωνούν μαζί της και το αναλαμβάνουν τα δύο καταστήματα επισκευής που συνεργάζεται η ίδια⁵³⁰. Εφόσον το ρολόι συνοδεύεται από το αποδεικτικό εγγύησης, η RIST HELLAS εξήγησε ότι το κατάστημα που συνεργάζεται η ίδια επισκευάζει το ρολόι και επιβαρύνεται η RIST HELLAS με το κόστος επισκευής του.

367. Αναφορικά, ειδικότερα, με το περιστατικό σχετικά με το ρολόι σήματος TW STEEL που αγόρασε [...] από την ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ και το οποίο, κατά τους ισχυρισμούς της καταγγέλλουσας, η RIST HELLAS αρνήθηκε να επισκευάσει, η εταιρεία ανέφερε ότι το ιστορικό της εν λόγω υπόθεσης αναφέρθηκε μερικώς και επιλεκτικώς, οι δε ισχυρισμοί δεν αληθεύουν καθώς η ίδια αντικατέστησε το ρολόι της [...]. Όπως σημείωσε: «Το ρολόι παρουσίασε ευθύς εξαρχής πρόβλημα στη λειτουργία του. Μία λειτουργούσε και μία όχι. Η εν λόγω καταναλώτρια, έντονα δυσαρεστημένη, απευθύνθηκε στην αντίδικο προκειμένου να εξεύρει λύση στο πρόβλημά της, η οποία της παρείχε τη χειριστή εξυπηρέτηση, καταλήγοντας

⁵²⁸ Ομοίως, σχετ.24-28

⁵²⁹ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 5434/3.9.2019 επιστολή της RIST HELLAS, σχετ. 9, 12, 17. Σε σχετική ερώτηση της ΓΔΑ, [...].

⁵³⁰ Η εταιρεία ανέφερε τα κέντρα επισκευής [...] στη Θεσσαλονίκη.

σε εκατέρωθεν τηλεφωνικές προσβολές, απειλές μηνύσεων, κ.λπ. Εν τέλει, και μετά από προσωπική της έρευνα στο διαδίκτυο, κατέληξε στην εταιρεία μας, η οποία όλως προσφάτως είχε συσταθεί και είχε αναλάβει το σήμα TW Steel. Η εταιρεία μας εξυπηρέτησε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την καταναλώτρια, προμηθευόντάς τη με νέο ίδιο μοντέλο ρολογιού. Ουδέποτε διαβάλαμε την αντίδικο στην καταναλώτρια»⁵³¹.

Ως προς την αποστολή εξωδίκου στην καταγγέλλουσα

368. Ο [...], στην ανωμοτί κατάθεσή του ανέφερε ότι η εταιρεία έστειλε εξώδικα σε πάρα πολλά καταστήματα τα οποία εντόπισε από το skroutz ζητώντας να τους αποστείλουν *sanitized invoice* για να αποδείξουν ότι είναι νόμιμα τα προϊόντα. Όπως συμπλήρωσε, [...]».⁵³² Σημειώνεται συναφώς ότι σε έτερη ερώτηση σχετικά με την προμήθεια ρολογιών ομίλου FOSSIL από τους λιανοπωλητές του [...]

Ως προς το σύστημα Authenticity της RIST HELLAS για τα ρολόγια Fossil

369. [...], ανέφερε ότι κάθε ρολόι που έρχεται από το εργοστάσιο του εξωτερικού έχει ένα καρτελάκι με barcode αριθμό, το οποίο πλέον είναι δυνατόν να αντιγράφεται στα μη γνήσια ρολόγια. Προκειμένου να γνωρίζουν οι καταναλωτές αν το προϊόν είναι αυθεντικό, η εταιρεία τοποθέτησε ένα δεύτερο δικό της καρτελάκι με σειριακό αριθμό στο οποίο αναγράφεται *Authenticity by Rist Hellas*. Όπως σημείωσε [...]

VI.7.1.6 Μέρος τρίτο – Νομική εκτίμηση

(α) Ως προς την άρνηση προμήθειας λόγω μη συμμόρφωσης της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ σε καθορισμό τιμών μεταπώλησης

370. Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτουν στοιχειοθετημένες ενδείξεις σχετικά με καθορισμό τιμών μεταπώλησης εκ μέρους της RIST HELLAS, η δε ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ δεν προσκόμισε επαρκή αποδεικτικά στοιχεία ούτε κατά τη διάρκεια της έρευνας της ΓΔΑ ούτε κατά την διαδικασία ενώπιον της ΕΑ αναφορικά με την άρνηση της καταγγελλομένης να την προμηθεύσει λόγω μη συμμόρφωσής της προς τιμές μεταπώλησης⁵³³.

371. Συναφώς, δεν εντοπίστηκαν όροι στις συμβάσεις της εταιρείας με λιανοπωλητές για τα σήματα ομίλου FOSSIL δια των οποίων συμφωνείται μεταξύ των μερών καθορισμός των τιμών μεταπώλησης.

(β) Ως προς την μη ένταξη της καταγγέλλουσας στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής της Fossil

⁵³¹ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 6075/30.9.2019 επιστολή της RIST HELLAS προς τη ΓΔΑ. Η RIST HELLAS προσκόμισε σχετικώς [...] στην οποία βεβαιώνει ότι έλαβε άριστη εξυπηρέτηση από την καταγγελλομένη, βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 5434/3.9.2019 επιστολή της RIST HELLAS προς τη ΓΔΑ, σχετ. 13.

⁵³² Όπως διευκρίνισε [...]

⁵³³ Επισημαίνεται ότι η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, προς επίρρωση των ισχυρισμών της, προσκόμισε ορισμένες ένορκες βεβαιώσεις που είχε καταθέσει σε δικαστήριο στο πλαίσιο αντιδικίας με την καταγγελλομένη, οι οποίες αναφέρονται στον όρο «μαρκέ τιμές». Εντούτοις, η μία από αυτές τις ένορκες βεβαιώσεις κρίνεται πως έχει περιορισμένη αποδεικτική αξία, καθώς η κατάθεση προερχόταν από υπάλληλο της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, ενώ οι άλλες δύο αναφέρονται γενικά στην ύπαρξη «μαρκέ τιμών» στην αγορά, χωρίς να στοιχειοθετούν με οποιοδήποτε τρόπο συγκεκριμένες πρακτικές ειδικά της RIST HELLAS.

372. Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι από την έρευνα της Υπηρεσίας δεν προκύπτουν στοιχεία που να καταδεικνύουν άρνηση ένταξης της καταγγέλλουσας στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής της FOSSIL εκ μέρους της RIST HELLAS, ούτε, περαιτέρω, ότι η καταγγέλλουσα αιτήθηκε την ένταξή της σε αυτό. Το λεκτικό της μοναδικής γραπτής παραγγελίας προς τη RIST HELLAS τον Απρίλιο 2018 που προσκόμισε η καταγγέλλουσα αναφέρει ότι *«μετά από πλήθος προσπαθειών και αναζητήσεων δεν έχει εξυπηρετηθεί μέχρι σήμερα καμία παραγγελία μας»*. Υπονοείται, επομένως, ότι προηγήθηκαν σοβαρά, επίσημα αιτήματα προμήθειας από την καταγγέλλουσα και δηλωμένα από εκείνη πρόθεση ένταξης. Εντούτοις, και παρά το γεγονός ότι η καταγγελλόμενη εκκίνησε τις συνεργασίες της με τους κατασκευαστικούς οίκους-προμηθευτές του εξωτερικού ήδη από το 2014, δεν προσκομίστηκε καμία έγγραφη παραγγελία προς την αυτή, πλην της παραγγελίας που εστάλη το 2018, λίγους μήνες μετά την υποβολή της υπό κρίση καταγγελίας στην Υπηρεσία.

373. Αναφορικά με την οργάνωση του δικτύου διανομής ρολογιών των σημάτων του ομίλου FOSSIL, από τις Συμβάσεις Διάθεσης και Διανομής μεταξύ της RIST HELLAS και της FOSSIL των ετών 2015 και 2019 καθώς και από τις συμβάσεις επιλεκτικής διανομής μεταξύ της RIST HELLAS και των λιανοπωλητών του δικτύου της, προκύπτει ότι πρόκειται για σύστημα επιλεκτικής διανομής που πληροί τα επιμέρους στοιχεία του ορισμού του συστήματος επιλεκτικής διανομής για τους σκοπούς εφαρμογής του Κανονισμού 330/2010, ήτοι: α) τη διάθεση από τον προμηθευτή των διακινούμενων προϊόντων σε επιλεγμένους διανομείς με βάση ορισμένα, αντικειμενικά και προκαθορισμένα ποιοτικά κριτήρια, και β) τη μη διάθεση εκ μέρους των επιλεγμένων διανομέων των προϊόντων αυτών σε μη εξουσιοδοτημένους διανομείς που βρίσκονται δηλαδή εκτός συστήματος.

374. Ειδικότερα, από την επισκόπηση των Συμβάσεων μεταξύ της RIST HELLAS και της FOSSIL, των συμβάσεων μεταξύ της RIST HELLAS και λιανοπωλητών, των Παραρτημάτων αυτών και λοιπών εγγράφων της FOSSIL προς το δίκτυό της⁵³⁴ προκύπτει ότι πρόκειται για ένα οργανωμένο σύστημα επιλεκτικής διανομής που περιλαμβάνει σαφή, καθορισμένα κριτήρια για την ένταξη των διανομέων στο δίκτυο της FOSSIL. Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει αναλυτική καταγραφή ποιοτικών χαρακτηριστικών των διανομέων που αφορούν στην επαγγελματική ικανότητα, τη διαρρύθμιση και εν γένει το περιβάλλον των σημείων πώλησης, τον εξοπλισμό των σημείων πώλησης, τη διαθεσιμότητα των προϊόντων σε περιβάλλον υψηλής ποιότητας, την παροχή υπηρεσιών και συμβουλών στο στάδιο πριν και μετά την πώληση κ.α. Οι ποιοτικές αυτές προδιαγραφές προβλέπονται αναλυτικά τόσο για τα φυσικά (brick-and-mortar) όσο και για τα ηλεκτρονικά καταστήματα λιανικής πώλησης (online shops).

375. Αναφορικά με τον ισχυρισμό της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ περί δικτύου ποσοτικής επιλεκτικής διανομής λόγω κάποιων όρων της σύμβασης περί ετήσιων ελάχιστων αγορών, και διατήρησης επαρκών αποθεμάτων, σημειώνεται ότι δεν προσκομίστηκαν στοιχεία που να καταδεικνύουν ότι οι όροι αυτοί υπερβαίνουν το αναγκαίο μέτρο, περιορίζουν άμεσα

⁵³⁴Τα έγγραφα αυτά περιλαμβάνουν εκτός από τις γενικές, και τις επιμέρους απαιτήσεις που θα πρέπει να πληρούνται από τα σημεία λιανικής ανά σήμα.

τον πιθανό αριθμό των διανομέων, ή ότι δεν είναι αναγκαίοι για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής διανομής των προϊόντων, ούτε κάτι τέτοιο αποδείχθηκε κατά την διαδικασία ενώπιον της ΕΑ⁵³⁵.

(γ) Ως προς τις πρακτικές περιορισμού παράλληλου εμπορίου

376. Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της έρευνας, ο ισχυρισμός της ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ ότι η RIST HELLAS δεν επισκεύασε ρολόι σήματος TW STEEL που αγοράστηκε από την ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ δεν επιβεβαιώνεται ούτε στοιχειοθετείται. Σε κάθε περίπτωση, αναφέρεται για την πληρότητα της ανάλυσης ότι ως προς τα ρολόγια σημάτων του ομίλου FOSSIL, η RIST HELLAS θα ήταν δυνατόν νομίμως να περιορίσει την εγγύηση του κατασκευαστή μόνο στα καλυπτόμενα από τη σύμβαση επιλεκτικής διανομής προϊόντα τα οποία αγοράστηκαν από εξουσιοδοτημένους διανομείς⁵³⁶.

377. Περαιτέρω, αναφορικά με την εκ μέρους της RIST HELLAS εφαρμογή του συστήματος AUTHENTICITY, σημειώνεται ότι, πράγματι, γίνεται δεκτό ότι καταρχήν έμμεσου χαρακτήρα μέτρα που αποσκοπούν στο να αποτρέψουν το διανομέα από το να πωλεί σε ορισμένους πελάτες ή σε ορισμένες περιοχές μπορούν να γίνουν πιο αποτελεσματικά όταν συνοδεύονται από εφαρμογή συστήματος παρακολούθησης από τον προμηθευτή⁵³⁷. Ωστόσο, εν προκειμένω δεν προέκυψαν εκ μέρους της ίδιας της RIST HELLAS πρακτικές περιορισμού του παράλληλου εμπορίου τις οποίες θα μπορούσε να επιτείνει η σχετική καταγραφή και παρακολούθηση των σειριακών αριθμών των προϊόντων, η δε χρήση του συστήματος αφ' εαυτής δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι οδηγεί σε στεγανοποίηση της αγοράς, ιδίως όταν φαίνεται ότι δικαιολογείται από την ανάγκη αποτροπής του παραεμπορίου και της διακίνησης απομιμητικών προϊόντων, εφόσον μάλιστα υπάρχουν οι σχετικές ενδείξεις, όπως συμβαίνει εν προκειμένω⁵³⁸.

VI.7.1.7 ΕΙΔΙΚΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ DIESEL HELLAS

VI.7.1.7.1 Εισαγωγή - Το δίκτυο συνεργατών της DIESEL HELLAS

378. Όπως έχει αναφερθεί ανωτέρω, η DIESEL HELLAS διανέμει σε Ελλάδα και Κύπρο ρολόγια χειρός σήματος DIESEL στο πλαίσιο της συνεργασίας της με την κατασκευάστρια εταιρεία FOSSIL. Η καταγγελλόμενη είναι από το έτος [...] εξουσιοδοτημένος διανομέας, μέλος του δικτύου επιλεκτικής διανομής στον EOX και την Ελβετία του Fossil Network δυνάμει της με έναρξη ισχύος [...] με την εταιρεία

⁵³⁵ Βλ. και Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, παρ. 177.

⁵³⁶ βλ. C-376/92, *Metro κατά Cartier*, παρ.34 σύμφωνα με τη οποία «εφόσον ένα σύστημα επιλεκτικής διανομής πληροί τις προϋποθέσεις κύρους κατά το άρθρο 85 της Συνθήκης ΕΟΚ, όπως αυτές έχουν προσδιοριστεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου, ο περιορισμός της εγγύησης του κατασκευαστή μόνο στα καλυπτόμενα από τη σύμβαση προϊόντα τα οποία αγοράστηκαν από εξουσιοδοτημένους διανομείς πρέπει επίσης να θεωρηθεί έγκυρος».

⁵³⁷ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ.50. σύμφωνα με την οποία μέτρα που αποσκοπούν στο να αποτρέψουν το διανομέα από το να πωλεί σε ορισμένους πελάτες ή σε ορισμένες περιοχές μπορούν να γίνουν πιο αποτελεσματικά όταν συνοδεύονται από εφαρμογή συστήματος παρακολούθησης από τον προμηθευτή για να ελέγχει τον πραγματικό προορισμό των παραδοθέντων αγαθών, π.χ. μέσω της χρησιμοποίησης διαφόρων ετικετών ή αριθμών σειράς.

⁵³⁸ Βλ. σχετικά R. Whish and D. Bailey, *Competition Law*, 7th Edition, 2012, σελ. 635.

FOSSIL⁵³⁹. Η καταγγελλόμενη υπήρξε εξουσιοδοτημένος διανομέας ρολογιών DIESEL και πριν από το [...] ⁵⁴⁰, ωστόσο, τα προηγούμενα έτη δεν είχε τεθεί ακόμα σε ισχύ το δίκτυο επιλεκτικής διανομής της FOSSIL.

379. Ως προς το δίκτυο συνεργατών της στην λιανική πώληση των ρολογιών DIESEL, η εταιρεία, [...] και μετά, οπότε και κατέστη μέλος του δικτύου επιλεκτικής διανομής FOSSIL, όπως προαναφέρθηκε, αναμόρφωσε το μέχρι τότε σύστημα συνεργασίας της με τους συνεργαζόμενους λιανοπωλητές και πλέον υπογράφει συμβάσεις επιλεκτικής διανομής⁵⁴¹ με λιανοπωλητές οι οποίοι πληρούν τα ειδικά καθορισμένα κριτήρια ποιότητας για τα φυσικά ή ηλεκτρονικά καταστήματα του δικτύου FOSSIL προκειμένου να ενταχθούν σε αυτό. Οι λιανοπωλητές προτείνονται προς ένταξη από τη DIESEL HELLAS στη FOSSIL, η οποία και τους εγκρίνει ως μέλη του Fossil Network. Κατά τα έτη πριν από το [...], οι συνεργασίες της εταιρείας με τρίτους λιανοπωλητές ήταν άτυπες επί τη βάση των ρητρών που περιλαμβάνονταν στα τιμολόγια, τα δελτία αποστολής και τα έντυπα παραγγελιών της εταιρείας⁵⁴². Το δίκτυο διανομής της εταιρείας περιλαμβάνει τρεις κατηγορίες σημείων πώλησης: α. εταιρικά καταστήματα (υπό τη διεύθυνση της ίδιας), β. corner shops και γ. shops-in-shops στα πολυκαταστήματα ΑΤΤΙΚΑ⁵⁴³.

380. Η εταιρεία δεν παρέχει η ίδια υπηρεσίες μετά την πώληση (υπηρεσίες επισκευής) για τα ρολόγια DIESEL. Από το 2003 συνεργάζεται για το σκοπό αυτό με τον [...] εξουσιοδοτημένο επισκευαστή ρολογιών της εταιρείας⁵⁴⁴.

VI.7.1.7.2 Μέρος Πρώτο – Καταγγελλόμενες Πρακτικές

381. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ καταγγέλλει την εταιρεία DIESEL HELLAS⁵⁴⁵ για:

- (α) διακοπή προμήθειας προϊόντων, την οποία αποδίδει στην άρνησή της να ακολουθεί συγκεκριμένες τιμές μεταπώλησης·
- (β) άρνηση παροχής υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης ρολογιών εντός εγγύησης που προέρχονται από παράλληλες εισαγωγές· και
- (γ) λοιπές ενέργειες περιορισμού του παράλληλου εμπορίου/στεγανοποίησης της αγοράς ρολογιού χειρός.

(α) Διακοπή προμήθειας προϊόντων

⁵³⁹ Βλ. [...]

⁵⁴⁰ Η καταγγελλόμενη προσκόμισε [...]

⁵⁴¹ Η καταγγελλόμενη προσκόμισε [...] βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 4340/20.5.2020 επιστολή της, Παράρτημα Ε.

⁵⁴² Η εταιρεία ανέφερε ότι το 2011 οι εν λόγω όροι χονδρικής, όπως αυτοί αποτυπώνονταν στα παραπάνω παραστατικά και είχαν παγιωθεί στην πράξη, συστηματοποιήθηκαν με την κατάρτιση Γενικών Όρων και Συμφωνιών Πώλησης, οι οποίοι εμπλουτίστηκαν περαιτέρω το 2012 και έκτοτε ρύθμιζαν τη συνεργασία της με τους διανομείς των ρολογιών DIESEL. Σχετικά, προσκόμισε αντίγραφο των Γενικών Όρων και Συμφωνιών Πώλησης, βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 4340/20.5.2020 απάντησή της, Παράρτημα Γ.

⁵⁴³ Η καταγγελλόμενη σημείωσε ότι στις 31.12.2019 τα [...]

⁵⁴⁴ Η εταιρεία προσκόμισε το [...], σχετ. 15 της υπ' αρ. πρωτ. 4340/20.5.2020 απάντησή της.

⁵⁴⁵ Σημειώνεται ότι η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ανέφερε αρχικά στην υπ' αρ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία της ότι καταγγελλόμενη, εν προκειμένω, είναι και η εταιρεία Only the Brave (OTB) SpA, εδρεύουσα στην Ιταλία, ως μητρική και πλήρως ελέγχουσα την DIESEL HELLAS. Ωστόσο, στη συνέχεια, στο υπ' αρ. πρωτ. 6026/18.10.2017 υπόμνημά της με το οποίο παρείχε διευκρινίσεις σε σχέση με το ποιες εταιρείες καταγγέλλει, δεν την περιέλαβε στους αλλοδαπούς καταγγελλόμενους οίκους.

382. Σύμφωνα με την καταγγελία, η DIESEL HELLAS στις 16.12.2014 διέκοψε την προμήθεια ρολογιών DIESEL προς την ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ «*αιφνιδιαστικά και αυθαίρετα δίχως οιαδήποτε δικαιολογία*».

383. Συγκεκριμένα, η ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ ανέφερε ότι στις 15.12.2014, στο πλαίσιο των συνηθισμένων παραγγελιών της προς την DIESEL HELLAS, απέστειλε ηλεκτρονικά παραγγελία⁵⁴⁶ για συγκεκριμένους κωδικούς ρολογιών. Στη συνέχεια, και ενώ ο συνήθης χρόνος εξυπηρέτησης ήταν από 12 έως 48 ώρες, η παραγγελία δεν εξυπηρετήθηκε ενώ είχαν παρέλθει ήδη 3 ημέρες. Για το λόγο αυτό η ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ επικοινωνήσε με την καταγγέλλουσα η οποία [...] ⁵⁴⁷ της απάντησε ότι δεν θα προέβαινε σε προμήθεια των ρολογιών της παραγγελίας καθώς και ότι θα έπαυε την προμήθεια οιαδήποτε κωδικού προϊόντος «*λόγω παραβίασης της συμφωνίας*»⁵⁴⁸. Η καταγγέλλουσα σημείωσε ότι δεν είχε γραπτή σύμβαση με την DIESEL HELLAS και ότι συνεπώς κανέναν όρο δεν είχε παραβιάσει.

384. Σε συνέχεια αυτής της επικοινωνίας, η καταγγέλλουσα απέστειλε την από 17.12.2014 επιστολή⁵⁴⁹ προς την DIESEL HELLAS με την οποία ζήτησε επίσημη απάντηση για την μη εκτέλεση της παραγγελίας της. Η καταγγελλόμενη με την από 22.12.2014 επιστολή της απάντησε το εξής «*σας επιβεβαιώνουμε ότι μεταξύ των εταιρειών μας δεν υφίσταται οιαδήποτε σύμβαση, όπως σωστά μας επισημαίνετε, και ότι δεν είμαστε σε θέση να αποδεχθούμε άλλες παραγγελίες σας*»⁵⁵⁰. Η καταγγέλλουσα σημείωσε ότι απέστειλε εκ νέου παραγγελία στις 20.4.2018 η οποία επίσης δεν εξυπηρετήθηκε⁵⁵¹.

385. Κατά την ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ, ποτέ δεν τέθηκε από την DIESEL HELLAS ζήτημα ληξιπρόθεσμου υπολοίπου, ποιότητας ή φερεγγυότητας ως προς τη συνεργασία τους. Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, η καταγγέλλουσα ανέφερε ότι αναγκάστηκε να στραφεί προς τις παράλληλες εισαγωγές αυθεντικών προϊόντων από προμηθευτές εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης προκειμένου να ανταποκριθεί στην ζήτηση αντιμετωπίζοντας, ωστόσο, συχνά δυσκολίες και ελλείψεις⁵⁵².

386. Η καταγγέλλουσα με το υπ' αρ. πρωτ. 8284/17.12.2019 υπόμνημά της συμπλήρωσε ότι τον Αύγουστο του 2013 της είχε κοινοποιηθεί από την DIESEL HELLAS σύμβαση την οποία δεν υπέγραψε – ωστόσο, κατά την ίδια, την είχαν αμφότερα τα μέρη αποδεχθεί συνεχίζοντας την υποβολή και εξυπηρέτηση παραγγελιών. Εν προκειμένω, αναφερόμενη στο περιστατικό διακοπής του Δεκεμβρίου 2014, σημείωσε «*τον Δεκέμβριο του έτους 2014 για πρώτη φορά παραγγελία μας εκτελέστηκε μερικώς δύο έτη κατόπιν της υποτιθέμενης ένταξής μας στο «σύστημα επιλεκτικής διανομής» της καταγγελλόμενης. Τότε*

⁵⁴⁶ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία, σχετ. 14.

⁵⁴⁷ [...].

⁵⁴⁸ Η καταγγέλλουσα δεν προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία για τον συγκεκριμένο ισχυρισμό.

⁵⁴⁹ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία, σχετ.15

⁵⁵⁰ Ομοίως, σχετ. 16.

⁵⁵¹ Βλ. το υπ' αρ. πρωτ. 3335/25.5.2018 υπόμνημα της καταγγέλλουσας, σχετ.4.

⁵⁵² Η πρακτική αυτή προκαλεί, όπως ανέφερε, σημαντικότερη επιβάρυνση του κεφαλαίου κίνησης της καθότι αναγκάζεται να διατηρεί υψηλά αποθέματα προκειμένου να αντιμετωπίσει την πιθανότητα ελλείψεων ενώ εκτίθεται σε κίνδυνους εξαιρετικά άνισους με τους ανταγωνιστές της αφού η παράδοση προϊόντος από το εξωτερικό γίνεται με προπληρωμή και συνήθως χρειάζεται 45 ημέρες.

διαμαρτυρηθήκαμε. Ο [...] επικαλέστηκε ότι δεν έχουμε συνάψει σύμβαση μεταξύ μας και δεν μπορούμε να συνεχίσουμε τη συνεργασία μας».

387. Η ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ ανέφερε ότι από τον Αύγουστο του έτους 2013 η ανωτέρω μη υπογραφείσα σύμβαση είχε ήδη εκπνεύσει και ότι τον Δεκέμβριο του έτους 2014 υπήρχε, σύμφωνα με την καταγγελλόμενη, νέα προδιατυπωμένη σύμβαση για τους διανομείς που θα εντάσσονταν στο δίκτυο της DIESEL HELLAS, σύμφωνα με τα πρότυπα της FOSSIL. Όπως επεσήμανε, ωστόσο, ουδεμία νέα σύμβαση προς υπογραφή δεν της γνωστοποιήθηκε. Κατά την καταγγέλλουσα, ενώ κατά την άποψή της είχε προεγκριθεί ως σημείο λιανικής πώλησης στο δίκτυο FOSSIL, εντούτοις, η DIESEL HELLAS με δική της πρωτοβουλία δεν την ενέταξε σε αυτό και αποφάσισε να μην εξυπηρετεί παραγγελίες της επικαλούμενη την μη υπογραφή της σύμβασης του 2013.

388. Τέλος, η καταγγέλλουσα ισχυρίζεται, επιπλέον, ότι το σύστημα επιλεκτικής διανομής της DIESEL HELLAS περιλαμβάνει κριτήρια μη σαφή, σχεδόν αποκλειστικά ποσοτικά και δευτερευόντως ποιοτικά, σημειώνοντας ότι η DIESEL HELLAS εφαρμόζει τα κριτήρια αυτά με άνισο τρόπο καθώς δεν εντάσσει στο δίκτυο των συνεργαζόμενων σημείων λιανικής πώλησης την ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ. Όπως σημείωσε, η DIESEL HELLAS αρνείται να την προμηθεύσει παρά το γεγονός ότι υπήρχε μεταξύ τους ενεργή συνεργασία και ενώ θεωρεί ότι είχε προεγκριθεί η ένταξή της στο δίκτυο από τη FOSSIL.

(β) Άρνηση παροχής υπηρεσιών επισκευής ρολογιού

389. Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, όταν η DIESEL HELLAS αντιλήφθηκε ότι η ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ προμηθευόταν προϊόντα μέσω παράλληλων εισαγωγών προέβη σε αντίποινα διακόπτοντας την παροχή υπηρεσιών επισκευής (service) ρολογιών της εταιρείας της μη παρέχοντας την εγγύηση κατασκευαστή. Προς απόδειξη του ισχυρισμού της, η καταγγέλλουσα αναφέρθηκε σε περιστατικό άρνησης επισκευής ρολογιού ελαττωματικής κατασκευής τον Δεκέμβριο του 2015 σε πελάτη της από την DIESEL HELLAS και το συνεργαζόμενο με αυτή κέντρο επισκευών της [...] ⁵⁵³. Κατά την καταγγέλλουσα, οι δύο εταιρείες αρνήθηκαν την επισκευή με την αιτιολογία πως το συγκεκριμένο ρολόι δεν είχε αγοραστεί από την DIESEL HELLAS αλλά από άλλη εταιρεία και πως επισκευάζουν ή εφαρμόζουν την εγγύηση μόνο για προϊόντα δικής τους εισαγωγής και όχι παράλληλης. Για το εν λόγω περιστατικό η καταγγέλλουσα προσκόμισε αποδεικτικό της επαναγοράς του προϊόντος προς αντικατάσταση αυτού στον πελάτη της ⁵⁵⁴.

(γ) Λοιπές ενέργειες περιορισμού του παράλληλου εμπορίου

Αποστολή εξωδίκου

390. Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, όταν η DIESEL HELLAS αντιλήφθηκε ότι η ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ προμηθευόταν προϊόντα μέσω παράλληλων εισαγωγών ακολούθησαν απειλές για παύση εμπορίας προϊόντων σήματος DIESEL από αυτή.

⁵⁵³ Πρόκειται για το κατάστημα του [...], εξουσιοδοτημένου επισκευαστή ρολογιών της εταιρείας.

⁵⁵⁴ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία, σχετ. 17.

391. Όπως σημείωσε, η DIESEL HELLAS της απέστειλε την από 4.12.2015 εξώδικη διαμαρτυρία⁵⁵⁵ στην οποία ανέφερε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«οι ως άνω ενέργειές σας αποτελούν, επίσης, αθέμιτη ανταγωνιστική συμπεριφορά, δεδομένου ότι με αυτόν τον τρόπο, πέραν των άλλων, αποσπάτε τμήμα της πελατείας μας. [...]Σας καλούμε να 1. Παύσετε, αμέσως, μετά την κοινοποίηση της παρούσας κάθε πώληση, προώθηση και προσφορά προς πώληση των παραπάνω προϊόντων. 2. Αποσύρετε, αμέσως μετά την κοινοποίηση της παρούσας τα άνω προϊόντα. 3. Καταστρέψετε κάθε προϊόν από τα παραπάνω, το οποίο βρίσκεται στην κατοχή σας και να μας στείλετε στοιχεία (λ.χ. φωτογραφίες), από τα οποία αποδεικνύεται η καταστροφή των προϊόντων αυτών. 4. Παύσετε αμέσως την αναφορά των άνω προϊόντων μας στις ιστοσελίδες που διατηρείτε, καθώς και κάθε μεταφορά οποιασδήποτε πληροφορίας και στοιχείου για τα προϊόντα αυτά, μέσω άλλων ιστοσελίδων, με τις οποίες συνδέεστε ή επικοινωνείτε [...]». Τέλος κάλεσε την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ να δεσμευτεί εγγράφως ότι συμφωνεί με τα ανωτέρω, και να παράσχει στοιχεία σχετικά με τον προμηθευτή των προϊόντων της μαζί με τα τιμολόγια πώλησής τους.

392. Τα ανωτέρω, σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, αποτελούν «απροκάλυπτη ομολογία» της καταγγελλόμενης ότι εφαρμόζει πρακτικές και συμφωνίες στεγανοποίησης της ελληνικής και κυπριακής αγοράς, απαγόρευσης παθητικών πωλήσεων και παράλληλων εισαγωγών τις οποίες θεωρεί αθέμιτες και παράνομες.

Χρήση διακριτικών κάσας ρολογιού

393. Συναφώς, η καταγγέλλουσα ανέφερε ότι ενίσχυση της παράνομης πρακτικής στεγανοποίησης της αγοράς παρέχει και η πρακτική εφαρμογής «διακριτικών κάσας» στα ρολόγια DIESEL. Συγκεκριμένα, επεσήμανε ότι τα ρολόγια που εμπορεύεται ο διανομέας της FOSSIL, DIESEL HELLAS, έχουν εντυπωμένο επάνω στην κάσα τους ένα αστεράκι δίπλα στην ένδειξη CE, ενώ τα ρολόγια παράλληλης εισαγωγής δεν έχουν τέτοιο αποτύπωμα. Η καταγγέλλουσα συμπλήρωσε ότι η χάραξη του άστρου δεν αφορά την αισθητική του προϊόντος καθώς βρίσκεται σε μη εμφανές σημείο αυτού. Με τον τρόπο αυτό, κατά την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, η FOSSIL και οι αντιπρόσωποί της ξεχωρίζουν με γνωρίσματα που δεν γίνονται αντιληπτά στο μέσο καταναλωτή ίσως και σε λιανέμπορο ποια προϊόντα προορίζονται για πώληση στην Ελλάδα και ποιά σε άλλα κράτη⁵⁵⁶.

VI.7.1.8 Μέρος Δεύτερο – Η έρευνα της ΓΔΑ

VI.7.1.8.1 Ευρήματα από τον επιτόπιο έλεγχο

VI.7.1.8.1.1 Ως προς τη λειτουργία του δικτύου επιλεκτικής διανομής FOSSIL

394. Από μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου μεταξύ της DIESEL HELLAS και της FOSSIL προκύπτει ότι ήδη από το έτος 2013⁵⁵⁷ εκκίνησε από τη FOSSIL η προετοιμασία με σκοπό τη λειτουργία του δικτύου επιλεκτικής διανομής της από [...] (Selective Distribution Project). Στο πλαίσιο αυτό, το δίκτυο με τους συνεργάτες λιανικής θα έπρεπε να

⁵⁵⁵Ομοίως, σχετ.18.

⁵⁵⁶ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία.

⁵⁵⁷ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

οριστικοποιηθεί στις [...], ώστε από τις [...] μόνο όσοι είχαν επιλεγεί και υπογράψει τις σχετικές συμβάσεις με την DIESEL HELLAS θα μπορούσαν εφεξής να εξυπηρετούνται ως μέλη του δικτύου διανομής της FOSSIL⁵⁵⁸.

VI.7.1.8.1.2 Ως προς τυχόν ενέργειες περιορισμού του παράλληλου εμπορίου

395. Περαιτέρω, δεν εντοπίστηκαν μηνύματα που να καταδεικνύουν ενέργειες περιορισμού/απαγόρευσης του παράλληλου εμπορίου στο πλαίσιο λειτουργίας του συστήματος επιλεκτικής διανομής που είχε τεθεί σε εφαρμογή. Από μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου προκύπτει ότι η DIESEL HELLAS γνώριζε για παράλληλες εισαγωγές ρολογιών DIESEL από τους λιανοπωλητές στην Ελλάδα, το δε ζήτημα των παράλληλων εισαγωγών είχε απασχολήσει την ίδια την εταιρεία αλλά και τη FOSSIL στο πλαίσιο λειτουργίας του συστήματος επιλεκτικής διανομής που είχε τεθεί σε εφαρμογή από το [...]. Συγκεκριμένα εντοπίστηκαν:

- Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...] ⁵⁵⁹.
- Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...] ⁵⁶⁰.

396. Συναφώς, σημειώνεται ότι κατά τον επιτόπιο έλεγχο στη DIESEL HELLAS στις 22.11.2017 εντοπίστηκε η από 12.8.2016 αλληλογραφία μεταξύ του [...]

VI.7.1.8.1.3 Ως προς την πολιτική καθορισμού τιμών μεταπώλησης

397. Τέλος, δεν εντοπίστηκαν στοιχεία από τα οποία καταδεικνύεται ότι η DIESEL HELLAS προέβη σε καθορισμό των τιμών μεταπώλησης στο δίκτυο λιανικής της.

VI.7.1.8.2 Η άποψη της DIESEL HELLAS ως προς τις καταγγελλόμενες πρακτικές

VI.7.1.8.2.1 Ως προς τη διακοπή συνεργασίας με την καταγγέλλουσα

398. Σε σχετική ερώτηση της ΓΔΑ, η καταγγελλόμενη ανέφερε ότι ενόψει υλοποίησης του δικτύου επιλεκτικής διανομής της FOSSIL είχε συμπεριλάβει την καταγγέλλουσα στη λίστα των σημείων πώλησης που καταρχήν είχαν προεγκριθεί από τη FOSSIL. Το γεγονός αυτό, καταδεικνύει, κατά την καταγγελλόμενη, ότι η ίδια ουδέποτε είχε πρόθεση διακοπής της συνεργασίας της με την εν λόγω εταιρεία. Σύμφωνα με την DIESEL HELLAS, η διακοπή της συνεργασίας τους «οφείλεται αποκλειστικά στη μονομερή απόφαση της καταγγέλλουσας να μην ενταχθεί στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής». Η καταγγελλόμενη διευκρίνισε σχετικά ότι στο πλαίσιο προετοιμασίας θέσεως σε εφαρμογή του Δικτύου FOSSIL κάλεσε τους μέχρι τότε συνεργάτες της, ήδη από 29.08.2013 προκειμένου να συνάψουν σύμβαση επιλεκτικής διανομής μαζί της για να ενταχθούν στο δίκτυο αυτό⁵⁶¹.

399. Η DIESEL HELLAS, αναφερόμενη στο ιστορικό της συνεργασίας της με την καταγγέλλουσα, σημείωσε τα εξής: κατά τη διάρκεια των ετών 2012-2014 η DIESEL HELLAS είχε κατά καιρούς συνεργαστεί με την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ και, πριν από τη

⁵⁵⁸ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

⁵⁵⁹ Μήνυμα ηλ. Ταχυδρομείου [...]

⁵⁶⁰ Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

⁵⁶¹ Η καταγγελλόμενη προσκόμισε υπόδειγμα της Σύμβασης Πλαισίου Εμπορικής Διανομής που υπογράφει με τους λιανοπωλητές που συνεργάζεται, βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 4340/20.5.2020 επιστολή της, Παράρτημα Ε.

σύσταση αυτής το 2013, με τις ατομικές επιχειρήσεις των κ.κ. [...]. Η συνεργασία της με τις εν λόγω επιχειρήσεις αφορούσε αποκλειστικά σε ρολόγια χειρός DIESEL και διεπόταν από τους Γενικούς Όρους και Συμφωνίες Πώλησης της εταιρείας. Όπως διευκρίνισε, για όσο χρόνο διήρκησε η συνεργασία μαζί τους, οι παραπάνω αγόραζαν ρολόγια χειρός σήματος DIESEL από την εταιρεία σε τιμές χονδρικής, με βάση τους όρους χονδρικής, όπως αυτοί αποτυπώνονταν στους Γενικούς Όρους και Συμφωνίες Πώλησης, και τα μεταπωλούσαν μέσω των καταστημάτων τους.

400. Η συνεργασία με την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ διήρκησε από τις 13.06.2013 (ημερομηνία εκδόσεως του πρώτου τιμολογίου της εταιρείας προς αυτή) έως τις 16.12.2014 (ημερομηνία εκδόσεως του τελευταίου τιμολογίου)⁵⁶². Η εταιρεία επεσήμανε ότι η συνεργασία της με τις ως άνω ατομικές επιχειρήσεις διεκόπη επειδή αυτοί σταμάτησαν να υποβάλουν στην Εταιρεία παραγγελίες αφότου σύστησαν την εταιρεία ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ.

401. Περαιτέρω, η DIESEL HELLAS σημείωσε ότι στο πλαίσιο ένταξης της στο Δίκτυο Fossil, ανέλαβε την υποχρέωση όπως, από [...], διαθέτει τα ρολόγια χειρός DIESEL μέσω δικτύου εξουσιοδοτημένων διανομέων. Ενόψει αυτού, η DIESEL HELLAS κάλεσε ήδη από τον Σεπτέμβριο 2013 τους πελάτες χονδρικής, τους οποίους μέχρι τότε προμήθευε βάσει των Γενικών Όρων και Συμφωνιών Πώλησης, να συνάψουν σύμβαση για την ένταξή τους στο ως άνω σύστημα επιλεκτικής διανομής. Στο πλαίσιο αυτό, η καταγγελλόμενη πρότεινε και στην ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ να ενταχθεί στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής των ρολογιών DIESEL, υπογράφοντας τη σχετική Σύμβαση Επιλεκτικής Διανομής, ωστόσο η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ με δική της επιλογή δεν θέλησε να υπογράψει τη Σύμβαση και να ενταχθεί στο δίκτυο, με αποτέλεσμα την αναγκαστική διακοπή της συνεργασίας της με την Εταιρεία από [...].

402. Προς απόδειξη αυτού η καταγγελλόμενη προσκόμισε το από 29.08.2013 μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου που απεστάλη από τη εκείνη προς τους συνεργάτες της, περιλαμβανομένης, κατά δήλωσή της, και της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ (στην ηλεκτρονική της διεύθυνση *kk@rologia.com.gr*), με το οποίο τους κοινοποιούσε τη Σύμβαση Επιλεκτικής Διανομής που θα έπρεπε να υπογράψουν μέχρι 30.9.2013 για να ενταχθούν στο σχηματιζόμενο τότε δίκτυο επιλεκτικής διανομής⁵⁶³.

403. Η DIESEL HELLAS ανέφερε ότι ουδεμία απάντηση έλαβε στο ανωτέρω μήνυμα ταχυδρομείου. Κατ' αυτήν, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ δεν θέλησε να υπογράψει τη Σύμβαση Επιλεκτικής Διανομής, με αποτέλεσμα η καταγγελλόμενη να διακόψει εν συνεχεία τη συνεργασία μαζί της από [...], οπότε ετέθη σε εφαρμογή το σύστημα επιλεκτικής διανομής των ρολογιών DIESEL, το οποίο εξακολουθεί να ισχύει μέχρι σήμερα.

404. Η καταγγελλόμενη συμπλήρωσε ότι η τελευταία έγγραφη παραγγελία που υπέβαλε η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ και την οποία η εταιρεία εν μέρει αποδέχθηκε και επιβεβαίωσε ήταν στις 15.12.2014, τιμολογώντας και αποστέλλοντάς της τα [...] τεμάχια που ήταν

⁵⁶² Η καταγγελλόμενη προσκόμισε τα εν λόγω τιμολόγια με την βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 4340/20.5.2020 επιστολή της.

⁵⁶³ Η καταγγελλόμενη προσκόμισε και αποδεικτικό ότι το εν λόγω μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου ελήφθη και αναγνώσθηκε από την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ την ίδια ημέρα, βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 4340/20.5.2020 επιστολή της, Παράρτημα Ι.

διαθέσιμα από το σύνολο των [...] τεμαχίων που είχε ζητήσει. Σχετικά, προσκόμισε το από 15.12.2014 μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ και την από 16.12.2014 απάντηση της με την οποία επιβεβαιώνεται ότι υπήρχαν [...] τεμάχια διαθέσιμα (εκ των [...] που ζητούσε).⁵⁶⁴ Επομένως, όπως τόνισε, η από 15.12.2014 παραγγελία εκτελέστηκε στο μέτρο του δυνατού και υπογράμμισε ότι ψευδώς η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ αναφέρει στην καταγγελία της ότι η παραγγελία δήθεν δεν εκτελέστηκε (παρ. 55 της καταγγελίας).

405. Αναφορικά με το από 17.12.2014 νέο μήνυμα της καταγγέλλουσας με παραγγελία ρολογιών σύμφωνα με το οποίο προηγήθηκε τηλεφωνική επικοινωνία της καταγγέλλουσας με την καταγγελλόμενη κατά την οποία η τελευταία ανέφερε ότι δεν επρόκειτο να τιμολογήσει κανένα ρολόι προς την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ⁵⁶⁵, η καταγγελλόμενη ανέφερε τα εξής: «ψευδώς η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ αναφέρει στην καταγγελία της ότι με την παραπάνω επιστολή διαμαρτυρήθηκε για τη δήθεν μη εκτέλεση της από 15.12.2014 παραγγελίας (βλ. παρ. 56 της καταγγελίας) καθώς (α) όπως προκύπτει από τα προσκομιζόμενα έγγραφα, η από 15.12.2014 παραγγελία εκτελέστηκε στο μέγιστο δυνατό βαθμό (βάσει διαθεσιμότητας) και αυτό το γνώριζε η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ήδη από τις 16.12.2014 (και σκοπίμως το αποκρύπτει) και (β) το παραπάνω email αναφέρεται σε κωδικό διαφορετικό από εκείνους της από 15.12.2014 παραγγελίας και, επομένως, δεν συνδέεται με αυτήν. Τέλος, από το παραπάνω email προκύπτει σαφώς ότι η Εταιρεία είχε καλέσει την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ να υπογράψει τη Σύμβαση Επιλεκτικής Διανομής έως τις [...] και η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ κατ' επιλογή της δεν θέλησε να το πράξει και, επομένως, να ενταχθεί στο δίκτυο. Είναι προφανές ότι αφού η καταληκτική ημερομηνία υπογραφής, ως παραδέχεται η ίδια η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, ήταν η [...], μετά την ημερομηνία αυτή η Εταιρεία δεν θα μπορούσε να συνεχίσει να εξυπηρετεί παραγγελίες άνευ συμβάσεως».

406. Η DIESEL HELLAS ανέφερε ακόμη ότι στις 18.12.2014, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ υπέβαλε νέα παραγγελία σε αυτή την οποία και προσκόμισε. Όπως σημείωσε, δεδομένου ότι είχε φτάσει πλέον η καταληκτική ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης Επιλεκτικής Διανομής και ήταν πλέον σαφές ότι η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ δεν είχε καμία πρόθεση να υπογράψει, η καταγγελλόμενη δεν αποδέχθηκε ούτε επιβεβαίωσε την παραγγελία αυτή.⁵⁶⁶

407. Τέλος, η καταγγελλόμενη ανέφερε ότι με μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου που εστάλη στην ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ στις 22.12.2014, ενημέρωσε την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ότι, ελλείψει σύμβασης μεταξύ των μερών, δεν θα μπορούσε πλέον να αποδέχεται παραγγελίες από αυτή⁵⁶⁷. Όπως επεσήμανε, συνεπεία της μη υπογραφής από την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, κατ' απόλυτη επιλογή της, της Σύμβασης Επιλεκτικής Διανομής, η συνεργασία της μαζί της διεκόπη από 01.01.2015, οπότε ετέθη σε εφαρμογή το δίκτυο επιλεκτικής διανομής των ρολογιών χειρός DIESEL στην Ελλάδα.

⁵⁶⁴ Ομοίως, Παράρτημα Κ.

⁵⁶⁵ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία, σχετ. 14.

⁵⁶⁶ Η καταγγελλόμενη συμπλήρωσε [...]

⁵⁶⁷ Η καταγγελλόμενη προσκόμισε το εν λόγω μήνυμα, βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 4340/20.5.2020 επιστολή της, Παράρτημα Ν.

VI.7.1.8.2.2 Ως προς την τιμολόγηση των ρολογιών

408. Η καταγγελλόμενη αναφερόμενη στις συμβάσεις που συνάπτει με τους λιανοπωλητές του δικτύου της σημείωσε σχετικώς «οι τιμές στις οποίες τα ρολόγια θα τιμολογούνται στο διανομέα είναι εκείνες που αναφέρονται στον τιμοκατάλογο της εταιρείας βάσει του οποίου ο διανομέας υπέβαλε την εκτελούμενη παραγγελία και ο οποίος ισχύει κατά την ημερομηνία επιβεβαίωσης της παραγγελίας, πλέον ΦΠΑ και οποιουδήποτε άλλου εφαρμοστέου δασμού ή φόρου. Εκπτώσεις επί των τιμών τιμοκαταλόγου γίνονται σε περίπτωση [...]. Η εταιρεία δύναται επίσης να προβαίνει σε εκπτώσεις ανάλογα με [...]. Ο διανομέας είναι απολύτως ελεύθερος, βάσει του όρου 6.4 των Γενικών Όρων και Συμφωνιών Πώλησης, να καθορίζει τις τιμές μεταπώλησης των προϊόντων, ενώ η Εταιρεία δύναται μόνο να προτείνει τιμές μεταπώλησης, χωρίς οποιαδήποτε υποχρέωση του διανομέα εκ του γεγονότος αυτού. Επομένως, οι διανομείς ρολογιών DIESEL είναι καθόλα ελεύθεροι να διαμορφώνουν τις τιμές μεταπώλησης των προϊόντων, περιλαμβανομένων των εκπτώσεων προς τους πελάτες τους».

VI.7.1.8.2.3 Ως προς την αποστολή εξωδίκου

409. Η DIESEL HELLAS ανέφερε ότι στις 07.12.2015 απέστειλε στην ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, μέσω του δικηγόρου της, με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, επιστολή με την οποία διαμαρτυρόταν για την παράνομη και αθέμιτη χρήση του εμπορικού σήματος DIESEL από την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ⁵⁶⁸ και σημείωσε ότι σκοπός της επιστολής αυτής ήταν αποκλειστικά να διαμαρτυρηθεί για την αθέμιτη χρήση του εμπορικού σήματος DIESEL και να προστατεύσει τα ρολόγια σήματος DIESEL έναντι πρακτικών αθέμιτου ανταγωνισμού και κανένα άλλος.

VI.7.1.8.2.4 Ως προς την παροχή υπηρεσιών επισκευής ρολογιού

410. Η καταγγελλόμενη ανέφερε ότι δεν διαθέτει εσωτερικό τμήμα *service* και έχει αναθέσει την παροχή υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης για τα ρολόγια DIESEL που προμηθεύεται από τη FOSSIL στην ατομική επιχείρηση του συνεργάτη της [...].

411. Ειδικότερα, σημείωσε ότι τα ρολόγια με το σήμα DIESEL καλύπτονται από παγκόσμια εγγύηση της κατασκευάστριας εταιρείας FOSSIL διάρκειας [...] ετών από την ημερομηνία πώλησής τους στον καταναλωτή, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που περιλαμβάνονται στο σχετικό εγχειρίδιο που συνοδεύει το κάθε πωλούμενο ρολόι. Το ρολόι που χρήζει επισκευής παραδίδεται στο Συνεργάτη είτε (α) απευθείας από τον καταναλωτή είτε (β) από την Εταιρεία στην οποία το έχει προσκομίσει ο καταναλωτής. Κατά την παραλαβή του ρολογιού, ο Συνεργάτης οφείλει να ελέγχει εάν η επισκευή του ρολογιού καλύπτεται ή όχι από την αντίστοιχη εγγύηση, με βάση τα στοιχεία του πιστοποιητικού εγγύησης που προσκομίζει ο καταναλωτής (άρθρο 3 της Σύμβασης Επισκευής).⁵⁶⁹ Τα στοιχεία αυτά αφορούν πρώτον στα στοιχεία εξατομίκευσης του ρολογιού (κωδικός μοντέλου και κωδικός παραγωγής), τα οποία είναι απαραίτητα ώστε να προκύπτει ότι η συγκεκριμένη κάρτα συνόδευε, κατά την πώληση, το συγκεκριμένο ρολόι

⁵⁶⁸ Ομοίως, Παράρτημα Ξ.

⁵⁶⁹ Η καταγγελλόμενη προσκόμισε την από 11.3.2013 σύμβαση επισκευής με τον συνεργάτη [...]

και όχι άλλο, δεύτερον, η ημερομηνία λιανικής πώλησής του στον καταναλωτή, ώστε να μπορεί αν ελεγχθεί εάν η επισκευή εμπίπτει στα χρονικά όρια της εγγύησης και, τρίτον, η σφραγίδα και υπογραφή του καταστήματος λιανικής πώλησης.

412. Εάν η επισκευή εμπίπτει στα όρια της εγγύησης, το κόστος της επισκευής βαρύνει την εταιρεία και, αφού το ρολόι επισκευασθεί, επιστρέφεται στον καταναλωτή με τον ίδιο τρόπο που έγινε η παραλαβή του, δηλαδή είτε απευθείας από το Συνεργάτη, είτε μέσω της εταιρείας. Σε περίπτωση που η επισκευή δεν καλύπτεται από την εγγύηση, το κόστος των υπηρεσιών επισκευής και των ανταλλακτικών βαρύνει τον καταναλωτή.

413. Η καταγγελλόμενη επεσήμανε ότι «η NTHZEA ΕΛΛΑΣ καλύπτει με εγγύηση όλα τα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά από την ίδια, τους εξουσιοδοτημένους διανομείς της ή/και άλλα μέλη του Δικτύου Fossil».

VI.7.1.8.2.5 Ως προς τον έλεγχο γνησιότητας των ρολογιών

414. Όσον αφορά στον έλεγχο της γνησιότητας των ρολογιών, η καταγγελλόμενη ανέφερε ότι μπορεί να ελέγξει αυτή βάσει της εμφάνισης του ρολογιού και της ποιότητας των επιμέρους εξαρτημάτων αυτού (καντράν, κάσα, λουράκι, δείκτης, κορώνα), καθώς και βάσει του κωδικού παραγωγής του μοντέλου που είναι χαραγμένος στο ρολόι. Βάσει του κωδικού αυτού, η εταιρεία μπορεί να εξακριβώσει τα χαρακτηριστικά που συνοδεύουν το συγκεκριμένο μοντέλο παραγωγής (χρώμα λουρακίου, καντράν κλπ.) και εάν το ρολόι φέρει άλλο χαρακτηριστικό από αυτό της σειράς παραγωγής (π.χ. άλλο χρώμα καντράν), η Εταιρεία θα γνωρίζει ότι πρόκειται για μη αυθεντικό προϊόν. Σε περίπτωση αμφιβολίας, η NTHZEA ΕΛΛΑΣ θα ζητούσε τη συνδρομή της κατασκευάστριας εταιρείας FOSSIL.

VI.7.1.8.3 Μέρος τρίτο – Νομική εκτίμηση

(α) Ως προς την διακοπή προμήθειας της καταγγέλλουσας και τη μη ένταξη της στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής της FOSSIL

415. Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι από το σύνολο των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν κατά την έρευνα της Υπηρεσίας προκύπτει ότι η DIESEL HELLAS, ενόψει θέσεως σε ισχύ του συστήματος επιλεκτικής διανομής από [...], ήδη από το έτος 2013 κοινοποίησε προς υπογραφή στην καταγγέλλουσα σύμβαση επιλεκτικής διανομής την οποία η τελευταία, όπως η ίδια ανέφερε, ουδέποτε υπέγραψε. Συνεπώς και δεδομένου του αυστηρού πλαισίου του συστήματος επιλεκτικής διανομής της FOSSIL και των ημερομηνιών που είχαν τεθεί για την υλοποίηση αυτού, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι η καταγγελλόμενη αυθαιρέτως διέκοψε την εξυπηρέτηση των παραγγελιών της ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ, ούτε κάτι τέτοιο προέκυψε από την διαδικασία ενώπιον της ΕΑ.

416. Αναφορικά με την οργάνωση του δικτύου διανομής της FOSSIL για τα ρολόγια DIESEL, από τις Συμβάσεις Διάθεσης και Διανομής μεταξύ της DIESEL HELLAS και της FOSSIL έτους [...] καθώς και από το πρότυπο σύμβασης επιλεκτικής διανομής μεταξύ της καταγγελλομένης και των λιανοπωλητών του δικτύου της προκύπτει ότι πρόκειται για σύστημα επιλεκτικής διανομής που πληροί τα επιμέρους στοιχεία του ορισμού του συστήματος επιλεκτικής διανομής για τους σκοπούς εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 330/2010 ήτοι: α) τη διάθεση από τον προμηθευτή των διακινούμενων προϊόντων σε

επιλεγμένους διανομείς με βάση ορισμένα, αντικειμενικά και προκαθορισμένα ποιοτικά κριτήρια, και β) τη μη διάθεση εκ μέρους των επιλεγμένων διανομέων των προϊόντων αυτών σε μη εξουσιοδοτημένους διανομείς που βρίσκονται δηλαδή εκτός συστήματος

417. Ειδικότερα, από την επισκόπηση των ανωτέρω συμβάσεων προκύπτει ότι πρόκειται για ένα οργανωμένο σύστημα επιλεκτικής διανομής που περιλαμβάνει σαφή καθορισμένα κριτήρια την ένταξη των διανομέων στο δίκτυο της FOSSIL. Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει αναλυτική καταγραφή ποιοτικών χαρακτηριστικών των διανομέων που αφορούν στην επαγγελματική ικανότητα, τη διαρρύθμιση και εν γένει το περιβάλλον των σημείων πώλησης, τον εξοπλισμό των σημείων πώλησης, τη διαθεσιμότητα των προϊόντων σε περιβάλλον υψηλής ποιότητας, την παροχή υπηρεσιών και συμβουλών στο στάδιο πριν και μετά την πώληση κ.α. Οι ποιοτικές αυτές προδιαγραφές προβλέπονται αναλυτικά τόσο για τα φυσικά (brick-and-mortar) όσο και για τα ηλεκτρονικά καταστήματα λιανικής πώλησης (online shops).

418. Αναφορικά με τον ισχυρισμό της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ περί δικτύου ποσοτικής επιλεκτικής διανομής λόγω κάποιων όρων της σύμβασης περί ετήσιων ελάχιστων αγορών, και διατήρησης επαρκών αποθεμάτων, σημειώνεται ότι δεν προσκομίστηκαν στοιχεία που να καταδεικνύουν ότι οι όροι αυτοί υπερβαίνουν το αναγκαίο μέτρο, περιορίζουν άμεσα τον πιθανό αριθμό των διανομέων, ή ότι δεν είναι αναγκαίοι για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής διανομής των προϊόντων.⁵⁷⁰

(β) Ως προς τον καθορισμό τιμών μεταπώλησης

419. Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτουν ενδείξεις σχετικά με καθορισμό τιμών μεταπώλησης εκ μέρους της DIESEL HELLAS, η δε καταγγέλλουσα δεν προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία αναφορικά με την άρνηση της καταγγελλομένης να την προμηθεύσει λόγω μη συμμόρφωσής της προς τιμές μεταπώλησης όπως ισχυρίστηκε. Συναφώς, δεν εντοπίστηκαν όροι στις συμβάσεις της εταιρείας με λιανοπωλητές του δικτύου της δια των οποίων συμφωνείται μεταξύ των μερών καθορισμός των τιμών μεταπώλησης.

(γ) Ως προς τη μη παροχή υπηρεσιών επισκευής ρολογιού και εν γένει ενέργειες περιορισμού παράλληλου εμπορίου

420. Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η καταγγέλλουσα δεν προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία αναφορικά με το περιστατικό άρνησης επισκευής ρολογιού τον Δεκέμβριο του 2015 σε πελάτη της από την DIESEL HELLAS και το συνεργαζόμενο με αυτή κέντρο επισκευών της [...]. Σημειώνεται εν προκειμένω ότι η απόδειξη της επαναγοράς του ρολογιού προκειμένου αυτό να αντικατασταθεί, την οποία και προσκόμισε, δεν αποδεικνύει αφ' εαυτής τους ισχυρισμούς της. Σε κάθε περίπτωση δεδομένου του δικτύου επιλεκτικής διανομής της FOSSIL, η καταγγελλόμενη θα ήταν δυνατόν νομίμως να περιορίσει την εγγύηση του κατασκευαστή μόνο στα καλυπτόμενα από τη σύμβαση

⁵⁷⁰ Βλ. και Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, παρ. 177.

επιλεκτικής διανομής προϊόντα τα οποία αγοράστηκαν από εξουσιοδοτημένους διανομείς⁵⁷¹.

421. Περαιτέρω, από μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου προκύπτει ότι η καταγγελλόμενη γνώριζε για παράλληλες εισαγωγές ρολογιών DIESEL από τους λιανοπωλητές στην Ελλάδα, το δε ζήτημα των παράλληλων εισαγωγών είχε απασχολήσει την εταιρεία και τη FOSSIL στο πλαίσιο λειτουργίας του συστήματος επιλεκτικής διανομής που είχε τεθεί σε εφαρμογή από το [...]. Ωστόσο, δεν εντοπίστηκαν στοιχεία που να καταδεικνύουν ενέργειες περιορισμού/απαγόρευσης του παράλληλου εμπορίου εκ μέρους της καταγγελλόμενης λαμβανομένου υπόψη του πλαισίου λειτουργίας του συστήματος επιλεκτικής διανομής της FOSSIL εντός του οποίου νομίμως δύναται να απαγορεύεται η πώληση ρολογιών σε μη εξουσιοδοτημένους διανομείς.

422. Τέλος, ως προς την εκ μέρους της DIESEL HELLAS δυνατότητα παρακολούθησης πορείας των προϊόντων με τη χρήση «διακριτικών κάσας» όπως ανέφερε η καταγγέλλουσα ή σειριακών αριθμών και άλλων χαρακτηριστικών, όπως ανέφερε η καταγγελλόμενη, σημειώνεται ότι, πράγματι γίνεται δεκτό ότι, καταρχήν, έμμεσου χαρακτήρα μέτρα που αποσκοπούν στο να αποτρέψουν το διανομέα από το να πωλεί σε ορισμένους πελάτες ή σε ορισμένες περιοχές μπορούν να γίνουν πιο αποτελεσματικά όταν συνοδεύονται από εφαρμογή συστήματος παρακολούθησης από τον προμηθευτή⁵⁷². Ωστόσο, εν προκειμένω δεν προέκυψαν εκ μέρους της DIESEL HELLAS πρακτικές περιορισμού του παράλληλου εμπορίου τις οποίες θα μπορούσε να επιτείνει η σχετική καταγραφή και παρακολούθηση των σειριακών αριθμών των προϊόντων, η δε χρήση του συστήματος αφ' εαυτής δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι οδηγεί σε στεγανοποίηση της αγοράς,⁵⁷³ ιδίως όταν φαίνεται ότι δικαιολογείται από την ανάγκη αποτροπής του παραεμπορίου και της διακίνησης απομιμητικών προϊόντων, εφόσον μάλιστα υπάρχουν οι σχετικές ενδείξεις, όπως συμβαίνει εν προκειμένω.

⁵⁷¹ βλ. C-376/92, *Metro κατά Cartier* [1994], Συλλογή 1994 σελ. I-00015, παρ.34 σύμφωνα με τη οποία «εφόσον ένα σύστημα επιλεκτικής διανομής πληροί τις προϋποθέσεις κύρους κατά το άρθρο 85 της Συνθήκης ΕΟΚ, όπως αυτές έχουν προσδιοριστεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου, ο περιορισμός της εγγύησης του κατασκευαστή μόνο στα καλυπτόμενα από τη σύμβαση προϊόντα τα οποία αγοράστηκαν από εξουσιοδοτημένους διανομείς πρέπει επίσης να θεωρηθεί έγκυρος».

⁵⁷² Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, ό.π., παρ.50. σύμφωνα με την οποία μέτρα που αποσκοπούν στο να αποτρέψουν το διανομέα από το να πωλεί σε ορισμένους πελάτες ή σε ορισμένες περιοχές μπορούν να γίνουν πιο αποτελεσματικά όταν συνοδεύονται από εφαρμογή συστήματος παρακολούθησης από τον προμηθευτή για να ελέγχει τον πραγματικό προορισμό των παραδοθέντων αγαθών, π.χ. μέσω της χρησιμοποίησης διαφόρων ετικετών ή αριθμών σειράς.

⁵⁷³ Βλ. σχετικά R. Whish and D. Bailey, *Competition Law*, 7th Edition, 2012, σελ. 635 "Another way of indirectly affecting exports is through the use of monitoring clauses in contracts, whereby a producer requires information as to the destination of its products, and by the imposition on products of serial numbers which enable their movement from one territory to the other to be traced. While these practices are not objectionable in themselves, they will be condemned where they are used by a producer in order to prevent or control parallel trading".

VI.7.1.9 Ειδικά ως προς τη FOSSIL

VI.7.1.9.1 Μέρος Πρώτο – Ερευνώμενες Πρακτικές της FOSSIL

423. Όπως προαναφέρθηκε, η FOSSIL GROUP μέσω της FOSSIL δια της οποίας δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, δεν καταγγέλλεται ρητώς από την ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ, ωστόσο, η καταγγέλλουσα φαίνεται να της αποδίδει ενέργειες στεγανοποίησης της αγοράς, τις οποίες εφαρμόζει μέσω των αντιπροσώπων/διανομέων της στην Ελλάδα, ήτοι της RIST HELLAS και της DIESEL HELLAS.

424. Ειδικότερα, όπως σημείωσε η ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ, η RIST HELLAS σε καταχώρηση στον ηλεκτρονικό τύπο στις 11.7.2017⁵⁷⁴ ανακοίνωσε ότι, «σε συνεργασία με τον γερμανικό όμιλο *Fossil Group*», κατέθεσε εξώδικα σε πάνω από [...] φυσικά καταστήματα και eshops τα οποία πωλούν πολυτελή ρολόγια «χωρίς κανένα πιστοποιητικό γνησιότητας και χωρίς να έχουν τις απαραίτητες άδειες από τους διεθνείς ομίλους που τα κατασκευάζουν». Κατά την καταγγέλλουσα, με την ως άνω ανακοίνωση η RIST HELLAS αναφέρει ότι «η FOSSIL απαγορεύει την παθητική πώληση των ρολογιών αυτών δίχως προηγούμενη άδεια. Ομολογείται δηλαδή η απαγόρευση παθητικών πωλήσεων από την ίδια τη FOSSIL». Όπως συμπλήρωσε, στόχος των ενεργειών της RIST HELLAS είναι η, σε συνεργασία με η FOSSIL, παρεμπόδιση του διακοινοτικού εμπορίου και των παθητικών πωλήσεων από χονδρεμπόρους του εξωτερικού προς την Ελλάδα.

425. Επίσης, σύμφωνα με την ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ, ο όμιλος FOSSIL έχει θέσει σε εφαρμογή από τις αρχές του 2018 σύστημα εξατομικευμένης ταυτοποίησης προϊόντων με την ονομασία *Authenticity Project*, το οποίο έχει ήδη αναλυθεί διεξοδικά ανωτέρω⁵⁷⁵. Η καταγγέλλουσα ανέφερε ειδικά για την FOSSIL GROUP ότι, δια του τρόπου αυτού, επιδιώκει να ελέγξει και να τιμωρήσει όποιον συνεργάτη δεν συμμορφώνεται με την απαγόρευση παθητικών πωλήσεων που εφαρμόζει στο δίκτυό της. Η καταγγέλλουσα κατέληξε στο ότι «σε συνεννόηση με FOSSIL GROUP, η RIST HELLAS πατάσσει και διώκει το διακοινοτικό εμπόριο, ιδίως μέσω *e-shops*, για να προστατεύσει τις τελικές τιμές».

426. Συναφώς, η ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ ανέφερε ότι ενίσχυση της παράνομης πρακτικής στεγανοποίησης της αγοράς παρέχει η πρακτική εφαρμογής «διακριτικών κάσας» στα ρολόγια DIESEL. Συγκεκριμένα, επεσήμανε ότι τα ρολόγια που εμπορεύεται ο διανομέας της FOSSIL, DIESEL HELLAS, έχουν εντυπωμένο επάνω στην κάσα τους ένα αστεράκι δίπλα στην ένδειξη CE, ενώ τα ρολόγια παράλληλης εισαγωγής δεν έχουν τέτοιο αποτύπωμα. Η καταγγέλλουσα συμπλήρωσε ότι η χάραξη του άστρου δεν αφορά την αισθητική του προϊόντος καθώς βρίσκεται σε μη εμφανές σημείο αυτού. Με τον τρόπο αυτό, κατά την ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ, η FOSSIL και οι αντιπρόσωποί της ξεχωρίζουν με γνωρίσματα που δεν γίνονται αντιληπτά στο μέσο καταναλωτή, ίσως και σε λιανέμπορο, ποια προϊόντα προορίζονται για πώληση στην Ελλάδα και ποιά σε άλλα κράτη⁵⁷⁶.

⁵⁷⁴ Στην ιστοσελίδα *insider.gr* με τίτλο «Ωρα της κρίσης για τα «μαϊμού» ρολόγια στην Ελλάδα», βλ. το υπ' αρ. πρωτ. 7097/4.12.2017 Υπόμνημα της ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ, σχετ. 93.

⁵⁷⁵ Σχετικά με το AUTHENTICITY, βλ. ανωτέρω στη σχετική ενότητα για τη RIST HELLAS.

⁵⁷⁶ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία.

VI.7.1.9.2 Μέρος Δεύτερο – Η έρευνα της ΓΔΑ για την FOSSIL

VI.7.1.9.2.1 Ευρήματα – Περιορισμός αμοιβαίων προμηθειών μεταξύ εξουσιοδοτημένων διανομέων δικτύου επιλεκτικής διανομής

427. Σύμφωνα με τον όρο 2.05 των Συμβάσεων της FOSSIL με τους διανομείς της RIST HELLAS και DIESEL HELLAS, ο διανομέας μπορεί να πωλεί προϊόντα μόνο σε τελικούς καταναλωτές ή σε εξουσιοδοτημένα μέλη εντός του δικτύου της FOSSIL.

428. Ωστόσο, από την [...], προέκυψε ότι η RIST HELLAS, εξουσιοδοτημένος διανομέας του επιλεκτικού συστήματος της FOSSIL (Fossil network) δύναται, σε επίπεδο χονδρικής πώλησης, να πωλεί μόνο στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα, [...] δήλωσε το εξής: «*Η εταιρεία έχει επιλέξει την εταιρεία μου ως επίσημο εξουσιοδοτημένο διανομέα στην Ελλάδα. [...]. Εμείς βάσει συμβολαίου σε επίπεδο χονδρικής (B2B) μπορούμε να πωλήσουμε μόνο στην Ελλάδα, σε επίπεδο λιανικής (B2C) μπορούμε να πωλήσουμε σε όλο τον κόσμο*» (η έμφαση προστέθηκε). Συναφώς, σε ερώτηση της ΓΔΑ σχετικά με το εάν οι λιανοπωλητές στην Ελλάδα προμηθεύονται και από άλλες πηγές στο εξωτερικό, [...] «*Απ' όσο γνωρίζω τα δικά μας καταστήματα προμηθεύονται από εμάς*»⁵⁷⁷.

429. Σημειώνεται, επίσης, ότι σύμφωνα τις με Συμβάσεις της FOSSIL με τους Έλληνες διανομείς της, προβλέπεται η υποχρέωση των διανομέων να πραγματοποιούν [...] από την αντισυμβαλλόμενη FOSSIL, επί ποινή τερματισμού της σύμβασης καθώς και η υποχρέωση [...] ⁵⁷⁸.

430. Περαιτέρω, από την επισκόπηση των συμβάσεων της FOSSIL με τους διανομείς της RIST HELLAS (των ετών 2015 και 2019) και DIESEL HELLAS (του έτους 2015) διαπιστώθηκε ότι στην τελευταία σύμβαση με τη RIST HELLAS, έτους 2019 έχει προστεθεί ο όρος 2.08 με τίτλο «*Πολιτική κατά της εκτροπής*»⁵⁷⁹. Σύμφωνα με τον όρο αυτό, ο διανομέας (και οι πελάτες/ λιανοπωλητές αυτού που έχουν εγκριθεί από τη FOSSIL) δεν επιτρέπεται να πωλούν σε πελάτες/ λιανοπωλητές (πέρα από τους τελικούς καταναλωτές) που δεν ανήκουν στο δίκτυο της FOSSIL και μπορούν να πωλούν τα προϊόντα μόνο σε εξουσιοδοτημένα σημεία πώλησης. Η FOSSIL θεωρεί τον διανομέα υπεύθυνο για οποιαδήποτε εκτροπή προϊόντος από τον διανομέα κατά παράβαση των όρων της Συμφωνίας. Ο διανομέας θα πρέπει να λάβει κατάλληλα μέτρα προς αποφυγή φαινομένων εκτροπής των προϊόντων καθώς και να καταβάλει προσπάθειες για τον εντοπισμό πιθανόν παραβιάσεων της πολιτικής αυτής. Τέλος, ο διανομέας συμφωνεί να αποζημιώσει την FOSSIL για την επαναγορά των προϊόντων από την FOSSIL από οποιαδήποτε πηγή στην οποία ή μέσω της οποίας α) ο διανομέας ή (β) οι πελάτες ή τα εξουσιοδοτημένα καταστήματά του έχουν εκτρέψει προϊόντα κατά παράβαση της «*Πολιτική κατά της εκτροπής*», οφειλόμενη στην παράλειψη του διανομέα να θεσπίσει εύλογες και κατάλληλες διαδικασίες και μέτρα ασφαλείας για την αποτροπή εκτροπής προϊόντων^{580, 581}.

⁵⁷⁷ Βλ. την ανωμοτί κατάθεση [...]

⁵⁷⁸ Βλ. [...]

⁵⁷⁹ Αποδίδεται εν προκειμένω ο όρος αγγλικός όρος «*Anti-Diversion*» που αναφέρεται στο αγγλικό κείμενο της σύμβασης.

⁵⁸⁰ Βλ. την με έναρξη ισχύος 1.1.2019 Σύμβαση [...]

431. Σε σχετική ερώτηση για τον όρο αυτόν, [...]

432. Από έρευνα της ΓΔΑ στο διαδίκτυο, εντοπίστηκε έγγραφο της εταιρείας FOSSIL «iTrace Technologies»⁵⁸² με τίτλο «Combating Product Diversion, Brand Protection in the Watch Industry». Πρόκειται για πρακτικό παράδειγμα(case study) σχετικά με πελάτη της εταιρείας, ομίλου FOSSIL, σύμφωνα με την οποία η FOSSIL απευθύνθηκε σε αυτή καθώς υποπτευόταν πιθανή εκτροπή των προϊόντων στα κανάλια διανομής του δικτύου της. Στο πλαίσιο αυτό, η εταιρεία «iTrace» σχεδίασε για τη FOSSIL ένα πρόγραμμα προστασίας σήματος (brand protection program) που περιελάμβανε τη σήμανση και τον εντοπισμό των προϊόντων αυτών. Όπως αναφέρεται στο έγγραφο αυτό, μέσω του προγράμματος αυτού ο όμιλος FOSSIL θα μπορούσε να επιβάλει τη συμμόρφωση των διανομέων της προς τις συμβατικές τους υποχρεώσεις και να λάβει μέτρα κατά της εκτροπής των προϊόντων του.⁵⁸³

VI.7.1.9.3 Η άποψη της FOSSIL για τις ερευνώμενες πρακτικές

Ως προς την τιμολόγηση των προϊόντων

433. Η εταιρεία ανέφερε ότι προς τους συνεργάτες διανομείς εφαρμόζει τον κατάλογο του ομίλου FOSSIL και παρέχει εκπτώσεις κατόπιν διαπραγμάτευσης με τον κάθε διανομέα ξεχωριστά. Συγκεκριμένα, η εταιρεία σημείωσε ότι ο όμιλος FOSSIL παρέχει προτεινόμενες λιανικές τιμές σε δολάρια ΗΠΑ και στη συνέχεια συμφωνεί με τους διανομείς σε μία έκπτωση με βάση αναφορά την προτεινόμενη τιμή. Η εταιρεία υπογράμμισε ότι δεν επιβάλλει την προτεινόμενη τιμή λιανικής σε κανέναν από τους διανομείς ή λιανοπωλητές της, απλώς χρησιμοποιείται ως τιμή αναφοράς για τον υπολογισμό της τιμής αγοράς του διανομέα⁵⁸⁴.

Ως προς τη σχέση της με τους διανομείς της στην Ελλάδα

434. Η FOSSIL ανέφερε ότι στην Ελλάδα έχει υπογράψει συμβάσεις επιλεκτικής διανομής σε μη αποκλειστική βάση με τους Έλληνες διανομείς RIST HELLAS και DIESEL HELLAS. Όπως σημείωσε «Σύμφωνα με τη σύμβαση επιλεκτικής διανομής της Fossil, η Fossil πωλεί τα προϊόντα της στους Έλληνες διανομείς οι οποίοι είτε προμηθεύουν αυτά τα προϊόντα απευθείας στους καταναλωτές είτε σε Έλληνες λιανοπωλητές»⁵⁸⁵.

Ως προς την κάλυψη εγγύησης προϊόντων και παροχή υπηρεσιών επισκευής

435. Σε σχετική ερώτηση της ΓΔΑ, η εταιρεία ανέφερε ότι ο διανομέας είναι υποχρεωμένος να παρέχει εγγύηση και εξυπηρέτηση μετά την πώληση (after sales service) σε κάθε ιδιοκτήτη προϊόντος ανεξάρτητα από το πού έχει αγοραστεί το προϊόν, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό έχει αγοραστεί από εξουσιοδοτημένο πωλητή. Όπως συμπλήρωσε, ο Όμιλος FOSSIL ζητά επιπλέον από τους Έλληνες διανομείς του να επισκευάζουν όχι μόνο

⁵⁸¹ Από μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

⁵⁸² Βλ. συναφώς την απάντηση της ερευνώμενης εταιρείας για το «σύστημα Orbid» κατωτέρω στη καταγραφή της άποψής της.

⁵⁸³ Βλ. συναφώς ως προς την ιχνηλάτηση προϊόντων μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

⁵⁸⁴ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 3415/30.4.2020 επιστολή της FOSSIL.

⁵⁸⁵ Ομοίως.

ρολόγια με νόμιμη εγγύηση που έχουν πωληθεί από τον ίδιο τον διανομέα αλλά και από οποιουδήποτε πωλητές ρολογιών οι οποίοι έχουν εγκριθεί από τη FOSSIL⁵⁸⁶.

Ως προς την πιστοποίηση της γνησιότητας των προϊόντων

436. Η εταιρεία ανέφερε ότι εάν τα γνήσια ανταλλακτικά που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για την επισκευή σε ρολόι δεν ταιριάζουν σε αυτό ή το ρολόι δεν μπορεί να ανοίξει και να κλείσει ξανά καθώς τα εξαρτήματα είναι κακής ποιότητας και δεν ταιριάζουν μεταξύ τους, τότε αποδεικνύεται ότι το εν λόγω ρολόι δεν παρήχθη από και για τον όμιλο FOSSIL, και επομένως είναι αδύνατο να επισκευαστεί καθώς πρόκειται για απομίμηση προϊόντος⁵⁸⁷.

437. Η FOSSIL σημείωσε ότι σε ορισμένα μοντέλα ρολογιών εφάρμοσε παγκοσμίως μέχρι το τέλος του 2019 το «σύστημα *Orbid*» ως επιπλέον χαρακτηριστικό για την πιστοποίηση της γνησιότητάς τους. Ειδικότερα, ο όμιλος FOSSIL χρησιμοποίησε την τεχνολογία *Orbid* για να καταγράψει έναν περιορισμένο αριθμό μοντέλων ρολογιών με τεχνολογία παρακολούθησης που, όπως ανέφερε, μόνο εσωτερικοί ειδικοί της FOSSIL μπορούν να αναγνωρίσουν και να διαβάσουν. Η τεχνολογία αυτή έκανε τα επισημασμένα ρολόγια μοναδικά καθώς το αναγνωριστικό τους συλλέχθηκε και αποθηκεύτηκε στη FOSSIL και σε μια βάση δεδομένων *blockchain*.

438. Η εταιρεία υπογράμμισε ότι η διαπίστωση απουσίας αυτής της τεχνολογίας παρακολούθησης σε ένα ρολόι ήταν ένα από τα πολλά κριτήρια για τον εντοπισμό των απομιμήσεων ρολογιών. Τέτοια άλλα κριτήρια είναι τα μη γνήσια ανταλλακτικά, λάθος σχήμα, λάθος χρώμα και λάθος υλικό.

439. Περαιτέρω, η FOSSIL τόνισε ότι η τεχνολογία *Orbid* ήταν παράλληλα χρήσιμη (με πολύ πιο περιορισμένο τρόπο, καθώς χρησιμοποιείται μόνο σε περιορισμένο αριθμό μοντέλων ρολογιών), για τον εντοπισμό της διαδρομής του αρχικού προϊόντος ρολογιού από το εργοστάσιο της FOSSIL στην Κίνα και την αποθήκη της FOSSIL στον πρώτο λιανοπωλητή ή χονδρέμπορο της FOSSIL. Ωστόσο, πρόσθεσε ότι μια τέτοια τεχνολογία δεν επέτρεψε την παρακολούθηση προϊόντων πέρα από τους λιανοπωλητές ή τους χονδρεμπόρους.

440. Τέλος, η εταιρεία ανέφερε ότι ο Όμιλος FOSSIL, μέσω της ομάδας προστασίας του εμπορικού σήματος, πραγματοποιεί δοκιμές αγοράς ρολογιών FOSSIL που προσφέρονται από τρίτα μέρη (δηλαδή πωλητές που δεν ανήκουν στο δίκτυο του Ομίλου FOSSIL) όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι αυτά τα προϊόντα είναι απομιμήσεις. Τα ρολόγια

⁵⁸⁶ Ομοίως.

⁵⁸⁷ Η εταιρεία συμπλήρωσε ότι σε ορισμένες περιπτώσεις για συγκεκριμένα μοντέλα ρολογιών, το ρολόι πρέπει να ελεγχθεί για την γνησιότητα του από εσωτερικούς εμπειρογνώμονες της FOSSIL οι οποίοι έχουν περισσότερη εμπειρία από το συνηθισμένο προσωπικό του κέντρου επισκευής. Οι εσωτερικοί εμπειρογνώμονες ελέγχουν τα εσωτερικά και εξωτερικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα των ρολογιών έναντι της παραγωγής της FOSSIL - πιο λεπτομερή στοιχεία - όπως πιθανές καταγεγραμμένες παραλλαγές προϊόντος σε περίπτωση που η αλλαγή του κράματος ή το εργοστάσιο παραγωγής εξαρτημάτων πραγματοποιήθηκε σε ορισμένο χρόνο, βάσεις δεδομένων με αποθηκευμένες παρτίδες παραγωγής, ημερομηνία παραγωγής και εργοστάσιο, εσωτερικός μηχανισμός και εξωτερικά χαρακτηριστικά σύμφωνα με τις προδιαγραφές του προϊόντος, κ.λπ. Στη συνέχεια, οι ειδικοί μπορούν να ενημερώσουν το προσωπικό επισκευής εάν το εξεταζόμενο ρολόι είναι πρωτότυπο ή απομίμηση.

εξετάζονται στη συνέχεια από εσωτερικούς εμπειρογνώμονες ρολογιών της FOSSIL. Όπως επεσήμανε, τέτοιες δοκιμές αγοράς γίνονται σε διαδικτυακές προσφορές προϊόντων FOSSIL από τρίτους με ισχυρές ενδείξεις ότι το ρολόι που προσφέρεται δεν είναι αυθεντικό. Τέτοιες ενδείξεις είναι οι πολύ χαμηλές τιμές, ασαφείς πληροφορίες πωλητή, ανεπίσημη εικόνα προϊόντος, ελλιπείς πληροφορίες προϊόντος κ.λπ. Οι στόχοι επιλέγονται είτε απευθείας από την ομάδα προστασίας εμπορικών σημάτων (*Brand Protection*) του Ομίλου FOSSIL είτε μέσω παραπόνου ενός πελάτη (λιανοπωλητή ή διανομέα). Στη δεύτερη περίπτωση (επιλογή στόχου μέσω πελάτη), η ομάδα προστασίας εμπορικών σημάτων εφαρμόζει τα ίδια κριτήρια επιλογής/έλεγχου ένδειξης όπως αναφέρεται παραπάνω⁵⁸⁸.

Επιχειρήματα που περιέχονται στα Υπομνήματα ενώπιον της ΕΑ

441. Η εταιρεία FOSSIL, τόσο με Υπόμνημα που κατέθεσε ενώπιον της ΕΑ⁵⁸⁹, όσο και κατά την ακροαματική διαδικασία⁵⁹⁰, υποστήριξε ότι δεν στοιχειοθετείται παραβίαση της εταιρείας FOSSIL, και ότι οι αιτιάσεις κατά της εταιρείας οφείλονται σε «παρανόηση» των απαντήσεων ενός στελέχους άλλης εταιρείας [...] σε ερωτήσεις που του τέθηκαν στο πλαίσιο ανωμοτί κατάθεσης ενώπιον της ΓΔΑ.

442. Στο πλαίσιο της ακροαματικής διαδικασίας, το εν λόγω φυσικό πρόσωπο κλήθηκε να απαντήσει σε ερωτήσεις της Επιτροπής και να διευκρινίσει τα όσα είχε αναφέρει στο πλαίσιο της ανωμοτί κατάθεσης. [...] ρητώς δήλωσε ότι ανασκευάζει τα όσα δήλωσε στην ανωμοτί κατάθεση σχετικά με την δυνατότητα της εταιρείας του να πωλεί και σε άλλες χώρες πλην της Ελλάδος, και διευκρίνισε, απαντώντας σε σχετικές ερωτήσεις μελών της ΕΑ, ότι δεν υπήρχε συμβατική απαγόρευση από την εταιρεία FOSSIL για τέτοιου είδους πωλήσεις. [...] δήλωσε συναφώς ότι έκανε λανθασμένη χρήση των σχετικών όρων στην απάντησή του ενώπιον της ΓΔΑ.

VI.7.1.10 Μέρος τρίτο – Νομική εκτίμηση

443. Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι, ενόψει των διευκρινίσεων που παρασχέθηκαν κατά την ακροαματική διαδικασία και δεδομένου [...] ανασκεύασε πλήρως την δήλωση που είχε κάνει στο πλαίσιο ανωμοτί κατάθεσης ενώπιον της ΓΔΑ⁵⁹¹, από τα λοιπά στοιχεία του φακέλου δεν στοιχειοθετείται η αιτίαση της Εισήγησης ότι εντός του δικτύου επιλεκτικής διανομής της FOSSIL (*Fossil Network*) δεν επιτρέπονται στην πράξη οι αμοιβαίες προμήθειες μεταξύ εξουσιοδοτημένων μελών του δικτύου.

444. Αντίθετα, διαπιστώνεται ότι οι σχετικοί συμβατικοί όροι θεωρητικά επιτρέπουν τις αμοιβαίες προμήθειες μεταξύ εξουσιοδοτημένων διανομέων του δικτύου, στοιχείο που αποτελεί εγγενές χαρακτηριστικό των συμβάσεων επιλεκτικής διανομής,

445. Τέλος, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η συμβατική πρόβλεψη να πραγματοποιούν οι διανομείς [...] από την αντισυμβαλλόμενη FOSSIL, επί ποινή τερματισμού της σύμβασης

⁵⁸⁸ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 3415/30.4.2020 επιστολή της FOSSIL.

⁵⁸⁹ Βλ. υπ' αρ. 108/26.2.2921 Υπόμνημα.

⁵⁹⁰ Βλ. Πρακτικά της 2ας Ιουλίου 2021 (Συνεδρίαση 75^η).

⁵⁹¹ Βλ. τη δήλωση του [...]

καθώς και η υποχρέωση [...] σύμφωνα με τις Συμβάσεις Διάθεσης και Διανομής με τους Έλληνες διανομείς⁵⁹², δεν μπορούν να κριθούν προβληματικές αυτοτελώς.

446. Υπό το φως των ανωτέρω, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι, με βάση τα στοιχεία του φακέλου που συλλέχθηκαν από την ΓΔΑ, δεν αποδεικνύεται παράβαση των κανόνων περί ανταγωνισμού από την εταιρεία FOSSIL.

VI.8 ΓΚΟΓΚΑΣ και ΣΙΑ ΟΕ

VI.8.1 Εισαγωγή - Το δίκτυο συνεργατών της

447. Όπως προαναφέρθηκε, η εταιρεία ΓΚΟΓΚΑΣ αντιπροσωπεύει στην Ελλάδα τα ρολόγια των σημάτων INGERSOLL και HANOWA δυνάμει συμβάσεων αποκλειστικής διανομής⁵⁹³ με τις αντίστοιχες εταιρείες-οίκους εξωτερικού ZEON LIMITED και HANOWA AG. Η εταιρεία δραστηριοποιείται μόνο στην αγορά χονδρικής πώλησης ρολογιών χειρός και δεν πραγματοποιεί η ίδια λιανικές πωλήσεις.

448. Ως προς την οργάνωση του δικτύου των συνεργαζόμενων με εκείνη λιανοπωλητών για τα σήματα που αντιπροσωπεύει, η εταιρεία ανέφερε⁵⁹⁴ ότι κυριότερο κανάλι διανομής είναι τα καταστήματα με αντικείμενο την πώληση ρολογιών χειρός και τα κοσμηματοπωλεία, και ότι δεν υπογράφει συμβάσεις με τους λιανοπωλητές. Σύμφωνα με την ΓΚΟΓΚΑΣ, η επιλογή των λιανοπωλητών για συνεργασία γίνεται με βασικό κριτήριο την ευρωστία τους για την οποία η ΓΚΟΓΚΑΣ λαμβάνει στοιχεία από εταιρεία επιχειρηματικής πληροφόρησης προς αποφυγή επιχειρηματικού κινδύνου⁵⁹⁵.

449. Η εταιρεία έχει αναλάβει και την παροχή υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης για ρολόγια εντός και εκτός εγγύησης.

VI.8.2 Μέρος Πρώτο – Καταγγελλόμενες Πρακτικές

450. Η ΓΚΟΓΚΑΣ καταγγέλλεται από την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ για τις εξής πρακτικές⁵⁹⁶:

(α) καθορισμό τιμών λιανικής στους πελάτες της· και

(β) στεγανοποίηση της αγοράς μέσω άρνησης εγγύησης και σέρβις σε αυθεντικά προϊόντα παράλληλης εισαγωγής από την ΕΕ⁵⁹⁷.

(α) Ως προς τον καθορισμό τιμών μεταπώλησης

451. Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, η ΓΚΟΓΚΑΣ συστηματικά επιβάλλει και καθορίζει τις τιμές λιανικής πώλησης στους πελάτες της (λιανοπωλητές). Προς απόδειξη

⁵⁹² Βλ. τα [...].

⁵⁹³ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 2364/19.3.2020 απάντηση της καταγγελλομένης, με την οποία προσκόμισε τις κάτωθι συμβάσεις: [...]

⁵⁹⁴ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2364/19.3.2020 επιστολή της ΓΚΟΓΚΑΣ.

⁵⁹⁵ Στην υπ' αριθ. πρωτ. 2364/19.3.2020 επιστολή της, η ΓΚΟΓΚΑΣ ανέφερε ότι για τα ρολόγια σήματος Ingersoll συνεργάζεται στην Ελλάδα [...]

⁵⁹⁶ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία, παρ. 82.

⁵⁹⁷ Σημειώνεται ότι σε σχετική ερώτηση της ΓΔΑ περί των καταγγελλόμενων εταιρειών, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ στην υπ' αριθ. πρωτ. 6026/18.10.2017 επιστολή της δεν συμπεριέλαβε την ZEON στους καταγγελλόμενους ξένους κατασκευαστικούς οίκους.

του ισχυρισμού της, η καταγγέλλουσα προσκόμισε τιμοκατάλογο του έτους 2013⁵⁹⁸, ο οποίος φέρει στην επικεφαλίδα το σήμα-ονομασία της μάρκας INGERSOLL και περιλαμβάνει ένα πίνακα όπου αναγράφονται το μοντέλο ρολογιού («model No»), η ονομασία του μοντέλου («model name»), η τιμή χονδρικής και η τιμή λιανικής.

452. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ισχυρίζεται ότι αρνήθηκε να εφαρμόσει τις προκαθορισμένες τιμές λιανικής και η μη συμμόρφωσή της οδήγησε στην άμεση διακοπή της συνεργασίας της με την καταγγελλόμενη την 13^η Δεκεμβρίου 2013. Στην καταγγελία σημειώνεται περαιτέρω ότι η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ επιχείρησε μέσω μηνύματος ηλ. ταχυδρομείου αρχικά, και κατόπιν σε τηλεφωνική επικοινωνία με υπάλληλο της εταιρείας ΓΚΟΓΚΑΣ να λάβει εξηγήσεις για την άρνηση εξυπηρέτησής της από την ΓΚΟΓΚΑΣ, αλλά ουδέποτε έλαβε απάντηση.

453. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ καταγγέλλει ακόμη ότι όταν επιχείρησε να παραγγείλει εκ νέου ρολόγια από την ΓΚΟΓΚΑΣ στα πλαίσια επίσκεψης του περιπτέρου της τελευταίας στην 31^η διεθνή έκθεση «Ελλήνων Κόσμημα: Hellenic Jewellery Fair» τον Φεβρουάριο του 2018, η καταγγελλόμενη αρχικά δέχθηκε να την προμηθεύσει σε τιμές λιανικής. Όταν η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ζήτησε να υποβάλει παραγγελία παρά την τιμολόγηση σε τιμές λιανικής, η καταγγελλόμενη υπαναχώρησε και της ανακοίνωσε ότι συνεργάζεται μόνο με την πόλη του Άργους για το συγκεκριμένο νομό⁵⁹⁹.

454. Η καταγγέλλουσα ισχυρίζεται ότι σε αντίστοιχες προσπάθειες προμήθειάς της τον Απρίλιο του 2018, η ΓΚΟΓΚΑΣ περιέλαβε στους όρους παράδοσης την προκαταβολή της αξίας της παραγγελίας και την παράδοσή της μετά από ένα μήνα. Προς επίρρωση των ισχυρισμών της προσκόμισε το από 20.4.2018 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου⁶⁰⁰ προς την ΓΚΟΓΚΑΣ στο οποίο η καταγγέλλουσα αναφέρεται στην μη εξυπηρέτηση των παραγγελιών της παρά τις πολυάριθμες προσπάθειές της, γεγονός που την οδήγησε στην έγγραφη αποστολή της παραγγελίας της. Στην προσκομισθείσα από την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ απάντησή της⁶⁰¹, η ΓΚΟΓΚΑΣ απέρριψε τους ισχυρισμούς περί προηγούμενων παραγγελιών, ανέφερε ότι η τελευταία δΟΣΟΛΗΨΙΑ τους έλαβε χώρα τον Δεκέμβριο 2013 με την εξυπηρέτηση της παραγγελίας της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, και ενημέρωσε ότι για την αποστολή των νέων κωδικών ρολογιών που ζητούσε η τελευταία θα πρέπει να προβεί σε προπληρωμή της συνολικής αξίας του τιμολογίου με χρόνο παράδοσης ένα μήνα μετά την εξόφληση (ενώ την ενημέρωνε και ότι τρεις από τους κωδικούς ρολογιών που ζητούσε είχαν πλέον καταργηθεί).

455. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ χαρακτηρίζει τους συγκεκριμένους όρους ως επαχθείς και ισοδύναμους με άρνηση πώλησης δεδομένου ότι, όπως επισημαίνει, το σύνολο των μεταπωλητών αγοράζουν είτε με αντικαταβολή και έκπτωση 20% επί της χονδρικής τιμής είτε με πίστωση διάρκειας μέχρι έξι μήνες και έκπτωση επί της χονδρικής μέχρι 5% και παραδίδουν άμεσα στους καταναλωτές εντός 1-3 ημερών. Κατά την καταγγέλλουσα, αυτό

⁵⁹⁸ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 3760/2017 καταγγελία, σχετ. 25.

⁵⁹⁹ Βλ το υπ' αριθ. πρωτ. 3335/25.5.2018 Υπόμνημα της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ

⁶⁰⁰ Βλ το υπ' αριθ. πρωτ. 3335/25.5.2018 Υπόμνημα της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, σχετ. 5 και 6. Πρόκειται για μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

⁶⁰¹ [...]

αποδεικνύεται μέσω επισκόπησης ενδεικτικών καταχωρήσεων άλλων λιανοπωλητών στην ιστοσελίδα skroutz.gr, οι οποίοι αναφέρουν για διάφορα μοντέλα ότι είναι δυνατή η «άμεση παραλαβή/ παράδοση 1 έως 3 ημέρες»⁶⁰².

456. Τέλος, η καταγγέλλουσα ανέφερε⁶⁰³ ότι όταν ζήτησε από την ΓΚΟΓΚΑΣ τις τιμές για τους κωδικούς προϊόντων που παρήγγειλε, η τελευταία της απάντησε στέλνοντάς της «καθορισμένες τιμές μεταπώλησης (τιμές μαρκέ λιανικής)», ενώ στις τιμές χονδρικής δεν της παρείχε καμία έκπτωση⁶⁰⁴.

(β) Ως προς την άρνηση παροχής υπηρεσιών επισκευής ρολογιού

457. Σύμφωνα με την καταγγελία, η ΓΚΟΓΚΑΣ με επιστολή της τον Φεβρουάριο του 2012 ενημέρωσε τους συνεργάτες της ότι έχει την αποκλειστική αντιπροσωπεία των ρολογιών INGERSOLL σε Ελλάδα και Κύπρο και διευκρίνισε ότι ρολόγια που δεν θα αγοράζονται από την επίσημη αντιπροσωπεία δεν θα καλύπτονται από το επίσημο σέρβις της⁶⁰⁵.

458. Η ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ αναφέρει ότι η ΓΚΟΓΚΑΣ σταμάτησε από την επόμενη μέρα της επιστολής να εξυπηρετεί την επισκευή των ρολογιών που δεν είχε πωλήσει η ίδια. Ειδικότερα, η καταγγέλλουσα αναφέρθηκε στην περίπτωση του πελάτη της [...], ο οποίος αγόρασε τον Απρίλιο του 2013 ρολόι σήματος INGERSOLL, το οποίο σταμάτησε να δουλεύει μετά από σύντομο χρονικό διάστημα. Ο πελάτης απευθύνθηκε σε τοπικό έμπορο ρολογιών της Θεσσαλονίκης, όπου διέμενε, μέσω του οποίου το ρολόι εστάλη στην επίσημη αντιπροσωπεία στην Αθήνα, επισκευάστηκε και του επιστράφηκε. Το ρολόι σταμάτησε να δουλεύει μία μέρα αφότου επεστράφη στο πελάτη, ο οποίος απέστειλε εκ νέου μέσω του τοπικού εμπόρου το ρολόι στην Αθήνα. Η αντιπροσωπεία επικοινωνήσε με τον [...] και του ανακοίνωσε ότι για την επισκευή του μηχανισμού του ρολογιού υπήρχε χρέωση [...] € διότι δεν το κάλυπτε η εγγύηση. [...] υποστηρίζει, σε προσκομισθείσα από την καταγγέλλουσα επιστολή⁶⁰⁶, ότι διαμαρτυρήθηκε στην αντιπροσωπεία καθώς μόλις του είχε επιστραφεί το ρολόι από το σέρβις και την παρότρυνε να ελέγξει τα αρχεία της, αλλά «... όταν επικοινωνήσαν μαζί μου μετά από 3 μέρες μου βρήκαν άλλη δικαιολογία και είπαν πως εφόσον το ρολόι δεν είχε αγοραστεί από αυτούς δεν το επισκευάζουν, εγώ τους ρώτησα και πάλι αν είναι η επίσημη αντιπροσωπεία Ingersoll και μου είπαν πως είναι αλλά αρνούνται να το επισκευάσουν και να απευθυνθώ στο κατάστημα από το οποίο το αγόρασα. Μου έστειλαν πίσω το ρολόι εφόσον αρνήθηκα να δώσω το ποσό των 50 ευρώ.»

⁶⁰² Βλ. το υπ' πρωτ. 3335/25-5-2018 υπόμνημα της καταγγελλόμενης προς τη ΓΔΑ, σχετ. 7 στο οποίο περιλαμβάνεται σειρά εκτυπώσεων οθόνης-printscreens της ιστοσελίδας skroutz.gr.

⁶⁰³ Σημειώνεται η καταγγέλλουσα προσκόμισε το σχετικό 12 του υπ' αριθ. 5067/1.8.2019 υπομνήματος της. Πρόκειται για την υπ' αριθ. 3581/25.7.2019 ένορκη βεβαίωση του υπαλλήλου της καταγγελλουσας [...] από την οποία προκύπτει (σελ 29) ότι η καταγγέλλουσα δεν προέβη τελικά στην παραγγελία των προϊόντων.

⁶⁰⁴ Βλ το σχετ. 9 του υπ' αριθ. πρωτ. [...]

⁶⁰⁵ [...]

⁶⁰⁶ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. καταγγελία, σχετικό 26. Πρόκειται για την από 14.4.2015 επιστολή [...]

VI.8.3 Μέρος Δεύτερο – Η έρευνα της ΓΔΑ

VI.8.3.1 Τα μέτρα έρευνας

459. Στις 22.11.2017, η ΓΔΑ πραγματοποίησε επιτόπιο έλεγχο⁶⁰⁷ στην εταιρεία ΓΚΟΓΚΑΣ κατά τον οποίο ελήφθησαν αντίγραφα εγγράφων. Σε συνέχεια του ελέγχου που έλαβε χώρα στις εγκαταστάσεις της, η καταγγελλόμενη προσκόμισε υπόμνημα⁶⁰⁸ με το οποίο ζητούσε να τεθεί η καταγγελία εις βάρος της στο αρχείο.

460. Εν συνεχεία, η Υπηρεσία απέστειλε την υπ' αρ. πρωτ. οικ. 1570/24.2.2020 επιστολή παροχής στοιχείων, σε απάντηση της οποίας η ΓΚΟΓΚΑΣ απέστειλε τις υπ' αριθ. 2364/19.3.2020 και 4547/26.5.2020 επιστολές της προς τη ΓΔΑ. Ακολούθως, τον Ιούλιο του 2020 η Υπηρεσία κάλεσε σε ανωμοτί κατάθεση [...] για παροχή διευκρινίσεων σχετικά με το αντικείμενο της έρευνας⁶⁰⁹.

VI.8.3.2 Η άποψη της ΓΚΟΓΚΑΣ ως προς τις καταγγελλόμενες πρακτικές

Ως προς την άρνηση πώλησης και επιβολή τιμών μεταπώλησης

461. Η ΓΚΟΓΚΑΣ επισήμανε⁶¹⁰ ότι η καταγγέλλουσα δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο προς απόδειξη των ισχυρισμών της περί διακοπής της προμήθειας της με ρολόγια λόγω μη συμμόρφωσής της στις απαιτήσεις της καταγγελλόμενης. Η ΓΚΟΓΚΑΣ ισχυρίζεται περαιτέρω ότι δεν διέκοψε την προμήθεια της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, αλλά η τελευταία δεν υπέβαλε αίτημα προμήθειας και διαπιστώνει ότι η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ δεν προσκόμισε ούτε μία παραγγελία της που να μην εξυπηρετήθηκε⁶¹¹. Αναφορικά δε με τη σχέση της με τη καταγγέλλουσα, η ΓΚΟΓΚΑΣ ανέφερε ότι η τελευταία «στα 10 χρόνια έχει κάνει 3.500 ευρώ τζίρο⁶¹²» και ότι η ίδια δεν συνεργάζεται με κάποιον άλλο λιανοπωλητή στο νομό Αργολίδας. Τόνισε ότι σκοπός της εταιρείας του είναι να κάνει πωλήσεις και προμηθεύει όποια εταιρεία το ζητήσει.

462. Σε σχετική ερώτηση κατά την διάρκεια της ανωμοτί κατάθεση του εκπροσώπου της ΓΚΟΓΚΑΣ, ο τελευταίος διευκρίνισε ότι η καταγγέλλουσα έκανε την τελευταία παραγγελία της το 2013 και τον προσέγγισε για νέα παραγγελία ξανά το 2018, αλλά ζήτησε μεγάλες εκπτώσεις καθώς αγόραζε ρολόγια στοκ από το εξωτερικό σε καλές τιμές και ήθελε να επιβάλλει τους δικούς της όρους.

463. Κληθείς να διευκρινίσει τους όρους εμπορικής πολιτικής κατά την προμήθεια των λιανοπωλητών του και τον χρόνο παράδοσης ενός μηνός που κοινοποίησε στην καταγγέλλουσα για την μοναδική παραγγελία της του 2018, [...] της ΓΚΟΓΚΑΣ ανέφερε

⁶⁰⁷ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 6338/31.10.2017 εντολή για τη διενέργεια επιτόπιου ελέγχου.

⁶⁰⁸ Βλ. το υπ' αριθ. πρωτ. 3272/23.5.2018 Υπόμνημα της ΓΚΟΓΚΑΣ προς τη ΓΔΑ.

⁶⁰⁹ Η ανωμοτί κατάθεση [...].

⁶¹⁰ Βλ. το υπ' αριθ. πρωτ. 3272/23.5.2018 Υπόμνημα της ΓΚΟΓΚΑΣ προς τη ΓΔΑ.

⁶¹¹ Βλ. το από 13.12.2013 έγγραφο, το οποίο αφορά τιμολόγιο-δελτίο αποστολής της ΓΚΟΓΚΑΣ προς την καταγγέλλουσα σχετικά με την τιμολόγηση 2 ρολογιών σήματος INGERSOLL, που προσκόμισε η ΓΚΟΓΚΑΣ με την υπ' αριθ. πρωτ. 2364/19.3.2020 επιστολή της. Σημειώνεται ότι η ΓΚΟΓΚΑΣ προσκόμισε συνολικά τέσσερα τιμολόγια έτους 2013 (τελευταίο είναι το προαναφερθέν με ημερομηνία 12.12.2013) με τα οποία πώλησε συνολικά 8 ρολόγια στην ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ. Σημειώνεται ότι και στα 4 προαναφερθέντα τιμολόγια αναφέρεται ως τρόπος πληρωμής η πίστωση.

⁶¹² Βλ. [...]

ότι συνήθως πλέον δεν διατηρεί απόθεμα συνεπώς συγκεντρώνει τις παραγγελίες των λιανοπωλητών του και τις μεταβιβάζει στο εξωτερικό. Σημείωσε ότι αν είναι γνωστός ο πελάτης, καταθέτει μία προκαταβολή και αποπληρώνει το υπόλοιπο με την παράδοση των ρολογιών, ενώ αν ο πελάτης δεν είναι γνωστός και δεν κάνει παραγγελίες, προκαταβάλλει όλο το ποσό με την παραγγελία. Περαιτέρω εξήγησε ότι απαιτείται περίπου ένας μήνας από την παραγγελία μέχρι την παράδοση, διότι οι κατασκευαστικοί οίκοι δεν διαθέτουν όλα τα προϊόντα σε απόθεμα στην αποθήκη τους.

464. Περαιτέρω, κατά την διάρκεια της ανωμοτί κατάθεσης, ο καταθέτων διευκρίνισε ότι τα περισσότερα ηλεκτρονικά καταστήματα που εμφανίζουν στην ιστοσελίδα του skroutz δίπλα σε προϊόντα την ένδειξη «παράδοση σε 1-3 μέρες» έχουν διαθέσιμο απόθεμα που τους επιτρέπει να κάνουν άμεση παράδοση και να παρέχουν εκπτώσεις. Εντούτοις, σχολίασε [...], στο ηλεκτρονικό κατάστημα της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ αναγράφεται παράδοση σε κάποια ρολόγια 24-72 ώρες, και στην ίδια σελίδα «κατόπιν παραγγελίας».

465. Αναφορικά με τον τρόπο τιμολόγησης των ρολογιών που εμπορεύεται η ίδια και το δίκτυο συνεργαζόμενων λιανοπωλητών της, η ΓΚΟΓΚΑΣ ανέφερε, ως προς τις πωλήσεις χονδρικής, ότι τιμολογεί τα ρολόγια στους λιανοπωλητές στην μισή από την προτεινόμενη τιμή λιανικής συν ΦΠΑ.⁶¹³ Η καταγγελλόμενη εξήγησε ότι η τιμή πώλησης που χρεώνει στους λιανοπωλητές αποτελεί το άθροισμα της τιμής αγοράς του ρολογιού, των εξόδων και του ποσοστού κέρδους της. Στις περιπτώσεις απολύτου μετρητοίς εξήγησε ότι γίνεται μια μικρή έκπτωση.

466. Αναφορικά τέλος με τις πωλήσεις λιανικής, σημείωσε ότι οι τιμές λιανικής στους τιμοκαταλόγους της είναι ενδεικτικές και οι λιανοπωλητές τους δικτύου της ορίζουν τις τιμές λιανικής που επιθυμούν και εφαρμόζουν τη δική τους εκπτωτική πολιτική προς τους πελάτες τους. Η ΓΚΟΓΚΑΣ διευκρίνισε ότι αντιλαμβάνεται τις ιδιαίτερες συνθήκες της ελληνικής αγοράς, την έλλειψη ομοιογένειας ανά γεωγραφική περιοχή και ανέφερε χαρακτηριστικά *«πως ο εκάστοτε πωλητής αυτών πρέπει να έχει την ευχέρεια διαπραγμάτευσης της τελικής του τιμής! ... Αυτό δε είναι πολύ εύκολο να διαπιστωθεί από τον καθένα ενδιαφερόμενο, ανατρέχοντας μόνον στο διαδίκτυο και στις τιμές πώλησης των σε αυτό προσφερομένων προϊόντων μας οι οποίες και διαφέρουν τα μάλα.»*⁶¹⁴.

Ως προς την άρνηση παροχής υπηρεσιών επισκευής ρολογιού

467. Σε σχετική ερώτηση της ΓΔΑ κατά την διάρκεια της ανωμοτί κατάθεσης για το ζήτημα αυτό, [...] ΓΚΟΓΚΑΣ σημείωσε ότι η επιστολή που έστειλε η εταιρεία τον Φεβρουάριο του 2012 είχε αποκλειστικό σκοπό την ενημέρωση της αγοράς σχετικά με την αλλαγή του επίσημου αντιπροσώπου της INGERSOLL στην Ελλάδα⁶¹⁵. Διευκρίνισε σχετικά ότι όταν η Κούρος και Σια ΟΕ, έχασε την επίσημη αντιπροσωπεία των ρολογιών INGERSOLL και την ανέλαβε η ΓΚΟΓΚΑΣ, συνέχισε να πωλεί το απόθεμα ρολογιών

⁶¹³ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 2364/19.3.2020 απάντηση στην υπ' αρ. πρωτ. 1570/24.2.2020 επιστολή παροχής στοιχείων της ΓΔΑ.

⁶¹⁴ Βλ. το 3272/23.5.2018 υπόμνημά της ΓΚΟΓΚΑΣ στη ΓΔΑ, παρ. 2

⁶¹⁵ Βλ. το προαναφερθέν σχετικό 24 της υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελίας. Όπως προαναφέρθηκε, η επιστολή ανέφερε μεταξύ άλλων *«Ρολόγια που θα αγοράζονται από την επίσημη αντιπροσωπεία, δεν θα καλύπτονται από το επίσημο service μας»*.

που είχε στην κατοχή της ισχυριζόμενη στους λιανοπωλητές ότι εξακολουθούσε να είναι αντιπρόσωπος. Κατά [...].⁶¹⁶.

468. Η καταγγελλόμενη αρνείται τους ισχυρισμούς της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ περί άρνησης επισκευής του ρολογιού του πελάτη του [...], καθώς, όπως επισημαίνει, η σχετική επιστολή του πελάτη συντάχθηκε δύο χρόνια μετά τα αντίστοιχα γεγονότα⁶¹⁷, δεν αναφέρει ποιο πρόβλημα εντόπισε η ΓΚΟΓΚΑΣ στο ρολόι, ενώ δεν παρατίθεται το ρολόι για να είναι δυνατή η εξέτασή του. Σε σχετική ερώτηση κατά την ανωμοτί κατάθεση, ο εκπρόσωπος της ΓΚΟΓΚΑΣ σημείωσε ειδικότερα ότι το ρολόι του [...] το επισκεύασε η εταιρεία του δωρεάν εντός εγγύησης, του το επέστρεψαν, και μετά το χτύπησε ο ίδιος και το ξανάστειλε δεύτερη φορά σπασμένο. Η εταιρεία δεν αρνήθηκε να επισκευάσει ούτε την δεύτερη φορά τη ζημία, η οποία δεν καλυπτόταν από εγγύηση διότι προκλήθηκε με ευθύνη του πελάτη, απλά τον ενημέρωσε ότι δεν ήταν δωρεάν και θα υπήρχε ένα κόστος περίπου [...] €. Ο [...] υπογράμμισε συναφώς ότι εάν πράγματι δεν ήθελε να εξυπηρετήσει τον πελάτη [...] λόγω της αγοράς του ρολογιού του από την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ δεν θα επισκευάζε το ρολόι ούτε την πρώτη φορά.

469. Η ΓΚΟΓΚΑΣ επισήμανε ότι όλα τα ρολόγια συνοδεύονται από κάρτα εγγύησης και ουδέποτε αρνήθηκε την επισκευή προϊόντος της αντιπροσωπείας της, ανεξαρτήτως του τύπου αγοράς του, παρά μόνο για ζημίες και προβλήματα που δεν καλύπτονται από την εγγύησή τους.

VI.8.4 Μέρος τρίτο – Νομική εκτίμηση

(α) Ως προς τον Καθορισμό Τιμών Μεταπώλησης

470. Επί του ισχυρισμού της καταγγέλλουσας περί παύσης προμήθειάς της από την ΓΚΟΓΚΑΣ λόγω μη συμμόρφωσής της με προκαθορισμένες τιμές λιανικής, δεν προκύπτει από την έρευνα της Υπηρεσίας κανένα ορισμένο στοιχείο που να στοιχειοθετεί ευκρινώς ούτε την αδικαιολόγητη άρνηση προμήθειας ούτε την επιβολή τιμών μεταπώλησης.

471. Αντίθετα, από τα προπαρατεθέντα στοιχεία και την σχετική ανάλυση, προκύπτει ότι μετά την εξυπηρέτηση της τελευταίας παραγγελίας της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ τον Δεκέμβριο του 2013, η τελευταία δεν φαίνεται να υπέβαλε άλλη παραγγελία στην ΓΚΟΓΚΑΣ μέχρι τον Μάιο του 2018. Από την προσκομισθείσα ηλεκτρονική αλληλογραφία μεταξύ των δύο εταιρειών και την κατάθεση του υπαλλήλου της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ προκύπτει ότι η παραγγελία του 2018 έγινε δεκτή από την καταγγελλόμενη για πώληση σε τιμές χονδρικής, αλλά η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ υπαναχώρησε.

472. Η προσκόμιση ενός τιμοκαταλόγου με την αναγραφή τιμών χονδρικής και λιανικής αντί για «προτεινόμενη τιμή λιανικής» και αντίστοιχα ενός μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου το 2018 στο οποίο επίσης αναφέρεται η τιμή χονδρικής και λιανικής για τρία μοντέλα ρολογιών, χωρίς εντούτοις κανένα άλλο αποδεικτικό στοιχείο που να αποδεικνύει συγκεκριμένη πρακτική της ΓΚΟΓΚΑΣ (όπως, επί παραδείγματι,

⁶¹⁶ Βλ. την ανωμοτί κατάθεση του εκπροσώπου της ΓΚΟΓΚΑΣ

⁶¹⁷ Όπως σημειώνει η καταγγελλόμενη το υπ' αριθ. πρωτ. 3272/23.5.2018 υπόμνημά της, η επιστολή συντάχθηκε την 14.4.2015 ενώ το ρολόι είχε αγοραστεί στις 15.4.2013, σύμφωνα με την επιστολή του πελάτη.

εσωτερική εγκύκλιος, εσωτερικό ή εξωτερικό μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας που αναφέρεται σε προκαθορισμένη τιμή ή φαίνεται να παρακολουθεί ή να απαιτεί την εφαρμογή τέτοιας τιμής, κα.), δεν μπορούν να στοιχειοθετήσουν αφ' εαυτών την άσκηση άμεσης ή έμμεσης πίεσης στους λιανοπωλητές για συμμόρφωσή τους προς τις προαναφερθείσες τιμές λιανικής, ούτε την εφαρμογή από την ΓΚΟΓΚΑΣ συστημάτων παρακολούθησης και ελέγχου των λιανικών τιμών των συνεργατών της.

(β) Ως προς την άρνηση παροχής υπηρεσιών επισκευής ρολογιού

473. Από τα στοιχεία του φακέλου δεν στοιχειοθετείται επαρκώς κατά νόμο η συγκεκριμένη αιτίαση της καταγγέλλουσας.

474. Ειδικότερα, σε σχέση με την επιστολή της ΓΚΟΓΚΑΣ προς τους συνεργάτες της τον Φεβρουάριο του 2012, αφενός η καταγγελλόμενη αιτιολόγησε επαρκώς τον σκοπό της επιστολής σε σχέση με το περιεχόμενό της, ενώ αφετέρου δεν υπάρχει κάποια άλλη ένδειξη ή δέσμη συγκλινουσών ενδείξεων για περιστατικά εφαρμογής της εν λόγω άρνησης παροχής υπηρεσιών σέρβις σε οποιοδήποτε ρολόι. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, η οποία κατά δήλωσή της, προέβaine σε παράλληλες εισαγωγές ρολογιών των σημάτων που εμπορεύεται η ΓΚΟΓΚΑΣ και πριν την καταγγελθείσα παύση της συνεργασίας τους, δεν προσκόμισε στοιχεία για άρνηση επισκευής κάποιου ρολογιού άλλου πελάτη της.

475. Ειδικότερα όσον αφορά τον μοναδικό πελάτη της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ που ενδέχεται να αντιμετώπισε προβλήματα επισκευής εντός της περιόδου εγγύησης, ο [...] απευθύνθηκε για επισκευή του ρολογιού του στην αντιπροσωπεία τον Απρίλιο του 2013, οκτώ μήνες πριν την παύση συνεργασίας που επικαλείται η καταγγέλλουσα τον Δεκέμβριο του 2013. Η ΓΚΟΓΚΑΣ, όπως προκύπτει από τα προπαρατεθέντα στοιχεία, επισκεύασε δωρεάν την πρώτη φορά το ρολόι του [...] αναγνωρίζοντας ότι βρίσκεται εντός εγγύησης και γνωρίζοντας ότι το ρολόι είχε αγοραστεί από την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, με την οποία εξάλλου συνεργαζόταν εκείνο το διάστημα η καταγγελλόμενη άνευ προβλημάτων. Επιπροσθέτως η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ανέφερε ότι το ρολόι προερχόταν από παράλληλη εισαγωγή. Η ισχυριζόμενη από τον πελάτη άρνηση της ΓΚΟΓΚΑΣ να επισκεύασει δωρεάν το ρολόι για δεύτερη φορά, εκτός του ότι φαίνεται να συνιστά σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου μεμονωμένο περιστατικό, περαιτέρω δεν στοιχειοθετείται ότι οφείλεται άνευ ετέρου στο γεγονός ότι αγοράστηκε από την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ή/και προέρχεται από παράλληλη εισαγωγή.

476. Συνεπώς, και σε κάθε περίπτωση, δεν προέκυψαν ούτε από το συγκεκριμένο αυτό περιστατικό ενδείξεις που να επιβεβαιώνουν τους ισχυρισμούς της καταγγέλλουσας περί συστηματικά εφαρμοζόμενης πολιτικής στεγανοποίησης της αγοράς μέσω άρνησης εγγύησης και σέρβις αυθεντικών προϊόντων παράλληλης εισαγωγής.

VI.9 SWATCH GROUP GREECE

VI.9.1 Εισαγωγή - Το δίκτυο συνεργατών της SWATCH GROUP GREECE

477. Η εταιρεία εισάγει και εμπορεύεται στην Ελλάδα τα ακόλουθα 12 σήματα ρολογιών: Swatch, Flik Flak, Tissot, Mido, Hamilton, Calvin Klein, Longines, Rado,

Bregeuet (από το 2018), Blancpain (από το 2018), Jaquet Droz και Omega, μέσω ενός δικτύου επιλεκτικής διανομής. Η SWATCH GROUP GREECE αναφέρει ότι δεν υπάρχουν γραπτές συμβάσεις με τις κατασκευάστριες εταιρείες των ρολογιών που εμπορεύεται, καθώς η ίδια και οι προμηθεύτριες εταιρείες αποτελούν συνδεδεμένες εταιρείες του ίδιου ομίλου εταιρειών⁶¹⁸.

478. Η εταιρεία δραστηριοποιείται στην λιανική πώληση με επτά δικά της καταστήματα, καθώς και μέσω του δικτύου επιλεκτικής διανομής το οποίο εφαρμόζει από το 2005 ακολουθώντας την αντίστοιχη πολιτική του Ομίλου⁶¹⁹. Στο πλαίσιο του συστήματος αυτού, οι εξουσιοδοτημένοι έμποροι λιανικής ορίζονται από την εταιρεία ανά σήμα/μάρκα ρολογιού, βάσει προκαθορισμένων κριτηρίων, τα οποία καταγράφονται στο αντίστοιχο μέρος/παράρτημα της σύμβασης επιλεκτικής διανομής που καλούνται να υπογράψουν οι λιανοπωλητές προκειμένου να γίνουν μέλη του δικτύου της⁶²⁰.

479. Σε απάντησή της σε επιστολή παροχής στοιχείων της ΓΔΑ⁶²¹, η SWATCH GROUP GREECE απέστειλε πρότυπη σύμβαση επιλεκτικής διανομής ανά σήμα/μάρκα που εμπορεύεται, επικαιροποιημένο υπόδειγμα αυτής, καθώς και ξεχωριστά ανά μάρκα τα κριτήρια ένταξης στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής της⁶²². Τα εν λόγω κριτήρια αποτελούν το Παράρτημα 2 της Σύμβασης Επιλεκτικής Διανομής (σύμβαση-πρότυπο).

480. Η εταιρεία παρέχει επίσης υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης για τα ρολόγια που διανέμει είτε η ίδια είτε μέσω δικτύου εξουσιοδοτημένων επισκευαστών⁶²³.

VI.9.2 Μέρος Πρώτο – Καταγγελλόμενες πρακτικές

481. Η SWATCH GROUP GREECE καταγγέλλεται από την ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ για τις ακόλουθες πρακτικές:

- (α) άρνηση προμήθειας και εισδοχής σε δίκτυο επιλεκτικής διανομής· και
- (β) ενέργειες παρεμπόδισης παράλληλου εμπορίου.

482. Ως προς την υπό (α) αιτίαση ανωτέρω, σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, η συνεργασία της με τη SWATCH GROUP GREECE εκκινεί στις αρχές του 2003 μετά από προφορική συμφωνία για την εκ μέρους της αγορά ρολογιών συνολικής αξίας [...] ευρώ⁶²⁴, έκτοτε δε δεν συνεχίστηκε περαιτέρω. Εν συνεχεία, κατά το έτος 2004, η ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ προέβη σε απευθείας εισαγωγές ρολογιών σήματος OMEGA, LONGINES, TISSOT και RADO από διανομείς της εταιρείας «SWATCH GROUP LTD» σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Την ίδια περίοδο, η SWATCH GROUP GREECE προχώρησε σε συνεργασία στον Νομό Αργολίδας [...]

⁶¹⁸ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 5303/23.8.2019 επιστολή της SWATCH GROUP GREECE στη ΓΔΑ, σελ. 8.

⁶¹⁹ [...], βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 5303/23.8.2019 επιστολή της SWATCH GROUP GREECE στη ΓΔΑ, σελ. 3-5.

⁶²⁰ Ομοίως, σελ. 1-2. Σημειώνεται ότι η [...]

⁶²¹ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 4570/11.7.2019 επιστολή παροχής στοιχείων της ΓΔΑ.

⁶²² Κατά δήλωση της SWATCH GROUP GREECE, [...]. Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 5579/11.9.2019 επιστολή της εταιρείας στη ΓΔΑ, Παραρτήματα Α και Β.

⁶²³ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5303/23.8.2019 απάντηση της εταιρείας και το Παράρτημα Δ. [...].

⁶²⁴ Τα ρολόγια προμηθεύτηκε η τότε ατομική [...]. Βλ την υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία, παράγραφοι 94-96.

483. Κατά την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, η SWATCH GROUP GREECE, επικαλούμενη την εκ μέρους της λειτουργία δικτύου επιλεκτικής διανομής, δεν ανταποκρίνεται σε παραγγελίες της. Συγκεκριμένα, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ αναφέρεται στην από 18.4.2018 παραγγελία που υπέβαλε στην SWATCH GROUP GREECE για την προμήθεια ρολογιών, σε απάντηση της οποίας η SWATCH GROUP GREECE την ενημέρωσε ότι *«σύμφωνα με την πολιτική που ακολουθεί ο όμιλος στην Ελλάδα, η εταιρεία μας πωλεί προϊόντα [...]»*⁶²⁵.

484. Περαιτέρω, η καταγγέλλουσα επισημαίνει ότι παρά το γεγονός ότι έχει υποβάλει αίτημα ένταξης στο δίκτυο διανομής της SWATCH GROUP GREECE, η τελευταία ουδέποτε εξέτασε το αίτημά της, δεν επισκέφτηκε το κατάστημά της ενώ δεν της απέστειλε ποτέ πληροφοριακό υλικό σχετικά με τα κριτήρια ένταξης στο εν λόγω σύστημα επιλεκτικής διανομής⁶²⁶.

485. Σύμφωνα με την ίδια, η SWATCH GROUP GREECE δεν εφαρμόζει αντικειμενικά κριτήρια ως προς την επιλογή των συνεργαζόμενων σημείων λιανικής πώλησης, τα δε κριτήρια αυτά είναι, κατά την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, σχεδόν αποκλειστικά ποσοτικού και όχι ποιοτικού χαρακτήρα και εφαρμόζονται περιστασιακά και ανομοιογενώς⁶²⁷. Η καταγγέλλουσα ισχυρίζεται ότι ενώ η ίδια πληροί όλα τα κριτήρια που απαιτεί η SWATCH GROUP GREECE για ένταξη στο δίκτυό της, δεν την εντάσσουν σε αυτό, ενώ αντιθέτως έχουν γίνει δεκτά στο δίκτυο της SWATCH GROUP GREECE eshop λιανοπωλητών, τα οποία πωλούν και έτερα είδη πλην κοσμημάτων και ρολογιών. Προς επίρρωση των ισχυρισμών της προσκόμισε ενδεικτικά αποσπάσματα από τις ιστοσελίδες συνεργαζόμενων με την καταγγελλόμενη⁶²⁸.

486. Ως προς την (β) αιτίαση ανωτέρω, κατά την καταγγέλλουσα, η SWATCH GROUP GREECE και η Ελβετική SWATCH GROUP LTD άρχισαν από το 2004 *«...να διαδίδουν στους συναλλακτικούς κύκλους ότι οι ατομικές επιχειρήσεις Κωσταρέλου πωλούν ρολόγια στους καταναλωτές τα οποία δεν είναι γνήσια καθώς δεν συνοδεύονταν από την κατ' αυτούς «γνήσια εγγύηση», παρότι ποτέ δεν αμφισβήτησαν την γνησιότητα και την αυθεντικότητα των προϊόντων αυτών»*.

487. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ κατηγορεί την καταγγελλόμενη για άρνηση παροχής υπηρεσιών επισκευής ή κάλυψης της εγγύησης από το καλοκαίρι του 2004 για ρολόγια τα οποία δεν προέρχονται από επίσημο εξουσιοδοτημένο δίκτυο, αλλά από παράλληλες εισαγωγές. Κατά την καταγγέλλουσα, η άρνηση αυτή της καταγγελλόμενης αλλά και του κατασκευαστικού οίκου που εκπροσωπεί αποδίδεται κατά τους τελευταίους στο γεγονός ότι *«ναι μεν το προϊόν είναι γνήσιο αλλά «γνήσια εγγύηση» μπορεί να έχει μόνο το προϊόν το οποίο διακινήθηκε από τον αρμόδιο κατά τόπους αποκλειστικό διανομέα»*⁶²⁹.

⁶²⁵ Βλ. το υπ' αρ. πρωτ. 3335/25.5.2018 Υπόμνημα της καταγγέλλουσας, σχετ. 11 και 12.

⁶²⁶ Βλ. το υπ' αρ. πρωτ. 8284/17.12.2019 Υπόμνημα της καταγγέλλουσας, σελ.37-41.

⁶²⁷ Ομοίως, σελ. 38-43, στις οποίες η καταγγέλλουσα αναφέρει ότι οι συμβάσεις της SWATCH που προσκόμισε στην ΓΔΑ [...]

⁶²⁸ [...].

⁶²⁹ Βλ. παρ. 98-99 της υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελίας στην οποία η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ επικαλείται συγκεκριμένο περιστατικό άρνησης service σε ρολόι σήματος OMEGA που είχε προμηθευτεί στις 28.8.2004 από την ίδια ένας πελάτης. Ο πελάτης απευθύνθηκε στην SWATCH GROUP GREECE για παροχή υπηρεσιών επισκευής, αλλά η εταιρεία αρνήθηκε την επισκευή

488. Περαιτέρω, σύμφωνα με την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, η SWATCH GROUP GREECE στις 3, 9 και 23.8.2005 προχώρησε σε ολοσέλιδη καταχώριση στην ημερήσια εφημερίδα του νομού Αργολίδας «Αργολική Ενημέρωση» στην οποία αναφέρονταν μεταξύ άλλων τα εξής: «*OMEGA - Η επίσημη Ελληνική αντιπροσωπεία των ρολογιών OMEGA σας γνωστοποιεί ότι τα αυθεντικά ρολόγια OMEGA πωλούνται αποκλειστικά στο κοσμηματοπωλείο: Νομός Αργολίδας [...] Συνιστούμε στους ενδιαφερομένους να απευθύνονται μόνο στο εξουσιοδοτημένο σημείο πώλησης, προκειμένου να αποκτήσουν ένα γνήσιο OMEGA τελευταίας συλλογής, συνοδευόμενο από την επίσημη διεθνή εγγύηση της αντιπροσωπείας. Ευχαριστούμε OMEGA GREECE*». ⁶³⁰

489. Σύμφωνα με την καταγγελία, το εν λόγω δημοσίευμα δεν αποσκοπούσε στην διασφάλιση των καταναλωτών από παραποιημένα προϊόντα, αλλά στην εξουθένωση των τότε δραστηριοποιούντων ατομικών εταιρειών των [...].

490. Επιπλέον, η καταγγέλλουσα επισημαίνει ότι η SWATCH GROUP GREECE και ιδίως ο κατασκευαστικός οίκος SWATCH GROUP LTD προέβησαν από το 2011 σε ενέργειες στεγανοποίησης της αγοράς στην Ευρώπη με την εφαρμογή συστήματος ταυτοποίησης προϊόντος. Ειδικότερα, σύμφωνα με την καταγγελία, «*πίσω από την κάσα του ρολογιού υπάρχει ένας ψηφιακός σειριακός αριθμός σε τετράγωνο αυτοκόλλητο που ονομάζεται DATAMATRIX. Από το μοναδικό αυτό σειριακό αριθμό η SWATCH αναγνωρίζει το δίκτυο διανομής από το οποίο «πέρασε» το προϊόν μέχρι να φθάσει στον τελικό καταναλωτή. Ο λιανοπωλητής προκειμένου να είναι έγκυρη η εγγύηση θα πρέπει αφενός να σφραγίσει με τα στοιχεία του την κάρτα εγγύησης, αφετέρου να κολλήσει το DATAMATRIX στην εγγύηση, αλλιώς η εγγύηση είναι μη έγκυρη* ⁶³¹». Με αυτόν τον τρόπο, ισχυρίζεται η καταγγέλλουσα, δύναται ο εξουσιοδοτημένος επισκευαστής και η κατασκευάστρια να γνωρίζουν ακριβώς σε ποια χώρα και από ποιον λιανοπωλητή πωλήθηκε το συγκεκριμένο ρολόι. Σύμφωνα με την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, «*με τον τρόπο αυτό παρακολουθείται με απόλυτη ακρίβεια η διαδρομή του προϊόντος και εμποδίζονται οι παράλληλες εισαγωγές προϊόντων μέσω της ακύρωσης της εγγύησής τους και της άρνησης παροχής service τα όποια έχουν DATAMATRIX άρα είναι και αποδεδειγμένα αυθεντικά*» ⁶³².

VI.9.3 Μέρος Δεύτερο – Η έρευνα της ΓΔΑ

VI.9.3.1 Τα μέτρα έρευνας

491. Η Υπηρεσία έστειλε τον Ιούλιο και τον Σεπτέμβριο του 2019 και τον Απρίλιο του 2020 επιστολές παροχής στοιχείων στην SWATCH GROUP GREECE ⁶³³.

ενημερώνοντάς τον ότι η εγγύηση του ρολογιού δεν είναι γνήσια. Σημειώνεται ότι δεν προσκομίστηκε κάποιο αποδεικτικό στοιχείο σχετικά με το περιστατικό.

⁶³⁰ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, παρ. 100 επ.. Σημειώνεται ότι η εν λόγω δημοσίευση δεν έχει προσκομιστεί, ωστόσο προσκομίστηκε η [...]

⁶³¹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία, παρ. 107

⁶³² Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία, παρ. 107

⁶³³ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 4570/11.7.2019, 5580/11.9.2019, 2621/1.4.2020 επιστολές της ΓΔΑ προς τη SWATCH GROUP HELLAS και τις υπ' αριθ. πρωτ. 5303/23.8.2019, 5452/4.9.2019, 5579/11.9.2019, 5675/16.9.2019, 4341/20.5.2020, 4709/29.5.2020 απαντητικές επιστολές της εταιρείας.

**VI.9.3.2 Η άποψη της SWATCH GROUP GREECE ως προς τις καταγγελλόμενες
πρακτικές**

Ως προς την άρνηση προμήθειας

492. Αναφορικά με την σχέση της με την καταγγέλλουσα, η SWATCH GROUP GREECE απάντησε ότι ουδέποτε είχε οποιαδήποτε εμπορική συναλλαγή μαζί της, ωστόσο συνεργάστηκε την περίοδο [...] με την ατομική επιχείρηση του Γ. Κωσταρέλου για την εμπορία ρολογιών μάρκας Omega, Longines, Tissot και Rado. Η συνεργασία έλαβε τέλος τον Ιούλιο του 2004 με την αυτόβουλη παύση υποβολής παραγγελιών από την καταγγέλλουσα. Η καταγγελλόμενη σημείωσε ότι έκτοτε και μέχρι τον Απρίλιο του 2018 δεν είχε καμία εμπορική σχέση [...] με την εταιρεία ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ.

493. Ειδικότερα, η καταγγελλόμενη προσκόμισε την από 20.4.2018 επιστολή της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ⁶³⁴ και υποστήριξε ότι η εν λόγω παραγγελία ήταν προσχηματική προκειμένου να στηρίξει η τελευταία την παρούσα καταγγελία της προς την Επιτροπή Ανταγωνισμού καθώς και την από [...], γεγονός που αποδεικνύεται και από την παράθεση διάφορων κωδικών προϊόντων χωρίς καμία αναφορά σε ποσότητες. Σε απάντηση της προαναφερθείσας επιστολής-παραγγελίας, η SWATCH GROUP GREECE ενημέρωσε στις 7.5.2018 την καταγγέλλουσα ότι σύμφωνα με την πολιτική του ομίλου στην χώρα, η εταιρεία προμηθεύει μόνο μέλη του δικτύου επίσημων διανομέων της⁶³⁵.

494. Αναφορικά με την επιστολή της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ για ένταξη στο δίκτυο διανομέων της SWATCH⁶³⁶, η SWATCH GROUP GREECE επεσήμανε ότι επρόκειτο για μια γενική και αόριστη επιστολή στην οποία η καταγγέλλουσα δεν ανέφερε για ποιες μάρκες ρολογιών ενδιαφερόταν, δεν παρείχε πληροφορίες για την επιχείρησή της και δεν ζητούσε ενημέρωση για τα κριτήρια επιλεκτικής διανομής ούτε μιας μάρκας ρολογιού και, επομένως, η ίδια δεν μπορούσε να απαντήσει σε ένα τόσο αόριστο αίτημα. Σχετικώς σημείωσε ότι μετά την παραλαβή της από 20.4.2018 παραγγελίας της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ στην οποία η τελευταία «ψευδώς επικαλείται δήθεν υποβληθείσες και μη εκτελεσθείσες από την Εταιρεία μας παραγγελίες» ήταν επιφυλακτική απέναντι της και ανέμενε να δει αν το ενδιαφέρον της για ένταξη στο δίκτυο ήταν πραγματικό, το οποίο θα συνεπαγόταν ότι η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ θα επανερχόταν αιτούμενη έλεγχο της επιχείρησής της προς τα ποιοτικά κριτήρια της μάρκας ρολογιών που την ενδιέφερε⁶³⁷.

Ως προς το σύστημα επιλεκτικής διανομής

495. Σε απάντηση της σε επιστολή παροχής στοιχείων της ΓΔΑ η καταγγελλόμενη ανέφερε ότι από το [...] έχει εφαρμόσει σύστημα επιλεκτικής διανομής και συνάπτει

⁶³⁴ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ.5303/23.8.2019 απάντηση της SWATCH GROUP GREECE, το Παράρτημα Ε. Πρόκειται για το μήνυμα ηλ. [...]

⁶³⁵ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ.5303/23.8.2019 επιστολή της SWATCH GROUP GREECE, το Παράρτημα ΣΤ για την αρνητική απάντηση της εταιρείας στο αίτημα προμήθειας της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ.

⁶³⁶ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ.5303/23.8.2019 απάντηση της SWATCH GROUP GREECE, το Παράρτημα Ζ. Πρόκειται για απάντηση στην από 7.5.2018 αρνητική επιστολή προμήθειας της SWATCH GROUP GREECE με το από 14.5.2018 μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου από την καταγγέλλουσα προς την καταγγελλόμενη με θέμα «ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΔΙΑΝΟΜΕΩΝ SWATCHGROUP» και περιεχόμενο «Θα επιθυμούσαμε να ενταχθούμε στο δίκτυο διανομέων σας».

⁶³⁷ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ.5303/23.8.2019 απάντηση της SWATCH GROUP GREECE, σελ 10.

συμβάσεις επιλεκτικής διανομής με τους εξουσιοδοτημένους λιανέμπορους, οι οποίοι επιλέγονται βάσει πλήρωσης καθορισμένων ποιοτικών κριτηρίων, ανά μάρκα, τα οποία εφαρμόζονται ισότιμα σε όλους⁶³⁸. Η εταιρεία υπογράμμισε συναφώς ότι το ελληνικό δίκτυο δημιουργήθηκε στα πρότυπα του ευρωπαϊκού δικτύου διανομής που λειτουργεί ο όμιλος SWATCH στην Ευρώπη με την εφαρμογή αντικειμενικών ποιοτικών κριτηρίων (όπως πχ προσωπικό, εξοπλισμός του σημείου πώλησης, εύρος προϊόντων) και ανέφερε⁶³⁹ ότι «στόχος της δημιουργίας ενός τέτοιου δικτύου ήταν η προαγωγή της καλής φήμης και εικόνας των προϊόντων προς το καταναλωτικό κοινό, η σύγχρονη και αποτελεσματική οργάνωση των πωλήσεων, η διασφάλιση της ορθής χρήσης των προϊόντων και η εξασφάλιση ενός ικανοποιητικού και υψηλού επιπέδου ποιότητας για το σύνολο των προσφερόμενων προς τους τελικούς χρήστες υπηρεσιών.».

496. Η SWATCH GROUP GREECE σημείωσε ότι στην Ελλάδα ήταν επιτακτική η δημιουργία ενός συστήματος επιλεκτικής διανομής λόγω του εντοπισμού εκτενών κρουσμάτων παραποιημένων προϊόντων εκείνη την περίοδο⁶⁴⁰.

497. Η καταγγελλόμενη υποστήριξε ότι το σύστημα επιλεκτικής διανομής του δικτύου της είναι σύμφωνο με τους κανόνες του δίκαιου του ανταγωνισμού. Ειδικότερα, ανέφερε ότι οι εξουσιοδοτημένοι πωλητές της δύνανται να προβούν σε ενεργητικές και παθητικές πωλήσεις, μέσω διαδικτύου και εκτός διαδικτύου, σε τελικούς καταναλωτές και άλλα μέλη του εξουσιοδοτημένου δικτύου και αποκλείονται μόνο οι πωλήσεις σε μη εξουσιοδοτημένους λιανοπωλητές. Επιπλέον, σημείωσε ότι το σύστημα διανομής της πληροί όλες τις προϋποθέσεις επιλεκτικής διανομής⁶⁴¹.

498. Αναφορικά με τις τιμές μεταπώλησης, η SWATCH GROUP GREECE υπογράμμισε ότι κοινοποιεί προτεινόμενες και μη δεσμευτικές τιμές λιανικής στους λιανοπωλητές της, οι οποίοι καθορίζουν ανεξάρτητα την τιμολογιακή πολιτική τους.

Αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών επισκευής και εγγύησης

499. Αναφορικά με την εγγύηση στα ρολόγια που εμπορεύεται, η SWATCH GROUP GREECE απάντησε ότι τα αυθεντικά ρολόγια καλύπτονται από την εγγύηση του

⁶³⁸ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 5303/23.8.2019 επιστολή της SWATCH GROUP GREECE.

⁶³⁹ Βλ. την σελ 5 της υπ' αριθ. πρωτ. 5303/23.8.2019 απάντησης της SWATCH GROUP GREECE. Η εταιρεία προσκόμισε το Παράρτημα 2 με [...]

⁶⁴⁰ Βλ. το Παράρτημα Η που προσκόμισε η καταγγελλόμενη με την υπ' αριθ. πρωτ. 5303/23.8.2019 απάντησή της. Πρόκειται για την υπ' αρ. πρωτ. 27942/8.12.2004 επιστολή του Τελωνείου του ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» σχετικά με την καταστροφή τριών παραποιημένων ρολογιών χειρός και την από 9.3.2006 έκθεση καταστροφής εμπορευμάτων του Τελωνείου Θεσσαλονίκης για ρολόγια OMEGA, ROLEX, CARTIER, BULGARI, FRANK MILLER και BREITLING.

⁶⁴¹ Βλ την υπ' αριθ. πρωτ. 5303/23.8.2019 απάντηση της SWATCH GROUP GREECE ,σελ 6 όπου η εταιρεία ανέφερε ότι «Αυτό αποτελεί εγγενές στοιχείο της επιλεκτικής διανομής, ήτοι προκειμένου ένα σύστημα να χαρακτηρίζεται ως επιλεκτικής διανομής (i) ο προμηθευτής πρέπει να έχει επιλέξει τα μέλη του δικτύου διανομής βάσει καθορισμένων κριτηρίων, (ii) ο προμηθευτής πρέπει να δεσμεύεται να πωλεί τα συμβατικά προϊόντα ή υπηρεσίες μόνο στους επιλεγμένους διανομείς και (iii) οι επιλεγμένοι διανομείς πρέπει να έχουν αναλάβει να μην πωλούν τα συμβατικά προϊόντα ή υπηρεσίες σε μη εξουσιοδοτημένους διανομείς στη συγκεκριμένη περιοχή εντός της οποίας ο προμηθευτής εφαρμόζει το σύστημα επιλεκτικής διανομής. Το σύστημα επιλεκτικής διανομής της Εταιρείας μας πληροί όλους αυτούς τους όρους»

κατασκευαστικού οίκου όταν συνοδεύονται από συμπληρωμένο έγκυρο πιστοποιητικό διεθνούς εγγύησης με την ημερομηνία, την σφραγίδα και την υπογραφή του εξουσιοδοτημένου λιανοπωλητή όπου αγοράστηκε⁶⁴². Κατά την παραλαβή ενός ρολογιού για επισκευή, ελέγχεται το προαναφερθέν πιστοποιητικό εγγύησης και ο σειριακός αριθμός που φέρει το ρολόι πάνω στην κάσα, εφόσον είναι διαθέσιμος. Σε περίπτωση αμφιβολίας για την γνησιότητα του ρολογιού, παρέχεται η δυνατότητα αποστολής του στα κεντρικά γραφεία του κατασκευαστικού οίκου για περαιτέρω έλεγχο ο οποίος αποτυπώνεται εγγράφως και συνοδεύει το ρολόι κατά την επιστροφή του από τα κεντρικά.

Αναφορικά με το δημοσίευμα στην εφημερίδα

500. Η SWATCH GROUP GREECE ανέφερε ότι στην προσπάθειά της να προστατεύσει τα προϊόντα που εμπορεύεται και το δίκτυο της, κατόπιν εντοπισμού κρουσμάτων παραποιημένων προϊόντων της, καταχώρισε, μεταξύ άλλων, μια ανακοίνωση τον Αύγουστο του 2005 σε ημερήσια εφημερίδα του νομού Αργολίδας, με την οποία ενημέρωνε το κοινό ότι μόνο εξουσιοδοτημένο κατάστημα ρολογιών μάρκας OMEGA στο Ναύπλιο ήταν αυτό του συνεργάτη [...]. Η εταιρεία διευκρίνισε ότι [...] που εκείνη την περίοδο διατηρούσαν καταστήματα πώλησης ρολογιών και κοσμημάτων στο Ναύπλιο άσκησαν την από [...] ⁶⁴³ εναντίον της επικαλούμενοι μεταξύ άλλων βλάβη πελατείας και προσβολή φήμης και αξιώνοντας χρηματική αποζημίωση. Οι δύο καταγγέλλουσες ατομικές εταιρείες [...].

VI.9.4 Μέρος τρίτο – Νομική εκτίμηση

Ως προς την άρνηση εισδοχής στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής και την άρνηση πώλησης

501. Διαπιστώνεται καταρχήν ότι, από τα στοιχεία του φακέλου, δεν προέκυψε άρνηση ένταξης της καταγγέλλουσας στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής της SWATCH GROUP GREECE. Πράγματι, όπως αναλύθηκε εκτενώς ανωτέρω, η ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ απέστειλε ένα συνοπτικό μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου με γενικό περιεχόμενο («Θα επιθυμούσαμε να ενταχθούμε στο δίκτυο διανομικών σας»), το οποίο δεν ακολουθήθηκε από οποιαδήποτε άλλη συμπληρωματική ενέργεια που να δηλώνει πρόθεση ή ενέργειες ένταξης. Η καταγγελλόμενη ισχυρίστηκε από πλευράς της, ότι κατόπιν της λήψης της από 20.4.2018 επιστολής/παραγγελίας της ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ στην οποία η τελευταία αναληθώς αναφέρθηκε σε δήθεν υποβληθείσες και μη εξυπηρετηθείσες παραγγελίες, ήταν επιφυλακτική απέναντι στην καταγγέλλουσα και περίμενε να δει τα επόμενα βήματά της για να διαπιστώσει κατά πόσο είχε βάση η επιστολή της. Η απουσία περαιτέρω αλληλογραφίας/επικοινωνίας μεταξύ της ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ και της SWATCH GROUP GREECE μετά από αυτή την μοναδική, περιορισμένης φύσης, επικοινωνία, και το γεγονός ότι η ΚΩΣΤΑΠΕΛΟΣ δεν επανήλθε μετά από αυτήν, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι στοιχειοθετεί άρνηση ένταξης στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής της τελευταίας.

502. Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι η SWATCH GROUP GREECE είχε οργανώσει ένα δίκτυο επιλεκτικής διανομής στους λιανοπωλητές της, το οποίο, όπως

⁶⁴² Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5303/23.8.2019 απάντηση της SWATCH GROUP GREECE.

⁶⁴³ Στην υπ' αριθ. πρωτ. 5303/23.8.2019 απάντησή της, η SWATCH GROUP GREECE διευκρίνισε ότι με την έκδοση της υπ' αριθ. [...]

περιγράφεται ανωτέρω, βασιζόταν σε αντικειμενικά κριτήρια ποιοτικής φύσεως που καθορίζονται με ομοιόμορφο τρόπο για όλους τους λιανοπωλητές, τα οποία τους ήταν γνωστά και εφαρμόζονταν χωρίς διακρίσεις, ενώ δεν προκύπτει ότι τα κριτήρια αυτά υπερέβαιναν το αναγκαίο μέτρο που δικαιολογείται από τη φύση του προϊόντος (ρολογιού). Η καταγγελλόμενη προσκόμιση παραρτήματα των συμβάσεων στα οποία καταγράφονται τα προαναφερθέντα κριτήρια και ανέλυσε επαρκώς τα ως άνω χαρακτηριστικά του δικτύου της. Σημειώνεται ότι, σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς της καταγγέλλουσας, η SWATCH GROUP GREECE εμπορεύεται μια μεγάλη ποικιλία ρολογιών διαφορετικών τύπων και κατηγοριών τιμών (από πιο φθηνά έως πολύ ακριβά), συνεπώς το υπό κρίση προϊόν πληροί το κριτήριο της φύσης των προϊόντων σχετικά με την υψηλή ποιότητα και την πολυτέλεια. Λαμβάνοντας περαιτέρω υπόψη και τα καταγεγραμμένα περιστατικά εντοπισμού παραποιημένων/ απομιμητικών ρολογιών της εταιρείας, η εφαρμογή του επιλεκτικού συστήματος διανομής κρίνεται ότι πράγματι συνέβαλε στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και την προστασία των καταναλωτών.

503. Οι ειδικότεροι ισχυρισμοί της καταγγέλλουσας ότι το δίκτυο της καταγγελλόμενης βασίζεται σχεδόν αποκλειστικά σε ποσοτικά κριτήρια δεν ευσταθεί, όπως προκύπτει και από την επισκόπηση του σχετικού Παραρτήματος που επισυνάπτεται στις συμβάσεις της SWATCH GROUP GREECE με όλους τους λιανοπωλητές, και το οποίο περιλαμβάνει μια εκτενή λίστα όλων των ποιοτικών χαρακτηριστικών με τα οποία οι τελευταίοι οφείλουν να συμμορφώνονται. Αναφορικά με τα ποσοτικά κριτήρια (ενδεικτικά πχ ετήσιες ελάχιστες αγορές, υποχρέωση ελάχιστης διαρκούς ποσότητας αποθέματος, υποχρέωση επαρκών αποθεμάτων με αντιπροσωπευτικό δείγμα από το φάσμα των προϊόντων) που συμπεριλαμβάνονται, επιπλέον των ποιοτικών κριτηρίων, στις συμβάσεις επιλεκτικής διανομής της καταγγελλόμενης, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ δεν προσκόμισε στοιχεία, ούτε κάτι τέτοιο προκύπτει από την έρευνα της Υπηρεσίας, ότι αυτά υπερβαίνουν το αναγκαίο μέτρο ή ότι δεν είναι αναγκαία για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής διανομής των υπό εξέταση προϊόντων⁶⁴⁴.

504. Τέλος, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ δεν προσκόμισε στοιχεία που να στηρίζουν επαρκώς τους ισχυρισμούς της ότι τα καταστήματα των εξουσιοδοτημένων λιανοπωλητών της

⁶⁴⁴ Βλ και τις Κατευθυντήριες γραμμές για τους κάθετους περιορισμούς, παρ. 129 όπου αναφέρει ότι ο περιορισμός «προώθησης συγκεκριμένου σήματος» μπορεί να λάβει διάφορες μορφές και ειδικότερα «Η επιβολή όρων ως προς τις ποσότητες μπορεί για παράδειγμα να λάβει τη μορφή υποχρέωσης αγοράς ελάχιστων ποσοτήτων, δημιουργίας αποθεμάτων ή μη γραμμικής τιμολόγησης, όπως είναι τα συστήματα εκπτώσεων υπό όρους ή η τιμολόγηση με δύο σκέλη (πάγιο τέλος συν τιμή ανά μονάδα).», και παρ. 175 «Η ποσοτική επιλεκτική διανομή προσθέτει περαιτέρω κριτήρια επιλογής τα οποία περιορίζουν πιο άμεσα τον δυνητικό αριθμό διανομέων, παραδείγματος χάρη με την απαίτηση πραγματοποίησης ελάχιστων ή μέγιστων πωλήσεων, με τον καθορισμό του αριθμού των διανομέων κ.λπ.». Για περιπτώσεις επιλεκτικής διανομής όπου ορισμένα ποσοτικά κριτήρια θεωρήθηκε ότι μπορούν να συνυπάρχουν με ποιοτικά κριτήρια, βλ. Απόφαση της Ε. Επ. στην υπόθεση IV/30.665 - Villeroy & Boch.

SWATCH GROUP GREECE δεν πληρούν τα κριτήρια που προβλέπονται στο σύστημα επιλεκτικής διανομής που έχει ορίσει η τελευταία⁶⁴⁵.

505. Τέλος, αναφορικά με την καταγγελθείσα άρνηση προμήθειας, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι από τον Ιούλιο του 2004 μέχρι και τον Απρίλιο του 2018 η καταγγέλλουσα δεν υπέβαλε καμία παραγγελία στην SWATCH GROUP GREECE. Σε κάθε περίπτωση, ως συνέπεια της εφαρμογής από την SWATCH GROUP GREECE, από το 2005, συστήματος επιλεκτικής διανομής στη λιανική πώληση, η άρνηση προμήθειας σε λιανοπωλητή εκτός δικτύου δεν αντίκειται στους κανόνες περί ανταγωνισμού.

Ως προς την παροχή υπηρεσιών εγγύησης και το DATAMATRIX

506. Αναφορικά με την εφαρμογή του συστήματος DATAMATRIX από την καταγγελλόμενη, δεν προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ότι οδηγεί σε στεγανοποίηση της αγοράς στην Ευρώπη.

507. Περαιτέρω, δεδομένου ότι το σύστημα επιλεκτικής διανομής της SWATCH GROUP GREECE, όπως προαναφέρθηκε, πληροί τα κριτήρια που έχει θέσει η ενωσιακή και εθνική πρακτική και νομολογία, ο περιορισμός της εγγύησης του κατασκευαστή μόνο στα καλυπτόμενα από τη σύμβαση προϊόντα τα οποία αγοράστηκαν από εξουσιοδοτημένους διανομείς, και η συνακόλουθη ενδεχόμενη άρνηση της εταιρείας να επισκευάσει ρολόι καταναλωτή, το οποίο προέρχεται από λιανοπωλητή εκτός δικτύου της, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αντίκειται στους κανόνες περί ανταγωνισμού.

VI.10 SWATCH GROUP LTD

VI.10.1 Εισαγωγή - Το δίκτυο συνεργατών της SWATCH GROUP LTD

508. Η SWATCH GROUP LTD, ως εταιρεία συμμετοχών, δεν έχει οποιαδήποτε δραστηριότητα, πλην της συμμετοχής της στις εταιρείες του Ομίλου Swatch. Ο Όμιλος Swatch δραστηριοποιείται στην Ελλάδα μέσω της θυγατρικής του εταιρείας SWATCH GROUP GREECE.

VI.10.2 Μέρος Πρώτο – Οι καταγγελλόμενες πρακτικές

509. Η SWATCH GROUP LTD καταγγέλλεται για πρακτικές παρεμπόδισης του παράλληλου εμπορίου και στεγανοποίησης των εθνικών αγορών μαζί με την θυγατρική της εταιρεία SWATCH GROUP GREECE⁶⁴⁶.

⁶⁴⁵ Σημειώνεται ότι με το υπ' αριθ. πρωτ.8284/17.12.2019 υπόμνημά της, η καταγγέλλουσα σημείωσε ότι συγκεκριμένοι λιανοπωλητές της SWATCH GROUP GREECE δεν συμμορφώνονται με τα κριτήρια επιλεκτικής για διάφορους λόγους ο καθένας. Η ΓΔΑ έκανε μία ενδεικτική έρευνα στο διαδίκτυο για όλους τους αναφερθέντες από την καταγγέλλουσα λιανοπωλητές [...] και διαπίστωσε ότι όλοι τους εμπορεύονται σήματα διαφορετικών κατασκευαστικών οίκων καθώς και άλλα συναφή είδη όπως ενδεικτικά κοσμήματα, είδη δώρων κτλ. Συνεπώς δεν προκύπτει ότι τα ποσοτικά κριτήρια του συστήματος επιλεκτικής έχουν ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού (διασηματικού αλλά και ενδοσηματικού).

⁶⁴⁶ Βλέπε και σελ. 49, παρ. 93 της καταγγελίας όπου αναφέρεται «ως καταγγελλόμενη θεωρείται και η *The Swatch Group Ltd 100% μητρική της καταγγελλόμενης The Swatch Group (Greece) AE, αφενός διότι την ελέγχει απόλυτα αφετέρου διότι αποδεδειγμένα [...] εμπλέκεται ως προμηθευτής της καταγγελλόμενης*

510. Η καταγγέλλουσα ισχυρίζεται⁶⁴⁷ ότι η SWATCH GROUP LTD είναι 100% μητρική της ελληνικής θυγατρικής της SWATCH GROUP GREECE και ως εκ τούτου λειτουργούν ως μία ενιαία οντότητα. Εντούτοις, δεδομένου ότι η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ δεν προσκόμισε χωριστά στοιχεία ή αιτιάσεις κατά της SWATCH GROUP LTD, ως καταγγελλόμενες πρακτικές θεωρούνται αυτές που περιγράφηκαν στην αμέσως ανωτέρω ενότητα σχετικά με την εταιρεία SWATCH GROUP GREECE.

VI.10.3 Μέρος Δεύτερο – Η έρευνα της ΓΔΑ

VI.10.3.1 Τα μέτρα έρευνας

511. Η ΓΔΑ απέστειλε⁶⁴⁸ τον Σεπτέμβριο του 2019 επιστολή παροχής στοιχείων στην SWATCH GROUP LTD.

VI.10.3.2 Η άποψη της καταγγελλόμενης

512. Η SWATCH GROUP LTD απάντησε ότι είναι εταιρεία συμμετοχών και δεν συμμετέχει ούτε στην παραγωγή, ούτε στην προμήθεια, ούτε στην επισκευή ρολογιών. Περαιτέρω, διευκρίνισε ότι η ίδια δεν έχει συνάψει οποιαδήποτε σύμβαση διανομής.

513. Αναφορικά με την σχέση της με την SWATCH GROUP GREECE, διευκρίνισε ότι η τελευταία δεν είναι ο αντιπρόσωπος του ομίλου, αλλά ο αποκλειστικός διανομέας στην Ελλάδα των προϊόντων που κατασκευάζονται από τους κατασκευαστικούς οίκους του ομίλου. Επιβεβαίωσε ότι δεν υφίστανται γραπτές συμφωνίες μεταξύ της θυγατρικής της στην Ελλάδα και των κατασκευαστριών εταιρειών των ρολογιών που εμπορεύεται.

514. Αναφορικά με το δίκτυο λιανικής στην Ελλάδα, η εταιρεία απάντησε ότι «Οι εξουσιοδοτημένοι έμποροι λιανικής του Ομίλου Swatch μπορούν να αγοράζουν τα προϊόντα του Ομίλου Swatch από την τοπική θυγατρική εταιρεία του Ομίλου Swatch, την κατασκευάστρια εταιρεία της μάρκας ή άλλους δεόντως εξουσιοδοτημένους διανομείς ή εξουσιοδοτημένους εμπόρους λιανικής εντός του δικτύου επιλεκτικής διανομής.»⁶⁴⁹.

VI.10.4 Μέρος τρίτο – Νομική εκτίμηση

515. Από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτει οποιαδήποτε αντι-ανταγωνιστική πρακτική της SWATCH GROUP LTD, στον βαθμό που ούτε από τα στοιχεία που προσκόμισε η καταγγέλλουσα ούτε από την έρευνα της Υπηρεσίας δεν προκύπτει ότι η SWATCH GROUP LTD δραστηριοποιείται στην κατασκευή, ή και την εμπορία/ διανομή και τιμολόγηση των προϊόντων, ιδίως μάλιστα όσον αφορά τις πωλήσεις ρολογιών στην ελληνική επικράτεια.

και ως κατασκευαστής των προϊόντων SWATCH άμεσα στις καταγγελλόμενες πρακτικές στεγανοποίησης της αγοράς.».

⁶⁴⁷ Βλ. το υπ' αριθ. πρωτ. 6026/18.10.2017 υπόμνημα της καταγγέλλουσας.

⁶⁴⁸ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 5750/18.9.2019 επιστολή της ΓΔΑ προς τη SWATCH GROUP LTD και την υπ' αριθ. πρωτ. 6261/4.10.2019 απάντηση της εταιρείας.

⁶⁴⁹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 6261/4.10.2019 απάντηση της SWATCH GROUP LTD.

VI.11. LOTHMANN TRADING B.V (ΟΟΖΟΟ INTERNATIONAL)

VI.11.1 Εισαγωγή - Το δίκτυο συνεργατών της ΟΟΖΟΟ

516. Η ΟΟΖΟΟ στην Ελλάδα συνεργάζεται με έναν διανομέα⁶⁵⁰, την εταιρεία ΚΑΝΤΖΙΚΗ, στην αποκλειστική ευχέρεια του οποίου εναπόκειται η οργάνωση του δικτύου πωλήσεων στην χώρα (πχ αριθμός και επιλογή σημείων πώλησης). Η ΟΟΖΟΟ διευκρίνισε ότι σε άλλες χώρες που δεν έχει ορίσει διανομέα, προβαίνει στην επιλογή εξουσιοδοτημένων λιανοπωλητών (authorized dealers) βάσει κριτηρίων όπως ο τύπος του καταστήματος, η ποιότητα του καταστήματος, η τοποθεσία του, ο αριθμός κατοίκων κτλ.

517. Σύμφωνα με την απάντηση⁶⁵¹ της εταιρείας σε σχετική ερώτηση, η συνεργασία της με τον διανομέα/εισαγωγέα είναι προφορική και στηρίζεται στον αμοιβαίο σεβασμό και την εμπιστοσύνη.

VI.11.2 Μέρος Πρώτο - Καταγγελλόμενες πρακτικές

518. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ καταγγέλλει τον κατασκευαστικό οίκο για

α) στεγανοποίηση των εθνικών αγορών⁶⁵² μέσω απαγόρευσης παθητικών πωλήσεων («περιορισμό απαγόρευσης ανταπόκρισης σε αυθόρμητες παραγγελίες από αγοραστές άλλου κράτους μέλους») και επιβολή κυρώσεων σε διανομείς σε περίπτωση μη συμμόρφωσης και συγκεκριμένα παύση της συνεργασίας τους, και

β) για άρνηση παροχής υπηρεσιών επισκευής σε ρολόγια εντός εγγύησης.

519. Αναφορικά με τον υπό α) ισχυρισμό ανωτέρω, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ καταγγέλλει την αποπομπή του Βούλγαρου διανομέα SAAT PLANET LTD από το δίκτυο συνεργατών της ΟΟΖΟΟ, λόγω πώλησης ρολογιών στην ίδια την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ. Ειδικότερα καταγγέλλει ότι την περίοδο Ιανουάριος-Μάρτιος 2013, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ προμηθεύτηκε 374 ρολόγια από την βουλγαρική εταιρεία SAAT PLANET LTD, η οποία αποτελούσε συνεργάτη -διανομέα του Ολλανδικού κατασκευαστικού οίκου. Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα οι τιμές αγοράς από την Βουλγαρία ήταν 50% φθηνότερες από τις τιμές χονδρικής στην Ελλάδα. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ισχυρίζεται ότι η ΟΟΖΟΟ διέκοψε τη συνεργασία της με τον ως άνω Βούλγαρο διανομέα όταν ενημερώθηκε για τις παθητικές πωλήσεις του τελευταίου στην Ελλάδα, χωρίς όμως να προσκομίσει σχετικά αποδεικτικά στοιχεία.

520. Περαιτέρω, η καταγγέλλουσα κάνει ιδιαίτερη αναφορά στην άρνηση δύο Γερμανών διανομέων να την προμηθεύσουν με ρολόγια. Στην πρώτη περίπτωση, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ απευθύνθηκε τον Οκτώβριο του 2013 στον γερμανικό διανομέα [...] για την αγορά [...] ρολογιών μάρκας ΟΟΖΟΟ από την συλλογή χειμώνας 2013-2014 σε τιμές

⁶⁵⁰ Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 5992/30.6.2020 απαντητική επιστολή της εταιρείας.

⁶⁵¹ Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 4316/20.5.2020 απάντηση της εταιρείας. Συμπληρωματικά, σε σχετική ερώτηση της ΓΔΑ κατά τη λήψη ανωμοτί κατάθεσης [...] ο τελευταίος σημείωσε ότι η επικοινωνία του με τον κατασκευαστικό οίκο είναι κατά βάση προφορική, ενώ οι παραγγελίες και η επιλογή νέων μοντέλων γίνεται μέσω μηνυμάτων ηλ. αλληλογραφίας.

⁶⁵² Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 6026/18.10.2017 επιστολή της εταιρείας.

χονδρικής. Ο διανομέας αρνήθηκε να την προμηθεύσει⁶⁵³ και την παρέπεμψε στον Έλληνα εισαγωγέα ρολογιών σήματος ΟΟΖΟΟ στην Ελλάδα. Ενόψει των περιστατικών αυτών, η καταγγέλλουσα κατηγορεί την ΟΟΖΟΟ ότι επιβάλλει στους διανομείς της να μην εξυπηρετούν «αυθόρμητες παραγγελίες με παθητικές πωλήσεις και να παραπέμπει στον κατά τόπο διανομέα», ενώ όσοι δεν συμμορφώνονται «τιμωρούνται με άμεση διακοπή συνεργασίας, όπως η Βουλγαρική εταιρεία πρώην προμηθεύτριά μας.»

521. Τον Νοέμβριο του 2014, η καταγγέλλουσα προσέγγισε την έτερη γερμανική εταιρεία [...] και μέσω μηνύματος ηλ. ταχυδρομείου ζήτησε την αγορά περίπου [...] ρολογιών σήματος ΟΟΖΟΟ με τιμολόγιο σε τιμές χονδρικής. Η εταιρεία αρνήθηκε⁶⁵⁴ την πώληση ισχυρίζομενη ότι πωλεί ρολόγια κυρίως στην Γερμανία, σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις κάνει διεθνείς παραδόσεις και παρέπεμψε την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ στον Έλληνα εισαγωγέα

522. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ισχυρίζεται τέλος ότι απευθύνθηκε απευθείας στον Ολλανδικό κατασκευαστικό οίκο για την προμήθεια ρολογιών σήματος ΟΟΖΟΟ τον Φεβρουάριο και Μάρτιο του 2014, αλλά δεν έλαβε καμία απάντηση.

523. Ως προς τον υπό (β) ισχυρισμό ανωτέρω, η καταγγέλλουσα προσκόμισε⁶⁵⁵ μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του πελάτη [...]. Ο πελάτης διαμαρτύρεται για την αγορά από τον [...] ρολογιού το οποίο χάλασε την επόμενη ημέρα και όταν το προσκόμισε στην επίσημη αντιπροσωπεία [...] στην Αθήνα αρνήθηκαν να του επισκευάσουν δωρεάν επειδή το αγόρασε από μη συνεργάτη τους.

VI.11.3 Μέρος Δεύτερο – Η έρευνα της ΓΔΑ

VI.11.3.1 Τα μέτρα έρευνας

524. Όπως προαναφέρθηκε, η Υπηρεσία πραγματοποίησε στις 22.11.2017 επιτόπιο έλεγχο στις εγκαταστάσεις της ΚΑΝΤΖΙΚΗ, η οποία αποτελεί τον διανομέα της ΟΟΖΟΟ στην Ελλάδα. Κατά τον έλεγχο ελήφθησαν αντίγραφα ηλεκτρονικών αρχείων επικοινωνίας μεταξύ των δύο εταιρειών.

525. Εν συνεχεία, τον Αύγουστο του 2019 και τον Απρίλιο και Ιούνιο του 2020, η ΓΔΑ απέστειλε επιστολές παροχής στοιχείων προς την ΟΟΖΟΟ⁶⁵⁶.

VI.11.3.2 Ευρήματα από τον επιτόπιο έλεγχο

526. Στα ηλεκτρονικά αρχεία που συλλέχθηκαν κατά τον επιτόπιο έλεγχο, ευρέθησαν και δυο μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου μεταξύ των δύο εταιρειών σχετικά με την παρακολούθηση τυχόν «παράνομων» εισαγωγών.

⁶⁵³ Βλ. σχετ. 59 και 60 της υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελίας. Η εταιρεία ΟΟΖΟΟ Clocktraders Gbr απάντησε στις 30.10.2013 μέσω μηνύματος ηλ. ταχυδρομείου [...]

⁶⁵⁴ Βλ. σχετ. 61 και 62 της υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελίας. Η εταιρεία Ovationline απάντησε στις 14.11.2013 μέσω μηνύματος ηλ. ταχυδρομείου [...]

⁶⁵⁵ Βλ. το σχετικό 97 του υπ' αριθ. Πρωτ. 7097/4.12.2017 υπομνήματος της καταγγέλλουσας. Βλ. ανωτέρω Ενότητα VI.8. ΚΑΝΤΖΙΚΗ.

⁶⁵⁶ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 5251/14.8.2019, 2611/1.4.2020 και 5175/11.6.2020 επιστολές παροχής στοιχείων της υπηρεσίας προς την ΟΟΖΟΟ, στις οποίες απάντησε με τις υπ' αριθ. πρωτ. 5720/17.9.2019, 4316/20.5.2020, 5592/19.6.2020 και 5992/30.6.2020 επιστολές της.

- «I have also been checking the watchoutlet and they almost have no 6000+ numbers at this time. Let's both watch them carefully. If we see the 6000 + numbers coming up, if they do, then we can try to follow them back. Sorry but this is the best we can do for now. But we are always watching the illegal export to Greece very carefully, don't worry.»⁶⁵⁷
- «we received an anonymous letter with the following informations: OOZOO watches coming probably from South Germany, Munich, Lithuania and the name [...] και «But [...] isn't in the office this and next week, I will tell him and contact our German distributor. Thanks for the information. »⁶⁵⁸

VI.11.3.2.1 Ευρήματα από τα μέτρα έρευνα (επιστολές παροχής πληροφοριών) στην KANTZIKH

527. Σε σχετική ερώτηση της ΓΔΑ κατά τη λήψη ανωμοτί κατάθεσης από [...], ο τελευταίος σημείωσε τα εξής αναφορικά με το πρώτο μήνυμα και τον όρο «illegal export»: [...] Ο κ. [...] πρόσθεσε⁶⁵⁹ ότι καθώς η OOZOO δεν διέθετε κάποιον συνεργάτη στην Λιθουανία δεν ελήφθησαν περαιτέρω μέτρα. Επίσης, διευκρίνισε ότι τα ρολόγια που εμπορεύεται είναι χαμηλής τιμής γεγονός που καθιστά ασύμφορη την εμπορία τους από τον παράνομο εισαγωγέα.

VI.11.3.3H άποψη της OOZOO ως προς τις καταγγελλόμενες πρακτικές

Ως προς την σχέση με την καταγγέλλουσα

528. Σε απάντηση της σε σχετική ερώτηση, η OOZOO επεσήμανε ότι δεν είχε οποιαδήποτε σχέση με την καταγγέλλουσα καθώς συνεργάζεται με έναν μόνο διανομέα στην Ελλάδα. Ωστόσο, σημείωσε ότι το 2014 η καταγγέλλουσα είχε προβεί σε κατάθεση ασφαλιστικών μέτρων εναντίον της, τα οποία απορρίφθηκαν από το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών.

Ως προς την στεγανοποίηση των εθνικών αγορών μέσω απαγόρευσης παθητικών πωλήσεων

529. Σε απάντηση επί της επιστολής παροχής στοιχείων⁶⁶⁰ που της απέστειλε η ΓΔΑ αναφορικά με την πώληση ρολογιών στην Ελλάδα, η εταιρεία σημείωσε ότι απ' όσο γνωρίζει ο Έλληνας συνεργάτης της προμηθεύεται ρολόγια αποκλειστικά από την ίδια αλλά δεν γνωρίζει εάν οι διανομείς/λιανοπωλητές διαθέτουν και άλλες πηγές προμήθειας.

⁶⁵⁷ Μηνύματα ηλ. [...]

⁶⁵⁸ Μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου [...]

⁶⁵⁹ Σημειώνεται ότι αν και η KANTZIKH αποτελεί αποκλειστικό διανομέα της OOZOO στην Ελλάδα, δεν έχουν προκύψει στοιχεία περί επιλεκτικής φύσης του δικτύου της KANTZIKH, καθώς συνεργάζεται κατά δήλωσή της με περισσότερα από [...] καταστήματα λιανικής. Στην υπ' αριθ. πρωτ. 5574/18.6.2020 απάντησή της η KANTZIKH αναγνωρίζει την ύπαρξη παράλληλων εισαγωγών στην χώρα και σημειώνει ότι «Είναι γνωστό στο χώρο της αγοράς ρολογιού στην Ελλάδα ότι αρκετά καταστήματα λιανικής προμηθεύονται προϊόντα από διάφορους προμηθευτές για διάφορους λόγους. Έχουμε αντιληφθεί αρκετά συχνά ότι αυτό συμβαίνει και με τα δικά μας προϊόντα (για παράδειγμα έχουν προς πώληση κωδικούς που δεν έχουν προμηθευτεί από εμάς ή και κωδικούς που δεν έχουμε εισάγει ποτέ στην Ελλάδα)»

⁶⁶⁰ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5720/17.9.2019 απαντητική επιστολή της καταγγελλόμενης προς τη ΓΔΑ.

530. Επιπροσθέτως, η εταιρεία διευκρίνισε⁶⁶¹ ότι όσον αφορά την εμπορία των ρολογιών σήματος ΟΟΖΟΟ και DUKUDU στην Γερμανία συνεργάζεται με τρίτους εισαγωγείς, οι οποίοι είναι εντελώς ανεξάρτητοι από την ίδια, ενώ στην Βουλγαρία⁶⁶² δεν διαθέτει εισαγωγέα. Σημείωσε επίσης ότι δεν ασκεί καμία επιρροή στους τρίτους εισαγωγείς, οι οποίοι έχουν την ελευθερία να σχεδιάσουν την δομή/διάρθρωση των πωλήσεών τους.

531. Τέλος, η εταιρεία έκανε ιδιαίτερη μνεία⁶⁶³ στην σημασία εντοπισμού απομιμητικών προϊόντων που έφεραν τα σήματά της και στην Ελλάδα.

Ως προς την άρνηση παροχής υπηρεσιών επισκευής σε ρολόγια εντός εγγύησης

532. Ειδικότερα ως προς την παροχή υπηρεσιών εγγύησης, η εταιρεία ανέφερε⁶⁶⁴ ότι οι όροι εγγύησης καθορίζονται στην κάρτα εγγύησης που συνοδεύει το ρολοί και διευκρίνισε ότι είναι υποχρέωση του διανομέα η παροχή υπηρεσιών service σε όλα τα ρολόγια σήματος ΟΟΖΟΟ ή DUKUDU σύμφωνα με τους προβλεπόμενους όρους εγγύησης ακόμα και στις περιπτώσεις αγοράς τους σε τρίτη χώρα. Η ΟΟΖΟΟ επεσήμανε την δυνατότητα παροχής υπηρεσιών επισκευής ρολογιού στην Ολλανδία σε περίπτωση απουσίας εθνικού διανομέα⁶⁶⁵.

VI.11.4 Μέρος τρίτο – Νομική εκτίμηση

Ως προς την στεγανοποίηση των εθνικών αγορών μέσω απαγόρευσης παθητικών πωλήσεων

533. Από την έρευνα της Υπηρεσίας δεν προέκυψαν στοιχεία που να καταδεικνύουν με σαφήνεια ενέργειες συμμετοχής της ΟΟΖΟΟ σε πρακτικές στεγανοποίησης των εθνικών αγορών μέσω απαγόρευσης των παθητικών πωλήσεων.

534. Ειδικότερα, από την ηλεκτρονική αλληλογραφία που προσκόμισε η καταγγέλλουσα με τις δύο γερμανικές εταιρείες διανομείς ρολογιών σήματος ΟΟΖΟΟ, οι οποίες της αρνήθηκαν την πώληση εμπορεύματος, δεν προκύπτει άμεση ή έμμεση παρέμβαση της ΟΟΖΟΟ.

535. Όσον αφορά τα δύο μοναδικά μηνύματα ηλ. ταχυδρομείου μεταξύ της ΟΟΖΟΟ και της ΚΑΝΤΖΙΚΗ, τα οποία εντοπίστηκαν κατά τον επιτόπιο έλεγχο, δεν προκύπτουν σαφείς ενδείξεις ότι η ΟΟΖΟΟ προέβη σε συγκεκριμένες ενέργειες επιβολής κυρώσεων σε βάρος εταιρειών για ζητήματα σχετιζόμενα με την στεγανοποίηση εθνικών αγορών.

⁶⁶¹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5992/30.6.2019 απαντητική επιστολή της καταγγελλόμενης προς τη ΓΔΑ.

⁶⁶² Σημειώνεται ότι η εταιρεία προσκόμισε το Σημείωμα που είχε καταθέσει στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών σχετικά με την από 3.3.2014 αίτηση του Κωσταρέλου για ασφαλιστικά μέτρα. Στο από 14.5.2014 Σημείωμα, η εταιρεία ισχυρίζεται ότι έλαβε γνώση των πωλήσεων [...] προς τον Κωσταρέλο όταν της το γνωστοποίησε ο τελευταίος και ότι «υπήρξαν εμπορικοί καθαρά λόγοι που δημιούργησαν τα προβλήματά μας με τον εκεί εισαγωγέα τον ρολογιών μας, οι οποίοι καμία απολύτως σχέση δεν είχαν με τις πωλήσεις που αυτός έκανε προς την αιτούσα...». Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 5592/19.6.2020 επιστολή της καταγγελλόμενης εταιρείας.

⁶⁶³ Βλ. και την υπ' αρ. πρωτ. 5720/17.9.2019 επιστολή της καταγγελλόμενης προς τη ΓΔΑ.

⁶⁶⁴ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5720/17.9.2019 επιστολή της καταγγελλόμενης προς τη ΓΔΑ.

⁶⁶⁵ Διευκρινίζεται ότι η ΚΑΝΤΖΙΚΗ, ως διανομέας της καταγγελλόμενης στην Ελλάδα επιβεβαίωσε την παροχή σέρβις σε ρολόγια αγορασμένα στην Ε.Ε. που συνοδεύονται από κάρτα εγγύησης. Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 4377/21.5.2020 απαντητική επιστολή της ΚΑΝΤΖΙΚΗ προς την ΓΔΑ.

536. Το γεγονός ότι σε προγενέστερο χρόνο είχαν εντοπιστεί πράγματι απομιμητικά προϊόντα στην Ελλάδα από την εταιρεία, σε συνδυασμό με την ρητή αναφορά στο ηλεκτρονικό μήνυμα της ΟΟΖΟΟ σε «παράνομες εισαγωγές» και όχι σε «παράλληλες», καθώς και λαμβάνοντας υπόψη τις διευκρινίσεις [...] κατά στην διάρκεια της ανωμοτί κατάθεσης επί του συγκεκριμένου όρου, δεν μπορούν να οδηγήσουν στην άνευ ετέρου στοιχειοθέτηση αδικαιολόγητου περιορισμού του παράλληλου εμπορίου αντίθετα με τους κανόνες περί ανταγωνισμού, καθώς μπορούν βασίμως να αιτιολογηθούν ως προσπάθεια πάταξης του παραεμπορίου και πώλησης απομιμητικών προϊόντων. Δεδομένης και της έλλειψης άλλων αποδεικτικών στοιχείων, δεν δύναται να στοιχειοθετηθεί η καταγγελλόμενη αντι-ανταγωνιστική πρακτική της ΟΟΖΟΟ.

Ως προς την άρνηση παροχής υπηρεσιών επισκευής σε ρολόγια εντός εγγύησης

537. Αναφορικά με την άρνηση παροχής υπηρεσιών επισκευής σε ρολοί σήματος ΟΟΖΟΟ εντός εγγύησης, η καταγγέλλουσα προσκόμισε ένα μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου πελάτη της από το περιεχόμενο του οποίου δεν προκύπτει η συμμετοχή της κατασκευαστικού οίκου στις ενέργειες της ΚΑΝΤΖΙΚΗ. Στην Ελλάδα η Ολλανδική εταιρεία έχει ορίσει διανομέα την ΚΑΝΤΖΙΚΗ, η οποία και κατά δήλωσή της παρέχει τις αντίστοιχες υπηρεσίες. Σημειώνεται ότι δεν προσκομίστηκε οποιοδήποτε άλλο παραστατικό σχετικά με την περίπτωση του συγκεκριμένου πελάτη που να εμπλέκει την ΟΟΖΟΟ. Συνεπώς, όπως αναλύθηκε και ανωτέρω, στην σχετική ενότητα που αφορά την εταιρεία ΚΑΝΤΖΙΚΗ, δεν δύναται να στοιχειοθετηθεί η καταγγελλόμενη συμμετοχή της εταιρείας σε άρνηση παροχής υπηρεσιών εγγύησης.

VI.12 ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ

VI.12.1 Το δίκτυο συνεργατών της ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ

538. Η εταιρεία εισήγαγε και διένειμε την περίοδο 2011-2016⁶⁶⁶ ρολόγια των ακόλουθων οίκων: SUUNTO (2011-2016)⁶⁶⁷, Certus (2011-2016), Go (2011-2016), Tekday (2011-2016), Hector (2011-2014), Chris Benz (2011-2012), All Blacks (2015-2016) και Swimovate (2015-2016). Η συντριπτική πλειοψηφία⁶⁶⁸ των πωλήσεων της εταιρείας ήταν στην χονδρική αγορά, με μηδενικές ή ελάχιστες πωλήσεις λιανικής. Η καταγγελλόμενη διευκρίνισε⁶⁶⁹ ότι δεν είχε υπογράψει συμβάσεις συνεργασίας μετά το 2011 ούτε με οίκους εξωτερικού ούτε με τους λιανοπωλητές της.

⁶⁶⁶ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 4685/29.5.2020 απάντηση της ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ, στην οποία διευκρινίζει ότι το 2011 συνεργαζόταν συνολικά με 100 σημεία πώλησης, ενώ μέχρι το 2015 ο αριθμός τους είχε μειωθεί στο μισό.

⁶⁶⁷ Σημειώνεται ότι κατά δήλωση της εταιρείας η συνεργασία της με την SUUNTO σταμάτησε μέσα στο 2015, ενώ στα μέσα του 2016, ανέλαβε η εταιρεία SHOP&TRADE την αντιπροσωπεία των ρολογιών SUUNTO στην Ελλάδα.

⁶⁶⁸ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 4685/29.5.2020 απάντηση της ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ

⁶⁶⁹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5057/1.8.2019 απάντηση της ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ, στην οποία η εταιρεία ανέφερε ότι πιθανότατα ούτε πριν το 2011 είχε υπογράψει σύμβαση συνεργασίας με κάποιον κατασκευαστικό οίκο.

539. Επίσης, η εταιρεία ανέφερε⁶⁷⁰ ότι τα βασικά κριτήρια για την επιλογή των συνεργατών της στην λιανική, είναι τα ίδια με αυτά που η ίδια θεωρεί ότι χρησιμοποιεί κάθε μικρή επιχείρηση, ήτοι α) να θέλει ο πελάτης να αγοράσει και να μεταπωλήσει τα προϊόντα της, και β) να πληρώνει τις οφειλές του. Επισήμανε περαιτέρω ότι εξίσου σημαντικά κριτήρια είναι η ανάπτυξη του δικτύου, η αύξηση των πωλήσεων και η σωστή προβολή των προϊόντων.

540. Οι πελάτες της ήταν κυρίως καταστήματα καταδυτικού εξοπλισμού, αθλητικών δραστηριοτήτων, καθώς και λίγες εταιρείες ναυτιλιακού εξοπλισμού.

VI.12.2 Μέρος Πρώτο – Καταγγελλόμενες Πρακτικές

541. Η ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ καταγγέλλεται από την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ μόνον για άρνηση προμήθειας και αυθαίρετη καταγγελία της μεταξύ τους συνεργασίας.

542. Ειδικότερα, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ανέφερε ότι κατά την πραγματοποίηση των συνηθισμένων παραγγελιών της τον Ιανουάριο του 2013, η ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ αρνήθηκε να την προμηθεύσει με προϊόντα. Σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, η ίδια επέμεινε μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας⁶⁷¹ ζητώντας διευκρινίσεις και πληροφόρηση για το απόθεμα της ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ.

543. Η καταγγέλλουσα ανέφερε⁶⁷² ότι συνεργαζόταν με την ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ από το 2007, και ότι την ξάφνιασε η «*ουσιαστικά αδικαιολόγητη, απροειδοποίητη και αυθαίρετη καταγγελία της συνεργασίας μας προς την επιχείρησή μας*» και ανέφερε ότι οι ισχυρισμοί της τελευταίας περί «*δυσμενών οικονομικών συνθηκών*» και επανεξέτασης της τιμολογιακής πολιτικής, δεν αποτελούν αντικειμενικό κριτήριο άρνησης πώλησης. Επί αυτού, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ σημείωσε ειδικότερα⁶⁷³ ότι η εταιρεία της αφενός δεν έχει χρέη προς προμηθευτές και αφετέρου «*οι τιμές λιανικής που είναι το μόνο μέρος της τιμολογιακής πολιτικής που μπορεί να αφορά την εταιρεία μας δεν είναι αντικείμενο εξέτασης και καθορισμού της εμπορικής πολιτικής της προμηθευτριάς μας*».

544. Σύμφωνα με την καταγγελία, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ προέβη σε δύο σχετικές υπενθυμίσεις προς την ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ, η πρώτη στις 4.2.2013 στην οποία απάντησε απορριπτικά η καταγγελλόμενη στις 7.2.2013 και η δεύτερη στις 14.4.2013. Η καταγγέλλουσα ανέφερε ότι απέστειλε στις 20.2.2013 εξώδικο προς την ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ να προβεί σε εκτέλεση των παραγγελιών της, και αυτή αντίστοιχα της ζήτησε να σταματήσει να εμπορεύεται προϊόντα σήματος SUUNTO. Η καταγγέλλουσα σημείωσε ότι με το εξώδικο⁶⁷⁴ της, εγκαλούσε την ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ για παράβαση του άρ. 1 του

⁶⁷⁰ Βλ την Βλέπε την υπ' αριθ. πρωτ. 5057/1.8.2019 απάντηση της ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ σε ερωτηματολόγιο της Υπηρεσίας.

⁶⁷¹ Βλέπε το σχετ. 63 της υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελίας. Πρόκειται για ένα μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

⁶⁷² Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία, παρ. 141.

⁶⁷³ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία, παρ. 142.

⁶⁷⁴ Βλ. παρ. 143 της υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελίας και το σχετ. 64 που προσκόμισε η καταγγέλλουσα. Επισημαίνεται ότι το από 20.2.2013 εξώδικο δεν το υπέγραφε η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, αλλά από κοινού οι δύο ατομικές επιχειρήσεις [...] Στο εν λόγω εξώδικο κατά της εταιρείας ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ αναφέρουν οι δυο προαναφερθείσες ατομικές εταιρείες ότι η αδικαιολόγητη άρνηση πώλησης προϊόντων αφενός αποτελεί εκμετάλλευση με καταχρηστικό τρόπο της σχέσης οικονομικής εξάρτησης

Ν. 146/1914 και των άρθρων 1 και 2 του Ν. 3959/2011. Απόρροια του εξώδικου ήταν η προσωρινή προμήθειά της με κάποια προϊόντα, μέχρι την παύση προμήθειας στις 31 Ιουλίου 2014.

VI.12.3 Μέρος Δεύτερο – Η έρευνα της ΓΔΑ

VI.12.3.1 Τα μέτρα έρευνας

545. Τον Ιούλιο του 2019 και τον Απρίλιο του 2020 η ΓΔΑ απέστειλε επιστολές παροχής στοιχείων⁶⁷⁵ προς την καταγγελλόμενη και, ακολούθως, τον Ιούλιο του 2020 κάλεσε σε ανωμοτί κατάθεση [...] για παροχή διευκρινίσεων σχετικά με το αντικείμενο της έρευνας⁶⁷⁶.

VI.12.3.2 Η άποψη της ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ ως προς τις καταγγελλόμενες πρακτικές

546. Αναφορικά με την συνεργασία της με την καταγγέλουσα, η καταγγελλόμενη απάντησε⁶⁷⁷ ότι τον Ιανουάριο του 2013 δεν αρνήθηκε να πωλήσει στην ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ τα παραγγελθέντα ρολόγια, απλά αδυνατούσε να τον προμηθεύσει τη δεδομένη στιγμή καθώς δεν διέθετε το σχετικό απόθεμα και έπρεπε να τα εισάγει από το εξωτερικό. Υπογράμμισε συναφώς, ότι η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ απέφυγε συστηματικά να αγοράζει απόθεμα ρολογιών και δεν διέθετε αποθήκη με εμπορεύματα με σκοπό να ελαχιστοποιήσει το κόστος λειτουργίας της. Σύμφωνα με την ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ παρουσίαζε στην ιστοσελίδα της ως άμεσα διαθέσιμα ρολόγια που δεν διέθετε και ουδέποτε είχε παραγγείλει.

547. Σε σχετική ερώτηση στην ανωμοτί κατάθεσή του, [...] υπογράμμισε ότι τα έτη 2013 και 2014 ήταν χρονιές βαθιάς κρίσης στην αγορά, και ότι λόγω των δύσκολων συνθηκών στις αρχές του 2013 δεν είχε απόθεμα ρολογιών καθώς τα έφερνε από το εξωτερικό μόνο κατόπιν παραγγελίας. Η ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ διευκρίνισε ότι είχε συγκεντρώσει τις παραγγελίες της καταγγέλουσας, παρήγγειλε τα ρολόγια από το εξωτερικό και τα παρέλαβε τον Μάρτιο, αλλά όταν ειδοποίησε την καταγγέλουσα να αποπληρώσει τα ρολόγια για να τα παραλάβει, αυτή αρνήθηκε να πληρώσει και να αγοράσει τα παραγγελθέντα ρολόγια, προκαλώντας μάλιστα στην ίδια σοβαρή οικονομική δυσπραγία και δυσκολία.

548. Περαιτέρω, [...] της ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ κατά την διάρκεια της ανωμοτί κατάθεσης διευκρίνισε ότι παρά το προαναφερθέν από 20.2.2013 εξώδικο, συνέχισε να προμηθεύει την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ με ρολόγια κάθε φορά που είχε την σχετική διαθεσιμότητα διότι είχε ανάγκη να πωλήσει, και ότι δεν αρνήθηκε ποτέ να της πωλήσει ρολόγια. Επίσης, η καταγγελλόμενη σημείωσε⁶⁷⁸ ότι επικοινωνήσε στην ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ την αδυναμία της να

που υπάρχει μεταξύ των επιχειρήσεών τους και αφετέρου αποτελεί «απαγορευμένη σύμπραξη και πράξη καταχρηστικής εκμετάλλευσης δεσπόζουσας θέσης των άρθρων 1 και 2 του ν. 3959/2011 περί προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού».

⁶⁷⁵ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 4571/11.7.2019 και 2511/27.3.2020 επιστολές παροχής στοιχείων της ΓΔΑ προς την ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ και τις υπ' αριθ. πρωτ. 5057/1.8.2019, 5855/20.9.2019, 6658/16.10.2019 και 4685/29.5.2020 απαντητικές επιστολές της εταιρείας.

⁶⁷⁶ Η ανωμοτί κατάθεση [...].

⁶⁷⁷ Βλέπε την υπ' αριθ. πρωτ. 5057/1.8.2019 απάντηση της εταιρείας.

⁶⁷⁸ Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 5057/1.8.2019 απάντηση της ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ.

διατηρεί εκτεταμένο απόθεμα ρολογιών λόγω των δυσμενών οικονομικών συνθηκών και ότι της εξήγησε ότι προκειμένου να μην επικαλείται οικονομική ζημία εξαιτίας της από χαμένες πωλήσεις να φροντίζει ώστε να έχει απόθεμα των ρολογιών που διαφημίζει προς πώληση.

549. Η καταγγελλόμενη διευκρίνισε ότι η καταγγέλλουσα σταμάτησε να κάνει παραγγελίες τον Ιούλιο του 2014. Σημείωσε επίσης ότι η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ συνέχιζε να διαφημίζει στην ηλεκτρονική της ιστοσελίδα προϊόντα που αντιπροσώπευε η ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ και μετά την ημερομηνία αυτή, τα οποία ωστόσο η ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ δεν γνωρίζει από ποιες πηγές τα προμηθευόταν.

550. Τέλος, σχετικά με την τιμολογιακή πολιτική της, η ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ σημείωσε ότι ο κάθε καταστηματάρχης ήταν ελεύθερος να καθορίσει μόνος του τις τιμές πώλησης των ρολογιών ανάλογα με τον πελάτη του και τις οικονομικές υποχρεώσεις που είχε κάθε φορά να καλύψει.

VI.12.4 Μέρος τρίτο – Νομική εκτίμηση

551. Επισημαίνεται εισαγωγικώς ότι παρά το γεγονός ότι η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ καταγγέλλει την ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ για άρνηση πώλησης, εντούτοις η καταγγέλλουσα δεν αναφέρεται ρητώς στην καταγγελία και στα υπομνήματά της ενώπιον της ΕΑ σε κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης της ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ ούτε σε τυχόν εκμετάλλευση σχέσης οικονομικής εξάρτησης.

552. Σε κάθε περίπτωση, διαπιστώνεται καταρχάς ότι η ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ δεν κατέχει δεσπόζουσα θέση στην σχετική αγορά πώλησης ρολογιών χειρός καθώς τα μερίδια της εταιρείας στην αγορά χονδρικής, στην οποία δραστηριοποιείται κυρίως, υπολογίζονται κατά προσέγγιση σε 0-5% την περίοδο 2011-2015⁶⁷⁹. Περαιτέρω, από τα στοιχεία που προσκόμισε η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ⁶⁸⁰ προκύπτει ότι ο λόγος της συμμετοχής των προϊόντων της ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ στον συνολικό κύκλο εργασιών της καταγγέλλουσας είναι πολύ μικρός καθ' όλη την περίοδο 2011-2014 που διήρκεσε η συνεργασία τους (κάτω του 5%), και συνεπώς, δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί η ύπαρξη σχέσης οικονομικής εξάρτησης.

553. Σε κάθε περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου και την έρευνα της Υπηρεσίας, δεν προκύπτουν αποδεικτικά στοιχεία ούτε σαφείς ενδείξεις περί αδικαιολόγητης άρνησης προμήθειας από την ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ προς την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ. Η καταγγελλόμενη αιτιολόγησε επαρκώς τις δυσκολίες που αντιμετώπισε κατά την προμήθεια των

⁶⁷⁹ Λαμβάνοντας υπόψη τον συνολικό κύκλο εργασιών της εταιρείας σε σχέση με το μέγεθος της αγοράς ρολογιών χειρός σε τιμές χονδρικής στην Ελλάδα. Βλ. και την ενότητα της σχετικής αγοράς αναφορικά με την ύπαρξη ισχυρών ανταγωνιστικών εταιρειών και δεκάδων υποκατάστατων σημάτων ρολογιών.

⁶⁸⁰ Βλ. τον πίνακα 10 στην σελ. 90 της υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελίας, στον οποίο φαίνεται ότι οι πωλήσεις της καταγγελλόμενης προς την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ κυμαίνονται περίπου στις 10.000€ την περίοδο 2011-2014. Περαιτέρω, στον Πίνακα 12, στην σελ. 92 της καταγγελίας, η καταγγέλλουσα προσκόμισε στοιχεία αγορών για την προμήθειά της από προμηθευτές εξωτερικού και εσωτερικού, από τον οποίο προκύπτει ότι οι συνολικές αγορές της καταγγέλλουσας από προμηθευτές εσωτερικού/εξωτερικού ανέρχονταν το 2011 σε περίπου 409.000 €, το 2012 σε 632.000€, το 2013 σε περίπου 836.000€ και το 2014 σε περίπου 757.000€. Συνεπώς, τα προϊόντα της ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ στις συνολικές αγορές της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ κυμαίνονται για όλη την περίοδο 2011-2014 σε ποσοστό μικρότερο του 5%.

παραγγελλθέντων ρολογιών της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, ενώ η τελευταία δεν προσκόμισε στοιχεία που να τεκμηριώνουν αδικαιολόγητη άρνηση προμήθειας. Εξάλλου σημειώνεται ότι η ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ συνέχισε, κατά δήλωση και της καταγγέλλουσας, να την προμηθεύει με προϊόντα μέχρι τον Ιούλιο του 2014, δηλαδή πάνω από ένα έτος μετά την επίδοση του εξωδίκου.

554. Τέλος, και για την πληρότητα της ανάλυσης, επισημαίνεται ότι η καταγγέλλουσα δεν καταλογίζει στην ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ καθορισμό τιμών μεταπώλησης, ούτε προέκυψαν στοιχεία από την έρευνα που να στηρίζουν τυχόν τέτοια πρακτική από την καταγγελλόμενη.

555. Ενόψει των ανωτέρω, δεν προκύπτει ούτε στοιχειοθετείται αντι-ανταγωνιστική πρακτική εκ μέρους της ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ.

VI.13 ΧΡΟΝΩΡΑ Π. ΚΑΛΛΙΓΕΡΗΣ

VI.13.1 Εισαγωγή - Το δίκτυο συνεργατών της ΧΡΟΝΩΡΑ ΚΑΛΛΙΓΕΡΗΣ

556. Η ΧΡΟΝΩΡΑ ΚΑΛΛΙΓΕΡΗΣ έχει αναλάβει αποκλειστικά (βάσει σύμβασης διανομής που έχει συνάψει με τον κατασκευαστικό οίκο με αποκλειστική περιοχή δραστηριοποίησης την Ελλάδα)⁶⁸¹ την διανομή και διάθεση στην ελληνική αγορά των προϊόντων και των εμπορικών σημάτων της SEIKO WATCH CORPORATION που διατίθενται με τους διακριτικούς τίτλους Seiko, Lorus και Pulsar.

557. Ως προς το δίκτυο των συνεργαζόμενων με εκείνη λιανεμπόρων, η εταιρεία σε σχετική ερώτηση της ΓΔΑ, επισήμανε⁶⁸² ότι η συνεργασία τους στηρίζεται σε προφορικές συμφωνίες και η επιλογή τους γίνεται με αντικειμενικά κριτήρια. Μεταξύ των κριτηρίων περιλαμβάνονται, σύμφωνα με την εταιρεία,⁶⁸³ α) η πληθυσμιακή κατανομή και το κατά κεφαλήν εισόδημα μιας πόλης, β) η αξιοπιστία και φερεγγυότητα, γ) η εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού, δ) η διάθεση για συνεργασία, ε) η ύπαρξη υψηλής ποιοτικής στάθμης, περιβάλλοντος και ύφους που να αρμόζουν στην διεθνή εικόνα, το κύρος και το γόητρο των προϊόντων της SEIKO και στ) ο τρόπος προώθησης των προϊόντων με τοποθέτηση στη βιτρίνα.

VI.13.2 Μέρος Πρώτο - Καταγγελλόμενες πρακτικές

558. Η εταιρεία ΧΡΟΝΩΡΑ καταγγέλλεται από την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ για τις εξής πρακτικές:

- (α) εφαρμογή πολιτικής καθορισμού τιμών μεταπώλησης: και
- (β) εφαρμογή πρακτικών περιορισμού του παράλληλου εμπορίου.

⁶⁸¹ Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 6825/22.10.2019 απάντηση της ΧΡΟΝΩΡΑ στην οποία η εταιρεία διευκρινίζει ότι έχει [...]

⁶⁸² Η εταιρεία το 2019 διέθετε [...].

⁶⁸³ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 7153/4.11.2019 και 6805/22.10.2019 απαντήσεις της ΧΡΟΝΩΡΑ.

559. Ειδικότερα, σύμφωνα με την καταγγέλλουσα, η ΧΡΟΝΩΡΑ «εφαρμόζει αυστηρή πολιτική καθορισμού τιμών μεταπώλησης και καταδίωξης οιασδήποτε παράλληλης εισαγωγής αυθεντικών ρολογιών SEIKO με οποιοδήποτε τρόπο»⁶⁸⁴.

560. Ως προς τον καθορισμό τιμών μεταπώλησης (υπό (α) ανωτέρω), σύμφωνα με την καταγγελία, ο επίσημος αντιπρόσωπος της SEIKO στο Ναύπλιο έκλεισε την περίοδο 2007-2008 οπότε η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ προσέγγισε την ΧΡΟΝΩΡΑ προκειμένου να γίνει η ίδια εξουσιοδοτημένος πωλητής στο Ναύπλιο. Στη συνέχεια, κατά το έτος 2008, υπάλληλος της ΧΡΟΝΩΡΑ πραγματοποίησε διερευνητική επίσκεψη στο κατάστημα της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ στο Ναύπλιο, κατά την οποία συζητήθηκαν οι όροι ενδεχόμενης συνεργασίας, η διάταξη των ρολογιών SEIKO στην βιτρίνα για καλύτερη προώθηση του προϊόντος, συζητήθηκε ότι η ελάχιστη παραγγελία θα ήταν 100 κομμάτια και συμπληρώθηκε το σχετικό δελτίο παραγγελίας. Η καταγγέλλουσα αναφέρει συναφώς ότι, αν και η καταγγελλόμενη την ενημέρωσε ότι εγκρίνει την ποιότητα και αισθητική του καταστήματος κατόπιν αποστολής σχετικού φωτογραφικού υλικού στον κατασκευαστικό οίκο, εντέλει δεν της παρέδωσε ποτέ τα παραγγελθέντα ρολόγια. Περαιτέρω, κατά τη διάρκεια δεύτερης συνάντησης στελεχών των δύο εταιρειών μετά από διάστημα 30-50 ημερών σε έκθεση κοσμήματος στην Αθήνα, η ΧΡΟΝΩΡΑ ενημέρωσε την καταγγέλλουσα ότι δεν θα προχωρήσει η συνεργασία τους και ότι η παραγγελία είναι άκυρη. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ισχυρίζεται ότι «ο λόγος άρνησης προμήθειας μας δεν ήταν προδήλως εμπορικός ή ποιότητας αλλά επίσημα ενημερωθήκαμε ότι δεν θα μας προμηθεύσουν προϊόντα SEIKO λόγω των πολύ χαμηλών τιμών που προσφέρουμε στους καταναλωτές και «χαλάμε» την αγορά.»⁶⁸⁵.

561. Ειδικότερα, ως προς την υπό (β) αιτίαση, ήτοι την εφαρμογή πρακτικών περιορισμού του παράλληλου εμπορίου, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ παρέπεμψε στην [...]»⁶⁸⁶, ενώ περαιτέρω προσκόμισε την υπ' αριθ. [...]»⁶⁸⁷.

VI.13.3 Μέρος Δεύτερο – Η έρευνα της ΓΔΑ

VI.13.3.1 Τα μέτρα έρευνας

562. Η ΓΔΑ απέστειλε τον Ιούλιο του 2019 και τον Απρίλιο του 2020 επιστολές παροχής στοιχείων προς την καταγγελλόμενη για παροχή διευκρινίσεων σχετικά με το αντικείμενο της έρευνας⁶⁸⁸.

VI.13.3.2 Η άποψη της ΧΡΟΝΩΡΑ ως προς τις καταγγελλόμενες πρακτικές

Ως προς τη σχέση της με την καταγγέλλουσα

⁶⁸⁴ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία, παρ.159

⁶⁸⁵ Βλέπε και παρ. 163 της αρχικής καταγγελίας.

⁶⁸⁶ Βλ. την 3760/4.7.2017 καταγγελία, παρ. 164

⁶⁸⁷ Βλ. το σχετικό 73 της 3760/4.7.2017 καταγγελίας. Πρόκειται ουσιαστικά [...].

⁶⁸⁸ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 4566/11.7.2019 και 2622/1.4.2020 επιστολές της ΓΔΑ προς τη ΧΡΟΝΩΡΑ και τις υπ' αριθ. πρωτ. 6805/22.10.2019, 7153/6.11.2019, 8043/10.12.2019 απαντήσεις. Σημειώνεται ότι η ΧΡΟΝΩΡΑ δεν απάντησε στην επιστολή του 2020 παρά την αποστολή των υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 6713/21.7.2020 και 7804/8.9.2020 υπομνηστικών επιστολών της ΓΔΑ και τις επανειλημμένες τηλεφωνικές κλήσεις της ΓΔΑ στην εταιρεία και την δικηγόρο τους κα Κανιάρη.

563. Όσον αφορά τη σχέση της με την καταγγέλλουσα, η ΧΡΟΝΩΠΑ ανέφερε⁶⁸⁹ ότι το 2008, μετά τη λήξη της συνεργασίας της με τον προηγούμενο λιανοπωλητή της στο Ναύπλιο, επικοινωνήσε μαζί της η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ με την πρόθεση να γίνει ο εξουσιοδοτημένος πωλητής της SEIKO στο Ναύπλιο. Η ΧΡΟΝΩΠΑ διευκρίνισε ότι στελέχη της συναντήθηκαν διερευνητικά με την καταγγέλλουσα προκειμένου να ελέγξουν την αξιοπιστία και την φερεγγυότητά της, το κατάστημά της και το προσωπικό που απασχολούσε σε αυτό και αποφάσισε να μην συνεργαστεί μαζί της⁶⁹⁰. Η εταιρεία υπογράμμισε ότι από τότε δεν είχε καμία επικοινωνία ούτε αλληλογραφία με την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, δεν δέχθηκε καμία παραγγελία και δεν έλαβε καμία εξώδικη επιστολή από την καταγγέλλουσα ή [...] μέχρι το 2019 που της επιδόθηκε αγωγή του τελευταίου.

Ως προς τον καθορισμό τιμών μεταπώλησης

564. Σε απάντηση επί της επιστολής παροχής στοιχείων που της απέστειλε η ΓΔΑ αναφορικά με τον τρόπο τιμολόγησης των ρολογιών εμπορίας της από την ίδια και από το δίκτυο συνεργαζόμενων λιανοπωλητών της, η ΧΡΟΝΩΠΑ ανέφερε⁶⁹¹, ως προς τις πωλήσεις χονδρικής, ότι τιμολογεί τα ρολόγια σε τιμή χονδρικής στις ίδιες τιμές σε όλους και παρέχει έκπτωση 12% σε περιπτώσεις άμεσης εξόφλησης των αγορασθέντων προϊόντων.

565. Αναφορικά δε με τις πωλήσεις λιανικής, σημείωσε ότι η ίδια δεν έχει καμία ανάμειξη στον καθορισμό τελικών τιμών λιανικής καθώς κάθε λιανοπωλητής καθορίζει ελεύθερα τις τιμές και το περιθώριο κέρδους του.

566. Η ΧΡΟΝΩΠΑ ανέφερε επίσης⁶⁹² ότι η καταγγέλλουσα δεν προσκόμισε κανένα αποδεικτικό στοιχείο για τους αναληθείς ισχυρισμούς της περί πρακτικών καθορισμού τιμών.

VI.13.4 Μέρος τρίτο – Νομική εκτίμηση

Ως προς τον καθορισμό τιμών μεταπώλησης

567. Πέραν του ότι η καταγγέλλουσα δεν προσκόμισε ουδέν αποδεικτικό στοιχείο που να καταδεικνύει πρακτικές καθορισμού τιμών μεταπώλησης από την ΧΡΟΝΩΠΑ, ούτε από την έρευνα της Υπηρεσίας προέκυψε οποιοδήποτε στοιχείο που να καταδεικνύει ότι η ΧΡΟΝΩΠΑ προέβη σε ενέργειες καθορισμού τιμών μεταπώλησης στους λιανοπωλητές της.

Ως προς την εφαρμογή πρακτικών περιορισμού του παράλληλου εμπορίου

⁶⁸⁹ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 7153/4.11.2019 επιστολή της καταγγελλόμενης προς τη ΓΔΑ

⁶⁹⁰ Στην υπ' αριθ. πρωτ. 6805/22.10.2019 επιστολή της (σελ 6) η ΧΡΟΝΩΠΑ σημειώνει ότι «πάγια νομολογία τόσο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, όσο και της επιτροπής ανταγωνισμού έχει επιβεβαιώσει το θεμιτό των συστημάτων επιλεκτικής διανομής και την ελευθερία του διανομέα να συμβληθεί. Ο κατασκευαστής - προμηθευτής δεν είναι υποχρεωμένος να αποδεχτεί κάθε υποψηφιότητα για είσοδο στο δίκτυο.» Τέλος σημειώνει ότι ακόμα και αν ήθελε υποτεθεί ότι προέβη σε κάποια παράβαση, καθώς η επικοινωνία της με την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ σταμάτησε το 2008, έχει παραγραφεί βάσει του άρθρου 42 του ν 3959/2011 η αρμοδιότητα της Επιτροπής Ανταγωνισμού να επιβάλλει κυρώσεις.

⁶⁹¹ Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 7153/4.11.2019 επιστολή της καταγγελλόμενης προς τη ΓΔΑ.

⁶⁹² Βλ. την υπ' αρ. πρωτ. 6805/22.1.2019 επιστολή της καταγγελλόμενης προς τη ΓΔΑ, σελ 7

568. Από την έρευνα της Υπηρεσίας δεν προέκυψε κανένα στοιχείο που να καταδεικνύει ότι η ΧΡΟΝΩΡΑ προέβη σε εφαρμογή πρακτικών περιορισμού του παράλληλου εμπορίου.

569. Όσον αφορά την απόφαση [...] που προσκόμισε η καταγγέλλουσα σχετικά με την ασκηθείσα [...], σημειώνεται ότι από το κείμενο της απόφασης δεν εγείρονται προβληματισμοί σχετικά με ενδεχόμενες αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές της καταγγελλόμενης.

VI.14 TAG HEUER- ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ- Ι. ΜΑΚΟΣ

VI.14.1 Εισαγωγή - Το δίκτυο συνεργατών της TAG HEUER

570. Η TAG HEUER δραστηριοποιείτο την περίοδο 2010-2014 στην ελληνική αγορά μέσω του τοπικού διανομέα ΒΗΧΟΣ ΩΡΟΛΟΓΙΑ ΑΕ, με τον οποίο είχε υπογράψει σύμβαση⁶⁹³ αποκλειστικής διανομής. Η TAG HEUER κατήγγειλε⁶⁹⁴ την σύμβαση τον Ιούνιο του 2014 και ξεκίνησε μέσω της θυγατρικής της στην Ισπανία⁶⁹⁵ την οργάνωση ελληνικού δικτύου επιλεκτικής διανομής υπογράφοντας απευθείας συμβάσεις με λιανοπωλητές⁶⁹⁶ στη βάση πλήρωσης διεθνών ποιοτικών κριτηρίων.

571. Τον Οκτώβριο του 2014 η TAG HEUER υπέγραψε [...] ⁶⁹⁷ [...], η οποία ανέλαβε την οργάνωση και λειτουργία του δικτύου λιανικής στην Ελλάδα και την επικοινωνία με τους τοπικούς διανομείς. Η εταιρεία διευκρίνισε ότι από το [...] μετέφερε⁶⁹⁸ στην Ελβετία από την Ισπανία την παρακολούθηση της εμπορικής δραστηριότητάς της στην Ελλάδα.

572. Όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών επισκευής και συντήρησης (after sales) στην Ελλάδα, η TAG HEUER έχει ορίσει την εταιρεία Ι. ΜΑΚΟΣ ως αποκλειστικό εξουσιοδοτημένο επισκευαστή⁶⁹⁹ από το 1994.

⁶⁹³ Η εταιρεία προσκόμισε την από [...]

⁶⁹⁴ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ/ 5492/5.9.2019 επιστολή της TAG HEUER, με την οποία προσκόμισε ως ισχύουσα [...].

⁶⁹⁵ Η εταιρεία LVMH Relojeria y Joyeria Espana SA ,Βλ και το σχετ. 3 που προσκόμισε η TAG HEUER με την υπ' αριθ. πρωτ. 5492/5.9.2019 επιστολή της. Πρόκειται για την από 12.8.2014 ενδεικτική επιστολή της TAG HEUER προς λιανοπωλητή με την οποία τον ενημερώνει ότι κατόπιν της λύσης της συνεργασίας της με την ΒΗΧΟΣ και μέχρι την υπογραφή της σύμβασης με τον νέο αντιπρόσωπό της στην Ελλάδα, ο οποίος θα [...], οι αποστολές των προϊόντων θα γίνονται από την Ισπανία και οι παραγγελίες θα αποστέλλονται απευθείας στο εξωτερικό σε συγκεκριμένη διεύθυνση ηλ. ταχυδρομείου. Η TAG HEUER προσκόμισε με το σχετ. 5 της υπ' αριθ. πρωτ. 5492/5.9.2019 επιστολής της ενδεικτική σύμβαση του 2014 ορισμού εξουσιοδοτημένου έμπορου υπογεγραμμένη από την LVMH Relojeria y Joyeria Espana SA και το λιανέμπορο [...]

⁶⁹⁶ Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 5729/23.6.2020 απάντηση της TAG HEUER στην οποία διευκρινίζει ότι το 2020 συνεργάζεται στην Ελλάδα με 24 λιανοπωλητές με καταστήματα πώλησης περισσότερων σημάτων (multi-brand). Η λίστα των εξουσιοδοτημένων σημείων πώλησης ρολογιών της στην Ελλάδα βρίσκεται αναρτημένη και στην ιστοσελίδα της

⁶⁹⁷ Η TAG HEUER προσκόμισε με την από 5492/5.9.2019 απαντητική επιστολή της (σχετ. 6) την από [...]

Βλ. επίσης και το σχετ. 7 για την [...]

⁶⁹⁸ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5729/23.6.2020 επιστολή της TAG HEUER

⁶⁹⁹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5216/9.8.2019 επιστολή της TAG HEUER και το σχετικό 9 για [...]

VI.14.2 Μέρος Πρώτο – Οι καταγγελλόμενες Πρακτικές

573. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ καταγγέλλει την TAG HEUER για τις εξής πρακτικές:

- α) για άρνηση ένταξης στο δίκτυο εξουσιοδοτημένων συνεργατών και
- β) για εφαρμογή πρακτικών στεγανοποίησης της αγοράς μέσω άρνησης κάλυψης εγγύησης και επισκευής σε προϊόντα παράλληλης εισαγωγής από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

574. Ως προς την υπό (α) αιτίαση η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ αναφέρει ότι όσο διάστημα διατηρούσε η ΒΗΧΟΣ την αντιπροσωπεία των ρολογιών μάρκας TAG HEUER στην Ελλάδα, μπορούσε, με κάποιες μεν μικρές δυσκολίες, να προμηθεύεται τα σχετικά προϊόντα και της παρέχονταν υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης ελαττωματικών προϊόντων. Η καταγγέλλουσα σημειώνει ότι η ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ της απέστειλε τον Νοέμβριο του 2014 μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου⁷⁰⁰ με το οποίο της κοινοποιούσε επιστολή της TAG HEUER με τα κριτήρια επιλογής για την συμμετοχή της στο δίκτυο εξουσιοδοτημένων καταστημάτων πώλησης ωρολογίων TAG HEUER. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ προσκόμισε περαιτέρω την από 4.12.2014 επιστολή της προς την ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ⁷⁰¹ με την οποία ζητούσε να ενημερωθεί για τις ενέργειες στις οποίες όφειλε να προβεί για ενταχθεί στο δίκτυο, καθώς, όπως επισήμαινε η ίδια, πληρούσε όλα τα κριτήρια. Η εταιρεία ισχυρίζεται ότι η επιστολή της παρέμεινε αναπάντητη αν και επικοινωνήσε πολλάκις τηλεφωνικώς με την ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό της από το δίκτυο και, κατά συνέπεια, από την προμήθεια ρολογιών σήματος TAG HEUER.

575. Σχετικά με την άρνηση παροχής υπηρεσιών επισκευής σε ρολόι εντός εγγύησης, σύμφωνα με την καταγγελία, μετά τον προαναφερόμενο αποκλεισμό της από το ελληνικό δίκτυο της TAG HEUER, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ στράφηκε στην προμήθεια αυθεντικών ρολογιών από έτερους διανομείς του συγκεκριμένου κατασκευαστικού οίκου στην ΕΕ, πρακτική που οδήγησε τις καταγγελλόμενες εταιρείες στον τιμωρητικό αποκλεισμό των προϊόντων παράλληλης εισαγωγής από το service της TAG HEUER στην Ελλάδα⁷⁰².

576. Η καταγγέλλουσα επικαλείται ειδικότερα την περίπτωση του πελάτη [...] του οποίου το ρολόι μάρκας TAG HEUER παρουσίασε κατασκευαστικό ελάττωμα εντός του χρόνου εγγύησης. Ο πελάτης απευθύνθηκε στο after sales service στην Ελλάδα, το οποίο κατόπιν επικοινωνίας με την κατασκευάστρια εταιρεία αμφισβήτησε την εγκυρότητα της εγγύησης. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ προσκόμισε⁷⁰³ την από 30.11.2015 γραπτή απάντηση της TAG HEUER After Sales Service⁷⁰⁴ στην οποία αναφέρεται «η απάντηση του εργοστασίου

⁷⁰⁰ Βλ και τα σχετικά 74 και 75 που προσκόμισε η καταγγέλλουσα με την υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία

⁷⁰¹ Βλ. το σχετικό 76 της υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελίας.

⁷⁰² Βλ παρ. 170 της υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελίας

⁷⁰³ Βλ. το σχετ 77 της υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελίας, το οποίο είναι επιστολή από [...]

⁷⁰⁴ Σημειώνεται ότι η εν λόγω επιστολή φέρεται να εστάλη από την AFTER Sales Service TAG HEUER GREECE (με διεύθυνση Ερμού 18. 2103247249), η οποία είναι η ίδια διεύθυνση με την εταιρεία Ι. ΜΑΚΟΣ. Βλ. ενότητα αμέσως ανωτέρω για την δραστηριοποίηση της εταιρείας Ι. ΜΑΚΟΣ στην επισκευή ρολογιών και την παροχή τεχνικής υποστήριξης ως εξουσιοδοτημένου επισκευαστή των μαρκών TAG HEUER.

ήταν ότι δεν μπορεί αυτή η εγγύηση να καλύψει τον κάτοχο. Ο λόγος είναι ότι το συγκεκριμένο κατάστημα δεν είναι στο επίσημο δίκτυο της TAG HEUER στην Ελλάδα.». Σύμφωνα με την καταγγελία, ο πελάτης παρέδωσε το προβληματικό ρολόι στην ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, του επιστράφηκαν τα χρήματά και προχώρησε σε καταγγελία στον Βοηθό Συνήγορο του Καταναλωτή.

577. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ χαρακτηρίζει την ανωτέρω επιστολή «απροκάλυπτη και απροσχημάτιστη ομολογία στεγανοποίησης της ευρωπαϊκής αγοράς και παρεμπόδισης των συναλλαγών μεταξύ κρατών μελών»⁷⁰⁵ και ισχυρίζεται ότι η εταιρεία, σε συνεργασία με τους αντιπροσώπους της, εφαρμόζει σύστημα after sales service που καλύπτει με εγγύηση κατασκευαστή μόνο όσα ρολόγια πωλήθηκαν μέσω του εξουσιοδοτημένου δικτύου της απορρίπτοντας γνήσια ρολόγια που προέρχονται από παράλληλες εισαγωγές. Η καταγγέλλουσα αναφέρει επίσης ότι κατά τη γνώμη της, ο ελβετικός οίκος χρησιμοποιεί τους σειριακούς αριθμούς ιχνηλασιμότητας που τοποθετεί στα ρολόγια ως μέσο ανίχνευσης και περιορισμού των παθητικών πωλήσεων μεταξύ των κρατών μελών.

VI.14.3 Μέρος Δεύτερο – Η έρευνα της ΓΔΑ

VI.14.3.1 Τα μέτρα έρευνας

578. Η ΓΔΑ απέστειλε τον Ιούλιο του 2019 και τον Απρίλιο του 2020 επιστολές παροχής στοιχείων στην εταιρεία TAG HEUER⁷⁰⁶.

579. Σημειώνεται ότι οι εταιρείες ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ και Ι. ΜΑΚΟΣ δεν καταγγέλλονται ρητά από την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, αλλά ενόψει των αναφερόμενων στην καταγγελία στοιχείων, η ΓΔΑ απέστειλε τον Ιούλιο του 2019 επιστολές παροχής στοιχείων στην ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ και στην Ι. ΜΑΚΟΣ για να διευκρινίσει η πρώτη τις πρακτικές της ως προς την άρνηση ένταξης σε δίκτυο επιλεκτικής διανομής⁷⁰⁷ και η τελευταία τις πρακτικές της ως προς την παροχή υπηρεσιών επισκευής ρολογιών⁷⁰⁸.

VI.14.3.2 Η άποψη των μερών ως προς τις καταγγελλόμενες πρακτικές

Ως προς την άρνηση ένταξης στο δίκτυο εξουσιοδοτημένων συνεργατών

VI.14.3.2.1 Η άποψη της TAG HEUER

580. Η TAG HEUER σημείωσε⁷⁰⁹ ότι από την έναρξη της συνεργασίας της με την εταιρεία ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ δεν είχε οποιαδήποτε άλλη απευθείας επικοινωνία ή διαπραγμάτευση με τους Έλληνες διανομείς ούτε με την καταγγέλλουσα. Η ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ ήταν υπεύθυνη για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης των λιανοπωλητών με τα ποιοτικά κριτήρια ένταξης και διατήρησης στο δίκτυό της.

⁷⁰⁵ Βλ. παρ. 173 της υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελίας

⁷⁰⁶ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 4964/26.7.2019 και 2616/1.4.2020 και επιστολές της ΓΔΑ προς τη TAG HEUER και τις υπ' αριθ. πρωτ. 5216/9.8.2019, 5492/5.9.2019, 4339/20.5.2020, 5729/23.6.2020, 5730/23.6.2020 και 9195/27.10.2020 απαντητικές επιστολές της εταιρείας.

⁷⁰⁷ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 4572/11.7.2019 επιστολή της ΓΔΑ προς την ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ και τις υπ' αριθ. πρωτ. 5241/13.8.2019 και 5388/2.9.2019 απαντήσεις της εταιρείας

⁷⁰⁸ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 4569/11.7.2019 επιστολή της ΓΔΑ προς την Ι. ΜΑΚΟΣ και τις υπ' αριθ. πρωτ. 5219/9.8.2019 και 5419/2.9.2019 και 10592/11.12.2020 απαντήσεις της εταιρείας

⁷⁰⁹ Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 5492/5.9.2019 επιστολή της TAG HEUER

Επιπροσθέτως, υπογράμμισε ότι, εξ όσων γνωρίζει, δεν έχει υπάρξει ανταλλαγή εξώδικων με την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ούτε υφίσταται κάποια δικαστική πράξη ή διαμάχη μεταξύ τους.

581. Ο κατασκευαστικός οίκος διευκρίνισε ακόμη ότι η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ προμηθευόταν τα προϊόντα του από το 2012, όταν συνεργαζόταν με την ΒΗΧΟΣ, μέχρι και το 2014 που έλαβε χώρα η αναδιοργάνωση του δικτύου στην Ελλάδα. Στα πλαίσια της προαναφερθείσας αλλαγής, η καταγγελλόμενη ανέφερε ότι η ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ απέστειλε τον Νοέμβριο του 2014 επιστολή⁷¹⁰ στην καταγγέλουσα με τα ποιοτικά κριτήρια που ήταν προαπαιτούμενα για την ένταξη στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής της TAG HEUER και όρισε διορία πέντε μηνών για την συμμόρφωση προς αυτά και την επικοινωνία με τον αντιπρόσωπό της για τις απαραίτητες ενέργειες. Εντούτοις, η εταιρεία σημειώνει ότι, σύμφωνα, με την ενημέρωση που είχε από την ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ, κατά τον κρίσιμο χρόνο η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ δεν ήταν δυνατό να ενταχθεί στο δίκτυο καθώς «η εικόνα και κατάσταση του καταστήματος του δεν είναι η απαιτούμενη από τα τεθειμένα κριτήρια για τη διαφύλαξη της ποιότητας και εικόνας των προϊόντων TAG HEUER.»⁷¹¹.

VI.14.3.2.2 Η άποψη της ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ

582. Σε σχετική ερώτηση της ΓΔΑ, η ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ επιβεβαίωσε ότι στις 25.11.2014 απέστειλε στην ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στο οποίο επισύναπτε επιστολή της TAG HEUER με τίτλο «Selective distribution compliance letter» που περιλάμβανε τα αναλυτικώς αναφερόμενα κριτήρια για την ένταξη στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής της TAG HEUER (τα οποία περιελάμβαναν, μεταξύ άλλων, [...], κ.α.)⁷¹². Εν συνεχεία η καταγγέλουσα της ζήτησε στις 4.12.2014 να την ενημερώσει για τις επόμενες ενέργειες ώστε να συμπεριληφθεί στο δίκτυο εξουσιοδοτημένων συνεργατών καθώς θεωρούσε ότι πληρούσε όλες τις προϋποθέσεις. Η ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ διευκρίνισε ότι σε απάντηση του ανωτέρω μηνύματος «επιχειρήσαμε να αποστείλουμε εκ νέου τα κριτήρια που πρέπει να πληρούνται για την είσοδο ενός καταστήματος στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής της TAG HEUER στις 5, 7, 8 και 9 Δεκεμβρίου αλλά με αυτοματοποιημένο μήνυμα ενημερωθήκαμε ότι δεν ήταν δυνατή η επικοινωνία με την ηλεκτρονική διεύθυνση αυτή.»⁷¹³

583. Σε κάθε περίπτωση, η ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ επισημαίνει ότι βάσει των κριτηρίων που είχαν κοινοποιηθεί στην ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, η ένταξη στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής της TAG HEUER προϋπέθετε ότι το κατάστημα πρέπει να είναι σε καλή τοποθεσία και ο χώρος, η διακόσμηση, η βιτρίνα και η προθήκη του να αντανakλούν την ποιότητα και την

⁷¹⁰ Βλ. και σχετικό 4 της υπ' αριθ. πρωτ. 5492/5.9.2019, το οποίο είναι πρότυπο της αγγλικής επιστολής της TAG HEUER που έστειλε η ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ στους λιανοπωλητές με τα ποιοτικά κριτήρια για την ένταξη στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής του κατασκευαστικού οίκου.

⁷¹¹ Βλ. και την υπ' αριθ. πρωτ. 5492/5.9.2019 επιστολή της TAG HEUER

⁷¹² Σύμφωνα με την επιστολή (βλ το συνημμένο έγγραφο στην απάντηση της ερώτησης νο 5 στην υπ' αριθ. πρωτ. 5388/2.9.2019 απάντηση της ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ και την υπ' αριθ. πρωτ. 5492/5.9.2019 επιστολή της TAG HEUER για την μετάφραση των σχετικών όρων) τα κριτήρια με τα οποία θα πρέπει να πρέπει εντός προθεσμίας πέντε μηνών να συμμορφωθεί ο μελλοντικός εξουσιοδοτημένος λιανοπωλητής ρολογιών σήματος TAG HEUER είναι τα ακόλουθα:

[...]

⁷¹³ Βλ. τα συνημμένα της απάντησης στην ερώτηση νο 5 στην υπ' αριθ. πρωτ. 5388/2.9.2019 επιστολή της ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ για τα προωθημένα μηνύματα και τις αναφορές σφάλματος που ελήφθησαν στις 7.12.2014 και στις 8.12.2014 κατά την εκ νέου αποστολή των κριτηρίων στην ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ από την καταγγελλόμενη.

καλή φήμη των προϊόντων TAG HEUER. Συμπληρωματικά, «το κατάστημα πρέπει να είναι εξειδικευμένο κατάστημα στην πώληση ρολογιών αντίστοιχης φήμης και ποιότητας με αυτών της TAG HEUER ή κοσμημάτων σε κάθε περίπτωση με σαφή παρουσία πολύτιμων μετάλλων, ή να είναι κατάστημα πώλησης πολυτελών ειδών, να έχει συγκεκριμένους διακριτούς και ειδικά διακοσμημένους χώρους όπου θα πωλούνται άλλα ποιοτικά Ελβετικά ρολόγια, αντίστοιχης φήμης και ποιότητας με αυτών της TAG HEUER. Μάρκες οι οποίες συγκεκριμένα αναφέρονται στα κριτήρια που εστάλησαν στην ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ΑΕ.». Σε αυτό το πλαίσιο, η ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ υπογραμμίζει ότι η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ δεν εντάχθηκε στο δίκτυο διότι δεν πληρούσε τα κριτήρια ιδίως ως προς την εικόνα⁷¹⁴ και κατάσταση του καταστήματός της στο Ναύπλιο και ως προς την πώληση αντίστοιχων σε ποιότητα σημάτων ρολογιών.

Ως προς την άρνηση επισκευής γνήσιου ρολογιού εντός εγγύησης

VI.14.3.2.3 Η άποψη της TAG HEUER

584. Σε ερώτηση της ΓΔΑ σχετικά με την παροχή υπηρεσιών επισκευής και εγγύησης, ο κατασκευαστικός οίκος ανέφερε ότι «τα αυθεντικά ρολόγια συνοδεύονται από εγγύηση κατά την αγορά τους. Παλιότερα η εγγύηση ήταν έγχαρτη, ενώ πλέον τέθηκε σε ισχύ η λειτουργία ψηφιακού συστήματος εγγύησης με την ονομασία “WAS” το οποίο επιτρέπει στον εξουσιοδοτημένο επισκευαστή τον έλεγχο της γνησιότητας». Η εταιρεία επισήμανε ότι η αυθεντικότητα ενός ρολογιού δύναται να πιστοποιηθεί και από τον σειριακό αριθμό που φέρει το ρολόι⁷¹⁵.

585. Η εταιρεία υπογράμμισε ότι απαραίτητη προϋπόθεση για την ισχύ της διετούς εγγύησης που παρέχεται στα προϊόντα της, όπως άλλωστε προβλέπεται στις συμβάσεις της αλλά και στο φυλλάδιο οδηγιών (“instructions and guarantee card”) που συνοδεύει το ρολόι κατά την αγορά του από τον καταναλωτή⁷¹⁶, είναι η αγορά να έχει γίνει από εξουσιοδοτημένο λιανοπωλητή και ειδικότερα:

«Για να ωφεληθείτε από την περιορισμένη εγγύηση οι ακόλουθες συνθήκες πρέπει να πληρούνται:

⁷¹⁴ Βλ την υπ’ αριθ. πρωτ. 5388/2.9.2019 επιστολή της ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ, στην οποία επισημαίνει ότι η εικόνα του καταστήματος της καταγγέλλουσας ήταν ουσιαστικά η ίδια με την τωρινή και παραπέμπει στην ιστοσελίδα της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ <https://www.rologia.com.gr/store.html> προς απόδειξη του ισχυρισμού της ότι η εικόνα αυτή δεν πληροί τα ορισθέντα κριτήρια του κατασκευαστικού οίκου.

⁷¹⁵ Βλ. την υπ’ αριθ. πρωτ. 5492/5.9.2019 επιστολή της TAG HEUER

⁷¹⁶ Βλ και το σχετικό 10 της υπ’ αριθ. πρωτ. 5492/5.9.2019 επιστολής της TAG HEUER. Η εταιρεία προσκόμισε φωτοτυπία κάποιων σελίδων από το φυλλάδιο οδηγιών «TAG HEUER Instructions and Guarantee card Quartz watches» με το ακόλουθο περιεχόμενο στην αγγλική «*To benefit from this limited guarantee the following conditions must be met:*

– the international guarantee card, located in the guarantee booklet you received with your watch, must be enclosed with the watch when it is sent for repair and must be signed and dated at the time of purchase by an authorized TAG Heuer dealer; TAG Heuer will not honor the guarantee for Heuer watches sold without a valid guarantee card properly filled out and signed by an authorized TAG Heuer dealer or by a dedicated TAG Heuer boutique

- the serial number engraved on the case is perfectly legible and no part of the original case back Failure to abide by any of the above conditions renders all rights resulting from the TAG Heuer international guarantee null and void. »

- Η διεθνής κάρτα εγγύησης, που βρίσκεται στο φυλλάδιο εγγύησης που παραλαμβάνεται από τον πελάτη μαζί με το ρολόι, πρέπει να εσωκλείεται μαζί με το ρολόι όταν αυτό αποστέλλεται για επισκευή και πρέπει να φέρει υπογραφή και ημερομηνία, ή να έχει ενεργοποιηθεί ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος ηλεκτρονικής ενεργοποίησης εγγύησης (WAS), κατά το χρόνο της αγοράς από έναν εξουσιοδοτημένο έμπορο της TAG Heuer. Η TAG Heuer δεν θα παρέχει εγγύηση για ρολόγια που έχουν πωληθεί χωρίς έγκυρη κάρτα εγγύησης ορθώς συμπληρωμένη και υπογεγραμμένη από έναν εξουσιοδοτημένο έμπορο TAG Heuer ή από μια εξειδικευμένη TAG heuer μπουτίκ.

- Ο σειριακός αριθμός που έχει χαραχθεί στην κάσα είναι απόλυτα αναγνώσιμος και κανένα σημείο του πίσω τμήματος της αυθεντικής κάσας ή του αυθεντικού σειριακού αριθμού δεν έχει αφαιρεθεί [..].

Τυχόν μη πλήρωση των ανωτέρω προϋποθέσεων καθιστά όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από την διεθνή εγγύηση TAG Heuer άκυρα.»

586. Περαιτέρω η εταιρεία επισήμανε πώς υπηρεσίες after sales παρέχονται για όλα τα ρολόγια που έχουν έγκυρη εγγύηση ανεξαρτήτως της χώρας αγοράς τους.

VI.14.3.2.4 Η άποψη της ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ

587. Σε σχετική ερώτηση της ΓΔΑ, η ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ διευκρίνισε ότι δεν παρέχει υπηρεσίες After sales και δεν είναι υπεύθυνη για την παροχή υπηρεσιών επισκευής σε ρολόγια με κάλυψη εγγύησης.

VI.14.3.2.5 Η άποψη της Ι. ΜΑΚΟΣ

588. Η εταιρεία Ι. ΜΑΚΟΣ, η οποία είναι η εξουσιοδοτημένη επισκευαστής της συγκεκριμένης μάρκας ρολογιών, ανέφερε⁷¹⁷ ότι τα αυθεντικά ρολόγια συνοδεύονται από εγγύηση, η οποία πιστοποιείται είτε με την προσκόμιση της κάρτας εγγύησης είτε μέσω του ψηφιακού συστήματος εγγύησης της TAG HEUER είτε με το σειριακό αριθμό που φέρει κάθε αυθεντικό προϊόν.

589. Η εταιρεία διευκρίνισε περαιτέρω ότι ο καταναλωτής δεν χρεώνεται εφόσον το ρολόι καλύπτεται από τους όρους εγγύησης του κατασκευαστή, ανεξαρτήτως του τόπου αγοράς του. Σε περιπτώσεις που η ζημιά δεν ήταν αποτέλεσμα κατασκευαστικού λάθους, αλλά κακής χρήσης του αγοραστή, η ίδια δύναται να μην παράσχει υπηρεσίες επισκευής ακόμα και αν το ρολόι είναι εντός της περιόδου εγγύησης.

590. Επισήμανε ωστόσο ότι η ίδια παρέχει υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης και σε ρολόγια εκτός εγγύησης.

VI.14.3.3 Μέρος τρίτο – Νομική εκτίμηση

Ως προς την άρνηση ένταξης στο δίκτυο εξουσιοδοτημένων συνεργατών

591. Από τα στοιχεία του φακέλου δεν προέκυψε αδικαιολόγητη άρνηση ένταξης της καταγγέλλουσας στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής της TAG HEUER. Συγκεκριμένα, ο κατασκευαστικός οίκος έχει υιοθετήσει σύστημα επιλεκτικής διανομής με αμιγώς ποιοτικά

⁷¹⁷ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5419/2.9.2019 επιστολή της ΜΑΚΟΣ

κριτήρια, τα οποία κοινοποιήθηκαν με κάθε πρόσφορο τρόπο στην ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, όπως αποδεικνύεται από τα μηνύματα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας που προσκόμισαν ο κατασκευαστικός οίκος, ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος, αλλά και η ίδια η καταγγέλλουσα. Η καταγγέλλουσα έλαβε από την ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ την επιστολή με τα ποιοτικά κριτήρια, απάντησε ότι ενδιαφέρεται να ενταχθεί στο δίκτυο καθώς κατά τη γνώμη της πληροί όλες τις προϋποθέσεις και ζήτησε να ενημερωθεί για τις επόμενες ενέργειες. Η ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ ισχυρίζεται ότι απάντησε στο τελευταίο αίτημα της καταγγέλλουσας αποστέλλοντας της εκ νέου τα κριτήρια ένταξης στο δίκτυο μέσω μηνυμάτων ηλ. ταχυδρομείου, τα οποία ωστόσο δεν παραδόθηκαν για τεχνικούς λόγους. Από την έρευνα της ΓΔΑ δεν βρέθηκαν άλλα στοιχεία επικοινωνίας μεταξύ των δύο εταιρειών και τα διαθέσιμα στοιχεία δεν στοιχειοθετούν με σαφήνεια ανατιολόγητη άρνηση της ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ να εντάξει την καταγγέλλουσα στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής.

592. Το σύστημα επιλεκτικής διανομής προϊόντων πολυτελείας⁷¹⁸ της TAG HEUER αποσκοπεί, όπως ισχυρίζεται και η εταιρεία, πρωτίστως στην διαφύλαξη της εικόνας πολυτέλειας των ρολογιών της. Η ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ διευκρίνισε ότι η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ αδυνατούσε να ενταχθεί στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής καθώς δεν πληρούσε τα κριτήρια σχετικά με την εικόνα και την κατάσταση του καταστήματός της στο Ναύπλιο ούτε εμπορευόταν άλλα σήματα ρολογιών αντίστοιχης⁷¹⁹ ποιότητας με τα HEUER, όπως αυτά αναγράφονταν στην λίστα με τα κριτήρια που της κοινοποιήθηκε.

593. Υπό το φως των ανωτέρω, δεν στοιχειοθετείται αδικαιολόγητη άρνηση ένταξης της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής της TAG HEUER. Αλλά και στην περίπτωση που η απουσία περαιτέρω αλληλογραφίας/επικοινωνίας μεταξύ της ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ και της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, εκληφθεί ως άρνηση ένταξης στο δίκτυο, δεν αποδείχθηκε ότι τα κριτήρια επιλογής εφαρμόστηκαν κατά τρόπο που συνεπάγεται διακρίσεις ή καταχρηστικό. Η φερόμενη άρνηση ένταξης φαίνεται να είναι επαρκώς αιτιολογημένη από την ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ ως προς τους λόγους μη πλήρωσης των ποιοτικών κριτηρίων από την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ και, συνεπώς, δεν οδηγεί σε απώλεια ή άρση του ευεργετήματος της ομαδικής απαλλαγής, και δεν συνιστά συνακόλουθα παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ.

Ως προς την άρνηση επισκευής γνήσιου ρολογιού εντός εγγύησης

594. Η εκ μέρους της TAG HEUER άρνηση κάλυψης εγγύησης και παροχής υπηρεσιών επισκευής μέσω επιστολής που απέστειλε ο εξουσιοδοτημένος επισκευαστής της στον ενδιαφερόμενο καταναλωτή για ρολόι που αγοράστηκε από μη εξουσιοδοτημένο λιανοπωλητή του δικτύου του κατασκευαστικού οίκου, δεν φαίνεται να αποτελεί μέτρο στεγανοποίησης της ευρωπαϊκής αγοράς και παρεμπόδισης του παράλληλου εμπορίου μεταξύ κρατών μελών.

⁷¹⁸ Για τη φύση τέτοιων δικτύων διανομής βλ. μεταξύ πολλών, την απόφαση του δικαστηρίου της 6.12.2017 στην υπόθεση στην υπόθεση C-230/16 Coty Germany GmbH κατά Parfumerie Akzente GmbH.

⁷¹⁹ Σημειώνεται ότι η TAG HEUER στην υπ' αριθ. πρωτ. 5729/23.6.2020 επιστολή της κατατάσσει τα ρολόγια που εμπορεύεται στα προϊόντα πολυτελείας. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ στην παρούσα καταγγελία υπογραμμίζει ότι δραστηριοποιείται στην αγορά του οικονομικού καθημερινού ρολογιού.

595. Ειδικότερα, εφόσον το σύστημα επιλεκτικής διανομής της TAG HEUER πληροί τις προϋποθέσεις κύρους, όπως αυτές έχουν προσδιοριστεί από τη νομολογία⁷²⁰ ο περιορισμός της εγγύησης του κατασκευαστή μόνο στα καλυπτόμενα από τη σύμβαση προϊόντα τα οποία αγοράστηκαν από εξουσιοδοτημένους διανομείς πρέπει επίσης να θεωρηθεί έγκυρος. Σημειώνεται ότι οι όροι για την ισχύ της εγκυρότητας της εγγύησης αναγράφονται και στο φυλλάδιο της εγγύησης που συνοδεύει το ρολόι κατά την πώλησή του και έχει λάβει γνώση ο μη εξουσιοδοτημένος λιανοπωλητής, ο οποίος επιλέγει να ενημερώσει ή όχι τον καταναλωτή.

596. Συμπερασματικά, η άρνηση της TAG HEUER να επισκευάσει ρολόι καταναλωτή, το οποίο κατά δήλωση της καταγγέλλουσας προέρχεται από παράλληλες εισαγωγές, δεν φαίνεται να είναι αντίθετη στους κανόνες ανταγωνισμού καθώς εμπίπτει στους θεμιτούς περιορισμούς που μπορεί να τεθούν στο πλαίσιο λειτουργίας ενός δικτύου ποιοτικής επιλεκτικής διανομής.

VI.15 ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ

VI.15.1 Εισαγωγή - Το δίκτυο συνεργατών της ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ

597. Η ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ εμπορεύεται στην χονδρική και λιανική αγορά ρολόγια σήματος GARMIN. Όσον αφορά την χονδρική, αποτελεί έναν από τους τέσσερις⁷²¹ χονδρέμπορους που αγοράζουν ρολόγια του οίκου GARMIN από τον επίσημο εισαγωγέα και αντιπρόσωπο στην Ελλάδα, την εταιρεία DIGITAL TRACER A.E. Εν συνέχεια, διαθέτει τα προϊόντα είτε στο δικό της κατάστημα είτε σε λιανοπωλητές.

598. Αναφορικά με την επιλογή των συνεργαζόμενων καταστημάτων, η ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ επισήμανε ότι αποκλειστικό κριτήριο επιλογής αποτελεί η δυνατότητα του λιανοπωλητή να υποστηρίξει τον χρήστη/ καταναλωτή και τις ανάγκες του. Η εταιρεία σημείωσε⁷²² ότι τα ρολόγια που εμπορεύεται παρέχουν αρκετές σύνθετες λειτουργίες (ιδίως υψηλής τεχνολογίας) και συλλέγουν σύνθετα στοιχεία, συνεπώς, ο λιανοπωλητής οφείλει να είναι άριστα καταρτισμένος και ενημερωμένος ώστε να καθοδηγήσει σωστά τον καταναλωτή. Η εταιρεία διευκρίνισε ότι δεν υπογράφει γραπτές συμβάσεις με τους λιανοπωλητές.

VI.15.2 Μέρος Πρώτο – Ερευνώμενες Πρακτικές

599. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ προσκόμισε στοιχεία⁷²³ σχετικά με πρακτικές της εταιρείας ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ, ωστόσο δεν την κατήγγειλε ρητώς⁷²⁴. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκομίστηκαν σε μεταγενέστερα της καταγγελίας υπομνήματα, η

⁷²⁰ Βλ. μεταξύ πολλών, απόφαση C-376/92, METRO VS Cartier.

⁷²¹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 7468/19.11.2019 απάντηση της εταιρείας.

⁷²² Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5138/5.8.2019 απάντηση της εταιρείας, απάντηση νο 2, όπου η ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ επεξηγεί ότι τα ρολόγια που εμπορεύεται παρότι δεν είναι ιατρικά βοηθήματα «παρέχουν πλήθος συγκεκριμένων πληροφοριών για την φυσική κατάσταση του χρήστη, τις οποίες μπορεί να κοινητήσει στον ιατρό του ή και για την ίδια την δική του γνώση πάνω στο σώμα του και την υγεία του». Δεν πρόκειται για ρολόγια «lifestyle», αλλά για ρολόγια σύνθετα που μετρούν βήματα, παλμούς, αυξομείωση πίεσης, αναπνοές και ευρύτερα καρδιοαναπνευστικές λειτουργίες

⁷²³ Βλέπε σελίδα 9 της αρχικής καταγγελίας 3760/4.7.2017, όπου η καταγγέλλουσα ανέφερε ότι δεν καταγγέλλει την ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ διότι «ακόμη συλλέγουμε στοιχεία και διερευνούμε τις πρακτικές τους» και το υπ' αριθ. πρωτ. 6026/18.10.2017 υπόμνημα της καταγγέλλουσας.

⁷²⁴ Βλ. το υπ' αριθ. πρωτ. 6026/18.10.2017 υπόμνημα της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ.

ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ καταλογίζει⁷²⁵ στην ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ ότι της χρέωνε τα παραγγελθέντα ρολόγια σε τιμές λιανικής αντί για χονδρικής. Προς επίρρωση των ισχυρισμών της, προσκόμισε ηλεκτρονική αλληλογραφία με την ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ⁷²⁶.

600. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ επιχείρησε εκ νέου να παραγγείλει ρολόγια από την ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ τον Απρίλιο του 2018⁷²⁷ και ανέφερε ότι της εστάλη τιμοκατάλογος⁷²⁸ που κατά τη γνώμη της αποδεικνύει ότι η ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ της πωλεί προϊόντα σε τιμές λιανικής, πρακτική που κατά την γνώμη της ισοδυναμεί με άρνηση πώλησης.

601. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ προσκόμισε επίσης συμπληρωματικά μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου από την ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ, η οποία αποδεχόμενη κάποιο αίτημα της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ για συνεργασία, της απάντησε θετικά στέλνοντας της τιμοκατάλογους και την εμπορική πολιτική της. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ισχυρίζεται ότι ο συνημμένος τιμοκατάλογος έχει τιμές χονδρικής και λιανικής και σημειώνει σχετικά «Στον τιμοκατάλογο χονδρικής και λιανικής οι τιμές ταυτίζονται (!). Ενδεικτικά το *vinofit 2 black* πωλείται χονδρική [...] Ευρώ και ως τιμή λιανικής δίδεται και πάλι η τιμή των [...] Ευρώ ενώ η τιμή που πωλείται το προϊόν συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ ανέρχεται στο ποσό των [...] Ευρώ»⁷²⁹.

602. Περαιτέρω, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ καταλογίζει στην ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ την εφαρμογή πολιτικής άρνησης σέρβις σε ρολόγια που δεν έχουν αγοραστεί από την ίδια, καθώς, σύμφωνα με την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, μέσω του σειριακού αριθμού που φέρει το ρολόι μπορεί να ταυτοποιείται ως προϊόν παράλληλης εισαγωγής. Συναφώς προσκόμισε επιστολή⁷³⁰ της ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ, με την οποία η τελευταία κοινοποίησε στην ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ότι είναι υποχρεωτικό το ρολόι να συνοδεύεται από το αποδεικτικό αγοράς, στο οποίο θα αναγράφεται το συγκεκριμένο προϊόν και ο σειριακός αριθμός του, ώστε να υπάρχει κάλυψη εντός εγγύησης.

⁷²⁵ Βλ. το υπ' αριθ. πρωτ. 3335/25.5.2018 υπόμνημά της καταγγέλλουσας.

⁷²⁶ Βλ. το σχετ. 23 του υπ' αριθ. πρωτ. 3335/25.5.2018 υπομνήματος της καταγγέλλουσας, το οποίο αποτελεί απάντηση της ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ στο από 27.4.2017 μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου της [...]

⁷²⁷ Βλ. το σχετ. 20 του υπ' αριθ. πρωτ. 3335/25.5.2018 υπομνήματος της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ Πρόκειται για την από 19.4.2018 παραγγελία της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ στην ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ με θέμα «ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΡΟΛΟΓΙΩΝ KOSTARELOS SA» και περιεχόμενο: «Κύριοι. μετά από πλήθος προσπαθειών και αναζητήσεων δεν έχει εξυπηρετηθεί μέχρι σήμερα καμία παραγγελία μας. Αναγκαζόμαστε, λοιπόν, να αρχίσουμε τις έγγραφες παραγγελίες ως έσχατο μέσο παρότι δεν θεωρούμε πως οι συναλλαγές είναι αντικείμενο απόδειξης και ανταπόδειξης Παρακαλούμε για την παράδοση των εξής κωδικών: FENIX 5X, FENIX3, FENIX 3HR SAPHIRE, FORERUNNER 235, 735XT. Αναμένουμε την άμεση ανταπόκρισή σας και βέβαια την προμήθειά μας με λογικούς και οικονομικά εξηγήσιμους όρους έκπτωσης, καθώς και χρόνους παράδοσης, όπως στην υπόλοιπη αγορά.». Σημειώνεται η απουσία ποσοτήτων για κάθε μοντέλο ρολογιού.

⁷²⁸ Βλ. το σχετ. 21 του υπ' αριθ. πρωτ. 3335/25.5.2018 υπομνήματος της καταγγέλλουσας που είναι ένας τιμοκατάλογος με τίτλο «Wearables Μάιος 2018» και περιλαμβάνει για κάθε μοντέλο τρεις στήλες α) «euro χωρίς ΦΠΑ», β) «euro με ΦΠΑ» και γ) «INTERNET RRP». Προσκόμισε επίσης στιγμιότυπα οθόνης print-screens από την ιστοσελίδα bestprice.gr για τα μοντέλα ρολογιών Garmin forerunner 235, Garmin Fenix 3 HR και Garmin Fenix 5.

⁷²⁹ Βλ. τα σχετ. 18 και 19 του υπομνήματος 5067/1.8.2019. Το σχετ. 18 είναι το από 17.4.2015 μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

⁷³⁰ Βλ. το σχετ. 24 του υπ' αριθ. πρωτ. 3335/25.5.2018 υπομνήματος της καταγγέλλουσας για το από 13.6.2017 μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

VI.15.3 Μέρος Δεύτερο – Η έρευνα της ΓΔΑ

VI.15.3.1 Τα μέτρα έρευνας

603. Ενόψει των αναφερόμενων στην καταγγελία στοιχείων, η ΓΔΑ απέστειλε τον Ιούλιο του 2109 επιστολή παροχής στοιχείων στην ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ για να διευκρινίσει η τελευταία τις πρακτικές της ιδίως ως προς την τιμολογιακή της πολιτική και την παροχή υπηρεσιών επισκευής ρολογιών⁷³¹.

VI.15.3.2 Η άποψη της ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ ως προς τις ερευνώμενες πρακτικές

Ως προς την τιμολογιακή πολιτική της εταιρείας

604. Αναφορικά με τον τρόπο τιμολόγησης των ρολογιών εμπορίας της από την ίδια και από το δίκτυο συνεργαζόμενων λιανοπωλητών της, η ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ ανέφερε ότι, ως προς τις πωλήσεις χονδρικής, τις υπολογίζει με βάση την τιμή αγοράς από την ίδια και προσθέτοντας ένα ελάχιστο κέρδος.

605. Αναφορικά δε με τις πωλήσεις λιανικής, σημείωσε ότι η ίδια προτείνει μια τελική τιμή πώλησης στην οποία έχει συνυπολογίσει έκπτωση για τον λιανέμπορο και εν συνεχεία ο λιανέμπορος καθορίζει ανεξάρτητα τις δικές του τιμές.

606. Η ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ πρόσθεσε⁷³² ότι η συνεργασία της με την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ διήρκεσε δύο χρόνια, ήτοι την περίοδο 2016-2018.

Ως προς την παροχή υπηρεσιών επισκευής ρολογιών

607. Η ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ διευκρίνισε ότι τα προϊόντα της αποτελούν σύνθετες ηλεκτρονικές συσκευές και ως εκ τούτου δεν κυκλοφορούν απομιμήσεις τους στην αγορά.

608. Όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών επισκευής για προϊόντα που βρίσκονται σε εγγύηση, η ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ σημείωσε ότι, κατά κοινά αποδεκτή στην αγορά πρακτική, απαιτείται να ταυτίζεται ο σειριακός αριθμός του προϊόντος με τον σειριακό αριθμό που αναγράφεται στο αποδεικτικό αγοράς ώστε να πιστοποιείται η ταυτότητα του και να ισχύει η εγγύηση. Η ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ απάντησε ότι τα περισσότερα προϊόντα που εμπορεύεται έχουν ειδικές ρυθμίσεις (πρωτόκολλο κατασκευής και γλώσσα) για την Ελλάδα και τα επισκευάζει η ίδια. Αντίστοιχα, εάν ένας πελάτης της φέρει ένα προϊόν που έχει αγοραστεί στο εξωτερικό και δεν μπορεί να το επισκευάσει η ίδια, εξυπηρετεί τον πελάτη παραλαμβάνοντας το ρολόι και στέλνοντας το για επισκευή στα κεντρικά στο εξωτερικό.

⁷³¹ Βλ. τις υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 4565/11.7.2019 και 7296/12.11.2019 επιστολές της ΓΔΑ προς την ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ και τις υπ' αριθ. πρωτ. 5138/5.8.2019 και 7468/19.11.2019 απαντήσεις της εταιρείας.

⁷³² Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5138/5.8.2019 απάντηση της ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ, στην οποία σημείωσε ότι συνολικές πωλήσεις της στην ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ την περίοδο 2016-2018 ανήλθαν [...]. Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 7468/19.11.2019 επιστολή της ΣΚΟΡΔΙΑΗΣ, με την οποία προσκόμισε το από 27.3.2015 μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

VI.15.4 Μέρος τρίτο – Νομική εκτίμηση

Ως προς την τιμολογιακή πολιτική της εταιρείας

609. Από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτει ότι η ΣΚΟΡΔΙΛΗΣ τιμολογούσε στην ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ τα ρολόγια σε τιμές λιανικής.

610. Ειδικότερα, η περίπτωση που αναφέρει η καταγγέλλουσα σχετικά με το ρολόι fenix5, αυτή αιτιολογείται επαρκώς στην απάντηση της ΣΚΟΡΔΙΛΗΣ, ενώ εξάλλου αποτελεί μεμονωμένο περιστατικό.

611. Όσον αφορά το περιστατικό που καταγγέλλει η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ σχετικά με τον τιμοκατάλογο «Wearables Μάϊος 2018», σημειώνεται ότι η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ότι ο τιμοκατάλογος, πρώτον, της στάλθηκε από την ΣΚΟΡΔΙΛΗΣ και, δεύτερον, αφορά τις τιμές χονδρικής που θα της χρέωνε η ΣΚΟΡΔΙΛΗΣ και όχι τις προτεινόμενες τιμές λιανικής και ίντερνετ που στέλνουν όλοι οι διανομείς στους λιανοπωλητές τους ως συνήθη εμπορική πρακτική. Συναφώς από την επιστολή του 2015 της ΣΚΟΡΔΙΛΗΣ, προκύπτει ότι η εταιρεία επιθυμούσε να συνεργαστεί με την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ και της έστειλε μαζί με τους τιμοκαταλόγους την εμπορική πολιτική της με τις εκπτώσεις χονδρικής ανά κατηγορία προϊόντος. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ δεν προσκομίζει στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι η ΣΚΟΡΔΙΛΗΣ καθόριζε τις τιμές μεταπώλησης και ότι η αναφορά σε «προτεινόμενη τιμή λιανικής» ήταν στην πραγματικότητα η χονδρική τιμή ή ότι αυτή ήταν δεσμευτική και όχι προτεινόμενη. Αντιθέτως, ευλόγως εικάζεται ότι ο τιμοκατάλογος περιέχει ενδεικτικές τιμές λιανικής προ και μετά ΦΠΑ, καθώς τα προϊόντα της ΣΚΟΡΔΙΛΗΣ απευθύνονται και σε επαγγελματίες οι οποίοι πιθανότατα εξαιρούνται από ΦΠΑ, καθώς και ενδεικτικές τιμές για τα ηλεκτρονικά καταστήματα.

612. Τέλος, και για την πληρότητα της ανάλυσης, επισημαίνεται ότι η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ σε κάθε περίπτωση δεν καταλογίζει στην ΣΚΟΡΔΙΛΗΣ καθορισμό τιμών μεταπώλησης.

613. Ενόψει των ανωτέρω, δεν προκύπτει ούτε στοιχειοθετείται αντι-ανταγωνιστική πρακτική εκ μέρους της ΣΚΟΡΔΙΛΗΣ.

Ως προς την παροχή υπηρεσιών επισκευής ρολογιών

614. Από τα στοιχεία του φακέλου δεν στοιχειοθετείται άρνηση επισκευής από την ΣΚΟΡΔΙΛΗΣ ρολογιού που βρίσκεται εντός εγγύησης.

615. Η προσκόμιση της απόδειξης αγοράς αποτελεί εύλογη συναλλακτικώς απαίτηση της εταιρείας για τον ακριβή προσδιορισμό της ημερομηνίας της αγοράς του ρολογιού και, συνεπώς, τον υπολογισμό του χρόνου έναρξης της εγγύησης του προϊόντος και της διάρκειάς αυτής.

VI.16 EUROPE WATCH B.V/ CLUSE

VI.16.1 Εισαγωγή - Το δίκτυο συνεργατών της CLUSE

616. Η CLUSE έχει συμφωνία [...] με την GWIS, η οποία είναι τρίτη ανεξάρτητη επιχείρηση. Η CLUSE ανέφερε ότι σκοπεύει να αντικαταστήσει την ισχύουσα [...] να εισάγει και να επεκτείνει το σύστημα επιλεκτικής διανομής της και στην Ελλάδα⁷³³.

617. Η εταιρεία δραστηριοποιείται στην Ελλάδα σε επίπεδο χονδρικής (b2b) αποκλειστικά μέσω της GWIS και σε επίπεδο λιανικής μέσω της ιστοσελίδας της www.cluse.com.

VI.16.2 Μέρος Πρώτο – Ερευνώμενες Πρακτικές

618. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ προσκόμισε στοιχεία με πρακτικές της εταιρείας CLUSE, ωστόσο δεν την κατήγγειλε ρητώς.

619. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκομίστηκαν σε μεταγενέστερο της καταγγελίας υπόμνημα, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ καταλογίζει στην CLUSE και στον αντιπρόσωπό της [...] πρακτική άρνησης προμήθειας με προϊόντα λόγω μη συμμόρφωσης με τις αποκαλούμενες «τιμές Ίντερνετ»⁷³⁴.

620. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ανέφερε ότι επικοινωνήσε με τον αντιπρόσωπο της CLUSE τον Ιούνιο του 2017 και ζήτησε να προμηθευτεί προϊόντα και να συνεργαστούν. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ισχυρίζεται ότι αν και συμφώνησε με τον αντιπρόσωπο της CLUSE να συνεργαστούν, στη συνέχεια δεν απάντησε στις υποβληθείσες παραγγελίες της⁷³⁵ και τελικά δεν συνεργάστηκε ποτέ με την εν λόγω εταιρεία. Επί αυτού η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ σημείωσε ότι «[...] μάλιστα μετά από έντονη επιμονή μας δικαιολογήθηκε ότι κυκλοφορεί στην αγορά ότι η εταιρεία μας δεν εφαρμόζει τις τιμές «μαρκέ». Η εμπορική δε πολιτική που εφαρμόζει είναι μέγιστη έκπτωση 5% επί του τιμοκαταλόγου τελικών τιμών όσον αφορά την ηλεκτρονική πώληση και αν θέλουμε να προμηθευτούμε ρολόγια θα πρέπει να συμμορφωθούμε με αυτή.».

621. Συνέπεια της προαναφερθείσας άρνησης, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ προχώρησε σε παράλληλες εισαγωγές των συγκεκριμένων προϊόντων από άλλα κράτη μέλη της ΕΕ, πρακτική που, κατά δήλωσή της, ήταν επιβλαβής για την ρευστότητα της.

622. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ θεωρεί ότι η κατασκευάστρια εταιρεία CLUSE έχει πλήρη γνώση της στάσης του αντιπροσώπου της και την στηρίζει, καθώς, κατά την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, τον Νοέμβριο του 2017 η CLUSE απέστειλε εξώδικο⁷³⁶ στην

⁷³³ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 5515/6.9.2019 απάντηση της CLUSE στην οποία αναφέρει ότι από τον Νοέμβριο του 2019 θα συνεργάζεται μόνο με εξουσιοδοτημένους λιανοπωλητές οι οποίοι θα πληρούν αντικειμενικά κριτήρια.

⁷³⁴ Βλέπε σελίδα 10 του υπ' αριθ. πρωτ. 7097/4.12.2017 υπομνήματος της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ

⁷³⁵ Βλ. το σχετ 98 του υπ' αριθ. πρωτ. 7097/4.12.2017 υπομνήματος της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ. Πρόκειται για το από 26.6.2017 μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου [...]

⁷³⁶ Βλ. το σχετ. 100 του υπ' αριθ. πρωτ. 7097/4.12.2017 υπομνήματος της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ. Πρόκειται για την από 17.11.2017 ΕΞΩΔΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ - ΟΧΛΗΣΗ – ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ της EUROPE WATCH GROUP B.V. κατά της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ στην οποία αναφέρεται ότι «Πρόσφατα διαπιστώσαμε ότι μέσω της ιστοσελίδας σας www.rologia.com.gr εκθέτετε, διαφημίζετε, προσφέρετε προς πώληση στους καταναλωτές και πωλείτε ρολόγια τα οποία φέρουν το ως άνω σήμα CLUSE και έχουν ίδιο σχέδιο με αυτά

ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ κατηγορώντας της για εμπορία απομιμητικών προϊόντων και την καλούσε, μεταξύ άλλων, να παύσει την διανομή, διαφήμιση, πώληση και εμπορία των προϊόντων που φέρουν «κατά παραποίηση άλλως απομίμηση, τα φημισμένα σήματα της εταιρείας» της, να αναλάβει εγγράφως την δέσμευση ότι δεν θα επαναλάβει τις παράνομες ενέργειές της, να παράσχει στοιχεία για τις πηγές προμήθειας των παράνομων απομιμητικών προϊόντων και να καταστρέψει τα απομιμητικά προϊόντα.

623. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ απάντησε με εξώδικο⁷³⁷ στο οποίο αρνήθηκε ότι τα προϊόντα που διακινεί είναι απομιμητικά, αρνήθηκε να παραδώσει στοιχεία των προϊόντων και κάλεσε την CLUSE να ανακαλέσει την «εξόχως συκοφαντική» εξώδικη δήλωση. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ισχυρίζεται ότι έκτοτε η CLUSE ούτε απάντησε ούτε προέβη σε κάποια άλλη ενέργεια.

VI.16.3 Μέρος Δεύτερο – Η έρευνα της ΓΔΑ

VI.16.3.1 Τα μέτρα έρευνας

624. Ενόψει των αναφερόμενων στην καταγγελία στοιχείων, η ΓΔΑ απέστειλε τον Ιούλιο του 2109 επιστολή παροχής στοιχείων στην CLUSE για να διευκρινίσει η τελευταία τις πρακτικές της, ιδίως ως προς τα απομιμητικά προϊόντα⁷³⁸.

VI.16.3.2 Η άποψη της CLUSE ως προς τις ερευνώμενες πρακτικές

625. Αναφορικά με τον αποκλειστικό διανομέα της στην Ελλάδα, η CLUSE διευκρίνισε ότι η GWIS⁷³⁹ προμηθεύεται τα προϊόντα από την ίδια σύμφωνα με τους προβλεπόμενους τιμοκαταλόγους για τους χονδρέμπορους και στην συνέχεια είναι στην διακριτική της ευχέρεια οι αλλαγές στις δικές της τιμές μεταπώλησης τόσο σε λιανοπωλητές όσο και σε τελικούς πελάτες (b2b και b2c).

626. Όσον αφορά την σχέση της με την ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, η CLUSE απάντησε ότι η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ πωλούσε μέσω της ιστοσελίδας της ρολόγια με το λογότυπο της CLUSE που ομοιάζε το σχέδιο που είναι προσαρτημένο στα προϊόντα της. Εν συνεχεία προέβη στην αγορά δείγματος και διαπίστωσε ότι «αυτά τα προϊόντα δεν κατασκευάστηκαν από εμάς ή με την άδεια μας και συνεπώς έφεραν παράνομα τα εμπορικά μας σήματα». Η εταιρεία σημείωσε ότι προέβη σε αποστολή εξώδικου στην

που ενσωματώνουν τα δικά μας προϊόντα. Πλην όμως, κατόπιν αγοράς σχετικού δείγματος, διαπιστώθηκε ότι πρόκειται για προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί από εμάς ή με την άδειά μας και φέρουν παρανόμως τα σήματά μας (εφεξής, τα «απομιμητικά προϊόντα»). Με την ως άνω παράνομη ενέργειά σας παραβιάζετε τα καταχωρισμένα δικαιώματά μας επί των σημάτων αυτών, τα οποία προστατεύονται με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 207/2009 και του Ν. 4072/2012 Περί Σημάτων..... Επιπλέον, η απομιμητική αυτή δραστηριότητα πλήττει και την καλή φήμη της εταιρείας μας και των σημάτων μας, με αποτέλεσμα να υφιστάμεθα τεράστια οικονομική και εμπορική ζημία.»

⁷³⁷ Βλ. το σχετ. 100 του υπ' αριθ. πρωτ. 7097/4.12.2017 υπομνήματος της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ.

⁷³⁸ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 4962/26.7.2019 επιστολή της ΓΔΑ προς την CLUSE και την υπ' αριθ. πρωτ. 5515/6.9.2019 απάντηση της CLUSE.

⁷³⁹ Από την έρευνα της ΓΔΑ στο διαδίκτυο εντοπίστηκε ότι τα πλήρη στοιχεία της GWIS είναι G.W.I.S. SINGLE MEMBER PRIVATE COMPANY (διακριτικό τίτλο G.W.I.S. S.M.P.C.) με έδρα την Γλυφάδα και αντικείμενο, μεταξύ άλλων, την εμπορία, εισαγωγή, εξαγωγή και ηλεκτρονική πώληση ρολογιών και κοσμημάτων, εξαρτημάτων αυτών, ανταλλακτικών και λοιπών μερών, στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ καλώντας την να σταματήσει την πώληση των απομιμητικών προϊόντων, στο οποίο απάντησε η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ με την αποστολή έτερου εξωδίκου όπου ισχυριζόταν ότι τα επίμαχα προϊόντα παράλληλης εισαγωγής ήταν γνήσια. Η CLUSE ανέφερε ότι δεν έλαβε άλλα νομικά μέτρα καθώς η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ απέσυρε αυτοβούλως από την ιστοσελίδα της όλα τα προϊόντα που έμοιαζαν με της CLUSE.

VI.16.3.3 Μέρος τρίτο – Νομική εκτίμηση

627. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο που να στοιχειοθετεί την επικοινωνία με την αντιπρόσωπο της CLUSE στην Ελλάδα, ήτοι την εταιρεία GWIS, ούτε που να αποδεικνύει άρνηση προμήθειάς της επειδή δεν συμμορφώνεται με προκαθορισμένες τιμές λιανικής. Από τα στοιχεία του φακέλου και ιδίως από τα προσκομισθέντα εξώδικα προκύπτει ότι η διαφωνία μεταξύ της CLUSE και της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ αφορούσε το ενδεχόμενο πώλησης απομιμητικών προϊόντων, και δεν προκύπτει οποιαδήποτε αναφορά σε συμμόρφωση με προκαθορισμένες τιμές ή σε περιορισμό διεξαγωγής παράλληλων εισαγωγών.

628. Ενόψει των ανωτέρω, δεν προκύπτει ούτε στοιχειοθετείται αντι-ανταγωνιστική πρακτική εκ μέρους της CLUSE.

VI.17 ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΕΞΑΙΡΕΣΗΣ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1 ΠΑΡ. 3 ΤΟΥ Ν. 3959/2011, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 101 ΠΑΡ. 3 ΣΛΕΕ

629. Επισημαίνεται ότι οι διαπιστωθείσες στην παρούσα εισήγηση πρακτικές οι οποίες ανά περίπτωση έχουν λάβει τη μορφή:

α) πρακτικής καθορισμού τιμών μεταπώλησης,

β) ευρύτερης στρατηγικής καθορισμού τιμών μεταπώλησης, η οποία περιελάμβανε και ενέργειες για τον περιορισμό του παράλληλου εμπορίου στο πλαίσιο του καθορισμού αυτού,

γ) περιορισμού αμοιβαίων προμηθειών μεταξύ μελών δικτύου επιλεκτικής διανομής δεν μπορεί να τύχουν απαλλαγής ανά πρακτική και

δ) απαγόρευσης παθητικών πωλήσεων,

διότι συνιστούν εξ αντικειμένου περιορισμούς του ανταγωνισμού ενώ περαιτέρω, δεν πληρούνται ανά περίπτωση οι σωρευτικές προϋποθέσεις ατομικής απαλλαγής των άρθρων 1 παρ. 3 ν. 3959/2011 και 101 παρ. 3 ΣΛΕΕ, ούτε έχουν εισφερθεί στοιχεία που να αναιρούν το συμπέρασμα αυτό.

VII. ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ - ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΥΠΑΡΞΗ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ/ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

VII.1 Μέρος Πρώτο- Ερευνώμενες Πρακτικές

630. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ αναφέρει στην καταγγελία της ότι θα πρέπει να εξεταστεί και το ενδεχόμενο ύπαρξης οριζόντιας συμφωνίας μεταξύ των καταγγελλομένων⁷⁴⁰.

631. Ειδικότερα, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ισχυρίζεται ότι σχεδόν όλοι οι αποκλειστικοί διανομείς (κατά ποσοστό που, κατά τη γνώμη της, υπερβαίνει το 97% της σχετικής αγοράς), εφαρμόζουν ομοιόμορφους κάθετους περιορισμούς, γεγονός που αποτελεί, κατά την γνώμη της, σοβαρότατη ένδειξη ύπαρξης «οριζόντιας συμφωνίας μεταξύ των καταγγελλόμενων για διατήρηση τιμών σε υψηλά επίπεδα και “αποχής από πόλεμο τιμών”». Οι ενδείξεις αυτές ενισχύονται, κατά την άποψη της καταγγέλλουσας, από τον ταυτόχρονο αποκλεισμό και την επιβολή αντιποίνων εναντίον της επιχείρησής της εντός ολίγων μηνών.

632. Περαιτέρω, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ αναφέρει ότι οι καταγγελλόμενες εταιρείες προέβησαν σε συντονισμένο τρόπο δράσης και επιβολής αντιποίνων, ισχυριζόμενη ειδικότερα ότι εντός μιας περιόδου δέκα μηνών σταμάτησαν σχεδόν στο σύνολό τους οι καταγγελλόμενες αιφνιδιαστικά και αδικαιολόγητα την προμήθειά της καταγγέλλοντας επίσημα ή *de facto* τη συνεργασία τους⁷⁴¹. Στη συνέχεια, κατά την καταγγέλλουσα, το επόμενο βήμα της συντονισμένης αυτής πρακτικής ήταν ότι η πλειοψηφία των καταγγελλόμενων εταιρειών αρνήθηκε την παροχή υπηρεσιών σέρβις σε αυθεντικά ρολόγια που βρίσκονταν εντός της περιόδου εγγύησης⁷⁴².

633. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ καταλογίζει μάλιστα στην εταιρεία RIST HELLAS τον ρόλο της «ηγέτιδας και σηματοροῦ» του ως άνω περιγραφόμενου καρτέλ⁷⁴³, και σημείωσε ειδικότερα ότι το καρτέλ μέσω της από κοινού δράσης της RIST HELLAS με τον όμιλο της FOSSIL «κλιμάκωσε τις ενέργειες στεγανοποίησης της αγοράς και πάταξης του διακοινοτικού εμπορίου εφαρμόζοντας εξατομικευμένο κωδικό προϊόντος και μέθοδο παρακολούθησης των παράλληλων εισαγωγών με την ονομασία *Authenticity Project*»⁷⁴⁴. Ειδικότερα, η καταγγέλλουσα επικαλείται δημοσίευμα με συνέντευξη του κ. Τοτόλη, αντιπροσώπου της RIST HELLAS όπου ο τελευταίος ερωτηθείς σχετικά με το παραεμπόριο στη χώρα ανέφερε ότι «*H RIST Hellas, σε συνέχεια του εξωδίκου σε γνωστό e-shop με παράνομα ρολόγια, προχωρά, σε συνεννόηση με άλλες μεγάλες εταιρείες του κλάδου της ωρολογοποιίας, το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα, σε θεσμικές συναντήσεις*

⁷⁴⁰ Βλ. παρ. 208-212 της υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελίας.

⁷⁴¹ Βλ. την σελ. 4 της καταγγελίας.

⁷⁴² Βλ. μεταξύ άλλων το υπ' αριθ. πρωτ. 7097/4.12.2017 υπόμνημα της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, σελ. 10 στην οποία η καταγγέλλουσα καταλογίζει στην KANTZΙΚΗ άρνηση επισκευής αυθεντικού ρολογιού ΟΟΖΟΟ πελάτη της ενώ καλυπτόταν από εγγύηση.

⁷⁴³ Βλ. σελ. 1 του υπ' αριθ. πρωτ. 3534/23.5.2019 υπομνήματος της καταγγέλλουσας.

⁷⁴⁴ Βλ. σελ. 1-2 του υπ' αριθ. πρωτ. 3534/23.5.2019 υπομνήματος της καταγγέλλουσας, όπου η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ αναφέρει ότι η RIST HELLAS ελέγχει δια του συστήματος *Authenticity Project* «ποια σημεία λιανικής «κλέβουν» (*cheating*) μη συμμορφούμενα με τους κανόνες του καρτέλ και τους απαγορευμένους κάθετους περιορισμούς του εκάστοτε κατασκευαστή οίκου που εφαρμόζουν και μετακυλούν οι εκάστοτε ανά κράτος μέλος αντιπρόσωποι / αποκλειστικοί διανομείς στους δικούς τους πελάτες χονδρικής, ήτοι τους λιανεμπόρους.».

με τους αρμόδιους φορείς για το παράλληλο εμπόριο καθώς και στην ανάπτυξη ενεργειών ενημέρωσης της κοινής γνώμης για τις συνέπειές του»⁷⁴⁵. Κατά την άποψη της καταγγέλλουσας, οι δηλώσεις του εκπροσώπου της RIST HELLAS περί συνεννόησης και συντονισμού με τις άλλες εταιρείες του κλάδου, αποτελούν απόδειξη ότι η RIST HELLAS μαζί με τον όμιλο FOSSIL ηγούνται της προσπάθειας και είναι σηματοροί των παράνομων πρακτικών που η ίδια καταγγέλλει⁷⁴⁶.

634. Περαιτέρω και προς επίρρωση των ως άνω ισχυρισμών, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ αναφέρθηκε σε δύο τουλάχιστον συναντήσεις των μελών του καρτέλ στα γραφεία του Πανελληνίου Συνδέσμου Εισαγωγέων Ωρολογιών (εφεξής και «ΠΣΕΩ») στην Αθήνα προκειμένου, κατά την άποψη της καταγγέλλουσας, να διαχειριστούν την αδυναμία διατήρησης των τιμών καταναλωτή στα κατώτερα επιθυμητά επίπεδα την περίοδο 2015-2016⁷⁴⁷. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ανέφερε ότι η ατζέντα των συναντήσεων περιλάμβανε δύο θέματα: πρώτον, την εύρεση τρόπου αντιμετώπισης και ανάσχεσης των παράλληλων εισαγωγών ρολογιών εκτός του επίσημου δικτύου των κατασκευαστικών οίκων και, δεύτερον, την αντιμετώπιση της δραστηκής μείωσης των λιανικών τιμών λόγω του διακοινοτικού εμπορίου και της έντονης δραστηριότητας των ηλεκτρονικών καταστημάτων. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ισχυρίζεται ότι η πρώτη συνάντηση έλαβε χώρα τον Ιούνιο-Ιούλιο του 2017 κατόπιν πρωτοβουλίας της RIST HELLAS και η δεύτερη Δεκέμβριο 2017-Ιανουάριο 2018 κατόπιν των ελέγχων που διενήργησε η ΕΑ σε εταιρείες εμπορίας ρολογιών. Ειδικότερα ως προς την συνάντηση του Δεκεμβρίου του 2017, η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ σημείωσε ότι θέμα διεξοδικής συζήτησης αποτέλεσε η ίδια, καθώς και τρόποι αντιμετώπισης της καταγγελίας της που είχε γίνει πλέον γνωστή⁷⁴⁸.

⁷⁴⁵ Βλ. το σχετ. 3 του υπ' αριθ. πρωτ. 3534/23.5.2019 υπομνήματος της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ. Πρόκειται για εκτύπωση του από 4.7.2018 άρθρου με τίτλο «Authenticity Project: Πόσο σίγουρος είσαι ότι το ρολόι σου είναι αυθεντικό;» στην ιστοσελίδα reader.gr. Η καταγγέλλουσα προσκόμισε επίσης το σχετ.4, το οποίο είναι το από 12.7.2018 άρθρο με τίτλο «Ο CEO της RIST HELLAS αποκαλύπτει τα πάντα για την αυθεντικότητα των ρολογιών» στην ιστοσελίδα www.cnn.gr. Στο εν λόγω άρθρο ο εκπρόσωπος της RIST HELLAS, κ. Β. Τοτόλης σχολίασε την αντιμετώπιση της δράσης του παραεμπορίου και των προβλημάτων που δημιουργεί στο κλάδο της αγοράς ρολογιού χειρός και σημείωσε σχετικά «Καλούμαστε συσπειρωμένοι όλοι εμείς να αντιμετωπίσουμε το θέμα και να το καταπολεμήσουμε έτσι ώστε τα φαινόμενα του παρεμπορίου να εξαλειφθούν και η αγορά μας να ορθοποδήσει». <https://www.cnn.gr/oikonomia/epixeiriseis/story/138230/o-ceo-tis-rist-hellas-apokalypitei-ta-panta-gia-tin-aythentikotita-ton-rologion>.

⁷⁴⁶ Βλ. σελ. 6-8 του υπ' αριθ. πρωτ. 3534/23.5.2019 υπομνήματος της καταγγέλλουσας.

⁷⁴⁷ Βλ. το υπ' αριθ. πρωτ. 8284/17.12.2019 υπομνήμα της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ, σελ. 69 και εξής.

⁷⁴⁸ Βλ. σελ. 70 του υπ' αριθ. πρωτ. 8284/17.12.2019 υπομνήματος της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ όπου αναφέρει και κατονομάζει ότι παραβρέθηκαν συγκεκριμένα στελέχη των εταιρειών RIST HELLAS, TIME CENTER, DIESEL ΕΛΛΑΣ, ΚΑΝΤΖΙΚΗ, ΓΚΟΓΚΑΣ, ΧΡΟΝΩΡΑ, SHOP&TRADE και άλλα μέλη στις συναντήσεις. Η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ διευκρίνισε ότι προέδρευε ο κ. Σ Τσούγιας, διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας ΥΙΟΙ Μ.ΤΣΟΥΓΙΑ Ο.Ε., ο οποίος κατακρίθηκε από τους λοιπούς ευρισκόμενους διότι την προμήθευε δίχως προσκόμματα.

VII.2 Μέρος Δεύτερο – Η έρευνα της ΓΔΑ

VII.2.1 Τα μέτρα έρευνας

635. Ενόψει των ως άνω ισχυρισμών, η ΓΔΑ πραγματοποίησε στις 9.10.2019 επιτόπιο έλεγχο⁷⁴⁹ στις εγκαταστάσεις του ΠΣΕΩ στο Ελληνικό, κατά τον οποίο ελήφθησαν αντίγραφα εγγράφων και ανωμοτί κατάθεση από τον [...].

VII.2.2 Ευρήματα από τον επιτόπιο έλεγχο

636. Στα πρακτικά της Γενικής Συνέλευσης του ΠΣΕΩ που συλλέχθηκαν στα πλαίσια του επιτόπιου ελέγχου, βρέθηκε αναφορά στην γενική συνέλευση της 22.12.2017 στα γραφεία του Συλλόγου. Σύμφωνα με τα πρακτικά, στην εν λόγω γενική συνέλευση, μεταξύ των άλλων θεμάτων, παραβρέθηκε δικηγόρος ειδικευμένος στα θέματα του δίκαιου του ανταγωνισμού, ο οποίος ενημέρωσε τα παρευρισκόμενα μέλη για την λειτουργία της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τη σχετική νομοθεσία και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μελών και απάντησε σε ερωτήσεις.

637. Ο [...], κληθείς να σχολιάσει την προαναφερθείσα γενική συνέλευση, διευκρίνισε ότι κατόπιν του ελέγχου που πραγματοποίησε η ΓΔΑ σε εταιρείες του κλάδου τον Νοέμβριο του 2017, συγκλήθηκε γενική συνέλευση στην οποία εκλήθη δικηγόρος με σκοπό να ενημερώσει τα μέλη του συνδέσμου για τον τρόπο σωστής και νόμιμης λειτουργίας τους στην αγορά.

VII.2.3 Η άποψη των καταγγελλόμενων εταιρειών

638. Στις απαντήσεις τους στις σχετικές ερωτήσεις της Υπηρεσίας, οι καταγγελλόμενες εταιρείες τοποθετήθηκαν συνοπτικά ως εξής:

639. Η ΓΚΟΓΚΑΣ απορρίπτει τους ισχυρισμούς της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ περί προσπάθειάς της να χειραγωγήσει την αγορά και σημειώνει ότι είναι μια μικρού μεγέθους εταιρεία, το μερίδιο αγοράς της είναι μικρότερο του 0,38% και ως εκ τούτου αδυνατεί να επηρεάσει την αγορά και μοναδικός σκοπός της είναι η καθημερινή της επιβίωση⁷⁵⁰. Επισημαίνει ότι η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ δεν προσκόμισε καμία απόδειξη για τους ισχυρισμούς της.

640. Η DIESEL HELLAS χαρακτήρισε τους ισχυρισμούς της καταγγέλλουσας περί ύπαρξης συμφωνίας ή/και εναρμονισμένης πρακτικής αβάσιμους και υπογράμμισε ότι δεν προσκομίστηκε καμία σχετική απόδειξη. Συναφώς, η DIESEL HELLAS διευκρίνισε ότι η διακοπή προμήθειας της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ με ρολόγια σήματος DIESEL ήταν αποκλειστικά αποτέλεσμα της μονομερούς απόφασης της τελευταίας να μην ενταχθεί στο δίκτυο επιλεκτικής διανομής που εφαρμόστηκε από 1.1.2015 και δεν οφείλεται σε καμία παράλληλη συμπεριφορά με άλλες εταιρείες του κλάδου⁷⁵¹.

641. Ως προς την ΡΙΣΤ, η εταιρεία αυτή προσκόμισε την ένορκη κατάθεση εξωτερικού συνεργάτη ο οποίος ανέφερε ότι ο ανταγωνισμός μεταξύ των εισαγωγέων σημάτων ρολογιών είναι οξύς, καθώς ανταγωνίζονται ποιος θα συμβληθεί με τον κατασκευαστικό

⁷⁴⁹ Δυνάμει της υπ' αριθ. πρωτ. οικ.6368/8.10.2019 εντολής ελέγχου.

⁷⁵⁰ Βλ. το υπ' αριθ. πρωτ. 3272/23.5.2018 υπόμνημα της ΓΚΟΓΚΑΣ.

⁷⁵¹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 4340/20.5.2020 απάντηση της DIESEL HELLAS.

οίκο του εξωτερικού και έφερε ως παράδειγμα την GANT, της οποίας την αντιπροσωπεία ανέλαβε το 2019 η ΡΙΣΤ ενώ πριν την είχε η TIME CENTER⁷⁵².

642. Η εταιρεία SHOP&TRADE παρέπεμψε στην [...] ⁷⁵³. Περαιτέρω, σε σχετική ερώτηση περί του περιεχομένου των συζητήσεων στις συνεδριάσεις του ΠΣΕΩ, [...] της TIME CENTER στην ανωμοτί κατάθεση του στην Υπηρεσία απάντησε ότι ο σύλλογος είναι υπό διάλυση, σπανίως γίνονται συναντήσεις και ότι οι μόνες συναντήσεις που γίνονται και στις οποίες στέλνει εκπρόσωπο είναι όσες αφορούν τις κληρώσεις των περιπτέρων στις εκθέσεις.

643. Η εταιρεία ΧΡΟΝΩΠΑ-ΚΑΛΛΙΓΕΡΗΣ ανέφερε ότι η ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο που να τεκμηριώνει ούτε την ύπαρξη συμφωνίας, απόφασης ή εναρμονισμένης πρακτικής ούτε την συμμετοχή της ίδιας σε τέτοια σύμπραξη που θα οδηγούσε σε αποκλεισμό της καταγγέλλουσας. Συναφώς, η ΧΡΟΝΩΠΑ υποστήριξε ότι πρέπει να υφίσταται μια ελάχιστη αμοιβαία επαφή προκειμένου οι συμμετέχοντες να έχουν συνεννοηθεί ή να έχουν αλληλοενημερωθεί ως προς τις προθέσεις τους και σημείωσε ότι η ίδια δεν είχε ουδεμία επικοινωνία, επαφή ή ανταλλαγή πληροφοριών με τους υπόλοιπους εισαγωγείς ρολογιών στην Ελλάδα⁷⁵⁴.

VII.3 Μέρος Τρίτο - Νομική Εκτίμηση

644. Διαπιστώνεται καταρχήν ότι η καταγγέλλουσα δεν προσκόμισε κανένα αποδεικτικό στοιχείο ή κάποια συγκλίνουσα ένδειξη, τα οποία να στοιχειοθετούν τους ισχυρισμούς της περί ύπαρξης καρτέλ, πλην των προαναφερθέντων γενικών ισχυρισμών που ανέφερε στην καταγγελία και τα υπομνήματά της.

645. Περαιτέρω, από τα ευρήματα του επιτόπιου ελέγχου στις εγκαταστάσεις του ΠΣΕΩ, δεν προέκυψαν στοιχεία τα οποία να αποδεικνύουν (ή έστω να καταδεικνύουν) την ύπαρξη συναντήσεων με θέμα ή αντικείμενο αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές, όπως λ.χ. συμφωνία για εφαρμογή κοινών πρακτικών (τιμολογιακών και άλλων). Η αναφορά στα πρακτικά της από 22.12.2017 Γενικής Συνέλευσης του Συλλόγου ότι παραβρέθηκε σε αυτήν δικηγόρος ειδικευμένος στα θέματα του δίκαιου του ανταγωνισμού προς ενημέρωση των μελών του Συλλόγου για την λειτουργία της ΕΑ, τη σχετική νομοθεσία και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μελών, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι καταδεικνύει εμπλοκή των μελών σε αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές. Αντιθέτως, η παρουσία δικηγόρων ειδικευμένων στο δίκαιο του ανταγωνισμού σε Γενικές Συνελεύσεις και συναντήσεις συλλόγων μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί ένδειξη προσπάθειας συμμόρφωσης των μελών του συλλόγου με το δίκαιο του ανταγωνισμού, στο πλαίσιο εφαρμογής προγραμμάτων συμμόρφωσης («compliance programme»). Σε κάθε περίπτωση, οι συναντήσεις των εταιρειών εμπορίας ρολογιών στα πλαίσια του πανελληνίου συνδέσμου τους, στις οποίες αποδεδειγμένα υπήρχαν και άλλα θέματα

⁷⁵² Βλ. το σχετ. 19 της υπ' αριθ. πρωτ. 5434/3.9.2019 απάντησή της ΡΙΣΤ για την από 24.7.2019 νο 33504 ένορκη κατάθεση του Φ. Πατέλ, εξωτερικού εμπορικού συμβούλου της ΡΙΣΤ, φύλλο 3.

⁷⁵³ Βλ. την το σχετ. 11 της 4977/5.6.2020 απάντησης της SHOP&TRADE για την [...]

⁷⁵⁴ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 6805/22.10.2019 απάντηση της ΧΡΟΝΩΠΑ, σελ. 3-4.

εμπορικού χαρακτήρα προς συζήτηση, όπως επί παραδείγματι τα περίπτερα σε εμπορικές εκθέσεις, δεν μπορούν να θεωρηθούν άνευ άλλων στοιχείων ως συνάντηση μελών καρτέλ με σκοπό συζήτησης αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές.

646. Επιπλέον, σημειώνεται ότι ούτε από τους επιτόπιους ελέγχους στα γραφεία των καταγγελλομένων εταιρειών δεν βρέθηκαν στοιχεία που να αποδεικνύουν ή έστω να καταδεικνύουν επικοινωνία μεταξύ των εταιρειών (είτε μεμονωμένες επικοινωνίες μεταξύ ανταγωνιστικών εταιρειών, είτε επικοινωνίες διαμέσου του ΠΣΕΩ), ούτε συγκλίνουσες ενδείξεις ότι κάποια από τις εταιρείες τελούσε σε γνώση των πρακτικών (τιμολογιακών ή άλλων) των άλλων εταιρειών του κλάδου, ύστερα από επικοινωνία μεταξύ τους.

647. Τέλος, πρέπει να επισημανθεί ότι ο ισχυρισμός της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ ότι «εντός μιας περιόδου δέκα μηνών» σταμάτησαν σχεδόν στο σύνολό τους οι καταγγελλόμενες αιφνιδιαστικά και αδικαιολόγητα την προμήθειά της καταγγέλλοντας επίσημα ή *de facto* τη συνεργασία τους, δεν αποδεικνύεται από τα στοιχεία του φακέλου. Πράγματι, όπως έχει εκτεθεί ανωτέρω, στις αντίστοιχες ενότητες που αφορούν την καθεμία από τις καταγγελλόμενες και ελεγχόμενες εταιρείες, η συνεργασία της ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ με τις διάφορες εταιρείες διακόπηκε (ή δεν εκκίνησε καν) σε διαφορετικές χρονικές περιόδους για την καθεμία εταιρεία, με χρονική απόσταση μεταξύ της διακοπής συνεργασίας από την μια εταιρεία στην άλλη σαφώς μεγαλύτερη του 10μήνου (π.χ. η τελευταία συνεργασία με την SWATCH GROUP GREECE ήταν το 2004, η συνεργασία με την SHOP&TRADE ξεκίνησε στα τέλη του 2015 και η τελευταία συνεργασία με την ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ ήταν το Ιούλιο του 2014), ενώ η διακοπή της συνεργασίας επήλθε για διαφορετικούς λόγους με την καθεμία εταιρεία.

648. Υπό το φως των ανωτέρω, δεδομένου ότι δεν προσκομίστηκε ούτε βρέθηκε κάποιο στοιχείο που να αποδεικνύει άμεση ή έμμεση επαφή μεταξύ των καταγγελλομένων με σκοπό αυτές να διαμορφώσουν κοινή βούληση ώστε να συμπεριφέρονται στην αγορά κατά ορισμένο τρόπο, δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί η ύπαρξη οριζόντιας συμφωνίας ή σύμπραξης μεταξύ των καταγγελλομένων. Ούτε προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ότι οι εμπλεκόμενες εταιρείες εν γνώσει τους προσχώρησαν σε μηχανισμούς συμπαιγνίας που διευκόλυναν το συντονισμό της εμπορικής τους πολιτικής, ενώ η ύπαρξη απλώς ενδεχόμενης παράλληλης συμπεριφοράς, δεν αρκεί αφεαυτής για να στοιχειοθετηθεί εναρμονισμένη πρακτική.

VIII. ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΠΙΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

VIII.1 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ

649. Κατά πάγια νομολογία, οι επιμέρους περιοριστικές συμφωνίες μπορούν να συνιστούν ενιαία και διαρκή παράβαση υπό το πρίσμα των άρθρων 101 ΣΛΕΕ και 1 του ν. 3959/2011⁷⁵⁵. Η παράβαση των άρθρων 101 ΣΛΕΕ (1 του ν. 3959/2011) μπορεί να

⁷⁵⁵ Η νομολογία χρησιμοποιεί πολλά κριτήρια για την εκτίμηση του ενιαίου ή μη χαρακτήρα μίας παράβασης μεταξύ των οποίων αν οι επίμαχες πρακτικές είχαν κοινό αντικείμενο, βλ. απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 17ης Μαΐου 2013, συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-147/09 και T-148/09,

προκύπτει όχι μόνον από μεμονωμένη ενέργεια, αλλά και από σειρά ενεργειών ή ακόμη από διαρκή συμπεριφορά⁷⁵⁶, ανεξάρτητα από το εάν ένα ή περισσότερα στοιχεία αυτής της σειράς ενεργειών θα μπορούσαν να συνιστούν και αφεαυτών παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ⁷⁵⁷. Η ενιαία και διαρκής παράβαση υπό το άρθρο 101 ΣΛΕΕ προϋποθέτει ένα σύνολο ενεργειών ή και ένα σύμπλεγμα πρακτικών στις οποίες προβαίνουν διάφορα μέρη, που εντάσσονται σε ένα «συνολικό σχέδιο» διότι επιδιώκουν έναν και μόνο οικονομικό σκοπό⁷⁵⁸, ήτοι τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της ενιαίας αγοράς. Περαιτέρω, η έννοια της «ενιαίας παράβασης» αναφέρεται όχι μόνο σε μια κατάσταση, στην οποία πολλές επιχειρήσεις μετείχαν σε παράβαση που συνίστατο σε διαρκή συμπεριφορά με ένα και μόνο οικονομικό σκοπό, κατά τα ανωτέρω οριζόμενα, αλλά και σε μεμονωμένες παραβάσεις που συνδέονται λόγω ταυτότητας αντικειμένου (ίδιος σκοπός του συνόλου των στοιχείων) και υποκειμένων (ταυτότητα των οικείων επιχειρήσεων)⁷⁵⁹. Η ύπαρξη μιας ενιαίας και διαρκούς παράβασης μπορεί να διαπιστωθεί τόσο σε περιπτώσεις οριζόντιων συμπράξεων, όσο και σε παραβάσεις που προκύπτουν σε κάθετες συμφωνίες, όπως λ.χ. σε περιπτώσεις καθορισμού τιμών μεταπώλησης⁷⁶⁰.

650. Επιπλέον, προκειμένου να χαρακτηριστούν διάφορες ενέργειες ως ενιαία και αδιάλειπτη παράβαση, πρέπει να επαληθευτεί εάν εμφανίζουν μεταξύ τους δεσμό συμπληρωματικότητας, εάν εντάσσονται δηλαδή εντός ενός «συνολικού σχεδίου» διότι επιδιώκουν τον ίδιο σκοπό⁷⁶¹, υπό την έννοια ότι κάθε μία από αυτές σκοπεί στην αντιμετώπιση μιας ή περισσότερων συνεπειών της κανονικής λειτουργίας του ανταγωνισμού και συντείνουν, μέσω της αλληλεπίδρασής τους, στην επέλευση του

Trelleborg Industrie SAS και Trelleborg AB κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σκ.60, με περαιτέρω παραπομπές σε σχετική νομολογία.

⁷⁵⁶ Βλ., σχετικώς, ΔΕΕ, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00 P, *Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής* (εφεξής: *Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής*), σκ. 258. Βλ. και ΔΕΕ, υπόθεση C-441/11 P, *Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Verhuizingen Correns NV*, ψηφιακή Συλλ. ECLI:EU:C:2012:778, σκ. 41, καθώς και της 8ης Ιουλίου 1999, υπόθεση C-49/92 P, *Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni SpA*, , σκ. 81.

⁷⁵⁷ Βλ. και ΠΕΚ, T-53/03, *BPB κατά Επιτροπής*, σκέψη 252.

⁷⁵⁸ Βλ. ΠΕΚ, συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-25/95, T-26/95, T-30/95, T-31/95, T-32/95, T-34/95, T-35/95, T-36/95, T-37/95, T-38/95, T-39/95, T-42/95, T-43/95, T-44/95, T-45/95, T-46/95, T-48/95, T-50/95, T-51/95, T-52/95, T-53/95, T-54/95, T-55/95, T-56/95, T-57/95, T-58/95, T-59/95, T-60/95, T-61/95, T-62/95, T-63/95, T-64/95, T-65/95, T-68/95, T-69/95, T-70/95, T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 και T-104/95, *Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής*, σκ. 3699, και εκεί παρατιθέμενη νομολογία. Βλ. υπ' αυτή την έννοια, και τις αποφάσεις του Πρωτοδικείου, της 5ης Απριλίου 2006, υπόθεση T-279/02, *Degussa AG κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, Συλλ. 2006, σ. II-897, σκ. 155, καθώς και της 8ης Ιουλίου 2008, υπόθεση T-54/03, *Lafarge SA κατά Επιτροπής*, σκ. 482.

⁷⁵⁹ Συναφώς, η απόφαση του ΠΕΚ, T-53/03, *BPB κατά Επιτροπής*, ό.π., σκ. 257. Βλ. επίσης τις αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 6ης Φεβρουαρίου 2014, υπόθεση T-27/10, *AC-Treuhand AG κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, καθώς και, υπόθεση T-446/05, *Amann & Söhne και Cousin Filterie κατά Επιτροπής*, Συλλ. 2010, σ. II-1255, σκ. 89. Βλ. επίσης απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 12ης Δεκεμβρίου 2012, T- 410/09 *Almamet GmbH Handel mit Spanen und Pulvern aus Metall κατά Επιτροπής*, ECLI:EU:T:2012:676, σκ. 152 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

⁷⁶⁰ Βλ. μεταξύ πολλών, απόφαση της Ε. Επ. στην υπόθεση AT.40465 – *ASUS*, παρ. 100-104.

⁷⁶¹ Βλ., σχετικώς, απόφαση του ΔΕΚ, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00 P, *Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής*, ό.π., σκ. 260. Η απόσταση δε κάποιων μηνών μεταξύ των εκδηλώσεων της συμπράξεως είναι αμελητέα στο πλαίσιο μιας σφαιρικής συμπεριφοράς που εφαρμόζεται επί σειρά ετών.

σύνολου των επιδιωκόμενων αντιθέτων στον ανταγωνισμό αποτελεσμάτων⁷⁶². Συναφώς, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλες οι δυνάμενες να αποδείξουν ή να θέσουν υπό αμφισβήτηση τον εν λόγω δεσμό περιστάσεις, όπως το χρονικό διάστημα εφαρμογής, το περιεχόμενο, περιλαμβανομένων των χρησιμοποιηθεισών μεθόδων και, συνακόλουθα, ο σκοπός των διαφόρων επιδίκων ενεργειών. Επομένως, θα ήταν τεχνητή η απόπειρα να υποδιαιρεθεί μια συνεχής συμπεριφορά, που χαρακτηρίζεται από ένα και τον αυτό σκοπό, αναλύομενη σε πλείονες και χωριστές παραβάσεις⁷⁶³. Τα στοιχεία και οι περιστάσεις που κρίνονται συναφή εξετάζονται στο σύνολό τους για την εξαγωγή συμπεράσματος^{764,765}.

651. Ως προς τη διαρκή παράβαση, ως προκύπτει από την ενωσιακή νομολογία, η έννοια του συνολικού σχεδίου παρέχει στην αρχή ανταγωνισμού τη δυνατότητα να συναγάγει ότι η διάπραξη παραβάσεως δεν διακόπηκε ακόμη και αν, ως προς συγκεκριμένη περίοδο, η ίδια δεν διαθέτει αποδεικτικά στοιχεία για τη συμμετοχή της συγκεκριμένης επιχειρήσεως στην παράβαση αυτή, υπό τον όρο ότι η εν λόγω επιχείρηση έλαβε μέρος στην παράβαση πριν και μετά την περίοδο αυτή και δεν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία ή ενδείξεις από τις οποίες προκύπτει ότι η παράβαση διακόπηκε κατά το μέρος που αφορά την εν λόγω επιχείρηση. Στην περίπτωση αυτή, η αρχή ανταγωνισμού δύναται να επιβάλει πρόστιμο για όλη την παραβατική περίοδο, περιλαμβανομένου του χρονικού διαστήματος για το οποίο δεν διαθέτει αποδεικτικά στοιχεία για τη συμμετοχή της συγκεκριμένης επιχειρήσεως⁷⁶⁶.

⁷⁶² Βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΔΕΕ C-239/11 P, C-489/11 P και C-498/11 P, Siemens, Mitsubishi, Toshiba κατά Επιτροπής, ψηφιακή Συλλογή (Γενική Συλλογή), σκ. 247-248. Βλ., υπό την έννοια αυτή, και απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 12ης Δεκεμβρίου 2007, υποθ. T-101/05 και T-111/05, BASF και UCB κατά Επιτροπής, Συλλ. 2007, σ. II-4949, σκέψεις 179 έως 181. Βλ. και την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 28ης Απριλίου 2010, υπόθεση T-446/05, Amann & Söhne GmbH & Co. KG και Cousin Filtrerie SAS κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Συλλ. 2010, σ. II-1255, σκ. 92. Συναφώς, βλ. και την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 24ης Μαρτίου 2011, υπόθεση T-385/06, Aalberts Industries NV και λοιπών κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Συλλ. 2011, σ. II-1223, σκ. 88, όπου αναφέρονται επίσης τα εξής: «Πρέπει επίσης να διευκρινιστεί ότι η έννοια του ενιαίου σκοπού δεν μπορεί να καθορίζεται μέσω της γενικής αναφοράς στη στρέβλωση του ανταγωνισμού εντός της αφορώσας την παράβαση αγοράς, καθόσον ο επηρεασμός του ανταγωνισμού συνιστά, είτε ως αντικείμενο είτε ως αποτέλεσμα, ένα από τα αρρήκτως μεταξύ τους συνδεδεμένα ουσιαστικά στοιχεία κάθε συμπεριφοράς εμπιπτουσας στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ. Ένας τέτοιος ορισμός της έννοιας του ενιαίου σκοπού θα οδηγούσε στον εν μέρει περιορισμό του περιεχομένου της έννοιας της ενιαίας και αδιάλειπτης παραβάσεως, καθ' ο μέτρο θα είχε ως συνέπεια ότι πολλές σχετικές με κάποιον οικονομικό τομέα συμπεριφορές, απαγορευόμενες από το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ, θα έπρεπε να χαρακτηρίζονται συστηματικά ως συστατικά στοιχεία ενιαίας παραβάσεως [...]».

⁷⁶³ Βλ. και απόφαση του Πρωτοδικείου της Δεκεμβρίου 1991, *Enichem Anic SpA κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Polypropylene)*, υπόθεση T-6/89, Συλλ. 1991, σ. II-1623, σκ. 204.

⁷⁶⁴ Βλ. την απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Δεκεμβρίου 2006, συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-259/02 έως T-264/02 και T-271/02, Raiffeisen Zentralbank Österreich AG και λοιπών κατά Επιτροπής, σκ. 121.

⁷⁶⁵ Για τη σχετική δε, εκτίμηση παρέχεται στην Επιτροπή περιθώριο και διακριτική ευχέρεια εκτιμήσεως, καθώς οι ποικίλες παράμετροι σταθμίζονται διαφορετικά στο πλαίσιο των πραγματικών περιστατικών κάθε επιμέρους υπόθεσης. Υπό το πρίσμα δε, της προαναφερθείσας νομολογίας, για τη διαπίστωση του ενιαίου χαρακτήρα της παραβάσεως πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κάθε παράμετρος, η οποία είναι αντικειμενικά ικανή, στο πλαίσιο των ειδικών συνθηκών της κάθε υπόθεσης, να επιβεβαιώσει ή να θέσει υπό αμφισβήτηση τη στοίχιση διαφόρων συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών στον ίδιο σκοπό, ως συστατικών στοιχείων ενός συνολικού σχεδίου, ήτοι μιας και μόνης παραβάσεως. Βλ. Faull & Nikpay (Eds.), *The EC Law of Competition*, 3rd ed. Oxford, 2014, παρ. 8.462.

⁷⁶⁶ Βλ. αποφάσεις Γενικού Δικαστηρίου α) της 7.11.2019, υποθ. T-240/17, *Campine NV κ.α κατά Ευρ. Επιτροπής*, σκ. 270 και β) της 16.6.2015 υποθ. T-655/11, *FSL Holdings κ.α κατά Ευρ. Επιτροπής*

652. Κατ' επιταγήν της αρχής της ασφάλειας δικαίου, ελλείπει αποδεικτικών στοιχείων από τα οποία να προκύπτει άμεσα η διάρκεια παραβάσεως, η αρχή ανταγωνισμού οφείλει τουλάχιστον να προσκομίζει αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με περιστατικά τα οποία δεν απέχουν χρονικά μεταξύ τους, ούτως ώστε να μπορεί ευλόγως να συναχθεί ότι η εν λόγω παράβαση συνεχίστηκε αδιαλείπτως μεταξύ δύο συγκεκριμένων ημερομηνιών⁷⁶⁷. Μολονότι το διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ δύο εκφάνσεων παραβατικής συμπεριφοράς αποτελεί καθοριστικής σημασίας κριτήριο για τη διαπίστωση του διαρκούς χαρακτήρα παραβάσεως, το ζήτημα αν το εν λόγω διάστημα είναι αρκούντως μακρό ώστε να συνιστά διακοπή της παραβάσεως δεν μπορεί να εξετάζεται αφηρημένα. Αντιθέτως, πρέπει να εξετάζεται στο πλαίσιο της λειτουργίας συγκεκριμένης πρακτικής⁷⁶⁸.

VIII.2 ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΠΙΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

653. Σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 1 του Ν. 3959/2011 εάν η Επιτροπή Ανταγωνισμού, μετά από σχετική έρευνα που διεξάγει, διαπιστώσει παράβαση των άρθρων 1 ν. 3959/2011 ή/ και 101 ΣΛΕΕ, μπορεί με απόφασή της να επιβάλει πρόστιμο στις επιχειρήσεις και στις ενώσεις επιχειρήσεων που υπέπεσαν στην παράβαση⁷⁶⁹.

654. Περαιτέρω, με βάση το άρθρο 25 παρ. 2 υπό α του Ν. 3959/2011, για τον καθορισμό του προστίμου λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, η σοβαρότητα και η διάρκεια και η γεωγραφική έκταση της παράβασης, ενώ το επιβαλλόμενο πρόστιμο μπορεί να φτάσει μέχρι ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού κύκλου εργασιών της επιχείρησης της χρήσης κατά την οποία έπαυσε η παράβαση, ή, αν αυτή συνεχίζεται μέχρι την έκδοση της απόφασης, της προηγούμενης της έκδοσης της απόφασης χρήσης⁷⁷⁰.

655. Οι ανωτέρω διατάξεις δεν προσδιορίζουν τη βάση για τον υπολογισμό του προστίμου⁷⁷¹, ωστόσο, προσδιορίζουν, με γνώμονα την αρχή της αναλογικότητας, ένα ανώτατο ποσοτικό όριο (10% του συνολικού κύκλου εργασιών της επιχείρησης), το οποίο το τελικώς επιβαλλόμενο από την Επιτροπή πρόστιμο δεν επιτρέπεται να υπερβεί,

σκ. 481 η οποία παραπέμπει στην απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 17ης Μαΐου 2013, υποθ. T-147/09 και T-148/09, *Trelleborg Industrie και Trelleborg κατά Επιτροπής*, σκ. 87.

⁷⁶⁷ Ο.π. υποθ. T-655/11, *FSL Holdings κ.α κατά Ευρ. Επιτροπής* σκ. 482 και νομολογία στην οποία παραπέμπει.

⁷⁶⁸ Απόφαση Γεν. Δικαστηρίου της 19ης Μαΐου 2010, υποθ. T-18/05, *IMI κ.λπ. κατά Επιτροπής*, Συλλογή 2010, σ. II-1769, σκ. 89.

⁷⁶⁹ Βλ. άρθρο 25 παρ. 1 του ν. 3959/2011 (προϊσχύον άρθρο 9 παρ. 1 του ν. 703/1977).

⁷⁷⁰ Βλ. άρθρο 25 παρ. 2α) ν. 3959/2011 (προϊσχύον άρθρο 9 παρ. 2εδ. α και β ν. 703/1977) και Κατευθυντήριες Γραμμές για τον τρόπο υπολογισμού του ύψους των προστίμων, ό.π., παρ. 6 επ. Βλ. σχετικά και ΣτΕ 2007/2013, σκ. 28 (όπου και παραπομπές σε αντίστοιχη ενωσιακή νομολογία): το μέγιστο του επιβαλλόμενου προστίμου, το οποίο σκοπεί όχι μόνο να κολάσει τις παράνομες πράξεις των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, αλλά και να αποτρέπει τόσο τις εν λόγω επιχειρήσεις, όσο και άλλους επιχειρηματίες, από τη μελλοντική παράβαση των κανόνων του δικαίου του ανταγωνισμού, ορίζεται με βάση τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. Ο συνολικός αυτός κύκλος εργασιών αποτελεί ένδειξη, έστω κατά προσέγγιση και ατελή, του μεγέθους και της οικονομικής ισχύος της επιχείρησης, στοιχείων που νομίμως λαμβάνονται υπόψη για την εκτίμηση της σοβαρότητας της παράβασης. Επιπλέον, τα εν λόγω στοιχεία σχετίζονται με την ανάγκη διασφάλισης της αποτελεσματικότητας και της επαρκούς αποτρεπτικότητας του προστίμου, η οποία λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό του ύψους αυτού.

⁷⁷¹ Βλ. απόφαση ΠΕΚΤ-241/01, *Scandinavian Airlines System*, Συλλ. 2005, II-02917, σκ. 165.

ανεξαρτήτως των ενδιάμεσων πράξεων υπολογισμού⁷⁷². Ανάλογες διατάξεις ισχύουν και στο ενωσιακό δίκαιο⁷⁷³.

656. Σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ε.Α. της 12.05.2006 αναφορικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό προστίμων, η Ε.Α. «...καθορίζει το βασικό ποσό του προστίμου για κάθε επιχείρηση σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης. Εν συνεχεία, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, προσαυξάνει ή μειώνει το βασικό ποσό, ανάλογα με το εάν συντρέχουν αντίστοιχα επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις⁷⁷⁴». Ειδικότερα, το βασικό ποσό του προστίμου προκύπτει ως εξής:

α) ορίζεται ποσοστό ύψους μέχρι 30% επί των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης από προϊόντα ή υπηρεσίες που αφορούν στην παράβαση, με κριτήριο τη σοβαρότητα αυτής, και

β) το ποσό αυτό υπολογίζεται επί των ετήσιων ως άνω εσόδων για κάθε έτος της παράβασης αθροιστικά⁷⁷⁵. Εν συνεχεία, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, προσαυξάνει ή μειώνει το βασικό ποσό, ανάλογα με το εάν συντρέχουν αντίστοιχα επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις⁷⁷⁶. Εάν κατόπιν των ανωτέρω, το τελικώς επιβαλλόμενο πρόστιμο υπερβαίνει το ανώτατο όριο του άρθρου 25 παρ. 2 υπό α του Ν. 3959/2011, τούτο προσαρμόζεται αντίστοιχα και περιορίζεται στο ποσό αυτό.

657. Προκειμένου δε, να αξιολογηθεί η σοβαρότητα μίας παράβασης, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη της ιδίως το είδος της παράβασης, τα αντι-ανταγωνιστικά αποτελέσματα που προκλήθηκαν ή απειλήθηκε να προκληθούν στην αγορά, το ειδικό βάρος της κάθε επιχείρησης στη σχετική αγορά, το οικονομικό όφελος που αποκόμισε ο παραβάτης, εφόσον είναι δυνατό να υπολογιστεί το ύψος του, την οικονομική δύναμη της επιχείρησης που παραβιάζει τους κανόνες ανταγωνισμού στη σχετική αγορά και την έκταση της γεωγραφικής αγοράς⁷⁷⁷. Οι πιο σοβαρές παραβάσεις του ανταγωνισμού, όπως είναι ενδεικτικά οι οριζόντιοι περιορισμοί που αφορούν σε καθορισμό τιμών, η κατανομή

⁷⁷² Βλ. σχετικά ΕΑ 642/2017 (Διαγωνισμοί δημοπράτησης δημοσίων έργων) σκ. 279 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

⁷⁷³ Βλ. Κανονισμό (ΕΚ) 1/2003, ό.π., άρθρο 5 αναφορικά με τις εξουσίες των αρχών ανταγωνισμού των κρατών – μελών για την επιβολή προστίμων, καθώς και άρθρο 23 αναφορικά με τις αντίστοιχες εξουσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

⁷⁷⁴ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές ΕΑ για τον τρόπο υπολογισμού του ύψους των προστίμων, ό.π., παρ. 5 και 6-7.

⁷⁷⁵ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές ΕΑ για τον τρόπο υπολογισμού του ύψους των προστίμων, ό.π., παρ. 8. Η βάση για τον υπολογισμό του προστίμου είναι ο συνολικός κύκλος εργασιών της επιχείρησης από προϊόντα ή υπηρεσίες που αφορούν στην παράβαση. Παρομοίως, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χρησιμοποιεί ως βάση υπολογισμού την αξία των πωλήσεων των προϊόντων ή υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν από την επιχείρηση, με τις οποίες η παράβαση σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα. Ο συνδυασμός της αξίας των πωλήσεων με τις οποίες σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα η παράβαση, καθώς και της διάρκειας της παράβασης, θεωρείται ως κατάλληλη βάση υπολογισμού για να προσδιοριστεί η οικονομική σημασία της παράβασης, καθώς και το σχετικό βάρος της συμμετοχής κάθε επιχείρησης σε αυτήν (βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 παράγραφος 2 σημείο α) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003, ΕΕ C 210 της 1.9.2006, σελ. 2 έως 5, παρ. 6, 13-15) (εφεξής και «Κατευθυντήριες Γραμμές ΕΕπ για τα πρόστιμα»).

⁷⁷⁶ Βλ. ιδίως παρ. 27-31 προαναφερόμενης Ανακοίνωσης.

⁷⁷⁷ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές ΕΑ για τον τρόπο υπολογισμού του ύψους των προστίμων, ό.π., παρ. 10-11. Ανάλογα προβλέπονται και στις Κατευθυντήριες Γραμμές της ΕΕπ για τα πρόστιμα, ό.π., παρ. 19 επ. Συναφώς, και η απόφαση ΕΑ 635/2016, σκ. 380.

αγορών, οι περιορισμοί της παραγωγής, αλλά και ορισμένες καταχρήσεις δεσπόζουσας θέσης, τιμωρούνται αυστηρά και παραδειγματικά⁷⁷⁸.

⁷⁷⁸Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές ΕΑ για τον τρόπο υπολογισμού του ύψους των προστίμων, ό.π., παρ. 11. Επομένως, όταν πρόκειται για τέτοιου είδους παραβάσεις, το ποσοστό επί των ακαθάριστων εσόδων που αφορούν στην παράβαση, θα ορίζεται στα ανώτερα προεκτεθέντα όρια. Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές ΕΑ για τον τρόπο υπολογισμού του ύψους των προστίμων, ό.π., παρ.

658. Σημειώνεται ότι, η Επιτροπή δύναται να αποκλίνει από τη γενική μέθοδο υπολογισμού του προστίμου που προβλέπεται στη σχετική Ανακοίνωση της 12.5.2006, όταν οι ιδιαιτερότητες ορισμένης υπόθεσης το υπαγορεύουν⁷⁷⁹. Συναφώς, είναι επιτρεπτός ο κατ' αυτοδέσμευση της διοίκησης προσδιορισμός από αυτήν των κριτηρίων που σκοπεύει να εφαρμόσει στο πλαίσιο άσκησης της διακριτικής της εξουσίας. Στην ΕΑ εναπόκειται να ακολουθήσει τη μέθοδο υπολογισμού του ύψους του προστίμου, με την οποία αυτοδεσμεύτηκε, ενώ επιτρέπεται η απόκλιση από τα ούτως τεθέντα κριτήρια, λόγω συντρεχουσών ιδιαίτερων περιστάσεων σε συγκεκριμένη περίπτωση (είτε προς αυστηρότερη είτε προς ηπιότερη κατεύθυνση) – απόκλιση, ωστόσο, που θα πρέπει να δικαιολογείται ειδικώς⁷⁸⁰.

659. Κατά την άσκηση της ανωτέρω αρμοδιότητάς της, η ΕΑ έχει ευρεία διακριτική ευχέρεια (εντός του κατά το νόμο ανώτατου ορίου) για τη συγκεκριμενοποίηση του εκάστοτε επιβληθησομένου προστίμου, προκειμένου να διασφαλίζεται με επάρκεια το επιδιωκόμενο αποτρεπτικό αποτέλεσμα. Η αποτελεσματική εφαρμογή των ενωσιακών κανόνων ανταγωνισμού προϋποθέτει ότι η εκάστοτε αρχή ανταγωνισμού μπορεί οποτεδήποτε να προσαρμόζει το ύψος των προστίμων στις ανάγκες της πολιτικής αυτής⁷⁸¹. Επιπλέον, έχει κριθεί ότι δεν υφίσταται παράβαση των αρχών της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της μη αναδρομικότητας, είτε (α) όταν η αρχή ανταγωνισμού μέσω κατευθυντήριων γραμμών αποφασίζει να κινηθεί σε αυστηρότερο σε σχέση με το παρελθόν πλαίσιο, είτε (β) όταν πράττει τούτο επί ατομικής βάσης (ήτοι σε σύγκριση προς άλλες ατομικές περιπτώσεις)⁷⁸². Οι επιχειρήσεις που εμπλέκονται σε διοικητική διαδικασία η οποία μπορεί να καταλήξει στην επιβολή προστίμου δεν μπορούν να έχουν δικαιολογημένη εμπιστοσύνη στο γεγονός ότι η Επιτροπή δεν θα υπερβεί το ύψος των προστίμων το οποίο εφάρμοξε προηγουμένως⁷⁸³.

⁷⁷⁹ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές ΕΑ για τον τρόπο υπολογισμού του ύψους των προστίμων, ό.π., παρ. 21, ΕΑ 644/2017, σκ. 238, με περαιτέρω παραπομπές σε νομολογία.

⁷⁸⁰ Βλ. ΕΑ 580/VI/2013, σκ. 168 και ΕΑ 622/2015, σκ. 365, ΕΑ 644/2017, σκ. 238, με περαιτέρω παραπομπές σε νομολογία. Βλ. και ΣτΕ 2007/2013, σκ. 29 καθώς και ΔΕφαθ 2458/2017, σκ. 34, ΔΕφαθ 869/2013, σκ. 43, ΔΕφαθ 2265/2010, σκ. 46, ΔΕφαθ 559/2010, σκ. 26 και ΔΕφαθ 2891/2009, σκ. 29, όπου και σχετικές παραπομπές σε ενωσιακή νομολογία.

⁷⁸¹ Βλ. ΕΑ 580/VI/2013, σκ. 169 και ΕΑ 622/2015, σκ. 366, ΕΑ 644/2017, σκ. 239, με περαιτέρω παραπομπές σε νομολογία.

⁷⁸² Βλ. ΕΑ 644/2017, σκ. 239, με περαιτέρω παραπομπές σε νομολογία.

⁷⁸³ Βλ. ΕΑ 644/2017, σκ. 239, με περαιτέρω παραπομπές σε νομολογία.

660. Συναφώς, επισημαίνεται ότι το πρόστιμο πρέπει αφενός να επιβάλλεται ως κύρωση για ορισμένη παράβαση (ειδικό αποτρεπτικό αποτέλεσμα) και αφετέρου να συντελεί στην αποτροπή των επιχειρήσεων από την επανάληψη παρόμοιων αντανταγωνιστικών συμπεριφορών στο μέλλον (γενικό αποτρεπτικό αποτέλεσμα). Η ανάγκη εξασφάλισης του αρκούντως αποτρεπτικού χαρακτήρα του προστίμου επιβάλλει την κατάλληλη προσαρμογή του ύψους του, ώστε να λαμβάνεται υπόψη ο επιδιωκόμενος αντίκτυπος στην επιχείρηση στην οποία επιβάλλεται το εν λόγω πρόστιμο, τούτο δε, προκειμένου το πρόστιμο αυτό να μην είναι αμελητέο, ή αντιθέτως, υπερβολικά υψηλό, ιδίως σε σχέση με την οικονομική δυνατότητα της επιχείρησης, σύμφωνα με τις επιταγές, αφενός της εξασφάλισης της αποτελεσματικότητας του προστίμου και αφετέρου της τήρησης της αρχής της αναλογικότητας⁷⁸⁴.

661. Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί ότι, βάσει της ενωσιακής νομολογίας, η αρχή της αναλογικότητας επιτάσσει να μην υπερβαίνουν οι πράξεις των οργάνων της Ένωσης το πρόσφορο και αναγκαίο μέτρο για την επίτευξη των θεμιτών σκοπών που επιδιώκει η σχετική ρύθμιση, το οποίο σημαίνει ότι, όταν υφίσταται δυνατότητα επιλογής μεταξύ περισσότερων του ενός πρόσφορων μέτρων, πρέπει να επιλέγεται το λιγότερο επαχθές και ότι τα μειονεκτήματα που προκαλούνται δεν πρέπει να είναι υπέρμετρα σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς⁷⁸⁵. Συνεπώς, τα πρόστιμα δεν πρέπει να είναι υπέρμετρα σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς, ήτοι σε σχέση με την τήρηση των κανόνων περί ανταγωνισμού, και το ποσό του επιβαλλόμενου σε μια επιχείρηση προστίμου για παράβαση σε υπόθεση ανταγωνισμού πρέπει να είναι ανάλογο με την παράβαση, εκτιμώμενη στο σύνολό της, λαμβάνοντας υπόψη, ειδικότερα, τη σοβαρότητα της παραβάσεως αυτής.

VIII.2.1 Προσδιορισμός της βάσης του προστίμου

662. Η βάση για τον υπολογισμό του προστίμου είναι τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης από προϊόντα ή υπηρεσίες που αφορούν στην παράβαση. Σύμφωνα με την Ανακοίνωση της ΕΑ της 17.07.2009 αναφορικά με το εύρος των ακαθαρίστων εσόδων που χρησιμοποιούνται ως βάση για τον υπολογισμό του προστίμου, η ΕΑ λαμβάνει κάθε φορά υπόψη το σύνολο των ακαθαρίστων εσόδων της επιχείρησης στη σχετική/-ές αγορά/-ές προϊόντων που αφορά η διαπιστωθείσα παράβαση. Και τούτο, διότι η σχετική αγορά προϊόντων αποτελεί συνήθως ασφαλές κριτήριο για τον προσδιορισμό της αξίας πωλήσεων των προϊόντων που επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από την παράβαση, ενώ παράλληλα διασφαλίζεται με τον τρόπο αυτό και ο επιδιωκόμενος αποτρεπτικός χαρακτήρας του προστίμου⁷⁸⁶.

VIII.2.2 Κριτήρια για τον καθορισμό του προστίμου

⁷⁸⁴ Βλ. ΓενΔΕΕ T-352/09, Novácke chemické závody a.s., της 12.12.2012, σκ. 46 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

⁷⁸⁵ Βλ. απόφαση ΓενΔΕΕ της 12^{ης} Δεκεμβρίου 2012, *Electrabel v Commission*, T-332/09, σκ. 279 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία (απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Μαΐου 1998, C-180/96, Ηνωμένο Βασίλειο κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-2265, σκέψη 96, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 12ης Σεπτεμβρίου 2007, T-30/05, Prym και Prym Consumer κατά Επιτροπής, σκέψη 223). Η απόφαση επικυρώθηκε με την απόφαση του Δικαστηρίου της 3ης Ιουλίου 2014, C-84/13 P

⁷⁸⁶ Βλ. ΕΑ 644/2017, σκ. 238, με περαιτέρω παραπομπές σε νομολογία.

VIII.2.2.1 *Η σοβαρότητα της παράβασης*

663. Προκειμένου να αξιολογηθεί η σοβαρότητα μιας παράβασης, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη της ιδίως το είδος της παράβασης, τα αντι-ανταγωνιστικά αποτελέσματα που προκλήθηκαν ή απειλήθηκε να προκληθούν στην αγορά, το ειδικό βάρος της κάθε επιχείρησης στη σχετική αγορά, το οικονομικό όφελος που αποκόμισε ο παραβάτης, εφόσον είναι δυνατό να υπολογιστεί το ύψος του, την οικονομική δύναμη της επιχείρησης που παραβιάζει τους κανόνες ανταγωνισμού στη σχετική αγορά και την έκταση της γεωγραφικής αγοράς .

664. Οι κάθετοι περιορισμοί είναι κατά κανόνα λιγότερο επιζήμιοι από τους οριζόντιους και δεν συγκαταλέγονται στις πιο σοβαρές παραβάσεις του δικαίου του ανταγωνισμού, οι οποίες τιμωρούνται αυστηρά και παραδειγματικά, όπως ισχύει στην περίπτωση των οριζόντιων περιορισμών που αφορούν σε καθορισμό τιμών, κατανομή αγορών ή περιορισμό της παραγωγής. Εντούτοις, κάθετοι περιορισμοί όπως ο καθορισμός τιμών μεταπώλησης, ο περιορισμός των αμοιβαίων προμηθειών μεταξύ μελών συστήματος επιλεκτικής διανομής και ο περιορισμός του παράλληλου εμπορίου υπάγονται στους ιδιαίτερα σοβαρούς περιορισμούς του (ενδοσηματικού) ανταγωνισμού, ενώ από τη φύση τους θεωρείται ότι έχουν αντίκτυπο στην αγορά.

665. Ως προς την οικονομική ισχύ της επιχείρησης, σε περίπτωση συμμετοχής των μελών του δικτύου διανομής ενός παραγωγού ή προμηθευτή σε (κάθετες) συμφωνίες που αντιβαίνουν στις αρχές του ανταγωνισμού, δεν φαίνεται καταρχήν ενδεδειγμένο να επιβληθούν πρόστιμα και στις επιχειρήσεις αυτές⁷⁸⁷. Και τούτο, διότι η πρωτοβουλία των περιοριστικών για τον ανταγωνισμό συμφωνιών αναλαμβάνεται κατά κανόνα από τον προμηθευτή, ο οποίος έχει μεγαλύτερη οικονομική ισχύ και διαθέτει μέσα πίεσης⁷⁸⁸, γεγονός που τον καθιστά ικανό να εξασφαλίζει από μέρους των αντισυμβαλλομένων του την τήρηση των πρακτικών αυτών με διάφορους τρόπους⁷⁸⁹.

VIII.2.2.2 *Η διάρκεια της παράβασης*

⁷⁸⁷ Βλ. σχετ. την απόφαση της ΕΑ 663/2018 (ΕΛΑΪΣ - UNILEVER), παρ. 649 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

⁷⁸⁸ Συναφώς και η απόφαση ΕΑ 520/VI/2011, σκ. 374.

⁷⁸⁹ Βλ. ενδεικτικά ΕΑ 495/VI/2010, σκ. 189 και ΕΑ 580/VII/2013, σκ. 178. Βλ. επίσης αποφάσεις της Επιτροπής 2001/711/ΕΚ, *Volkswagen- Passat*, Υπόθεση COMP/F-2/36.693, σκ. 104 και 2002/758/ΕΚ, *Mercedes-Benz*, Υπόθεση COMP/36.264, σκ. 233.

666. Όταν η Ε.Α. εξετάζει περισσότερες αυτοτελείς παραβάσεις, κατά το περιεχόμενο και το είδος τους, ο υπολογισμός του ύψους του προστίμου πρέπει να γίνεται ξεχωριστά για κάθε μια από αυτές, ενώ σε περίπτωση που τέτοια παράβαση διαρκεί περισσότερα συναπτά έτη, αυτή δεν λογίζεται ως αυτοτελής για κάθε έτος, αλλά εξακολουθούσα και ενιαία χρονικά, ώστε το προβλεπόμενο στο νόμο ανώτατο όριο (πλαφόν) να ισχύει για τη συνολική διάρκεια της αποδιδόμενης παράβασης⁷⁹⁰. Από την άλλη πλευρά, ωστόσο, όταν οι αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές υπό το πρίσμα των διατάξεων των άρθρων 1 παρ. 1 ν. 3959/2011 ή/και 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ διακρίνονται από ενιαίο και διαρκή χαρακτήρα, λόγω εμβέλειας, χρονικής αλληλουχίας, συμπληρωματικότητας και κοινής στόχευσης στο πλαίσιο μιας μακρόχρονης στρατηγικής στρέβλωσης του ανταγωνισμού, γίνεται δεκτό ότι στο πλαίσιο αυτό κάθε επιμέρους αντι-ανταγωνιστική πρακτική μπορεί να συνιστά αυτοτελή παράβαση αλλά και τμήμα μιας ενιαίας παράβασης των ιδίων διατάξεων⁷⁹¹, οπότε το ανώτατο όριο του προστίμου επιβάλλεται επί της ενιαίας παράβασης⁷⁹².

VIII.2.2.3 ΕΠΙΒΑΡΥΝΤΙΚΕΣ / ΕΛΑΦΡΥΝΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ

Επιβαρυντικές περιστάσεις

⁷⁹⁰ Βλ. ΕΑ 625/2016, σκ. 6-7 (εκδοθείσα κατ' αναπομπή σε συνέχεια της ΔΕφαΘ 527/2016 προς χωριστή επιβολή προστίμων σε επιμέρους παραβάσεις του άρθρου 1 ν. 703/1977 στο πλαίσιο συμβάσεων δικαιόχρησης), η οποία όμως αφορά παραβάσεις που από την πρωτόδικη απόφαση της ΕΑ (580/VIII/2013) προκύπτει ότι είχαν κριθεί εξαρχής ως αυτοτελείς.

⁷⁹¹ Στην ενωσιακή νομολογία [βλ. ενδεικτικά ΓενΔΕΕ T-91/11, *InnoLux Corp. κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, ψηφιακή Συλλογή (Γενική Συλλογή), σκ. 136-139] γίνεται δεκτό ότι «στον τομέα του ανταγωνισμού, μολονότι η έννοια της ενιαίας και διαρκούς παραβάσεως, όπως έχει ερμηνευθεί, παρέχει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να διαπιστώσει παράβαση, με μία μόνον διαδικασία και απόφαση, περισσότερων συμπεριφορών για τις οποίες η διαπίστωση θα μπορούσε να γίνει κατά περίπτωση, τούτο δεν συνεπάγεται ότι η Επιτροπή υποχρεούται να ενεργήσει κατ' αυτόν τον τρόπο. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή διαθέτει διακριτική ευχέρεια ως προς τις διαδικασίες που θα κινησει. Συναφώς, η Επιτροπή δεν μπορεί να υποχρεωθεί να διαπιστώνει και να τιμωρεί κάθε αντίθετη προς τον ανταγωνισμό συμπεριφορά και τα δικαστήρια της Ένωσης δεν μπορούν —έστω και ενόψει της μειώσεως του προστίμου— να κρίνουν ότι η Επιτροπή, λαμβανομένων υπόψη των αποδεικτικών στοιχείων που είχε στη διάθεσή της, όφειλε να αποδείξει ότι συγκεκριμένη επιχείρηση διέπραξε παράβαση κατά συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Η άσκηση της διακριτικής αυτής ευχέρειας υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο». Άλλωστε, όπως γίνεται δεκτό «θα ήταν τεχνητή η κατάτμηση μιας συνεχούς συμπεριφοράς χαρακτηριζομένης από έναν και τον αυτό σκοπό, αναλύοντάς την σε πλείονες και χωριστές παραβάσεις, ενώ, αντιθέτως, πρόκειται για ενιαία παράβαση η οποία συγκεκριμενοποιήθηκε σταδιακά τόσο με συμφωνίες όσο και με εναρμονισμένες πρακτικές» [βλ. ΓενΔΕΕ T-204/08 και T-212/08, *Team Relocations NV κ.λπ. κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής*, Συλλ. 2011, σελ. II-3569, σκ. 33-37, 40].

⁷⁹² Βλ. κατ' αναλογία ΕΑ 520/VI/2011, σκ. 184 και 396 και τη νομολογία στην οποία παραπέμπει καθώς και ΕΑ 563/VIII/2013, σκ. 229 επ. και ιδίως 233-234 και 333.

667. Το βασικό ποσό του προστίμου μπορεί να προσαυξάνεται, στην περίπτωση που η επιχείρηση έχει διαπράξει στο παρελθόν διαπιστωμένη παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού, ή εάν αρνήθηκε να συνεργαστεί ή αποπειράθηκε να παρεμποδίσει την Υπηρεσία κατά την διεξαγωγή της έρευνάς της επί της συγκεκριμένης υπόθεσης, ή εάν η εμπλεκόμενη επιχείρηση είχε ηγετικό ρόλο στην παράνομη συμπεριφορά ή είχε προτρέψει άλλες επιχειρήσεις να την υιοθετήσουν (αξιολογείται ιδίως εάν είχε εξαναγκάσει άλλη επιχείρηση να συμμετάσχει στην πραγματοποίηση της παράβασης ή αν είχε επιβάλει αντίποινα σε άλλες επιχειρήσεις για να θέσουν τις παράνομες πρακτικές σε εφαρμογή)⁷⁹³.

668. Ειδικότερα, κατά την ανάλυση της παράβασης και την επιμέτρηση του προστίμου για την επίτευξη αποτρεπτικού αποτελέσματος, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η καθ' υποτροπή υιοθέτηση παράνομης συμπεριφοράς από μία επιχείρηση, ως στοιχείο ιδιαίτερης σημασίας και ως πολύ σημαντικός δείκτης της σοβαρότητας της επίδικης συμπεριφοράς⁷⁹⁴. Η ενωσιακή έννοια της υποτροπής είναι αντίστοιχη αυτής που απαντάται σε ορισμένες έννομες τάξεις, όταν δηλ. ένα πρόσωπο διαπράττει νέες παραβάσεις, αφού του επιβλήθηκαν κυρώσεις για παρόμοιες παραβάσεις⁷⁹⁵, ενώ από τη στιγμή που απαιτείται νέα παράβαση, συνάγεται ότι η τέλεση ταυτόχρονων παραβάσεων δεν εμπίπτει στην υποτροπή⁷⁹⁶. Επισημαίνεται ότι, η νέα παράβαση πρέπει να έχει διαπραχθεί από την ίδια επιχείρηση, υπό την έννοια της οικονομικής οντότητας⁷⁹⁷. Κατά την συνεκτίμηση των επιβαρυντικών περιστάσεων δεν απαιτείται η προγενέστερη παράβαση να εμφανίζει ομοιότητες με τη μεταγενέστερη ως προς τη φύση, την αγορά⁷⁹⁸, το προϊόν⁷⁹⁹ ή τη γεωγραφική επίδραση⁸⁰⁰. Για τη διαπίστωση, ωστόσο, τέλεσης παρόμοιας παράβασης, αρκεί να έχει παραβιασθεί ο ίδιος κανόνας δικαίου στο παρελθόν⁸⁰¹. Επίσης, κρίσιμο είναι το στοιχείο της προηγούμενης παράβασης των κανόνων του ανταγωνισμού. Αντιθέτως, η έννοια της υποτροπής δεν προϋποθέτει κατ' ανάγκη την προηγούμενη επιβολή κύρωσης, ούτε εξαρτάται από τη βαρύτητα αυτής⁸⁰².

⁷⁹³ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές ΕΑ για τον τρόπο υπολογισμού του ύψους των προστίμων, ό.π., παρ. 14 και Κατευθυντήριες Γραμμές ΕΕπ για τα πρόστιμα, ό.π., παρ. 28. Βλ. επίσης ΕΑ 644/2017, σκ. 257, ΕΑ 622/2015, σκ. 387.

⁷⁹⁴ Βλ. σχετικά απόφαση ΔΕΚ 7.1.2004, συν. υπ. C – 204/00P κ.α., *AalborgPortlandA/S*, Συλλ. 2004, I-123, σκ. 91, ΠΕΚ 17.12.1991, T-6/89, *EnichemAnic (Polypropylene)*, Συλλ. 1991, II – 1623, σκ. 295, ΔΕΚ 8.2.2007, C-3/06P, *GroupeDanone*, Συλλ. 2007, I – 1331, σκ. 47.

⁷⁹⁵ Ο.π., T-141/94, *ThyssenStahl*, σκ. 617

⁷⁹⁶ Ο.π., T-141/94, *ThyssenStahl*, σκ.618.

⁷⁹⁷ Βλ. ενδεικτικά απόφαση T-206/06 *Total και ElfAquitaine κατά Επιτροπής*, Συλλ. 2011, II-163, σκ. 213 (ιδίως ως προς την ταυτότητα του αποδέκτη των σχετικών αποφάσεων περί παράβασης).

⁷⁹⁸ Απόφαση ΕΕ COMP 38695 2009/C 137/06, παρ. 525, απόφαση ΠΕΚ T-101/05 και T-111/05, *BASF* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. II-4949, σκέψη 64 καθώς και T-161/05 *Hoechst* κατά Επιτροπής, Συλλ 2009, II-3555, σκ. 147.

⁷⁹⁹ Απόφαση ΕΕ COMP/C.39181- 2009/C295/13, παρ. 679 και COMP/39129-2009/C 296/08, παρ. 255.

⁸⁰⁰ Βλ. σχετικά απόφαση T-203/01, *Michelin* κατά Επιτροπής, ό.π., σκ. 288.

⁸⁰¹ Βλ. σχετικά απόφαση ΠΕΚ στις συνεκδ. υποθέσεις T-101/05 και T-111/05, *BASF* και *UCB* κατά Επιτροπής, Συλλ. 2007, II 4949, σκ. 64 και T-57/01, *Solvay* κατά Επιτροπής, Συλλ 2009, II-4621, σκ. 510.

⁸⁰² Βλ. σχετικά απόφαση ΠΕΚ, T – 53/2003, *BPB*, Συλλ. 2008, II-1333, σκ. 387-388 και T-38/02, *GroupeDanone*, ό.π., σκ. 363. Ιδίως δε σκέψη 388 του Γενικού Δικαστηρίου στην υπόθεση T – 53/2003, ό.π., σύμφωνα με το οποίο: «[...] η συνεκτίμηση της υποτροπής αποβλέπει στο να παρακινήσει τις επιχειρήσεις που έχουν εκδηλώσει την τάση να παραβούν τους κανόνες του ανταγωνισμού να μεταβάλουν τη συμπεριφορά τους, εφόσον αποδεικνύεται ότι η προηγούμενη διαπίστωση παραβάσεώς τους δεν ήταν αρκετή για να προλάβει την επανάληψη της παραβατικής συμπεριφοράς. Έτσι, το καθοριστικό στοιχείο της

669. Κατά πάγια δε, νομολογία, η Επιτροπή έχει ιδιαίτερος ευρεία διακριτική ευχέρεια όσον αφορά την επιλογή των στοιχείων που πρέπει να ληφθούν υπόψη για τον καθορισμό του ύψους των προστίμων, όπως οι ιδιαίτερες περιστάσεις της υποθέσεως, το πλαίσιο της και ο αποτρεπτικός χαρακτήρας των προστίμων, χωρίς να είναι αναγκαίο να γίνει παραπομπή σε δεσμευτικό ή εξαντλητικό κατάλογο κριτηρίων που πρέπει οπωσδήποτε να ληφθούν υπόψη⁸⁰³. Επομένως, η Επιτροπή μπορεί, σε κάθε περίπτωση, να λάβει υπόψη τις ενδείξεις που επιβεβαιώνουν την τάση μιας επιχείρησης να παραβαίνει τους κανόνες του ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένου του χρονικού διαστήματος που μεσολάβησε μεταξύ των εν λόγω παραβάσεων και να αποτυπώνει την ένδειξη αυτή στο ποσοστό της προσαύξεσης⁸⁰⁴.

Ελαφρυντικές περιστάσεις

670. Το βασικό ποσό του προστίμου μπορεί να μειώνεται εάν συντρέχουν ελαφρυντικές περιστάσεις, όπως όταν η επιχείρηση παρέχει αποδείξεις ότι έχει παύσει την παράβαση ύστερα από την πρώτη παρέμβαση της ΓΔΑ, όταν αποδεικνύει ότι από αμέλεια οδηγήθηκε στην παράβαση, όταν παρέχει αποδείξεις ότι η εμπλοκή της στην παράβαση είναι ιδιαίτερα περιορισμένη ή όταν συνεργάστηκε αποτελεσματικά με την Επιτροπή, πέραν του πεδίου εφαρμογής τυχόν Προγράμματος Επιείκειας και πέραν των νομίμων υποχρεώσεών της να συνεργαστεί⁸⁰⁵.

VIII.3 ΥΠΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΥΠΟ ΕΞΕΤΑΣΗ ΥΠΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΕΚΑΣΤΗ ΕΚ ΤΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΩΝ/ΕΡΕΥΝΩΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΕΙΤΑΙ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

VIII.3.1 TIME CENTER

VIII.3.1.1 *Επί του ενιαίου και διαρκούς χαρακτήρα της παράβασης*

671. Από τα συλλεγόμενα στοιχεία στο πλαίσιο της αυτεπάγγελτης έρευνας της ΓΔΑ και της εξέτασης της υποβληθείσης καταγγελίας, εκτιμάται ότι η εταιρεία TIME CENTER υιοθέτησε επιμέρους περιοριστικές του ανταγωνισμού πρακτικές, όπως αυτές περιγράφηκαν στην ενότητα VI.1.5, οι οποίες διέπουν καθολικά τη λειτουργία του δικτύου της και συνιστούν μία ενιαία και διαρκή παράβαση, κατά την έννοια των κείμενων διατάξεων. Συγκεκριμένα, η εταιρεία υιοθέτησε πρακτική καθορισμού τιμών μεταπώλησης έναντι των ηλεκτρονικών καταστημάτων λιανικής πώλησης του δικτύου

υποτροπής δεν είναι η προηγούμενη επιβολή προστίμου και κατά μείζονα λόγο το ύψος του, αλλά η προηγούμενη διαπίστωση παραβάσεως.»

⁸⁰³ Βλ. σχετικά διάταξη του Δικαστηρίου της 25ης Μαρτίου 1996, C-137/95 P, SPO κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. I-1611, σκ. 54 και απόφαση ΔΕΚ C-219/95 P, Ferriere Nord κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. I-4411, σκ. 33.

⁸⁰⁴ Βλ. σχετικά απόφαση ΠΕΚ, T – 53/2003, BPB, Συλλ. 2008, II-1333, σκ. 383. Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί ότι το ΠΕΚ θεώρησε ότι χρονικό διάστημα μικρότερο των δέκα ετών που μεσολάβησε μεταξύ των διαπιστώσεων δύο παραβάσεων μαρτυρούσε την τάση μιας επιχείρησης να μην αντλεί τα δέοντα συμπεράσματα από τη διαπίστωση της εκ μέρους της παραβάσεως των κανόνων ανταγωνισμού Βλ. σχετικά απόφαση ΠΕΚ, T – 53/2003, BPB, ο.π., σκ. 384 καθώς και απόφαση ΠΕΚ, T-38/02, Groupe Danone κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-4407, σκ. 354-355.

⁸⁰⁵ Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για τον τρόπο υπολογισμού του ύψους των προστίμων, ό.π., παρ. 15 και Κατευθυντήριες Γραμμές ΕΕπ για τα πρόστιμα, ό.π., παρ. 29. Βλ. επίσης ενδεικτικά ΕΑ 563/VIII/2013, σκ. 359 και ΕΑ 644/2017, σκ. 257.

της, περιορίζοντας τη δυνατότητα των λιανοπωλητών του δικτύου της να καθορίζουν ανεξάρτητα την τιμή πώλησης των ρολογιών από τις επιχειρήσεις τους. Επιπλέον επέβαλε μέσω μηχανισμού όχλησης και πίεσης τη συμμόρφωση των λιανοπωλητών με καθορισμένες από εκείνη τιμές λιανικής και συγκεκριμένα ποσοστά έκπτωσης. Στο πλαίσιο της συνολικής στρατηγικής διατήρησης τιμών σε επίπεδο ανώτερο αυτού που θα έθεταν ανεξάρτητα οι λιανοπωλητές της, η TIME CENTER προέβη σε ενέργειες περιορισμού των παράλληλων εισαγωγών, επιβάλλοντας στους επιλεγμένους λιανοπωλητές του δικτύου της υποχρέωση αποκλειστικής προμήθειας και αρνούμενη να παρέχει υπηρεσίες εγγύησης/επισκευής σε ρολόγια που δεν είχε εισαγάγει η ίδια στην Ελλάδα.

672. Οι ως άνω περιοριστικές του ανταγωνισμού πρακτικές (καθορισμός τιμών-περιορισμός του παράλληλου εμπορίου) παρουσιάζουν σχέση συμπληρωματικότητας, κατά την έννοια της πάγιας νομολογίας, δεδομένου ότι εκάστη εξ αυτών αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των συνεπειών της κανονικής λειτουργίας του ανταγωνισμού, μέσω της κατάργησης του ενδοσηματικού ανταγωνισμού εντός του δικτύου διανομής των προϊόντων ρολογιών χειρός και μπορούν, παρότι λαμβάνουν διαφορετικές μορφές, να ιδωθούν τόσο η καθεμία μεμονωμένα όσο και ως δέσμη όλες μαζί, υπό το πρίσμα ενός συνολικότερου στόχου. Εφαρμοζόμενες συνδυαστικά οι εν λόγω πρακτικές εξυπηρετούν και συντείνουν μέσω της αλληλεπίδρασής τους στην επέλευση του συνόλου των επιδιωκόμενων αντι-ανταγωνιστικών αποτελεσμάτων, στο πλαίσιο ενός σφαιρικού σχεδίου για τον πλήρη έλεγχο και τη στεγανοποίηση του δικτύου της TIME CENTER.

673. Ως εκ τούτου, οι σχετικοί επιμέρους περιορισμοί του ανταγωνισμού, εκτός από αυτοτελείς παραβάσεις των άρθρων 1 ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ, συνιστούν και τμήμα μιας ενιαίας και διαρκούς παράβασης των ως άνω άρθρων, λόγω της εμβέλειας, της χρονικής αλληλουχίας, της συμπληρωματικότητας και της κοινής τους στόχευσης, θα ήταν δε, πλασματικό να καταταμηθεί η συμπεριφορά αυτή, την οποία χαρακτηρίζει ένας κοινός σκοπός, σε πολλές, διακριτές, επιμέρους παραβάσεις. Υπό το φως των ανωτέρω, στην κρινόμενη υπόθεση η Επιτροπή δύναται να επιβάλει ενιαίο πρόστιμο για τους επιμέρους αντιανταγωνιστικούς περιορισμούς που εμπίπτουν στα άρθρα 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ.

VIII.3.1.2 Προσδιορισμός της βάσης του προστίμου

674. Στην υπό εξέταση περίπτωση, ως βάση για τον υπολογισμό του προστίμου λαμβάνεται υπόψη ο κύκλος εργασιών της TIME CENTER από την πώληση προϊόντων ρολογιών χειρός στη σχετική γεωγραφική αγορά, κατ' έτος και για όλη τη χρονική περίοδο συμμετοχής της στις διαπιστούμενες παραβάσεις.

VIII.3.1.3 Κριτήρια για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου

675. Όπως προεκτέθηκε, για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, η ΕΑ συνεκτιμά σειρά παραγόντων που σχετίζονται, πρωτίστως, με τη σοβαρότητα και τη διάρκεια των παραβάσεων.

676. Στην υπό κρίση περίπτωση, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν ανωτέρω, διαπιστώνονται τα ακόλουθα:

α) Ως προς τη σοβαρότητα της παράβασης :

Είδος της παράβασης: Η εταιρεία TIME CENTER προέβη σε ενιαία παράβαση, η οποία περιελάμβανε πρακτικές καθορισμού τιμών μεταπώλησης και ενέργειες περιορισμού του παράλληλου εμπορίου στο πλαίσιο της ευρύτερης στρατηγικής της. Περιορισμοί όπως ο καθορισμός τιμών μεταπώλησης και ο περιορισμός του παράλληλου εμπορίου περιλαμβάνονται στους ιδιαίτερα σοβαρούς περιορισμούς του ανταγωνισμού κατά την κείμενη νομοθεσία και νομολογία.

Πραγματικός ή δυνητικός αντίκτυπος στην αγορά: Οι διαπιστωθέντες εξ αντικειμένου ιδιαίτερης σοβαρότητας περιορισμοί του ανταγωνισμού (καθορισμός τιμών μεταπώλησης, περιορισμός παράλληλου εμπορίου) από τη φύση τους θεωρείται ότι έχουν αντίκτυπο στην αγορά. Επιπλέον εκτιμάται ότι αναπτύχθηκαν αντιανταγωνιστικά αποτελέσματα, καθώς οι υπό αξιολόγηση πρακτικές της TIME CENTER (καθορισμός ελάχιστων τιμών μεταπώλησης και περιορισμός του παράλληλου εμπορίου μέσω παρεμπόδισης των εισαγωγών, άρνησης παροχής υπηρεσιών εγγύησης και επιβολής υποχρέωσης αποκλειστικής προμήθειας από την ίδια) εφαρμόστηκαν στην πράξη, γεγονός που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τον υπολογισμό του προστίμου. Εξάλλου η TIME CENTER ως καταδείχθηκε ανωτέρω έλαβε μέτρα για τον εντοπισμό διανομέων που εφαρμόζουν διαφορετικές τιμές και εκπτώσεις, υιοθετώντας σύστημα παρακολούθησης τιμών και ωθώντας τους λιανοπωλητές να αναφέρουν άλλα μέλη του δικτύου διανομής που παρεκκλίνουν από το καθορισμένο επίπεδο τιμών ή μέτρων.

Ως προς το βάρος της επιχείρησης στην αγορά: Η TIME CENTER κατέχει μερίδιο αγοράς περίπου 2% στην σχετική αγορά πώλησης ρολογιών για την περίοδο 2012-2017, επί τη βάση του συνόλου των διενεργηθεισών πωλήσεων στην αγορά.

Οικονομική ισχύς της επιχείρησης στην αγορά: Ο συνολικός κύκλος εργασιών της εταιρείας κατά τη διάρκεια των ετών Μάιος του 2012 έως Νοέμβριος του 2017 ανέρχεται σε 10.488.596 ευρώ, στη σχετική αγορά που αφορά η παρούσα υπόθεση. Εξάλλου, η TIME CENTER, ως αντιπρόσωπος σημαντικού αριθμού σημάτων ρολογιών χειρός δυνάμει συμβάσεων αποκλειστικής διανομής για τα έτη που αναφέρθηκαν ανωτέρω στη σχετική ενότητα, διέθετε μεγαλύτερη ισχύ έναντι των λιανοπωλητών -μελών του δικτύου της, γεγονός που της επέτρεπε να επιβάλλει τους προεκτεθέντες όρους ως προς την τιμή πώλησης καθώς και τα μέσα πίεσης για να εξασφαλίσει την εφαρμογή τους από μέρους των διανομέων της.

Κατά συνέπεια ενδείκνυται η επιβολή τυχόν προστίμου μόνο στην εταιρεία TIME CENTER και όχι στα λοιπά μέλη του δικτύου.

Έκταση γεωγραφικής αγοράς: Οι παραβάσεις εντοπίζονται σε ολόκληρο το σύστημα επιλεκτικής διανομής της TIME CENTER και αφορούν στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας, καταλαμβάνοντας συνεπώς σημαντική γεωγραφική έκταση.

Οικονομικό όφελος από την παράβαση: Εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί το εύρος του οικονομικού οφέλους που αποκόμισε ή επιδίωξε να αποκομίσει η ερευνώμενη εταιρεία. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, επισημαίνεται ότι το επιβαλλόμενο πρόστιμο πρέπει να έχει και αποτρεπτικό, πέραν του κυρωτικού, χαρακτήρα⁸⁰⁶.

β) Ως προς τη διάρκεια της παράβασης:

677. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα στις οικείες ενότητες, προκύπτει ότι η εταιρεία προέβη στην ενιαία παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ τουλάχιστον από τις 8.5.2012 έως τις 2.11.2017⁸⁰⁷.

γ) Επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις

678. Σημειώνεται ότι με βάση τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτουν επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις για την εταιρεία.

δ) Κατ' εξαίρεση αναπροσαρμογή προστίμου

Λόγω παρατεταμένης οικονομικής κρίσης

679. Η ΕΑ σε προηγούμενες αποφάσεις της κατ' εξαίρεση έχει λάβει υπόψη της την παρατεταμένη οικονομική κρίση που είχε πλήξει, μεταξύ άλλων, και τον εκάστοτε σχετικό οικονομικό κλάδο⁸⁰⁸.

680. Εν προκειμένω, κατά την ομόφωνη κρίση της ΕΑ, υφίσταται στην παρούσα υπόθεση ιδιαίτερη περίσταση που θα δικαιολογούσε, κατ' εξαίρεση, την αναπροσαρμογή του επιβαλλόμενου προστίμου επί το ηπιότερον⁸⁰⁹, με παράλληλη ωστόσο διασφάλιση του αναγκαίου αποτρεπτικού χαρακτήρα του⁸¹⁰.

681. Ενόψει των ανωτέρω, η ΕΑ, λαμβάνοντας υπόψη, κατ' εξαίρεση, την παρατεταμένη οικονομική κρίση στην Ελλάδα που έπληξε, μεταξύ άλλων, και τον σχετικό οικονομικό κλάδο που αφορά η παρούσα υπόθεση, θεωρεί ότι το επιβαλλόμενο πρόστιμο στην παρούσα μπορεί να οδηγήσει σε δυσπραγία την εταιρεία TIME CENTER. Συνεπώς,

⁸⁰⁶ Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 2 α) ν. 3959/2011, εφόσον είναι δυνατόν να υπολογιστεί το ύψος του οικονομικού οφέλους της επιχείρησης από την παράβαση, το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου δεν μπορεί να είναι μικρότερο από αυτό.

⁸⁰⁷ Βλ. ενότητα IV.5.Γ.2 Ευρήματα από τον επιτόπιο έλεγχο, *Ως προς την πολιτική καθορισμού τιμών μεταπώλησης*.

⁸⁰⁸ Βλ. και τις υπ' αριθ. 563/VII/2013, 636/2017 (σκ. 251), 642/2017 (σκ. 326-327), 644/2017, 730/2021 (σκ. 378-381) αποφάσεις ΕΑ, όπου η οικονομική κρίση ελήφθη υπόψη κατά την τελική αξιολόγηση της ΕΑ.

⁸⁰⁹ Όπως έχει αναφερθεί ανωτέρω και στην παρ. 21 των Κατευθυντηρίων Γραμμών ΕΑ για τον τρόπο υπολογισμού του ύψους των προστίμων, είναι επιτρεπτή η επιμέτρηση αυτών κατ' απόκλιση από τα σχετικά τεθέντα από την ΕΑ κατ' αυτοδέσμευσή της κριτήρια, επί το αυστηρότερον ή το ηπιότερον, όταν, εν όψει των συντρέχουσών περιστάσεων, υπάρχουν προς τούτο ειδικοί λόγοι, εκτιθέμενοι και αξιολογούμενοι με την παράθεση ειδικής αιτιολογίας, που δικαιολογούν αυτή την απόκλιση. Και τούτο, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται επαρκώς το αποτρεπτικό αποτέλεσμα των επιβαλλόμενων προστίμων στην εκάστοτε κρινόμενη υπόθεση.

⁸¹⁰ Βλ. σχετικά και υπ' αριθ. 644/2017 Απόφαση της ΕΑ καθώς και σχετική αναφορά στην υπ' αριθμ. 840/2019 Απόφαση του ΔΕφΑθ, σκ. 5.

η ΕΑ κρίνει ότι μπορεί να χορηγηθεί μείωση του τελικώς επιμετρηθέντος ποσού του προστίμου κατά 30% για την TIME CENTER.

VIII.3.1.4 Υπολογισμός προστίμου για την εταιρεία TIME CENTER

682. Για την εταιρεία TIME CENTER ο συνολικός κύκλος εργασιών επί του οποίου υπολογίζεται το πρόστιμο προκύπτει από το άθροισμα των ακαθάριστων εσόδων που αυτή πέτυχε στις σχετικές αγορές κατά τη χρονική διάρκεια της παράβασης.

683. Ο συνολικός κύκλος εργασιών της TIME CENTER την χρήση κατά την οποία έπαυσε η παράβαση (ήτοι το έτος 2017) ανήλθε σε 2.616.487 ευρώ.

684. Με βάση τα ανωτέρω, το υψηλότερο δυνατό πρόστιμο (πλαφόν 10%) που θα μπορούσε να επιβληθεί στην εταιρεία TIME CENTER, υπολογίζεται επί του συνολικού κύκλου εργασιών της χρήσης αυτής, και ανέρχεται επομένως σε 261.649 ευρώ.

685. Κατά την κρίση των μελών της ΕΑ, σταθμίζοντας ιδίως τους προαναφερόμενους παράγοντες αναφορικά με τη σοβαρότητα και τις ειδικές περιστάσεις της κρινόμενης υπόθεσης, το βασικό ποσοστό προστίμου θα πρέπει να υπολογιστεί με συντελεστή [[...]].

686. Επομένως, με βάση τις προαναφερόμενες σκέψεις, το βασικό ποσό του προστίμου για την εταιρεία TIME CENTER προσδιορίζεται ως εξής:

TIME CENTER		
Έτος	Τζίρος από πωλήσεις ρολογιών (χονδρική) για την περίοδο της παράβασης	Ποσοστό [...]
2012	[...]	34.060,20
2013	[...]	49.553,79
2014	[...]	45.301,26
2015	[...]	55.439,52
2016	[...]	69.662,61
2017	[...]	53.478,54
	Βασικό ποσό προστίμου	307.495,92

687. Εν προκειμένω, λόγω της σοβαρότητας αλλά και μεγάλης διάρκειας των διαπιστωθεισών παραβάσεων στις οποίες υπέπεσε η TIME CENTER, το ως άνω υπολογισθέν πρόστιμο υπερβαίνει εκ των πραγμάτων το ανώτατο κατά νόμο όριο του του δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού κύκλου εργασιών της κατά το τελευταίο έτος που έπαυσε η παράβαση (2017). Κατά συνέπεια, το πρόστιμο θα πρέπει να περιοριστεί στο ποσό αυτό, ήτοι στο ποσό των **261.649 ευρώ**.

688. Περαιτέρω, για τους λόγους που αναλυτικά εκτίθενται στις παρ. 679-681 το ως άνω ποσό θα πρέπει κατ' εξαίρεση να μειωθεί κατά 30% λόγω οικονομικής κρίσης. Επομένως, το τελικώς διαμορφούμενο πρόστιμο υπολογίζεται ως εξής:

Στάδιο Υπολογισμού	Ποσό (σε ευρώ)
Βασικό ποσό προστίμου (ποσοστό [...]) %	307.495,92
Πλαφόν 10% (επί τζίρου χρήσης 2017)	261.649
Μείωση 30% λόγω κρίσης	183.154,11

689. Ενόψει των ανωτέρω, το συνολικό ποσό προστίμου που επιβάλλεται στην εταιρεία TIME CENTER ανέρχεται σε **183.154,11 ευρώ**.

VIII.3.2 ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΑΝΤΖΙΚΗ – ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΙΚΕ

VIII.3.2.1 Προσδιορισμός της βάσης του προστίμου

690. Στην υπό εξέταση περίπτωση, ως βάση για τον υπολογισμό του προστίμου λαμβάνεται υπόψη ο κύκλος εργασιών της ΚΑΝΤΖΙΚΗ από την πώληση προϊόντων ρολογιών χειρός στη σχετική γεωγραφική αγορά, κατ' έτος και για όλη τη χρονική περίοδο συμμετοχής της στις διαπιστούμενες παραβάσεις.

VIII.3.2.2 Κριτήρια για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου

691. Όπως προεκτέθηκε, για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, η ΕΑ συνεκτιμά σειρά παραγόντων που σχετίζονται, πρωτίστως, με τη σοβαρότητα και τη διάρκεια των παραβάσεων.

692. Στην υπό κρίση περίπτωση, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν ανωτέρω, διαπιστώνονται τα ακόλουθα:

α) Ως προς τη σοβαρότητα της παράβασης:

Είδος της παράβασης: Η εταιρεία ΚΑΝΤΖΙΚΗ, όπως διαπιστώθηκε ανωτέρω υπό Ενότητα VI.2.3.4 προέβη σε καθορισμό τιμών μεταπώλησης στα ηλεκτρονικά καταστήματα λιανικής πώλησης με τα οποία συνεργάζεται. Μέσω των πρακτικών της, η καταγγελλόμενη περιόρισε την δυνατότητα των λιανοπωλητών της να καθορίζουν ανεξάρτητα την τιμή πώλησης των ρολογιών, πρακτική που περιλαμβάνεται στους ιδιαίτερα σοβαρούς περιορισμούς του ανταγωνισμού κατά την κείμενη νομοθεσία και νομολογία. Επιπλέον η καταγγελλόμενη είχε εφαρμόσει σύστημα παρακολούθησης των τιμών μεταπώλησης των ηλεκτρονικών καταστημάτων ιδιαίτερα μέσω της ιστοσελίδας σύγκρισης τιμών skroutz, εντοπισμού και όχλησης λιανοπωλητών που απέκλιναν από τις προκαθορισμένες τιμές, καθώς και σύστημα συνοδείας των ρολογιών με καρτελάκια, το χρώμα των οποίων αντιστοιχούσε σε προκαθορισμένες τιμές.

Πραγματικός ή δυνητικός αντίκτυπος στην αγορά: Ο καθορισμός τιμών μεταπώλησης ως εξ αντικείμενου ιδιαίτερης σοβαρότητας περιορισμός του ανταγωνισμού θεωρείται από τη φύση του ως ικανός να επιφέρει αντίκτυπο στη σχετική αγορά, καθώς αμβλύνει τον ανταγωνισμό μεταξύ μεταπωλητών, καταργώντας τον ενδοσηματικό ανταγωνισμό τιμών, ενώ λειτουργεί ως αντικίνητρο για την μείωση των τιμών πώλησης για το συγκεκριμένο προϊόν. Επιπλέον εκτιμάται ότι αναπτύχθηκαν αντανταγωνιστικά αποτελέσματα, καθώς η πρακτική καθορισμού τιμών εφαρμόστηκε στην πράξη, γεγονός που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τον υπολογισμό του προστίμου, καθώς μεταξύ άλλων η εταιρεία έλαβε μέτρα για τον εντοπισμό διανομέων που εφαρμόζουν διαφορετικές τιμές.

Ως προς το βάρος της επιχείρησης στην αγορά: Η ΚΑΝΤΖΙΚΗ κατέχει μερίδιο αγοράς περίπου 2% στην σχετική αγορά πώλησης ρολογιών την περίοδο 2011-2017, επί τη βάσει του συνόλου των διενεργηθεισών πωλήσεων στην αγορά.

Οικονομική ισχύς της επιχείρησης στην αγορά: Ο συνολικός κύκλος εργασιών της εταιρείας κατά τη διάρκεια των ετών 2011-2017 ανέρχεται σε 12.915.578 ευρώ στη σχετική αγορά που αφορά η παρούσα υπόθεση. Εξάλλου, η ΚΑΝΤΖΙΚΗ ως αντιπρόσωπος διαφόρων σημάτων ρολογιών χειρός για τα έτη που αναφέρθηκαν ανωτέρω στη σχετική ενότητα διέθετε μεγαλύτερη ισχύ έναντι των λιανοπωλητών-μελών του δικτύου της, γεγονός που της επέτρεπε να επιβάλλει τους προεκτεθέντες όρους ως προς την τιμή πώλησης καθώς και τα μέσα πίεσης για να εξασφαλίσει την εφαρμογή τους από μέρους των διανομέων της.

Κατά συνέπεια ενδείκνυται η επιβολή τυχόν προστίμου μόνο στην εταιρεία ΚΑΝΤΖΙΚΗ και όχι στα λοιπά μέλη του δικτύου.

Έκταση γεωγραφικής αγοράς: Οι παραβάσεις εντοπίζονται σε ολόκληρο το σύστημα επιλεκτικής διανομής της και αφορούν στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας, καταλαμβάνοντας συνεπώς σημαντική γεωγραφική έκταση.

Οικονομικό όφελος από την παράβαση: Εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί το εύρος του οικονομικού οφέλους που αποκόμισε ή επιδίωξε να αποκομίσει η ερευνώμενη εταιρεία. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, επισημαίνεται ότι το επιβαλλόμενο πρόστιμο πρέπει να έχει και αποτρεπτικό, πέραν του κυρωτικού, χαρακτήρα⁸¹¹.

β) Ως προς τη διάρκεια της παράβασης:

693. Από τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία προκύπτει ότι η καταγγελλόμενη εταιρεία, προέβη σε καθορισμό τιμών μεταπώλησης των ρολογιών χειρός που αντιπροσώπευε έναντι των μεταπωλητών, εφαρμόζοντας ταυτόχρονα μηχανισμό παρακολούθησης των καθορισμένων τιμών και τυχόν αποκλίσεων από αυτές για το χρονικό διάστημα 2011-2017.

694. Λαμβανομένης υπόψη της φύσης της υπό εξέταση αντι-ανταγωνιστικής πρακτικής ως εξ αντικειμένου παραβατικής και ικανής να καταργήσει τον ενδοσηματικό ανταγωνισμό και παρότι δεν εντοπίστηκαν στοιχεία επικοινωνίας ή επιβολής της πολιτικής για το χρονικό διάστημα μεταξύ 27.9.2011 – 27.2.2013 παρέχεται η δυνατότητα στη ΓΔΑ να συμπεράνει ότι η παράβαση δεν διεκόπη τη συγκεκριμένη περίοδο και συνεχίστηκε αδιάλειπτα για όλο το διάστημα από τις 10.1.2011 έως και τον Νοέμβριο του 2017.

γ) Επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις

695. Σημειώνεται ότι με βάση τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτουν επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις για την εταιρεία.

δ) Κατ' εξαίρεση αναπροσαρμογή προστίμου

Λόγω παρατεταμένης οικονομικής κρίσης

⁸¹¹ Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 2 α) ν. 3959/2011, εφόσον είναι δυνατόν να υπολογιστεί το ύψος του οικονομικού οφέλους της επιχείρησης από την παράβαση, το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου δεν μπορεί να είναι μικρότερο από αυτό.

696. Η ΕΑ σε προηγούμενες αποφάσεις της κατ' εξαίρεση έχει λάβει υπόψη της την παρατεταμένη οικονομική κρίση που είχε πλήξει, μεταξύ άλλων, και τον εκάστοτε σχετικό οικονομικό κλάδο⁸¹².

697. Εν προκειμένω, κατά την ομόφωνη κρίση της ΕΑ, υφίσταται στην παρούσα υπόθεση ιδιαίτερη περίπτωση που θα δικαιολογούσε, κατ' εξαίρεση, την αναπροσαρμογή του επιβαλλόμενου προστίμου επί το ηπιότερον⁸¹³, με παράλληλη ωστόσο διασφάλιση του αναγκαίου αποτρεπτικού χαρακτήρα του⁸¹⁴.

698. Ενόψει των ανωτέρω, η ΕΑ, λαμβάνοντας υπόψη, κατ' εξαίρεση, την παρατεταμένη οικονομική κρίση στην Ελλάδα που έπληξε, μεταξύ άλλων, και τον σχετικό οικονομικό κλάδο που αφορά η παρούσα υπόθεση, θεωρεί ότι το επιβαλλόμενο πρόστιμο στην παρούσα μπορεί να οδηγήσει σε δυσπραγία την εταιρεία ΚΑΝΤΖΙΚΗ. Συνεπώς, η ΕΑ κρίνει ότι μπορεί να χορηγηθεί μείωση του τελικώς επιμετρηθέντος ποσού του προστίμου κατά 30% για την ΚΑΝΤΖΙΚΗ.

VIII.3.2.3 Υπολογισμός προστίμου για την εταιρεία ΚΑΝΤΖΙΚΗ

699. Για την εταιρεία ΚΑΝΤΖΙΚΗ ο συνολικός κύκλος εργασιών επί του οποίου υπολογίζεται το πρόστιμο προκύπτει από το άθροισμα των ακαθάριστων εσόδων που αυτή πέτυχε στις σχετικές αγορές κατά τη χρονική διάρκεια της παράβασης.

700. Ο συνολικός κύκλος εργασιών της ΚΑΝΤΖΙΚΗ την χρήση κατά την οποία έπαυσε η παράβαση (ήτοι το έτος 2017) ανήλθε σε 2.610.597,97 ευρώ.

701. Με βάση τα ανωτέρω, το υψηλότερο δυνατό πρόστιμο (πλαφόν 10%) που θα μπορούσε να επιβληθεί στην εταιρεία ΚΑΝΤΖΙΚΗ, υπολογίζεται επί του συνολικού κύκλου εργασιών της χρήσης αυτής, και ανέρχεται επομένως σε 261.059,80 ευρώ.

702. Κατά την κρίση των μελών της ΕΑ, σταθμίζοντας ιδίως τους προαναφερόμενους παράγοντες αναφορικά με τη σοβαρότητα και τις ειδικές περιστάσεις της κρινόμενης υπόθεσης, το βασικό ποσοστό προστίμου θα πρέπει να υπολογιστεί με συντελεστή [...].

703. Επομένως, με βάση τις προαναφερόμενες σκέψεις, το βασικό ποσό του προστίμου για την εταιρεία ΚΑΝΤΖΙΚΗ προσδιορίζεται ως εξής:

ΚΑΝΤΖΙΚΗ		
Έτος	Τζίρος από πωλήσεις ρολογιών (χονδρική) για την περίοδο της παράβασης	Ποσοστό [...]

⁸¹² Βλ. και τις υπ' αριθ. 563/VII/2013, 636/2017 (σκ. 251), 642/2017 (σκ. 326-327), 644/2017, 730/2021 (σκ. 378-381) αποφάσεις ΕΑ, όπου η οικονομική κρίση ελήφθη υπόψη κατά την τελική αξιολόγηση της ΕΑ.

⁸¹³ Όπως έχει αναφερθεί ανωτέρω και στην παρ. 21 των Κατευθυντηρίων Γραμμών ΕΑ για τον τρόπο υπολογισμού του ύψους των προστίμων, είναι επιτρεπτή η επιμέτρηση αυτών κατ' απόκλιση από τα σχετικά τεθέντα από την ΕΑ κατ' αυτοδέσμευσή της κριτήρια, επί το αυστηρότερον ή το ηπιότερον, όταν, εν όψει των συντρεχουσών περιστάσεων, υπάρχουν προς τούτο ειδικοί λόγοι, εκτιθέμενοι και αξιολογούμενοι με την παράθεση ειδικής αιτιολογίας, που δικαιολογούν αυτή την απόκλιση. Και τούτο, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται επαρκώς το αποτρεπτικό αποτέλεσμα των επιβαλλόμενων προστίμων στην εκάστοτε κρινόμενη υπόθεση.

⁸¹⁴ Βλ. σχετικά και υπ' αριθ. 644/2017 Απόφαση της ΕΑ καθώς και σχετική αναφορά στην υπ' αριθμ. 840/2019 Απόφαση του ΔΕφΑθ, σκ. 5.

2011	[...]	25.023,42
2012	[...]	35.098,08
2013	[...]	62.364,06
2014	[...]	69.854,10
2015	[...]	63.721,62
2016	[...]	63.953,91
2017	[...]	67.452,15
	Βασικό ποσό προστίμου	387.467,34

704. Εν προκειμένω, λόγω της σοβαρότητας αλλά και μεγάλης διάρκειας των διαπιστωθεισών παραβάσεων στις οποίες υπέπεσε η ΚΑΝΤΖΙΚΗ, το ως άνω υπολογισθέν πρόστιμο υπερβαίνει εκ των πραγμάτων το ανώτατο κατά νόμο όριο του του δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού κύκλου εργασιών της κατά το τελευταίο έτος που έπαυσε η παράβαση (2017). Κατά συνέπεια, το πρόστιμο θα πρέπει να περιοριστεί στο ποσό αυτό, ήτοι στο ποσό των **261.059,80 ευρώ**.

705. Περαιτέρω, για τους λόγους που αναλυτικά εκτίθενται στις παρ. 696-698 το ως άνω ποσό θα πρέπει κατ' εξαίρεση να μειωθεί κατά 30% λόγω οικονομικής κρίσης. Επομένως, το τελικώς διαμορφούμενο πρόστιμο υπολογίζεται ως εξής:

Στάδιο Υπολογισμού	Ποσό (σε ευρώ)
Βασικό ποσό προστίμου (ποσοστό [...] %)	387.467,34
Πλαφόν 10% (επί τζίρου χρήσης 2017)	261.059,80
Μείωση 30% λόγω κρίσης	182.741,86

706. Ενόψει των ανωτέρω, το συνολικό ποσό προστίμου που επιβάλλεται στην εταιρεία ΚΑΝΤΖΙΚΗ ανέρχεται σε **182.741,86 ευρώ**.

VIII.3.3 SHOP & TRADE ΑΕΒΕ

VIII.3.3.1 Προσδιορισμός της βάσης του προστίμου

707. Στην υπό εξέταση περίπτωση, ως βάση για τον υπολογισμό του προστίμου λαμβάνεται υπόψη ο κύκλος εργασιών της SHOP & TRADE από την πώληση προϊόντων ρολογιών χειρός στη σχετική γεωγραφική αγορά, κατ' έτος και για όλη τη χρονική περίοδο συμμετοχής της στις διαπιστούμενες παραβάσεις.

VIII.3.3.2 Κριτήρια για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου

708. Όπως προεκτέθηκε, για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, η ΕΑ συνεκτιμά σειρά παραγόντων που σχετίζονται, πρωτίστως, με τη σοβαρότητα και τη διάρκεια των παραβάσεων.

709. Στην υπό κρίση περίπτωση, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν ανωτέρω, διαπιστώνονται τα ακόλουθα:

α) Ως προς τη σοβαρότητα της παράβασης:

Είδος της παράβασης: Η εταιρεία SHOP&TRADE, όπως διαπιστώθηκε ανωτέρω υπό Ενότητα VI.3.5 προέβη σε καθορισμό τιμών μεταπώλησης στα ηλεκτρονικά καταστήματα

λιανικής πώλησης με τα οποία συνεργάζεται. Μέσω των πρακτικών της η καταγγελλόμενη περιόρισε την δυνατότητα των λιανοπωλητών της να καθορίζουν ανεξάρτητα την τιμή πώλησης των ρολογιών, πρακτική που περιλαμβάνεται στους ιδιαίτερα σοβαρούς περιορισμούς του ανταγωνισμού κατά την κείμενη νομοθεσία και νομολογία. Επιπλέον η καταγγελλόμενη είχε εφαρμόσει σύστημα παρακολούθησης των τιμών μεταπώλησης των ηλεκτρονικών καταστημάτων με συνεχείς οχλήσεις της μέσω μηνυμάτων ηλ. ταχυδρομείου προκειμένου οι λιανοπωλητές να διορθώνουν τις τιμές σύμφωνα με τους τιμοκαταλόγους που τους κοινοποιούσε.

Πραγματικός ή δυνητικός αντίκτυπος στην αγορά: Ο καθορισμός τιμών μεταπώλησης ως εξ αντικείμενου ιδιαίτερης σοβαρότητας περιορισμός του ανταγωνισμού θεωρείται από τη φύση του ως ικανός να επιφέρει αντίκτυπο στη σχετική αγορά, καθώς αμβλύνει τον ανταγωνισμό μεταξύ μεταπωλητών, καταργώντας τον ενδοσηματικό ανταγωνισμό τιμών, ενώ λειτουργεί ως αντικίνητρο για την μείωση των τιμών πώλησης για το συγκεκριμένο προϊόν. Επιπλέον εκτιμάται ότι αναπτύχθηκαν αντιανταγωνιστικά αποτελέσματα, καθώς η πρακτική καθορισμού τιμών εφαρμόστηκε στην πράξη, γεγονός που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τον υπολογισμό του προστίμου, καθώς μεταξύ άλλων η εταιρεία έλαβε μέτρα για τη συμμόρφωση των λιανοπωλητών με τις καθορισμένες από εκείνη τιμές λιανικής, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις υλοποιήθηκε η απειλή αφαίρεσης λιανοπωλητών από τη λίστα των επίσημων μεταπωλητών στην ιστοσελίδα skroutz.

Ως προς το βάρος της επιχείρησης στην αγορά: Η SHOP&TRADE κατέχει μερίδιο αγοράς περίπου 1% στην σχετική αγορά πώλησης ρολογιών την περίοδο 2016-2017, επί τη βάση του συνόλου των διενεργηθεισών πωλήσεων στην αγορά.

Οικονομική ισχύς της επιχείρησης στην αγορά: Ο συνολικός κύκλος εργασιών της κατά τη διάρκεια των ετών 2016 έως και τον Αύγουστο του 2017 ανέρχεται σε 1.042.847 ευρώ στη σχετική αγορά της παρούσης υπόθεσης. Εξάλλου, η SHOP&TRADE ως αντιπρόσωπος διαφόρων σημάτων ρολογιών χειρός βάσει συμφωνιών αποκλειστικής διανομής για τα έτη που αναφέρθηκαν στη σχετική ενότητα ανωτέρω διέθετε μεγαλύτερη ισχύ έναντι των λιανοπωλητών-μελών του δικτύου της, γεγονός που της επέτρεπε να επιβάλλει τους προεκτεθέντες όρους ως προς την τιμή πώλησης καθώς και τα μέσα πίεσης για να εξασφαλίσει την εφαρμογή τους από μέρους των διανομέων της.

Κατά συνέπεια ενδείκνυται η επιβολή τυχόν προστίμου μόνο στην εταιρεία SHOP&TRADE και όχι στα λοιπά μέλη του δικτύου.

Έκταση γεωγραφικής αγοράς: Οι παραβάσεις εντοπίζονται σε ολόκληρο το σύστημα επιλεκτικής διανομής της και αφορούν στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας, καταλαμβάνοντας συνεπώς σημαντική γεωγραφική έκταση.

Οικονομικό όφελος από την παράβαση: Εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί το εύρος του οικονομικού οφέλους που αποκόμισε ή επιδίωξε να αποκομίσει η ερευνώμενη εταιρεία. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, επισημαίνεται ότι το

επιβαλλόμενο πρόστιμο πρέπει να έχει και αποτρεπτικό, πέραν του κυρωτικού, χαρακτήρα⁸¹⁵.

β) Ως προς τη διάρκεια της παράβασης:

710. Από τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία προκύπτει ότι η εταιρεία SHOP&TRADE προέβη σε καθορισμό τιμών μεταπώλησης των ρολογιών χειρός που αντιπροσώπευε έναντι των μεταπωλητών, εφαρμόζοντας ταυτόχρονα μηχανισμό παρακολούθησης των καθορισμένων τιμών και τυχόν αποκλίσεων από αυτές για το χρονικό διάστημα από 19.1.2016 έως 25.8.2017.

γ) Επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις

711. Σημειώνεται ότι με βάση τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτουν επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις για την εταιρεία.

δ) Κατ' εξαίρεση αναπροσαρμογή προστίμου

Λόγω παρατεταμένης οικονομικής κρίσης

712. Η ΕΑ σε προηγούμενες αποφάσεις της κατ' εξαίρεση έχει λάβει υπόψη της την παρατεταμένη οικονομική κρίση που είχε πλήξει, μεταξύ άλλων, και τον εκάστοτε σχετικό οικονομικό κλάδο⁸¹⁶.

713. Εν προκειμένω, κατά την ομόφωνη κρίση της ΕΑ, υφίσταται στην παρούσα υπόθεση ιδιαίτερη περίπτωση που θα δικαιολογούσε, κατ' εξαίρεση, την αναπροσαρμογή του επιβαλλόμενου προστίμου επί το ηπιότερον⁸¹⁷, με παράλληλη ωστόσο διασφάλιση του αναγκαίου αποτρεπτικού χαρακτήρα του⁸¹⁸.

714. Ενόψει των ανωτέρω, η ΕΑ, λαμβάνοντας υπόψη, κατ' εξαίρεση, την παρατεταμένη οικονομική κρίση στην Ελλάδα που έπληξε, μεταξύ άλλων, και τον σχετικό οικονομικό κλάδο που αφορά η παρούσα υπόθεση, θεωρεί ότι το επιβαλλόμενο πρόστιμο στην παρούσα μπορεί να οδηγήσει σε δυσπραγία την εταιρεία SHOP&TRADE. Συνεπώς, η ΕΑ κρίνει ότι μπορεί να χορηγηθεί μείωση του τελικώς επιμετρηθέντος ποσού του προστίμου κατά 30% για την SHOP&TRADE.

⁸¹⁵ Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 2 α) ν. 3959/2011, εφόσον είναι δυνατόν να υπολογιστεί το ύψος του οικονομικού οφέλους της επιχείρησης από την παράβαση, το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου δεν μπορεί να είναι μικρότερο από αυτό.

⁸¹⁶ Βλ. και τις υπ' αριθ. 563/VII/2013, 636/2017 (σκ. 251), 642/2017 (σκ. 326-327), 644/2017, 730/2021 (σκ. 378-381) αποφάσεις ΕΑ, όπου η οικονομική κρίση ελήφθη υπόψη κατά την τελική αξιολόγηση της ΕΑ.

⁸¹⁷ Όπως έχει αναφερθεί ανωτέρω και στην παρ. 21 των Κατευθυντηρίων Γραμμών ΕΑ για τον τρόπο υπολογισμού του ύψους των προστίμων, είναι επιτρεπτή η επιμέτρηση αυτών κατ' απόκλιση από τα σχετικά τεθέντα από την ΕΑ κατ' αυτοδέσμευσή της κριτήρια, επί το αυστηρότερον ή το ηπιότερον, όταν, εν όψει των συντρεχουσών περιστάσεων, υπάρχουν προς τούτο ειδικοί λόγοι, εκτιθέμενοι και αξιολογούμενοι με την παράθεση ειδικής αιτιολογίας, που δικαιολογούν αυτή την απόκλιση. Και τούτο, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται επαρκώς το αποτρεπτικό αποτέλεσμα των επιβαλλόμενων προστίμων στην εκάστοτε κρινόμενη υπόθεση.

⁸¹⁸ Βλ. σχετικά και υπ' αριθ. 644/2017 Απόφαση της ΕΑ καθώς και σχετική αναφορά στην υπ' αριθμ. 840/2019 Απόφαση του ΔΕφΑθ, σκ. 5.

VIII.3.3.3 Υπολογισμός προστίμου για την εταιρεία SHOP&TRADE

715. Για την εταιρεία SHOP&TRADE ο συνολικός κύκλος εργασιών επί του οποίου υπολογίζεται το πρόστιμο προκύπτει από το άθροισμα των ακαθάριστων εσόδων που αυτή πέτυχε στις σχετικές αγορές κατά τη χρονική διάρκεια της παράβασης.

716. Ο συνολικός κύκλος εργασιών της SHOP&TRADE την χρήση κατά την οποία έπαυσε η παράβαση (ήτοι το έτος 2017) ανήλθε σε 44.239.685,30 ευρώ.

717. Με βάση τα ανωτέρω, το υψηλότερο δυνατό πρόστιμο (πλαφόν 10%) που θα μπορούσε να επιβληθεί στην εταιρεία SHOP&TRADE, υπολογίζεται επί του συνολικού κύκλου εργασιών της χρήσης αυτής, και ανέρχεται επομένως σε 4.423.968,53 ευρώ.

718. Κατά την κρίση των μελών της ΕΑ, σταθμίζοντας ιδίως τους προαναφερόμενους παράγοντες αναφορικά με τη σοβαρότητα και τις ειδικές περιστάσεις της κρινόμενης υπόθεσης, το βασικό ποσοστό προστίμου θα πρέπει να υπολογιστεί με συντελεστή [...].

719. Επομένως, με βάση τις προαναφερόμενες σκέψεις, το βασικό ποσό του προστίμου για την εταιρεία SHOP&TRADE προσδιορίζεται ως εξής:

SHOP&TRADE		
Έτος	Τζίρος από πωλήσεις ρολογιών (χονδρική) για την περίοδο της παράβασης	Ποσοστό [...]
2016	[...]	16.502,67
2017	[...]	14.782,74
	Βασικό ποσό προστίμου	31.285,41

720. Περαιτέρω, για τους λόγους που αναλυτικά εκτίθενται στις παρ. 7122-7144, το ως άνω ποσό θα πρέπει κατ' εξαίρεση να μειωθεί κατά 30% λόγω οικονομικής κρίσης. Επομένως, το τελικώς διαμορφούμενο πρόστιμο υπολογίζεται ως εξής:

Στάδιο Υπολογισμού	Ποσό (σε ευρώ)
Βασικό ποσό προστίμου (ποσοστό [...] %)	31.285,41
Μείωση 30% λόγω κρίσης	21.899,79

721. Ενόψει των ανωτέρω, το συνολικό ποσό προστίμου που επιβάλλεται στην εταιρεία SHOP&TRADE ανέρχεται σε **21.899,79 ευρώ**.

VIII.3.4 SYMBOL ΕΛΛΑΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

VIII.3.4.1 Προσδιορισμός της βάσης του προστίμου

722. Στην υπό εξέταση περίπτωση, ως βάση για τον υπολογισμό του προστίμου λαμβάνεται υπόψη ο κύκλος εργασιών της SYMBOL από την πώληση προϊόντων ρολογιών χειρός στη σχετική γεωγραφική αγορά, κατ' έτος και για όλη τη χρονική περίοδο συμμετοχής της στις διαπιστούμενες παραβάσεις.

VIII.3.4.2 Κριτήρια για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου

723. Όπως προεκτέθηκε, για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, η ΕΑ συνεκτιμά σειρά παραγόντων που σχετίζονται, πρωτίστως, με τη σοβαρότητα και τη διάρκεια των παραβάσεων.

724. Στην υπό κρίση περίπτωση, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν ανωτέρω, διαπιστώνονται τα ακόλουθα:

α) Ως προς τη σοβαρότητα της παράβασης:

Είδος της παράβασης: Η εταιρεία SYMBOL, ως καταδείχθηκε ανωτέρω υπό ενότητα VI.4.5 προέβη σε καθορισμό των τιμών μεταπώλησης των καταστημάτων λιανικής πώλησης του δικτύου της, πρακτική που περιλαμβάνεται στους ιδιαίτερα σοβαρούς περιορισμούς του ανταγωνισμού κατά την κείμενη νομοθεσία και νομολογία. Μέσω των πρακτικών της, η εταιρεία περιόρισε την δυνατότητα των λιανοπωλητών του δικτύου της να καθορίζουν ανεξάρτητα την τιμή πώλησης των ρολογιών από τις επιχειρήσεις τους.

Πραγματικός ή δυνητικός αντίκτυπος στην αγορά: Ο καθορισμός τιμών μεταπώλησης ως εξ αντικειμένου ιδιαίτερης σοβαρότητας περιορισμός του ανταγωνισμού θεωρείται από τη φύση του ως ικανός να επιφέρει αντίκτυπο στη σχετική αγορά, καθώς αμβλύνει τον ανταγωνισμό μεταξύ μεταπωλητών, καταργώντας τον ενδοσηματικό ανταγωνισμό τιμών, ενώ λειτουργεί ως αντικίνητρο για την μείωση των τιμών πώλησης για το συγκεκριμένο προϊόν. Από τη φύση και το περιεχόμενο των στοιχείων που συλλέχθηκαν συνάγεται με εύλογη βεβαιότητα το συμπέρασμα ότι ο καθορισμός τιμών μεταπώλησης των προϊόντων ρολογιών χειρός εντός του δικτύου της SYBMOOL εφαρμόστηκε στην πράξη.

Ως προς το βάρος της επιχείρησης στην αγορά: Η SYMBOL κατέχει μερίδιο αγοράς από 3-9% στην σχετική αγορά πώλησης ρολογιών για την περίοδο 2011-2016, επί τη βάση του συνόλου των διενεργηθεισών πωλήσεων στην αγορά.

Οικονομική ισχύς της επιχείρησης στην αγορά: Ο συνολικός κύκλος εργασιών κατά τη διάρκεια των ετών 2011-2016 ανέρχεται σε 42.430.444 ευρώ στην υπό κρίση αγορά. Εξάλλου, η SYMBOL ως αντιπρόσωπος αρκετών σημάτων ρολογιών χειρός για τα έτη που αναφέρθηκαν στη σχετική ενότητα ανωτέρω διέθετε μεγαλύτερη ισχύ έναντι των λιανοπωλητών-μελών του δικτύου της, γεγονός που της επέτρεπε να επιβάλλει τους προεκτεθέντες όρους ως προς την τιμή πώλησης καθώς και τα μέσα πίεσης για να εξασφαλίσει την εφαρμογή τους από μέρους των διανομέων της.

Κατά συνέπεια ενδείκνυται η επιβολή τυχόν προστίμου μόνο στην εταιρεία SYMBOL και όχι στα λοιπά μέλη του δικτύου της.

Έκταση γεωγραφικής αγοράς: Οι παραβάσεις εντοπίζονται σε ολόκληρο το σύστημα επιλεκτικής διανομής της SYMBOL και αφορούν στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας, καταλαμβάνοντας συνεπώς σημαντική γεωγραφική έκταση.

Οικονομικό όφελος από την παράβαση: Εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί το εύρος του οικονομικού οφέλους που αποκόμισε ή επιδίωξε να αποκομίσει η ερευνώμενη εταιρεία. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, επισημαίνεται ότι το

επιβαλλόμενο πρόστιμο πρέπει να έχει και αποτρεπτικό, πέραν του κυρωτικού, χαρακτήρα⁸¹⁹.

β) Ως προς τη διάρκεια της παράβασης:

725. Από τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία προκύπτει ότι η ελεγχόμενη εταιρεία, ήδη από τον Φεβρουάριο του 2012, ασκούσε εμπορική πίεση στους εμπόρους λιανικής ώστε να μην αποκλίνουν από τις τιμές και επέβαλε τη συμμόρφωση με τις μέγιστες εκπτώσεις που καθόριζε η ίδια επί των προτεινόμενων, ως αναφέρονται, τιμών πώλησης στις ιστοσελίδες των λιανοπωλητών της υπό την απειλή διακοπής προμήθειας. Προηγουμένως, κατά το έτος 2011, βάσει στοιχείου που προσκόμισε η καταγγέλλουσα, η SYMBOL είχε θέσει εγγράφως το πλαίσιο τιμολογιακής πολιτικής εντός του οποίου όφειλαν να κινούνται οι μεταπωλητές⁸²⁰.

726. Από τα ευρήματα διαπιστώνεται ότι η SYMBOL προέβη σε καθορισμό των τιμών μεταπώλησης των λιανοπωλητών της τουλάχιστον από τις 17.10.2014 έως τις 14.12.2016.

727. Λαμβανομένης υπόψη της φύσης της υπό εξέταση αντι-ανταγωνιστικής πρακτικής ως εξ αντικειμένου παραβατικής και ικανής να καταργήσει τον ενδοσηματικό ανταγωνισμό και παρότι δεν εντοπίστηκαν στοιχεία επικοινωνίας ή επιβολής της πολιτικής της SYMBOL για τα χρονικά διαστήματα 2011-2/2012 και 2/2012-10/2014, παρέχεται η δυνατότητα στην ΕΑ να συμπεράνει ότι η παράβαση δεν διεκόπη τη συγκεκριμένη περίοδο και συνεχίστηκε αδιάλειπτα για όλο το διάστημα από το 2011 έως και το έτος 2016 (14.12.2016).

γ) Επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις

728. Σημειώνεται ότι με βάση τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτουν επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις για την εταιρεία.

δ) Κατ' εξαίρεση αναπροσαρμογή προστίμου

Λόγω παρατεταμένης οικονομικής κρίσης

729. Η ΕΑ σε προηγούμενες αποφάσεις της κατ' εξαίρεση έχει λάβει υπόψη της την παρατεταμένη οικονομική κρίση που είχε πλήξει, μεταξύ άλλων, και τον εκάστοτε σχετικό οικονομικό κλάδο⁸²¹.

730. Εν προκειμένω, κατά την ομόφωνη κρίση της ΕΑ, υφίσταται στην παρούσα υπόθεση ιδιαίτερη περίπτωση που θα δικαιολογούσε, κατ' εξαίρεση, την αναπροσαρμογή

⁸¹⁹ Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 2 α) ν. 3959/2011, εφόσον είναι δυνατόν να υπολογιστεί το ύψος του οικονομικού οφέλους της επιχείρησης από την παράβαση, το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου δεν μπορεί να είναι μικρότερο από αυτό.

⁸²⁰ Ενώ ήδη από το 2011 είχε απευθύνει σύσταση προς τους λιανοπωλητές («θα ήμασταν ιδιαίτερα ικανοποιημένοι να "κρατήσουμε" τις τιμές πώλησης σε επίπεδα που δεν θα ξεπερνούν το -15%»), βλ. σχετ.9, 11 της υπ' αρ. πρωτ. 3760/2017 καταγγελίας.

⁸²¹ Βλ. και τις υπ' αριθ. 563/VII/2013, 636/2017 (σκ. 251), 642/2017 (σκ. 326-327), 644/2017, 730/2021 (σκ. 378-381) αποφάσεις ΕΑ, όπου η οικονομική κρίση ελήφθη υπόψη κατά την τελική αξιολόγηση της ΕΑ.

του επιβαλλόμενου προστίμου επί το ηπιότερον⁸²², με παράλληλη ωστόσο διασφάλιση του αναγκαίου αποτρεπτικού χαρακτήρα του⁸²³.

731. Ενόψει των ανωτέρω, η ΕΑ, λαμβάνοντας υπόψη, κατ' εξαίρεση, την παρατεταμένη οικονομική κρίση στην Ελλάδα που έπληξε, μεταξύ άλλων, και τον σχετικό οικονομικό κλάδο που αφορά η παρούσα υπόθεση, θεωρεί ότι το επιβαλλόμενο πρόστιμο στην παρούσα μπορεί να οδηγήσει σε δυσπραγία την εταιρεία SYMBOL. Συνεπώς, η ΕΑ κρίνει ότι μπορεί να χορηγηθεί μείωση του τελικώς επιμετρηθέντος ποσού του προστίμου κατά 30% για την SYMBOL.

VIII.3.4.3 Υπολογισμός προστίμου για την εταιρεία SYMBOL

732. Για την εταιρεία SYMBOL ο συνολικός κύκλος εργασιών επί του οποίου υπολογίζεται το πρόστιμο προκύπτει από το άθροισμα των ακαθάριστων εσόδων που αυτή πέτυχε στις σχετικές αγορές κατά τη χρονική διάρκεια της παράβασης.

733. Ο συνολικός κύκλος εργασιών της SYMBOL την χρήση κατά την οποία έπαυσε η παράβαση (ήτοι το έτος 2016) ανήλθε σε 3.409.360 ευρώ.

734. Με βάση τα ανωτέρω, το υψηλότερο δυνατό πρόστιμο (πλαφόν 10%) που θα μπορούσε να επιβληθεί στην εταιρεία SYMBOL, υπολογίζεται επί του συνολικού κύκλου εργασιών της χρήσης αυτής, και ανέρχεται επομένως σε 340.936 ευρώ.

735. Κατά την κρίση των μελών της ΕΑ, σταθμίζοντας ιδίως τους προαναφερόμενους παράγοντες αναφορικά με τη σοβαρότητα και τις ειδικές περιστάσεις της κρινόμενης υπόθεσης, το βασικό ποσοστό προστίμου θα πρέπει να υπολογιστεί με συντελεστή [...].

736. Επομένως, με βάση τις προαναφερόμενες σκέψεις, το βασικό ποσό του προστίμου για την εταιρεία SYMBOL προσδιορίζεται ως εξής:

SYMBOL		
Έτος	Τζίρος από πωλήσεις ρολογιών (χονδρική) για την περίοδο της παράβασης	Ποσοστό [...]
2011	[...]	259.126,65
2012	[...]	326.109,57
2013	[...]	286.566,90
2014	[...]	199.039,29
2015	[...]	114.627,72
2016	[...]	87.443,22
Βασικό ποσό προστίμου		1.272.913,35

⁸²² Όπως έχει αναφερθεί ανωτέρω και στην παρ. 21 των Κατευθυντηρίων Γραμμών ΕΑ για τον τρόπο υπολογισμού του ύψους των προστίμων, είναι επιτρεπτή η επιμέτρηση αυτών κατ' απόκλιση από τα σχετικά τεθέντα από την ΕΑ κατ' αυτοδέσμευσή της κριτήρια, επί το αυστηρότερον ή το ηπιότερον, όταν, εν όψει των συντρεχουσών περιστάσεων, υπάρχουν προς τούτο ειδικοί λόγοι, εκτιθέμενοι και αξιολογούμενοι με την παράθεση ειδικής αιτιολογίας, που δικαιολογούν αυτή την απόκλιση. Και τούτο, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται επαρκώς το αποτρεπτικό αποτέλεσμα των επιβαλλόμενων προστίμων στην εκάστοτε κρινόμενη υπόθεση.

⁸²³ Βλ. σχετικά και υπ' αριθ. 644/2017 Απόφαση της ΕΑ καθώς και σχετική αναφορά στην υπ' αριθμ. 840/2019 Απόφαση του ΔΕφΑθ, σκ. 5.

737. Εν προκειμένω, λόγω της σοβαρότητας αλλά και μεγάλης διάρκειας των διαπιστωθεισών παραβάσεων στις οποίες υπέπεσε η SYMBOL, το ως άνω υπολογισθέν πρόστιμο υπερβαίνει εκ των πραγμάτων το ανώτατο κατά νόμο όριο του του δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού κύκλου εργασιών της κατά το τελευταίο έτος που έπαυσε η παράβαση (2016). Κατά συνέπεια, το πρόστιμο θα πρέπει να περιοριστεί στο ποσό αυτό, ήτοι στο ποσό των **340.936 ευρώ**.

738. Περαιτέρω, για τους λόγους που αναλυτικά εκτίθενται στις παρ.7299-7311, το ως άνω ποσό θα πρέπει κατ' εξαίρεση να μειωθεί κατά 30% λόγω οικονομικής κρίσης. Επομένως, το τελικό διαμορφούμενο πρόστιμο υπολογίζεται ως εξής:

Στάδιο Υπολογισμού	Ποσό (σε ευρώ)
Βασικό ποσό προστίμου (ποσοστό [...] %)	1.272.913,35
Πλαφόν 10% (επί τζίρου χρήσης 2016)	340.936
Μείωση 30% λόγω κρίσης	238.655,22

739. Ενόψει των ανωτέρω, το συνολικό ποσό προστίμου που επιβάλλεται στην εταιρεία SYMBOL ανέρχεται σε **238.655.22 ευρώ**.

VIII.3.5 ORIS SA

VIII.3.5.1 Προσδιορισμός της βάσης του προστίμου

740. Στην υπό εξέταση περίπτωση, ως βάση για τον υπολογισμό του προστίμου λαμβάνεται υπόψη ο κύκλος εργασιών της ORIS από την πώληση προϊόντων ρολογιών χειρός στη σχετική γεωγραφική αγορά, κατ' έτος και για όλη τη χρονική περίοδο συμμετοχής της στις διαπιστούμενες παραβάσεις.

VIII.3.5.2 Κριτήρια για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου

741. Όπως προεκτέθηκε, για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, η ΕΑ συνεκτιμά σειρά παραγόντων που σχετίζονται, πρωτίστως, με τη σοβαρότητα και τη διάρκεια των παραβάσεων.

742. Στην υπό κρίση περίπτωση, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν ανωτέρω, διαπιστώνονται τα ακόλουθα:

α) Ως προς τη σοβαρότητα της παράβασης :

Είδος της παράβασης: Η εταιρεία ORIS όπως διαπιστώθηκε ανωτέρω υπό Ενότητα VI.5.4 δυνάμει της από 1.6.2014 σύμβασης αποκλειστικής διανομής της με τον εισαγωγέα/διανομέα της (RIST HELLAS) επέβαλε άμεσο περιορισμό στις παθητικές πωλήσεις σε μεταπωλητές εκτός Ελλάδας και Κύπρου. Η συμβατική απαγόρευση συνεπάγεται τον εν τοις πράγμασι περιορισμό των παθητικών πωλήσεων σε όλα τα κανάλια διανομής, ήτοι στο φυσικό κατάστημα και διαδικτυακά. Τέτοιοι περιορισμοί θεωρούνται, σύμφωνα και με το άρθρο 4 περ. γ) του Κανονισμού 330/2010, σοβαροί εξ αντικειμένου περιορισμοί του ανταγωνισμού.

Πραγματικός ή δυνητικός αντίκτυπος στην αγορά: Ο περιορισμός των παθητικών πωλήσεων, από τη φύση του θεωρείται ότι έχει αντίκτυπο στην αγορά. Επισημαίνεται

πάντως ότι, ως προς την εφαρμογή του όρου αυτού από την RIST HELLAS, από την έρευνα της ΓΔΑ δεν προέκυψαν στοιχεία για περιορισμό στην πράξη των διαδικτυακών πωλήσεων των λιανοπωλητών με τους οποίους η τελευταία συνεργάζεται, γεγονός που θα πρέπει να συνεκτιμηθεί κατά την επιμέτρηση του προστίμου.

Ως προς το βάρος της επιχείρησης στην αγορά: Η ORIS κατέχει μερίδιο αγοράς περίπου 1% στην σχετική αγορά πώλησης ρολογιών την περίοδο Ιουνίου 2014 έως και σήμερα, επί τη βάσει του συνόλου των διενεργηθεισών πωλήσεων στην αγορά.

Οικονομική ισχύς της επιχείρησης στην αγορά: Ο συνολικός κύκλος εργασιών της κατά τη διάρκεια των ετών 6^ο.2014-2019 ανέρχεται σε 1.093.500 ευρώ στη σχετική αγορά της παρούσης υπόθεσης. Εξάλλου, η ORIS ως προμηθευτής του εισαγωγέα στην Ελλάδα RIST HELLAS των ρολογιών σήματος ORIS, βάσει συμφωνίας αποκλειστικής διανομής για τα έτη που αναφέρθηκαν ανωτέρω στη σχετική ενότητα διέθετε μεγαλύτερη ισχύ έναντι αυτού καθώς και την πρωτοβουλία της σύναψης σύμβασης με τον εν λόγω περιοριστικό όρο.

Έκταση γεωγραφικής αγοράς: Η παράβαση αφορά στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας λόγω της σύμβασης αποκλειστικής διανομής της ORIS με τον εισαγωγέα στην Ελλάδα και συνεπώς καταλαμβάνει σημαντική γεωγραφική έκταση.

Οικονομικό όφελος από την παράβαση: Εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί το εύρος του οικονομικού οφέλους που αποκόμισε ή επιδίωξε να αποκομίσει η ερευνώμενη εταιρεία. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, επισημαίνεται ότι το επιβαλλόμενο πρόστιμο πρέπει να έχει και αποτρεπτικό, πέραν του κυρωτικού, χαρακτήρα⁸²⁴.

β) Ως προς τη διάρκεια της παράβασης:

743. Από τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία προκύπτει ότι η ανωτέρω περιγραφείσα παράβαση εκτείνεται από την 1.6.2014, χρόνο έναρξης της σύμβασης, έως και την ημερομηνία διαγραφής του σχετικού όρου μετά από τροποποίηση της σχετικής ρήτρας στην σύμβαση, (η σύμβαση ανανεωνόταν σιωπηρά κάθε έτος). Συνεπώς η παράβαση διήρκεσε όσα έτη ήταν σε ισχύ η σύμβαση αποκλειστικής διανομής που περιλάμβανε τον παραβατικό όρο.

γ) Επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις

744. Ως προς την συγκεκριμένη εταιρεία, κατά την κρίση της Επιτροπής, συντρέχει ελαφρυντική περίσταση, καθώς η εταιρεία απέδειξε ότι από αμέλεια οδηγήθηκε στην παράβαση ενώ η εμπλοκή της ήταν ιδιαίτερα περιορισμένη, ενώ έπαυσε την παράβαση με ίδια πρωτοβουλία, τροποποιώντας τον επίμαχο συμβατικό όρο.

δ) Κατ' εξαίρεση αναπροσαρμογή προστίμου

Λόγω παρατεταμένης οικονομικής κρίσης

⁸²⁴ Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 2 α) ν. 3959/2011, εφόσον είναι δυνατόν να υπολογιστεί το ύψος του οικονομικού οφέλους της επιχείρησης από την παράβαση, το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου δεν μπορεί να είναι μικρότερο από αυτό.

745. Η ΕΑ σε προηγούμενες αποφάσεις της κατ' εξαίρεση έχει λάβει υπόψη της την παρατεταμένη οικονομική κρίση που είχε πλήξει, μεταξύ άλλων, και τον εκάστοτε σχετικό οικονομικό κλάδο⁸²⁵.

746. Εν προκειμένω, κατά την ομόφωνη κρίση της ΕΑ, υφίσταται στην παρούσα υπόθεση ιδιαίτερη περίπτωση που θα δικαιολογούσε, κατ' εξαίρεση, την αναπροσαρμογή του επιβαλλόμενου προστίμου επί το ηπιότερον⁸²⁶, με παράλληλη ωστόσο διασφάλιση του αναγκαίου αποτρεπτικού χαρακτήρα του⁸²⁷.

747. Ενόψει των ανωτέρω, η ΕΑ, λαμβάνοντας υπόψη, κατ' εξαίρεση, την παρατεταμένη οικονομική κρίση στην Ελλάδα που έπληξε, μεταξύ άλλων, και τον σχετικό οικονομικό κλάδο που αφορά η παρούσα υπόθεση, θεωρεί ότι το επιβαλλόμενο πρόστιμο στην παρούσα μπορεί να οδηγήσει σε δυσπραγία την εταιρεία ORIS. Συνεπώς, η ΕΑ κρίνει ότι μπορεί να χορηγηθεί μείωση του τελικώς επιμετρηθέντος ποσού του προστίμου κατά 30% για την ORIS.

VIII.3.5.3 Υπολογισμός προστίμου για την εταιρεία ORIS

748. Για την εταιρεία ORIS ο συνολικός κύκλος εργασιών επί του οποίου υπολογίζεται το πρόστιμο προκύπτει από το άθροισμα των ακαθάριστων εσόδων που αυτή πέτυχε στις σχετικές αγορές κατά τη χρονική διάρκεια της παράβασης.

749. Ο συνολικός κύκλος εργασιών της ORIS την χρήση κατά την οποία έπαυσε η παράβαση (ήτοι το έτος 2020) δεν προσκομίστηκε από την εταιρεία, παρά το γεγονός ότι η ΓΔΑ της απηύθυνε σχετικό αίτημα.

750. Κατά την κρίση των μελών της ΕΑ, σταθμίζοντας ιδίως τους προαναφερόμενους παράγοντες αναφορικά με τη σοβαρότητα και τις ειδικές περιστάσεις της κρινόμενης υπόθεσης, το βασικό ποσοστό προστίμου θα πρέπει να υπολογιστεί με συντελεστή [[...]].

751. Επομένως, με βάση τις προαναφερόμενες σκέψεις, το βασικό ποσό του προστίμου για την εταιρεία ORIS προσδιορίζεται ως εξής:

ORIS		
	Τζίρος από πωλήσεις ρολογιών (χονδρική) για την περίοδο της παράβασης	Ποσοστό [...]
2014	[...]	1.995,00
2015	[...]	1.650,00

⁸²⁵ Βλ. και τις υπ' αριθ. 563/VII/2013, 636/2017 (σκ. 251), 642/2017 (σκ. 326-327), 644/2017, 730/2021 (σκ. 378-381) αποφάσεις ΕΑ, όπου η οικονομική κρίση ελήφθη υπόψη κατά την τελική αξιολόγηση της ΕΑ.

⁸²⁶ Όπως έχει αναφερθεί ανωτέρω και στην παρ. 21 των Κατευθυντηρίων Γραμμών ΕΑ για τον τρόπο υπολογισμού του ύψους των προστίμων, είναι επιτρεπτή η επιμέτρηση αυτών κατ' απόκλιση από τα σχετικά τεθέντα από την ΕΑ κατ' αυτοδέσμευσή της κριτήρια, επί το αυστηρότερον ή το ηπιότερον, όταν, εν όψει των συντρεχουσών περιστάσεων, υπάρχουν προς τούτο ειδικοί λόγοι, εκτιθέμενοι και αξιολογούμενοι με την παράθεση ειδικής αιτιολογίας, που δικαιολογούν αυτή την απόκλιση. Και τούτο, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται επαρκώς το αποτρεπτικό αποτέλεσμα των επιβαλλόμενων προστίμων στην εκάστοτε κρινόμενη υπόθεση.

⁸²⁷ Βλ. σχετικά και υπ' αριθ. 644/2017 Απόφαση της ΕΑ καθώς και σχετική αναφορά στην υπ' αριθμ. 840/2019 Απόφαση του ΔΕφΑθ, σκ. 5.

2016	[...]	4.620,00
2017	[...]	5.580,00
2018	[...]	6.690,00
2019	[...]	12.270,00
	Βασικό ποσό προστίμου	32.805,00

752. Περαιτέρω, για τους λόγους που αναλυτικά εκτίθενται στις παρ.7455-7477, το ως άνω ποσό θα πρέπει κατ' εξαίρεση να μειωθεί κατά 30% λόγω οικονομικής κρίσης.

753. Τέλος, όπως προαναφέρθηκε, η ΕΑ κρίνει ότι υφίσταται ελαφρυντική περίπτωση ως προς την εταιρεία ORIS, και συνεπώς το ως άνω ποσό θα πρέπει να περιοριστεί περαιτέρω κατά επιπλέον 20%.

754. Επομένως, το τελικό διαμορφούμενο πρόστιμο υπολογίζεται ως εξής:

Στάδιο Υπολογισμού	Ποσό (σε ευρώ)
Βασικό ποσό προστίμου (ποσοστό [...] %)	32.805
Μείωση 30% λόγω κρίσης	22.963,50
Ελαφρυντική περίπτωση (μείωση 20%)	18.370,80

755. Ενόψει των ανωτέρω, το συνολικό ποσό προστίμου που επιβάλλεται στην εταιρεία ORIS ανέρχεται σε **18.370,80 ευρώ**.

VIII.3.6 AMER SPORTS EXPORT GMBH

VIII.3.6.1 Προσδιορισμός της βάσης του προστίμου

756. Στην υπό εξέταση περίπτωση, ως βάση για τον υπολογισμό του προστίμου λαμβάνεται υπόψη ο κύκλος εργασιών της AMER SPORTS EXPORT GMBH από την πώληση προϊόντων ρολογιών χειρός στη σχετική γεωγραφική αγορά, κατ' έτος και για όλη τη χρονική περίοδο συμμετοχής της στις διαπιστούμενες παραβάσεις.

VIII.3.6.2 Κριτήρια για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου

757. Όπως προεκτέθηκε, για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, η ΕΑ συνεκτιμά σειρά παραγόντων που σχετίζονται, πρωτίστως, με τη σοβαρότητα και τη διάρκεια των παραβάσεων.

758. Στην υπό κρίση περίπτωση, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν ανωτέρω, διαπιστώνονται τα ακόλουθα:

α) Ως προς τη σοβαρότητα της παράβασης:

Είδος της παράβασης: Η εταιρεία AMER SPORTS EXPORT GMBH, όπως διαπιστώθηκε ανωτέρω υπό Ενότητα VI.6.4 προέβη σε καθορισμό των τιμών μεταπώλησης της SHOP&TRADE προς τους χονδρέμπορους/λιανέμπορους. Μέσω της πρακτικής της, η AMER SPORTS EXPORT GMBH περιόρισε την δυνατότητα του εισαγωγέα της, της SHOP&TRADE, να καθορίσει ανεξάρτητα την τιμή πώλησης των ρολογιών στους συνεργάτες της λιανέμπορους, πρακτική που περιλαμβάνεται στους ιδιαίτερα σοβαρούς περιορισμούς του ανταγωνισμού κατά την κείμενη νομοθεσία και νομολογία. Επιπλέον η ερευνώμενη είχε εφαρμόσει σύστημα ιχνηλάτησης των προϊόντων το οποίο αποσκοπούσε

στον περιορισμό του παράλληλου εμπορίου των προϊόντων, μέσω παροχής κατευθύνσεων στους διανομείς για την επισκευή όλων των ρολογιών, ώστε μέσω του σειριακού αριθμού να εντοπίζονται οι παράλληλες εισαγωγές. Η εφαρμογή συστήματος ιχνηλάτησης ενισχύει την διαπιστωθείσα πρακτική καθορισμού τιμών μεταπώλησης, καθώς συμβάλει στον εντοπισμό των συνεργατών που αποκλίνουν από τις προκαθορισθείσες τιμές.

Πραγματικός ή δυνητικός αντίκτυπος στην αγορά: Ο καθορισμός τιμών μεταπώλησης ως εξ αντικειμένου ιδιαίτερης σοβαρότητας περιορισμός του ανταγωνισμού θεωρείται από τη φύση του ως ικανός να επιφέρει αντίκτυπο στη σχετική αγορά, καθώς αμβλύνει τον ανταγωνισμό μεταξύ μεταπωλητών, καταργώντας τον ενδοσηματικό ανταγωνισμό τιμών, ενώ λειτουργεί ως αντικίνητρο για την μείωση των τιμών πώλησης για το συγκεκριμένο προϊόν. Επιπλέον εκτιμάται ότι αναπτύχθηκαν αντιανταγωνιστικά αποτελέσματα, καθώς η πρακτική καθορισμού τιμών εφαρμόστηκε στην πράξη, γεγονός που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά τον υπολογισμό του προστίμου. Εξάλλου η εταιρεία ανέπτυξε σύστημα παρακολούθησης της εφαρμογής των τιμών και ελέγχου των μη συμμορφούμενων λιανοπωλητών.

Ως προς το βάρος της επιχείρησης στην αγορά: Η AMER SPORTS EXPORT GMBH κατέχει μερίδιο αγοράς περίπου 1% στην σχετική αγορά πώλησης ρολογιών την περίοδο Οκτώβριος 2015 έως Ιούνιο του 2017, επί τη βάση του συνόλου των διενεργηθεισών πωλήσεων στην αγορά.

Οικονομική ισχύς της επιχείρησης στην αγορά: Ο συνολικός κύκλος εργασιών της κατά τη διάρκεια των ετών Οκτώβριος 2015 έως Ιούνιο του 2017 ανέρχεται σε 643.161 ευρώ στη σχετική αγορά της παρούσης υπόθεσης. Εξάλλου, η AMER SPORTS EXPORT GMBH ως προμηθευτής του εισαγωγέα στην Ελλάδα SHOP&TRADE των προϊόντων SUUNTO βάσει συμφωνίας αποκλειστικής διανομής για τα έτη που αναφέρθηκαν στη σχετική ενότητα ανωτέρω διέθετε μεγαλύτερη ισχύ έναντι αυτού, γεγονός που της επέτρεπε να επιβάλλει τους προεκτεθέντες όρους ως προς την τιμή πώλησης καθώς και τα μέσα πίεσης για να εξασφαλίσει την εφαρμογή τους.

Έκταση γεωγραφικής αγοράς: Η παράβαση αφορά στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας λόγω της σύμβασης αποκλειστικής διανομής της AMER SPORTS EXPORT GMBH με τον εισαγωγέα στην Ελλάδα και συνεπώς καταλαμβάνει σημαντική γεωγραφική έκταση.

Οικονομικό όφελος από την παράβαση: Εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί το εύρος του οικονομικού οφέλους που αποκόμισε ή επιδίωξε να αποκομίσει η ερευνώμενη εταιρεία. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, επισημαίνεται ότι το επιβαλλόμενο πρόστιμο πρέπει να έχει και αποτρεπτικό, πέραν του κυρωτικού, χαρακτήρα⁸²⁸.

β) Ως προς τη διάρκεια της παράβασης:

⁸²⁸ Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 2 α) ν. 3959/2011, εφόσον είναι δυνατόν να υπολογιστεί το ύψος του οικονομικού οφέλους της επιχείρησης από την παράβαση, το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου δεν μπορεί να είναι μικρότερο από αυτό.

759. Από τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία προκύπτει ότι η εταιρεία AMER SPORTS EXPORT GMBH προέβη σε καθορισμό τιμών μεταπώλησης των ρολογιών χειρός έναντι του χονδρεμπόρου-διανομέα της, εφαρμόζοντας ταυτόχρονα μηχανισμό παρακολούθησης των καθορισμένων τιμών και τυχόν αποκλίσεων από αυτές για το χρονικό διάστημα από 16.10.2015 έως τον Ιούνιο του 2017.

γ) Επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις

760. Σημειώνεται ότι με βάση τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτουν επιβαρυντικές ή ελαφρυντικές περιστάσεις για την εταιρεία.

δ) Κατ' εξαίρεση αναπροσαρμογή προστίμου

Λόγω παρατεταμένης οικονομικής κρίσης

761. Η ΕΑ σε προηγούμενες αποφάσεις της κατ' εξαίρεση έχει λάβει υπόψη της την παρατεταμένη οικονομική κρίση που είχε πλήξει, μεταξύ άλλων, και τον εκάστοτε σχετικό οικονομικό κλάδο⁸²⁹.

762. Εν προκειμένω, κατά την ομόφωνη κρίση της ΕΑ, υφίσταται στην παρούσα υπόθεση ιδιαίτερη περίπτωση που θα δικαιολογούσε, κατ' εξαίρεση, την αναπροσαρμογή του επιβαλλόμενου προστίμου επί το ηπιότερον⁸³⁰, με παράλληλη ωστόσο διασφάλιση του αναγκαίου αποτρεπτικού χαρακτήρα του⁸³¹.

763. Ενόψει των ανωτέρω, η ΕΑ, λαμβάνοντας υπόψη, κατ' εξαίρεση, την παρατεταμένη οικονομική κρίση στην Ελλάδα που έπληξε, μεταξύ άλλων, και τον σχετικό οικονομικό κλάδο που αφορά η παρούσα υπόθεση, θεωρεί ότι το επιβαλλόμενο πρόστιμο στην παρούσα μπορεί να οδηγήσει σε δυσπραγία την εταιρεία AMER SPORTS EXPORT GMBH. Συνεπώς, η ΕΑ κρίνει ότι μπορεί να χορηγηθεί μείωση του τελικώς επιμετρηθέντος ποσού του προστίμου κατά 30% για την AMER SPORTS EXPORT GMBH.

VIII.3.6.3 Υπολογισμός προστίμου για την εταιρεία AMER SPORTS

764. Για την εταιρεία AMER SPORTS ο συνολικός κύκλος εργασιών επί του οποίου υπολογίζεται το πρόστιμο προκύπτει από το άθροισμα των ακαθάριστων εσόδων που αυτή πέτυχε στις σχετικές αγορές κατά τη χρονική διάρκεια της παράβασης.

⁸²⁹ Βλ. και τις υπ' αριθ. 563/VII/2013, 636/2017 (σκ. 251), 642/2017 (σκ. 326-327), 644/2017, 730/2021 (σκ. 378-381) αποφάσεις ΕΑ, όπου η οικονομική κρίση ελήφθη υπόψη κατά την τελική αξιολόγηση της ΕΑ.

⁸³⁰ Όπως έχει αναφερθεί ανωτέρω και στην παρ. 21 των Κατευθυντηρίων Γραμμών ΕΑ για τον τρόπο υπολογισμού του ύψους των προστίμων, είναι επιτρεπτή η επιμέτρηση αυτών κατ' απόκλιση από τα σχετικά τεθέντα από την ΕΑ κατ' αυτοδέσμευσή της κριτήρια, επί το αυστηρότερον ή το ηπιότερον, όταν, εν όψει των συντρεχουσών περιστάσεων, υπάρχουν προς τούτο ειδικοί λόγοι, εκτιθέμενοι και αξιολογούμενοι με την παράθεση ειδικής αιτιολογίας, που δικαιολογούν αυτή την απόκλιση. Και τούτο, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται επαρκώς το αποτρεπτικό αποτέλεσμα των επιβαλλόμενων προστίμων στην εκάστοτε κρινόμενη υπόθεση.

⁸³¹ Βλ. σχετικά και υπ' αριθ. 644/2017 Απόφαση της ΕΑ καθώς και σχετική αναφορά στην υπ' αριθμ. 840/2019 Απόφαση του ΔΕφΑθ, σκ. 5.

765. Ο συνολικός κύκλος εργασιών της AMER SPORTS την χρήση κατά την οποία έπαυσε η παράβαση (ήτοι το έτος 2017) ανήλθε σε 1.173.500.000 ευρώ.

766. Με βάση τα ανωτέρω, το υψηλότερο δυνατό πρόστιμο (πλαφόν 10%) που θα μπορούσε να επιβληθεί στην εταιρεία AMER SPORTS, υπολογίζεται επί του συνολικού κύκλου εργασιών της χρήσης αυτής, και ανέρχεται επομένως σε 117.350.000 ευρώ.

767. Κατά την κρίση των μελών της ΕΑ, σταθμίζοντας ιδίως τους προαναφερόμενους παράγοντες αναφορικά με τη σοβαρότητα και τις ειδικές περιστάσεις της κρινόμενης υπόθεσης, το βασικό ποσοστό προστίμου θα πρέπει να υπολογιστεί με συντελεστή [...].

768. Επομένως, με βάση τις προαναφερόμενες σκέψεις, το βασικό ποσό του προστίμου για την εταιρεία AMER SPORTS προσδιορίζεται ως εξής:

AMER SPORTS		
Έτος	Τζίρος από πωλήσεις ρολογιών (χονδρική) για την περίοδο της παράβασης	[...]
2015	[...]	3.973,32
2016	[...]	8.517,00
2017	[...]	6.804,54
Βασικό ποσό προστίμου		19.294,86

769. Περαιτέρω, για τους λόγους που αναλυτικά εκτίθενται στις παρ. 7611-7633, το ως άνω ποσό θα πρέπει κατ' εξαίρεση να μειωθεί κατά 30% λόγω οικονομικής κρίσης. Επομένως, το τελικό διαμορφούμενο πρόστιμο υπολογίζεται ως εξής:

Στάδιο Υπολογισμού	Ποσό (σε ευρώ)
Βασικό ποσό προστίμου (ποσοστό [...] %)	19.294,86
Μείωση 30% λόγω κρίσης	13.506,40

770. Ενόψει των ανωτέρω, το συνολικό ποσό προστίμου που επιβάλλεται στην εταιρεία AMER SPORTS ανέρχεται σε **13.506,40 ευρώ**.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Ολομέλεια, σε φανερή ψηφοφορία αποφάσισε ομόφωνα τα εξής:

Α. Αναφορικά με την επιχείρηση με την επωνυμία **ΤΑΙΜ ΣΕΝΤΕΡ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑ ΩΡΟΛΟΓΙΩΝ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ:**

1. **Διαπιστώνει** παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ για τους λόγους που εκτενώς αναφέρονται ανωτέρω,
2. **Επιβάλλει** πρόστιμο συνολικού ύψους εκατόν ογδόντα τριών χιλιάδων εκατόν πενήντα τεσσάρων ευρώ και έντεκα λεπτών (**€183.154,11**) αναφορικά με την ως άνω εκτιθέμενη παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ κατά την ως άνω χρονική περίοδο,

3. **Υποχρεώνει** την εταιρεία να παύσει την ως άνω διαπιστωθείσα παράβαση, στο βαθμό που αυτή συνεχίζεται, και να την παραλείπει στο μέλλον,
4. **Απειλεί** την εταιρεία με πρόστιμο αν με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού βεβαιώνεται η συνέχιση ή επανάληψη της διαπιστωθείσας παράβασης.

Β. Αναφορικά με την επιχείρηση με την επωνυμία ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΑΝΤΖΙΚΗ – ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΙΚΕ:

1. **Διαπιστώνει** παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ για τους λόγους που εκτενώς αναφέρονται ανωτέρω,
2. **Επιβάλλει** πρόστιμο συνολικού ύψους εκατόν ογδόντα δύο χιλιάδων επτακοσίων σαράντα ένα ευρώ και ογδόντα έξι λεπτών (**€182.741,86**) αναφορικά με την ως άνω εκτιθέμενη παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ κατά την ως άνω χρονική περίοδο,
3. **Υποχρεώνει** την εταιρεία να παύσει την ως άνω διαπιστωθείσα παράβαση, στο βαθμό που αυτή συνεχίζεται, και να την παραλείπει στο μέλλον,
4. **Απειλεί** την εταιρεία με πρόστιμο αν με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού βεβαιώνεται η συνέχιση ή επανάληψη της διαπιστωθείσας παράβασης.

Γ. Αναφορικά με την επιχείρηση με την επωνυμία SHOP & TRADE ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ:

1. **Διαπιστώνει** παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ για τους λόγους που εκτενώς αναφέρονται ανωτέρω,
2. **Επιβάλλει** πρόστιμο συνολικού ύψους είκοσι ενός χιλιάδων οκτακοσίων ενενήντα εννέα ευρώ και εβδομήντα εννέα λεπτών (**€21.899,79**) αναφορικά με την ως άνω εκτιθέμενη παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ κατά την ως άνω χρονική περίοδο,
3. **Υποχρεώνει** την εταιρεία να παύσει την ως άνω διαπιστωθείσα παράβαση, στο βαθμό που αυτή συνεχίζεται, και να την παραλείπει στο μέλλον,
4. **Απειλεί** την εταιρεία με πρόστιμο αν με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού βεβαιώνεται η συνέχιση ή επανάληψη της διαπιστωθείσας παράβασης.

Δ. Αναφορικά με την επιχείρηση με την επωνυμία SYMBOL ΕΛΛΑΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ:

1. **Διαπιστώνει** παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ για τους λόγους που εκτενώς αναφέρονται ανωτέρω,
2. **Επιβάλλει** πρόστιμο συνολικού ύψους διακοσίων τριάντα οκτώ χιλιάδων εξακοσίων πενήντα πέντε ευρώ και είκοσι δύο λεπτών (**€238.655,22**) αναφορικά με την ως άνω εκτιθέμενη παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ κατά την ως άνω χρονική περίοδο,

3. **Υποχρεώνει** την εταιρεία να παύσει την ως άνω διαπιστωθείσα παράβαση, στο βαθμό που αυτή συνεχίζεται, και να την παραλείπει στο μέλλον,
4. **Απειλεί** την εταιρεία με πρόστιμο αν με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού βεβαιώνεται η συνέχιση ή επανάληψη της διαπιστωθείσας παράβασης.

Ε. Αναφορικά με την επιχείρηση με την επωνυμία **ORIS S.A:**

1. **Απορρίπτει** τις προτεινόμενες δεσμεύσεις της εταιρείας
2. **Διαπιστώνει** παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ για τους λόγους που εκτενώς αναφέρονται ανωτέρω,
3. **Επιβάλλει** πρόστιμο συνολικού ύψους δεκαοκτώ χιλιάδων τριακοσίων εβδομήντα ευρώ και ογδόντα λεπτών (**€18.370,80**) αναφορικά με την ως άνω εκτιθέμενη παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ κατά την ως άνω χρονική περίοδο,
4. **Υποχρεώνει** την εταιρεία να παύσει την ως άνω διαπιστωθείσα παράβαση, στο βαθμό που αυτή συνεχίζεται, και να την παραλείπει στο μέλλον,
5. **Απειλεί** την εταιρεία με πρόστιμο αν με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού βεβαιώνεται η συνέχιση ή επανάληψη της διαπιστωθείσας παράβασης.

ΣΤ. Αναφορικά με την επιχείρηση με την επωνυμία **AMER SPORTS EXPORT GMBH:**

1. **Διαπιστώνει** παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ για τους λόγους που εκτενώς αναφέρονται ανωτέρω,
2. **Επιβάλλει** πρόστιμο συνολικού ύψους δεκατριών χιλιάδων πεντακοσίων έξι ευρώ και σαράντα λεπτών (**€13.506,40**) αναφορικά με την ως άνω εκτιθέμενη παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ κατά την ως άνω χρονική περίοδο,
3. **Υποχρεώνει** την εταιρεία να παύσει την ως άνω διαπιστωθείσα παράβαση, στο βαθμό που αυτή συνεχίζεται, και να την παραλείπει στο μέλλον,
4. **Απειλεί** την εταιρεία με πρόστιμο αν με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού βεβαιώνεται η συνέχιση ή επανάληψη της διαπιστωθείσας παράβασης.

Ζ. Αναφορικά με την επιχείρηση με την επωνυμία **FOSSIL GROUP**, **δεν διαπιστώνει** παράβαση των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ.

Η. Αναφορικά με τις εταιρείες 1) «RIST HELLAS PRIVATE COMPANY IKE», 2) «ΝΤΗΖΕΛ ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΕΙΔΩΝ ΕΝΔΥΣΗΣ», 3) «Ρ. ΓΚΟΓΚΑΣ και ΣΙΑ ΟΕ», 4) «THE SWATCH GROUP (GREECE) SA», 5) «SWATCH GROUP LTD», 6) «ΓΑΒΡΙΗΛ Μ. ΑΠΟΣΠΟΡΗΣ» 7) «ΧΡΟΝΩΡΑ Π. ΚΑΛΛΙΓΕΡΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», 8) «TAG HEUER HEADQUARTERS BRANCH OF LVMH SWISS MANUFACTURE SA», 9) «LOTHMAN TRADING B.V.(OOZOO TIMEPIECES)» απορρίπτει ως αβάσιμη την υπ' αριθ. πρωτ. 3760/4.7.2017 καταγγελία της εταιρείας «ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΣ

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» για παράβαση των άρθρων 1 ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ.

Η απόφαση εκδόθηκε την 22^η Δεκεμβρίου 2021.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 27 του Ν. 3959/2011 (ΦΕΚ Α΄/93/20.4.2011).

Ο Πρόεδρος

Ιωάννης Λιανός

Η Συντάκτης της Απόφασης

Μαρία Ιωάννα Ράντου

Η Γραμματέας

Ηλιάνα Κούτρα